

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Bd. Dec. 1929

HARVARD LAW LIBRARY

Received JUL 5 1973

ИСТОРИКО-ЮРИДИЧЕСКІЕ

МАТЕРІАЛЫ,

ИЗВЛЧЕННЫЕ ИЗЪ АКТОВЫХЪ КНИГЪ

ГУБЕРНІЙ

ВИТЕБСКОЙ И МОГИЛЕВСКОЙ,

хранящихся въ центральномъ архивѣ въ Витебскѣ и
изданные подъ редакцію и. д. архиваріуса сего архива,

М. Веревкина.

ВЫПУСКЪ ДЕВЯТНАДЦАТЫЙ.

ВИТЕБСКЪ.

Печатано въ Типо-Литографіи Г. А. Малкина.

1889.

C

ИСТОРИКО-ЮРИДИЧЕСКІЕ

МАТЕРІАЛЫ,

ИЗВЛЕЧЕННЫЕ ИЗЪ АКТОВЫХЪ КНИГЪ

ГУБЕРНІИ

ВИТЕБСКОЙ И МОГИЛЕВСКОЙ,

хранящихся въ центральномъ архивѣ въ Витебскѣ и
изданные подъ редакцію и. д. архивариуса сего архива,

М. Веревкина.

ВЫПУСКЪ ДЕВЯТНАДЦАТЫЙ.

ВИТЕБСКЪ.

Печатано въ Типо-Литографіи Г. А. Малкина.

1889.

Печатано по распоряженію Витебскаго Губернскаго Статистическаго Комитета.

JUL 5 1929

Помѣщенные въ настоящемъ XIX выпускѣ „Историко-Юридическіе Матеріалы“ распределены на четыре особыя отдѣла. Первый отдѣлъ содержитъ въ себѣ приходо-расходную книгу города Могилева, за 1711 годъ; второй—акты Витебскаго магистрата; третій—отдѣльный документъ; четвертый—акты гродскіе Витебскаго воеводства.

Изъ приходо-расходной книги г. Могилева, за 1711 годъ, въ этомъ выпускѣ напечатаны всѣ статьи прихода и часть расходовъ за вторую половину Декабря 1710 и за Январь 1711 гг. Всѣ доходы города простирались, въ данный періодъ времени, до 23,210 золотыхъ и 5 восьмаковъ (Русск. 5221 руб. 43³/₄ к. сер.). Главнымъ источникомъ городскихъ доходовъ представляются питейные сборы, коихъ поступило до 22,523 зол. 28 восьм. (5067 р. 76¹/₂ к. с.). Прочія ст. прихода: арендные платежи за городскія земли и строенія 412 зол. 7 восьм. (92 р. 7¹/₄ к. с.); сборъ съ возовъ, мѣръ и за мостовую предъ гостиннымъ домомъ 117 зол. (26 р. 27¹/₂ к. с.); отъ сотниковъ съ 13 сотенъ 40 зол. (9 р. с.); съ Могилевской мельницы 62 зол. (13 р. 95 к. с.); съ торговыхъ рядовъ: мясницкаго 30 зол. (6 р. 75 к. с.), пирожнаго 11 зол. (2 р. 47¹/₂ к. с.), горшечнаго 4 зол. (90 к. с.) и съ таможи 10 зол. (2 р. 25 к. с.).

Отдѣлъ второй—акты, извлеченные изъ книгъ Витебскаго магистрата, съ 1760 по 1791 годъ включительно. Всѣхъ актовъ въ этомъ отдѣлѣ 89. Касаются они: основанія приходскихъ церквей и быта сельскаго духовенства; экономическаго положенія ун. архіеписко-

пій, Базиліанскихъ и латинскихъ монастырей и костеловъ, постройки ихъ, а также латинскихъ ученыхъ и учебныхъ учрежденій, равно какъ и способовъ проведенія латин. духовенствомъ католичества въ народную массу; духовныхъ завѣщаній и фундушей на монастыри, церкви и костелы, равно какъ и другихъ способовъ приобрѣтенія ими имущества; современныхъ религіозныхъ обычаевъ; указаніе нѣкоторыхъ мѣстностей въ г. Витебскѣ, имѣющихъ особенное историческое значеніе; судоходства по р. Двинѣ; гражданскихъ правъ, внѣшняго устройства, имущественнаго и хозяйственнаго положенія гг. Витебска и Велижа; развитія въ г. Витебскѣ торговли и промышленности; мѣщанскаго и купеческаго быта въ г. Витебскѣ и проч., также быта крестьянъ и панцырныхъ бояръ; порядка судопроизводства въ Вит. магистратѣ и характеристики тогдашнихъ присяжныхъ ходатаевъ по дѣламъ; быта еврейскаго населенія въ Витебскѣ и въ другихъ мѣстахъ, способовъ и характера торговли евреевъ, проявленія корпоративныхъ предпріятій ихъ къ развитію и упроченію своего благосостоянія, взгляда ихъ на соціальное положеніе свое между христіанами, а также порядка содержанія и взиманія коробочныхъ сборовъ; Сѣверной войны. Въ этой группѣ документовъ нельзя не остановиться съ особеннымъ вниманіемъ на нѣкоторыхъ изъ нихъ, частію по особенному историческому интересу ихъ, частію въ виду характерныхъ, выраженныхъ въ нихъ, взглядовъ. Таковы, напр., док.: № 3. Въ видахъ, очев., болѣе успѣшнаго привлеченія, особенно простолюдиновъ, въ католичество, Іезуитъ Лускина жертвуетъ 1000 тал. бит. (Русск. 1300 р. с.), м. проч., на постройку въ Витебскѣ, надъ Іезуитскимъ мостомъ, каменныхъ воротъ, для непрестаннаго ежедневно пѣнія въ нихъ, наемными нищами, *литаній* (употребляемыхъ, обыкн., въ

лат. костелахъ польскія пѣнія, состоящія изъ краткихъ стиховъ похвального и вмѣстѣ молитвеннаго содержанія). № 4—запись Инфлянтскаго стольника Венедикта и жены его Евфросиніи Гутаковскихъ объ основаніи ими въ имѣніи своемъ Лѣшняѣ (Леп. у.) приходской церкви, съ надѣломъ причта ея фундушемъ, съ точнымъ опредѣленіемъ источниковъ содержанія причта и предоставленіемъ священнику права курить вино на экономическомъ заводѣ, однакожь, для домашнихъ только своихъ потребностей; впрочемъ, док. № 16 положительно говоритъ, что ун. священники и торговали виномъ. № 7—духовное завѣщаніе Витебскаго мѣщанина Ивана Довгалы. Въ завѣщаніи этомъ говорится, м. пр., о мѣстоположеніи, въ Витебскѣ, такъ наз., Довгаловскаго земельного участка, очевидно, того самаго, который нѣкогда принадлежалъ Адаму Косову, а послѣ него двумъ сыновьямъ его—извѣстному ревнителю православія, Могилевскому епископу, впоследствии Кіевскому митрополиту Сильвестру, и Егору Косовымъ, и, вслѣдствіе враждебныхъ дѣйствій Полоцкаго ун. архіепископа Антонія Селявы, подвергался, вмѣстѣ съ прочимъ имѣніемъ Косовыхъ, описи для взысканія многочисленныхъ штрафовъ, наложенныхъ польскими судами на преосвященнаго Сильвестра, якобы за вторженіе въ паству Селявы, но собственно лишь за усердное исполненіе архипастырскихъ обязанностей въ православной своей паствѣ. №№ 26 и 27—фундушевая запись Витебскаго городскаго судьяча Ивана Гурки на приходскую церковь въ его имѣніи Фалковичахъ (Вит. у.) и рекомендательное письмо къ Полоцкому ун. архіепископу Іасону Смогоржевскому съ просьбою о рукоположеніи къ этой церкви, очев., перваго уніатскаго священника, такъ какъ изъ самой записи видно, что тамъ издревле существовала уже приход. церковь, разум., православная, съ фундушемъ, ко-

торый Гуркою только преобразованъ. №№ 49, 50 и 72 опредѣляютъ время основанія Вит. кастеляномъ Мартіаномъ Огинскимъ въ имѣніяхъ своихъ (б. Суражскаго у.) двухъ новыхъ, какъ называетъ онъ, городовъ: Новой, или Русской Варшавы и Колышекъ, съ опредѣленіемъ также и правъ жителей этихъ городовъ. Въ № 57 указывается мѣсто, гдѣ находилась въ Витебскѣ Введенская церковь, нынѣ уже не существующая. № 58 — письмо Кенигсбергскаго еврея Фридендера къ старшинамъ и бургомистрамъ Вит. евр. общества. Въ письмѣ этомъ Фридендеръ, говоря о выкупѣ семьи еврея Блоха изъ долговаго тюремнаго заключенія, выражается, м. пр., такъ: „по общеизвѣстному еврейскому правилу и по закону Божию, всѣ евреи обязаны сдѣлать складчину и выкупить дѣтей Блоха *изъ христіанской неволи.*“ Притомъ, док. этотъ упоминаетъ впервые о входѣ въ составъ Вит. Магистрата уже и евреевъ, тогда какъ въ предыдущихъ актахъ значатся члены маг. одни только христіане. Въ № 59 сказано, м. пр., о времени и способѣ устройства въ нынѣшней 3-й ч. г. Витебска торговой площади. № 77—рѣшеніе Витеб. магистрата по спорному дѣлу здѣшнихъ кс. Бернардинъ съ мясницкимъ цехомъ, представляющее съ весьма непривлекательной стороны тѣ средства, къ какимъ прибѣгали ксендзы для возбужденія усердія мѣстнаго населенія къ костеламъ. № 82—контрактъ Рижскаго купца Брегера съ ст. сов. Левашевымъ указываетъ на сплавъ товарнаго и притомъ корабельнаго дубоваго лѣса изъ Днѣпра по Двинѣ въ Ригу и интересныя цѣны такого лѣса. №№ 88, 89 и 90 опредѣляютъ время и способъ принимавшейся, по Высочайшему повелѣнію Императрицы Екатерины II, очистки р. Двины, для безпрепятственнаго и безопаснаго по ней судоходства. Остальн. 30 книгъ Витебск. магистрата (всѣхъ же ихъ, считая изъ

обозначенными въ прошломъ XVIII вып. Истор.-Юрид. матер., 40) содержать въ себѣ протесты векселей и явки заемныхъ обязательствъ а).

а) Изъ этихъ актовыхъ книгъ помѣщается здѣсь краткое извлеченіе, какъ опредѣляющее, въ известной степени, финансовое положеніе и, вмѣстѣ съ тѣмъ, ближайшіе источники и внѣшній кругъ коммерческихъ оборотовъ мѣстнаго населенія.

Годъ протеста векселей и явки заемныхъ обязательствъ.	Мѣсто выдачи векселей.	Число векселей и значеніе обязательствъ.	Кѣмъ и кому выданы векселя и заемныя обязательства и на какую сумму.								ИТОГО.	
			Христіане христіанамъ.		Христіане евреямъ.		Евреи христіанамъ.		Евреи евреямъ.			
			Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.
Векселя 1782.	Витебскъ г.	90	5593	48	886	—	3490	50	607	15	10577	13
	Чаусы г.	1	—	—	70	—	—	—	—	—	70	—
	Гомель м.	1	85	—	—	—	—	—	—	—	85	—
	Копысь г.	1	—	—	—	—	400	—	—	—	400	—
	Ониковичи	1	—	—	—	—	190	—	—	—	190	—
	Смоленскъ г.	1	56	—	—	—	—	—	—	—	56	—
	Могилевъ г.	1	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—
	Езерище м.	1	—	—	2000	—	—	—	—	—	2000	—
	Невель г.	1	—	—	133	70	—	—	—	—	133	70
	Вѣлий г.	1	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
	Полоцкъ г.	1	538	—	—	—	—	—	—	—	538	—
	Порѣчье г.	1	—	—	45	—	—	—	—	—	45	—
	Дрибинъ м.	1	—	—	—	—	200	—	—	—	200	—
Веречье с.	1	—	—	—	—	51	—	—	—	51	—	
Итого	103	7322	48	3134	70	4331	50	607	15	15395	83	
<p>Въ томъ числѣ: червонцевъ голландскихъ 370, талеровъ 74, серебряныхъ рублей 6806. Буццовъ и мѣщанъ въ числѣ кредиторовъ было на сумму 15,681 р. 83 к., а въ числѣ должниковъ на сумму 5,761 р. 43 р.</p>												
Векселя 1785.	Витебскъ г.	210	39783	43	1392	30	7564	75	2889	—	51629	48
	Рига г.	7	1512	—	—	—	165	—	50	—	1727	—
	Чаусы г.	2	—	—	—	—	1841	15	—	—	1841	15
	Островно м.	5	329	—	—	—	—	—	—	—	329	—
	Яновичи м.	1	—	—	—	—	150	—	—	—	150	—
	Сорица м.	1	—	—	45	—	—	—	—	—	45	—
	Полоцкъ г.	2	1900	—	—	—	—	—	—	—	1900	—
	Сѣнно г.	1	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
	Смоленскъ г.	2	275	—	—	—	—	—	—	—	275	—
Журавичи м.	1	—	—	—	—	16	64	—	—	16	64	

Въ третьемъ отдѣлѣ помѣщенъ одинъ изъ, храня-

В е с е л я 1785.	Бабиновичи г. . .	1	—	—	—	—	—	200	—	200	—
	Виховъ г. . .	1	—	—	—	—	20	—	—	20	—
	Расна м. . . .	2	—	—	—	—	200	—	—	200	—
	Порѣчье г. . .	1	114	55	—	—	—	—	—	114	55
	Могилевъ г. . .	2	104	—	—	—	—	—	—	104	—
	Городокъ г. . .	1	75	—	—	—	—	—	—	75	—
Итого . . .	240	44152	98	1437	30	9957	54	3139	—	58686	82

Въ томъ числѣ: черв. гол. 2197, талер. 155, сер. руб. 27,404. Буп. и мѣщ. въ ч. кред. б. на сумму 58,177 р. 72 в., а въ ч. должн. на сумму 20.362 р. 11 в.

В е с е л я 1786.	Витебскъ г. . .	247	13885	76	12530	25	13638	84	5691	58	45745	93
	Шклово м. . .	5	—	—	—	—	99	74	—	—	99	74
	Великіе-Луки г.	1	—	—	—	—	117	85	—	—	117	85
	Орна г. . . .	1	—	—	—	—	—	—	24	—	24	—
	Полоцкъ г. . .	8	2117	80	—	—	121	34	—	—	2239	14
	Рига г. . . .	13	312	—	1463	20	1623	—	160	—	3558	20
	Городокъ г. . .	5	433	—	—	—	160	—	—	—	593	—
	Бѣшенковичи м.	1	—	—	—	—	—	—	340	—	340	—
	Рудня м. . . .	1	—	—	—	—	115	56	—	—	115	56
	Невель г. . . .	1	—	—	183	—	—	—	—	—	183	—
	Горки м. . . .	2	—	—	—	—	200	—	465	—	665	—
	Могилевъ г. . .	2	1260	—	—	—	—	—	—	—	1260	—
	Сиротино м. . .	1	20	—	—	—	—	—	—	—	20	—
	Загатье м. . .	1	40	—	—	—	—	—	—	—	40	—
	Островно м. . .	1	—	—	—	—	—	—	42	50	42	50
	Чернява	1	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
	Суражъ г. . . .	1	—	—	189	60	—	—	—	—	189	60
	Шумячи м. . . .	1	—	—	—	—	—	—	210	—	210	—
	Харьковъ г. . .	1	1165	—	—	—	—	—	—	—	1165	—
	Себежъ г. . . .	1	—	—	—	—	—	—	30	—	30	—
Смоляны м. . . .	1	—	—	—	—	22	—	—	—	22	—	
Шпели м. . . .	1	—	—	75	—	—	—	—	—	75	—	
Ляды м. . . .	1	—	—	—	—	155	—	—	—	155	—	
Петербургъ г. .	1	600	—	—	—	—	—	—	—	600	—	
Итого . . .	299	19883	56	14441	5	16252	83	6963	8	57540	52	

Въ томъ ч.: черв. гол. 610, талер. 1411, сер. руб. 92. Буп. и мѣщ. въ ч. кред. было на сумму 43,984 руб. 62 вощ., а въ числѣ должн. на сумму 35,597 р. 25 в.

Витебскъ г. . .	182	65420	13	3492	60	4308	95	1365	60	74587	28
Ляды м. . . .	1	—	—	—	—	—	—	100	—	100	—

щихся въ Центральномъ архивѣ, отдѣльныхъ докумен-

Векселя 1788.	Смоляны м.	1	—	—	83	50	—	—	—	—	83	50
	Велижъ г.	1	1050	—	—	—	—	—	—	—	1050	—
	Полоцкъ г.	11	1020	—	484	50	3729	58	—	—	5234	8
	Бабиновичи г.	1	—	—	206	—	—	—	—	—	206	—
	Динки с.	1	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
	Якобштатъ г.	1	57	—	—	—	—	—	—	—	57	—
	Чаусы г.	1	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
	Суражъ г.	3	50	—	20	—	—	—	195	—	265	—
	Дрисса г.	1	273	—	—	—	—	—	—	—	273	—
	Шелово м.	1	—	—	—	—	330	—	—	—	330	—
	Мосева г.	1	—	—	—	—	—	—	633	88	633	88
	Рига г.	3	346	40	—	—	74	—	—	—	420	40
	Итого	209	68376	53	4286	60	8442	53	2294	48	83400	14

Въ томъ числѣ: черв. гол. 1,052, тал. 1,516, с. руб. 51,128. Буп. и мѣщ. въ ч. кред. было на сумму 80,940 руб. 10 в. а въ ч. долж. на сумму 19,242 р, 41 в.

Векселя 1789.	Витебскъ г.	169	34626	61	1979	—	6582	71	4718	50	47906	82
	Полоцкъ г.	3	515	—	—	—	314	32	—	—	829	32
	Могилевъ г.	1	360	—	—	—	—	—	—	—	360	—
	Велижъ г.	2	—	—	100	—	500	—	—	—	600	—
	Невель г.	3	105	—	50	—	—	—	—	—	155	—
	Бабиновичи г.	6	—	—	1912	—	—	—	30	—	1942	—
	Расна м.	1	20	—	—	—	—	—	—	—	20	—
	Островно м.	3	340	—	—	—	1000	—	200	—	1540	—
	Будилово, пристань на р. З. Двинѣ.	1	—	—	—	—	100	—	—	—	100	—
	Любавичи м.	2	—	—	—	—	36	—	1200	—	1236	—
	Креславка.	1	—	—	—	—	300	—	—	—	300	—
	Рига г.	1	18	80	—	—	—	—	—	—	18	80
	Дубровна м.	1	—	—	—	—	22	50	—	—	22	50
	Чаусы г.	1	—	—	51	—	—	—	—	—	51	—
	Бѣшенковичи м.	1	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
	Дрисса г.	1	27	77	—	—	—	—	—	—	27	77
	Итого	197	36073	18	4092	—	8855	53	6148	50	55169	21

Въ т. ч.: чер. гол. 283, тал. 441, сер. руб. 1,071. Буп. и мѣщ. въ числѣ кред. было на сумму 31,055 руб. 74 коп., а въ числѣ должн. на сумму 17,676 р. 97 в.

Витебскъ г.	210	48459	56	3136	95	9042	77	2920	65	63559	93
Сорница м.	1	—	—	—	—	—	—	150	—	150	—

ТОВЪ. Это—журналъ, веденный Іезуитами Вит. коллегіи,

Векселя 1790.	Городокъ г. . .	1	—	—	21	—	—	—	21	—	
	Непороты м. . .	9	—	—	—	—	—	684	25	—	
	Петербургъ г. . .	1	—	—	13	—	—	—	—	—	
	Хотеничи м. . .	8	—	—	—	—	—	832	20	—	
	Дисна г.	1	—	—	—	—	—	—	50	—	
	Михальцево . . .	1	—	—	51	25	—	—	—	—	
	Полоцкъ г. . . .	2	829	20	—	—	—	—	—	—	
	Будилово, прист. на Дв.	1	—	—	—	—	—	—	150	—	
	Мстиславль г. . .	1	—	—	—	—	—	—	80	—	
	Велижъ г.	1	110	—	—	—	—	—	—	—	
	Рига г.	3	1892	90	—	—	—	—	—	—	
	Старый Выховъ г.	1	—	—	—	—	—	—	550	—	
	Шелово м. . . .	1	775	84	—	—	—	—	—	—	
Итого . . .	242	52067	50	3222	20	10559	22	3900	65	69749	57

Въ т. ч.: черв. гол. 1,369, тал. 1443, сер. руб. 27,174. Буп. и мѣщ. въ чис. кредит. было на сумму 38,951 р. 22 к., а въ чис. должн. на сум. 35,290 р. 68 к.

Векселя 1791.	Витебскъ г. . . .	222	29747	39	1043	—	7669	65	456	50	38916	54
	Вел. Луки г. . .	3	655	—	—	—	—	—	—	—	655	—
	Невель г.	4	319	—	100	—	—	—	—	—	419	—
	Полоцкъ г. . . .	5	2025	—	—	—	—	—	250	—	2275	—
	Рига г.	4	40	—	—	—	253	50	—	—	293	50
	Суражъ г.	3	48	—	25	—	—	—	—	—	73	—
	Любавичи м. . .	2	—	—	—	—	—	—	85	—	85	—
	Шелово м. . . .	1	—	—	—	—	134	—	—	—	134	—
	Сорица м.	2	216	—	—	—	—	—	—	—	216	—
	Дубровна м. . . .	1	—	—	—	—	250	—	—	—	250	—
	Вабиновичи г. . .	1	—	—	—	—	35	—	—	—	35	—
Итого . . .	248	33050	39	1168	—	8342	15	791	50	43352	4	

Въ т. ч.: черв. гол. 1,247, полуимперіаловъ 136, тал. 1,010, сер. руб. 11,765. Буп. и мѣщ. въ ч. кред. был. на сумму 25,587 р. 84 к., а въ ч. должн. на сумму 18,010 р. 40 к.

Векселя 1792.	Витебскъ г. . . .	192	22327	4	1662	35	2427	95	892	9	27309	43
	Вабиновичи г. . .	2	—	—	6	50	30	—	—	—	36	50
	Москва г.	1	—	—	—	—	2330	—	—	—	2330	—
	Половики с. . . .	1	4500	—	—	—	—	—	—	—	4500	—
	Полоцкъ г. . . .	4	602	—	—	—	50	—	—	—	652	—
	Могилевъ г. . . .	2	3000	—	500	—	—	—	—	—	3500	—
	Воронежъ г. . . .	1	200	—	—	—	—	—	—	—	200	—

по данной изъ Рима программѣ, за время съ 1714 по

Векселя 1792.	Невель г.	5	47	—	280	90	—	—	—	—	327	90
	Бѣшенковичи м.	1	—	—	—	—	—	—	100	—	100	—
	Петербургъ г. . .	1	—	—	—	—	54	60	—	—	54	60
	Суражъ г.	2	87	—	—	—	—	—	—	—	87	—
	Загораны с. . . .	1	—	—	—	—	848	—	—	—	848	—
	Рига г.	2	—	—	60	—	234	—	—	—	294	—
	Шелово м.	3	—	—	2000	—	—	—	150	—	2150	—
	Осва (Освей) м. . .	1	—	—	—	—	—	—	300	—	300	—
Итого . . .	219	30763	4	4509	75	5974	55	1442	9	42689	43	

Въ томъ числѣ: червонецъ гол. 134, тал. 180, сер. руб. 11,990. Куп. и мѣщ. въ ч. кред. был. на сумму 28,922 руб. 99 к., а въ ч. должн. на сумму 13,871 р. 84 к.

Векселя 1794.	Витебскъ г.	234	29376	75	1452	—	4418	76	1896	68	37144	19
	Полоцкъ г.	3	175	—	—	—	125	—	63	—	363	—
	Велижъ г.	2	10	—	—	—	—	—	50	—	60	—
	Городокъ г.	1	—	—	110	—	—	—	—	—	110	—
	Верховье с.	1	—	—	—	—	22	—	—	—	22	—
	Суражъ г.	1	—	—	—	—	—	—	12	—	12	—
	Могилевъ г.	1	945	—	—	—	—	—	—	—	945	—
	Шелово м.	3	—	—	2000	—	55	—	2850	—	4905	—
	Рига г.	3	35	—	50	—	350	30	—	—	435	30
	Любавичи м.	1	226	—	—	—	—	—	—	—	226	—
	Толочино м.	1	—	—	—	—	165	—	—	—	165	—
	Бабиновичи г. . . .	1	—	—	—	—	93	—	—	—	93	—
	Смоляны м.	2	—	—	—	—	346	—	—	—	346	—
Итого . . .	254	30767	75	3612	—	5575	6	4871	68	44826	49	

Въ томъ числѣ: чер. гол. 3,578, тал. —, сер. р. 10,884. Куп. и мѣщ. въ ч. кредит. был. на сум. 35,688 руб. 94 коп., а въ числѣ должн. на сумму 12,952 р. 94 к.

Векселя 1797.	Витебскъ г.	322	41221	73	2951	62	13103	59	2996	—	60272	94
	Городня г.	1	—	—	—	—	900	—	—	—	900	—
	Суражъ г.	3	—	—	175	—	—	—	—	—	175	—
	Островно м.	3	350	—	1100	—	—	—	100	—	1550	—
	Рига г.	6	642	64	160	—	134	—	3088	80	4025	44
	Шелово м.	5	2100	—	390	—	400	—	—	—	2890	—
	Камень-Градъ	1	267	30	—	—	—	—	—	—	267	30
	Могилевъ г.	9	7462	—	954	—	—	—	—	—	8416	—
	Мстиславль г. . . .	2	40	—	500	—	—	—	—	—	540	—
	Смоляны м.	3	2300	—	—	—	150	—	—	—	2450	—
	Копысь г.	1	—	236	—	—	—	—	—	—	—	236

1813 г. включительно, подъ названіемъ: *Плоды духовныя*

В е с е л я . 1797.	В. Луки г.	1	—	—	759	—	—	—	759	—	
	Полоцкъ г.	10	4345	—	1000	—	—	1000	6345	—	
	Бѣлый г.	1	5000	—	—	—	—	—	5000	—	
	Велижъ г.	2	8	—	—	—	—	100	108	—	
	Тула г.	1	103	38	—	—	—	—	103	38	
	Бабиновичи г.	2	—	—	—	—	—	70	70	—	
	Сиротино м.	1	133	—	—	—	—	—	133	—	
	Лепель г.	1	50	—	—	—	—	—	50	—	
	Любавичи м.	1	—	—	—	—	—	229	50	229	50
	В.-Литовскій г.	1	825	—	—	—	—	—	825	—	
	Петербургъ г.	2	290	—	—	—	—	—	290	—	
	Вѣшенковичи м.	1	—	—	15	—	—	—	15	—	
	Непороты с.	1	—	—	—	—	—	173	75	173	75
	Освея м.	2	490	—	—	—	—	—	490	—	
	Городоць г.	1	15	—	—	—	—	—	15	—	
	Торопецъ г.	1	500	—	—	—	—	—	500	—	
	Гомель м.	1	—	—	1575	—	—	—	1575	—	
	Пенза г.	1	1100	—	—	—	—	—	1100	—	
Вудилово прист.	1	—	—	—	—	—	50	50	—		
Себежъ г.	1	—	—	1500	—	—	—	1500	—		
Вобрь м.	1	—	—	—	—	—	120	120	—		
Итого	390	67479	5	11079	62	14687	59	7928	5	101174	31

Въ т. ч.: черв. гол. 2550, тал. 3816, сер. руб. 14,618. Буп. и иѣщ. въ ч. кред. б. на сумму 90,330 руб. 31 коп., а въ ч. должн. на сумму 33,423 р. 99 к.

В е с е л я . 1798.	Витебскъ г.	446	138693	65	8984	22	11694	83	8131	16	167503	86
	Могилевъ г.	11	265	—	3852	40	—	—	176	60	4294	—
	Полоцкъ г.	20	2622	40	90	—	570	—	545	—	3827	40
	Островно м.	5	620	—	—	—	325	—	—	—	945	—
	Толочино м.	2	—	—	—	—	162	—	20	—	182	—
	Бабиновичи г.	6	400	—	133	—	185	—	150	—	868	—
	Рига г.	3	200	—	—	—	1225	—	—	—	1425	—
	Смоленскъ г.	2	65	—	—	—	—	—	—	—	65	—
	Сѣнно г.	8	173	—	260	—	90	—	17	—	540	—
	Климовичи г.	1	—	—	55	—	—	—	—	—	55	—
	Невель г.	11	590	—	394	—	50	—	185	—	1219	—
	Дубровна м.	3	—	—	315	—	—	—	—	—	315	—
	Шелово м.	2	—	—	212	—	90	—	—	—	302	—
	Якобштатъ г.	1	20	—	—	—	—	—	—	—	20	—
	Городоць г.	2	—	—	192	—	30	—	—	—	222	—
	Мстиславль г.	3	3510	—	—	—	—	—	—	—	3510	—
Суражъ г.	1	—	—	40	—	—	—	—	—	40	—	
Орша г.	1	—	—	—	—	30	—	—	—	30	—	
Велижъ г.	2	633	40	—	—	—	—	—	—	633	40	

(fructus spirituales), — единственный здесь в своем роде документ, представляющий собою в одномъ цѣломъ многостороннюю религіозно-нравственную дѣ-

Векселя. 1798.

Непороты м.	2	—	—	—	5888	—	—	5828
Сельцы	1	30	—	—	—	—	—	30—
Копысь г.	1	94950	—	—	—	—	—	94950
Динабургъ г.	1	50	—	—	—	—	—	50—
Рогачевъ г.	1	—	235	—	—	—	—	235—
Порѣчье г.	1	305	—	—	—	—	—	305—
Бротовца с.	1	—	—	—	—	3750	—	3750
Вильн г.	1	40	—	—	—	—	—	40—
Петербургъ г.	1	120	—	—	—	—	—	120—
Домьянка	1	—	—	—	1500	—	—	1500—
Бремни с.	1	270	—	—	—	—	—	270—
Ст. Выховъ г.	1	—	—	—	—	550	—	550—
Чаусы г.	1	—	—	—	—	560	—	560—
Заситно с.	1	—	—	—	—	100	—	100—
Вильновичи м.	1	—	—	—	5457	—	—	5457
Вишенковичи м.	1	355	—	—	—	—	—	355—
Итого	547	14991195	1476262	1606468	1047226	19121151		

Въ т. ч.: черв. гол. 10,543, тал. 754, сер. руб. 5962. Куп. и ищ. въ ч. кред. б. на сумму 85,773 руб. 25 коп., а въ чис. должн. на сумму 41,637 р. 37 к.

Векселя. 1799.

Витебскъ г.	350	9372017	2865621	1333428	6026	514173731
Полоцкъ г.	15	1539	—	1051	245	2835—
Могилевъ г.	8	2043	76975	40	—	285275
Орша г.	3	575	—	180	100	855—
Островно м.	1	—	—	—	49	49—
Невель г.	1	—	34865	—	—	34865
Брестъ г.	1	—	40	—	—	40—
Петербургъ г.	5	7100	2861	—	—	9961—
Копысь г.	3	40	1475	—	15120	166620
Акмечеть	1	200	—	—	—	200—
Сѣнно г.	2	—	700	—	—	700—
Городокъ г.	1	—	—	—	100	100—
Велижъ г.	1	12	—	—	—	12—
Минскъ г.	1	3000	—	—	—	3000—
Пѣклово м.	4	—	200	7440	226	50040
Москва г.	2	1930	—	—	—	1930—
Лисна г.	1	50	—	—	—	50—
Мстиславль г.	2	—	—	25	54	79—
Лезно м.	4	—	—	153	—	153—
Село-Великое	1	28940	—	—	—	28940

тельность Иезуитовъ. Этотъ церковно-историческій, письменный памятникъ, съ одной стороны, живо изображаетъ глубокое религіозно-нравственное паденіе здѣш-

Порѣчье г.	1	1000	—	—	—	—	—	—	1000	—	
С. Косаряги	1	—	—	270	—	—	—	—	270	—	
Итого	409	111498	57	35320	61	14858	28	6951	25	168628	71

Въ т. ч.: черв. гол. 8400, тал. 672, сер. руб. 7983. Буп. и мѣщ. въ ч. кред. б. на сумму 147,378 руб. 3 коп., а въ числѣ должн. на сумму 26,538 р. 94 к.

Вексель. 1799.	Витебскъ г.	152	22538	50	12674	10	10006	75	4069	—	49288	35
	Сѣнно г.	2	1815	—	—	—	—	—	54	60	1869	60
	Порѣчье г.	1	—	—	3690	—	—	—	—	—	3690	—
	Полоцкъ г.	5	650	—	25	—	—	—	115	—	790	—
	Суражъ г.	1	20	—	—	—	—	—	—	—	20	—
	Шьлово м.	4	775	—	—	—	—	—	1155	—	1930	—
	Рогачевъ г.	2	—	—	5450	—	—	—	—	—	5450	—
	Островно г.	1	—	—	—	—	355	—	—	—	355	—
	Петербургъ г.	1	—	—	200	—	—	—	—	—	200	—
	Рига г.	2	30	—	520	—	—	—	—	—	550	—
	Торопецъ г.	1	260	—	—	—	—	—	—	—	260	—
	Рудня м.	1	—	—	—	—	957	—	—	—	957	—
	Вѣшенковичи м.	1	—	—	—	—	100	—	—	—	100	—
	Итого	174	26088	50	22559	10	11418	75	5393	60	65459	95

Въ т. ч.: черв. гол. 230, тал. —, сер. руб. 63. Буп. и мѣщ. въ ч. кред. б. на сумму 58,797 р. 45 к., а въ ч. должн. на сумму 24,074 р. 70 к.

Вексель. 1800.	Витебскъ г.	215	93625	55	9440	—	14231	90	3496	20	120793	65
	Рига г.	1	300	—	—	—	—	—	—	—	300	—
	Мстиславль г.	3	50	—	—	—	1000	—	50	—	1100	—
	Полоцкъ г.	5	4677	—	400	—	—	—	—	—	5077	—
	Климовичи г.	1	10	—	—	—	—	—	—	—	10	—
	Городокъ г.	1	—	—	—	—	100	—	—	—	100	—
	Лезно м.	1	—	—	—	—	—	—	40	—	40	—
	Орша г.	2	—	—	150	—	—	—	125	—	275	—
	Шьлово м.	2	—	—	175	—	—	—	179	—	354	—
	Бабиновичи г.	1	—	—	3000	—	—	—	—	—	3000	—
	Сѣнно г.	1	—	—	300	—	—	—	—	—	300	—
	Толочино м.	1	—	—	—	—	—	—	149	—	149	—
	Петербургъ г.	2	4085	—	—	—	—	—	—	—	4085	—
	Духовщина г.	1	885	—	—	—	—	—	—	—	885	—

ней народный массы за времена латино-польской опеки

Вексл. 1800.	Николаево м.	1	—	—	—	109	50	—	—	109	50	
	Могилевъ г.	1	—	—	2000	—	—	—	—	2000	—	
	Итого	239	103632	55	15465	—	15441	40	4039	20	138578	15
<p align="center">Въ т. ч.: черв. гол. 1327, тал.—, сер. руб. 2910. Куп. и мѣщ. въ ч. кред. был. на сумму 82,171 руб. 13 коп., а въ чис. должн. на сумму 20,176 р. 78 к.</p>												
Вексл. 1800.	Витебскъ г.	49	2303	—	1249	55	14191	—	533	—	18276	55
	Островно м.	3	—	—	900	—	—	—	439	25	1339	25
	Велижъ г.	1	205	—	—	—	—	—	—	—	205	—
	Вѣлица г.	1	—	—	—	—	—	—	47	70	47	70
	Чечерскъ м.	1	—	—	136	—	—	—	—	—	136	—
	Сѣнно г.	1	400	—	—	—	—	—	—	—	400	—
	Лезна г.	1	—	—	—	—	—	—	88	—	88	—
	Итого	57	2908	—	2285	55	14191	—	1107	95	20492	50
<p align="center">Ни золота, ни серебра не б. Куп. и мѣщ. въ ч. кред. был. на сумму 15,823 р. 50 к., а въ чис. должн. на сумму 16,285 р. 95 к.</p>												
Вексл. 1801.	Витебскъ г.	360	98329	5	16261	90	23979	84	5664	—	144234	79
	Полоцкъ г.	6	1358	—	—	—	100	—	160	—	1618	—
	Шклово м.	3	1000	—	1080	—	—	—	—	—	2080	—
	Бѣшенковичи м.	3	2000	—	—	—	200	—	—	—	2200	—
	Могилевъ г.	3	60	—	—	—	—	—	20	—	80	—
	Сѣнно г.	2	150	—	486	—	—	—	—	—	636	—
	Велижъ г.	1	320	—	—	—	—	—	—	—	320	—
	Дюна г.	1	1400	—	—	—	—	—	—	—	1400	—
	Ясен	1	—	—	—	—	16000	—	—	—	16000	—
	Островно м.	3	250	—	—	—	355	—	—	—	605	—
	Рогачевъ г.	1	—	—	77	—	—	—	—	—	77	—
	Рига г.	4	230	—	—	—	—	—	320	—	550	—
	Павловичи	1	530	—	—	—	—	—	—	—	530	—
	Лезно м.	5	2250	—	—	—	410	—	—	—	2660	—
	Мстиславль г.	2	240	—	2000	—	—	—	—	—	2240	—
	Орша г.	3	—	—	2700	30	—	—	—	—	2700	30
	Ст. Быховъ	1	—	—	—	—	270	—	—	—	270	—
	Петербургъ г.	1	900	—	—	—	—	—	—	—	900	—
Вабиновичи г.	1	—	—	—	—	—	—	120	—	120	—	
Невель г.	1	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	
Суражъ г.	1	—	—	50	—	—	—	—	—	50	—	

НАДЪ ЭТИМЪ КРАЕМЪ, СЪ ДРУГОЙ РЕЛЬЕФНО ПРЕДСТАВЛЯ-

Загораны с.	1	—	—	—	—	—	—	100	—	100	—
Выховъ г.	1	—	—	—	—	—	—	50	—	50	—
Итого	406	110017	5	22655	20	41314	84	6434	—	180421	9

Въ т. ч.: черв. гол. 1,484, тал. 73, сер. р. 3,539. Куп. и мѣщ. въ числѣ кредит. было на сумму 142,920 руб. 69 коп., а въ ч. должн. на сумму 43,635 р. 9 к.

Вѣкселя 1801.

Витебскъ г.	436	196739	27	18824	49	28329	29	1539	—	245432	5
Ольвиополь г.	5	6700	—	—	—	—	—	—	—	6700	—
Херсонъ г.	2	740	—	—	—	—	—	—	—	740	—
Петербургъ г.	2	1408	—	—	—	—	—	—	—	1408	—
Полоцкъ г.	25	17070	10	—	—	200	—	—	—	17270	10
Рига г.	2	500	—	2269	—	—	—	—	—	2769	—
Вороновщина с.	1	200	—	—	—	—	—	—	—	200	—
Сѣнно г.	2	—	—	700	—	—	—	—	—	700	—
Дубровка м.	2	—	—	640	—	—	—	—	—	640	—
Невель г.	4	2358	—	—	—	—	—	—	—	2358	—
Езериче м.	1	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
Вѣшенковичи м.	4	4944	—	—	—	—	—	—	—	4944	—
Будилово прист.	1	—	—	—	—	20	—	—	—	20	—
Городокъ г.	1	220	—	—	—	—	—	—	—	220	—
Копысь г.	1	—	—	15	—	—	—	—	—	15	—
Мотилевъ г.	6	128	—	1087	—	—	—	—	—	1215	—
Итого	495	231107	37	23535	49	28549	29	1539	—	284731	15

Въ томъ ч.: полунимперіаловъ 120, черв. гол. 8,512, тал. 350, сер. руб. 11,134. Куп. и мѣщ. въ ч. кредит. на сумму 150,562 руб. 51 коп., а въ ч. должн. на сумму 54,419 р. 80 к.

Вѣкселя 1802.

Витебскъ г.	183	12745	—	1575	—	21875	78	7109	19	43304	97
Шельово м.	1	—	—	—	—	—	—	684	60	684	60
Шумячи м.	2	—	—	—	—	—	—	50	—	50	—
Полоцкъ г.	2	—	—	—	—	50	—	200	—	250	—
Велижъ в.	1	465	—	—	—	—	—	—	—	465	—
Вѣшенковичи м.	2	—	—	—	—	—	—	635	—	635	—
Ст. Выховъ г.	1	—	—	—	—	—	—	80	—	80	—
Рига г.	3	456	—	—	—	125	—	—	—	581	—
Себежъ г.	1	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
Смоленскъ г.	1	—	—	—	—	—	—	100	—	100	—

еть иезуитскіе приемы, которые скорѣе могли только ока-

Заемн. обл. 1802.	Смоляны м.	1	—	—	—	140	—	—	140	—		
	Якобштатъ г.	1	—	—	—	50	—	—	50	—		
	Итого . . .	199	13716	—	1575	22240	78	8858	79	46390	57	
	<p align="center">.. Въ томъ числѣ: черв. гол. 174, тал. — , сер. руб. 258. Куп. и мѣщ. въ числ. кредит. был. на сумму 43,850 руб. 57 коп., а въ числѣ должн. на сумму 41,037 р. 32 в.</p>											
Заемн. обл. 1802.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не обозначено.	231	59622	66	32193	—	11980	—	—	—	103795	66
	<p align="center">Въ томъ числѣ: черв. гол. 152, тал. — , сер. руб. 737. Куп. и мѣщ. въ числ. кредит. был. на сумму 36,363 руб., а въ числѣ должн. на сумму 28,727 р. 80 в.</p>											
В е к с е л я 1803.	Витебскъ г.	127	9719	50	6903	—	10019	23	3253	27	29895	—
	Рига г.	6	2882	50	—	—	265	—	—	—	3147	50
	Сѣнно г.	1	—	—	1000	—	—	—	—	—	1000	—
	Островно м.	1	—	—	—	—	660	—	—	—	660	—
	Суражъ г.	1	—	—	—	—	225	—	—	—	225	—
	Невель г.	2	—	—	—	—	—	—	795	—	795	—
	Полоцкъ г.	1	—	—	—	—	—	—	3000	—	3000	—
	Ольвиополь г.	1	1725	—	—	—	—	—	—	—	1725	—
	Велижъ г.	1	2000	—	—	—	—	—	—	—	2000	—
	Смоляны м.	2	1069	—	—	—	—	—	—	—	1069	—
	Итого . . .	143	17396	—	7903	—	11169	23	7048	27	43516	50
	<p align="center">Въ томъ числѣ: черв. гол. 45, тал. — , сер. руб. 1,229. Куп. и мѣщ. въ ч. кредит. был. на сумму 41,394 руб., а въ числѣ должн. на сумму 30,169 р. 13 в.</p>											
Заемн. обл. 1803.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не показано.	138	73820	68	20667	95	13947	—	—	—	108435	63
	<p align="center">Въ томъ числѣ: черв. гол. 705, тал. — , сер. руб. 725. Куп. и мѣщ. въ числѣ кред. был. на сумму 24,558 руб., а въ числѣ должн. на сумму 29,899 р. 45 в.</p>											
	Витебскъ г.	128	12493	45	754	75	10880	59	6426	92	30555	71
	Рига г.	6	1300	—	300	—	800	—	2000	—	4400	—

ТОЛИЧИТЬ НАРОДЪ, ЧѢМЪ ПОДНЯТЬ ЕГО УРОВЕНЬ ВЪ БОГОПО-

Векселя 1804.	Смоляны м.	1	—	—	—	500	—	—	500
	Полоцкѣ г.	1	730	—	—	—	—	—	730
	Липецкѣ г.	1	—	—	—	—	500	—	500
	Суражѣ г.	1	—	—	110	30	—	—	110 30
	Велижѣ г.	1	460	—	—	—	—	—	460
	Бѣшенковичи м.	1	720	—	—	—	—	—	720
	Могилевъ г.	1	330	—	—	—	—	—	330
	Ляди м.	1	—	—	—	—	240	—	240
	Вабиновичи г.	1	—	—	—	30	—	—	30
	Кайданово м.	1	—	—	—	225	—	—	225
Итого	144	16033	45	1165	5	12435	59	9166	92 38801 1
<p align="center">Въ томъ числѣ: черв. гол. 186, талер. 240, сер. руб. 950. Куп. и мѣщ. въ чис. кредит. б. на сумму 35,931 р. 1 к., а въ числѣ должн. на сумму 31,759 р. 6 к.</p>									
Заслѣ. обл. 1804.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не показано.	65	48471	70	9295	—	—	—	57766 70
	<p align="center">Въ томъ числѣ: черв. гол. 870, тал. —, сер. руб. 1,000. Куп. и мѣщ. въ чис. кредит. был. на сумму 11.375 руб., а въ чис. должн. на сумму 7350 р.</p>								
Векселя 1805.	Витебскѣ г.	153	16844	55	1356	—	16973	—	9244 70 44418 25
	Могилевъ г.	2	3000	—	—	—	—	580	3580
	Любавичи м.	1	325	—	—	—	—	—	325
	Шелово м.	6	—	—	250	—	—	4500	4750
	Минскѣ г.	2	500	—	—	—	—	143 10	643 10
	Невель г.	1	—	—	75	—	—	—	75
	Зелво м.	2	—	—	—	—	—	239 45	239 45
	Рига г.	5	150	—	—	—	1700	—	1850
	Полоцкѣ г.	3	—	—	—	—	—	1344	1344
	Орша г.	1	—	—	—	—	—	4000	4000
Бѣшенковичи м.	2	—	—	—	—	—	571 50	571 50	
Смоляны м.	1	—	—	—	—	500	—	500	
Итого	179	20819	55	1681	—	19173	—	20622	75 62296 30
<p align="center">Въ томъ числѣ: черв. гол. 343, талер. 462, сер. руб. 4002. Куп. и мѣщ. въ ч. кредит. был. на сумму 56,431 руб. 30 к., а въ чис. должн. на сумму 56,037 р. 70 к.</p>									

знаніи и нравственности. Такъ, напр., обильное препода-

Заемн. обл. 1806.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не показано. . . .	65	40457	7670	3070	—	—	51197
	<p>Въ т. ч.: черв. —, тал. —, сер. руб. 23. Куп. и мѣщ. въ ч. кред. был. на сумму 8305 р., а въ ч. должн. на сумму 6320 р.</p>							
Векселя. 1806.	Витебскъ г. . . .	150	10835 11	3469	8399	11352	20	34055 31
	Перновъ г. . . .	1	100	—	—	—	—	100
	Полоцкъ г. . . .	9	1000	374	—	—	1405	2779
	Варшава Русск. (нов. откр. гор. въ им. Огнн. Вит. воев.) . . .	1	—	—	—	100	—	100
	Смоляны м. . . .	1	—	—	—	—	1000	1000
	Будилово прист. Въшенковичи м. Динабургъ г. . . .	1	—	—	—	—	100	100
	Вязьма г. . . .	1	5000	—	—	—	—	5000
	Могилевъ г. . . .	1	250	—	—	—	—	250
	Итого . . .	167	17185 11	3918	8559	13857	20	43519 31
	<p>Въ т. ч.: черв. гол. 599, тал. 470, сер. руб. 266. Куп. и мѣщ. въ чис. кред. был. на сумму 41,553 руб. 45 коп., а въ чис. должн. на сумму 32,695 р. 40 в.</p>							
Заемн. обл. 1806.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не показано. . . .	42	23115	5250	6771	50	—	35136 50
	<p>Золота и серебра не было. Куп. и мѣщ. въ ч. кред. был. на сумму 11,650 р., а въ чис. должн. на сумму 11,251 р. 50 в.</p>							
Вексели. 1807.	Витебскъ г. . . .	172	37306 95	3880	16823	45	7483	25 65493 65
	Велижъ г. . . .	1	—	150	—	—	—	150
	Суражъ г. . . .	1	93	—	—	—	—	93
	Невель г. . . .	2	—	—	—	—	550	550
	Орша г. . . .	2	—	—	—	213	—	213
	Рига г. . . .	2	100	—	—	—	500	600
	Могилевъ г. . . .	1	500	—	—	—	—	500
	Кенигсбергъ г. . .	1	432	—	—	—	—	432

дованіе Іезуитами духовныхъ требъ всѣмъ безъ раз-

	Вѣшенковичи м.	1	200	—	—	—	—	—	—	200	—	
	Смоляны м. . .	1	—	—	—	—	90	—	—	90	—	
	Итого . .	184	38631	95	4030	—	17126	45	8533	25	68321	65
Заемн. oblig. 1807.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не показано. . . .	48	57560	75	300	—	4600	—	—	—	62460	75
	<p align="center">Въ т. ч.: черв. гол. 566, тал. —, сер. руб. 750. Куп. и мѣщ. въ чис. кред. был. на сумму 38,474 руб. 15 коп., а въ чис. должн. на сумму 35,455 р. 15 к.</p>											
Заемн. oblig. 1808.	Мѣста выдачи ихъ въ книгѣ не показано. . . .	43	175950	40	3255	—	3940	—	—	—	183145	40
	<p align="center">Въ т. ч.: черв. и тал. не было, а сер. руб. б. 18,860. Куп. и мѣщ. въ ч. кред. б. на сумму 11,189 руб. 30 коп., а въ чис. долж. на сумму 14,992 р.</p>											
	А ВСЕГО	6376	1727880	70	286469	79	369829	29	142110	62	2526290	40

Затѣмъ, во всемъ данномъ оборотномъ капиталѣ было: полуимперіаловъ 256, червонцевъ голландскихъ 47,535, талеровъ 13,067, серебряныхъ рублей (на сколько они въ книгѣ обозначены опредѣленно) 223,323.

Купцовъ и мѣщанъ въ числѣ кредиторовъ было на сум. 1,504,542 р. 65 к., а въ числѣ должниковъ на 773,288 р. 16 к. Остальные кредиторы и должники были, главн. обр., помѣщики и шляхта, затѣмъ и прочія сословія, а многихъ званія въ книгѣ не обозначено, такъ что въ числѣ послѣднихъ также могли быть и еще купцы и мѣщане.

Всего капитала приходится на каждый изъ 21 данный годъ, средн. ч., 120,299 р. 54 к.

Капиталъ христіанъ простирался всего до 2,097,709 р. 99 к., а евреевъ—до 428,580 р. 41 к.; слѣд., капиталъ христ. больше капитала евр. почти въ 5 разъ.

Векселя и заемныя обязательства выданы или въ самый годъ протеста и явки ихъ, или же и наиболѣе въ предшествовавшемъ непосредственно году, въ рѣдкихъ же случаяхъ раньше.

бора б), многочисленныя ихъ миссиі какъ въ ближайшія, такъ и въ отдаленныя мѣста, даже въ предѣлы В. Русскіе, постоянная проповѣдь не только въ своемъ костелѣ, но и въ уніатскихъ, даже въ православныхъ церквахъ, проведеніе въ народный культъ почитанія іезуитскихъ святыхъ и проч. клонились, конечно, не въ пользу православія и даже уніи, а безчисленныя заклинанія ихъ на, такъ наз., *заломэхъ* въ посѣвѣ и проч., заклинанія и изгнанія, якобы, воочію видимыхъ, злыхъ духовъ и под. скорѣе могли поддержать суевѣріе и невѣжество про-

б) Число іезуитскихъ, напр., исповѣдниковъ и причастниковъ съ каждымъ годомъ прогрессивно возрастало, а между тѣмъ заключающіяся въ настоящемъ іез. журналѣ данныя устраняютъ всякое вѣроятіе въ постоянномъ и, притомъ, весьма значительномъ приращеніи числа, исповѣдавшихся и причащавшихся у Іезуитовъ, людей путемъ обращенія въ католичество. Такъ съ 17^{14/15} г. по 18^{11/12} г. число это возрасло отъ 5223 до 19,696 душъ, обращено же въ католичество не болѣе 229 душъ. Притомъ, въ виду извѣстной неподатливости евреевъ къ обращенію въ христіанство вообще, значительную сравнительно цифру крещенныхъ Вит. Іезуитами евреевъ, въ количествѣ 67, можно объяснить развѣ только особенною привлекательною силою. Этою силою, повидному, и было именно—предоставленное польскимъ законодательствомъ всѣмъ крещенымъ въ католичество евреямъ право дворянства. Такъ, н. пр., въ гербовникѣ дворянъ б. княжества Инфлянтскаго, потомъ провинціи Двинской, наконецъ, Динабургскаго повѣта (Центр. Арх. кн. №^{508/55}), встрѣчаемъ нѣсколько дворянскихъ родовъ, которые, въ виду послѣдняго §, разд. 12 статута и конст. 1768 г., Всемилоостивѣйше утверждены Императрицею Екатериною II въ дворянскомъ достоинствѣ, съ усвоеніемъ имъ и фамильныхъ гербовъ, вслѣдствіе лишь обращенія родоначальниковъ ихъ изъ іудейства въ католичество. Роды эти слѣдующіе: обращ. 1765 г. Хржестовскіе, 17^{21/71} г. Кржижановскіе, 1762 г. Липинскіе, 1741 г. Ваврецкіе, 1754 г. Рожановскіе, 1735 г. Старогродскіе, 1760 г. Стычинскіе, 1755 г. Трояновскіе, 1756 г. Вольскіе, 1758 г. Зусанскіе, а также по гербовнику Оршанскаго уѣзда (здѣсь же, акт. кн. Орш. у. суда, № 102): обращ. 1710 г., а утвержд. 1773 г. Домбровскіе, обр. 1740 г., а утв. 1773 г. Добровольскіе, обр. 1730 г., а утв. 1773 г. Орановскіе. Не проминули, вѣроятно, утвердиться въ дворянствѣ и упоминаемые въ настоящемъ іез. журналѣ выкресты, или ихъ потомки, какъ то: крещ. Іезуитами: 1729 г. Станиславъ Маевскій, 1741 г. Василій и Иванъ Маевскіе, 1742 г. Степанъ Мартинскій, 1736 г. Фаддей Новицкій, 1740 г. Игнатій Новицкій, 1739 г. Михаилъ и Іосафатъ Самульскіе, 1741 г. Антонъ Освѣцинскій. Всѣхъ прочихъ выкрестовъ своихъ Іезуиты по именамъ и фамиліямъ не назвали, а гербовниковъ въ Центр. Архивѣ, кромѣ вышеупомянутыхъ, нѣтъ.

столюдья, чѣмъ дѣйствовать на него просвѣтительно.

Въ четвертомъ, наконецъ, отдѣлѣ помѣщены акты городскіе Витебскаго воеводства (всѣхъ ихъ 120). Документы эти относятся б. ч. къ Сѣверной войнѣ, какъ содержащіе въ себѣ приказы вышнихъ военныхъ властей въ в. княж. Литовскомъ о дислокаціи войскъ и привлеченіи жителей Вит. воеводства, отчасти и Полоцкаго къ исполненію денежныхъ и натуральныхъ повинностей по продовольствію, расквартированію и обмундировкѣ войскъ. Соображая распоряженія в. гетмана в. княж. Литовскаго, Сапѣги, нельзя не замѣтить въ особенности того, что гетманъ подъ квартиры Пятигорскаго полка Браковскаго воеводы Вишневецкаго, въ замѣну имѣній п. Гослинскаго, отдалъ слободу Витебскаго православнаго Маркова монастыря и им. Бопачево Вит. поселскихъ конныхъ мѣщанъ, безъ всякаго, повидимому, основанія. Изъ прочихъ документовъ этого отдѣла останавливаются на себѣ особенное вниманіе: № 109—завѣщательная записка пом. Владислава Звѣревскаго, свидѣтельствующая, что даже и въ то, неблагопріятное для православія въ здѣшнемъ краѣ, время умиралъ онъ съ убѣжденіями православнаго, такъ какъ если и сдѣлалъ отказы на церкви и монастыри, то только на православные. № 111—письмо подскарбія (госуд. казначея) в. княж. Лит., Ботла, характеризующее въ извѣстной мѣрѣ, порядокъ отдачи Витебской таможенной заставы въ содержаніе. № 112—замѣчательное въ церковно-юридическомъ отношеніи рѣшеніе Виленской р. к. дух. консисторіи по дѣлу о троеженцѣ, Витебскомъ намѣстникѣ Ярошевичѣ. Замѣчательно, что присутствіе консисторскаго суда сосредоточивалось, въ данномъ случаѣ, въ одномъ только лицѣ каноника-аудитатора конс. дѣлъ Вилен. епископіи, Анкуты, и что самое рѣшеніе основано было не на какихъ либо церковныхъ уставахъ, а просто на личномъ

заключеніи самого судьи, выработаннымъ имъ по совѣщаніи съ теологами и юристами. № 115—рѣшеніе, отправлявшася въ г. Вильнѣ, въ 1712 г., трибунала в. княж. Литовскаго по удовлетворенію войскъ содержаніемъ и квартирами и по разнымъ другимъ предметамъ. При чтеніи этого документа, невольно бросаются въ глаза нѣкоторыя несоотвѣтственныя положенію вещи опредѣленія. Такъ, напр., гг. Новогородокъ и Минскъ, за опустошеніемъ ихъ постоями и проходами войскъ, на шесть лѣтъ освобождаются отъ всякихъ воинскихъ повинностей, тогда какъ Витебскъ (по убѣжденію самого трибунала), вслѣдствіе разныхъ тяжкихъ невзгодъ, болѣе же всего, какъ городъ пограничный, отъ грабежей, вымогательствъ и притѣсненій со стороны тѣхъ же проходящихъ войскъ, а также чрезъ истребленіе въ немъ домовъ и всякаго имущества пожарами и за разбродомъ, наконецъ, самыхъ купцовъ и мѣщанъ его въ разныя стороны, разоренъ былъ до такой степени, что не только не въ состояніи былъ платить податей, но, вмѣсто возстановленія своего, приходилъ еще въ большее разореніе, но тѣмъ не менѣе, однакожь, отъ подобныхъ повинностей ни подъ какимъ условіемъ не освобождается,—и это, какъ выражается трибуналъ, въ виду *производящейся въ г. Витебскѣ торговли*, которая, за совершеннымъ опустошеніемъ города и за разбродомъ купцовъ и мѣщанъ его, представлялась, въ то время, едва-ли возможною. Или также, трибуналъ находитъ возможнымъ совершенно освободить нѣкоторыя частныя и лат. духовенства имѣнія отъ всякихъ воинскихъ повинностей, несмотря на то, что незадолго предъ тѣмъ Витебскій сеймикъ горько жаловался на предоставленныя нѣкоторымъ помѣщикамъ подобныя же льготы, клонившіяся, какъ выразился сеймикъ, къ крайнему разоренію всего населенія (Ист.-Юрид. мат., вып. XVIII, док.

13). Трибуналъ, впрочемъ, принимаетъ за основаніе, что тѣ, освобожденныя имъ, имѣнія были земскія, а такого рода имѣнія, по дѣйствовавшимъ законамъ, воинскимъ повинностямъ не подлежали; между тѣмъ, не сохраняетъ той-же льготы за имѣніями православныхъ монастырей, хотя и эти имѣнія были также земскими (а не королевщинами) и хотя самъ трибуналъ тутъ-же твердитъ не разъ объ уравниніи правъ въ этомъ отношеніи. Кромѣ того, въ помѣщенной подъ № 116 грамотѣ кор. Августа II говорится, что имѣнія Витебскихъ поселскихъ конныхъ мѣщанъ издавна пользуются также правомъ имѣній земскихъ; несмотря на то, и эти имѣнія отъ исполненія воинскихъ повинностей трибуналомъ не освобождаются. А № 120 представляетъ собою одну изъ кровавыхъ страницъ исторіи того же многострадальнаго Витебскаго Маркова православнаго монастыря.

ПРИХОДО-РАСХОДНЫЯ КНИГИ

ГОРОДА МОГИЛЕВА.

(Продолженіе).

ПРИХОДО-РАСХОДНАЯ КНИГА

города Могилева за 1711 годъ.

IXS

РѢТЪ: ШЯФЯКЪ

МСТА: СГ: КОВАСЪКЪ: НЛТЪ

МОГИЛЪВЯ:

Прета Клармелъ фелородна Корс Кедна рожъ суа родоро
 Лавула фамодна фидриа франка фелородна бармоннода
 Покоиша Мафаровъ фелородна фамонн-бруу
 Мъда 19^а 19^а Ариата шора в Мъа сула рита фдаца
 18 мѣсто 20 рита

СЛАВНЫ: ПАНОВ: ПОПЫТЫ

СЕРУЧНЫ:

Игоря Бельнода Попыты
Муха Архонда Попыты
Исафа Шрука Попыты
Мельна Краоуи Попыты
Куар Архонда Попыты
Ида Давианда хоругуачи Попыты
Колро Пигарда Попыты
Давид Куруди Попыты
Миро Пигарда Попыты
Миро хоругуачи Попыты
Микофи Мельанда Попыты
Андр Давода Сирни Попыты
Славко Фирова Баранонко Попыты

ШИХЕНІИ: МІСТ: ПЯ

МАТРАТВИ: СЕГОРНЫ

II. Агхаге мотадодитъ боитъ

Jan Jan Milephinsier Burmijer
P. Frowzodъ Kuzdua Kuzmaijer

Jan Seibur Leica

Samuil Zanglewicz Leica

Фропъ Фропъ Фропъ
Гаджинъ Фропъ Фропъ Фропъ

Францъ Фропъ Фропъ

Samuil Marucha Pawnil

Jan Jan Fyrbledinъ Sadnubъ
Maronъ Anzgerodъ Sadnubъ

ПРОВЕНТА МЕСТА ЕГО КОРОЛЕВСКОЙ МИЛОСТИ МОГИЛЕВА.

През иась, шляхетнаго пана Кгабриеля Федоровича Королкевича, райцы скарбового, славетныхъ пановъ Алексея Ивановича Слижыка, Филипа Федоровича Бараночникова, посполитыхъ і шафаровъ зостаючыхъ, на рокъ теперь ідучыи тысеча семъ сотъныи одинадцатыи, то есть,

ПРИХОДОВЪ.

Мсца Декаврия 15 дня. За росказаннимъ шляхетнаго его милости пана Александра Молчанковича, войта, і за картою, отобрали одъ дозорцовъ зе скарбу кобацкого первой чверти, шляхетнаго пана Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ его, славетныхъ пановъ Яна Хомутовского, Якова Куцевича, Купрея Автуховича Хамцова, на расходъ мескии . . . . .

Дня 16. За росказаннемъ и за картою пана войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ вышпомененныхъ зе скарбу, на расходъ . . . . .

За росказаннемъ и за картою п. войта, отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича і колеговъ его, пп. дозорцовъ, зе скарбу кобацкого, для п. капитана Букашова, которыи приехалъ для провизанту, талеровъ двадцать осмъ копейками, раховано за талерь по золотыхъ осмъ, чынить . . . . .

Мсца Януария 1 дня. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ его, томужъ капитану, талеровъ семъ, чынить . . . . .

Тогожь дня. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на выправу пп. пословъ до наяснейшого монархи, царя его милости, до Риги . . . . .

Золот.	Осмак.
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	
50	
51	
52	
53	
54	
55	
56	
57	
58	
59	
60	
61	
62	
63	
64	
65	
66	
67	
68	
69	
70	
71	
72	
73	
74	
75	
76	
77	
78	
79	
80	
81	
82	
83	
84	
85	
86	
87	
88	
89	
90	
91	
92	
93	
94	
95	
96	
97	
98	
99	
100	

Дня **г**. За картою п. войта, отобрали для
 тяхъ же пп. пословъ, одъ пп. дозорцовъ . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ пп. до-
 зорцовъ, для ксенжыи Кармалитовъ . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозор-
 цовъ, зе скарбу, для ксенжыи Бернардыновъ инъ
 вимъ квоты . . . . .

Дня **д**. За картою п. войта, отобрали одъ п.
 Кгабриеля Королькевича, райцы, і колеговъ его,
 дозорцовъ, зе скарбу, для п. Мурского (Мирска-
 го?), ротмистра, за спроваженне ексекуцыи . . . . .

Дня **е**. За картою п. войта, отобрали одъ
 пановъ дозорцовъ, зе скарбу кобацкого, на рос-
 ходъ мескии . . . . .

Дня **ж**. За картою п. войта, отобрали одъ
 пп. дозорцовъ, зе скарбу, на расходъ мескии . . . . .

Дня **з**. За картою п. войта, отобрали одъ
 пп. дозорцовъ, на заплаценне квоты п. Фронц-
 кевичу, судии Оршанскому, ...

Дня **и**. За картою п. войта, отобрали одъ
 пп. дозорцовъ, п. Габриеля Королкивича і ко-
 леговъ его, зе скарбу, на расходъ мескии . . . . .

Дня **к**. За картою п. войта, отобрали одъ
 п. Кгабриеля Королькевича і колеговъ его, до-
 зорцовъ . . . . .

Дня **л**. За картою п. войта, отобрали одъ
 пп. дозорцовъ, на заплаценне квоты ксенжыи
 Кармалитомъ . . . . .

Дня **м**. За картою п. войта, отобрали одъ
 п. Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ
 его, дозорцовъ, зе скарбу, для его милости п.
 полъковника Оршанского, Рафала Боратынского,
 за умнейшенне коней в даванню . . . . .

Дня **н**. З розказання і за картою п. войта,
 отобрали одъ пп. дозорцовъ, на расходъ мескии.

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозор-
 цовъ инъ вимъ квоты ксендзомъ Бернардыномъ.

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозор-

Золот.	Осмак.
р	
н	
н	
м	
с	
с	
р к	
с н	
р	
н	
з	
р н	
н	

повъ, зе скарбу кобацкого, ш. делегатомъ до Оршы, на сеймикъ Громничны . . . . .

З повроту тей дороги, отобрали одъ п. Александра Молчанковича, войта . . . . .

Тогожь дня. За картою п. войта, отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ его, дозорцовъ, зе скарбу кобацкого, п. Пресмыцкому ад рационемъ квоты з сумы, належачои Желиславского, талеровъ битыхъ тридцать, раховано талеръ по золотыхъ девять, чынить . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ ш. дозорцовъ, на заплаценне лудану і шнурковъ трехъ Турецкихъ п. Мервинскому, скарбнику .

Дня уа. За картою п. войта, отобрали одъ ш. дозорцовъ ксендзомъ Кармалитомъ, на заплаценне квоты . . . . .

Мсца Феврала у дня. За картою п. войта, або рачей п. бурмиистра Федора Кузевки, отобрали одъ ш. дозорцовъ, на заплаценне пояса п. Пресмыцкому . . . . .

Дня уб. За картою п. бурмиистра Федора Кузевъки, отобрали одъ ш. дозорцовъ, на заплаценне лудану для п. Пресмыцкого . . . . .

Ітемъ, зъ росказання п. бурмиистра, заплатили за маселбасъ . . . . .

За картою п. бурмиистра Кузевки, отобрали одъ ш. дозорцевъ ш. делегатомъ, едучимъ до Смоллянъ, до енерала, для одебрання квиту за выданный провиантъ . . . . .

За повротемъ тей дороги, отобрали одъ п. Петра Буля мы, што были з панемъ Андзоровичемъ у Смоллянахъ, решты . . . . .

Дня ув. За картою п. войта, отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича і колеговъ его, зе скарбу кобацкого, на расходъ мескій . . . . .

За картою п. войта и за ведомосту п. Федора Кузевки, бурмиистра, отобрали одъ ш. до-

Золот.	Осман.
ѣ	
ѓз	
ѓа	
рѓи	
н	
п	
пн	
ѓг	
м	
ѓ	ѣ
ѣ	

	Золот.	Осмак.
зорцовъ, на заплаченне квоты жыду Мовшы Лапе Горецкому, одъ золотыхъ тысецы полторы	рч	
Отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича, райцы, для п. Онъдрея Сурожа, инъ вимъ облиговой сумы	ст	
Дня ет. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаченне его милости п. Баратынскому, полковнику Оршанскому, за умнейшенне дымовъ в тарифе	8	
Тогожь дня. Отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаченне сукна п. Пиманскому, локътий лд, дарованого Савелию Августову, локоть по золотыхъ десять осмаковъ пятнадцать, сумма	тнз	
Дня зт. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаченне квоты ксендзомъ Кармалитомъ	н	
Дня ка. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаченне лудану штуки, которую даровано п. Кицинскому, оконному, заплатили	чв	
Итемъ, на заплаченне бунта снурокъ Турецкихъ для тогожь пана економа, заплатили	об	
Дня ке. Приняли одъ п. Іана Хомутовского, на выплате пп. Ленкевичомъ і иннымъ у справе меской з п. Макарескимъ подчасъ инъквизыцы, ведлугъ реестру его узятыхъ з важницы. За картою н. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаченне двоихъ ботовъ Немецкихъ для п. капитана Буклашова	к	
За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ пп. делегатомъ, іедучымъ до Смоллянъ до енерала Савы Августова	м	
Дня ка. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, зе скарбу кобацкого, на заплаченне длутовъ и на расходъ меский	о	
Итемъ, суммы п. Боратынскому, писар.	ст	
Пану Красовскому і Неіаловскому	р	
Дня ет. За картою п. войта, отобрали одъ		

п. Кгабриеля Королкевича, райцы, и колеговъ его, дозорцовъ, на заплаценне сукна польковнику Хлопову, который стоялъ у Кругле, одъ Якуба Куцевича, за пятнадцать локътий, по тынфовъ тринадцать, сзупі таларовъ тридцать два и поль, раховано талеръ по золотыхъ осмъ, шелегами чынить . . . . .

Мсца Марта 6 дня. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, рационе квоты ксендзомъ Бернардыномъ, ...

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, зе скарбу кобацкого, на расходъ меский . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаценне сукъна Французкого, локтя полпета, п. капитану Ігнатиеву . . . . .

З росказання п. войта, отобрали одъ пп. Даниеля Сапоцки, Семена Куца, райцовъ і поборцовъ, на тенъ часъ зостаючыхъ, поборовыхъ грошей . . . . .

Отобрали одъ п. Семена Кузевки едучымъ п. войту з п. Семеномъ Кузевко до Смоленъска, до наяснейшого монархи, царя его милости, на страве . . . . .

Дня 6т. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаценне штуки лудану за локтий девять десять, для его милости Александровича і Буялекого, а особно для п. Грамштерфа, лянтвойта, золотыхъ сорокъ осмаковъ пятнадцать, чынить все . . . . .

Дня 3т. За картою п. войта, отобрали одъ п. Кгабриеля Королькевича, райцы, і колеговъ его, дозорцовъ, на расходъ мескии, зе скарбу кобацкого, ...

Тогожь дня. За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Коробанки і колеговъ его, поборовыхъ грошей, на заплаценне подводамъ сена, купленного одъ п. Подвинского, ...

Золот.	Осмак.
тх	
н	
р	
па	
ке	
ет	
рлв	ет
тн	
м	

Отобрали одъ пп. дозорцовъ, п. Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ его, для пп. делегатовъ, едучыхъ до Оршы, п. Андзоровичу і Кондрату Пигаревичу, ...

З поворту п. войта і п. Семена Кузевки зе Смоленска, отобрали рѣшты родрожныхъ грошей.

Дня ѿѣ. Отобрали одъ п. райцы Кгабриеля Королкевича і колеговъ его, зе скарбу кобацкого, золотыхъ двадцать, которые оддали п. Мирону Андзоровичу, лавнику, ...

Дня къ. За картою п. войта, п. Жычевскому, за пилнованья справъ мескихъ в трибуналахъ, выплатилъ п. райца самъ . . . . .

Дня къд. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, зе скарбу кобацкого, на расходъ меский, ...

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаценне квоты п. Величце, чешнику Мстиславскому, за рокъ $\ne\psi\tau$, ...

Тогожь дня. За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаценне квоты за суме небожчыка п. Казкевича законникомъ монастыра Буйницкаго талеровъ осмъ, за рокъ $\ne\psi\tau$, сума чынить . . . . .

За картою п. войта отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаценне квоты ксендзомъ Кармалитомъ, ...

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, Григоря Коробанки, лавника, Карпа Соминича, поборовыхъ грошей, на расходъ меский . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ тыхже пп. поборцовъ, Григоря Коробанки і Карпа Соминича, поборовыхъ грошей, на расходъ меский.

З розказанья п. войта, отобрали одъ п. Юсифа Козловского, райцы, і п. Даниеля Хомутовского, лавника, поборовыхъ грошей, на расходъ меский, ...

Золот. Осмак.

л

рѣ

къз

к

слз

т

рпѣ

ѡа

н

къ

н

к

для пана полковника Дупрея . . . . .

За картою п. войта, Априля 31 дня, выплатили п. Ермоловичу суммы на облигъ . . . . .

За розказаннемъ п. войта, отобрали одъ пп. Юсифа Козловского, райцы, Даниеля Хомутовского, лавника, поборовыхъ грошей, презъ три разы, ...

Дня кѣ. За картою п. войта, отобрали одъ п. Козловского і колеговъ его поборовыхъ грошей, на расходъ мескии, ...

Меца Мая кз дня. За картою п. войта, отобрали одъ пп. поборцовъ, п. Григоря Коробанки, лавника, Карпа Соминича, посполитого, поборовыхъ грошей, на расходъ мескии . . . . .

Меца Юня з дня. За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Коробанки, лавника, Карпа Соминича, поборовыхъ грошей, на расходъ мескии, ...

Дня ет. За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Коробанки, лавника, и Карпа Соминича, посполитого, поборовыхъ грошей, на расходъ мескии, ...

Дня кѣ. За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Коробанки, лавника, і Карпа Соминича, посполитого, поборовыхъ грошей, на расходъ мескии, ...

Дня кз. За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Коробанки, лавника, и Карпа Соминича, поборовыхъ грошей, на расходъ мескии.

За картою п. войта отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ его, пановъ дозорцовъ, золотыхъ триста двадцать; і темъ на заплаценне штуки лудану золотыхъ девять. Те грошы і луданъ отдали п. Александру, стражникови Лидскому, за выпроваженную інквизицію в справе о забитце п. Гулевича, чынить .

Особно челяди, на двое ботовъ, дали . . . . .

За картою п. войта отобрали одъ пп. Кга-

Золот.	Осмак.
рл	
р	
к	
н	
р	
н	
н	
н	
л	
8т	
ѳ	

цовъ, зе скарбу кобацкого, для его милости п. Владислава Ггештора, комисара, диспертментъ на войско Литовское в повеце Оршанскомъ, талеровъ битыхъ сто; его милости п. Михалу Гизбертови талеровъ двадцать, чынить все талеровъ сто двадцать, што чынить шелегами . . .

Мсца Юля 5 дня. За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Коробанки і Карпа Соминача поборовыхъ грошей . . . . .

За повротемъ з Смоленска, отобрали одъ п. Стефана Дешковича, посполитого, решты подорожныхъ грошей . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на выплаценне длуговъ и на расходъ мескии . . . . .

И отъ вторая рата.

За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на заплаценне коня сиваго до нары . . .

Юня 3 дня. Отобрали одъ п. Стефана Гуторовича, лавника, Леона Тарасевича, Стефана Дешковича поборовыхъ грошей . . . . .

Дня 7. З росказання п. войта і за картою, отобрали одъ п. райцы, колеговъ его, дозорцовъ, на расходъ мескии, ...

Дня 8. За картою п. войта, отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича, райцы скарбового, і колеговъ его, на выправу в дорогу, до наянейшаго короля его милости и до яневельможного его милости п. гетмана, готовыхъ грошей . . . . .

Ітемъ, на заплаценне лудану штукъ трехъ.

Сторговали футро одъ п. Григоря Марковича Чорта, талеровъ семь десять пять . . . . .

Отобрали одъ п. райцы, на заплаценне горель (sic) паръ трехъ . . . . .

Мсца Юля 8 дня. За картою п. войта, отобрали одъ п. Кгабриеля Королкевича, райцы, і колеговъ его, на расходъ мескии і на распла-

Золот. Осмак.

цѣ

л

дѣ

а

ф

р

чѣ

уѣ

ѣ
ѣ
ѣ

—

лѣ

ценне рознымъ людемъ длуговъ . . . . .

Дня **кг.** За картою п. войта, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на росходъ мескии, ...

Мсца Августа **л** дня. За картою п. войта, отобрали одъ п. райцы Кгабриеля Королкевича і колеговъ его, на росходъ мескии, ...

Отобрали одъ сотниковъ, на косцевъ, которые косили морги меские з сетней тринадцати, ...

За картою п. войта, отобрали одъ пп. поборцовъ, Даниеля Сапоцьки, Владислава Миткевича, райцовъ, поборовыхъ грошей, на росходъ мескии, ...

З обрубу Ледковского приняли жита одъ Афанаса Сенковича, приставцы, меракъ двадцать одну . . . . .

З Луполова дошло одъ Кондрата Питаревича, прыставцы, мерикъ шесть и поль . . . . .

Тое жито роздали за длуги, за которое дошло намъ . . . . .

Мца Октоврья **з** дня. З росказання п. войта і за картою, отобрали одъ п. Григоря Шункевича, лавника, і колеговъ его, Тимофея Лешкевича, Мирона Питаревича, дозорцовъ, остатней чверти, на росходъ мескии . . . . .

Дня **єї.** Отобрали одъ п. Дешковича, посполитого, поборовыхъ, на выправу до Вильня, на справованне, харчы . . . . .

Дня **гѳ.** За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Шункевича, лавника, і колеговъ его, дозорцовъ, на росходъ мескии . . . . .

Мца Ноемврья **к** дня. За картою п. войта отобрали одъ п. Григоря Шункевича, лавника, і колеговъ его, на росходъ мескии, ...

Дня **гї.** За картою п. войта, отобрали одъ п. Григоря Шункевича і колеговъ его, дозорцовъ, на росходъ мескии, ...

Дня **ѳл.** За картою п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, отобрали одъ п. дозорцовъ, зе скарбу, на росходъ мескии . . . . .

Золот.	Осмак.
хн	
хд	
хд	
м	
лє	
—	—
—	—
чд	з
р	
нв	
т	
рн	
тн	
р	

Дня **кє.** За картою п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, отобрали одъ п. Григоря Шункевича і колеговъ его, на расходъ мескии.

Мѣца Декаврія **а** дня. За картою п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, отобрали одъ пп. дозорцовъ, на расходъ меский . . . . .

Дня **ѳ.** Отобрали изъ млыну Могилевскаго, за неделю, ...

Дня **вт.** За картою п. войта, одобрали одъ пп. дозорцовъ, на расходъ мескии, ...

Тогожъ дня з млыну Могилевскаго, за неделю, одобрали . . . . .

Тогожъ дня отобрали одъ п. райцы Базылия Хомутовскаго, з приезде з Оршы, з сеймику, браку копейками . . . . .

Дня **ѳт.** Отобрали за неделю з млыну Могилевскаго . . . . .

Дня **кд.** Отобрали з млыну Могилевскаго, за полнедели, ...

Дня **ѳт.** За картою п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, до п. Григоря Шункевича і колеговъ его, дозорцовъ, абы далъ на расходъ мескии золотыхъ четьриста, теда мы, шафаре, одобрали тылко . . . . .

А рѣшты не дошло намъ ведлугъ карты п. войта.

Итемъ одобрали на тежъ карты одъ Тимофея Леошкевича . . . . .

За картою п. войта, отобрали одъ пани Артемовой Мякишовой за домъ Севериновщину, за рокъ аренды, ...

Итемъ за домъ на Лезерковщине Шыпулинский арендованы теиже пани Макишовой, ...

З ряду резницкаго, за рокъ, одъ п. цехмистера дошло . . . . .

З ряду ганчарнаго за рокъ отобрали . . . . .

З Слободакъ мескихъ, Пискуновой и Жеребцовой, и за Лесною брамою, ведлугъ реестру

Золот.	Осмак.
рн	
т	
к	
р	
ст	
зт	
нт	
и	
ткз	
пи	кт
з	
з	
л	
л	

	Золот.	Осмак.
сотника и бирчого а), отобрали	ѡи	
З ряду пирожного полокотщины одъ Васка Шпиля отобрали	аТ	
Одъ жыда Гиршы Цурулика, ведле кобаку, с грунту меского аренды, за рокъ, дошло	бѡ	
Брукового предъ купеческимъ домомъ, з воевъ и съ мерницъ, ведлугъ давного звычайю, тыдневого, за рокъ дошло	рзТ	
Крама мурованая у варенде пани Тачысе ведле воротъ ратушныхъ, ведле ряду пекарского, на вакацыи, за померкованнемъ п. райцы Габриеля, дошло	ѣТ	
Крама мурованая у варенде Стефана бурмистровича Саляра, ведле цекавзу великого, мурованого, на вакацыи дошло	к	
Отобрали одъ прошлорочныхъ шафаровъ, Леона Тарасовича, Павла Бочарова, за комору, одъ Тацычыхи, за рокъ ~~аѡТ~~ , ...	т	
Одъ п. Александра Ивановича Слижыка цыншу за домъ на Лезерковщине, за рокъ дошло	т	
Одъ отца Юанна Шечни, за грунту цыншу, за рокъ дошло	и	
Одъ отца Іакова Бобковича, за огородъ, за лето дошло	ѣ	

а) *Бирчы*, сборщикъ податей.

РЕЕСТРЪ МЕСТА ЕГО КОРОЛЕВСКОЙ МИЛОСТИ МОГИЛЕВА,

за шафарства славетныхъ пановъ Алексея Ивановича
Слижыка, Филипа Федоровича Бараночникова, поспали-
тыхъ, на рокъ тысяча семсотныи адинадцатыи,

ТО ЕСТЬ РОСХОДОВЪ.

Мсца Декаврыя кѣ дня. 3 росказанья п. вой-
та і за ведомостю п. райцы скарбового, купили:
для коней мескихъ сена возовъ 4 за 6 золот.
и до ратуша возъ дровъ за 24 осм.; дали слугамъ
мескимъ: Кондрату, Автушку, Асапу, Куз-
ме, Ивану Конобце, Михалце, Сулиму, Ерому,
Никифору по 1 зол., всего 9 зол., мистру на
свято 1 зол., за писанне картокъ концеляристомъ
2 зол., итого . . . . .

3 роск. п. войта, купили для п. капитана
Чернявскаго овса мерки 2 за 5 золот. и сена
возы 2 за 4 зол. . . . .

Дровъ у господу, п. резыденту, возъ 8 за 4
зол. 8 осм., сена возы 2 за 3 золот. 10 осм.,
свечъ десятки 3 за 1 зол. . . . .

В домъ п. войта, на банкетъ для п. резыден-
та, куп. мяса розного до печення и варення за
11 зол., куровъ двое за 2 зол. 6 осм., гусь одъ
п. Яна Хомутовскаго за 3 зол. 15 осм.; оливекъ
кварту, лимонии 2, оливы $\frac{1}{2}$ фун. за 7 золот.
10 осм., рыбы разныя за 5 зол., меду 15 гар.
за 18 зол., масла гарщокъ за 3 зол. . . . .

3 роск. п. войта, капитану Московскому, ко-
торый стоитъ у п. Козловскаго, куп. мяса за 4
зол. 10 осм. и 5 ситницъ . . . . .

Золот. Осман.	
ит	кѣ
ѣ	
и	ит
и	т
ѣ	кѣ

Дня **к̄е.** 3 роск. п. войта, куп. мяса для поручника, который оставалъ у п. Гапона Бызевича, за 2 зол. 10 осм. и ситницъ 5 за 15 осм.

Дня **к̄с.** 3 роск. п. войта, куп. мяса для поручника Кальмыцкого за 2 зол. 15 осм. и ситницъ шостаковыхъ 6 за 1 зол. 6 осм., сена ношакъ 2 за 25 осм. и овса мерку за 3 золот. 10 осм. . . . .

Сторожомъ п. резидента, на хлѣбъ, дали . . .

Дня **к̄з.** 3 роск. п. войта, дали капитану Букълашову, который стоитъ у п. Козловского, што приехалъ для провианту до места, 28 тал., чынить . . . . .

Купили возъ дровъ у господу п. резидента за 24 осм.; отдали резиденту, што онъ самъ выдалъ на кухню для себе, 22 золот. 10 осм., сторожомъ его на хлѣбъ 9 осм. . . . .

3 роск. п. войта, купили корення розного на 2 полмиски для отца епископа і для п. Кипцынского, с коледою, запл. п. Яну Молчанковичу 32 зол.; вина узели для отца епископа у п. бурм. Кузевки 1 гарн. и 1½ кв., за 14 золот. 20 осм. . . . .

Дня **к̄и.** 3 роск. п. войта, купили овса ½ мерки жыду арендарю Толочынскому за . . . . .

За ситницы, што брали на елекъцыю . . . . .

За писанне картокъ на сессыю, концеляристомъ дали . . . . .

Дровъ п. резиденту 2 воз. и 7 вязокъ за 2 зол. 18 осм., сторожамъ его, на хлѣбъ 15 осм. . . . .

Жолнеромъ замковымъ коледы . . . . .

Дня **к̄ѳ.** 3 роск. п. войта, куп. сена для п. капитана Чернявского возы 2 за 4 зол. 15 осм. и овса 2 мер. за 6 зол. 7 осм. . . . .

В домъ п. резидента куп. дровъ возъ за 1 зол. 18 осм. и сторожу на хлѣбъ и на свечи 13 осм. . . . .

3 роск. п. войта, купили пива для Москалей

Золот.	Осмак.
к̄	к̄е
к̄с	к̄с
к̄з	к̄з
к̄д	
к̄г	г̄т
к̄и	к̄
к̄	к̄т
к̄	к̄т
к̄	
к̄	к̄т
к̄	к̄ѳ
к̄	к̄

провиянтовыхъ, которые стоятъ у п. Козловского, 40 гарн., ...

3 роск. п. войта, для п. Молоткевича куп. мяса, хлеба, соли, варива, цыбули, дровъ и овса $\frac{1}{2}$ мер. . . . .

До концелярии куп. папери либру за 1 зол. 10 осм.; куп. фляшь шкляныхъ за 2 зол. 12 осм.

3 роск. п. войта, пива гарнецъ до ратуша .

Меду гарнецъ для ксендза Езуита . . . . .

Дня 7. Для жольнеровъ п. Чернявского, на горельку дали . . . . .

Запл. за фуру, за 5 возъ сена . . . . .

3 роск. п. войта, для п. Молоткевича куп. мяса за 1 зол. 15 осм.; ситницы 2, соли $\frac{1}{2}$ кв. за 9 осм. и овса $\frac{1}{2}$ мер. за 1 зол. 15 осм. . . . .

Сторожу п. резидента на хлебъ дали . . . . .

За мехи, што пропали з овсомъ у п. полковника, запл. . . . .

Дня 7а. 3 роск. п. войта, на банкетъ для ксенжы Езуитовъ, Кармалитовъ і Бернардыновъ і для товариства его милости п. Пищалы, купили: мяса въ розныхъ штукахъ, розного, за 10 зол.; куровъ 5, гусь, вутку за 9 зол., кольбасъ кольцы чатыри за 1 зол. 10 осм., масла гаршокъ за 4 зол. 15 осм.; меду гарц. 15, пива гар. 9 за 19 зол. 24 осм., ...

Меца Януария 4 дня. 3 роск. п. войта, п. капитану Буклашову дали талер. 7, чынить . . . . .

3 роск. п. войта, п. Молоткевичу куп. мяса, хлеба, ситн., цыбули, соли за 1 зол. 15 осм., $\frac{1}{2}$ мер. овса, дровъ вязьку за 2 зол. . . . .

3 роск. п. войта, шп. посломъ до наяснейшаго монархи, царя его милости, до Риги, п. п. Федоровичу, Дегътеревичу, райцы, дали . . . . .

Выправа пословъ, п. Федора Дегътеревича, райцы, Стефана Дешковича, посполитого, за провиянтомъ. Купили: 20 ситницъ за 2 зол., обранковъ—2 зол., крупъ овсяныхъ 25 кв. и яч-

Волок. Осма.	
Э	КА
А	
Г	КБ
А	С
А	С
Б	СТ
Б	СТ
Г	Т
Г	Т
	Т
МА	Т
НС	
Г	СТ
Ф	

ныхъ 20 кв.— 1 зол. 3 осм., 5 кв. соли—1 зол. 5 осм., 40 пироговъ—1 зол. 10 осм., хлеба резового—2 зол., плотна посконины локѣтии 20 на мехи и ребтухъ—1 зол. 6 осм., постронки двой, лейцовъ десятеро—1 золот. 8 осм., овса мерку—3 зол. 10 осм., сани—2 зол. 15 осм., еще овса $\frac{1}{2}$ мер.—4 зол., еще овса 2 мер.—6 зол. 15 осм., свежныны свинние и кольбасъ—4 зол., мяса яловичча и пороса—3 зол. 21 осм., перцу $\frac{1}{2}$ ф. 1 зол. 10 осм., имберу $\frac{1}{4}$, оливы 1 фун.—2 зол. 10 осм., солонины 20 ф.—3 зол. 20 осм., оцту 1 гар., хлеба резов.—2 зол. 20 осм., ситъницъ 5 шостаковыхъ—1 зол., постронковъ 2—15 осм., свечъ полъ ста—1 зол. 20 осм., за на праву шлеи—1 зол. 6 осм., за покровцы—1 зол., за два пасы ременные—18 осм., за фунтъ пороху—2 золот., рыбы вялой щуки 3, бакавни, лини 2, игольницы лыки 2—6 золот. 18 осм., ситъницъ шостаковыхъ 5, пироговъ 10—1 зол. 10 осм., челяди Ивану Конобце и Михалце на боты—10 зол., итого . . . . .

Вина гарцы 3 и кварталы 3, секъту гарнецъ для п. енерала Савы Августова, до Смоллянъ, ...

Дегтю куп. 17 кв. . . . .

На дорогу п. бурм. Кузевце, до Шклова, на страву, до п. полковника Московского, дали 4 зол., купили корення розного на полмисокъ за 17 зол. . . . .

Кликуну Ерему, за закликъ, горелъки, дали . . . . .

Сторожу п. резыдента, на хлебъ и свечы . . . . .

Купили топоръ Шатру, на погребанне сиротъ . . . . .

Куп. воску чырвоного для печати . . . . .

3 роск. п. войта, куп. овса жыду Толочынскому . . . . .

3 росказ. п. войта, запл. за боты Немецкие Москалю, которые ездилъ до енерала Августова, до Смоллянъ, з п. бурм. Кузевкою и з п. Леонемъ Гуковичомъ . . . . .

Злото.	Осмак.
б̄а	к̄д
м̄с	
а̄	ка̄
д̄	зт̄
	с̄
	гт̄
а̄	к̄т̄
	т̄
	к̄г
н̄	

Дня ъ. 3 роск. п. войта, куп. в домъ его мяса . . . . .

3 роск. п. войта, куп. мяса для п. адютанта в домъ п. Семена Кузевки за 2 зол. 15 осм., ситницъ 3 и резового боханъ за 1 зол., овса $\frac{1}{2}$ мер. за 1 зол. 12 осм. . . . .

3 роск. п. бурм., заплат. за вино [чернцомъ Буйницкимъ . . . . .

3 роск. п. войта, куп. корення на полмисокъ для п. полковника, которыи стоить у п. войта Лапицкого: 1 ф. перцу за 3 зол., 1 ф. имберу—1 зол. 15 осм., 2 ф. розынекъ великихъ и малыхъ—2 зол. 3 осм., 2 ф. рыжу—1 зол. 10 осм., 2 лот. гвоздикъ—1 зол. 10 осм., 2 лот. цынамону 1 зол. 6 осм., 1 фун. мигдаловъ—2 зол. 20 осм., 1 л. шафрану—3 зол., овса 2 мер.—6 зол., мяса яловичча—2 зол. 27 осм., итого . . . . .

3 роск. п. войта, куп. п. Молоткевичу мяса, хлеба, соли, цыбули, варива, петрушки, дровъ .

3 роск. п. войта, для п. кватермистра Московского куп. мяса на 15 человекъ, которыи стоить у Красовского, за 2 зол., хлеба ситного булокъ 5 и резового боханъ—1 золот. 3 осм., итого . . . . .

Дня г. 3 роск. п. войта и за картою п. райцы скарбового, дали ксендзомъ Кармалитомъ, одъ рационемъ квоты . . . . .

3 роск. п. войта, дали ксендзомъ Бернардыномъ, тежъ одъ рационемъ квоты . . . . .

Заплатили п. Стефановичу, концелярысце, самъ куповаль дрова до концелярьи, возъ чатыри . . . . .

3 роск. п. райцы, запл. Петру Алесковичу за 5 возъ сена, которыхъ отдали енералу Саве Августову возы два, п. сендзи Фронцкевичу возы два, до ратуша возъ . . . . .

3 роск. п. войта, куп. п. Молоткевичу мяса, ситницъ, соли, цыбули, варива, дровъ, петрушки.

Золот.	Осмак.
г	т
д	кз
а	
ке	а
а	кз
г	г
н	
н	
б	
ат	
а	кз

3 роск. п. войта, п. кватермистру, которы
стоитъ у Красовского, на 15 челов., мяса за 2
зол. 15 осм., ситъницъ 2, резового боханы 3,
итого . . . . .

3 роск. п. войта, для п. полковника Оршан-
ского купили курей двое за 2 зол., ситницъ 3
шостаковыхъ . . . . .

3 роск. п. войта, для п. капляра а) капита-
на Чернявского купили мяса за 3 зол., хлеба,
соли, варива, цыбули—25 осмак., сена возъ,
дровъ—1 зол. 15 осм., пива 15 гар.—3 золот.,
итого . . . . .

3 росказ. п. войта, для п. майора, которы
стоитъ у п. Бурачка, куп. овса мерку за 3 зол.
10 осм., ситницъ шостаковыхъ 3, пироговъ 10—
28 осм., итого . . . . .

3 роск. п. войта, п. Молоткевичу заплатили,
што самъ куповаль овесъ, ...

Сторожу п. резыдента, на хлебъ, дали . . . .

Дня д. 3 росказ. п. войта, для п. капитана
Чернявского куп. мяса за 1 зол. 25 осм., ситъ-
ницъ, соли, крупъ, копусты—15 осм., мяса—
3 зол. 10 осм., хлеба ситнаго и резового пры
мясу, пива 15 гар.—3 зол., горелъки чвертакъ
15—2 зол., итого . . . . .

На дорогу до Смоллянъ п. Григорю Шунке-
вичу, лавнику, з панемъ Тимофеемъ Леошкеви-
чемъ, до енерала Августова, дали на страву . . .

До господы п. резыдента куп. дровъ возъ за
24 осмак., шкатулку для сховання реестровъ—
1 зол. 26 осм. . . . .

3 роск. п. войта и за картою, дали п. рот-
мистру п. Мирского, за спроваженне егзекуцыи.

3 роск. п. райцы, куп. для жыда арендаря
Толочынского овса $\frac{1}{2}$ мер. . . . .

Дня е. 3 роск. п. войта, для п. полковника,

Золот.	Осмак.
д	с
б	н
й	т
д	н
б	к
	с
т	к
т	
б	к
м	
	к
	е

а) *Капляръ, капреръ, вапраль.*

которые стоятъ у п. войта Лапицкого, купили 2 мерки овса за 6 зол. 10 осм., сена возъ—1 зол. 25 осм., поденщикомъ, што робли у него, 15 осм., итого . . . . .

Для п. капитана Чернявского купили рыбы за 2 золот. 10 осм., хлеба ситного—21 осмак., дровъ вязку, копусты, соли, хрену, алею, оливы, перцу—1 зол., итого . . . . .

Для п. канрера Чернявского купили рыбы свеж. за 2 зол., горелки 15 четвертакъ—2 золот., ситницъ, соли, крупъ, копусты—1 зол., дровъ возъ, сена возъ—2 зол. 5 осм. . . . .

3 роск. п. войта, п. Василевскому куп. сена возъ, овса $\frac{1}{2}$ мер. . . . .

3 роск. п. войта, куп. до двору его, Москалемъ 8 гар. овса за 1 зол. 10 осм., рыбы вялые, хлеба боханъ—1 зол. 25 осм. . . . .

Сторожы, которые были при майору у дому п. Бурачка, дали 12 осм.; для его самага гусь, куровъ 2 за 5 зол. 15 осм., масла гаршокъ—2 зол. 25 осм., ситницъ 3 шостаковыхъ—18 осм., овса мерку—3 зол. 20 осм., пироговъ 10, двое мачныхъ—20 осм. . . . .

В домъ п. резыдента 4 воз. дровъ . . . . .

3 роск. п. войта, в домъ куп. 3 тетерь за 1 зол. 12 осм., 2 куровъ—1 зол. 27 осм. . . . .

Слугамъ мескимъ двумъ дали по ситницы, за працу ихъ . . . . .

Куп. паперу польлибры до концеляры . . . . .

Куп. сена у п. Филипа Глуховича 4 возы . . . . .

Куп. до турмы дровъ 2 воз. . . . .

Дня 5. 3 росказ. п. войта, для п. капитана Чернявского куп. рыбы свежые за 2 зол. 6 осм., хлеба ситнаго и резового—25 осм., соли, крупъ, копусты, олею, оливы, перцу—1 зол. 15 осм., овса $\frac{1}{2}$ мер.—2 зол. . . . .

Для п. канреля Чернявского 15 четвертакъ горелки за 2 зол., хлеба ситнаго, соли, копусты,

Золот.	Осмак.
И	К
А	а
Э	е
Г	г
Г	е
ГГ	К
Б	А
Г	а
С	К
С	Ка
С	ст

крупъ, олею, дровъ возъ—1 зол. 25 оом., ры-
бы свеж.—2 зол. 15 осм., пива 15 гар.—3 зол.,
итото . . . . .

3 роск. п. войта, для п. Фронцкевича, судии
Оршанского, хлеба резового и ситънаго, обаран-
ковъ . . . . .

Дня 3. Сторожу п. резыдента на хлебъ дали.

3 роск. п. войта, для п. капит. Чернявского
куп. мяса за 2 золот. 5 осм., хлеба резового и
ситнаго, перцу, соли, крупъ, копусты, хрену,
возъ дровъ—1 зол. 10 осм. . . . .

3 росказ. п. войта, п. Фронцкевичу, сендзи,
куп. мяса за 3 зол., хлеба, ситницъ, пироговъ—
1 зол. 10 осм. . . . .

3 роск. п. войта, п. Боратынскому, полков-
нику, которыи стоить у п. райцы Федоровича,
на страву дали . . . . .

На дорогу, п. войту, противъ еперала, до
Шклова дали 20 зол., ситницъ и пироговъ за
26 осм., челяди хлеба резов. боханъ—14 осм.,
овса $\frac{1}{2}$ мер.—1 золот. 2 осм., меду $3\frac{1}{2}$ гар.—4
зол. 6 осм., вина $2\frac{1}{2}$ гар.—28 зол. 10 осм. . . . .

3 роск. п. войта, п. полковнику куп. овса
мерку . . . . .

В домъ п. войта Москалемъ овса $\frac{1}{2}$ четв. . . . .

3 роск. п. войта і п. бурмиистра, п. капита-
ну и капляру дали на страву шелегами . . . . .

Дня ѳ. 3 роск. п. войта, для п. Фронцкеви-
ча куп. мяса яловичча за 1 зол. 15 осм., хле-
ба, ситницъ, пироговъ—1 зол., сена вязки 3—
1 зол. . . . .

Презъ п. бурмиистра поеднали а) одютанта,
которыи стоялъ у п. лавника Шункевича, за
кони и подводы . . . . .

3 роск. п. войта и п. бурмиистра, куп. в домъ
п. войта, для Москалей, 10 чел., мяса за 1 зол.

Золот.	Осмак.
ѳ	т
а	г
г	ет
а	т
т	
ѳа	ки
г	ет
	кз
ст	
г	ет
ѳ	

а) *Поеднать*, помирить, удовлетворить.

25 осм., хлеба резов. боханъ—18 осм., овса 20 гар.—2 зол. 20 осм. . . . .

3 роск. п. войта, п. капитану Чернявскому дали на страву, ведлугъ постаповення . . . . .

Сторожу на хлебъ, што у п. майора . . . . .

Сторожу п. резыдента . . . . .

3 розк. п. войта, для п. полковника, которыи стоить у п. войта Лапицкого, мерку овса .

3 роск. п. войта и п. Бурмиистра, на приездъ п. енерала до замку, взяли вина $3\frac{1}{8}$ кв. за 8 зол. 10 осм., пива бочьку гар. 60—12 зол., корення: 1 ф. перцу—3 зол., 1 ф. имберу—1 зол. 15 осм., 1 фун. розынекъ малыхъ—1 зол. 3 осм., 1 ф. розынекъ великихъ—1 зол., 2 ф. рыжу—1 зол. 10 осм., 2 лота гвоздикъ 1 золот. 10 осм., 2 лот. цынамону—1 зол. 6 осм., 1 лот. шафрану—3 зол., 1 ф. мигдалъ—2 зол. 20 осм., 6 гар. меду—6 зол., 3 ситницы шостаковые—18 осм., за працу, што однесли пиво до замку—9 осм., 3 дес. свечъ—1 зол., итого . . . . .

Дня ѿ. 3 росказання п. войта, для п. енерала куп. мяса четверть за 5 зол. 15 осм., 2 курей—2 зол. 29 осм., масла гаршокъ—1 золот. 10 осм., цыбули, хрену, бураковъ—20 осм., горелъки солдатомъ—7 осм., мяса баранья задъ и серодакъ—2 зол. 9 осм., свинного мяса стегны два—3 зол. 25 осм., порося—1 зол. 5 осм., хлеба, ситницъ, пироговъ—2 зол. 25 осм., овса 3 мер.—12 золот. 6 осм., сена 2 возы—, паперу польлибры п. енералу—1 зол. 6 осм., драгуномъ и канюшему дали 2 зол., итого . . . . .

3 роск. п. бурм., на приездъ п. енерала позычали овса мер. 4 у адютанта, теда ему одкупили ихъ . . . . .

Заплат. Сулиму Ларку за свечы, што онъ набралъ до ратушы, 4 золот., за барылки 4 зол. 2, за талерки и ложьки 7 осм., итого . . .

Запл. за хлебъ Мартину, што онъ ездилъ

Золот.	Осмак.
ѳ	г
ст	и
	л
г	к
ма	ат
лс	з
ат	
с	з

за п. райцою Дегътеревичемъ до Смаллянъ . . .

3 роск. п. райцы Дегътеревича, за перекованне коней, запл. 4 зол., за окованна дышла 1 золот. 15 осм., за направу колясы, дышель, кресло, за перы новые 2 зол. 25 осм. . . . .

Купили мяса для Москалей, што стоятъ у п. войта, за 1 зол. 15 осм., хлеба резового человекомъ десяти—1 зол. 18 осм., овса полъмерки—2 зол. 6 осм., еще овса $\frac{1}{8}$ —1 зол. . . . .

3 роск. п. войта, для п. Фронцкевича, сендзи, куп. мяса за 1 золот. 6 осм. и 2 гарц. пива—12 осм. . . . .

3 росказ, п. войта, капитану Чернявскому, ведлугъ умовы, на страву . . . . .

Купили барылакъ а), для потреби, за 20 осм., сторожу, што у маіора, на хлебъ—8 осм., сторожу резыдентову, на хлебъ, 3 осм. . . . .

3 роск. п. войта, узели меду до ратуша . . .

Дня 7. 3 роск. п. войта, для п. енерала Савы Августова, куп. рыбы лещы два за 2 золот. 15 осм., акуней и плотакъ—2 зол. 6 осм., рыбы вялой щуки две и баковни б) лыкъ три—2 зол. 25 осм., обаранковъ венки два—1 зол. 15 осм., свечъ 4 десятки—1 зол. 10 осм., оливы $\frac{1}{2}$ ф.—1 зол., хлеба резового боханъ—1 зол., пироговъ 15—15 осм., свечъ 3 дес.—1 зол., соли 1 квар., олею четвертокъ 5 и крупъ—1 зол. 10 осм., сена 2 возы—3 зол. 16 осм., овса 3 мер.—11 золот. 15 осм., дровъ 5 возъ—2 зол. 15 осм., слугамъ, што ходили по Рыбалку—3 осм., дворецкому п. енерала куп. замочекъ—8 осм., еще на вечеръ куп. рыбы свежые и вялые—1 зол. 25 осм., з роск. п. войта, купили боты Немецкии дворецкому—5 зол., конюшему дали шелегами 2 зол.

В домъ п. войта, для Москалей стоялцевъ,

а) *Барылака, боченокъ.*

б) *Бакавня, боковня, камбала? Мѣткое народное названіе этой рыбы.*

Золот.	Осмак.
	дт
н	т
с	ѣ
а	нт
ст	
а	а
а	с
Ма	ѣи

куп. рыбы за 1 зол. 8 осм., овса 8 гар.—1 зол., хлеба резового боханъ—1 зол. 18 осм., пива 1 гар. 6 осм. . . . .

3 роск. п. войта, п. Фронцкевичу, сендзи дали на страву 1 зол. 15 осм., на 2 гар. пива 12 осм.

3 роск. п. войта, для Москалей переежджыхъ куп. мяса . . . . .

За услугу сторожомъ дали на пироги . . . . .

Строжу п. маіора дали на хлебъ . . . . .

Сторожу п. розыдента дали . . . . .

За фуру, што привезли мистра а) з Хвосны.

За гарнець пива, узятый до ратуша . . . . .

Пану капитану Чернявскому, ведлугъ умовы.

3 роск. п. войта, купили сена пуню у законницъ братскихъ на мескую горелку, запл. . . . .

За ношенне овса до замку, за працу дали . . . . .

Дня 17. 3 росказ. п. войта, для п. полъковника Боратынского, на господу п. райцы Федоровича куп. мяса за 3 зол., ситъницъ 3 постаковыхъ—18 осмак. . . . .

3 роск. п. войта, для п. Фронцкевича, сендзи, куп. мяса за 1 зол. 3 осм., курча одно—25 осм., ситницу и пироговъ—9 осм., пива 2 гар.—12 осм., овса мерку 3 зол. 15 осм. . . . .

3 роск. п. войта, для его милости п. енера-ла полъку княжова, стоить у п. райцы Дегте-ревича, куп. мяса за 2 зол. 15 осм., ситъницъ и пироговъ—1 зол. 15 осм., на приезде томуъ енералу однесли 2 ситницы постаковые—12 осм., овса мерку—3 зол. 15 осм. . . . .

Жолперу, на страву, который поехалъ за конми мескими . . . . .

3 роск. п. войта, п. капитану Чернявскому, ведлугъ умовы, на страве . . . . .

На дорогу п. войту до Шклова, за енералемъ, дали 10 зол., купили мяса—1 зол. 10 осм.,

Волог.	Осмак.
а	б
а	кз
а	г
	г
	н
	л
	к
	с
ст	
зг	ет
	г
г	нт
с	а
з	кз
а	
ст	

а) Мистръ, палачъ.
XIX

ситъницъ 5 шестаковыхъ, пироговъ 15 . . . . .

Запл. за 1 гар. пива, узятый до ратуша . . . . .

Сторожамъ п. енерала, на хлебъ дали . . . . .

Гавриле дали, што ходиль по мистра . . . . .

Вожекъ двое купили . . . . .

Дня кѣ. 3 роск. п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, п. Фронцкевичу, сендзи Оршанскому, на заплаченне квоты . . . . .

3 роск. п. войта, въ домъ купили рыбы свежей . . . . .

3 роск. п. райцы, купили фляшъ скляныхъ . . . . .

До п. маіора купили пенки клыкъ . . . . .

Сторожомъ двумъ п. маіора понедельщины дали . . . . .

3 роск. п. войта, п. капитану, Чернявскому дали на страву, ведлугъ умовы . . . . .

Dla jme рана Frackiewicza . . . . .

Ремесникомъ, за работу шубеницы а) . . . . .

Строжови п. резыдента дали на хлебъ . . . . .

Сторожомъ п. маіора и слuze дали . . . . .

3 роск. п. войта, сендзи Оршанскому куп. селедцовъ, пива, хлеба за . . . . .

3 роск. п. райцы, дали Галецкому на понедельщину, до рахунку . . . . .

Купили до ратушы дровъ возъ . . . . .

3 роск. п. войта и за картою, заплатили жыдовце Иллющисе, за медъ, гар. 31, што набрано рознемы часы . . . . .

Москалемъ, што потребовали хворосту до п. енерала накрывать пуни, дали . . . . .

3 роск. п. войта, жолнеромъ мескимъ, што пошли за конми до Быхова, за адютантомъ енераломъ, ...

Дня гѣ. 3 роск. п. войта, п. полковнику полку Ермолаевского, который сталъ у Бурачка, купили: мяса за 6 зол., куровъ 3—3 зол., еецъ

Золот.	Осмак.
кѣ	кѣ
	сѣ
	нѣ
	етѣ
	аѣ
рѣ	
аѣ	етѣ
вѣ	кѣ
аѣ	нѣ
	кѣ
сѣ	нѣ
пѣ	
	каѣ
	гѣ
	кѣ
аѣ	
сѣ	кѣ
аѣ	сѣ
	етѣ
аѣ	сѣ

а) Шубеница, вистылица.

2 дес.—24 осм., муки 3 гар.—24 осм., Москва-лю дали 15 осм., масла гаршокъ 3 зол., солъдату дали 3 осм., сена 3 возы—6 золот., свечъ 3 дес.—1 зол., овса 2 мер.—7 зол. 15 осм., меду $\frac{1}{2}$ гар.—18 осм., ситницъ 10—1 зол. . . . .

3 роск. п. войта, п. сендзи Оршанскому купили: рыбы свежые за 1 золот. 6 осм., хлеба, ситницъ, пироговъ—15 осм., на пиво и на расоль 15 осм., овса мерку—3 зол. 25 осм. . . . .

Na tey karcie dla pana Frackiewicza . . . . .

Сторожу п. резыдента за два дни дали . . . . .

В домъ п. войта купили мяса яловичаго и свиного за . . . . .

Сторожу у п. енерала за два дни дали . . . . .

Итемъ еще на хлебъ дали . . . . .

П. Капляру п. Чернявского на 15 четвертокъ горелки . . . . .

3 роск. п. райцы, куп. $\frac{1}{2}$ дес. свечъ . . . . .

Дня дѣ. В господу п. резыдента куп. 2 возы дровъ за 1 зол. и дали сторожу 3 осм. . . . .

В домъ п. войта куп. 2 куровъ за 1 зол. 24 осм., ситницъ и пироговъ—21 осм. . . . .

3 роск. п. войта для п. Фронцкевича, куп. мяса за 1 зол. 3 осм., ситницъ и пироговъ—12 осм., пива 2 гар.—12 осм., овса $\frac{1}{2}$ мер.—1 зол. 15 осм. . . . .

Барылки три куп. для потребы меской за 1 зол. 15 осм., для коней скарбовыхъ овса мерку—4 зол., паперу 2 аркушы—6 осм. . . . .

3 роск. п. войта, п. капит. Чернявскому за неделю, за викътъ, а) рѣшты дали 41 зол., на тютюнъ 6 осм., купили пипку пены морской—3 зол. . . . .

Дня еѣ. 3 роск. п. войта, п. сендзи Оршанскому куп. корення на полмисокъ: фунтъ перцу за 3 зол., имберу 1 ф.—1 зол. 10 осм., 2 ф.

Золот.	Осман.
л	л
с	с
ркз	ка
	с
д	д
	и
в	
	е
д	г
в	еѣ
г	вѣ
ѣ	ка
мд	с

а) Виктъ, продовольствіе.

розынекъ 2 зол. 3 осм., 2 ф. рыжу а)—1 зол. 10 осм., мигдаловъ 1 ф.—2 зол. 10 осм., гвоздикъ 2 лоты—1 зол. 6 осм., оливы 1 ф.—1 зол. 25 осм., шафрану 1 л.—3 зол., гвоздикъ 2 лот. и цынамону 2 л.—2 зол. 12 осм.; масла—2 зол. 15 осм., ситъницъ и пирововъ—15 осм., на 2 гар. пива—12 осм. . . . .

Сторожу п. резидента дали . . . . .

Купили гужовъ двое и лейцовъ трое . . . . .

Дня ст. Сторожу п. маіора за три дни дали. 3 роск. п. войта, злузе п. Юргелевского на ситницу . . . . .

Сена вязку . . . . .

Паперу потребного аркушы 2 . . . . .

Сторожу п. резидента на хлебъ . . . . .

Дня зт. 3 роск. п. войта, въ домъ куп. рыбы. Сторожу п. резидента на хлебъ . . . . .

3 роск. п. войта, п. Фронцкевичу куп. мяса 1 зол. 25 осм., ситницъ 3, пирововъ 6—15 осм., хлеба резового, копусты, соли, сена вязку—24 осм. . . . .

Та folia dla imc p. Frackiewiczza . . . . .

3 росказ. п. войта, для п. Кицинского куп. корення: перцу 1 ф.—3 зол., імъберу 1 ф.—1 зол. 15 осм., розынекъ 2 ф.—2 зол. 3 осм., рыжу 2 ф.—1 зол. 10 осм., мигдаль 1 ф.—2 зол. 10 осм., гвоздикъ 2 л.—1 зол. 6 осм., цынамону 2 л.—1 зол. 6 осм., еще гвоздикъ 2 лот.—1 зол. 6 осм. . . . .

Дня ит. 3 роск. п. войта, куп. китаю штуки две п. Александру Шепелиде, консеяцыи б) . . . . .

Обаранковъ до ратуша . . . . .

Паперу аркушь до ратуша . . . . .

3 роск. п. войта, куп. мяса въ домъ его . . . . .

3 роск. войта, п. Юргелевскому куп. мяса—

Золот.	Осмак.
ка	ки
	с
	ет
	к
	с
	ст
	ф
	вт
	т
	нт
	т
г	д
п	
г	кс
дк	т
к	т

а) Рыжъ, рись.
б) Консеяцыя, угощеніе, подарокъ.

1 зол., конюеты, соли $\frac{1}{2}$ кв.—7 зол. . . . .

3 роск. п. войта и за картою, п. Шенелиде, респекътемъ, што онъ самъ своими грошами стравовалсе а) въ интересе мескимъ, дали . . . .

3 роск. п. войта и за картою, жыду, у в Азариновщине, за медъ 12 гар., што брали на елекцию . . . . .

Еще запл. п. Яну Хомутовскому за 4 гар. Миколского меду . . . . .

3 роск. п. войта, концеляристомъ, за писанне картокъ на две сессы, дали . . . . .

3 роск. п. войта, Москалю, едучому одъ енерала до Быхова, дали на страву . . . . .

Дня ѿ. 3 роск. п. войта, дали Юргелевскому на страву . . . . .

Купили дровъ у браму возъ—24 осм., за 3 барыльки—1 зол. 15 осм. . . . .

Строжу п. резыдента на хлебъ . . . . .

До ратуша куп. паперу аркушы два—6 осм., на сессыю куп. свечъ 2 дес. 20 осм., до той же сессы паперу 2 аркушы—6 осм., куп. мистру боты—2 зол. 20 осм., на пироги ему дали 4 осм.

3 роск. п. войта, ксендзамъ Бернардыномъ купили 10 гар. соли . . . . .

И горельки имъ дали 12 гарнцовъ . . . . .

Дня к. 3 роск. п. войта, куп. в домъ его мяса яловичьаго и свинного . . . . .

Юргилевскому на страву и на сена . . . . .

Строжу п. резыдента . . . . .

На обаранки дали для пановъ до ратуша . . . . .

3 роск. п. войта, купили кореня на полмисокъ для п. полковника Боратынского, едучому п. войту до его: фунтъ перцу—3 зол., фунтъ имберу 1 зол. 10 осм., фунты 2 розынекъ великихъ—2 зол. 3 осм., мигдаловъ 1 ф.—2 зол. 10 осм., рыжу 2 ф.—1 зол. 10 осм., гвоздикъ

Золот.	Осмак.
а	з
т	
дт	кт
а	
а	
	ет
а	т
к	фс
	с
г	кс
д	т
г	ет
а	т
	т
	г

а) Стравоватъся, предъвольствоватъся.

3 роск. п. войта, запл. жыду Довыду за пиво полъмерника в домъ п. войта, и за 2 гар. меду . . . . .

За ношенне пива в домъ п. войта, за працу дали . . . . .

Дня к̄г. Челяднику п. Юргилевского на страву дали . . . . .

3 росказанья п. бурмистра, купили кожухъ мистру . . . . .

3 роск. п. райцы, дали жоне Галецкого, до поражунку, бо онъ былъ у дорозе . . . . .

Строжу п. ризидента понедельщины, съ поражунку, запл. . . . .

За направу санокъ, за дышелъ и за лагошы а) Бедышу . . . . .

Купили дровъ до концелярьи вязки две . . . . .

3 росказ. пановъ дозорцовъ, купили рыбы свежей для нихъ . . . . .

3 росказ. п. войта, дали jm. p. choronzynoi, в дому Kuznierskim, за медъ и за пиво . . . . .

Итемъ дали . . . . .

3 росказ. п. войта, ксендзомъ Кармалитомъ квоты дали . . . . .

Дня к̄д. 3 росказ. п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, дали его милости п. полковнику повяту Оршанского, за умънейшене коней и за инне интересы меские . . . . .

3 роск. п. войта и за картою и за ведомостю п. райцы скарбового, дали ксендзомъ Бернардыномъ квоты . . . . .

Купили до ратуша панеры аркушы чатыри.

3 роск. п. бурмистра, за гарънецъ меду, што взято до ратушу, жыду з Шункевичевой каменницы . . . . .

3 роск. п. войта, в домъ куп. мяса . . . . .

Сторожу п. резыдента дали на хлебъ . . . . .

Золот.	Осман.
ѳ	кз
	ет
	т
аТ	
ѕ	
г	
	ет
	н
	ка
г	
н	
у	
н	
	ет
а	ѕ
а	кз
	г

а) Лагоша, логоши, связи для лошадей въ упряжи.

Дня **к̄е**. 3 розк. п. райцы, поеднали Москаля, гринадера за коня меского, за подводу дали. Строжу п. резыдента . . . . .
 Купили гужы Мартыну, дворнику . . . . .
 3 розк. п. бурмистра, Шатру дали . . . . .
 3 розк. п. войта, для п. Велички куп. мяса, за 1 зол. 15 осм., ситниць и пироговъ—12 осм.
 3 розказ. п. войта, куп. мяса для Москалей переерждыхъ, в домъ купецкии, человекомъ 12 за 2 зол. 15 осм., хлеба, ситниць и пироговъ—1 зол. 10 осм., соли крупъ, копусты и цыбули—10 осм. шелегами дали 1 зол. 15 осм.
 Дня **к̄с**. 3 розк. п. войта, куп. рыбы свежые для п. Велички, за 1 зол. 15 осм., ситниць и пироговъ—9 осм. . . . .
 Строжу п. резыдента дали на хлебъ . . . . .
 Купили возъ дровъ . . . . .
 3 розказ. п. войта, запл. Ивану Морозову, што водилъ кони до п. Бульгака одъ п. войта Лапицкого . . . . .
 3 розк. п. войта, слугамъ тремъ, што носили картки на сессыю, дали по ситницы—9 осм., купили свечъ на сессыю десятокъ—10 осм., овса $\frac{1}{2}$ чвертки коню, на которомъ п. бурмистръ приехалъ, 27 осм., паперу 2 либ. одъ Гапона Бызевича—3 зол. . . . .
 Дня **к̄з**. 3 розк. п. войта, для Москаля прапорщыка, которыи приехалъ з п. Василевскимъ, господа у п. Федоровича, райцы, куп. мяса за 1 зол. 15 осм., ситниць 3—9 осм. . . . .
 3 розк. п. войта, в домъ куп. мяса . . . . .
 Обаранковъ до ратуша, для пановъ . . . . .
 Сторожу презыдента на хлебъ дали . . . . .
 Жолънеру мескому, которыи пошелъ за конемъ мескимъ, узатымъ у подводу, дали 3 зол. 18 осм., куп. овса мерку—3 зол. . . . .
 За писанне картокъ на сессыю, концеляристомъ . . . . .

Золот.	Осман.
к̄	Г
	С
	Е
а	кз
	к
а	кд
	Г
	нГ
Г	
а	сГ
а	кд
Г	Г
	Г
С	нГ
а	Е

3 росказ. п. войта, взяли меду до ратуша 1 гар. для ксендзовъ . . . . .

3 роск. п. войта Хоронжему, Москалю Савы Августова, іенералова, дали на 3 гар. пива 18 осм., куп. мяса—27 осм., ситницу—3 осм. . . . .

Дня кн. Выправа на сеймикъ Громнычнии до Оршы п. войта і п. райцы Базилего Хомутовского и п. Тимофея Леошкевича, посп.; куп. мяса яловичча в штукахъ розныхъ за 3 зол. 12 осм., кильбасъ 7 колець—1 зол. 5 осм., куровъ 2—2 зол. 6 осм., рыбы свежые 50 щучекъ—5 зол. 15 осм., крупъ овсяныхъ і ячныхъ—1 зол. 3 осм., соли 2 кв.—14 осм., паски 2 ременныхъ—1 зол., овса 1½ мер.—5 зол. 6 осм., ситъницъ 10—1 зол., пироговъ 30—1 зол., меду 5 гар.—6 зол.; ітемъ грошей п. Базылему Хомутовскому до Оршы дали, на сеймикъ Громнычнии, 300 зол. . . . .

3 роск. п. войта, куп. сена 2 воз. до ратуша, для коней скарбовыхъ . . . . .

3 роск. п. войта, п. Тресмыцкому куп. мяса, ялов. за 2 золот. 15 осм., 4 ситн.—12 осм., ½ мер. овса—1 зол. 27 осм., сена возъ и санекъ 2—2 зол. 18 осм., 2 воз. дровъ, ½ кв. соли—1 зол. 18 осм. . . . .

3 роск. п. войта и за ведомостю п. райцы скарбового, п. Мервинскому, скарбнику, лудану штуку даровано, за кот. п. Пиманскому запл. 90 зол., 3 шнуры Турецкие у п. Филимона Дегтеревича,—48 зол. . . . .

3 роск. п. войта и за картою и за ведомостю п. райцы скарбового, дали п. Пресмыцкому, одъ рацыономъ суммы, належытей п. Желиславского, талеровъ бит. 30, раховано талеръ по зол. 9 . . .

Дня кн. 3 роск. п. войта, гды ехаль до п. Боратынского з п. Тимофеемъ Леошкевичемъ, узели 3½ гар. меду за 4 зол. 6 осм., ситницъ 3 шостаковыхъ—18 осм., пироговъ 10 и оба-

Золот.	Осма.
а	с
а	кт
ткн	а
г	т
б	
рлн	
сб	

крупъ—10 осм., овса 1 мер.—3 золот. 15 осм., дровъ
возъ—18 осм., цыбули—4 осм., на мыло шелеста-
ми дали 1 золот. 6 осм., перцу $\frac{1}{2}$ чвер.—10 осм.

Пану маеру куп. 2 мехи уголя, для под-
кованья кони . . . . .

3 роск. п. бурмиистра, п. хоронжему енерала
Савы Августова куп. мяса 1 зол. 24 осм., ситн.
2—6 осм., пива $1\frac{1}{2}$ гар.—9 осм. . . . .

До концелярии паперу 2 арк. . . . .

3 роск. п. бурмиистра, куп. 200 цвековъ а)
на обитце скрыни п. польковника . . . . .

Строжу п. резыдента на хлебъ . . . . .

Мартину, дворнику, рещты дали за 5 недель . . . . .

3 роск. п. войта и за ведомостю п. райцы
скарбового, куп. коня у в Аверки, для беды . . . . .

За подкованья тогожь коня . . . . .

Дня 14. 3 росказ. п. бурмиистра, куп. рыбы
свежые для п. Пресмыцкого за 1 зол. 15 осм.,
іуюновъ метки 2—15 осм., хлеба резового і
ситницъ—1 зол. 18 осм., соли, крупъ и копусты
12 осм., оливы—10 осм., овса $\frac{1}{2}$ мер.—1 золот.
27 осм., сена 2 возы—3 зол. 20 осм., дровъ
сегоныхъ 2 возы—2 зол. 6 осм., у вечоръ куп.
рыбы—1 зол. 5 осм., свечъ 1 дес.—10 осм. . . . .

3 роск. п. бурмиистра, для п. Юргелевского
куп. мяса за 2 зол. 18 осм., уюновъ 2 метки—
14 осм., хлеба резового и ситницъ—1 золот. 6
осм., соли, крупъ, копусты и олею—15 осмак.,
овса 1 мер.—3 зол. 15 осм., сена возъ—1 зол.
25 осм., горелъки для челяди—6 осм., у вечоръ
сена 2 ношки—1 зол. . . . .

3 роск. п. войта и за ведомостю п. райцы
скарбового, ксендзомъ Кармалитомъ квоты дали.

3 роск. п. бурмиистра, п. полковнику полку
Гарнаполского, стоить у п. Ерия Леошкевича,
куп. рыбы за 1 зол. 15 осм., 4 ситницы—6 осм.,

Золот.	Осмак.
ѳ	кг
	кг
б	ѳ
	ѳ
б	ѳ
л	ѳ
а	
д	кг
д	ѳ
н	

а) Цвечки, гвоздичи.

овса 2¹/₂ мер.—5 зол. 7 осм. 1 шел., сена 2 вязки, сенокъ двое—2 зол. 10 осм., для салдатовъ горелъки—6 осм. . . . .

3 росказ. п. бурмиистра, п. хоронжому Савы Августова куп. рыбы за 12 осм., 2 ситн.—6 осм., пива 1¹/₂ гар.—9 осм., сена 2 вязки—15 осм. . .

Золот.	Осмак.
ѣ	дѣ
ѧ	бѣ

(Продолженіе въ слѣдующемъ ХХ вытискѣ).

А К Т Ы,

извлеченные изъ книгъ Витебскаго магистрата.

(Окончаніе).

2.

Запись, данная Іезуитомъ Стафаномъ Лускиною Витебскому подстолю Казимиру Лускинѣ, въ томъ, что послѣдній отъ занятой у перваго суммы 5,000 тал. бит. обязанъ платить ему, Іезуиту, пожизненно 7%, по 350 тал. бит. въ годъ и, кромѣ того, еще нѣсколько % въ пользу Варшавскаго математическаго музея; затѣмъ, послѣ смерти его, Іезуита Лускины, одна часть капитала, въ количествѣ 2,000 талар., должна принадлежать тому же Казимиру Лускинѣ, а другая — 3,000 тал. означенному музею; если же Казимиръ Лускина оставитъ и эти 3,000 тал. за собою, то обязанъ платить музею ежегодныя отъ нихъ проценты. 1760 г. Іюля 22.

Zeznanie zapisu assekuracyjnego, od w Bogu pr. j. x. Łuskiny dany w j. p. Łuskinie, pod. w-a W-o.

Roku tysiąc siedemsett sześćdziesiątego, miesiąca Julij dwudziestego wtórego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu msta j-go kr. mści Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparens personaliter, w Bogu przewielebny j. x. Stefan Łuskina, Soc. Jezu, zapis swóy assekuracyjny, oraz donacyjny, dany w. j. p. Kazimierzowi Zaranowskiemu Łuskinie, pod. w-a W-o, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowszy, wpisać w wakta zleciliśmy. Którego thenor sequitur estque talis: Ja, xiądz Stefan Łuskina, Soc. Jezu, pod wszystkie, nizey wyrazone,

vadia, zaręki, poeny y obowiązki, libere przezemnie założone, submituię się y wiadomo czynnie kożdemu, komu by o tym presentis et futuri saeculi ludziom wiedzieć należało, tym moim dobr., strictissimae inscriptionis, assekuracyjnym, donacyjnym zapisem, w. j. p. Kazimierzowi Zaranowskiemu Łuskinie, pod. w-a W-o, danym na to, iż co ja, xiądz Stefan Łuskina, zbywszy mtność moją, Hosmierz nazwano, w wodztwie Wittm sytuowano, mnie z równego działu dostało y wydzielono, pożyczylem na zapis obligacyjny temuż w. j. p. podstolemu Wittmu, sumy rękodayney pięć tysięcy tallw bitych, w srebrney, niebrakowaney monecie; od którey sumy ja, xiądz Stefan Łuskina, prowizio roczno, per septem a cento, to iest za kożdy rok po tallw bitych trzysta piędziesiąt, ad vita tempora mea (ad vitae tempora meae?), presenti, libera inscriptione kontentować się opisuię y obowiązuię, hac cautione, aby corocznie, punktualnie y niezawodnie museo mathematico Varsaviensi, któremu ta suma aplikowana będzie odemnie, będzie iakowa prowizia w Warszawie podług osobliwey circumscriptionij tegoż w-o j. p. podstolego Witt-o, mnie na to daney, wypłacona była; a po długoletnim, czyli, z rządu Nanywyższego, y krótkim życiu mojm, z takowey summy pięciu tysięcy tallw bitych, za zapisem obligacyjnym, mnie od w. j. p. podstolego Witt-o, rodzonego mego, należącej, dwa tysiące tallw bitych, tym dobrowolnym zapisem mojm temuż w. j. p. podstolemu Wittmu y sukcesorom jmści in perpetuum ac irrevocabiliter daruie y ustempuie; a trzy tysiące tallw bitych, pozostały na obligu sumy, museo mathematico Varsaviensi ode mnie aplikowaney, czyto temuż museo mathematico Varsaviensij, post decessum meum, instantanea wypłacić, czyli też od oney roczno prowizio według swoiey circumscriptionij, per septem a cento, idque corocznie po tallw

bitych dwieście piędziesiąt, curenti monete, bez braku, jdąco, wypłacać tak sam, w. j. p. podstoli Witebski, jakoteż y successorowie imści, tenebuntur; a za wypłaceniem corocznie takowey prowizij musaeo mathematico ullo modo et pretextu tak samego w. j. p. podstolego w-a W-o, rodzonego mego, jakoteż y successorow jmści, do exelucij sobie summy kapitalney trzech tysięcy tallw bitych pociągać nie mamy y nie powinno będzie, sub vadio, ważność rzeczy wynoszącey, zareki ett poenis bannitionum ac infamiae; in casu zaś jakowey transgresij lub renitencij temu mojemu dobrowolnemu zapisowi, in ubiquinario foro ac subselio, w każdym powiecie, terminie y repartycij, pro qualibet adcytatione et ex quovis registro sumario ac abbreviato juris processu, remotis et secluis prorsus omnibus omnis tituli dilationibus, obmow et benefitijsque juris, na sie y na każdego, in gradu meo, rosprawę naznaczam y opisuję y pod wszelkie judicata subesse, absque ulla renitentia et contraventione, subesse tenebimur, sub jisdem poenis et vadijs zarąk, które chociażby y nieraz zapłacić przyszło, przecie ten mój zapis in suo robore zostawać ma. I na tom dał ony z podpisem ręki mey y ichmcw pieczętarzow, odemnie uproszonych. Pisan roku tysiąc siedemsett sześćdziesiątego, mca Julij siedemnastego dnia, w Witebsku. U tego zapisu podpis ręki aktora y i. pp. pieczętarzow his verbis: Stefan Łuskina, Soc. Jesu. Oczewisto proszony pieczętarz od imc. xieżda Stefana Łuskiny, So. Jezu, do tey assekuracij na rzecz, w niey wyrażono, daney w. i. p. Kazimierzowi Łuskinie, p. w. W., podług prawa podpisuję się Antoni Zaranowski Łuskina, sędzia ziem. w-a, W-o. Oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego assekuracyjnego zapisu podpisuję się Onufry Łuskina, k. w. Podług prawa proszony pieczętarz od wyż wyrażo-

ney osoby, do tego assekuracyjnego zapisu podpisuię się Justyn Jerzy Szawernowski, s. k. r. z. w. W. Który to takowy zapis jestt do xiąg magdeburyi Witebskiey przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 844, № ч. 4, л. 151 и 152.

3.

Дарственная запись Іезуита Стефана Лускины, данная на имя Мазовецкаго Іезуитскаго провинціала Карла Корицкаго, въ томъ, что онъ, Ст. Лускина, слѣдующую ему отъ Витебскаго земскаго судьи Антона Лускины сумму 1000 тал. бит. пожертвовалъ на устройство, при Витебской Іезуитской коллегіи, семинаріи на удобномъ мѣстѣ, за истребленіемъ огнемъ прежней семинаріи вмѣстѣ съ замкомъ, и на постройку надъ Іезуитскимъ, городскимъ въ г. Витебскѣмъ мостомъ каменныхъ воротъ, для непрестаннаго, ежедневнаго пѣнія въ нихъ наемными нищими литавій Іисусу и Пресв. Дѣвѣ, съ тѣмъ, что, въ случаѣ невозможности или нежеланія Іезуитовъ исполнить все это, пожертвованная сумма должна быть обращена въ пользу Варшавскаго Іезуитскаго музея прикладной математики и физики и тамошней Іез. обсерваторіи. 1760 г. Іюля 23.

Zeznanie zapisu legacyjnego, od j. x, Łuskiны, S. J., danego w Bogu pr. j. x. Karolowi Koryckiemu, prow. Mazow.

Roku tysiąc siedemsett sześćdziesiątego, msca Julij dwudziestego trzeciego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu msta j-o kr. mści Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasidającemi, comparendo personaliter, j. x. Stefan Łusкина, Soc. Jesu, zapis swój legacyjny, dany w Bogu przewielebnemu jmści xiędzu Karolowi Koryckiemu, provinci-

łowi Mazowieckiemu, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy. Ktòrego tenor sequitur estque talis: Ja, x. Stefan Łuskina, Soc. Jesu, wiadomo czynie kożdemu, komuby o tym presentis et futuri saeculi ludziom wiedzieć należało, tym mojm dobrowolnym, legacijnym zapisem, w Bogu nayprzewielebnieyszemu j. x. Karolowi Koryckiemu, Soc. Jesu prowincjałowi provincij Mazowieckiey, y następującym po jmści danym na to, iż co w Bogu zeszli w.w. i pp-wie Józef y Terresa z Olszewskich Zaranowskich(skie) Łuskinowie, horodn. w-a W-o, dobr. rodzice moj, leguiąc y zapisuiąc summę dwa tysiące tallw bitych collegium Wittmu, Sottis Jesu, na kurs y na altarjo w kościele ichmew Wittm, tymże zapisem swojm fundusznym, obligowali y obowiązali też collegium Wittb. Soc. Jesu, aby ex restujtate prowizij, corocznie od expensu kursowego y na altaryą zostaiącey, bramę nad mostem Jezuckim, mieyskim Wittm wystawili, na ktòrey umówieni pawperowie litania, jednego dnia do pana Jezusa, drugiego do Naysw. Panny oltenus viabus (ultimus vocibus?) codziennie spiewali, a jn posterum brat mój imśc x. Ignacy Łuskina, Soc. Jezu, seminarium a) przy szkołach collegij Vitebscensis Sottis Jezu fundował y erygował; a po konflagracij zamku Witt-o y tegoż seminarium, na drugie mieysce też seminarium przenioszszy, sam do provincij Litewskiey dysponuie sie. Ex inde tedy, ja, x. Stefan Łuskina, s. J., usiuiąc tak woli y zapisowi fundacynemu dobr. rodzicow moich succurere

---

a) Изъ документа на 114 л. этой же самой актовой книги, касающагося имущественной, личной сдѣлки между братьями Іезуитомъ Игнатіемъ и подстоліемъ Витеб. воеводства Казиміромъ Лускинами, видно, что первый изъ нихъ былъ регенсомъ Витебской Іезуитской семинаріи.

y ich pobożno jntencją ad efectum przywieść, jakoteż, za oddaleniem się j. x. Jgnacego Łuskiny, brata mojego, do prowincij Litewskiej, takowe seminarium, przez jmcé fundować zaczęte, in suo statu utrzymać, tedy, mając ja dług mój rękodayny, od w. j. p. Antoniego Łuskiny, sędzgo ziem. w-a W-o należący, takową sumę moją, tysiąc tallw bitych, przerzeczonemu j. x. Koryckiemu, prowincjałowi prowincij Mazowieckiej, y cukcessorom jmci, pro seminario Vitebscensi, leguię y zapisuię, cum hac obligatione, ażeby i. xx. Jezuijci collegium Witt-o, z przyłożeniem sie a seminario, z tey, odemnie legowaney, summy brame nad mostem Jezuickim y mieyskim wymurowali y pawperow, dla spiewania litanij o Panie Jezusie y Nayswiętszey Pannie ustawicznie, konserwowali, a zaczęte fundować seminarium przez wyż rzeczowanego j. x. Jgnacego Łuskinę, Soc. Jesu, na jednym z tych placow, kędy szkoły, czyliteż gdzie pierwiej seminarium założone było, lub też razem z szkołami w jedno fabryke złączywszy, erygować chcieli. Do których szkół y seminarium przez te brame wymurowaną sposobnieysze y wygodnieysze przeyscie ex collegio być mogło by. A jezeliby i. xx. Jezujci collm Witt-o tey bramy wymurować nie chcieli, lub seminarium na te place, kędy szkoły, albo gdzie pierwsze seminarium było, nie przenieśli, lub też gdyby, z jakowychkolwiek cyrkumstancij, tego seminarium utrzymać nie chcieli y one ustać miało, albo jezeliby sam jmcé xiądz Ignacy Łuskina, sottis Jesu, w naszej Mozowieckiej prowincij zostawszy (jako mający sposobność do utrzymania, przez sie erygować zaczętego, seminarium), o onym miał kuram, tedy ja, x. Stefan Łuskina, S. J., takową sumę, tysiąc tallw bch, oddalając a seminarjo Vitebscensi, zapisuię y leguię pro museo mathematico et physicae experimentalis, oraz pro observatorio Varsaviensi, S. J., oraz do odebrania y

sukcessorom jmci, na museum mathtcum Varsaviense
zupełno moc daie y rezerwuie. A dla zupełnie yszego we
wszytkim takowych moich obligacij wypełnienia, tak a
seminario Vitebscensi, jakoteż a colegio Varsaviensi, cir-
cumsputionem (spitionem?) temuż j. x. prowinciałowi
y sukcessorom jmści, tak też y braci moiey rodzoney,
ww. i. pp. Antoniemu, sęd. ziem., Kazimr., p. w. W., Łu-
skinom, zlecam, zostawuję y zachowuję, a sam sobie do
tey snmmy żadnego prawa accessu y regressu nie rezer-
wuję, mieć nie mam i nie powinien będe; a tego zyscić
y dotrzymać tenebor, sub vadio, ważność rzeczy wyno-
szącey, zaręki et poenas (sub poenis?) banitionum at in-
famiae, in ubiquinario foro ac subselio, abscisis omni-
bus paenitus dilationibus, decernendis. I na tom dał ten
mój dobrowolny, legacijny zapis z podpisem ręki mey
y i. pp. pieczętarzow, odemnie uproszonych. Pisan roku
tysiąc siedemsetnego szeszedziesiątego, msca Julij dziewi-
ętnastego dnia, w Wittsku. U tego zapisu podpis ręki
aktora y i. pp. pieczętarzow his verbis: Stefan Łuskiņa,
S. J., mp. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w
Bogu przewielebnego j. x. Stefana Łuskiny, S. J., do te-
go legacijnego zapisu na rzecz, w nim wyrazono, w Bo-
gu nayprzewielebnieyszemu j. x. Karolowi Koryckiemu,
prowinciałowi prowincij Mazowieckiey, danego, podług
prawa podpisuję się Justyn Jerzy Szawernowski, k. r. z.
w. W-o. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od oso-
by, wyż wyrażoney, do tego legacijnego zapisu, danego,
podług prawa podpisuję się Marcin Tłuszczewski (или
Głuszczewski). . . g. w. W. Ustnie y oczewisto proszony
pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego zapisu le-
gacijnego praw. podpisuję się Antoni Szyrma Szczyrbın-

ski, r. s. j. k. m., p. m. W. Który to takowy zapis jest (do) magdeburyi Witebskiey przyięty u wpisany.

По оп. кн. № об. 844, № ч. 4, л. 153 и 154.

4.

Фундушевая запись Инфлянтскаго стольника Венедикта и жены его Евфросини Гутаковскихъ, въ которой сказано, что, владѣя имѣніемъ Лѣшно, составляющимъ часть имѣнія первъ, Рудни, доставшимся ему по праву наслѣдства послѣ дѣда его, Александра Огинскаго, и послѣ матери его, Розы изъ Огинскихъ Гутаковской, расположеннымъ въ Витебскомъ воеводствѣ, и вступивъ въ вотчинное владѣніе онимъ, Гутаковскій совмѣстно съ женою своею, Евфросиньею изъ Вельгердовъ Гутаковскою, построили въ означенномъ имѣніи Лѣшнѣ, церковь а) и помѣщеніе для приходскаго священника Петра Окуловича, обязывая его и преемниковъ его служить въ этой церкви, всякій воскресный и праздничный день, св. литургіи за нихъ—фундаторовъ и за наслѣдниковъ ихъ, а ежемѣсячно, въ Субботу, одну обѣдню за души Александра и Розы, также исполнять всѣ пастырскія обязанности въ отношеніи къ прихожанамъ своимъ. Обезпечивая же нужды приходскаго священника и преемниковъ его, надѣлили ихъ тремя уволоками земли, то есть, въ каждой смѣнѣ по одной уволоцѣ, съ сѣнокосами, на тѣхъ же уволокахъ находящимися и обозначенными межевыми знаками, прибавивъ еще и дворовой сѣнокосъ. Дали также $\frac{2}{3}$ уволоки земли съ сѣнокосами подъ поселеніе 2, подаренныхъ священнику, крѣпостныхъ людей, равно и $\frac{1}{4}$ уволоки съ сѣнокосами же для дьячка и со всѣми для него постройкими; по стольку же земли дали для крѣпостныхъ людей и для дьячка во всѣхъ трехъ смѣнахъ. Всю эту землю, отведенную подъ церковь, подъ помѣщеніе священника и подъ другія постройки, обвели широкою межею и, вмѣстѣ съ межевою книгою, плацами, огородами, передали священнику. Платежъ податей Рѣчи Посполитой съ помѣщенія, земель и

а) По списку присоединенныхъ къ православію б. униатскихъ церквей, въ 1839 г., значится подъ № 57 и Лѣшневакая Николаевская приходская церковь въ Лепельско-Чашницкомъ благочиніи.—См. Витеб. Стар., Т. I, стр. 441.

построежъ какъ священническихъ, такъ и дьяческихъ, Гутаковскіе, разъ навсегда отнесли на свои собственные имѣнія. Кромѣ того, Лѣшненскому приходскому священнику дозволенъ вступъ въ Лѣшненскую лѣсную дачу, на починки его помѣщенія и другихъ строеній, а также на отопленіе. Притомъ, еслибы была дворовая водяная мельница, то дозволено священнику бесплатно молоть свое зерно, равно какъ и выкурить ежегодно по четыре браги въ дворовомъ или жидовскомъ заводѣ, такъ же безъ всякой платы, но только все это не для продажи, а на свои потребности, съ тѣмъ, чтобы своей винокурни или пивоварии не имѣлъ. Обусловливается также и то, что приходскій священникъ и его преемники не должны ничѣмъ обременять, принадлежащую къ приходу ихъ, Лѣшненскую волость. За браки и похороны должны брать соразмѣрно, т. е., за бракъ зажиточнаго хозяина 10 Русскихъ злотыхъ, а отъ того, кто побѣдише, 5 Русск. злот.; за погребеніе же, отъ зажиточнаго 12 злот., а отъ того, кто побѣдише, 6 злот. Равнымъ образомъ, не допускаются коледованье и и насильное вымогательство, а обяываются священники довольствоваться лишь тѣмъ, что предоставлено имъ настоящимъ фундаторскимъ документомъ. 1760 г. Октября 6.

Zeznanie zapisu funduszowego, od imści pana Gutakowskiego дану (nego?) wielebnemu j. x. Piotrowi Okułowiczowi у służącego parochom.

Roku tysiąc siedemset szesdziesiątego, miesiąca 8bra szóstego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radcami, ławnikami у całą radą magistratu miasta j-go kr. mści Witebska, на sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, komparens personaliter, wielm. jmśc pan Benedykt Gutakowski, stoln. Inflatski, zapis swòy wieczysto funduszowy, дану w Bogu przewielebnemu imści xiędzu Piotrowi Okułowiczowi, parochowi, у sukcessorom jego, parochom, przyznał, а przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyjęty у wpisany. Jakoż my, urząd,

ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy. Którego thenor sequitur estque talis: My, Benedykt y Eufrozyna z Wilgiertow Gutakowscy, stol. Inflatscy, małwie, pod wszelkie, nizey wyrażone, vadia, zareki y obowiązki prawne podlegaiąc y onym dość czynić submituiąc się, czyniemy wiadomo tym naszym dobrowolnym, wieczysto funduszowym, oraz żadnym pretextem nie poruszonym, deliberate et mutare (mature?) uczynionym zapisem, komuby o tym terazniejszego et in posterum będącego wieku ludziom wiedzieć będzie należało, danym w Bogu wielebnemu jmści xiędzu Piotrowi Okułowiczowi, parochowi, y sukcesorom jego, parochom, na to, iż co ja, desuper wspomniony Gutakowski, mając dobra moje, Leszno, od maiętności moiey Rudni, jure naturali po w Bogu zesłym, jaśnie wielm. jmśc panu Alexandrze Ogińskim, dziadu moim rodzonym, a wielmożney imć pani Róży z Ogińskich Gutakowskiej, matce, per successionem mnie należące, w wojewodztwie Wittm sytuowane, jako dziedzić y aktor onych, in hereditariam suam obiowszy possessionem, y żone moią, imć panią Eufrozyne z Wielgierdow Gutakowską do spółności tych dobr przypuściwszy, umysliliśmy y postanowili w teyże attinencij y folwarku Lesznie erygowawszy cerkiew y plebanią, aktualnego parocha fundować. Jakoż, za konsensem y błogosławieństwem jaśnie wielm., w Bogu nayprzewielebniejszego imć xiędza Floryana Hrebnickiego, metropolity całej Russi, arcybiskupa Poł-o, assistenta tronu papieskiego, auiendo (augendo?) gloriam et cultum Dei, cerkiew y plebanią de nova radice rogowaliśmy (erygowaliśmy?) w wyż namienionych dobrach naszych, Lesznie, obliguiąc wielebnego oyca parocha Piotra Okułowicza y następcow jego, gdyby coniedziela y święto msze święte in sua ecclesia parochiali miewali, za nas fundatorow y sukcesorow na-

szych ofiarowali, jakoteż w każdy miesiąc msze jedno, w Sobote, za duszy Alexandra y Róże odprawiali; ludzi poddanych, a swoich owieczek, tak sakramętami świętymi, jako y nauko duchowną, w każdy dzień święty, uczeniem ich pacierza y przykazań cerkiewnych prowiodowali, do enot chrześciańskich przykłádnie prowadzili, mając pre oculis, za praeę, w owczarni Chrystusowej łozono, od Naywyszego Pasterza eternam mercedem; artykułow wiary świętey, do poznania Pana Boga y dostąpienia zbawienia wiecznego zachęcając, uczyć y obiawiać starali się. My zaś, wyż wyrażeni, temporaneam et sufficientem (sufficientem?) ninieyszemu parochowi y następcom jego postępując provisionem, gruntu włok trzy, to jest, w każdej zmianie po włoce jedney, z sianożęciami, na tychże włokach będącemi, kopcami y miedzami oznaczywszy, przytym dwie trzeciny włoki gruntu z sianożęciami na osadzenie poddanych, jakoteż czwierć włoki gruntu z sianożęciami dla kantora, z zabudowaniem zupełnym onemu, tymże spobem y we wszystkich trzech zmianach, tak dla poddanych, y dla kantora, pod (po?) tylo gruntu, jako sie wyzey wyraziło, w Bogu wielebnemu jmsć xiedzu Piotrowi Okułowiczowi, parochowi Leszniańskiemu, y successorom onego wiecznemi a nigdy nieodzownemi czasy nadaiem, daruiem, ceduem. Którego to gruntu włoka jedna, co na kresceńcią plebanij, tak się ograniczy: najpierwiey, poczowszy z lewey strony od plebanij miedza od gruntu siedzibnego Cimocha Ryżyka, poddanego Leszniańskiego, y prostym sznurem, jak chłopskie rezy jda, aż do gruntow y granicy wsi Tawstykow; drugim bokiem, z prawey strony, y miedzo od gruntu Pawłuka Puszkana, w teyze wsi mieszkaiącego, y takowym ograniczeniem we wszystkich trzech zmianach z sianożęciami, w tej włoce będącemi. Ograniczenie czwierć (i?) włoki gruntu dla

kantora, czyli dziaka, tym sposobem: s prawey strony od miedzy y gruntu Fiodora Borsuka, z lewej strony od miedzy y gruntu Filipa Hrydzikina, we wszytkich trzech zmianach y sianożęciach na tych że sznurach będącemi (cyh?); dwie zaś trzeciny gruntu, alias dwie dziesięciny, na osadzenie poddanych dwóch, z jedney strony przy drodze, idącey ze dworu Lesznianskiego do Budni, z drugiey strony od miedzy gruntu Dzienisa Rzyka, we wsi Lesznie mieszkaiącego, y tym sposobem we wszytkim (ch?) trzech zmianach, przydaiąc osobliwie do włoki plebańskiej sianożęć dworną; którą, miedzo szyroko wkóło ograniczywszy, na cerkiew, plebanią y jnne zabudowanie, proprio sumptu, sufficienter, grunta cum obductione, z placami, ogrodami dla parocha, na osade dwóch poddanych y kantora nadaliliśmy y wiecznemi czasy postąpili. Podatki Rzeczy Pospolitey, idque, podymne z plebanij, gruntow y zabudowania, nietylko terazniejszy wielebny paroch y sukcerowie jego, kantorowie perpetujs temporibus nie mają płacić, lecz z własnych naszych dobr ad erarium Rzpltey inportowane będą. To też wyrażamy w tym prawie naszym funduszowym, iż temuż oycowi wieleb. parochowi Lesznianskiemu y następcom jego wolny wstęp do lasu Lesznianskiego, na restawracie plebanij domow y na opał. Przytym, jesliby był młyn wodny, wolne mlewidło, tyle na potrzebe samego wielebnego oycy parocha, takoz wypędzenie brach czterech, w koodym roku, w dwornym lub żydowskim browarze, bez żadney płaty, lecz nie na żadne szynki, które per totum zabraniaią się; tylko dla potrzeby y wygody domowey wielebnemu oycu parochowi pozwala się, y tak, aby terazniejszy ociec paroch y następcy jego browara swego nie mieli y żadnych pożytkow z szynkow nie szukali. I to jeszcze precautio, iż w. oyciec paroch y następcy jego włóści Lesz-

nianskiej, do swej parafii należącej, żadnymi sposobami preagrawować nie mają: od szluby, pogrzebow brać proporcjonalnie powinni będą, to jest, od szluby możnego gospodarza złotych Ruskich dziesięć, od uboższego złotych Ruskich pięć; od pogrzebu możnego złotych dwanaście, od uboższego złotych sześć. Jakoteż y koledowanie, gwałtowne wymaganie być nie powinno, a tym już fundatorskim, od nas prawem danym, tak terazniejszy wielebny ociec Piotr Okułowicz, jakoteż, in posterum, y następujące parochowie, cum presentatione od nas y successorow naszych, zaszczycać się powinni będą. Wolen zatym y mocen toties rzeczony w. ociec paroch Leszniański y successorowie onego, jako już swoją własnością, rządzić, dysponować, pożytkow wszelkich wynajdować, bez żadney od nas, successorow naszych przeszkody; owszem, od każdego, wstęp czynionego, własnym naszym kosztem zastępować, ochraniać mamy y successorowie nasi powinni będą. Co wszystko wyżej wyraziło, tym naszym wieczysto funduszowym prawem, danym, utwierdzamy y, na dowod, przy uproszonych ichme pp. pieczętarzow (ach?), rękami naszymi podpisujemy się. Dat. w Lesznie, roku tysiąc siedemset sześćdziesiątego, msca 7bra 5 dnia. U tego zapisu podpis ręki aktorow his verbis: Benedyktt Gutakowski, sttoln. Inflan. Eufrozyna Gutakowska, sttoln. Inflan. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wielm ichm. pnw Benedykta y Eufrozyny Gutakowskich, sttoln. Inflan., małkw, do tego prawa funduszowego, na rzecz, w nim wyrażoną danego, podług prawa podpisuję się Alexy Wieszczycki, podczaszy w-a Witt-o., chor. Petyhor. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osob. wyż wyrażonych, do tego funduszu podług prawa podpisuję się Alexander Slezanowski, skar. ziem., r. Rad. Za ustnym y oczewistym od osob, wyż wyrażonych,

uproszeniem, do tego prawa funduszowego, za pieczętarza podpisuję się Władysław Boguszewski. Który to takowy wieczysty, funduszowy zapis jest do xiąg mieyskich ratusznych Wittch przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 844, № ч. 4, л. 190 и 191.

5.

Выпись изъ духовнаго завѣщанія Евѣросини Чернобрововой, конимъ она, между прочимъ, отказала извѣстныхъ суммы на церкви. 1760 г. Октября 23.

Aktykacia testametu szlney pani Eufrozyny Mikołajowej Czernobrowkowej, mieszczanki y obywatelki miasta j-o kr. msci Witt.

Roku tysiąc siedemsett szescdziesiątego, msca Oktobra dwudziestego trzeciego dnia.

. . . Ciało zaś moje grzeszną aby było deponowane w ziemi, przy cerkwi kathegralney (sic) Witebskiey, na świętey górze soborney u ichme xieży Bazylianow, przy mszach świętych, według obrządku chrzescianskiego. U jmc pana Przewalskiego summy, należącey za obligiem, tallw czterysta piędziesiąt; z teyże samey summy i xieżom Bazylianom, na pochowanie y na obligacie, jako przy pogrzebie, tak na trzeciny y na szesciny y na wroszczyzny, tallw stto; także cerkwi soborney, na bractwo Panu Jezusowi, tallw piędziesiąt; także Nayswięszey Pannią Maryey soborney tallw piędziesiąt; na pozwonienie powinno być dane jak po cerkwiach, tak też y kosciołach; na pochowanie ciała mego y na rozdania jałmużny świętey, y na trzeciny, y na szesciny, y na uroszczyzny tallw

dwieście piędziesiąt obliguig; na cerkiew świętego Spasa, co należy za obligiem od Chwiadora Woycionka, talarow dwanastie; Nayswieszey Panny Maryi pereł sznurów dwa; także cerkwi teyże, bractwu, Christusowi Panna, co w słupie, maneli... Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedemsett szescdziesiątego, msca Septembra siedemnastego dnia. U tego testametu podpis ręki aktora y ichmc panow pieczętarzow temi słowy y w ten sposob: — — —. Ustnie y oczewisto и проч.

По он. кн. № об. 844, № ч. 4, л. 198 и 199.

6.

Купчая крѣпость, по коей Витебскій Бернардинскій монастырь продалъ мѣщанину Павлу Туринѣ участокъ земли подъ названіемъ Тринковскій, лежащій въ г. Витебскѣ при Острой-Спасской горѣ, на Узгорѣ, за 130 тал. бит., въ виду крайней нужды того монастыря нѣ деньгахъ на окончаніе вновь строящагося костела. 1760 г. Ноября 17.

Zeznanie zapisu wieczysto przedaznego, od szll-o pana Tomasza Lohrensa, burm. y wice-lantwoyta, oraz syndyka i. xx. Bernardynow konwentu Witt-o, danego sll-u Pawłowi Turynie, mieszczaninowi Witt.

Roku tysiąc siedemsetnego szesdziesiątego, miesiąca Nowembra siedmnastego dnia.

Przedemno, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wodztwa, sędzio pogran., lantwoytem Witebskim, od j. w. j. p. Jozefa z Dowoynow Solłohuba, wody y woyna Witebskiego, star. San., Eyszyskiego etc., installowanym, y przed nami, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j-o kr. msci

Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparens personaliter, szlachetny pan Tomasz Lohrenss, burmistrz y wice-lantwoyt, oraz y syndyk w Bogu przewielebnych i. xx. Bernardynow konwetu Witebskiego, zapis wieczisto przedaźny, dany sławetnemu panu Pawłowi Turynie, mieszczaninowi miasta j-o kr. msci Witebska, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy, in eum tenorem pisany: Ja Tomasz Lohrenss, burmistrz y wice-lantwoyt miasta j-o kr. msci Witebska y syndyk w Bogu wielebnych ichmew xięzy Bernardynow konwentu Witebskiego, cum toto tegoż konwentu discretorio, czynnie wiadomo tym moim wieczisto przedaźnym, wlewkowym zapisem, sławetnemu panu Pawłowi Turynie, mieszczaninowi miasta j-o kr. msci Witebska, danym y służącym na to, iż co ja, qua syndyk konwetu tuteyszego, mając in commissis a toto venerabili ordynis seraphici capitulo, a osobliwie od w Bogu wielebnego j. x. Wincentego Saplica, ordinis s. Francisci seraphici de obserwantia prowinciała prowincyi w-o x-a Litt-o, oraz od w Bogu wielebnego jmc xdza Ignacego Owodowicza, sekretarza teyże prowincyi, ad praesens w onym konwencie praezydującego, ażebym jakiekolwiek dotąd, czyto jure donationis, czyliteż legationis, quocunque titulo ablatowane w miescie j-o kr. msci znaydujące sie place, temuż Witebskiemu konwentowi z dawnych, za różnymi prawami, czasow aplikowane y dostałe, alienował, a alienowawszy, onę summe na dokonczenie nowo erygującego sie klasztoru expensewał y obrocił. Jakoż, hac in virtute et intuitu oney moiey zupełney kommissyi y apostolskiey syndykaturu (y), znaydujący sie plac w miescie j-o kr. msci Witebsku na Vzhorju, przy Ostrey

Spaskiey gurze sytuowany, ab aevo przezywaiący sie Trynkowski, ex fundo suo do jurysdykcyi mieyskiej ratuszney Witebskiej należący, na którym quondam pan Piotr Chort dom swóy y mieszkanie miewał a z onego rocznie terragium do syndykow wnaszał, w pewnym swoim ogr, sine ulla differentia, iakie w sobie fusius starodawne, na on plac służące, abloquuntur prawa, zostaiący, nikomu zadnym, ad praesentem datam, naymnieyszym prawem zapisem nie zawiedziony y nie onerowany, wolny, swobodny. Przeto tedy de hac promanante, superius expressa, conventus exigentia, ony plac, wpuscie będący, z oparkanieniem onego, pomienionemu sławetnemu panu Pawłowi Turynie y successorom jego, za summę talarow bitych sto y trzydzieście alienowałem, y onę summę, do dyspozycyi moiey, na erekcyą, albo raczey na dokonczenie klasztoru, odebrawszy, ad solidum postąpiłem y, post juridicam na ratuszu Witebskim recognitionem, w wieczysto possessyo, prze (z) sług magistratowych, intromitowałem, wiecznie y nigdy nieodzownie z onego zrzekłszy sie, sobie y successorom, po mnie następującym, żadney, naymnieyszey salwy, akcessu, pretextu nie zachowałem y na ymnieyszey cząstki w onym placu nie excypowałem. Dokumenta wszystkie, ktore sie, na ony służące, in archiwo conventus znaydowały, te, iako iuz conventui nie służące y od onego perpetuis temporibus odeszłe, temuż panu Pawłowi Turynie do rąk oddałem, a iesliby sie, in posterum, więcej onych dokumentów, szczegulnie na on plac służących, in eodem archiwo znalazło, wyszukało, tedy bona fide obliguję sie y successorow moich, in Deum immortalem, obliguję, ażeby onemu oddane były, tak, iżby sobie, w spokoyney, wieczystey possessyi, żadney nie miał ni od kogo turbacyi y prepedycyi. Wolen tedy iuz odtąd y mocen będzie sławetny pan Paweł Turyna na onym placu dom erygować,

szpichrze, budynki stawić, ogrod pachać, sady szczepić, lub komu chcąc dać, darować, zostawić, arendować, zapisać, legować y iak ku naylepszemu, podług woli y upodobania swego, pożytkowi obrocić. A iesliby kto o ten plac albo o naymnieyszą onego cząstkę miał turbować, mitreżyć, do prawa prowokować, tedy, za daniem znać, u każdego sądu y prawa pomagać powinien będę y successorowie moj, po mnie następujący, ex professione sua zastępować tenebuntur. I na tom ony dał sławetnemu panu Pawłowi Turynie, dzieciom y potomkom onego, z podpisem rąk totius huius conventus discretorij, przy ustnie y oczewisto uproszonych i. pp. pieczętarzach. Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedmsetnego sześćdziesiątego, miesiąca Listopada czterdnastego dnia. U tego zapisu podpis ręki syndyka his verbis: Thomasz Lohrenss, burmistrz y vice-lantwoyt Witebski y syndyk konwentu Witebskiego, mp. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od j. pana Thomasza Lohrenssa, burmistrza y vice-lantwoyta miasta j-o kr. msci Witebska y syndyka w Bogu wielebnych i. xx. Bernardynow konwetu Witebskiego, do tego wieczystego zapisu, sławetnemu Panu Pawłowi Turynie, mieszczaninowi miasta j-r. msci Witebska, na plac w miescie j-o kr. mci, na Vzhorju, przy Ostrey gurze Spaskiey sytuowany, za summę talarow bitych sto trzydziestcie, danego, podług prawa podpisuię się Theodor Maszenia. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego wieczystego zapisu, podług prawa, podpisuien się Jan Markowicz. Po expressyi i pp. pieczętarzow, podpisy rąk venerabilium patrum discretorum hac expressione: X. Ignacy Owodowicz, prezydent konwentu Witt-o. X. Ludwik Bychowiec, deffi. hab. mp. X. Wiktor Hertrasf, wikary mp. X. Andrzej Grudzinski, każno. mp. Na zatytku tego prawa podpis ręki samego, w Bogu nayprzewielebnieyszego j. xdzia

provincyala hac lectione: Roku tysiac siedmsett szeszedziesiatogo, mca Listopada dnia pietnastego, ninieysze prawo przedazne j. p. Tomasza Lokrenssa, wice-lantwoyta Witebskiego, oraz syndyka apostolskiego konwentu naszego Witebskiego, we wszystkich punktach, we szredzinie wyrazonych, stwierdzam y korroboruię. X. Wincenty Saplica, z. o. s. Fran. prowincyall Litewski, mp. Ktory to takowy zapis wieczysto przedazny, za ustnym onego u sądu przyznaniem przez wyż wyrazoną osobę, iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 844, № ч. 4, л. 208 и 209.

7.

Извлечение, изъ духовнаго завѣщанія Витебскаго мѣщанина Ивана Довгалы, мѣста, гдѣ говорится о мѣстоположеніи, принадлежавшаго Довгаламъ, земельного участка, (который оч., подъ именемъ Довгалинскаго, находился нѣкогда во владѣніи дворянскаго рода Косовыхъ, въ томъ числѣ и, извѣстнаго поборника по православію, Могилевскаго епископа, а потомъ Кіевскаго митрополита Сильвестра Косова *). 1761 г. Января 7.

Aktykacia testamentu w Bogu zeszlego sll-o pana Jana Douhały, mieszczanina miasta j-o kr. msci Witebska.

Roku tysiac siedemsett szeszedziesiat pierwszego, msca Januaryi siodmego dnia.

. . . . . Zabiegaiac tym mojm testamentem ostatnim, wieczystym, aby, po smierci moiey, miedzy bratem mo-

*) Изъ хранящихся въ архивѣ Полоцкой Духовной Консисторіи, древнихъ документовъ можно видѣть, между прочимъ, что, по притязаніямъ Полоцкаго униатскаго архіепископа Антонія Селявы противъ Могилевскаго епископа, а впослед-

XIX 8.

jm rodzonym, Tymofiejem Douhało, y synami naszymi nie było żadnych rosterkow y zawodow prawnych, ktury wydzielony jest należycie, w takim punkcie y paragrafie, iż ja, mając w mojej władzy y spokojnym, wieczystym używaniu moim w mieście w Witebsku, za rzeko Dzwino, w posadzie Ruskim, plac, pozostały nam testamentem od w Bogu zesłych rodzicow y dobrodziejow naszych, Dawyda Douhały, na wiecznosc nam legowana y zapisana; ktorego placu, w położeniu granicy: od ulicy aż do samey wody żywej rzeki Dzwiny, w bok po prawey ręce do placu ydzie y slobodki j. ww. ichmew p-now Oginskiх, z drugiey strony po lewey ręce, jдac do Dzwiny rzeki przez ulice, przyległe do placu y sło-

ствии Киевскаго митрополита Сильвестра Косова, подъ видомъ, якобы, вторженія его, преосвященнаго Косова, въ Селявинскую паству и юрисдикцію, польское правительство на сего, невинно гонимаго, православнаго архипастыря налагало многочисленныя денежныя штрафы, для взыскапія конхъ привлекались къ отвѣтственности вотчинныя имѣнія епископа Сильвестра и брата его Юрія Косовыхъ, доставшіяся имъ по наследству послѣ отца ихъ, Адама Косова, какъ то: им. Жеробичи, Будовѣсть и пр. въ Витебскомъ уѣздѣ, а также земельный участокъ ихъ, подъ названіемъ Довгалинскаго, въ Русскомъ посадѣ. Впрочемъ, всѣ имѣнія ихъ отъ послѣдствій такого насилія уцѣлѣли, благодаря тому лишь обстоятельству, что имѣнія эти за благовременно укрѣплены были за однимъ только Юріемъ Косовымъ, который, на сколько извѣстно, въ данномъ случаѣ не преслѣдовался.

Въ сожалѣнію, мы видимъ, что уже сынъ того Юрія Косова, а племянникъ поборника по православію, митрополита Сильвестра Косова, Степанъ Антоны Косовъ, очевидно, совратившійся въ Латинство, въ своей фундаментальной записи, отъ 5 Октября 1699 г., писалъ: „чтобы, искоренивъ въ крестьянахъ конхъ прежнюю схизматическую ересь (такъ называетъ онъ православную вѣру), имѣть возможность-ихъ, какъ оставшихся далекими отъ хвалы Божіей, въ заблужденіи отщепенской вѣры, привлечь къ стаду Христову и подчинить римско-католической власти,“ далъ онъ землю подъ названіемъ Броневщину въ имѣніи Жеробичахъ (имѣніи Витеб. у.) въ фундаментъ къ церкви, которую нагѣреть такъ построить, „для искорененія схизмы.“—Ср. Витеб. Стар. сост. и изд. А. Сапуновымъ, Т. V, стр. 149—159 л. CVII.

Остался-ли неизмѣнно въ православной вѣрѣ до конца жизни своей и самъ Юрій Косовъ,—неизвѣстно. Если-же онъ измѣнилъ, наконецъ, православію, то, вѣрнѣй всего, будучи вынужденъ къ тому лишь крайностію, чтобы цѣною такой грустной измѣны, спасти вотчинныя имѣнія рода Косовыхъ отъ вышесказанныхъ притязаній униатскаго архієпископа Селявы.

bodki j. p. Kozlinskiego, z tyłu przypadając także do placu y slobodki ww. i. pp. Hrebnickich. Ktury plac, (w) upadku naszym wielkim, był zastawiony, na domowe potrzebe, ktory ja, Jan, wykupiłem y rekuperowałem do siebie ze swego własnego mazola y pracy, także y siostre wydawałem, ktore wydatki moje na wieczne czasy umarzam. A do tego umyslilismy miedzy sobo uczynic pomiarkowanie y rozdział, uprosiwszy przyja-ciół, gdyby nie było turbacij po smierci mey y miedzy synami naszemi; ktury teraz ja, Jan, z miłości owey braterskiej, wszytkie umorzywszy, nie jako swą preten-sią, z tegoż samego placu część darowałem y postąpiłem Tymofieju Douhale y dzieciom onego, jako jego domek teraz stoj z budynkiem, wymierzony: z ulicy od Dzwiny rzeki sążni cztery y łokiec jeden, z tyłu sążni trzy y puł łokcia, wdłuż rowne oba, jak parkan jdzie. Wol-no sobie jemu dac, przedac, darowac, zastawic, zamie-nic y jako chcąc swo własnością dobrowolnie dyspono-wac. Drugą część, większą, tego placu, gdzie moy do-mek stoj z budynkiem, jak budynek jdzie, y graniczy: z ulicy od Dwiny sążni pięć y puł sążnia, wdłuż obok placu sążni dwadziescie cztery y pędz jedna; ktury do-mek y plac, domostwo moje, jakie mizerne pozostało, przezemnie y pani małżako moią nabytych przez krwawy mazol nasz y z całego zycia naszege, wszytko wiecznemi y nieodzownemi czasy leguię y zapisuię, pierwszy (szey?) po Bogu mojm, zenie mey najmilszey, Barbarze z Apimachow Janowey Douhaliney, y synu memu najmilszemu, Antonie-mu Douhało, zapisuię, animituię wiecznemi czasy ... aby ci-ało moje grzeszne jako z ziemi wzięte, tak ziemi było y oddane, aby, podług zwyczaju chrzescianskiego y obr-żadku cerkiewnego, przy cerkwi Świętych Apostołów Piotra y Pawła było pogrzebione. . . Ten moy testamęt wieczysty y nigdy nieodzowny zapis, dla lepszego va-

loru y pewności, podpisany ręką moją własną, jako pi-
sma nieumiejętny, trzema krzyżykami . . . Pisan w Wi-
tebsku, tysiąc siedemset piędziesiąt pierwszego, msca
Apryla czwartego dnia . . .

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 3 и 4.

8.

Обязательство, данное мѣщаниномъ Яковомъ Стабров-
скимъ Витебскому Базиліанскому женскому монастырю въ
уплатѣ оному должныхъ 30 талеровъ въ извѣстные сроки.
1761 г. Января 28.

Zeznanie zapisu transakcyjnego, od sławetnego jm.
pana Jakuba Stabrowskiego w Bogu przewielebnym im.
pannom Bazyliankom Witepskim.

Roku tysiąc siedemset szesdziesiątego pierwszego,
miesiąca Stycznia dwudziestego osmego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radca-
mi, ławnikami y całą radą magistratu miasta j. k. msci
Witebska, na sądach w maydeburyi w ratuszu zasia-
dającemi, stanowszy oczewiscie, sławetny pan Jakub
Stabrowski zapis swoy transakcyjny, dany (w) Bogu
przewielebnym im. pannom Bazyliankom klasztoru Wi-
tepskiego, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu,
aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich
przyjęty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowszy,
wpisać w wakta zleciliśmy. Ktorego tenor sequitur est-
que talis: Ja, Jakub Stabrowski, mieszczanin Witepski,
czynnie wiadomo tym moim transakcyjnym, oraz asse-
kuracyjnym kwitem zapisem, (w) Bogu nayprzewieleb-

nieyszey jm. pannie Placydzie Korsakownie, zakonu świętego Bazylego Wielkiego, starszey klasztoru Witepskiego, y wszytkim im. pannom, w tymże klasztorze rezydującym, danym y służącym na to, yż co ja, zostawszy na oblig imosciom dłużny, łącząc z prowizio, trzydzieście y siedym (?), po fatalney domu mego konflagracie nie byłem, przez lat kilka, zdolnym do wypłacenia, a (w) przeciągu takowym y niepunktualności moiey, vigore obligacyinego zapisu mego zostałem od imosciow na ratuszu j. k. m. Witepskim precesza juris słusznie konwikłow (sic). Więc teraz, gdy taż sama w Bogu nayprzywielebnieysza jm. panna starsza na pokorną moio suplike y znaczny, przez ogień, moy upadek y oraz na proźbe odemnie użytych przyiaciół dała się być ubłagana, chrześciansko, zakonno y bogoboyno klemencio zruszony (wzruszona?), ażebym onę summe, wyłączwszy talarow cztery, trzema ratami po talarow iedynaście wypłacał; jakoż ja, przy niewymownym ukontentowaniu moim y wiecznym przed Bogiem obowiązku, mam y powinien być punktualnie y niezawodnie im. pannom po iedynaście talarow, szostakowo, niebrakowano moneto, corocznie wypłacać, to iest, pierwszo rate w roku teraznieyszym tysiąc siedymsetnym szesdziesiątym pierwszym, w dzień Bozego Narodzenia, święta Ruskiego, drugo w roku tysiąc siedym setnym szesdziesiątym wtorym, trzecio w tysiąc siedym setnym szesdziesiątym trzecim, nieprzerwaniem po sobie ydącym, na mieyscu pewnym, w klasztorze imosciow Witepskich, z tym warunkiem dla imosciow, iż gdybym ktorokolwiek pierwszo, czyli ostatnio niepunktualnoscio moią ratę naruszy (i) y na terminie, wyż wyrazonym, nie wypłacił, tedy pod tą samo dekretu ferowanego na ratuszu konwikcio, aż do dość we wszytkim uczynienia, mam zostawać; owszem pod one indykata, w dekrecie lata, podlegać y popadać

powinien być. I na tom ony dał z podpisem ręki własnej mey y panow pieczętarzow, nstnie, oczewisto odenie prozonych. Pisan w Witepsku, roku tysiącnym siedym setnym szesdziesiątym pierwszym, miesiąca Stycznia dwudziestego osmego dnia. U ktorego to zapisu podpis rąk his·verbis: Jakub Stabrowski. Ustnie, oczewisto prozony pieczętarz od p. Jakuba Stabrowskiego, mieszczanina Witepskiego, do tego transakcyjnego zapisu, w Bogu nayprzewielebniejszey im. pannie Placydzie Korsakownie, zakonu S. B. W. starszey klasztoru Witepskiego, na summe, szostakowo, niebrakowno moneto, talarow trzydziescia y trzy, z terminem oddania trzema ratami po talarow iedynascie, nietylko pierwszo rate w roku terazniejszym tysiąc siedym set szesdziesiąt pierwszym, w dzień Bożego Narodzenia, święta Buskiego, na miejscu pewnym, w klasztorze imosciów, drugo w tysiącnym siedym setnym szesdziesiątym wtorym, trzecio w tysiącnym siedym setnym szesdziesiątym trzecim, także po talarow iedynascie w takowyz dzień y termin, danego, podług prawa podpisuie się Thomasz Lorens, burmistrz y vice-lantwoyt Witepski. Ustnie, oczewisto prozony pieczętarz od wyż wyrażoney osoby, do tego transakcyjnego zapisu podpisuie się Antoni Czyrma Szczyrbinski, komornik Smoleński j. k. mei, pisarz magdeburski Witepski. Ktory to takowy zapis iest do xiąg magdeburskich Witepskich przyięty, wpisany.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 13 и 14.

9.

Дарственная запись, данная регенсомъ Витебской Иезуитской семинарии, кс. Игнатіемъ Лускиною, здѣшней Иезуитской

коллегии, на собственный его участокъ земли съ постройками, лежащій противъ этой коллегии, на Задунавьѣ, а также на какое то строеніе, возведенное имъ надъ рѣкою Лучесою, на Іезуитской землѣ, для прогуловъ семинаристамъ,—все это пожертвовалъ онъ для устройства новой семинаріи. 1761 года Февраля 14.

*Zeznanie zapisu wieczystego, od jmcі xіędza Łuski-
ny danego ichmem xx. Jezuitom Wittm.*

Roku tysiąc siedemset szescdziesiąt pierwszego, mca Febr. czternastego dnia.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym w-a, sędzio pogranicznym, lantwoytem Witm, od j. w. j. p-a. Jozefa z Dowoynow Solłohuba, wody y wojta Witt-o, stty Sanickiego, Eyszyskiego etc. installowanym, y pred nami, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j. kr. msci Witt-a, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparens personaliter, j, X. Ignacy Łuski, S. J. regens, zapis swoy wieczysty, dany ichmem xięży Societatis Jesu, idque w Bogu nayprzewielebnieyszemu jmcі xiędzu Karolowi Koryckiemu, qua prowincjałowi Mazowieckiemu, a w Bogu przewielebnemu jmcі xiędzu Maciejowi Zubowskiemu, qua rektorowi, oraz jmcі xiędzu Janowi Lewkowiczowi, sukcesorowi, następującemu po jmcі xiędzu regensowi, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy, in eum (cujus?) tenor sequitur estque tallis: Ja, Ignacy Łuskino, Societatis Jesu, regens seminarij Vitebscensis, czynnie wiadomo, komu o tym teraznieyszego y napotym będącego wieku ludziom wiedziec będzie należało, tym mojm wieczystym, ex pio opere, zapisem, i. xx. Societatis Jesu,

idque w Bogu nayprzewielebnieyszemu jmci xiędzu Karolowi Koryckiemu, qua prowincjałowu, a w Bogu przewielebnemu jmci xiędzu Maciejowi Zubowskiemu, qua rektorowi collegium Witt-o, oraz j. xiędzu Janowi Lewkowiczowi, jako zastępującemu po mnie successorowi seminarium Witt-o, y wszystkim, w potomne czasy y wieki następującym successorom po ichmch, danym na to, iż co ja, xiędz Ignacy Łuski, S. J., mając sobie z podziału między bracią rodzono y między innemi dobrami plac, w miescie j. kr. msci wydzielony, w Witebsku, et ex post z w. j. p. Kazimierzem Łuski, posttm Wittm ad presens, a na ten czas kracyzym Wittm, przez komutacją wiecznością mnie dostały, na ulicy idąc na Zadunawie ex oposito collegium Witt., między dworami, z jednej strony w. j. p. Łuski, sędziego ziem. Witt-o, ze wszystkim, jak mnie w prawie w. j. p. podstolego Witt-o jest opisany; który to plac, swoim kosztem, zabudowałem y na seminarium, dla edukacij młodzi szlacheckiej obrocilem, y ony (ona?) edukowałem; także pragę (sic) nad Lucząsą rzeką, na placu i. xx, Jezuitow collegium Witto, dla dywertysmętu y rekreacij edukującym się seminaristom, swoim kosztem zabudowałem y sklepy wymurowałem; które to oby dwa zabudowanie ze wszystkimi budynkami y z placem ichmew, będącym w miescie w Witebsku, supra wyrażonym, ku pomnożeniu chwały P-a Boga y edukacij pomienioney młodzi szlacheckiej, nie nie excypniąc, ani wyłączaiać, wszystko ogułem, pro fundando de novo(a) radice seminario Vitebscensi, daie, daruie, wiecznemi czasy zapisuie cum spe drugich dobroczynności, ażeby się pomnożyć mogło odemnie zaczęte seminarium, żadney sobie salvy, ani koligatom mojm bliskim y dalekim nie zostawuie y wstepu, interesowania się miec nie mogę y successorowie moji nie powinni będą, owszem w moc, dzierzenie y spo-

koyne używanie w Bogu nayprzewielebnieyszemu imci xiedzu Maciejowi Zubowskiemu, qua rektorowi Witt-mu, oraz jmei xiedzu Janowi Lewkowiczowi, regensowi seminarium Witt-o, Societatis Jesu, a po nich następcom onych, razem z dokumentami oddaie, ex jure per totum zrzekam się aktorstwa moiego y na onych też aktorstwo wlewam y intromitowac się pozwalam, z tą pre-kustodycią, ażeby to in perpetuum od seminarium oddalono nie było, y od każdego turbuiącego zastępowac y ewinkowac mam in ubiquinario foro, tyle razy, ile tego potrzeba będzie, powinien będę et successores mej tenebuntur, pod zaręko, ważnosc rzeczy wynosząca, et sub poenis banitionum, wszystkiemu (wszystko mam?) zyscie y dotrzymac tenebo; o co, in casu naruszenia tego, fundando seminario darownego, zapisu, forum ubiquinarianum w w-m x. Litt-m reperibile na siebie y successorow moich, oraz każdego, o to turbuiącego, zakładam y rozprawę, bez żadnych godzin, obmow y muni-mętow, mam przyiac, zarękę, nie zehodzac z sądow, zapłacic, którą chocbym niepoiednokrotnie zapłacił, przeciesz ten moy wieczysty zapis in suo robore et valore zawsze zostawac ma. I na tom ony dał z podpisem ręki mey własney y z podpisem rąk ww. i. pp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto odemnie uproszonych. Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedemsett szeszedziesiąt pierwszego, mca Febr. 11 dnia. U tego zapisu podpisy rąk his ver-bis: Ignacy Łuskina, Societatis Jesu, manu propria. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w Bogu wieleb-nego j. x. Ignacego Łuskiny, S. J., do tego prawa wi-eczystego, ex pio opere, w Bogu nayprzewielebnieyszemu jmei xdzu Karolowi Koryckiemu, provincialowi Mazo-wieckiemu, w Bogu przewielebnemu j. x. Maciejowi Zu-bowskiemu, rektorowi, j. x. Janowi Leukowiczowi, re-gensowi, y wszystkim i. xx. Jezuitom collegium Witt-o,

S. J., na plac w mieście w Witebsku, z zabudowaniem, oraz na pragę za miastem Witebskim, także zabudowaną, danego, podług prawa podpisuję się Paweł Mikosza, sędzia grodzki w. W-o. Ustnie oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego prawa wieczystego, jako pieczętarz, podpisuję się Ignacy Lubaszczynski mpp. Proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego zapisu na rzecz, w nim wyrażono, podług prawa podpisuję się Symon et Thad. Milkiewicz, ł. w. W-o, s. p., l. W. mp. Który to takowy zapis jest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpi-sany.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 22 и 23.

10.

Обязательство Оршанской подчашей Бригитты Саковичъ Витебскимъ Базилианамъ, въ уплатѣ должной имъ суммы 1000 тал., изъ коихъ 500 тал. занято ею самою, а 500 тал. покойнымъ ея мужемъ, съ обезпеченіемъ на деревняхъ Козаковѣ и Руднѣ, принадлежащихъ къ имѣнію Дручелукамъ. 1761 года Февраля 16.

Zeznanie zapisu assekuracyjnego, od jmcі pani Brygidy Sakowiczowey, podczaszyney Orszanskiey danego w Bogu przewielebnym ichmcm xięzy Bazylianom Wittm.

Roku tysiąc siedemset szesdziesiąt pierwszego, msca Februaryi 16 dnia.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wodztwa, sędzio pogranicznym, lantwoytem Wittm, od j. w. jmcі pana Jozefa z Dowoynow Sołohuba, woiewody y wojta Witt-o, stty Sanickiego,

Eyszyskiego ettc. installowanym, y przed nami, burmistrzami, radzcami, ławnikami, y całą radą magistratu msta j. kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi comparens personaliter, w. j. p. Brygida Sakowiczowa, podcz. Orszan., zapis swoy assekuracijny, dany w Bogu przewielebnemu imci xiedzu Janowi Łukianowiczowi, superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom klasztoru Witebskiego, przyznała, a przyznawszy, prosiła nas, urzędu, a(by) był do akt xiąg mieyskich ratusznych Wittch przyięty y wpisany. Jakoz my, urząd, ony przyiowski, wpisac w wakta zleciliśmy. Ktorego theonor sequitur estque talis: Ja, Brygida z Bykowskich Sakowiczowa, podczaszyna pttu Orszan., czynie wiadomo tym mojm dobrowolnym, assekuracijnym zapisem, w Bogu przewielebnemu imci xiedzu Janowi Łukianowiczowi, z. S. B. W-o superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom klasztoru Witto danym na to, jz co w Bogu zeszy, Kazimierz Sakowicz, podczaszy Orszanski, miły moy małzonek, będąc pilnie potrzebnym pieniędzy, pozyczył y wziół u ichmew xx. Bazylianow Witebskich talarow bitych pięset, w roku tysiącnym pędziesiątym osmym, meca Marca dziewietnastego dnia. Na którą summę dał obligacijny, oraz inaequitacijny do wiosek, Kozakowo y Rudnia nazwanych, do mtnosci Dreczeluckiey należących, zapis. Ja zas, Brygida Sakowiczowa, podczaszyna, po zeysciu z tego swiata przereczonego Kazimierza Sakowicza, małżaka moiego, będąc pilnie a gwałtownie potrzebna pieniędzy, na pogrzeb jego, za porado, wiadomością y przyzwoleniem jasnie wielmożnych y wielmożnych ichmew panow opiekunow moich, pozyczyłam y do rąk moich odebrałam u w Bogu przewielebnego imci xiedza Jana Łukianowicza y wszystkich ichmew xx. Bazylianow klasztoru Witt-o tallw bitych także pięset, moneta, po obiigu opisana,

y na tę summę tallw pięcsett dałem obligacijny zapis, w roku teraznieyszym tysiąc siedemset szescdziesiątym, mscą Decembra osmego dnia, cum libera inaequitatione do majątnosci Dreczulek, z ewikcją podług obligacijnego zapisu, z terminem oddania tey summy w roku następującym tysiąc siedemsettm szescdziesiątym pierwszym mscą Decembra osmego dnia. Znając się więc do takowych dwóch długow, to jestt ogulnie rachuiąc, do tysiącu talarow, naprzod ratyfikuię chętnie, akceptuię obligacijny zapis, wyż specyfikowany, od męża moiego Kazimierza Sakowicza, na sumę pięcsett tallw bitych, ichmcm xx. Bazylianom klasztoru Witt-o dany, podając w ewikcją z wolną inaequitacją do wiosek majątnosci Dreczeluckiey, Kozakowo y Rudnia nazwanych, zachowawszy całosc summy moiey, którą ja, Brygiga Sakowiczowa, mam na majątnosci Dreczeluckach, za zapisami Kazimierza Sakowicza, męża, dobrodzieja moiego, a zatym przyrzekam u assekuruie i. xx. Bazylianow Witebskich, iż nietylko summę pięcsett talarow bitych, przez męża moiego, na obligacijny zapis, u i. xx. Bazylianow Witebskich pozyczoną, na terminie, następującym w roku tysiąc siedemset szescdziesiątym pierwszym, mscą Marca dziewiętnastego dnia, na Świętego Jozefa, stta Rzym., należąco wypłacic, ale też drugę sumę tallw bitych, wyż specyfikowaną, przezemnie samą pożyczoną, tymże i. xx. Bazylianom Wittm, na terminie, przypadającym, podług obligacijnego mego zapisu, to jest, w roku tysiącnym siedymsetnym szescdziesiątym pierwszym, mscą Decembra osmego dnia, mam y powinna będe wypłacic wespol z prowiziami, rachuiąc po osiem od sta, jako to z pozostałych dobr y majątnosci w Bogu zeszedłego męża, dobrodzieja moiego, moneto dobro, zadenemu brakowi niepodległa, rachuiąc talar po tynfow szesc y szostaku, tynf po groszy trzydziescie osiem,

szostak po groszy dwanascie y szelagow dwa, podług kurencij Litewskiej. A jesliby jm. xiadz superior y wszyscy i. xx. Bazylianie Witebscy kredytowali mnie pomienionę obie sumy y w dalszy czas, tedy toż assekuracją przyrzekam, assekuruję ubezpieczam, jż jako summy kapitalne, za naypierwszą i. xx. Bazylianow rekwizycią, mam y powinna będę i. xx. Bazylianom Wittm oddac, tak też prowizją, proporcjonalną, po osiem od sta, moneto, wyż opisaną, punktualnie y niezawodnie płacic, sub vadijs, w opisach obligacyjnych obszernie wyrażonych, oraz z inaequitacyami, do tego y sukcessorowie moj obligowani y obowiązani będą. I na tom moy dobrowolny, assekuracyjny daiąc zapis, dla większey wiary, przy ustnie y oczewisto uproszonych ww. i. pp. pieczętarzach, ręko moją własną podpisuję się. Pisan w Pienknowiczach, roku tysiąc siedemset szeszedziesiątego mca Decembra osmego dnia, podług nowego kalendarza. U tego zapisu podpisy rąk his verbis: Brygida Sakowiczowa, pod. Or. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w. j. p. Brygidy Sakowiczowej, podczaszyny Orszan., do tey assekuracij na summę tysiąc talarow y prowizją po osiem od sta, na terminach, za obligacijnemi, oraz jnaequitacijnemi zapisami, w Bogu przewielebnemu j. x. Janowi Łukianowiczowi, z-u S-o B-o W-o superiorowi, y wszytkim i. xx. Bazylianom klasztoru Wittodaney, podług prawa podpisuję się Jozef (или Jan) Hurko, pod. w-a W-o. Oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego assekuracyjnego zapisu podług prawa podpisuję się Ignacy Sakowicz, str. y r. Or. Ktory to takowy zapis jest do xiąg mieyskich ratusznych Witch przyięty y wpisany. *)

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 13 и 14.

*) Далѣе, въ этой же самой актовѣ книгѣ, на л. 13 и 14, написана явка означенной въ настоящемъ документѣ облигаціонной записи, выданной Бригиттою Саковичъ Витебскимъ Базиліанамъ, на сумму 500 тал. бит.

11.

Заемное обязательство, данное городским писаремъ Витебскаго воеводства, Иваномъ Гуркою, Витебскимъ Базиліанамъ, на занятые имъ у нихъ 1500 тал. бит., съ обезпеченіемъ оныхъ на всякомъ имуществѣ его, въ особенности же на недвижимомъ имѣніи Бротовшѣ, въ Витебскомъ воедствѣ. 1761 г. Марта 31.

Zeznanie zapisu obligacyjnego, od w. j. p. Hurki, pisarza grodz. w. W., danego w Bogu przewielebnemu j. x. Janowi Łukianowiczowi, superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom Wittm.

Roku tysiąc siedemset szeszedziesiąt pierwszego, meca Marca trzydziestego pierwszego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami, y całą radą magistratu msta j-o kr. msci Witebska, na sądach w magdebyryi w ratuszy zasiadającami, comparens personaliter, w. j. p. Jan Hurko, pisarz grodzki w. W-o, zapis swoy obligacyjny, dany w Bogu przewielebnemu j. xdzu Janowi Łukianowiczowi, superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom Wittm, przyznał, a przyznawszy prosił nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty, wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zlecilismy. Ktorego thenor sequitur esttque talis: Ja, Jan Hurko, pisarz grodzki w-a Witt-o, pod wszystkie, nizey wyrażone punkta, klauzury y obowiązki podpadaiać y onym subesse obowiązując się, czynie wiadomo tym moim dobrowolnym, strictissimae inscriptionis obligacyjnym, oraz inaequitationis zapisem, w Bogu przewielebnemu jmcu xdzu Janowi Łukianowiczowi, z-u S-o B-o W-o superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom klastztoru Witto danym na to, jż co ja, Jan Hurko, pisarz

grodzki Witebski, będąc pilno a gwałtownie potrzebnym summy pieniężney, wzięłem, pożyczylem y, do rąk moich odliczoney, wzięłem, odebrałem gotowey, rękodayney, a nie z żadnego kontraktu urosley, u w Bogu przewielebnego, u i. x. Jana Łykianowicza, superiora, y wszystkich i. xx. Bazilianow klasztoru Witebskiego, talarow bitych tysiąc piięset, to jest, złotych Polskich dwanasie tysięcy, constitutionis monetae, po większey części we srebrze, tynfową monetą dobrą, żadnemu brakowi niepodległą, rachuiąc tynf po groszy trzydziestie osm, a we złocie dobrym tylko dwiescie talarow bitych, rachuiąc czerwony złoty, podług kurencij Polskiey, po złotych siedemnascie y groszy osm, to jest, po tallr dwa y tynfowi, na monetą dobrą, przednią. Ktorą to takową, przezemnie in paratis wziętą, y summę takową monetą, nie częściami, ani ratami, lecz totaliter et efectiwe, mam oddac y wyliczyc temuż j. x. Janowi Łukianowiczowi, superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom Witebskim, lub komukolwiek od i. xx. Bazylianow Witebskich, plenum jus do odebrania tey summy maiącemu, w roku tysiącnym siedemsetnym szeszedziesiątym wtorym, w dzien s. Jozefa, stta Rzym., to jest, dnia dziewiętnastego Marca, na mieyscu pewnym, przy xiegach grodzkich Witebskich, niczym tego terminu, dnia y mieysca nie uchiabiając, wespoł z prowizją po osm od sta, monetą tegoż gatunku, ktorego pomieniony kapitał, żadnych, by naypramnieyszych, nie przymuiąc areztow, nie na bywaiąc wlewkow y żadnych do prostrakcij exolucij nie wynayduiąc racij, pod punktem banicij doczesney y wieczney y infamij, tudziesz pod trojakiemi zarekamj, za sam kapitał poczytac się maiącemi, wnosząc one wespoł z kapitalną summą evictionaliter na wszystkie dobra moje leżące, ruchome, summy pieniężne, ubique locorum będące y miec spodziewaiące

sie, specialiter na mntnsc moja, Krotowska nazwana, w wdztwie Wittm leżąca, takowym inaequitationis sposobem, jż jezelibym ja, Jan Hurko, podług tego dobrowolnego obowiązku mojego, summy totaliter, na terminie y mieyscu, wyzey wyrażonych, nie oddał y nie wypłacił, tedy wolen y mocen będzie w Bogu przewielebny j. x. Jan Łukianowicz superior, y wszysecy i. xx. Bazylianie klasztoru Wittgo, tak za sam kapitał, jakoteż y za trojake zareki, tudziesz za prowizją, in unum złączone y skomputowane, za sam kapitał poczytawszy, maitnosc moią, Krotowska nazwaną, w wodztwie Wittm leżącą, cum omnibus oney attinentijs et pertinentijs, bonitatibus, usibus et fructibus, całą, lub in parte, bez żadnego zapozwu, konwikcij, dekretu, bez żadnego urzędu, tylko za tym zgpisem mojm, z generałem j. kr. msci, captato tempore podług zdania y upodobania swego, zajachac, zjnwętowac, obiać y aż do zupełney sobie we wszytkim satysfakcij possydowac y trzymac, pozytkow wszelkich wynaydowac, ad usum suum et (ad?) libitum obracac, też mtnosc w takoweyże summie komu chcąc przyzastawic (przezastawic?), wlac, zapisac; a chociażby i. xx. Bazylianie, za nie wypłaceniem, in termino, summy kapitalney, zagodzeni provisionis pacto, ad inaequitationem nie przystąpili, y przyzwolili, ażebym ja, Jan Hurko, przerzeczoną summę w dalszy czas trzymał, przecie jako summę kapitalną talar. bitych tysiąc pięćset, to jest, dwanascie tysięcy złotych Polskich, moneta, wyż opisana, na naypierwszą i. xx. Bazylianow Wittch requizycią, oddac powinien będę, tak ten zapis in suo robore et valore cum vadijs, ut supra, liberaque inequitatione, podług upodobania tempore captato, jle razy tego by było potrzeba, aż do zupełney, una cum provisione, satisfakcij, ma zostawac. Ja zas, Jan Hurko, pisarz grodzki Witebski, in casu subsecutae inequita-

tionis et possessionis mtnosci Krotowszy, niepierwiey te
maiętnosc Krotowszę rehabere powinien będę, aż pier-
wiey, dwunasto niedzielami przed terminem, wyż wy-
razonym, święta s-o Juzefa, obwiesciwszy y takowego
obwieszczenia juryzdyczne podanie w akta grodz. Wi-
tebskie, ubi bona constistunt (konsistunt?), wprowadziw-
szy, summę circa fundum maiętnosci Krotowsza, tak
kapitałną, jako prowizionalną, z zarekámj skomputowa-
ną, oddam y wyliczę; z possessiej zas nie uraszczaiąc
zadnych pretensij, tak z obięcia, jako y possydowania,
nie pociągaiąc do jnkwizycij, kalkulacij y weryfikacij,
zupełnie kwitowac będę; do czego wszytkiego y sukces-
sorowie moj tenebuntur, y ako (jako?) o dzierzenie, sam
przez się y przez successorow moich, y przez żadne
subordynowane osoby, przeszkody y prepedycij czynic
nie będę i. xx. Bazyljanom, tak owszem, od każdego, do
tey maiętnosci wstep y prepedycią czyniącego, zastem-
powac y evinkowac własnym mojm kosztem, u każdego
sądu y prawa, jle raz tego potrzeba będzie, obowiązuję
się y wszytkich successorow moich pod tenże obowiązek
poddaie; in casu naruszenia y w. naymnieyszym punk-
cie, niedotrzymania temu memu dobrowolnemu, stric-
tissimae inscriptionis obligacyinemu, oraz inaequitacij-
nemu zapisowi, pozwalam mnie samego y po mnie suk-
cessorow moich, terminem by naykrotszym, by y nie-
statutowym, ad ubiquinarium generali titulo, w w-m
xstwie Littm, zapozwac forum; gdzie ja lub successo-
rowie moj, będąc zapozwani, stanowszy, nie burząc poz-
wu y aktoratu, ad primam instantiam, rozprawę, bez
zadnych godzin, obmow y munimętow, przyiac y satis-
fakcie in omni temu zapisowi mojemu uczynic powi-
nien będę cum successoribus; in casu niestania, gra-
dum condemnandi ultimum et ultimarjum, za pierw-
szym dekretem, fortem exekutionem na wszelkich do-

brach moich, a specialiter na mtnsci, Krotowska nazwanej, pozwalam, bez zadney o to kontradykcij y prozekucij prawney, pod tąż zareką, którą by y niepojednokrotnie zaplacie przyszło, przecie ten moy dobrowolny, inequitacijny, obligacijny zapis in suo robere et valore, aż do zupełney onemu satisfakcij, ma zostawac. I na to ony dałem z podpisem ręki mey własney y ww. i pp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto odemnie uproszonych. Pisan w Krotowszy, roku tysiącznego siedmsetnego szeszedziesiątego pierwszego, mca Marca dnia dziewiętnastego. U ktorego to zapisu podpis ręki aktora y i. pp. pieczętarzow his verbis: Jan Hurko, p. g. w. W-o. Prawnie proszony pieczętarz od w. i. p. Jana Hurki, pisarza grodz. w. W-o, do tego obligacijnego, oraz inaequitacijnego zapisu na summę rękodayną, tysiąc pięćset tallw b., to jest, złotych Polskich dwanasce tysięcy, constitutionis moneto, w srebrney tynfowey, dobrej, żadnemu brakowi niepodległej, rachuiąc tynf po groszy trzydziesce osm, monecie, a we złocie dobrym, waznym, tylo dwiesce tallw bitych, rachuiąc czerwony złoty, podług kurencij Polskiej, po złotych siedmście y groszy osm, to jest, po tallw bitych dwa y tynfowi jednemu, moneta dobra, przednią, z terminem oddania takowey summy w takoweyże monecie, razem, a nie ratamj, w roku, da Bog, przyszłym 1762, w dzien s-o Jozefa, stta Rzym., podług nowego kalendarza, przypadającego, przy xiegach grdzech w. W-o, wespoł z prowizją, p. octo a cento, cum libera jnaequitatione na dobrach Krotowszy, w wdztwie Wittm sytnowanych, in casu, in termino, nieoddania takowey summy w Bogu przew. j. x. Janowi Łukianowiczowi, superiorowj, y wszystkim i. xx. Bazyljanom klasztoru Witt-o dany, podług prawa podpisuię się Antoni Fran. z Olezyn Buczynski, regent grodzki woiewodztwa w. W-o. Ustnie

y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do obligacyjnego, oraz jnaequitacyjnego zapisu, na rzecz, we srzedzinie wyrażoną, danego, podług prawa podpisuie się Jan Michał Potopowicz, v. r. g. w. W-o. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego obligacyjnego oraz jnaequitacyjnego zapisu, na rzecz, we srzedzinie wyrażoną, danego, podług prawa podpisuie się Antoni Butwiłowski. Ktory to takowy zapis jest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. *).

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 101—103.

12.

Заемное обязательство, данное подстолиемъ Витебскаго воеводства Казиміромъ Лускиною Витебскимъ Базилианамъ на занятыя имъ у нихъ 400 червонныхъ золотыхъ, съ обезпеченіемъ таковыхъ на имѣніи Зароновѣ, въ Витебскомъ воеводствѣ. 1761 г. Апрѣля 2.

Zeznanie zapisu obligacyjnego, od w. j. p. Łuskiны, podstto w. W-o, danego i. xx. Bazylianom.

Roku tysiąc siedemset szesdziesiąt pierwszego, msca Apryla wtorego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami, y całą radą magistratu miasta j. kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparens personaliter, w. j. p. Kazimierz Za-

---

*) Изъ долговныхъ отношеній Ивана Гурки въ Витебскимъ Базилианамъ возникла между ними продолжительная, интересная тяжба, подробно изложенная въ массѣ документовъ, хранящихся въ архивѣ Полоцкой Духовной Консисторіи.

ranowski Łuski, podstoli w-a W-o, zapis swoy obligacyjny, oraz jnaequitacyjny, dany w Bogu przewielebnemu jnci xdu Janowi Łukianowiczowi, superiorowi, y wszystkim i. xx. Bazylianom klasztoru Witto, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do xiąg miayskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisac w wakta zlecilismy, jn eum tenorem pisany: Ja, Kazimierz Łuski, podstoli w-a Witt-o, pod wszystkie, niżej wyrażone, punkta, klauzury, obowiązki podpadaiać y onym subesse obowiązuiąc się, czynie wiadomo tym moim dobrowolnym, strictissimae jnscriptionis obligacyjnym, oraz jnaequitacyjnym zapisem, w Bogu przewielebnemu j. x. Janowi Łukianowiczowi, z-u s-o B-o W-o Superiorowi Witebskiemu, y wszystkim i. xx. Bazylianom prowincij Litewskiej danym na to, jz co ja, Kazimierz Łuskino, podstt. w. W-o, będąc pilno y gwałtowno potrzebnym summy pieniędzy, wzięłem y pozyczyłem y, do rąk moich odliczoney, odebrałem, w roku tysiącnym siedmsett szeszedziątym pierwszym, w dzień świętego Jozeffa, to jest, dnia dziewiętnastego Marca, gotowey, rękodayney, a nie z żadnego kontraktu urosley (summy?) u w Bogu przewielebnego j. x. Jana Łukianowicza, superiora Witt-o, y wszystkich ichmw xx. Bazylianow prowincij Littwy, czerwonych złotych czterysta, całkowitych, dobrych, waznych na sporą wagę, żadnemu brakowi niepodległych. Ktorą takową, przezemnie in paratis wziętą summe, także złotem, nie częściami a nie ratami, lecz totaliter et effective, mam oddac y wyliczyc temuż j. xdu Janowi Łukianowiczowi, superiorowi klasztoru Witt-o, y wszystkim ichmem xx. Bazylianom prowincij Litt., lub komukolwiek, od jnci xiedza Jana Łukianowicza, superiora klasztoru Witt-o, jus plenum do odebrania tey summy mającemu, w roku tymże tysiącnym sie-

demsetnym szeszedziesiątym pierwszym, w dzień Pokro-
wy Ruskiej, to jest dnia dwunastego msca Oktobra,
podług Rzymskiego kalendarza, na mieyscu pewnym, przy
xięgach grodzkich Witebskich, ni w czym tego terminu,
dnia y mieysca nie uchybiąc, zadnych, by naymniey-
szych, nie przyimuiąc aresztow, nie nabywaiąc wlew-
kow y zadney, do protrakcij exolucij, nie wynayduiąc
racij, pod punktem banicij doczesney y wieczney y jn-
famij, tudziesz pod trojakiemi zarekami, za sam kapitał
poczytaiąc, wnosząc oną wespoł z kapitalną summą evi-
keionaliter na uszystkie dobra moje leżące, ruchome,
summy pieniężne, ubique locorum będące y miec spo-
dziewaiąc się, specialiter na mtnosc moią, Zaranow naz-
waną, w woiewodztwie Wittm leżącą, takowym jnaequi-
tationis sposobem, jż jezelibym ja, Kazimierz Łuskina,
podstoli Witebski, podług tego dobrowolnego obowiązku
mojego, summy totaliter, na terminie y mieyscu, wy-
żey wyrażonych, nie oddał y nie wypłacił, tedy wolen
y mocen będzie w Bogu przewielebny j. x. Jan Lukjano-
wicz, superior klasztoru Witt-o, y wszyscy i. xx. Ba-
zylianie prowincij Litewskiej, za sam kapitał, jakoteż
y zareki, in unum złączone y skomputowane, za sam
kapitał poczytawszy, maiętnosc moja Zaranow nazwaną,
w woiewodzwie Wittm leżącą, cum omnibus oney atti-
nentijs et portinentijs, bonitatibus usibusque et fructi-
bus, całą lub in parte, bez żadnego zapozwu, konwikcij,
dekretu, bez żadnego urzędu, tylko za tym zapisem mo-
im, z jenerałem j. kr. msci, captato tempore podług zda-
nja y upodobanja swego, zajachac, zjnwentowac, obiać
y, aż do zupełney sobie we wszytkim satysfakcij, pos-
sydowac y trzymac, pożytkow wszelkich wynaydowac,
ad usum suum ad libitum obracac, też maiętnosc w ta-
kowej ze summie komu chcąc przyzastawie (przezasta-
wić?) wlac, zapisac. Ja zas, Kazimierz Łuskina, podstoli

w-a W-o, in casu subsecute jnaequitationis et possessionis mtnoscj Zaranowa, nie pierwiej te mtnosc Zaranow rehabere powinien będę, aż pierwiej, dwunastą niedzielami przed terminem, wyż wyrażonym, stta Pokrowy Ruskiej, obwiesciwszy y takowego obwieszczenia jurydyczne podanie w akta grodz. Witebskie, ubi bona consistunt, wprowadziwszy, summę circa fundum majątnosci Zaranowa, tak kapitalną, jakoteż za trojaki zareki, oddam y wyliczę; z possessij zas nie uraszczaiąc żadnych pretensyi, tak z obięcia, jako y possydowania, nie pociągając do jnkwizycij, kalkulacij y weryfikacij, zupełnie kwitowac będę; do tego wszytkiego y sukcesorowie moj tenebuntur. A jako o dzierzenie sam przez się y przez sukcesorow moich, y przez żadne subordynowane osoby, przeszkody, prepedycij czynic nie będę j. x. Janowi Łukianowiczowi, superiorowi klasztoru Witto, y wszytkim i. xx. Bazylianom prowincij Litewskiej, tak owszem od każdego, do tey majątnosci wstęp y prepedycią czyniącego, zastępowac y evinkowac własnym mojm kosztem, u każdego sądu y prawa, jle razy tego potrzeba będzie obowiązuię się y wszytkich sukcesorow moich pod tenze obowiązek poddaie; in casu naruszenia y, w naymniejszym punkcie, niedotrzymania temu memu dobrowolnemu, strictissimae inscriptionis obligacyinemu, oraz jnaequitacynemu zapisowi, pozwalam mnie samego, a po mnie sukcesorow moich, terminem jak naykrotszym, by y nie statutowym, ad ubiquitous generalititulo, w w. x. Littm, zapozwac forum; gdzie ja, lub sukcesorowie moj, będąc zapozwani, stanowszy, nie burząc pozwu y aktoratu, ad primam instantiam, rozprawę, bez żadnych dylacij, godzin, obmow y munimętow, przyiac y satysfakcją in omni temu zapisowi mojemu uczynic powinien będę cum sukcesoribus; in casu niestania, gradum condemnandi ultimum et ultimarium, za

pierwszym dekretem, fortem, executionem na wszelkich dobrach moich, a specialiter na mtnosci Zaranowie, pozwalam, bez zadney o to kontradikciji y prosekuciji prawney, pod tąż zaręką, którą by y ponieiednokrotnie zapłacie przyszło, przecie ten moy dobrowolny, inequitacijny, obligacijny zapis in suo robore et valore, aż do zupełney onemu we wszytkim satisfakciji, ma zostawac. I na to ony dałem z podpisem ręki moiey własney y ww. i. pp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto odemnie uproszonych. Pisan w Zaranowie, roku tysiącznego siedemsetnego szescdziesiątego pierwszego, mca Marca dnia dziewiętnastego. U ktorego to zapisu podpis ręki aktora y i. pp. his verbis: Kazimierz Łuskina, podstoli w-a W-o, stta Orley. Prawnie proszony pieczętarz od w. j. p. Kazimierza Łuskiny, podsto. w. W., stty Orley., do tego obligacijnego, jnaequitationis zapisu, na sumę czterysta czerwonych złotych, całkowitych, dobrych, waznych na sporą wagę, żadnemu brakowi niepodległych, z terminem oddania, w takoweyże, a nie inney symmie, razem, a nie ratami, w roku tymże tysiąc siedemset szescdziesiąt pierwszym, w dzien Pokrowy Ruskiey, msca Oktobra dwunastego dnia, podług Rzym. kałendarza, przypadaiącego, przy xięgach grodz. Wittech, cum libera jnaequitatione, iu casu, in prefixo termino, w summie determinowaney non ex exolutionis (non exelutionis?) in toto, do mtnosci Zaranowa, w wodztwie Wittm leżącey, w Bu j. x. Janowi Łukianowiczowi, z-u S-o B-o W-o super. Wittmu, y wszytkim i. xx. Bazylianom prowincij Litewskiey danego, podług prawa podpisuię się A. F. z Olszyn Buczynski, r. g. w. W. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyz wyrazoney, do tego obligacijnego inaequitationis zapisu, danego, podług prawa podpisuię się Wincenty Łukaszewicz. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyz wyrazoney, do tego

obligacyjnego jnaequitationis zapisu danego, podług praw podpisuję się Jan Michał Potopowicz, v. r. g. w. W. Który to takowy zapis jest do xiąg magdeb. Witebskiey przyięty y wpisany.—Eliminowany.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 107 и 108.

13.

Запись Витебскаго настаяна Осипа изъ Довойновъ Соллоуба, данная Черейскому еврейскому раввину Ицкѣ Шаевичу на право оставаться, попрежнему, раввиномъ въ гор. Черей. 1761 г. Апрѣля 24.

Aktykacia dokumętu, służącego rabinowi Czereyskiemu.

Roku tysiąc siedemset szeszedziesiąt pierwszego, mca Apryla dwudziestego czwartego dnia.

Na urzędzie j. kr. msci magdeburskim ratusznym Witebskim, stanowszy oczewiscie, zyd Szaja Chajmowicz, rabin kahału Witt-o, takowy dokumęt ad akta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisanju podał, ktorego thenor sequitur esttque talis: Roku tysiąc siedemset czterdziestego dziewiątego, dnia trzydziestego Marca, Jozef z Dowoynow Sollohub, kasztelan Witebski, Eyszyski, Sanicki, ettc. starosta, czynię wiadomo tym mojm skrypsem, komu o tym wiedziec należy, iż ja, będąc panem zastawnym, a chcąc miec należący porządek w kahale miasta Czereyskiego idque in sensum j. ww. dziedziow czyli ich plenipotentow, iż jako oni fundowali rabina Icka Szajowicza, tak y ja żadnemu punktowi w wyrazonym konsensie, w który nie jdąc, też

władzę, moc, według ich religij, dozwalam, także y według zapisow kahalskich. Co, dla lepszej wagi, podpisem ręki mojej stwierdzam, oraz z przycisnieniem pieczęci mojej. Datt w zamku Czereyskim, ut supra. U ktorego to dokumetu podpis ręki j. w. aktora his verbis: Jozef z Dowoynow Sołłohub, k. w. W. (L. S.). Ktory to takowy dokumet jest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięy y wpisany.—R-u 1770, 12 Junij widymus wydany żydowi Nocie.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 142 и 143.

14.

Дарственная запись, данная, въ качествѣ повѣреннаго покойнаго полковника Фридриха Бухгольца, ротмистромъ Витебскаго воеводства Михаиломъ Микошею Піорамъ, на населенный участокъ земли съ двумя полянками, въ г. Витебскѣ, за рѣкою Двиною, въ Слободскомъ посадѣ. 1761, Августа 29.

Zeznanie zapisu wieczysto darownego, od w. j. p. Mikoszy, rotmistrza w-a Witt-o y sędz. pogr., danago w Bogu przewielebnym ichmcm xx. Pijarom klasztoru Witt-o.

Roku tysiąc siedemset szescdziesiąt pierwszego, meca Augusta dwudziestego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami, y całą radą magistratu miasta j. kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu za-ziadaiaćemi, comparens personaliter, wielm. jmc pan Michał Mikosza, rotm. w. W., sędzia pograniczny, zapis

stwy wieczysto donacyiny, darowny, oraz legcyiny, dany w Bogu przewielebnym ichmem xx. Pijarom klasztoru Witt-o, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy. Ktorego thenor sequitur esttque talis: Ja, Michał Mikosza, rotm. w-a W-o, niżej na podpisaniu ręki mey wyrażony, jdąc pod wszelkie vadia, punkta, paragrafy, klauzuły y ligamęta prawne, czynie wiadomo, komu by o tym praesentis et futuri saeculi ludziom wiedziec należało, tym mojm, strictissimae jnscriptionis donacyinym, wieczysto darownym prawem, danym ichmem xięży Pijarom klasztoru Witt-o na to, iż co ja, Michał Mikosza, rotm. w-a Witt-o, mając plenariam potestatem od w Bogu zeszłego jmei p. Fryderyka Bucholca, pułkownika j. k. meci, do pozyskania długow u mieszczan Witebskich, już za dekretami, przez tegoż wielm. jmei pana Bucholca w magdeburyi j. kr. meci Witebskiey otrzymanemi, przytakowey plenipotencyi, in casu by smiere wielm. jmei pana Bucholca zakroczyła, tedy wolen y mocen nie inne dobra, ktore by byli nie wypłacone, iako chcąc rządzić, dysponowac, na klasztory legowac,—gdzie tedy ja, Michał Mikosza, rotm. y sędzia pogr., otrzymawszy dekrett magdeburski ratuszny Witebski na sło, w Bogu zeszłego Piotra Hrehorowicza, vigore obligacyinego zapisu na sumę talarow bitych dwiescie cztery, jurysdykę tegoż Piotra Hrehorowicza, za rzeko Dzwino, w posadzie Słobodzkim sytuowaną, przezywaiąco się Hrehorowiczowską, y z dwuma polankami, do niey należącemi, w summię, wyż wyrażoney, objołem, abjowszy (a objowszy?), w Bogu przewielebnym i. xx. Pijarom klasztoru Witt-o darowałem, legowałem, cedowałem y zapisałem. A ponieważ tenze w Bogu zeszy wielmożny

jmc pan Buchole mnie, Mikaszę, obligował, jeżelibym jakie dobra na klasztory legował, pod to kondycją, aby corok za duszę zmarłą, którą w czyscu zostają y żadnego ratunku nie mają, exequie były odprawowane, ja tedy, Mikosza, rotmistrz y sędzia pograniczny, rzeczoną slobodkę z pięciu slobozaninami y dwoma polankami, do niey przynależącemi, w pewnym ograniczeniu będącą, uti stare dokumęta w sobie sonant, wyż rzeczonym i. xx. Pijarom, aby corocznie exequie były odprawowane za duszę zmarłą, daię, daruie, leguie y zapisuie y, rowno z dato tego mojego donacyjnego zapisu, juridice podaie y intromituie; dokumęta zas juris et possessionis, na te slobodkę y dwie polanki służące, ad manus ichmew oddałem, a jeżeliby gdzie inne okazały, wiecznie one kassuie, annihiluie, umarzam, oraz na osoby i. xx. Pijarow wlewam. Wolni tedy y mocni i. xx. Pijarowie to slobodką, wyż wyrażoną, dwoma polankami rządzić dysponować, ku naylepszemu pożytkowi swemu obracać, bez żadney odemnie y sukcesorow moich przeszkody y prepedycyi. I na tom ony dał z podpisem ręki mey y i pp. pieczętarzow. Pisan roku tysiąc siedemsett szeszedziesiąt pierwszego, meca Julij dwudziestego osmego dnia. U tego zapisu podpis ręki his verbis: Michał Mikosza, sędzia pogr., rottm. w-a Witt-o. Oczewisto proszony pieczętarz od w. j. p. Michała Mikoszy, sędziego pogr., do tego prawa darownego, donacyjnego, w Bogu wielbnyim ichm xx. Pijarom, na slobodkę, przezywaiąco się Hrehorowiczowską, s pięciu slobozaninami y dwoma polankami, do niey należącemi, na rzecz we srzedzinie wyrażoną, do ktorego obligacyjnego, wieczysto darownego prawa, jako pieczętarz, podpisuie się Jozafatt Nowacki. Oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażoney osoby, do tego prawa darownego podług prawa podpisuie się Thad. Mikosza, skarb. Pott-u Orszan. Ktory

to takowy zapis jestt do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 189—190.

15.

Заемное обязательство, данное ротмистромъ Минскаго воеводства Антономъ и женою его Бригиттою Жижемскими Витебскимъ Доминиканамъ, на занятыя у нихъ 600 тал. бит., съ обезпечениемъ оныхъ на деревнѣ Острый-Конецъ, принадлежащей къ имѣнію Поддубью, въ Витебскомъ воеводствѣ. 1761 г. Октября 13.

Zeznanie zapisu obligacyjnego, od ww. j. pp. Żyzemskich, rottm. w-a Min., danego w Bogu przewielebnemu jmcі xiędzu Rogozinskiemu, przeorowi, y całemu konwętowi z-u s-o Dominika.

Roku tysiąc siedemset szesćdziesiąt pierwszego, miesiąca Oktobra trzynastego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami, y całą radą miasta j. kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparens personaliter, ichme pp. Onufry Antoni y Brygida z Bykowskich Żyzemscy, małwie, rottm. w-a Min., zapis swoy obligacyjny, oraz jnaequitacyjny, dany w Bogu przewielebnemu jmcі xiędzu Piotrowi Rogozinskiemu, przeorowi Wittmu zakonu Dominica świętego, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowszy, wpisac w wakta zlecilismy. Ktorego thenor sequitur esttque talis: Onufry Antoni y Brygida z Bykowskich Żyzemscy,

rothm w-a Minsk., małwie, pod wszystkie, niżej wyrażone, wadja, zareki podlegając y dobrowolnie na siebie y successorow naszych przyjmując, czyniemy wiadomo tym naszym dobrowolnym obligacyinym, oraz jnaequitacyinym, strietissimae jnscriptionis zapisem, danym w Bogu przewielebnemu jmci xiedzu Piotrowi Rogozinskiemu, przeorowi, y całemu konwętowi Wittmu zakonu Dominika st-o na to, iż my, Żyżemscy, małwie, będąc pilno potrzebnymi summy pieniędzy na własną naszą potrzebę, tedy wzięliśmy, pozyczyli y do rąk naszych, odliczywszy, odebraliśmy u w Bogu przewielebnego jmci xiedza Rogozinskiego, przeora, y całego konwętu Witt-o z-u Dominika s-o, in speciae tallw bitych szescsett spełna, srebrno, tynfowo y szostakowo, dobro, żadnemu brakowi niepodległo, staro moneto, rachując kozdy talar po tynfow szesc y po szostaku jednym. Ktorą to summę szescsett tallw bitych mamy y powinni będziemy, w roku, da Bog, przyszym tysiąc siedemsetnym szescdziesiątt wtorym, mca Junij dwudziestego czwartego dnia, temuż w Bogu przew. jmc xdu Rogozinskiemu, przeorowi, y całemu konwętowi Wittmu z-u D-a s-o, tako samo moneto srebrno, tynfowo y szostakowo, staro, dobro, żadnemu brakowi niepodległo, przy xiegach grodz. w-a Witt-o, oddac y wyliczyc. In casu nieoddania y niewyliczenia na terminie, wyżey opisanym, liberam jnaequitationem do wioski naszej, Ostry-Koniec nazwany, y do karczmy, w teyże wiosce będącey y do mtnosci Poddubia należącey, w wdztwie Wittm leżącey, wraz nazajutro lub quovis captato tempore, z jednym tylko jeneralem, w Bogu przewielebnemu jmci xdu Rogozinskiemu, przeorowi konwętu Witto, y całemu konwętowi z-u s-o D-a pozwalamy. Ktoro to wioskę, Ostry—Koniec nazwano, y karczma, w niey będąco, tak, jak w possessyi naszej ta wioska y karczma zostawała, objowszy do swojej

possesyi, w Bogu przewielebny jmc xdz przeor y cały konwentt Wittt z-u s-o D-a, ono trzymac, possydowac, jak chcąc rządzić, dysponowac, pożytkow wszelkich wynaydowac, bez żadney od nas y successorow naszych przeszkody y interressacyi, aż do oddania summy szesciusett tallw bitych, moneto, wyzey opisano, wolen y mocen będzie. Przed oddaniem summy, chcąc przyisc my, Żyzemscy, do possesyi tey wioski y karczmy Ostrego—Konca, mamy szescio niedzielami obwiescic, pokładaiąc obwieszczenie na teyże wiosce, y też obwieszczenie, w tygodniu, do xiąg grdzch w-a Witt-o jnserowac mamy, a nie wprzod do possesyi tey wioski y karczmy my, Żyzemscy, mamy przychodzić, aż pierwzey summy kapitalno szescsettt tallw bitych, moneto, wyzey opisano, wespoł z zarękami y pretensyami (prowiziami?) temuż jmc xdu Rogozinskiemu, przeorowi, y całemu konwentowi Witebskiemu z-u Dom. stto, na terminie, wyzey opisanym, de plano, nie wynayduiąc żadnych, naymnieyszych pretensyi y nie przymuiąc żadnych, by nayprawnieyszych, aresztow, de plano wypłaciemy y oddamy; przytym, z tenuty tey wioski y karczmy, nie pociągając do kalkulacyi, weryfikacyi, tegoż jmc xda Rogozinskiego y cały konwēt Witebski kwitowac mamy y powinni bedziemy et successores nostri tenebuntur. A pro securitate summy, przez nas wziętey, szesciusett tallw bitych, omnimodam evictionem na wszelkich dobrach naszych leżących, ruchomych, summach pieniężnych, a precipue na mtnosci Podubiu, w wdztwie Wittm leżącey, w Bogu przewielebnemu jmc xdu przeorowi y całemu konwentowi Wittmu z-u D-a stto opisuiemy. Czego wszystkiego, uti supra expressum, zyscie y dotrzymac, pod zarękami trojakiemi et sub poenis banitionum ac infamiae, cum cuccessoribus mamy y powinni bedziemy. A in casu renitencyi lub naru-

szenia tego naszego dobrowolnego, obligacyjnego zapisu, y niedotrzymania, w naymniejszym punkcie, onemu, forum ubiquinarium w w. x. L., za dwuniedzielnym pozwem, do zapozwania nas samych y sukcesorow naszych, naznaczamy; gdzie my stanowszy cum successoribus, rrrzprawę pożyjąc, bez zadney ullo titulo delacyi, y zareki by y nieraz zapłacić przyszło, mamy y powinni będziemy, pod wyż opisanemi, cum evictione, zarekami, przecie ten nasz dobrowolny, obligacyjny, oraz jnaequitacyjny zapis in suo robore et valore zostawac ma. I na tosmy ony dali z podpisem rąk naszych y i. pp-w pieczętarzow, ustnie y oczewisto od nas uproszonych. Dan w Witebsku, roku tysiąc siedemsett szescdziesiątt pierwszego, mca Junij dwudziestego czwartego dnia. U ktorego to zapisu podpisy rąk aktorow y ichmew pp-w pieczętarzow his verbis: Onufry Antoni Żyzemski, r. w. M. Brygida Żyzemska. Prawnie proszony pieczętarz od ww. i. pp-w Onufrego Antoniego y Brygidy Żyzemskich, rottm. w-a Min., do tego obligacyjnego, oraz jnaequitacyjnego zapisu na summę szescsett tallw bitych, spełna, w starey tynfowey y szostakowey monecie, zadnemu brakowi niepodlegley, rachuiąc koždy talar bity po tynfow szesc y szostaku jednym, z terminem oddania w roku, da Bog, przyszłym tysiąc siedemsett szescdziesiątt wtorym, mca Junij dwudziestego wtorego dnia, w takoweyże, a nie inney, monecie, a jeze liby in prefixo termino et loco, przy xiegach grodzkich Witebskich, circuscrito, nie oddali, libere jnaequitalis (liberam inaequitationem?) do wioski, Ostry—Koniec nazwaney, z karczmo, w wdztwie Wittm sytuowaney, concedens, w Bogu przewielebnemu jmci xdzu Piotrowi Rogozinskiemu, przeorowi, y wszystkim xx. Dominikanom konwetu Witt-o dany, podług prawa podpisuię się Fr. Buczynski, regentt gr. w. W-o. Ustnie, oczewisto

proszony pieczętarz od osob, wyż wyrażonych, do tego obligacyinego, oraz jnaequitacyinego zapisu podług praw podpisuię się Wiktor Żyzemski. Ktory to takowy zapis jest do xiąg mieys. ratuszn. Wittch przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 209 и 210.

16.

Заемное обязательство, данное подстолиемъ Витебскаго воеводства Казиміромъ Лускиною Витебскимъ Іезуитамъ, на занятыє у нихъ 2800 тал. бит., съ обезпечениемъ оныхъ на имѣніи его Осмеръ, въ Витебскомъ воеводствѣ. 1761 г. Дек. 4.

Zeznanie zapisu obligacyinego, oraz jnaequitacyinego, od w. j. p. Łuskiny, podstol. w. W-o danego i. xx. Jezuitom kolleg. Witt-o.

Roku tysiąc siedemset szeszedziesiątego pierwszego, meca Xbra czwartego dnia.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wodztwa, sędzią pogr., lantw. Wittm, od j, w. j. p. Jozefa z Dowoynow Sołłohuba, woiewody y woyta Witt-o, stty San., Eysz. ettc., jnstallowanym, y przed nami, burmistrz., radzcami, ławnikami, y całą radą magistratu miasta j-o kr. msci Witebska, na sądach w magdebur. w ratuszu zasiadaiącemi, comparens personaliter, w. j. p. Kazimierz Zaran. Łuskina, pod. w-a W-o, zapis swoy obligacyiny, oraz jnaequitacyiny, dany w Bogu przew. j. x. Maciejowi Zubowskiemu, rektorowi, y wszystkim i. xx. Jezuitom, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieys.

ratt. Wittbch przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisac w wakta zlecilismy. Ktorego the-
nor sequitur esttque talis: Ja, Kazimierz Zaranowski
Łuskina, podstt. w-a Witt-o, sttar. Orleyski, pod wszyt-
kie, nizey opisane, zareki, poena, vadia, lįgameta, punkta
y paragrafy, dobrowolnie przezemnie założone, submituiac
się y one na siebie, oraz na successorow moich przyi-
muiac, wiadomo czynię tym mojm dobrowolnym, strictis-
simae inscriptionis, liquidi debiti obligacyinym, oraz
jnaequitacyinym zapisem, w Bogu przew. j. xdzu Macie-
jowi Zubowskiemu, Soc. Jezu rektorowi, y wszytkim i.
xx. Jezuitom collegium Witt-o danym na to, iż co ja,
Łuskina, podstoli Witebski, będąc pilno a gwałtownie
potrzebny summy pieniędzy na własne moje potrzeby y
exyencye, wziołem, pozyczyłem y do rąk moich, odli-
czywszy, odebrałem gotowey, rękodayney, ani z żadnego
kontraktu lub przewodu prawnego urosley summy, in
spaeciae dwa tysiące osmsett tallw bitych, dobrą, Pol-
ską, starą, tynfowo y szostakowo, żadnemu brakowi nie
podległą moneta, nie jnkcluduiac w to żadney prowizyi,
a rachuiac koždy talar po tynfow szesciu y szostaku
bitym jednym, tynf zas po szostakow trzey, a szostak
groszy piętnastu, kurrencyi Ruskiej, u pomienionego
jmci xdza Zubowskiego, rektora y wszytkich i. xx. Je-
zuitow collegium Witt-o. Ktorem to ichmem xięzy Je-
zuitom, pro tempore będącym, mam, powinien będę tym
mojm dobrowolnym, strictissimae jnscriptionis obli-
gacyinym, oraz jnaequitacyinym zapisem firmiter
opisuię się y obowiazuię ac successores mej tenebuntur
takowę dwa tysiące osmsett tallw bityeh summe oddac
y de plano, razem zpełna, a nie ratami, liquida pecunia
y takowaz Polska, starą, tynfowo y szostakową, żadne-
nemu brakowi nie podległą, oraz toż samo kurencyą
maiaco, moneto, wyliczyc, tudziesz prowizyą od tey

summy, po siedmiu od sta postanowioną y umowiono, takowoz monetą y kurrencją razem y nierozdzielnie, wespol z samym kapitałem, wypłacie w roku przyszłym tysiącnym siedmsett, szescdziesiątym wtorym, w dzien Bożego Narodzenia stta Rzymi., meca Decembra dwudziestego piątego dnia przypadaiącego podług nowego kalendarza, na mieyscu pewnym, przy xiegach grod. Wittch, niczym tego terminu, dnia y mieysca nie pochiabiając y żadnym pretextem nie zwlekaiąc y nie ublizaiąc, pod trojakiemi, zarekami et sub poenis banitionum ac infamiae. A jeslibym ja sam lub sukcessorowie moi, nie pomniawszy na ten moy dobrowolny, obligacyiny, oraz jnaequitacyiny, strictissimae jnscriptionis zapis, summy, przezemnie pozyczoney, in prefixo termino nie oddał, lub sukcessorowie moj nie oddali, a przez to w zareki y poeny popadlibysmy, tedy, tak za summę kapitalną y prowizyą, od niey porzychodząco, jako też trojake zareki, liberam jnaequitationem do mtncsi mey wieczystey, Osmierz nazwaney, w w. Wittm sytuowaney, do samego dworu, wsiow y wszytkich ogulnie tey maiętn. attinencyi, nullis exceptis, autt excipiendis, fundis . . . proventibus, naznaczam, pozwalam y opisuię, oraz też maiętnosc z poddanstwem oboiey płci y jeh robociznami, czynszami, daniami, daninami y wszelkiemi powinnościami, y karczmami, stawami, młynami y z nich aredami, intratami, prowentami, jeziorami, rzekami, rzeczkami, gruntami, paszniami, puszczami, lasami, sianożęciami, błotami, łuhami, bydłem, ptastwem, naczyniem y wszelkiemi od mała do wielu własnościami, naleznosciami, użytkami y pożytkami, ex nunc, po uchybionym terminie y niewypłaconeuy summie, przezemnie ad praesens pozyczoney, in realno et actualem i. xx. Jezuitow collg. Witt-o pessionem, jure hypothecario podaie, jnvaduię y jntromitowac się, bez żadney konwikcyi praw-

ney y bez podania urzędowego, za tym szczególnym opisem mojm y z samym tylko jenerałem, jakby post ultimum juris gradum, jako zaraz po uchybionym terminie, tak też quovis captato tempore, etiam forti manu, obeymowac, odbierac y spokojnie dzierzec, pozytkow sobie wszelkich wynaydowac y, aż do wypłacenia sobie ogulney, z prowizyą, oraz z zarękami, summy, totaliter possydowac, jntrat, prowentow y profitow wszelkich używac, partycypowac, one in suum usum et commodum obracac pozwalam y naznaczam, bez żadney odemnie samego, sukcessorow, ani od kogo zgola przeszkody, intruzyi y jnteressowania się, a tym barziefy bez żadney in posterum weryfikacyi y kalkulacyi, owszem, tak ja sam, jako sukcessorowie moj, nie tylko jnaequitacyi ullatenus et ulla pretextu bronie, przeszkadzac lub nie dopuszczac, lub też w dzierzeniu przeszkody czynic nie mam y nie będą mogli, ale też oni circa exolutionem sumy, ani post exolutionem, do weryfikacyi y kalkulacyi poćiągac, pozywac mocy mieć nie będą y sukcessorowie moj nie będą mogli, sub jisdem poenis et vadiis. In casu zas najmnieyszey, w którymkolwiek punkcie lub paragrafie temu zapisowi transgressyi lub niedotrzymania, forum ubiquinarium, w w. x. L. reperibile, na koźdey repartyei et ex quovis registro, za pozwem lub za zakazem, sumario et abbreviato juris processu, exclusis omnibus, quotquot sunt, dilacionibus et beneficiis jurium, sam przyimuję y na sukcessorow naznaczam, podając in eviktionem hereditalem teyże mtnsci Osmierza, tudziesz mtnści Psowa, w wdztwie Połm leżącey, y one obie sub onus evictionis, przez ninieyszy opis, y pod wszelkie wskazy prawne podaie, submituiąc się pod judicata, tam ex personali, quam in contumaciam ferowane, a za onemi y pod exekucyą urzędową, absque ulla et minima renitentia et contraventione, sub vadio alterius tanti za-

rak. Dla czego, omnimodam evictionem na wyż wyrażone dobra wniózszy, dałem ten moy dobrowolny, obligacyiny, inaequitacyiny zapis z podpisem ręki mey y ww. i. pp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto odemnie uproszonych. Pisan w Witebsku, r-u tysiąc siedmset szeszedziesiąt pierwszego, dnia czwartego mca Decembra. U ktorego to zapisu podpis ręki his verbis: Kazim. Łuskina, pod w. Witt. Oczewisto proszony pieczętarz od w. j. p. Kazimierza Zaranowskiego Łuskiny, pod. w. Witto, do tego obligacyinego, oraz inaequitacyinego zapisu, danego w Bogu przew. jmei xdu Maciejowi Zubowskiemu, rektorowi, y wszyttkim i. xx. Jezuitom collm Witto, na summę dwa tysiące osmsett tallw, z terminem oddania w r-u, da Bog, przyszyłm tysiąc siedm. szeszedziesiątt wtorym, mca Decembra dnia dwudziestego piątego, według Rzymkiego kałendarza, qua pieczętarz, podług prawa podpisuię się Antoni Zaronow. Łuskina, s. z. w. W. Proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego obligu jnaequitacyinego podług prawa podpisuię się Symon Edw, Th. Milkiewicz., ł. w., s. p., ltt. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego oblig. oraz jnaequ. zapisu podpisuię się Antoni Szyrma Szczyrbinski. Ktory to takowy zapis jestt do xi-ag m. Witt. przyięty y wpisany a).

---

a) Въ той же актовой книгѣ, на л. 225 и 226, подѣ тѣмъ же годоу, мѣсяцеу и числоу явен, записано другое заемное обязательство того же Лускина, выданное Витебскимъ Іезуитамъ одновременно съ вышепрописаннымъ, равно также на 2800 тал. бит., подѣ таковыми же условіями.

Обязательство, данное старостою Чер. Антономъ и женою его Магдалиною Косовыми Витебскому Базилянскому женскому монастырю въ томъ, что Косовы, по постриженіи дочери ихъ, Марьяны Косовой, въ монахини, неотложно уплатятъ тому монастырю, въ видѣ установленнаго приданого за нею, 300 тал. 1771 г. Декабря 27.

Zeznanie zapisu konwencyalnego, oraz ugodliwego między ww. i. pp. Kossowami y i. pp. Bazyliankami Witebskiemi.

Roku tysiąc siedemset szescdziesiąt pierwszego, mca Xbra dwudziestego siódmego dnia.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wodztwa, sędzią pogran., lantwoytem Wittm, od j, w. j. p. Jozefa z Dowoynow Sołłohuba, woiewody y woyta Witt-o, stty Sanickiego, Eyszy. ettc., jnstallowanym, y przed nami, burmistrzami, radzcami, ławnikami, y całą radą magistratu miasta j-o kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającami, comparens personaliter, ww. ichmc panowie Antoni y Magdalena z Wasilewskich Kossowie, sttwie Czer., z jedney, a w Bogu przew. j. p. Placyda Korsakowna, starsza, Felicianna Łominska, wikarya, z-u S-o B-o W-o, z drugiey strony, zapis swoy conventionis, ad invicem między ichmi przyznał, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do aktt xiąg miey. Wittch przyjęty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisac w waktta zlecilismy. Ktorego thenor sequitur esttque talis: My, Antoni y Magdalena z Wasilewskich Kossowie, sttwie Czer., małłwie, z jedney strony, a my, Placyda Korsakowna, starsza, Felicianna Łominska, wikarya, y cały klasztor Witebski z-u S-o B-o W-o, z dru-

giey strony, pod wszystkie obowiązki, nizey wyrażone, podlegając, czyniemy wiadomo tym naszym conventio- nis stały między nami kombinacyi opisem, wzajemnie jeden drugiemu danym na to, iż my, zakonnicy S-o Ba- zylego Wielkiego, klasztoru Witt-o, zrzadzonym dyspo- zycyi Naywyższego Boga powołaniem, wszelkie otwiera- iąc łatwości jako do klasztorney jdącym reguły z-u S-o B. W. czyniemy powolności, do ktorey upokorzono che- cią w. j. panna Maryanna Kossowowna, stta Czern., za- bierając się na próbę zakonnosci świętey, u nas upro- siwszy się do dalszego potym wykonania obowiązku professyi przystąpić zechce, przed którym tegoż czasu następującym professyi terminem my, zakonnicy, y ca- ły nasz klasztor Witebski, ponieważ j. w. i. pp. sttwie Czern. na nas (nasz?) klasztor Witebki za summą tallw trzysta, in vim posagu, monety starey, rachując taler po szostakow dziewiętnastu, za którą wszelką suficien- cią stołu y wygoda do zakonnosci celi powinny będzie, zgodziliśmy się y nieporuszną uczyniliśmy postano- wienie. Zaczynam już tymże wielm. ichm panom starttm Czern. żadney, naymnieyszey, przed tymże professyi ter- minem, żadney trudności czynić; większe jakic nad te umiarkowanie y assekurowanie się, pretensyę rościć, jn- nych potrzeb wynaydować, wymagać nie mamy y nie powinni będziemy, procz tylo pretensyi tych trzech sett tallarow wyliczenia y odebrania; a czasu takowego odebrania y wyliczenia pomienioney summy osobliwym zrzeczeniem z dobrwszelkich sukcesy oyczystych, ma- cierzystych, spadkowych, przypadkowych tychże ww. i. pp. stt. Czern. kwitować mamy y powinni bez żadnego odkładu będziemy. Econverso, my, Antoni y Magdalena Kossowowie, sttwie Czern., ponieważ jy. panna Maryan- na Kossowowna, corka nasza, za Boskim jdąc powoła- niem w regułę s-o Bazylego nieoderwanym jnctinctem

zostawac pragnie, zaczym y my, skłaniaiąc się do tej powolności, zgodziliśmy się za summe talarow trzysta, monety starey, bez żadney dalszey pretensyi, procz tych tallw trzechsett, którą mamy w terminie czynioney professyi, bez żadney mitręgi, wielebn. pannom Bazyliańkom deplano klasztorowi Wittmu wyliczyć y wypłacić. Corkę zas naszą suplementem sukni y potrzeby oney, pokichmy żywi, opatrywac mamy; a po długim y ustalym zyciu naszym nie zapomnie. W dyspozycyach assekurujemy się naszych. Co my, obie strony podług wyż wyrażonych opisow naszych jeden drugiemu, pod zaręka, ważnosć rzeczy wynoszącey, et sub poenis trium lucrorum, dotrzymac mamy, wnaszając ewikcyą na wszelkie obudwuch stron dobra leżące, ruchome, summy pieniężne, gdziekolwiek będące, obowiązuemy się, a na przestępnych y naruszających ten zapis forum ubiquinarium w w-m x-e Littm reperibile, za pozwem, czy za zakazem, bez żadnych dylacy, godzin, obmow, munimętow, jak nayprętszey rozprawy przymuiemy, acceptuemy. I na tośmy dali ten nasz dobrowolny, wzajemnie między się conventionis zapis z podpisem rąk naszych y i. pp. ustnie y oczewisto od nas do tego uproszonych pieczętarzow. Pisan roku tysiąc siedemsett szescdziesiąt pierwszego, mca Xbra dwudziestego osmego dnia. U tego zapisu podpisy rąk aktorow y i. pp. pieczętarzow his verbis: Antoni Kossow, stt Czern. Magdalena Kossowowa. Placyda Korsakowna, starsza k. W. Felicianna Łominska, wikarya. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w. j. p. Antoniego Kossowa, sttar. Czern., y samey w. j. p. Magdaleny z Wasilewskich Kossowey, sttar. Czern., małżaków, z jedney strony, a od w Bogu przewielebnych i. pp. Placydy Korsakowny, starszey, Felicianny Łominskiey, wikaryi, z-u S-o Bazylego W-o. kon. Witto, y całego klasztoru, z drugiey strony, do tego

dokumetu, adinvicem między ichmi danego, jako pieczętarz, podług prawa podpisuję się Symon Edw. Thadeusz Milkiewicz, ł. w. W-o . . . Prawnie proszony pieczętarz od osob, wyż wyrażonych, do tego dokumetu conventionis, adinvicem danego, podpisuję się Ludwik Lipski, c. w-a. Prawnie proszony od osob, wyż wyrażonych, do tego dokumetu, jako pieczętarz, własno mą ręką podpisuję się Thad. Piore, rottm. w-a' W-o. Który to takowy zapis jestt do xiąg mag. Witt. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 845, № ч. 5, л. 237 и 238.

18.

Запись купчей крѣпости, по которой староста Витебскаго Бернардинскаго монастыря, Оома Лоренсъ, продаѣ мѣщанину Андрею Пяскуновичу участокъ земли въ г. Витебскѣ, на Заручевѣ, за 30 талеровъ, съ обращеніемъ этихъ денегъ на окончаніе постройки Бернардинскаго костела. 1763 года Января 13.

Zeznanie zapisu wieczysto przedaznego, od jmc p-a Lohrensa, syndyka, a j. xx. Bernardynow danego Andrzejowi Piaskunowiczowi.

Roku tysiąc siedemset szescdziesiąt trzeciego, msca Januaryi trzynastego dnia.

Na urzędzie j-o kr. msci magdeburskim ratusznym Witbsm, stanowszy oczewiscie, cały klasztor y wszyscy j. xx. Bernardyni konwetu Wittgo zapis swoy, niżej wyrażony, ad akta, ku zapisaniu do xiąg magdeburyi Witebskiey podali w te słowa pisany: Ja, Thomasz

Lohrenss, brmstrz, vice-lantw. miasta j-o kr. msci Witebska, synadyk w Bogu przewielebnych j. xx. Bernardynow zakonu Franciszka swiętego de observantia, konwetu Witebskiego, czynnie wiadomo tym moim wieczysto przedaznym, wlewkowym zapisem, słu. p. Andrzejowi Piaskunowiczowi, obywatelowi Wittbmu, danym y służącym na to, iż co ja, qua syndyk konwetu Wittgo, mając moc zupełną jure communi, tak a sede apostolica, jakotez a rmdissimo patre Vincentio Soplica, ministro provinciali, y oraz a toto ejusdem conventus discretorio, mnie dana, ażebym ktorekolwiek, znaydujące się w mieście j-o kr. msci, place, czy to jure donationis, czyli legationis, et quocumque titulo per oblatam temuż konwetowi Wittskmu aplikowane y nadane, te wszystkie alienował, wyprzedał, a wyprzedawszy, onę summe na dokonczenie klasztorney fabryki obrocilł, jakoż, in virtute et intuitu oney moiey zupełney mocy, znaydujący się plac wpuscie w mieście j-o kr. msci Witebsku, pod przysądem rattusznym Wittbm, na Zaruczewju, nazywający się Dudkowski, niedaleko mostu Zaruczayskiego, a mianowicie, jdąc przez most na Zaruczewje, a zszedłszy on, małą gurę jdąc, zaraz wlewo ulicę, ktora jdzie do s. Duchą cerkwi w Bogu wielebnych panien Bazyliank, a wszedłszy w onę ulicę, po lewey stronie sytuacją swoię mający, to iest zprzodu przez ulicę, przeciwko placu w-o j. p-a Kaczanowskiego, pisarza ziem. Wittgo; miary wynosi w sobie: od teyże ulicy łokci Wilenskich czterynascie y puł łokcia; z prawey strony przyległy do placu j. w-o j. p-a Pocieja, wody Trockieego; z lewey strony ma granicę z placem w Bogu przewielebn. j. xx. Jezujtow collegium Wittgo; długosci mający z obu stron po łoku cztytdziescie dwa y puł łokcia; z tyłu opiera się do placu słu-o p. Andrzeja Kałuhi; szerokosci ma w sobie łokci trzynascie y puł łokcia, do tąd ni-

komu żadnym prawem nie zawiedziony y niczym nie onerowany, wolny, swobodny, pod juryzdykcyą mieyską ratuszną zostaiący, przeto na onę, wyż wyrażoną klasztorną fabrykę będąc potrzebny piniędzy, zwyż pomienionemu słu. Andrzejowi Piaskunowiczowi, za summe tallw, w szostakowey starey monecie, trzydziescie, przedałem y onę summe do rąk moich, przedawszy, (odebrałem y) do fabryczney klasztorney kassy oddałem. Wolen tedy y mocen będzie pan Andrzej Piaskunowicz, od dzisieyszey daty, onym placem rządzie, dysponowac, lub komu dac, przedac, zastawic, zamienic, arendowac, zapisac, legowac y ku najlepszemu pożytkowi swemu obrocic, bez zadney klasztoru y następcow moich przeszkody. I na to dając ten moy wieczysty, wlewkowy y razem jntromissyiny zapis, przy ustnie y oczewisto uproszonych odemnie pieczętarzach, ręko się moią podpisuję. Pisan w Witebsku, r-u 1761, mca 8bra 25 dnja. U tego zapisu podpisy rąk his verbis: Thomasz Lohrenss, brmstrz, vice-lantw. y syndyk konwetu Wittgo, m. pp. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od j. p. Thomasza Lohrenssa, burm. y wice-lantw. miasta j. k. msci Wittta y syndyka konwetu w Bogu wielebnych xx. Bernardynow Wittch, do tego wieczysto przedaznego zapisu na plac w miescie Witebskim, na Zaruczewju sytuowany, za tallw trzydziescie, panu Andrzejowi Piaskunowiczowi danego, podług prawa podpisuję się Maciey Haluza, b. W., m. pp. Ustnie y oczewisto proszony, do tego wieczysto przedaznego prawa, na rzecz, w nim wyrażoną, podług prawa podpisuję się Jozeff Koziell. Na tymze zapisie jnskrypcya z podpisami rąk his verbis: Anno Domini 1761, mca 8bra 28 d., prawo, dane od j. p. Thomasza Lohrenssa, burm. Wittgo, qua syndyka apostolskiego konwetu naszego Wittgo, in omnibus klausulis ett paragrafiss ztwierdzam. Datt w Witebsku, ut

supra. X. Wincentty Saplica, prowincjałł Litewski xh. Bernardynow. X. Rufin Fiedorowicz, gwardyan Witebski. X. Modestt Stehlik, vikary. X. Adam Karczynski, kaznodzieja. X. Josue Sokołowski, m. p. Ktory to takowu zapis jestt do xiąg m. r. W. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 10 и 11.

19.

Заемное обязательство, выданное подстолиемъ Казиміромъ и женою его Еленою Лускинамъ Витебскому плебану Данилу Тышкѣ, на 1300 талеровъ, съ обезпеченіемъ ихъ на имѣніи Зароновѣ. 1763 г. Марта 23.

Zeznanie zapisu obligacyinego, oraz jnaequitacyinego, od ww. j. pp. Łuskinow, pod. w-a W-o, w Bogu przewielebnemu j. x. Tyszce, pleban. Wittmu.

Roku tysiąc siedemset szescdziesiąt trzeciego, mca Marca dwudziestego trzeciego dnja.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j-o kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi zasiadaiącemi, stanowszy oczewiscie, j. p. Łuskinowie, pod. w-a W-o, małwie, zapis swoy obligacyiny, oraz jnaequitacyiny, dany w Bogu p. jm. xzdu Danielowi Janowi Tyszce, plebanowi Wittbmu, przyznał (sic), a przyznawszy, prosił (sic) nas, urzędu, aby był do xiąg magd. Wittch przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisac w wakta zlecilismy, w te słowa pisany: My, Kazimierz y Helena z Bowtow Zaranowsey Łuskinowie małwie, podsttoliowie w-a Witto, pod wszystkie, niżej

wyrażone, vadia, zaręki, paragrafy, libere na nas założone y przyięte, (podlegaiąc) czyniemy wiadomo y jawno wyznawamy tym naszym dobrowolnym, strictissimae inscriptio-nis obligacyinym, oraz jnaequitacyinym zapisem, w Bogu przew. j. x. Danielowi Janowi Tyszce, plebanowi Wittbmu, altaryscie Krewskiemu, danym na to, iż co my, Łuski-nowie, małkowie, pod. W., będąc pilno y gwałtownie summy piędzy na spolno naszo potrzebe potrzebni, wzielismy, pozyczyli y do rąk naszych, odliczywszy, odebrali gotowey, rękodayney, a nie z żadnego kon-traktu y prezysku prawa urosley, jn quantitate w tyn-fowey y szostakowey starey Polskiey monecie, rachuiąc talar (po) tynfow szesciu y szostaku bitym, tallw btteh tysiąc trzysta. Ktorą te summę mamy y powinni będziemy jednym razem, a nie częściami, samemu jm-sci, lub ten nasz obligacyiny, jnaequitacyiny zapis per plenipotentiam ad manus maiącemu, oddac w roku, da Bog, przyszłym 1764, w dzien S. Kazimierza, stta Rzym., czwartego mca Marca przypadaiącego, na mieyscu pew-nym, przy xiegach grdz. Wittbch, takowoz samo Pol-sko tynfowo y szostakowo moneto, to iest tysiąc trzy-sta tallw, niczym tego terminu, dnia y msca nie uchylbiaiąc, pod trojakiemi zarękami et sub poenis banitio-num ac infamiae; o którą y pod którą zaręku (sic) w naruszeniu y niedotrzymaniu w jakimkolwiek punkcie y paragrafie tego naszego dobrowolnego, obligacyinego, jnaequitacyinego zapisu, jmonendo evictionem na włas-ney maiętności naszej w Zaranowie, w wdz. Wittbm sytuowaney, daiemy moc y pozwalamy nas samych y successorow naszych do wszelkiego sądu y prawa du-chownego, swieckiego, urzędu ziem., grodz., trybunału głw-o compositi jndicij skarbowego w-o x. L., a cza-su jnteregni kapturowego, etiam ex termino tacto ro-kiem zawitym, pozwem lub zakazem, gdzie my, in omni

foro ac subselio, stanowszy, nie biorąc żadney dylacyi, na kopią z pozwu, na patrona, na godzinę, na kopią spraw, nie podając omni tituli mianowanych obmow, munimętow y wszelkich zgola prawnych dobrodzieysttw nie używając, rozprawę przyiowski, tanquam in ultimo gradu juris, mamy tak summy kapitalney tallw btteh tysiąctrzysta, jako też y trojakię, sponte przez nas przyjęte y zapisane, (zareki), nie zchodząc z sądu y urzędu, zapłacie cum litis expensis y sukcesorowie nasi tenebuntur. O takowę prawo gdy nas słusznie będzie dowiedziono y przewidziano, żadney my do imcw y sukcesorowie nasi najmnieyszey pretensyi uraszczac nie mamy y nie powinni będziemy; sąd zas y urząd wszelki, tak za staniem, jako y w niestaniu naszym, choćby przyszło być in publica legatione vel aliqui functione, ma nas quam strictissime, ma nas absque ullo respectu sądzic, zareki y litis expensa rozsądzić, jnaequitationem do mtnosci Zaranowa uznać, mocno y nieodwłoczno do niey exekucyą ordine juris udzielać; o co my sądu o zły rozkaz, a strone o zły przewod prawa nigdzie pozywac y apelacyi od najmnieyszego sądu uraszczac, używac mocy mieć żadnym sposobem y wynalazkiem nie możemy. I na tośmy ten nasz dobrowolny, obligacyiny, oraz jnaequitacyiny dali zapis z podpisem rąk naszych y pp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto uproszonych. Pisan w Witebsku, r. 1763, mca Marca 15 dnia. U tego zapisu podpisy his verbis: Kazimierz Łuskina, pod. w. W. Helena Łuskina. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od ww. i. pp. Kazimierza y Heleny z Bowtow Łuskinow, pod. w. Witt-o, do tego obligacyinego, oraz jnaequitacyinego, zapisu, w Bogu przewieleb. jnci xdu Danielowi Janowi Tyszcę, plebanowi Witt-u, altaryscie Krewskiemu, na gotowo, rekodayno summe pinieędzy,

do rąk ichmew odliczonę y oddano, w szostakowey starey monecie, rachuiąc talar po tynfow szesciu y szostaku, tallw btteh tysiąc trzysta, z terminem oddania w roku przysz. 1764, w dzien s-o Kazimierza, stta Rzym., dnia czwartego meca Marca przypadaiącego, na mieyscu pewnym, przy xiegach grdzeh w. W., cum libera jnaequitatione, in casu nieoddania, do mtsci Zaranowa, danego, podług prawa podpisuię się Ignacy Szyszko, sttr. w-a W-o. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob, do tego obligacyinego zapisu podług prawa podpisuię się Tomasz Lhorens m. pp. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob, do tego obligacyinego zapisu podług prawa podpisuię się Fran. Włosewicz. Ktory takowy zapis iest do xiąg m. r. W. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 45 и 46.

20.

Выпись изъ явки духовнаго завѣщанія столъника Лудвига Летецкаго, въ коемъ назначилъ на погребеніе и духовенству на поминовеніе его 150 талеровъ. 1763 г. Апрѣля 8.

Przyznanie testamentowego zapisu przez w. j. p. Ludwika Leteckiego, sttolln. Czer. (p. kat.).

Roku tysiąc siedemsett szescdzieciatt trzeciego, meca Apryla osmego dnia.

. . . Ciało zas moje grzeszne, z ziemi wzięte, teyże ziemi oddaie y według obrzadku chrzescianskiego, bęz

pompy, według woli jm. p. Iholnika, oycā (się) dobrodzieja moiego, gdzie sam zechce, pochować mię pozwalam. Z ubogiej mey substancyi tall. btch dwadziescie na apparencyą y pochowanie, a tallw btch trzydziescie na exekwią y obligacyę, in universum tallw btch piędziesiąt, na ruzne ducbowięstwo leguię y zapisuię. . . .

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 59.

21.

Выпись изъ явки духовнаго завѣщанія чешниковой Теодоры Хелховской, въ коемъ на помяновеніе свое завѣщала духовенству 400 злотыхъ. 1763 г. Мая 25.

Zeznanie testamentu wielm. jm. p. Chelchowskiey (Teodory, czeszn. Kowien.).

Roku tysiąc siedemsett szescdziesiąt trzeciego, mca Maja dwudziestego piątego dnia.

. . . czterystta złotych constytucyiney monety za duszę grzeszną moią, na chwałę Bosko, gdzie się mężowi mojemu podoba, ofiaruię . . .

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 72.

22.

Выпись изъ явки духовнаго завѣщанія мѣщанина Моисея Куршиловича, въ коемъ за мѣсто погребенія его и самое по-

гребеніе при Ильинской церкви а) отказалъ 10 талер. и на заупокойныя обѣды 40 злот. 1763 г. Мая 26.

Aktykacya testamentu jm. p. Moyżesza Kuryłowicza (sławetnego).

Roku tysiąc siedemsett szeszedziesiąt trzeciego, msca Maja dwudziestego szostego dnia.

. . . Ciało moje, jako z ziemi wyszłe, ziemi oddaіę y złożyc przykazuię żenie moiey miłey, małżące, y dziatkom mojm, pozostałym, przy cerkwi Jllinskiey Witebskiey; za ktore mieysce y pochowanie tallw dziesięć, na mszy ss. złotych czterdziescie . . .

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 74.

23.

Дарственная запись гродскаго регента Осипа Курневича, данная ксс. Тринитарамъ, на конную, деревянную мельницу съ принадлежностями, въ г. Витебскѣ, на Задунавьѣ. 1763 г. Мая 31.

Zeznanie zapisu wieczysto legacyjnego, od w-o p-a Kurniewiczza, w B. w. i. xx. Trynitarzom coll. Wittgo.

а) Витебская Ильинская церковь особаго кладбища, очевидно, въ то время не имѣла, какъ и нынѣ не имѣетъ, а прихожане ея хоронили умершихъ своихъ при самой церкви. Въ настоящее же время хоронятъ на кладбищѣ Богоявленской, она же Семеновская, церкви, за городомъ. Впрочемъ, хоронились умершіе и при Покровской, также деревянной, лѣтъ нѣсколько тому назадъ по ветхости разобранной, древней, приписной церкви, б. въ полѣ, въ СЗ. отъ своей приходской Ильинской церкви. Бромъ того, за кладбищами Варварскаго р. к. костела и прав. св. Николаевской церкви существуютъ и нынѣ еще слѣды весьма древняго кладбища, на которомъ могильныя насыпи совершенно заросли и почти сравнялись съ уровнемъ площади; это кладбище, б. и., принадлежало къ Ильинской же церкви и по случаю переполненія могилами, было закрыто. Самое мѣсто, гдѣ была Покровская церковь, нынѣ занято уже мѣщанскими огородами; на мѣстѣ же престола ея поставленъ малый, 4-угольный, кирпичный столбикъ съ желѣзнымъ наверху крестомъ.

Roku tysiąc siedemsett szeszedziesiąt trzeciego, msca
Maja trzydziestego pierwszego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j. kr. msci Witt-a, comparens personaliter, w. jm. pan. Jozef Kurniewicz, regent gr. w. W., zapis swoy wieczysto legacyiny, dany w B-u pp. i. xx. Trynitarzom coll. Witt-o, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do xiąg w magdeburyi Wittey przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisac w wakta zleciłismy, w te słowa pisany: Jozef Kurniewicz, regent grodzki Witt., mając moy konny, przy dworku mojm Zadunawskim Witebskim erygowany, drewniany, z puniami y wszytkimi zapasami, takowy młyn z temiż porządkami, kamienmi, kołem, koszem y wszyttkimi od mała do wiela należnosciamj, z punią y drzwiami do tey, oprócz tylko zamku wiszącego, w Bogu p. i. x. Jeremu od s. Heronima zakonu Troycy SSS., od wykupienia niewolnikow, prezydentowi coll. Witt-o, y wszyttkim i xx. Trynitarzom tegoż collegium darowałem, legowałem, zapisałem y ninieyszym listem leguię, zapisuię wiecznemi czasy, nie wkładaiąc zadney obligacyi, jeno, aby po smierci na duszę moią pamiętali, Wolni tedy, mocni będą pomienieni i. xx. Trynitarze takowy młyn, tak za życia moiego, jako y (po) smierci, ex fundo zabrać y do klasztoru swego sprowadzić, pożytkow sobie z onego używac, bez zadney, najmnieyszey odemnie y sukcesorow moich przeszkody, pod zaręko, ważnosc rzeczy et sub poenis banitionum ac infamiae. Do ktorego dobrowolnego, donationis wieczystego zapisu, pro meliore fide et robore, ręko własno, przy uproszonych i. pp. pieczętarzach, podpisuię się. Pisan w Witebsku, r. 1763, m. Maja 25 d. U tego zepisu podpis ręki

his verbis: Jozeff Kurniewicz, regent grodz. w. W. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w. j. p. Jozefa Kurniewicza, r. g. w. W., do tego wieczysto donacyjnego zapisu, w Bogu przewbmu j. x. Jerzemu od s. Heronima zakonu SSS. Troycy, od wykupienia niewolników, prezydentowi coll. Witt-o, y wszytkim i xx. braci tegoż coll-m na młyn konny przy dworku tegoż j. p. Kurniewicza, z punią y ze wszytkimi w nim requizytami, zapasami, na Zadunawju zabudowany, oprocz placu, na którym się te zabudowanie znayduię, danego, podług prawa podpisuie się Thomasz Lohrenss, b. y vice-l. W. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz, do tego wieczysto donacyjnego zapisu, na rzecz, w nim wyrażoną, danego, podług prawa podpisuie się Jan Michał Potopowicz. Ktory to takowy wieczysto donacyjny zapis iest do xiąg m. r. W. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 78 и 79.

24.

Росписка, данная Витебскими Базиліанками Бѣцкой старостѣ Урсулѣ Жукѣ въ полученіи пожертвованныхъ послѣднейю на монастырь первыхъ 200 тал. бит., на поминовение. 1763 г. Іюня 14.

Zeznanie zapisu skryptu rewersalnego, od w Bogu przewielebnych ichm panien Bazylianek Witebskich wielmożney jmc. pani Urszuli Żukowey, starosciney Bieckiey.

Roku tysiąc siedemset szeszedziesiąt trzeciego, mca Junij cztyrnastego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą miasta j-o k. msci, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającemi, stanowszy oczewiscie, w Bogu przewielebna jmc panna Placyda Korsakowna, superyorka, y inne imc panny Bazylianki zakonu Świętego Bazylego Wielkiego, klasztoru Witebskiego, zapis swoy rewersalny, dany y służący ww. jmc pani Urszuli Żukowey, starosciney Bieckiey, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowszy, wpisac w wakta zlecilismy. Ktorego thenor seqitur estque talis: Ja, Placyda Korsakowna, ad presens starsza, Felicianna Łomianska, Wiktorya Bazylisza Pohoska, Jozefata Dominika, konsultorki zakonu świętego Bazylego Wielkiego, z całą zakonną popolitacyą wielebnych panien siostr klasztoru Witebskiego, czyniemy wiadomo teraz y napotym będącym ludziom wieku tym naszym skrypsem rewersalnym, liberae ac spontae wielmożney jmc pani Orszuli z Paprockich Żukowey, starosciney Bieckiey, danym na to, ze pomieniona jmc, chcąc świętobliwą swoją przedsięwzięcie y jntenta do skutku przyprowadzić, aby za duszę zmarłych ww. imciow panow Kazimierza y Katharzyny, świętey pamięci, w cerkwi naszej Witebskiej Świętoduskiey przez kapelana ustawicznego msza święta śpiewana z małą panafidą y litaniami do Nayswiętszey Panny, z zanielskim pozdrowieniem y dzwonieniem, zawsze, w kozdey niedzieli, w Poniedziałek, odprawowana była, summę nam realną talarow bitych dwiescie konserwowała y odliczyła. Więc my, wyż wyrażoną osoby, z całym zakonnym zgromadzeniem naszym, odliczywszy do rąk naszych summę talarow bitych dwiescie zupełnie od ww. jmc. pani Urszuli z Paprockich Żukowey, starosciney Bieckiey, tym niniejszym rewersalnym opi-

sem affiduiemy y upewniamy, utwierdzami, yz tę wyz wyrażoną obligacyę w Poniedziałek kazdey niedzieli, a in quantum by (w) ten dzień przeszkadzały jakie święta y uroczystości, tedy subsekwenster w dzień powszedni nieodwłocznie wykonać mamy, przez naszego kapłana y przez nas samych spiewając mszą świętą z panafidą y z litaniami do Nayswiętszey Panny, z anielskim pozdrowieniem, przydawszy wieczną odpocznienie, trzykroć razy odspiewawszy, podzwonić za duszę pomienionę zmarłych powinni będziemy y wiecznie wypełniać tenebimur. Jakoz ten nasz opis rewersalny, ww. jm. pani star. Bieckiey dany, y następującym attendentom, krewnym, koligatom, in nexu sanguinis zostającym, teyże jmcie, aby takowa obligacya nieodmiennie zawsze zostawała przez nas y kapelana cerkwi Świętoduskiej Witebskiej spełniona była, ze wszystkimi obowiązkami, pomieniony opis, przy uproszonych od nas pieczętarzach, dla lepszego waloru y wiary rękoma naszemi ztwierdzamy y podpisujemy. Pisan roku tysięcznego siedmsetnego szeszedziesiątego trzeciego, miesiąca Junij piątego dnia, w Witebsku. U ktorego to rewersalnego zapisu podpis rąk im. panien aktorek his verbis: Placyda Korsakowna, z. S. B-o wikarya (sic) k. W. Jozefata Łominska, konsultorka y mistrzynia z. S. B. W. Ludgarda Zegocianka, (sic) z. B. W., fortyanka k. W., Ustnie, oczewisto proszony pieczętarz od w Bogu przewielebnych imciow panien Placydy Korsakowey, starszey, Felicyanny, wykary, (sic) Łomianskiej, Jozefaty Domenskiej (sic), Ludgardy Zegozianki (sic), konsultorek, y całego konwentu zakonu Świętego z. W. B. klasztoru Witebskiego, ww. j. pani Urszuli z Poprockich Żukowey, starosciney Bieckiey, danego na przyjęto obligacyą za duszę Kazimierza y Katarzyny, za sumę talarow bitych dwiescie, temuż klasztorowi y

cerkwi Świętego Ducha legowaną, podług prawa podpisuję się Alexander Pohoski. Rewerskalny skryptt, od klasztoru ww. panien Bazyliańek Witebskich ww. jmcie pani Urszuli z Paprockich Żukowey, sttanie Bieckiey, dany na wypełnienie wiecznie obligacyi w Cerkwi S. D., w odprawieniu mszy ss., przez kapelana, w oney za duszę Kazimierza y Katharzyny, in omnibus punctis stwierdzając, podpisuję się Antoni Lubecki Kniazewicz z S. B. W. w. o. official. Ktory takowy zapis do xiąg przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 86 и 87.

25.

Обязательство, данное Витебскими Пiарами бургомистру Ивану и женѣ его Аннѣ Игольникамъ, въ отправленіи ежемѣсячно двухъ миссъ, при жизни ихъ, Игольниковъ, за здравіе ихъ, а послѣ смерти за упокой душъ ихъ, — за пожертвованные ими на этотъ предметъ 550 тал. бит. 1763 г. Іюля 7.

Zeznanie zapisu assekuracyinego, od ichm xx. Piarow ichmem panom Iholnikom, małżm, burmistrzom miasta j. k. m. Witebska, danego.

Roku tysiąc siedemsett szeszedziątt trzeciego, mca Lipca siodmego dnia.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wodztwa, sędzio pogranicznym, lanttw. Wittbm, od w. j. p. Jozefa z Dowoynow Sołohuba, wojewody y woyta Wittgo (installowanym), y przed nami, vice-lantw., burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratn miasta j-o kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi zasiadaiaćemi, comparendo persona-

liter, imc xx. Piarowie collgm Viteb. takowy skryptt assekuracyiny, i. pp. Iholnikom, małżkm, sluzący, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do xiąg magdeb. Wittbch przyięty y wpisany. Jakoz my, urząd, ony przyiowszy, wpisac w wakta zleciłismy, w te słowa pisany: Ja, niżey na podpisanju wyrażony, czynie wiadomo tym assekuracyinym skryptem, danym i. pp. Janowi y Annie Iholnikom, małżkm, burmistrzom miasta j. k. m. Witt-a, jż, za wlewkiem tychże ichmew collegium naszemu Witebskiemu, scholarium piarum uczy-nionym, na summę pięcset piędziesiąt tallw btch, starey y niebrakowaney monety, przyiołem obligacyą odpra-wowania wiecznemi czasy, w kosciele naszym Wittbm, dwoch mszy swiętych, w pierwsze dwa piątki każdego miesiąca, corocznie, na jntencyą wyżey wspomnionych ichmew pa-w burmistrzow, poki im P. Bog zycia prze-dłuży; po długim zas zyciu tychże ichmew, pomjenione msze ss. za dusze ich maia (być) aplikowane. Na co ten dokumętt mojm y całego zgromadzenia tegoż colle-gium Witto jmjeniem, przy podpisie ręki mey y pie-częci przycisnieniem, dałem. Datum w Witebsku, roku siedemsetnego szeszdziętt trzeciego, miesiąca Lipca siodmego dnia. (L. S.). X. Gaspar Trzeszczkowski, scho-lar. pijar. przyd. X. Kajetan Kossobucki, schlar. pijar rr Witebski. X. Rafał Feilhaber, scholar. pijar . . . Ktory to takowy assekuracyiny zapis jestt do xiąg miejskich ratusznych Vittch przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 98.

Фундушевая запись судьяча Ивана Гурки о возстановленіи древнихъ угодій а) Фалковической приходской (Успенской) церкви, существующей и нынѣ въ Витебскомъ уѣздѣ, — съ назначеніемъ въ ней униатскаго священника, Льва Сивицкаго. 1763 г. Сентября 6.

Zeznanie zapisu funduszowego w. jmcі p-a Hurki, sędzica grodz. w. W. w Bogu przewielebnemu jmcі xдzu Sjwickiemu.

Roku tysiąć siedemsett szeszedzięciatt trzeciego, mea Septembra szostego dnia.

Na urządzie j. kr. msci magdeburskim ratusznym Witebskim, stanowszy oczewiscie, w jme p. Jan Hurka, sędzic grodz. w W., ten swoy funduszowy zapis, w Bogu wielebnemu jmcі xдzu Leonowi Siwickiemu dany, przyznał, a przyznawszy, ad akta ku zapisaniu do xiąg mieyskich ratch Witebskich podał, w te słowa pisany: Ja, Jan Hurko, sędzic grodzki w-a W-o, nizey podpisem ręki mey wyrażony, jдąc generaliter pod wszelkie vadia swieckie y też duchowne, czynie wiadomo, komuby o tym presentis et futuri saeculi ludziom wiedziec należało, a maxime j. w-u jmcі xдzu Jasonowi Junosze Smogorzewskiemu, arcy-biskupowi Połockiemu, jż ja, Jan Hurko, sędzic gr. w. W., mając ab evo od dobrdzw antecessorow moich mtność, przezywaiąco się Fałkowicze, w w-e Wittm sytuowano, w ktorey to majątnosci, za dobrdzmi antecessorami mojami była cerkiew Fałkowiecka, ku chwale

---

а) Слѣд., Фалковическая церковь существовала издревле, съ фундушемъ, и была православная. а Гурко уже избралъ для нея, очевидно, перваго униатскаго священника и сдѣлалъ только добавку къ церковному фундушу, но и то лишь въ той мѣрѣ, въ какой фундушъ этотъ былъ занятъ владѣльцами, при священникахъ православныхъ.

Naywyzszego Pana errygowana, ku czci y chwale Boskiej, za dusze onych, ja też niewspak chce nasladowac dobrw antecessorow moich, aby w tych to Fałkowiczach, maiętnosci moiey, Boska chwała nie gasła; jakoż y teraz obrałem sobie jmci x-a Leona Siwickiego do wyz rzeczoney cerkwi Fałkowieckiey za plebana y tym mojm funduszowym zapisem tegoż to, wyz rzeczonego, jmc x. Leona Siwickiego umocniłem, przydaiąc do tey cerkwi gruntu: jdąc zaczowszy od konca Pieszczanki w żywym zrzodle, prowadząc sucho miedzo, nie gabaiąc Obołonja, prosto w dęb, z dęba Obołonjem w brzoze wiłowato, od wiłowatey brzozy prosto linią w puł łąki w kopiec, z kopca przez obložke w drogę, z drogi w brzoze, z brzozy w miedzę, a z miedzy do pagorka kopiec, s kopca w brzoze, która stoj na pagorku, z brzozy w miedzo przez chwoszczanke w brzoze przez drogą, wstąpiwszy na kurhan, miedzo w kopiec, z kopca w kopiec, który iest przy drodze, jdąc do cerkwi w brzozy, ktore stoją za wielkim ołtarzem, z tych brzoz prosto w kopiec, z kopca w rzeczke, daley rzeczko do rowa w row, który iest o połowę, rowem w miedzo Czerniawskich na gorę prowadząc miedzo az do obołonja, przez poł obołonja w krynice, z krynicy łoszczewino do Pieszczanki, wstąpiwszy Pieszczankę, sucho miedzo do Proweryszeza w żywym zrzodle, z ktorego zaczęli. A tak się granica funduszu cerkwi Fałkowieckiey zakonczyła. W ktorych to nadanych gruntach, w obrembie będących, jako anterius za antecessorami, w Bogu zesłemi, dbrmi mojemi, były w pewnym ograniczeniu y duktach, w też y ja takowe ograniczenie korfirmuję, nie zachowuiąc mnie samemu, sukcessorom mojm y nikomu zadney salvy, pretextu, regressu, sub poenis banitionum ac infamiae; owszem, od każdego turbatora y intruzora, do tych gruntow jakikolwiek pretextt uscielaiącego

proprio suo sumptu in ubiquinarjo foro et loco zastępowac y ewinkowac mam et successores mej tenebuntur, waruiąc to sobie, azeby za dobrw antecessorow moich co Srzoda w kozdym tygodniu na potomne czasy msza swięta odprawowana była, za żywych dobrw fundatorow y parochij całej co Niedziela msza s. powinna byc odprawowana. To sie dokłada, że wolno będzie jmci xdu Leonowi Siwickiemu, gdzie chcąc upatrzywszy miejsce sobie na tych to gruntach funduszowych, dla wygody swej browar erygowac, bez przeszkody y uszczerbku arędy Fałkowickiej. Ktory to takowy fundusz, pro meliori fide et robore, przy uproszonych odemnie ustnie y oczewisto i. pp. pieczętarzach, ręko mo własno stwierdzam. Pisan r. 1763, d. 5 7bra. U tego zapisu podpis ręki his verbis: Jan Hurko, s. g. W. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w. j. p. Jana Hurki, sędzica grodz. w. W., do takowego funduszu, danego w Bogu przewielebnemu j. x. Leonowi Siwickiemu, na cerkiew Fałkowicko, do ktorego dokumętu prawnie podpisuię się Antoni Szyрма Szczyrbinski, komornik Smolenskii, j. k. msci sądowy pisarz magdeburski Witbski. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażonej, do tego funduszu, danego, podług prawa podpisuię się Marcin Płuszczewski. Ktory to takowy fundusz iest do xiąg m. r. W. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 132 и 133.

27.

Рекомендательное письмо судьяча Ивана Гурки къ Полоцкому униатскому архіепископу Іасону Юношѣ Смогоржевскому,
XIX 15.

о рукоположеніи Льва Сивицкаго во священника въ Фалковичской церкви. 1763 г. Сентября 6.

Aktykacya prezentu, podanego przez jmcі xdza Leona Siwickiego.

Roku 1763, d. 6 Septembra.

Na urzędzie j. kr. msci magdeburskim ratusznym Wittbm stanowszy oczewiscie, jmc xdz Leon Siwicki ten swoy dokumēt ad akta, ku zapisaniu, podał, w te słowa pisany: Jasnie wielmożny, w Bogu nayprzewielebniejszy m. xze Jasonie Junosza Smołgorzewski, arcy-episkopie Połocki, Mscisławski, Orszanski, Witebski, Mohilewski biskupie ettc. ettc. ettc. Rowno z ziemio schylając głowe moią pod stopy j. wwm. pana dobrodzieja, qua pasterza naszego, dopraszam sie, przy funduszu, odemnie (?) danym jmcі xdzu Leonowi Siwickiemu, na cerkiew Fałkowicko, ażeby j. w. w Bogu nayp. msci dobrdziu, pastersko ręko swojo chciał pobłogosławic j. x. Leona Siwickiego. Przy tym mojm prezencie, ja też y sam błogosławięstwu iego oddaiąc się, takowy prezentt moy, przy zwykley pieczęci moiey, ręko mo własno stwięrdzam. Pisan roku 1763, d. 5 Septembra. U tego prezentu podpis ręki, przy pieczęci, his verbis: (L. S.) Jan Hurko, s. g. w. W. Ktory to takowy zapis jest do xiag magdeb. Witebskiey przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 138 и 139.

изъ 500 тал., назначенныхъ имъ въ, установленное для поступающихъ въ монашество лицъ женскаго пола, приданое дочери своей, въ монашествѣ Матильдѣ Косовой, изъ коихъ уже отдалъ Базилианкамъ Витебскаго монастыря 300 талер., остальные 200 тал. удержалъ у себя для приращенія процентами въ пользу той же дочери, послѣ смерти которой предназначилъ ихъ въ тотъ же монастырь. 1763 г. Сентяб. 28.

Zeznanie zapisu assekuracyego od w. j. p. Kossowa i. pp. Bazyliankom Witebskim.

Roku tysiąc siedemset szescdziesiąt trzeciego, miesiąca Septembra dwudziestego osmego dnia.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym w-a, sędzią pogranicznym, lantwoytem Witebskim, od j. w-o j. p. Jozefa z Dowoynow Sołłohuba, woiewody Witt-o, star. San., Eyszy. ettc. ettc., installowanym, y przed nami, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j-o kr. msci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparendo personaliter, w. j. p. Antoni Kossow, star. Czern., zapis swoy assekuracyiny, dany w Bogu przewielebney jeymci pannie Placydzie Korsakownie, starszey z-u S-o B-o W-o, y całemu konwętowi tegoż klasztoru, a osobliwie j. p. Mechtyldzie (sic) Kossowownie, curce swey, w tymże klasztorze zostaiącey, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowszy, wpisac w wakta zleciłismy, in eum tenorem pisany: Ja Antoni Kossow, mieczn. w-a W-o, starosta Czernicki, czynie wiadomo tą moią dobrowolną assekuracyią, w Bogu przewielebney j. pannie Placydzie Korsakownie, starszey zakonu s-o B. W-o, y całemu konwętowi tegoż klasztoru, a osobliwie j. p. Mechtyldzie Kossowownie, corce moiey, w tymże zako-

nie y klasztorze s-o Bazylego zostoiącey, daną na to, jż co ja, Antoni Kossow, star. Czern., za wolą Pana Boga oddawszy do zakonu S-o B-o W-o corke moią, na swiecie Maryanne, a teraz w zakonie Machtylde Kossowow-
ną, z miłości mey oycowskiey, in vim exdotacyi, jedno-
myslnie z żoną moią, w. j. p. Magdaleną z Wasilew-
skich Kossowową, przy wyprawie zakonney, temuż za-
konowi dac y zapisac talarow bitych pięcsett; in vim
ktorych talarow bitych pięcsett, na potrzeby zakonne
talarow bitych trzysta tymże wielebnym mniszkom za-
konnym klasztoru Witebskiego na wieczne czasy pod
rząd y dyspozycyą, ku wieczney Pana Boga chwale, od-
dalismy y zrzeczenie od przewielebney j. p. Korsakow-
ny, starszey, y całego zakonu klasztoru Witto wzielis-
my; dwiescie zas talarow bitych przy sobie zatrzyma-
lismy, ktore, dla łatwieyszego obeyscia się w zakonie
curki naszej Mechtylde y na różne potrzeby in defectu
niezdrowia, mają zostawac na procencie, cyto u nas, rod-
zicow, czyli też u kogo innego; do ktorych dwuset t-
alarow bitych, procentu, corocznie od nich przychodzące-
go, wielebna j. panna starsza y całe zgromadzenie te-
goż klasztoru nie ma się interesowac, ale curka nasza
Mechtylda, zakonnica, mocna będzie, jako chcąc, rządzić,
dysponować pomienionemi pieniędzmi y procentem, bez
utraty, jednak, kapitału, ktory, po długim zyciu corki
naszey, kapitał, pomienione dwiescie talarow bitych,
nikomu jnnemu od kredytorow dostac się powinien, iako
temuż, a nie jnnemu, klasztorowi Witebskiemu z-u S-o
B. W-o. Co mamy wszystko zyscić y dotrzymać pod za-
ręką, ważnosc rzeczy wynosząco, et sub poenis baniti-
onis ac infamiae; pod ktory kapitał y założone zaręki,
sub jus evictionis wszelkie dobra moje leżące, ruchome
podaię y oneruię y z onych ja, a po mnie sukcesso-
rowie moje powinni będą; o co forum ubiquinarium w

w. x. L. reperibile na siebie y successorow moich zakładam y rozprawę, abscisis omnibus dilationibus, przyiac obowiazuię się. I na tom dał ten moy dobrowolny, assekuracyiny zapis z podpisem ręki mey y ww. i pp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto odemnie uproszonych. Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedmsett szeszedziętt trzeciego, mca Septembra dwudziestego szostego dnia. U tego zapisu podpis ręki aktora y i. pp. pieczętarzow temi słowy: Antoni Kossow, star. Czern. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w. j, p. Antoniego Kosso-wa, miecz. W-o, star. Czern., do tego assekuracyinego zapisu, danego w Bogu przewielebney j. p. Placydzie Korsakownie, starszey, a j. p. Mechtyldzie Kossowownie zakonnicy, qua corce swey, y całemu klasztorowi Witebskiemu wielebnych i. panien Bazylianek, na rzecz, we srzedzinie dostatecznie y w zapisu wyrażono, iako pieczętarz, podług prawa podpisuię się Symon Edward Thad. Milkiewicz, l. w. W., s. p. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażoney osoby, do tego assekuracyinego zapisu podług prawa podpisuię się Andrzej Jaroszewicz. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego assekuracyinego zapisu podług prawa podpisuię się Alexander Pohoski. Ktory to takowy zapis jestt do xiąg miejskich ratusznych Vitt. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 140 и 141.

29.

Обеспечительная квитанционная запись, данная Витебскими Базиліанками Антону и Магдалинѣ Косовымъ, по тому же предмету. 1763 г. Сентября 28.

Zeznanie zapisu wieczysto zrzecznego, kwitacyinego,

od ichm. pp. Bazylanek Wittbch ww. i. pp-m Kosso-
wom, sttarm Czern., danego,

Roku tysiąc siedemsett szeszedzieciatt trzeciego, meca
Septembra szostego dnia.

Przedemną, Symonem Edw. Thad. Milkiewiczem, łow-
czym w-a W-o, sędzio pogranicznym, lantw. Wittbm, od
j. w. p. Jozefa z Dowoynow Sołłohuba, woiewody y woyta
Witt-o, (installowanym) y przed nami, burmistrzami,
radzcami, ławnikami y całą radą magistratu Witt-o,
comparendo personaliter, w B. p. jm. pana Placyda Kor-
sakowna, starsza z-u S-o B. W-o, y cały klasztor, y w.
j. panna Methylda Kossowowna zapis swoy wieczysto
zrzeczny, kwitacyiny przyznali, a przyznawszy, prosili
nas, urzędu, aby był do xiąg magd. Wittbch przyięty
y wpisany. Jakoz my, urząd, ony przyiowski, wpisac
w waktta zleciłismy, w te słowa pisany: Ja, Placyda
Korsakowna, starsza z-u S-o B. W., jmieniem swojm
y jmieniem całego klasztoru, wszytkich zakonnic klaszt.
Wit., y ja, Maraanna na swiecie, a w zakonie Mathyl-
da Kossowowna, zakonnica tegoz klasz., czyniemy wia-
domo tym naszym dobrowolnym, wieczysto zrzecznym,
oraz kwitacyinym zapisem, ww. ichm pp-m Antoniemu
y Magdalenie z Wasilewskich Kossowom, miecznym w-a
Wito, sttm Czernickim, małzkm, danym na to, jż co
ja, Piacyda Korsakowna, starsza klasz. Wit-o, przyiow-
szy, za powołaniem P. Boga, do z-u S-o B-o ime panne
Maryanne, a teraz w zakonie Metchyldę Kossowownę,
corke ww. i. pp-w sttw Czer., odebrałem po niey, z ca-
łym zgromadzeniem mojm, z miłosci rodzicielskiey od
tychze ww. i. pp-w Kossowow, sttw Czern., wniesione-
go do naszego klasztoru, na wieczne czasy, posagu tallw
bteh trzysta y wyprawę zakonną. Kttory to possag y

wyprawa, wiecznemi, nieodzownej czasu dostawszy sie klasztorowi naszemu, w gotowej summje od ichmew odebrałam; z ktorego tych tto ww. i. pp-w Kossowow wiecznymi a nigdy nieodzownemi czasu, ze wszystkich, dobr oyczystych y macierzystych, summ, leżących y ruchomych, tudzież spadkowych, przypadkowych sukcesyi, jakimkolwiek sposobem na zakonn. naszo, a curkę ichmw, Mechtyldę Kossowownę przychodzących, ja, starsza klsztoru Wit-o, jmjeniem swojm y jmjeniem całego zakonu, y ja, Matchylda Kossowowna, curka, za zezwoleniem starszych, tak samych ww. pp-w Kossowow, jakotez successor. ichmw, wiecznymi a nigdy nieodzownymi czasu kwituiem y ze wszystkiego zrzekamy się, żadney salvy, akcessu y regressu sobie y całemu zakonu naszemu nie zachowuiemy; owszem, od kozdego w osobach naszych zastępowac y ewjnkowac na kazdym miysecu powjnni bedziem. Co mamy wszystkiemu zyscie, pod zaręko, waznosc rzeczy wynosząco, y pod poenami prawnemi. O ktorą zaręko, jako y naruszenie w najmniejszym punkcie tego naszego dobrowolnego, oraz zrzecznego y kwitacyjnego zapisu, sąd y urząd wszelki na nas y successorow naszych przymuiąc, rozprawę, bez żadnych dylacyi, godzin, obmowy, munimętow, z kozdego rejestru przyiac obowiazuiemy się, a sąd y urząd wszelki, w w-m x-e Littm znaydującym się, jak w stanie naszym, (tak y w niestaniu), ma, za naruszenie tego listu zrzecznego naszego, zaręki wskazac y pomjcioną, wieczysto zrzeczno kwitacją przy nienaruszney mocy a walorze utrzymac. I natosmy oną dali z podpisem rąk naszych y ww. pp-w pieczętarzow, ustnie y oczewisto od nas uproszonych. Pisan w Witebsku, roku 1763, mca 7bra 26 dnia. U ktorego to zapisu podpisy rąk aktorow y ichmw pp-w pieczętarzow his verbis Placyda Korsakowna, starsza z-u S-o B-o WW. Ludgarda

Żegocianka, z-u S. B. W., wk. W. Alexandra Gurzyńska, z-u S-o B-o W-o. Mechtylda Kossowowna, z. S. B. W. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w B. w. jmc-i panny Placydy Korsakowny, starszey, j. p. Mechtyldy Kossowowny, zakonnicy, qua curki, y całego klasztoru w B. w. i. pp. Bazyliańek Wittbch, do tego kwitacyinego, oraz wieczyscie zrzecznego zapisu, danego ww. i pp. Antoniemu y Magdalenje z Wasilewskich Kossowom, mm. W., sttm Czer., na rzecz, dostatecznie wyrazono, jako pieczętarz, podług prawa podpisuję się Symon Edwar. Thad. Milkiewicz, l. w. W., s. p., ł. W. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych esob, do tego kwitacyinego oraz wieczyscie zrzecznego zapisu podług prawa podpisuję się Andrzej Jaroszewicz. Ustnje y oczewistto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob, do tego kwjetacyinego, oraz wieczyscie zrzecznego zapisu podług prawa podpisuję się Alexander Pohoski, mp. Kttory to takowy zapis iestt do xiąg magdeb. Witebskiey przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 142 и 143.

30.

Явка свидѣтельства, даннаго старостою Осипомъ Огинскимъ еврею Вульфу Ицковичу на Руднянское и Лioзненское раввинство, — какъ примѣръ тогдашняго порядка выбора и утверждения еврейскихъ раввиновъ на извѣстный, строго опредѣленный и притомъ непродолжительный срокъ. 1764 г. Августа 3.

Aktykacya atestacij na rabjnstwo Rudnjanskie y Loznanskie żydowi Ulfowi Irszowiczowi Iekowiczowi.

Roku tysiąc siedmsett szescdziesiąt czwartego, mca Augusta trzeciego dnia.

Na urzędzie j. kr. mosci magdeburgskim ratusznym Witebskim, zyd, rabin, Ulf Irszowicz Iekowicz ten atestacyjny skrypt ad akta ku zapisaniu podał, w te słowa pisany: Jozef z Kozielska Oginski, Dersuniski, Weypowski ette. starosta. Wszem wobec y kuzdemu zosobna, wiedzieć należacemu, mianowicie kahałowi Rudnianskiemu y Loznianskiemu, y attynencyim, ab antiquo do nich przysłuchaiącym, donosze do wiadomosci, iż z woli moiey installuie, z patentem, Ulfowi Irszowiczowi rabinstwo Rudnianskie y Loznianskie, utwjerdzam, od wszystkich zydow Rudnjanskich y Loznianskich y partykularzem onych conferowane, na latt dwanascie od daty teraznieyszey. Chcąc miec za aktualnego y prawdziwego rabjna Rudnianskiego y Loznianskiego, podług służącey sobie cyrkumskrypcij moiey, mieli, znali, onemu wszelką juryzdykcyą, bez appellacyi do administratora, y prerogatywę miec pozwalali y dochodow, na niego należących, y pensij, podług skryptu, usitate praxi, nie szczerbili, pod wjną, na sprzeciwnych, pędziesiąt czerw. złło. Po zaleceniu chęci mojch, waruie to kahałowi Rudnianskiemu y Loznianskiemu, ażeby po expiracij rabjnstwa, zadnych do tych kahałow nie formował pretensij; owszem ażeby kwitował. Na to daię ten moy skryptt, z podpisem ręki mey y pieczęci przycisnienie. Datt w Loznie, r. 1757, mca Januarij pierwszego dnia. U tego skryptu podpis ręki, przy pieczęci, his werbis: Jozef Oginski, S. D. (L. S.). Ktory atestacyjny, za wyż wyrażonym zeznaniem, skrypt iest do xiąg m. r. W. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 841, № ч. 1, л. 202.

31.

Заемное обязательство, данное ловчимъ Витебскаго воеводства Семеномъ Милькевичемъ Полоцкому архіепископу Іасону Смогоржевскому на одолженные первымъ у послѣдняго 3300 злот. Русск., считая въ томъ числѣ и проценты, срокомъ на одинъ годъ, съ обезпеченіемъ этого долга на всякомъ имѣніи должника, подъ условіемъ, въ случаѣ неплатежа въ срокъ, уплаты должникомъ соотвѣтственной интересу тройной неустойки, судебныхъ издержекъ и подъ личною его отвѣтственностію 1763 г. Ноября 4.

Zeznanie zapisu obligacyinego od ww. i pp. Milkiewiczow, lww.j w. Jasonowi Smogorzewskiemu.

Roku tysiąc siedmsett sześćdziesiąt trzeciego, mca 9bra czwartego dnia.

Przed nami vice-lanttwoytem, burmistrzami, radzami, ławnikami y całą radą magistratu miasta i. kr. m. Witebska, na sądach w magdeburyi zasiadającymi, comdarendo personaliter, ww. i pp. Milkiewiczowie, małwie, ten swój obligacyiny zapis jw. jm. p. Jasonowi Smogorzewskiemu przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do aktt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Którego thenor sequitur estque talis: Ja, Symon Milkiewicz, łowczy w-a Witto, pod wszystkie niżey wyrażone punkta, vadia y obowiązki, libere ac benevole na mnie włożone submittuiąc się, czynnie wjadomo tym moim dobrowolnym, assekuracynym, oraz obligacynym, strictissimi juris inscriptionis zapisem, jwj. Jasonowi Smogorzewskiemu, arcybiskupowi Połłmu, danym na to, iż co ja, Symon Edward Thadeusz Milkiewicz, łowczy Witebski, będąc pilnie a gwałtownie potrzebny summy pieniędzy, wzięłem, pożyczyłem u tegoż jwj. Jasona Smogorzewskiego (sic), arcy-biskupa Połłkgo, et realiter do rąk moich własnych odebrałem gotowey, rękodayney, z zad-

nego kontrakttu lub przezysku prawnego urosley summy, in quantitate złeh Russkich trzy tysiące trzystta, inkluduiąc w to y prowizyą, rachuiąc każdy złoty po szostakow dwa, staro, polsko, niebrakowano tynfowo y szostakowo moneto. Które mam y powinien będę w roku, da Bog, przyszłym 1764, w dzień Bożego Narodzenia, stta Rzymgo, według nowego kalędarza, mca Xbra 25 d. przypadaiącego, na mieyscu pewnym, przy xięgach grodzeh Połlockich, takową, staro, tynfowo y szostakowo moneto pomienione trzy tysiące trzystta złeh Ruskich, razem spełna, a nie ratami, niezym tego terminu, mieysca y dnia nie uchybiaiąc, temuż jwjp Jasonowi Smogorzewskiemu, arcy-biskupowi Połłkmu, plenipotentowi onego, lub też komukolwiek, od jmści ten mój assekuracyiny, oraz obligacyiny zapis maiącemu, oddać et deplano wyliczyć. A in casu non satisfactionis przezemnie lub sukcessorow moich eoque ipso contraventionis temu memu dobrowolnemu, obligacyino-assekuracyinemu opisowi trojake zareki, ważność rzeczy wynoszące, na mnie y sukcessorow moich wkładam, evictionem atque repetitionem tak tey kapitalney y prowizyiney summy, jakoteż trojake zarek, libere na mnie y sukcessorow moich przezemnie włożonych, na wszystkich dobrach moich y na tym, co mam y mieć będę, naznaczam y wnoszę; rozprawę, jako teraz, czasu interregni, in quolibett captum, w wm xe Littm sądzącym się, a po zakonczeniu interrengi tedy in ubiquinario foro w tymże xsttwie Littm reperibili przyiąć obowiązuję się; gdzie ja, Symon Milkiewicz, lub sukcessorowie po mnie, będąc zapozwani terminem jak naykrótszym, by y niestatutowym, etiam u sądu stanąć, nie burząc pozwu y akttorattu, rozprawić się y summę tak kapitalno z prowizyino, jakteż y trojake zareki, nie zehodząc ze sądow, zapłacić powinien będę y sukcessorow moich obowiązuję; a wszelki sąd, przed

którym o niesatysfakcyą temu moiemu opisowi sprawa sądzić się będzie, nietylko że od dobrowolnych y rozmyślnie tych moich obowiązkow mnie y sukcesorow moich uwalniać niepowinien y mocy mieć niebędę, y owszem same nawett zareki y expensa, hac in causa erogowane, który by się ex vi non satisfactionis temu opisowi wyniknąć mogli, zkombinowawszy y za sam kapitał poczytawszy y w summą skomputowawszy, przysądzić ma; za niestaniem zaś do prawa mnie lub sukcesorow moich, na wszystkie trzy lucra razem et etiam in poenam personalis infamiae wydawać fortem executionem za pierwszym dekretem ad bona beneplacita naznać (naznaczyć?) pozwalem. I na tom dał ten mój assekuracyiny, oraz obligacyiny zapis z podpisem ręki mey y ww ipp. pieczętarzow, ustnie y oczewisto odemnie uproszonych. Pisan w Orszy, roku 1763 d. 27 8bra. U tego zapisu podpisy ręki aktora y ww. ippw pieczętarzow his verbis: Symon Edward Thadeusz Milkiewicz LWWSPWL.

По оп. кн. № об. 846, № ч. 6, л. 150 и 151.

32.

Выпись изъ духовнаго завѣщанія землевладѣльца Петра Чижа, въ коемъ отказаль онъ, между прочимъ, на разные костелы и церкви и на богадѣльню, а также дьячку Погощанской церкви, — хотя мѣсто погребенія тѣла его и назначилъ при Стаецкомъ Кармелитскомъ костелѣ, — всего 50 тал. бит., кромѣ разнаго хлѣба въ зернѣ. 1764 г. Марта 5.

Testament jmé p. Piotra Czyża.

Roku tysiąc siedemsett szeszedziesiątt czwartego, mca Marca piątego dnia.

Stanowszy oczewiscie na urządzie j. kr. mci mayde-
burskim, jmé p. Jakub Czyż testament w B-u zeszłego
jmé pana Piotra Czyża podałku zapisaniu ad acta; któ-
rego testamentu thenor sequitur estque talis . . . Ciało moje
grzeszne, iako z ziemi wzięte iest, tak ziemi od dane być po-
winnoprzystoynym wiarychrześcianskiey obrządkiem, przy
odprawowaniu się mszy świętych, bez żadney pompy świato-
wey, u w B-u ww. ixx. Karmelitow Staieckich; którym to imé
xx. Karmelitom Staieckim pro Šufragijs, na msze Świ-
ęte, za kondukt, świece y za inne apparencyje, takóž za
mieysce, naznaczam y zapisuię talarow bitych dwadzi-
ęście; prezbiterowi Pohoszczańskiemu, za wyprowadzenie
ciała y za prowadzenie do xx. Karmelitow Staieckich,
oraz, za śpiewanie psalterza, dziakowi, tudziesz na mszy
święte y dzwonienie, talarow bitych trzy, żyta solankę
iedno, gryki solankę iedno; i xx. Bazylianom Taduliń-
skim, zadzwonienie y na msze święte, bitych trzy; jx.
plebanowi Witebskiemu, za dzwonienie y na mszę świ-
ęte, bitych cztery; ixx. Jezuitom, na mszy ss. y na
dzwonienie, bitych trzy; ixx. Bernardynom, na mszy ss.
y za dzwonienie, bitych trzy; ixx. Dominikonom Witeb-
skim, na mszy ss. y na dzwonienie, bitych trzy; ixx. Ba-
zylianom Witebskim, na mszy ss. y na dzwonienie, bi-
tych trzy; ixx. Trynitarzom Witebskim, na mszy ss. y
za dzwonienie, bitych trzy; parochowi Zaruczewskiemu,
na msze ss. y dzwonienie, bitych dwa; parochowi cer-
kwi Błahowieszczeńskiey w zamku, na mszy ss. y za
dzwonienie, bitych dwa; na szpital Staiecki talar ieden
y zboża solankę iedną żyta, gryki solankę 1. Oraz o
dalszą pamięć na szpitala ażeby synowie moi świadczyć
podług przemożenia swego chcieli, obliguię; przytym exe-
quie za dusze moią (aby) corocznie sprawowali, miło-
ścią synowską obliguię. Przystępuię za tym do rozpo-
rządzenia substancyi fortuny moiey, nazywaiącey się

Dwokije, w. Witeb. leżącey, ażeby synowie moi, pp. Jerzy y Augustyn tak to fortuna substancyą, iako też wszelko ruchomością, wpoł się podzieliili, nie pokrzywdzając ieden drugiego, wypłaciwszy z teyże fortuny y substancyi miłej małce moiey, i p. Marciannie Czyżowej, złotych Ruskich pięset, którey, za utściwe w małżestwie poszanowanie, zapisuję y wyznaczam przytym zboża—pszenicy solanek dwie, jęczmienia solanek dwie, gryki solanek dwie, owsa solanek trzy; zapisuję takoz zboże iey własne, które się zayduie w maiętności Dobrych, to iest, żyta solanek trzydzieście puł pięty, jęczmienia solanek puł pięty, ażeby synowie moi bez żadney trdnosci wydali, obliguję. Jakoz teyże miłej młce moiey wolno rezydencyą przy dzieciach moich opisuję y wyznaczam, oraz wszelką utściwość y poszanowanie synom moim zalecam. Córce zaś moiey, jp. Urszuli Czyżownje, w pannieńskim stanie zostającey, posagu bitych dwieście dezynuię . . . Pisan roku tysiąc siedymset szescdziesiąt trzeciego, mca Nowembra szesnastego dnia . . . Piotr Czyż . . . Ktory to takowy testament iest do xiąg miayskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 44 и 45.

Заемное обязательство, данное ловчимъ Вит. воеводства Семеномъ и женою его Констанцією ур. Лускина Милькевичами Витебскому Базилянскому монастырю на 1000 тал. бит., изъ 8%, въ годъ, срокомъ на одинъ годъ, съ обезпечениемъ этого займа и исправной уплаты его съ % на всякомъ имуществѣ должниковъ, особенно же на им. ихъ Непороты, въ

Вит. воев., и части им. Митровичи, или Земково, въ Полоц. воев., а также на тройной неустойкѣ. 1764 г. Марта 19.

Zapis obligacyiny od ww. ipp. Milkiewiczow ixx. Bazylianom W.

Roku tysiąc siedmset sześćdziesiąt czwartego, miesiąca Marca siedemnastego dnia.

Przed nami, vice-lantwoytem, burmistrzami, radzcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j-o kr. meci Witebska, na sądach w magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, comparendo personaliter, ww. i pp. Symon y Konstancya z Łuskinow Milkiewiczowie, łowczowie wa Wo., zapis swóy obligacyiny, dany w Bogu przewielebnemu imé xiędzu Janowi Łukianowiczowi, starszemu, y całemu klasztorowi Bazylianskiemu Witebskiemu, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy, in eum tenorem pisany: My, Symon y Konstancya z Łuskinow Milkiewiczowie, łowczowie woiewodstwa Witebskiego, małżakowie, pod wszystkie, niżej wyrażone, vadia, punkta, klauzury y obowiązki poddając sie, onym subesse obowiązując sie, czyniemy wiadomo tym naszym dobrowolnym, strictissime inscriptionis obligacyinym, oraz inaequitacyinym zapisem, w Bogu przewielebnemu jmé xiędzu Janowi Łukianowiczowi, z. So Bo Wo superiorowi, y wszystkim ichmem xięzy Bazylianom klasztoru Witebskiego danym na to, iż co my, Milkiewiczowie, będąc pilnie y gwałtownie potrzebni summy pieniędzy, wzięliśmy, pożyczaliśmy y, do rąk naszych własnych odliczoney, odebraliśmy gotowey, rękodayney. nielegacyiney, ani z zadnego kontraktu urosley, u tegoż w Bogu przewielebne-

go jx. Łukianowicza y wszystkich ixx. Bazylianow klasztoru Witebskiego, in specie talarow bitych tysiąc zpełna, moneto srebrno, tynfowo y szostakową, polsko, staro, dobrą y żadnemu brakowi niepodległą, rachuiąc każdy talar po tynfow sześciu y szostaku iednym. Którą to, przez nas in paratis wzięto, summę tysiąc talarow bitych takowoz moneto, nie częściami, ani ratami, lecz razem mamy y powinni będziemy oddać y wyliczyć, wespoł z prowizyją wnaszaiąc, przyrzekaiąc po osiem od sta, temuż w Bogu przewielebnemu j. xu Łukianowiczowi, superiorowi, y całemu klasztorowi Witebskiemu Bazylikańskiemu, w roku przyszłym tysiąc siedmsetnym sześćdziesiątym piątym, meca Februaryi dnia wtórego, na Gromnice sta Rzymskiego, na mieyscu pewnym, przy xiegach grodzkich wa Witto, niczym tego terminu, dnia y mieysca nie pochiabiaiąc, żadnych, by najmniejszych nie przymuiąc aresztow, nie nabywaiąc wlewkow, nie wynayduiąc przyczyn, pod punktem banicyj doczesney y wieczney, oraz infamij, tudziesz troiakiemi zarekami, za sam kapitał poczytać maiącemi, wnosząc one wespoł z kapitalną summą, evictionaliter na maiętność naszo wieczysto, Nieporoty nazwano, w wdztwie Witebskim leżaco, którą dawniey tymż ixx. Bazylianom prawem zastawnym, za summę talarow bitych tysiąc trzysta, postapiliśmy y juryzdecznie podaliśmy, oraz na wszystkie dobra nasze leżące, summy pieniężne, ubiqu. locor. będące, które mieć spodziewamy sie, a specialiter na trzecią część maiętności Milkiewiczze, to iest, Ziemkowo, w woiewodztwie Połockim leżacey, na okupienie którey przyrzeczono summę tysiąc talarow bitych pozyczyliśmy, omnibusque tali fundis (talis fundi?) attinentijs et pertynentijs tey maiętności, ze wszystkim poddaństwem, takowym inaequitationis sposobem, iż jezelibyśmy my, Milkiewiczowie, z tego do-

browolnego obowiązku naszego, summy totaliter, na terminie y mieyscu, wyzey wyrazonym, nie oddali, nie wypłacili, tedy wolen y mocen będzie w Bogu przewielebny jmc xiadz Łukianowicz, superior, y cały klasztor Bazyliański Witebski tak sam kapitał, jakoteż y prowizyą, troiakię zareki, in unum złączone y skomputowane a za sam kapitał poczytawszy, majątność naszo Mitkiewiczze, alias Ziemkowo, cum omnibus attinentijs et pertinentijs, bonitatibus, usibus, fructibus, z poddaństwem, cało et lub in parte, bez żadnego zapozwu, konwikeyi, dekretu, bez żadnego urzendu, tylo za tym zapisem naszym, z jenerałem jo kr. meci, captato tempore, podług zdania upodobania swego zaiachać, inwentować y te dobra z dworem, wsiami y poddaństwem, zasiewem y krescencyio oboro stadem aż do zupełney we wszystkim sobie satysfakcyi posydować y pożytkow wszelkich wynaydować, ad suum usum et libitum obracać, lub swoim prawem komu chcąc postąpić; a chociażby ixx. Bazylianie, za nieoddaniem summy tysiąca talarow bitych, na terminie, in actuałem posesionem pomienioney majątności Mitkiewicz, alias Ziemkowa, zaraz nie doszli albo, zagodzeni prowizyą, zezwolili, żebyśmy, Milkiewiczowie, w dalszy czas też majątność y summę tysiąc talarow bitych trzymali, przecie, jako w każdym poslednieyszym którymkolwiek roku, za naypierwszo requizycyą w Bogu nayprzewielebnieyszego jx. superiora y wszystkich ixx. Bazylianow klasztoru Witto., mamy zupełną satysfakcyą uczynić, summy tysiąc talarow bitych kapitalney wyliczyć y oddać wespół z prowizyą, tak tenże nasz zapis, w tymże czasie poslednieyszym in suo robore et valore cum vadijs ut supra, liberaque inaequitatione, tempore captato, ile by raz tego potrzeba była, aż do zupełney satysfakcyi ma zostawać; my zaś, Milkiewiczowie, małżonkowie, łowczowie wa Wo,

a po nas sukcesorowie nasi, in casu subsecutae inaequitationis et possessionis majątności Mitkiewicz, alias Ziemkowa, przyzwalamy, gdyby xx. Bazylianie Witebscy też majątność Ziemkowo, za tym zapisem, iakby za prawem zastawnym, trzymali y possydowali od trzech lat do trzech lat, z terminem okupna w dzień s. Jerzego sta Rzym. ani pierwiej te majątność rehabere powinni będziemy, aż dwunastu niedzielami przed terminem, wyż wyrażonym toties, przed świętym Jerzym sta Rzym. obwieściwszy y takowego obwieszczenia jurysdyczne podanie w wakta wa W-o, ubi bona consistant, wprowadziwszy, sumę totalną kapitalną y prowizjalną circa fundum majątności Mitkiewicz, alias Ziemkowa, z zarękami skomputowaną, oddamy w wyliczemy, zatym nie urozczaiać żadnych pretensyi tak z obięcia, jakoteż y possydowania, nie pociągając do inquizycyi, kalkulacyi y werafikacyi, zupełnie kwitować będziemy, a iako w dzierzeniu żadney, przez sie y przez sukcesorow y przez żadne subordynowane osoby, przeszkody y prepedycyi ixx. Bazylianom czynić nie powinni będziemy, tak od każdego teyze majątności turbatora, wstemp y pretensyją czyniącego, zastempować, ewinkować własnym naszym kosztem u każdego sądu y prawa, ile razy tego potrzeba będzie kazała, obowiązujemy się, wszystkich sukcesorow naszych pod tenże obowiązek poddając; in casu naruszenia y w naymniejszym punkcie niedotrzymania tego naszego dobrowolnego, obligacyinego, oraz inaequitacyinego listu zapisu, pozwalamy nas samych, a po nas sukcesorow naszych terminem iak naykrutszym, choćby y niestatutowym, ad ubiquinarium forum genareli titulo wo Xa Lo, etiam extra repartitionem, zapozwać; gdzie my lub sukcesorowie nasi, będąc zapozwani ad primam instantiam, stanowszy, nie burząc pozwu y aktoratu, bez żadnych dyllacyi, godzin, obmow y munimętow, z któ-

regokolwiek rejestru, rozprawę przyjąć y satysfakcyą; in omni temu zapisowi naszemu uczynić powinni będziemy; za niestaniem tedy gradum con . . . endi ultimum et ultimarium na infamie doczesno y wieczno, za pierwszym dekretem, fortem executionem na wszelkich dobrach naszych pozwalamy, bez żadney o to kontradykcyi y prozekucyi prawney, pod temiż zarękami, któreby niepoiednokrotnie zapłacić przyszło, przecie ten nasz dobrowolny, obligacyiny, inaequitacyiny zapis in suo robore et valore zostawać ma. I na tośmy dali z podpisem rąk naszych y ipp. pieczętarzow, ustnie od nas uproszonych. Pisan w Witebsku, roku tysiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego czwartego, mca Februar. dnia wtórego. U tego zapisu podpisy rąk aktorow y ipp, pieczętarzow his verbis: Symon Edward Thadeusz Milkiewicz, ł. w. W. Konstancyia Milkiewiczowa. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od ww. ipp. Symona y Konstancyi z Łuskinow Milkiewiczow, ł. w. W., rodzicow, dobrodzieiow, do tego obligacyinego, oraz inaequitacyinego zapisu na sumę tysiąc talarow bitych zpełna y z prowizyją po osiem od sta, staro polsko, niebrakowano, tynfowo y szostakową, srebrną, z terminem oddania w roku, da Bóg, przysłym tysiąc siedmsetnym sześćdziesiątym piątym, w dzień Naysw. Panny Gromniczney, dzień, wtórego Julij (sic) przypadaiący, na miejscu pewym, przy xiegach grodzkich wa Wo, danego w Bogu przewielebnemu jnci xiedzu Janowi Łukianowiczowi, superiorowi zakonu Świętego Bazylego Wielkiego, y wszystkim ixx. Bazylanom klasztoru Witebskiego, podług prawa podpisuię się Hieronim Milkiewicz, ł. w. W., s. Kuzł. Za ustną y oczewistą prozbą od osob, wyż wyrażonych, do tego zapisu obligacyinego według prawa podpisuię się Stefan Kossow, r. w. W. Ustnie y oczewisto

proszony pieczętarz od osob, wyż wyrażonych, do tego obligacyjnego, oraz inaequitacyjnego zapisu podług prawa podpisuję się Bartłomiey . . . Który to takowy zapis jest do xiąg mieyskich Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 65—67.

34.

Заемное обязательство Витебскаго градскаго писаря Ивана Гурко, данное настоятелю Витебскаго приходскаго костела (фары) и старшему миссионерской конгрегации Виленскаго дома, кс. Иоанну Тильману, а также всѣмъ всендзамъ того дома, на 2100 тал. бит., изъ 7%, срокомъ на 8 мѣсяцевъ, съ обезпеченіемъ этого долга на им. должника Погостище, въ Витебскомъ воев. сост., и неустойкѣ. 1764 г. Марта 28 а).

Zeznanie zapisu obligacyjnego, oraz inaequitacyjnego od w. j. p. Hurki, pisarza grodz. w. W., w B. przew. ixx. congregationis missionis domu Wilen.

Roku tysiąc siedmset sześćdziesiąt czwartego, miesiąca Marca dwudziestego ósmego dnia.

Roku 1764, 21 d. Xbra post exolutionem eliminowany.

Przedemną Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wa Wo, sędzio pogranicz., lantwoytem Witebskim, od jw. jp. Józefa Sołłohuba, woiewody y woyta Witebskiego installowanym, y przed nami, bur-

---

а) Изъ этого док. видно, что Виленскіе латинскіе миссионеры имѣли также и въ Витебскѣ свою колонію при фарномъ костелѣ, подъ управленіемъ прих. всендза этого костела.

mistrzami, radzcami, y całą radą magistratu miasta i. kr. mci Witebska, na sądach w magdeburyi zasiadającymi, comparendo personaliter, w. i p. Hurko, pisarz grodzki w-a Wo, zapis swóy obligacyiny, oraz inaequitacyiny, w Bogu przewielebnemu jmci xiedzu Janowi Tylmanowi, proboszczowi y starszemu oraz *ixx. congregationis missionis* domu Wileńskiego, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był do xiąg magdeburyi Witebskiey przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowski, wpisać w wakta zleciliśmy. Którego tenor sequitur estque talis: Ja, Jan Romeyko Hurko, pisarz grodzki wojewodztwa Witebskiego, wszystkie, niżej wyrażone, vadia, punkta, zareki, obowiązki prawne libere ac benevole na mnie y dobra moje przyimuiąc, czynie wiadomo y iawnno wyznawam tym moim sam na siebie dobrowolnym, *strictissime inscriptionis obligacyinym*, oraz *inaequitacyinym* zapisem, w Bogu przewielebnemu jmci xiedzu Janowi Tylmanowi, proboszczowi y starszemu, oraz ichmem xięży *congregationis missionis* domu Wileńskiego danym na to, iż co ja, Jan Romeyko Hurko, pisarz grodzki wa Wo, ku pilney a gwałtowney potrzebie moiey wziołem, pozyczyłem y, do rąk moich odliczywszy, odebrałem u w Bogu przewielebnego jmci xiedza Jana Tylmana, starszego, y wszystkich *ixx. congregationis missionis* domu Wileńskiego rękodayney, a nie z zadnego kontraktu, przezysku prawnego urosley summy, in specie talarow bitych dwa tysiące sto, starey, polskiey, tynfowey y szostakowey monecie, licząc każdy talar po tynfow sześć z szostakiem. Którą to takową summę y prowizyją roczną, od niey należąco per septem a cento, staro polsko moneta mam y powinien będę w roku teraznieyszym tysiąc siedemsetnym sześćdziesiątym czwartym, w dzień So Michała sta Rzym., podług nowego kalendarza przy-

padającego, zpełna razem, a nie ratami, przy xięgach grodzkich woiewodztwa Witto, w Bogu przewielebnemu jxdzu Janowi Tylmanowi, starszemu missionis, y wszystkim ixx. domu Wileńskiego, quam strictissime wypłacić, niczym tego terminu y mieysca nie uchiabiając, a iesliby, przepomniawszy tego moiego obligacyinego, oraz inaequitacyinego zapisu, summy dwuch tysięcy sta talarow bitych in termino profixo nie oddał y nie wypłacił, tedy liberam inaequitationem do dobr, Pohosciszcz nazwanych, w woiewodztwie Witebskim sytuowanych, cum attinentijs, bez żadnego urzędu, procederu y dekretow, z iednym jeneralem, czyto w tydzień po pomienionym terminie, czyliteż captato quovis tempore, pozwalam. In virtute którego obligacyinego, oraz inaequitacyinego zapisu w Bogu przewielebnemu jmcu xiędzu Janowi Tylmamowi, starszemu congregationis missionis, y wszystkim ixx. domu Wileńskiego, lub ktokolwiek, za wlewkiem, czyliteż za plenipotencyią ten mój zapis mający, pomienione dobra, Pohosciszcze nazwane, ze wsiami y poddanemi, w nich mieszkającemi, z krescencyią ozimo y inno, w polu zasiano y w szpichlerzach zsypano, gruntami oromemi y nieoromemi, lasami, puszczami, sianożęciami murożnemi y błotnemi et cum omnibus onych generaliter attinentijs, ad suam obiowszy possessionem, ono posydować, rządzić, dysponować, intraty, czynsze, arędy odbierać et in suos usus obracać aż do oddania przezemnie lub sukcessorow moich summy dwuch tysięcy sta talarow bitych wolni y mocni będą. A ia, Jan Romeyko Hurko, pisarz grodz. w. Wo, et per subalternas personas bronić, za żadno wio- lencyą poczytać, do kalkulacyi y weryfikacyi pociagać y żadney prepedycyi ichmem w possesyi czynić nie mam y sukcessorowie moj nie powinni będą; owszem, circa exemptionem, za wydanym dwunastu niedzielami y w

grodzie Wittm zeznanym obwieszczeniem, summę kapitalną dwa tysiące sto talarow bitych oddać, pretensyie wszelkie, ex vi dodania poddanym zapomogi, reperowania budynkow, w tych dobrach Pohosciszcze wynikłe, podług uznania przyacielskiego refundere y z possessyi plenarie kwitować obowiązue się. Na dotrzymanie czego wszystkiego, zaręki, ważność rzeczy wynoszące, et poenas banitionum ac infamiae zakładam; którą zarękę, wespół z summą kapitalną, na wszelkie dobra moje leżące, ruchome, summy pieniężne, ubique locorum będące, evictionaliter wnosze; in casu naruszenia y niedotrzymania tego moiego obligacyjnego, oraz inaequitacyjnego zapisu daie moc y pozwalam mnie y sukcesorow moich, tak podczas interregni do sądow kapturowych, iakoteż do wszelkiego sądu y prawa cuiusvis subselij w w. x. Lm. adcytować, gdzie, będąc adcytowany, mam stanąć, a stanowszy, rozprawę, bez żadney dylacyi, obmow, munimętow, przyiąć y wszelkim adcytaciom, bez appellacyi, podlegać submittuie się y sukcesorowie moi powinni będą. W niestaniu zaś mojm, każdy sąd y urząd, in poenas legum condemnowawszy, fortem, za pierwszym dekretem, executionem udzielać wolen y mocen będzie; o co ja sądu . . . o zły wskaz, strony zaś o zły przewod prawa, nigdzie pozywać y turbować nie mam, pod wyż wyrażono zaręko, któraby y nieraz zapłacić przyszło, przecie ten mój dokument, dobrowolny, obligacyjny y inaequitacyjny zapis aż do zadość uczynienia onemu in omni robere et valore nienarusznie zostawać ma. I na tom dał z podpisem ręki mey własney y z podpisami rąk ww. ipp. pieczętarzow, odemnie ustnie y oczewisto uproszonych. Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedemsetnego sześćdziesiąt czwartego, mca Marca dwudziestego pierwszego dnia. U tego zapisu podpis ręki aktora y ipp. pieczę-

tarzow his verbis: Jan Hurko, pisarz grodz. w. Wo. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od w. jp. Jana Hurki, pisarza grodz. w. Wo., do tego obligacyinego, oraz inaequitacyinego do majątności Pohosciszcz, w wodztwie Wittm sytuowaney, zapisu na summę tallarow bitych dwa tysiące sto, rachuiąc prowizyią per septem a centum (to?), która bądzie przy exolucyi summy należała, w Bogu przewielebnemu jmci xiędzu Janowi Tylmanowi, proboszczowi y starszemu, y wszystkim ixx. congregationis missionis domu Wileń. danego, podług prawa podpisuię się Jozef Hurko, pod. wa Wo. Oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego obligacyinego, oraz inaequitacyinego zapisu na rzecz, w nim wyrażono, prawnie podpisuię się Maciey Hurko, hor. wa Wo. Oczewisto proszony pieczętarz od osoby, wyż wyrażoney, do tego obligacyinego, oraz inaequitacyinego zapisu na rzecz, we szredzinie wyrażono, podług prawa podpisuię się Teofil Mohuczy, kom. y nam. grodz. w. Wo. Ktory zapis iest do xiąg magd. Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 133 и 134.

35.

Письмо настоятеля Витебскаго Базыліанскаго монастыря, Іоанна Лукіановича, къ прокуратору баз. имѣнія Авдѣевичъ, о томъ, чтобы сынъ крестьянина баз. деревни Жебентяевъ, Воропаенка, заплатилъ Витеб. Крайчому Осипу Пышницкому, за вступленіе въ бракъ съ крестьянкою сего послѣдняго, установленный взносъ подъ названіемъ куницы. 1764 г. Мая. 20.

Aktykacya listu, pisanego od wb. p. jx. Jana Łuki-
oauwicza z s B W., Wit. superiora, do jx. prokuratora

Audziejewickiego, podanego przez jp. Pysznickiego, krayczego w. Wit.

Roku tysiąc siedmsett sześćdziesiąt czwartego, mca Maja dwudziestego dnia.

Na urzędzie j. kr. mci magdeburskim ratusznym Witebskim, comparendo personaliter, wjp. Ignacy Pysznicki, k. w. Wit., ten list, pisany od jx. Jana Lukianowicza z. s. B. W., super. Wit., do jx. prokuratora Audziejewickiego, ad akta podał, ku zapisaniu podał, w te słowa pisany: W Bogu wielebny w Xsie bracie, prokuratorze Audziejewicki! Ponieważ syn Warapaionka, poddanego naszego Żebienińskiego, podał (pojął?) za małżonkę poddaną w j. p. Pysznickiego, krayczego w. Witto, nie uspokoiwszy kunicy, iako o tym mam wiadomość od samegoż wjp. krayczego, żalącego się o podstęp, więc zalecam wmci, gdyby przerzeczony nasz poddany zapłacił kunicę. Co wyraziwszy, piszę się x. superior Data takowa: d. 26 Marca 1764-o. Intytulacya listu: W Bogu wielebny, w Xsttusie bratu, prokuratorowi Audziejewickiemu. Który to takowy list, ad akta podany, iest do xiąg m r. W. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 163.

36.

Удостоверение, выданное Витебским магд. магистратомъ проживавшему въ г. Полоцкѣ мѣщанину Ивану Головеню, о принадлежности его въ Витебскому ратушному вѣдомству, происхожденіи изъ стариннаго здѣшняго, почтеннаго рода и о личной его благонадежности. 1764 г. Мая 22.

Aktykacya listu testimonialnego, służącego sławetnemu Janowi Haławieni, mieszczaninowi Witebskiemu.

XIX

18.

Roku tysiąc siedemsett sześćdziesiąt czwartego, meca Maja dwudziestego wtórego dnia.

Na urzędzie j. kr. meci magdeburskim ratusznym Witebskim, stanowszy oczewiście, sttny pan Jan Haławień ten list testimonialny ad akta ku zapisaniu do xiąg magdeburyi Witebskiej podał, w te słowa pisany: Symon Edward Thad. Milkiewicz, łow. w. W., sędzia pograniczny, sędzia kapturowy, lantw. Witebski, oraz y cała rada magistratu miasta j. kr. meci Witebska. Ponieważ doniesiono do nas, urzędu magdeburskiego j. kr. meci Witebskiego, querymonia ucziwego, nieposzlakowanego, zdawna, z antidatow, mieszczanina miasta tego j. kr. meci Witebskiego, stto pana Jana Hołowienia, ad presens mieszkającego w mieście j. kr. meci Połocku, żądającego testimonium dla dania sobie wiary w kożdym mieyscu y urzędzie, zaczym, jako nam, urzędowi, dostatecznie iest wjadomo, wyznaiemy y niniayszym testimonialnym listem obwieszczamy, komu o tym wiedzieć będzie należało, iż wyż wyrażony pan Jan Hołowień, do juryzdykeyi naszej należący, zdawna, z antedata i dziadow y pradziadow mieszczanin y obywatel miasta tego Witebskiego, z osiadłości y posesyi swey wyzuty, z rządow Boga Naywyższego, iednak iakakolwiek posesyą maiący, w niezym nieposzlakowany, familij godney, zacney, rodzoney y urodzoney, ucziwey wychodzący, w mieście naszym Witebsku dotychezas kwitnącey. I dla tego ten nasz testimonialny list wydawszy, pro meliori fide et robore rękoma naszymi podpisawszy, z kancelaryi naszej wydać zleciliśmy. Akttum na urzędzie j. kr. meci magdeb. Witebskim, roku 1764-o, meca Maja 20 dnia. U którego to testimonium podpisy rąk his verbis: Symon Edward Thad. Milkiewicz, łw. W., s. p. y kap., lantw Wit. Jan Iholnik, burmistrz Wi-

tebski. Antoni Pilecki, radca Witebski. Antoni Szyrma Szczyrbiński, komornik w-a Smoll., j. kr. meci sądowy pisarz m. Wit. Który to takowy zapis iest de xiąg m. r. W. przyięty u wpisany. Wypis wydany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 172 и 173.

37.

Инвентарь имѣнія Кеймино, составленный къ купчей вѣрности на это им., данной земскимъ судьей Витебскаго воеводства Антономъ и женою его Констанціею ур. Карницкою Лускинами Смоленскому подчашію Ивану Лапѣ, и ими же представленный, для явки, въ Витебскій магдебургскій магистратъ. Прежде всего, описана владѣльческая усадьба им. Кеймино, въ которой показаны разныя жилыя и хозяйственныя строенія, въѣздныя ворота съ башнями и за мельницею церковь съ оградю, а затѣмъ поименованы принадлежащія къ этому им. 6, населенныхъ крестьянами, деревень: Рывдево, Мацково, Конашево, Михнево и Зубино, съ объясненіемъ и быта крестьянъ. Крестьянская земля дѣлилась: по исполненію повинностей, на, т. н., *тѣльную* а) и *куничную*, а по измѣренію— на увологи (1 ув.=Русск. 19 дес., 1354 кв. саж., 7 фут. и 64¹/₂ д.). Съ увологи куничной земли крестьяне платили чинша вообще 40 злот. (1 злот. польск. въ 1766 г.=Руск. 16¹/₄ коп. сер.), а съ тяглою 9 злот. и подымной (подворной) подати тѣ и другіе—по 1 злот. 15 грош., съ нѣкоторыми, впрочемъ, и въ томъ, и въ другомъ случаѣ, исключеніями сообразно семейному и экономическому положенію того или другаго хозяина. Число душъ въ крестьянской семьѣ было 3—12, а рабочихъ лошадей у хозяина 2—35; случалось и такъ, что на двѣ увологи зем., при 7 душахъ семьи, была всего-то 1 лошадь. Общія повинности Кейминскихъ крестьянъ: куничныя, кромѣ вышеозначеннаго чинша и подымныхъ, обязаны были, по указанію экономіи, какъ и тягле, исполнять урочныя работы и нести, т. н., подорожину, т. е. повинность на доставку куда слѣдуетъ экономической корреспонденціи; нѣкоторые

а) *Тѣльный*, отбывающій барщину, работающій скотомъ; *тѣлецъ*, чиншевикъ; *тѣлло*, дань, оброкъ, чиншъ. Linde, T. I, Cz. I, str. 282.

изъ нихъ служили также и барщину по 2 дня въ недѣлю. А тяглые, кромѣ платежа чинша и подымныхъ, служили барщину съ уволовъ 4 д. въ нед.—мужчина 2 д. и женщина 2 д., исполняли урочныя работы, подорошину, мужскую и женскую стражу, молотбу и другія хозяйственныя отправления поочереди, стирали бѣлье и мыли овецъ, изготовляли крупу, бѣлили холстъ, убирали огородные овощи, давали съ уволовъ, т. н., *дьяельные* (въ видѣ благодарности) 1 солянку (1 сол.= $\frac{1}{6}$ бочки лит.=Русск. 12 четверик. и 2 гарн.) ржи и 1 сол. овса, 1 гуся, 2 курицы, 2 дес. яицъ, 2 копы (12 дес.) грибовъ, 2 тальки (мотва) нитокъ и, при урожаѣ, ягоды и орѣхи. Измѣненіе такого порядка отбыванія и количества повинностей зависѣло отъ усмотрѣнія владѣльца. Вообще же экономическое положеніе имѣнія представляется въ слѣдующихъ цифрахъ: на земляхъ собственно экономіи посѣяно было 80 солян. ржи, 110 с. овса, 8 с. ячменя, 15 с. гречихи, 4 с. гороху, 4 с. пшеницы, 2 с. льна и 1 с. конопли. Крестьянъ числилось всего об. п. 335, у нихъ лошадей 252, земли 53 увол., дымовъ (дворовъ) 57, барщины отбывали они муж. и женщ. 134 дня, получено съ нихъ--талекъ 66, грибовъ 66 копъ, яицъ 11 в., куръ 68, гусей 34, благодарственныхъ—овса 34 сол., ржи 34 сол., чинша 372 злот., подымныхъ одного раскладочнаго срова 66 злот.; кромѣ того, получ. аренды съ корчемъ и зем. долей 40 тал. бит. и подорощины, по цѣнѣ 10 бочекъ соли, 40 тал. бит., а всего аренды, чинша и подымныхъ 1265 зл. 25 грош. Наличная движимость экономіи: коровъ тельныхъ 2, яловыхъ 2, быкъ 1, телокъ сеголѣтнихъ 6, овецъ старыхъ 3, ягнятъ 3, коза съ козленкомъ и козломъ, свиной материхъ 2, боровъ 1, куръ 6 и пѣтухъ 1, равныя утварныя, хозяйственныя, пивоваренныя и винокуренныя принадлежноти въ скудномъ также числѣ и видѣ. 1764 г. Мая 24.

Inwentarz przy prawie wieczystym na majątność
Kiemin od ww. ipp. Łuskinow w jp. Łapie.

Roku tysiąc siedymset szeczdziesiąt czwartego, mca
Maja dwudziestego czwartego daia.

Przedemno, Symonem Edwardem Thadeuszem Mil-
kiewiczem, łowczym wdzta Witeb., sędzio pogranicznym
y kapturowym, oraz lantwoytem Witebskim, od jw jp.

Jozefa z Dewoyny Sollohuba, woiewody Witebskiego, installowanym, y przed nami, burmistrzami, radezami, ławnikami y cało rado magistratu miasta j. kr. mei Witebska, na sądach magdeburij zasiadaiącemi, comparendo personaliter, ww ipp. Antoni y Konstancya z Kornickich Łuskinowie, sędziowie ziemscy wdzta Wittbo, inwentarz swòy, przy prawie wieczysto przedaznym wilm. j. panu Janowi Łappie, podczaszemu Smoleńskiemu, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do xiąg magdeburji Witebskiey przyięty y wpisany. Ktòrego tenor sequitur estque talis: Inwentarz maiętności Kieymina, w Witeb. y powiecie Orszan. sytuowany, przy prawie wieczysto przedaznym, sub actu roku tysiąc siedymsetnego szesdziesiąt pierwszego, meca Februaryi dziewiętnastego dnia danym y w ziemstwie wdzta Witeb. przyznanym, od nas, Antoniego y Konstancyi z Kornickich Zaranowskich Łuskinow, sędziow ziemskich w. Witeb., małw, przy podaniu w wieczysto possessyą w. jp. Janowi Łapie, podczaszemu Smoleńskiemu, zporządzony in fundo teyże maiętności Kiemina, z opisaniem dworu, gruntow, poddaństwa y ich powinności, należności. A naprzod opisanie samego dworu Kieminskiego: pro primo, brama wielka, wiezna; obapoł świrnow dwa z zamkami wnetrznymi, drzwi na zawiasach z zaszczebkami, na drugiey kondygnacyi skarbey dwa, drzwi na zawiasach z zaszczebkami, stolowanie z starczyc, gontem nowym pobite, bramy wrota na biegunach; od tey bramy po prawey stronie budynek mieszkalny, do sieni z ganku drzwi na zawiasach z zamkiem wnetrznym, z lewey strony izba z komoro, alkierzem y szpizarnio, okien szklannych sześć dobrych, drzwi czworo na zawiasach, zamki wnetrzne, w izbie y pokoju co w komorze klamka y zaszczepka, piec zielony z kominkiem, naprzeciw z prawey strony stołowa z ko-

moro, okien cztery, drzwi dwoje na zawiasach, z zaszczebkami, piec krzyżowy, w sieniach kuchnia mrowana z kominem, z kuchni komora dla złożenia kuchennych rzeczy, drzwi na zawiasach z zaszczebko, u tego budynku stolowanie z tarcie, dach gontem pobity, nowo reperowany; od tego budynku warzywnia w ziemi, zaszczebka, przy pogrzebie lodownia, drzwi, zaszczebka; przy lodowni świren duży na dwóch kondygnacjach, drzwi na zawiasach z zaszczebko, w spodnich drzwiach zamek wewnętrzny; przy tym drugi świren także na dwóch kondygnacjach, niżnie drzwi na zawiasach y z zaszczebko; od tego trzeci świren, drzwi na biegunach z zaszczebko, dach z dranie, dobre; od tych świrnow staynia dobra wpuł z pomostem, jaśłami y wrotami dwoistemi, słomo pokryta, przy stayni wrota dobre, pokryte do browaru y nastaw; przy wrotach syrnik stary, drzwi z zaszczebko; przy syrniku świronek, drzwi zaszczebko; przy tym świronku mlecznik, na wierzchu syrnik, drzwi na zawiasach z zaszczebko; od tych budynek urzędniczy, do sieni drzwi na biegunie, po lewey stronie izba biała z komoro, okien szklanych cztery, piec szary z kominem, drzwi tak do izby, iako y komory na zawiasach, z klamko y z zaszczebkami, do piekarni drzwi na zawiasach, do komory na biegunie; z sieni do obory drzwi na biegunie; od tego folwarku, przy oborze piekarni dwie, poszrod sieni, z drzwiami y piecami; w oborze chlewow wszystkich, w kwadrat postawionych, osim, to iest, sześciennych cztery a kwadratowych cztery, z wrotyma y drzwiami dobremi, słomo pokryte. Opisanie gumna: tokownie dwie z dwoma osieciami; punia, nowo postawiona, wielka, którey obapoł torpin czternaście; od tey puni punia druga sześcienna; przy tey trzecia punia także sześcienna; przy tey puni powieć; daley czwarta

punia w ścian dziewięć; wrota w puniach y w tokowni zamczyste, dobre, z zaszczebkami, dachy dobre, słomo ukryte; ogrodzenie tak dworu, gumna, iakoteż y ogrodu wkóło zamiotem; od tegoż gumna y folwarku świrnow dwa dobrych z stolowaniem, drzwi na zawiasach, z zaszczebkami, między któremi wrota do gumna; od tych świronkow, po bramie wieżney, wozownia z wrotyma dobrymi z zaszczebko, pomostem, słomo pokryte; z lewey strony tegoż folwarku, za wrotyma, browar z łaznio, w drzwi y wrot z aszczebki; przy browarze druga łaznia dla tarcia lnu, z sienmi; przy tymże browarze sadzawka y stawek; przy stawie młynek wieśni, ze wszelkim oporzadzeniem; za młynem cerkiew a) z ogrodzeniem. W zmianach dwornych żyta na ten rok wysiano solanek osimdziesiąt; jarzyny wysiewa się—owsa solanek sto dziesięć, jęczmienia solanek osim, gryki solanek piętnaście, grochu solanek cztery, pszenicy solanek cztery, lnu solanek dwie, konopi solanka iedna.

Specyfikacya poddaństwa, gruntow, pod niemi będących, samych osob, koni, panszczyzni y daniny, od nich należących. Wieś Ryndzie wo: gruntu włok trzynaście; Pilip Hołowa, syn Sciepan, u niego synow dwa—Danila y Iwan, córki Filipa dwie, dym ieden, kuniczego gruntu włoka iedna, koni czworo, czynszu złotych czterdzieście, podymnego złoty ieden y groszy piętnaście; Jakub Pułoracki, synow dwóch—Iwan y Chomka, przy nim brat Sciepan Pułoracki, u niego synow dwuch—Nikita y Ciemoszka, dymy żyłe dwa, gruntu całęgo włoka jedna, prihonu dni cztery, koni czworo, czynszu zł. dziewięć, podymnego złty ieden y groszy piętnaście; Roman Łysionek, syn Pauluk, córka iedna, dymy

---

a) Интересно знать, существуетъ-ли эта церковь и въ настоящее время и кому она принадлежитъ.

żyłe trzy, kunicznego gruntu pułwłoki, pryhonu dni dwa, koni dwoie, czynszu zł. dwadzieście, podymnego groszy 27 y pułgrosza; Marko Malkowicz, u niego synow trzech—Ausiey, Marko y Chwiedor, mieszka z jp. Michałem Bernackim, szlachcicem, z którym wszystek dobytek po połowie, osob wieczystych pięć, dymow żyłych cztery, kunicznego włoka iedna, pryhonu dni dwa, czynszu zł. czterdzieście, podymnego złty ieden y groszy 15; Wasil Hołowa, kowal, synow 4—Jakub, Mikołay, Andrzej y Iwan, córek dwie, wszystkich osob 8, dymow żyłych 5, kunicznego gruntu włoka 1, koni 5, czynszu zł. 40, podymnego zł. 1 y gr. 15; Wisil Kapor Łyczkowski, córka 1, wszystkich osob 3, dymow żyłych sześć, gruntu ciałego włoka 1; Janko Husionek, synow 7, Kondrat, Maxim, Andrey, Mikita, Andrey, Apanas, Karpa, córek 2, wszystkich osob 11, dymow żyłych 7, ciałego gruntu włoka 1, pryhonu dni 4, koni 4, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Lewon Czaban, mieszka przy matce, przy nim siostry dwie y braci stryiecznych dwoch—Wasil y Lukian Czabany, dymow żyłych 8, ciałego gruntu włoka 1, pryhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Piotrok Bondar, u niego syn Jakub. przy nim brat Illusza, dymow żyłych 9, gruntu ciałego włoka 1, osob wszystkich 5, pryhonu dni 4, koni 4, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; pustosz po wyszłym Sciepanie Bondaru z doli do aredy należy, włoka 1; Iwan Dziemanczuk, u niego synow dwoch żonatyh y córek dwie; Wasil, u niego synow dwoch—Pauluk y Masiey y córek dwie, drugi Alexiey, u niego syn Sidor, osob 12, dymow 10, z gruntu ciałego włoka 1, pryhonu dni 4, koni 6, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Jermak Szalyha, synow trzech—Chwiodor, Daniła y Wasil, dymow żyłych 11, osob wszy-

stkich 5, gruntu ciałego włoka 1, przyhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; pułwłoki pustey do aredy z kontraktu przydano; włoka w zaścianku zostaje w pustoszy; do osiadłości tey wsi poddaństwa osob wszystkich 55, dymow żyłych iedynaście, pustego gruntu włok dwie y puł, kunicznego włoki 3 y pułwłoki, ciałego gruntu włok siedym, przyhonných dni 28, koni 35, czynszu zł. 194, podymnego zł. 14 groszy 12 y $\frac{1}{2}$; z teyże wsi ciałhi z włoki dają żyta solankę iedną, owsa solankę iedną, gęś iedno, kurow dwie, iaiec dwadzieście, grzybow kop dwie y dalsze ordynacyne posługi pełnią dawnym zwyczajem. Wieś Kuckowo, alias Borsuki: gruntu włok 4; Kazimierz Arasimow, syn Pauluk, córek dwie, u syna takze córek dwie, osopsia (osob ośm?), dym żyły ieden, gruntu kunicznego włoka 1, koni 5, czynszu zł. 30, podymnego zł. 1 y gr. 15; pustosz Romana Arasimowego, syn iego Iwan za pastucha we dworze, a iego syn Parfien służy u Kazimierza Harasimowego, osob 3, pustego gruntu włoka; Michałko Zawułko, szwagier Astap, u niego syn Mikołay, u Zaułki corka iedna, osob 6, dymy żyłe dwa, ciałego gruntu pułwłoki, przyhonu dni dwa, koni dwie, czynszu zł. 4, podymnego groszy 22 y $\frac{1}{2}$; Hryszko Litwinow, syn Zmitrok, córek dwie, przy nim wdowa Matruna Litwinowa, u niey syn Wasil y curka iedna, dymow żyłych 3, osiadłego gruntu włoka 1, osob 8, przyhonu dni 4, koni 4, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 gr. 15; Hryszka Bierascień, synow 3—Atrachim, Michałko y Kastuś, córek dwie, dymow żyłych 4, gruntu kunicznego pułwłoki, osob onych siedym, koni troie, czynszu zł. 15, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$. W tey wsi wszytkich osob 32, dymow żyłych 4, gruntu pustego włoka 1, przyhonu dni 6, koni 14, czynszu zł. 58, podymnego zł. 4 y gr. 20; powinność nich takowa: ciałhy

daje z włoki gęś 1, kurow 2, jaiec 20, grzybow kop. 2, dalsze powinności, posługi pełnią zwyczajnie. Wieś Mackowo: gruntu włok 9; Kondrat Dzieman Szuk, synów dwóch—Jakub y Arciem, u Jakuba syn Zmitrok y curka iedna, Arciema córka iedna, dym żyły 1, gruntu ciahłego włoka iedna, osob onych 9, pryhonu dni 4, czynszu zł. 9, podymnego złoty 1 y gr. 15; Piatrok Patocki, u niego còrek dwie, osob 4, dymow żyłych dwa, przyiemnego pułwłoki, ciahłego gruntu pułwłoki, pryhonu dni dwa, koń ieden, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Sciepan Żarnosiek, syn Kondrat, corka iedna, przy nim brat Stefan, u niego synów dwoch—Dziemian y Łauryn y corek dwie, osob 10, dymow żyłych 3, ciahłego gruntu pułwłoki, dni pryhonnych dwoie, konie 3, czynszu zł. 4, podymnego groszy 27 y $\frac{1}{2}$; Jakusz Bobylow, syn Iwan, u niego corek 3, przy nim zdolnik Andrzej Siemionowicz, osob 8, dymow żyłych 4, ciahłego, gruntu pułwłoki, pryhonu dni dwa, koni 3, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Janka Bielezyk, synów dwuch—Andrzej y Dziemijan, corka jedna, przy nim braci dwoch—Roman, synów 2—Achrem y Janka, corka 1, drugi brat niezenny Kondrat, osob 11, dymow żyłych 5, ciahłego gruntu włoka, pryhonu dni 4, koni 5, czynszu zł. 9, podymnych zł. 1 y gr. 15; Siemion Palityka, syn Isak, corki 2, przy nim synowie Amiellan (sic), dymow żyłych 6, gruntu ciahłego pułwłoki, osob 6, pryhonu dni 2, konie 3, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Piatrok Palityka, synów 2—Marka y Filimon, curka 1, przy nim braci 4—Fioder, Dawid, Jarosz, Iwan y synowie Arsiem Palityka (sic), dymow żyłych 7, przyiemnego pułwłoka, ciahłego pułwłoki, osob onych 10, pryhonu dni 2, koni 5, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Jakim Kuzmionek, syn Jakim, osob 3, dymow żyłych 8, gruntu ciahłego pułwłoki, pryhonu dni

2, koń 1, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Kuprey Dziemianczuk, pasierzbow przy nim 3—Onufry, Chwiedos y Jakusz y pasierzbica 1, osob 6, dymow żyłych 9, gruntu ciałego pułwłoki, pryhonu dni 2, koń 1, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Siemion Birula, synow 2—Siłka y Hryszka, curka 1, osob 5, dymow żyłych 10, gruntu ciałego pułwłoki, pryhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Siemion Hrysz, córka 1, przy nim pasierzb Jaśka Reumowionek z sestro y córko, osob 7, dymow żyłych 11, gruntu ciałego pułwłoki, pryhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Pauluk Palitika, synow 2—Roman y Hryszka, córka 1, dymow żyłych 13, gruntu ciałego włoka 1, osob 5, pryhonu dni 4, koni 4, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15. W tey wsi wszystkich osob 88, dymow 13 (sic), przyiemnego gruntu włoka 1, ciałego gruntu włok 8, pryhonu dni 32, koni 36, czynszu zł. 77, podymnego zł 14 gr. 25; jeneralna powinność: z włoki żyta solanka 1, owsa solanka 1, gęś 1, kurow 2, jaiec 20, talki 2, y grzybow kop. 2. Wieś Kanuszewo: gruntu włok 6 y $\frac{3}{4}$; Marcin Żyłkiewicz, krawiec, synow 2—Adam y Simion do woli aktora, dym żyły 1, gruntu ciałego pułwłoki, Pietrok Jarsztynko, syn Ciemoszka, corka 1, synowcow przy nim 3—Iwan, Arciem y Chwiedor, osob 7, dymow żyłych 2, gruntu ciałego włok 2, koń 1, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Dziemian Iluchow, syn Jakub, córka 1, u Janki syn Adam, przy nim zyie Arciem Zaleski, u niego syn Włas y córka 1, osob 8, dymow żyłych 3, przyiemnego gruntu pułwłoki, ciałego pułwłoki, pryhonu dni 2, koni 5, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Jasko Hrybacz, u niego córka 1, osob 3, dymow żyłych 4, gruntu ciałego pułwłoki, pryhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr.

27 y $\frac{1}{2}$, u tegoż oyciec Siemion Hrybacz z żoną, kalecy, starzy ludzie; Iwan Kondratow Koziół, przy nim brat starszy Jurka Koziół, siostry 2, osob 5, dymow żyłych 5, gruntu ciałego pułwłoki, przyhonu dni 2, koń 1, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Siemion Myczka, synow 3—Karniey, u niego syn Siłko, Ciereszka y Amiellan, córek 2, osob 9, dymow żyłych 6, gruntu ciałego pułwłoki, przyhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Dzieman Marko, córek 2, osob 4, dymow żyłych 7, gruntu ciałego pułwłoki, przyhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Atrachim Myczko, syn Pauluk, córka 1, przy nim mtka z córko, osob 6, dymow żyłych 8, gruntu pułwłoki, przyhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; przy teyże wsi puścik do arędy z do-li, tamże zaścianek w puście, gruntu pustego włoki 2 y puł, w zaścianku pustego czwierć włoki. W tey wsi osob wszystkich 42, dymow żyłych 8 (sic), gruntu pustego włok 2 y $\frac{3}{4}$, ciałego włok 4, przyhonu dni 14, koni . . . , czynszu zł. 38, podymnego zł. 8 y gr. 15; powinność dalsza teyże wsi, iak y drugich ciałych ludzi tey maiętności. Wieś Mihnowo: gruntu włok 12; Marcin Michnowiec, przy nim braci 2 Hryszko y Leon y siostry 2, przy matce mieszkają, osob 6, dym żyłny 1, gruntu pułwłoki, koni 2, czynszu zł. 40 (sic), podymnego zł. 1 y gr. 15; Iwan Sokołowski, syn Benedykt, córka osob 4, dymow żyłych 2, gruntu kunicznego pułwłoki, koni 4, czynszu zł. 40 (sic), podymnego zł. 1 y gr. 15; Hryszko Michnowiec, brat Parchwien, przy nichże siostry y matka, osob 4, dymow żyłych 3, gruntu ciałego pułwłoki, przyhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Iwan Sibięka, synow 2—Roman y Pauluk, córka 1, wszystkich osob 5, dymow żyłych 4, gruntu kunicznego pułwłoki, koni 2, czynszu zł. 40.

(sic), podymnego zł. 1 y gr. 15; Michał Trubieka, u niego syn Antoni y córka 1, przy nim brat Illusza, osob 5, dymow żyłych 5, gruntu pułwłoki, pryhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Piatrok Trubieka, u niego syn Mina, przy nim braci 2—Zachar y Pauluk, osob 5, dymow żyłych 6, ciałego włoka 2, pryhonu dni 2, koń 1, czynszu zł. 4, podymnego gr. 4 y $\frac{1}{2}$; Michałko Siemienowicz, synow 2—Alexiey y Iwan, córka 2, przy nim zięć Cierech Trubieka, u niego córka 1, osob 9, dymow żyłych 7, gruntu włoka 1, pryhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 4, podymnego zł. 1 y gr. 15; Lawryn Kowal, synow 2—Ciemoszka y Siemion, córka 1, synowiec Hryszko y dwie synowicy, osob 8, dymow żyłych 8, gruntu kunicz. włoka 1, koni 2, czynszu zł. 40 (sic), podymnego zł. 1 y gr. 15; Michałko Michnowiec, synow 2—Daniło y Roman, córka 1 y siostr 2, osob 7, dymow żyłych 9, gruntu kunicznego włoka 1, koni 4, czynszu zł. 40 (sic), podymnego złoty 1 y gr. 15; Andrzej Baranowicz, syn Jakub, y córka 1, osob 4, dymow żyłych 10, gruntu ciałego włoka, pryhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Jasko Trubieka, syn Macwiey, przy nim brat Wasil, u niego synow 2—Osip y Jozef, osob 5, dymow żyłych 11, gruntu ciałego włoka, pryhonu dni 4, koni 4, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Andrzej Michniewicz, przy nim braci 3—Kuzma, Maciey y Iwan, zią przy matce y siostra przy nich, osob 6, dymow żyłych 12, gruntu ciałego włoka 1, pryhonu dni 4, koni 4, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Siemion Żarnosiek, syn Łukian, córka 2, przy nim synowiec Nikiper, u niego córka 1, osob 8, dymow żyłych 13, gruntu ciałego włoka 1, pryhonu dni 4, koni 2, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Iwan Kazamianka, syn Achrem, brat Ciszka, osob 4, dymow żyłych

14, gruntu ciałego włoka, przyhonu dni 4, czynszu zł. 9, podymn. zł. 1 y gr. 15. W tey wsi wszytkich osob 76, dymow żyłych 14, gruntu pustego włoka 1, gruntu kunicznego włok 3 y $\frac{1}{2}$, ciałego włok 7 y $\frac{1}{2}$, dni przyhonych 30, koni 39; czynszu zł. 266, podymnego zł. 16; dalsza powinność tych poddanych, tak ciałych, iako y kunicznych, similiter iak y drugich wsi: Wieś Zubowo: gruntu włok dziewięć; Amiellan Kazamiaka, syn Siemion, osob 3, dym żyły 1, gruntu ciałego pułwłoki, przyhonu dni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Iwan Asiadacz, przy nim braci 2—Ułas y Wasil, osob 4, przyhonu dni 4, dymow żyłych 2, gruntu ciałego włoka, koń 1, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Wasil Żarnosiek, synow 4—Hryszka, Chomka, Alexiey y Auchim, pasierzbow 2—Mikita y Iwan Piastuny, dymow żyłych 3, gruntu ciałego włoka 1, osob 8, przyhonu dni 4, koń 1, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Kuzma Hołowa, córka 1, przy niey braci 2—Janka y Iwan y siostra 1, dymow żyłych 4, ciałego gruntu włoka 1, osob 6, przyhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Daniło Sielezień, synow 2—Hryszka y Lewon, u Hryszki synow 2—Siłka y Jaska, córek 2, osob 7, dymow żyłych 5, grunta włoka 1, przyhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; Pietrok Żarnasiek, synow 2—Fwiodor y Roman, córki 2, pasierzb Hryszko Brychun, osob 7, dymow żyłych 6, gruntu ciałego pułwłoki, przyhonu dni 2, koni 2, czynszu zł. 4, podymnego gr. 27 y $\frac{1}{2}$; Marko Maximow, synow 3—Jakub, Sciepan, Anisiey, córek 2, osob 7, dymow żyłych 7, gruntu ciałego włoka 1, przyhonu dni 4, koni 3, czynszu zł. 9, podymnego zł. 1 y gr. 15; W teyże wsi wpuscie zostaię gruntu włok 3. W tey wsi osob wszytkich 42, dymow żyłych 7, pustego gruntu włok 3, ciałego

gruntu włok 6, przyhonych dni 24, koni 13, czynszu zł. 53, podymnego zł. 9 y gr. 10; w tej wsi generalna powinność, iakie u drugich poddanych ciałych; arędy wszystkie dotąd inportowan (li?) bitych 40, podroszczyzny ogulnie dawali soli beczek 10, beczka po talarow 4, efficit talarow 40; te wszystkie importancye y powinności do dalszey dyspozycyi aktorow rezerwuie się. Summaryusz jeneralnego prowentu rocznego mairtnosci Kiemina. Denominacya wsi: Wieś Ryndziewo—dymow żyłych 11, gruntu włok 13, wszystkich osob 55, dni przyhonych 28, koni 35, czynszu zł. 94, podymnego zł. 14, żyta solanek 7, owsa, solanek 7, gęsi 7, kurow 14. Wieś Kucowo—dymow żyłych 4, gruntu włok 4, osob 32, dni przyhonych 6, koni 14, czynszu zł. 58, podymnego zł. 4, żyta solankę 1, owsa solankę 1, gęś 1, kurow 3, jaiec 30, grzybow kopa 1 y $\frac{1}{2}$, talka 1 y $\frac{1}{2}$. Wieś Mackowo—dymow żyłych 13, gruntu wołok 9, osob 88, dni przyhonych 32, koni 36, czynszu (zł.?) 77, podymnego zł. 14, żyta solanek 8, owsa solanek 8, gęsi 8, kurow 16, jaiec kop. 2, grzybow kop. 16, talek 16. Wieś Kanaszewo—domow żyłych 8, gruntu włok 6, osob 42, dni przyhonych 14, koni 15, czynszu zł. 38, podymnego zł. 6, żyta solanek 4, owsa solanek 4, gęsi 4, kurow 8, iaiec kopa 1, grzybow kop 8, talek 8. Wieś Michnowo—dymow żyłych 14, gruntu włok 12, osob 76, dni przyhonych 30, koni 39, czynszu (zł.?) 266, podymnego zł. 16, żyta solanek 7, owsa solanek 7, gęsi 7, kurow 15, jaiec kop 2, grzybow kop. 15, talek 15. Wieś Zubowo—dymow żyłych 7, gruntu włok 9, osob 42, dni przyhonych 24, koni 13, czynszu (zł.?) 54, podymnego zł. 9 y gr. 5, żyta solanek 6, owsa solanek 6, gęsi 6, kurow 12, jaiec kop 2, grzybow kop 12, talek danych 12. Talek danych wszystkich sztuk 66, grzybow danych wszystkich kop 66, jaiec wszystkich da-

ných kop 11, kurey danych sztuk 68, gęsi danych sztuk 34, owsa dziakielnego solanek 34, żyta dziakielnego solanek 34, podymnego na iedną ratę zł. 66, czynszu wszytkiego ogulnie zł. 372, koni ogulnie wszytkich 252, dni pryhonnych męskich y białogłowskich 134, osob wszytkich oboiey płci 335, gruntu ogulnie wszytkiego włok 53, dymow wszytkich żyłych 57, arędy wszytkiey z karczem y dolney talarow bitych 40, podroszczyzny daia soli beczek 10, efficit bitych 40, summa summarum czyni z arędy y czynszow gołego grosza y podymnego in summa zł. 1265 y groszy 25, dico tysiąc dwieście szezdziest pięć. Powinność generalna poddaństwa Kiemienskiego—kuniczni płaco z włoki zł, 40, przytym służąc ony uroki podroszczyznę z listami, gdzie dwor ordynue; ciahli słužo z włoki dni 4 pryhonu—2 dni męszczyzna, 2 dni kobieta, z czym dwor każe, także służą z onych uroki y podroszczyznę, dotego odprawuiąc straż męską y białogłowską, oraz młodzbę y inne gospodarskie opatrzenie koleyno, do mycia chust y owiec, do robienia krup, do bielienia płotna, do zbierania ogrodniny odbywaią, płaco także z ciahley włoki czynszu, iak iest w liniach przy kożdym opisany, dając z włoki żyta dziakielnego solankę iedno, owsa solankę iedną, gęś iedno, kurow dwoie, jaiec dwadzieście, grzybow kop. dwie, talek dwie, jagody y orzechy, kiedy się urodzą. Dalszē aukeyonowanie wszelkich danin y pełnienia panszczyzny, czyliteż podług exigencyi uymnieyszenia onych, do woli, zdania y z rekognicyi samych w. ippm aktorom rezerwuię się y zachowuię; także pozyskanie po zeszyłych poddanych teyże maiętności Kiemina, uti w prawie wieczystym obloquitur, tymże w. ippm Łapom, qua aktorom, reservatur et conceditur. Spisanie obory y naczynia dwornego, in fundo teyże maiętności Kiemina zostawioney—krow cielnych 2, jałowych 2, buhay 1,

ciałek tegorocznych 6, owiec starych 3, jagnięt 3, koza z ko-
złębem y koziół, świń maciorek 2, kiernos 1, kokoszy 6, ko-
gut 1; naczynie—stołow wszytkich budynkach 7, zydłow
wielkich 2, stołkow małych 7, szafka w izbie folfarkowey,
łózek wszytkich 5, cebrow 3, wiader 5, dziezy chlebných 2,
doynie do doienia krów 2, necek 3, koryt dobrych 5, przeta-
kow 2, stawow do tkania płótna 2, kadzi wielkich warzyw-
nych 2, kaduszka pomnieysza 1, beczek piwnych 5, browar-
ze czop brażny 1, spusnik do warzenia piwa 1, beczka wód-
kowa 1, trębica 1, nosatek do pędzenia wódki 2, wiadro do
mierzenia gorzałki, czerpach 2, koryt 2, w świrnach do mier.
zboż osmncha y połosmucha sztuk 2, beczka do szypania zbo-
ża 1 y druga małecka, kadek 2, solanek 2, trębica 1, krobkow
2. Do którego to inwentarza wieczystego, przy prawie wie-
czysto przedażnym danego, przy uproszonych pieczętar-
zach, rękoma naszymi własnymi podpisuiemy się. Actum ut
supra, w Kiemienie. U którego inwentarza, przy wyrznięciu
kustodium y przyłożoney pieczęci w laku czerwonym, pod-
pis rąk aktorow y wpp. pieczętarzow his verbis: L. S. Antoni
Zaranowski Łuskinina, sędzia ziem. wdza Witeb. Konstancya
Łuskinina sędzina ziem. w Witeb. Do takowego inwentarza
oczewisto proszony pieczętarz, przy prawie wieczystym, od
wipp. Antoniego y Konstacyi z Karnickich Zaranowskich
Łuskinow danego jp. Janowi Łapie, podczaszemu Smolens.,
na majątność Kiemin., podług prawa podpisuię się Stanisław
Tadensz Kirkor, podczaszy ptu Orszan. Oczewisto proszony
pieczętarz od osob., wyżej wyrażonych, do tego inwentarza
podpisuię się Antoni Kossov, mieczny w Witeb., stta Czern.
Podług prawa proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob,
do tego inwentarza podpisuię się Justyn Jerzy Szawernow-
ski, skarbn. Kijowski, reyent ziem. wtta Witebskiego.
Który to takowy, przy prawie wieczysto przedażnym
na wieczność dany, inwentarz, za ustnym y oczewistym
przez wyż wyrażone esoby zeznaniem, iest do xiąg mi-
eyskich maydebur. Witebskich przyęty y wpisany.

По оц. кн. № 06. 847, № ч. 7, л. 180—186.

38.

Полюбовная сдѣлка Вит. мѣщ. Алексѣя Благи и Литмана Лейбовича, о рѣшеніи тр. судомъ ихъ спора по доставкѣ изъ Витебска въ Ригу поташа, а изъ Риги въ Витебскъ коренныхъ товаровъ, табуку и кофе, — какъ док., указывающій отчасти на предметы торговли Витебска съ Ригю. 1792 г. Января 29.

Roku tysiąc siedmset dziewiędziesiąt wtórego, miesiąca Januaria dwudziestego dziewiątego dnia.

... w mających się między nami sporach y pretensjach, jako to z strony mey, Jelahi, dochodzenia na Litmanu Leybowiczu względem niezaplacenia pieniędzy za zwoskę z Witebska do Rygi jego pataszu, z Rygi do Witebska za przystawienie korzennych towarow, tobaki rulney, kartuzu, kawy, fraktu nieplacenia y dalsze pretęsy; z strony mey, Litmana Leybowicza, o zamoczenie tabaki rulney, kartuzu, kawy, y drugich pretensyi, chcąc, dla lepszey w czas dalszy pomiędzy sobą spokoyności, rozmiarkować się... na sąd kompromisarski zgodziliśmy się . . .

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 831 и 832.

39.

Инвентарь имѣнія Русиново съ деревнею Горинець, или Горовецъ, составленный въ закладной крѣпости а), данной на это имѣніе ротмистромъ Оршанскаго повѣта Юсафатомъ и женою его Варварою ур. Войно Станкевичами, Орш. ротм., Францу Кацюковичу, срокомъ на 3 г., и представленный залогодателями Станкевичами, въ явѣ, въ Витебскій магдебургскій магистратъ. Описана владѣльческая усадьба съ жилыми, хозяйственными и заводскими строеніями, садикомъ, а также съ хозяйственною и заводскою посудой и другими принадлежностями. Потомъ слѣдуетъ населенная дер. Горинець. Въ ней числилось крестьянъ м. п. 76 д., а дворовъ 23. Въ крестьянской семьѣ было 1—6 д. м. п. и у нея лошадей 1—6, а земли $\frac{1}{4}$ — $\frac{2}{3}$ увологи. Каждая семья несла повинности: служила барщинъ, или пригоновъ, 2—5 дн. въ недѣлю, платила чинша 8—20 злот., подымной подати 1 зл. 10 $\frac{1}{2}$ гр.—3 зл. 10 гр. и подорожныя 10—13 зл., давала по 1 $\frac{1}{2}$ —2 гуся, 2—4 куръ и 10—18 яицъ. Кроме того, дѣлались крестьянскіе сгоны: на запашку экон. полей подъ озимь и подъ ярь 6, на вывозъ настоя подъ посѣвы 2, на покосъ въ видѣ урочной работы 2 сгон., съ тѣмъ, чтобы съ каждаго двора явился че-

а) По той же актовой книгѣ, на листахъ 208—210 записана и закладная крѣпость, данная 23 Апрѣля 1764 г. Статкевичами Кацюковичу на имѣніе Русиново въ суммѣ 2060 тал. бит.

ловѣтъ съ косой и выкошенное въ день сѣно должны были крестьяне убрать безъ особаго пригона, на своихъ дняхъ, а на сгоны являлись всѣ, безъ изъятія, крестьяне деревни и со всѣми своими лошадьми; для снятія же съ поля озимыхъ и яровыхъ хлѣбовъ выходили такъ же всѣ люди съ серпами. Такимъ образомъ, было всего 12 сгоновъ и 2 урока, независимо отъ пригоновъ. Огражденіе экон. полей исполнялось крестьянами на своихъ дняхъ. Стража на молотбу отбывалась, съ пригона, 4 крест. поочередно, а ночная въ экономіи—на крест. дняхъ,—за что дѣлались крестьянамъ уступки: поставка сѣтей, орѣхи и ягоды, которыхъ давать они уже не были обязаны. Чиншъ и подорожина платились одинъ разъ въ годъ, предъ Рожд. Хр., а [подымные въ два срока—мартовскій и сентябрьскій. Имѣвшіе ичель крестьяне давали владѣльцу или известное количество меду въ натурѣ, или же по 1 злот съ улья. Бочарь, онъ же и войтъ, пользовавшійся $\frac{1}{2}$ увол. свободной земли, обязанъ былъ исполнять всѣ бочарныя работы для экономіи, безъ особаго вознагражденія, а сапожникъ, также свободный, получалъ отъ пары сапоговъ и отъ пары башмаковъ по 1 шестаку. Такъ наз., *куницы* съ дѣвокъ, выходившихъ замужъ за мѣстныхъ крестьянъ, не взималось, а взимались только, т. н., *поклонныя*; съ мѣстныхъ же дѣвокъ, брачившихся въ чужой волости, владѣлецъ бралъ куничныя, по своему ближайшему усмотрѣнію, сколько могъ выторговать (*wytargować*). Затѣмъ всѣхъ вообще, кромѣ вышеозначенныхъ, добавочныхъ повинностей, отбывалось и взималось въ годъ: барщины, или пригона, 76 дней, чинша 513 зл., подымныхъ 82 зл., подорожныя 258 зл. 25 грош., аренды 200 зл., гусей 25, куръ 60 и яицъ 270. Всей же вообще земли въ имѣніи и деревнѣ по инвентарю не опредѣлено. 1764 г. Апрѣля 23.

Zeznanie—inwentarz.

Roku tysiąc siedymsett szesdziesiąt czwartego, miesiąca Junij.

Przedemną, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym woiewodztwa Witto, siedzio pogranicznym y, sędzio kapturowym, lantwoytem Witebskim o (d) jasnie wielmożnego jmei pana Józefa z Dewoynow Solłohuba, woiewody y wojta Witebskiego, instalowanym, y przed nami, burmistrzami, radcami, ławnikami y całą radą magistratu miasta j. kr. meci Witebska, comparens personaliter, wielmożny imci panowie Jozafat y Barbara z Woynow Statkiewiczowie, rott. pttu Orsza., ten swóy inwentarz, przy prawie zastawnym wielmożnemu jmei panu Franciszkowi Kaciukowiczowi,

rott. Or., przyznali, którego thenor sequitur estque talis: Inwentarz, przy prawie trzyletnim zastawnym, od nas, Jozefata Hylarego, względem starszeństwa małżeńskiego, a Barbary z Woynow, jako samey aktorki, dziewcziczki, z Zawierza Statkiewiczow, rotmistrzow pttu Or., w roku teraznieyszym tysiąc siedymset szeszedziesiąt czwartym, miesiąca Apryla dwudziestego trzeciego dnia, z opisaniem y wyrażeniem tak samego dworu, wszelkich budynkow, ruchomości y krescencij mạietności Rusinowa, w wttwie Wtpskim leżącej, jakoteż wsi Horowca, poddanych z ich gruntamj, synami w wszelkim dobytkiem, sporządzony y temuż wjmci panu Kaciukowiczowi w trzyletnią possessio podany. Opisanie dworu Rusinowa: wjeżdżać na dziedziniec od wsi Horynca, wrot żadnych niema; przy temże wjeździe, po prawą rękę, stania z iednych ścian, z jaśłami, wrotami dranicznemi, słomo kryta; opodał troche od stayni, takóž z prawey strony budynek stary bez przecinku (przysionku?) y nakrycia, do którego wchodząc drzwi tarczyczne na zawiasach, z zaszczepko, w samey izbie okien szklanych troie, piec z kafel zielonych, do izby komory służący kominek, wapnem pobielany, nad dach wyprowadzony, do komory drzwi z tarczyc, na zawiasach, z zaszczepko, okien w niey szkainnych dwoie, do bokowki także drzwi z tarczyc, na zawiasach, z zaszczepkami, okno szyrokie szklanne jedne, piec mały ze starych kafel, z komineczkiem małym, wapnem pobielonym, z tey bokowki drzwi na dwor, na zawiasach, która bokowka y komora w szuły do izby przystawione, w tym budynku stol z tarczycy, podłoga z deszek, już stara, ten budynek cały ku ruinie już nachylony, podrebu y wiele reperacij potrzebuący; od tego budynku w prawą stronę idąc, browar nowy ze dwuch (sic) ścian, bez nakrycia, bez hornow, przy tymże browarze

studnia nowa z kołowrotkiem okutym y z dwoma wi-
adrami na linie pieńkowej, takż żelazem okutemi, tąż
samą prawo strono zszedszy na doł, budynek nowy,
do którego wchodząc do sień drzwi z descek sosnowych,
na zawiasach, z zaszczepko y zasowko żelaznymi, okno
szklanne jedne, do jzby drzwi podwoynę, lipowe, stolar-
skiej roboty, z zaszczepkami y rączko do przymykania
żelazną, na czterech zawiasach żelaznych, przy tych
drzwiach uszaki, deskami lipowemi teyże stolarskiej
roboty obfutrowane, w tey izbie piec z kafel zielonych,
kominek czesiasty (sic) z blachą żelazną, pobielany, mu-
larskiej roboty, okien dwoie szkła białego, sosnowe w
drzewo oprawionę, robotą dobroz robionę, przy tych ok-
nach uszaki, deskami lipowemi stolarską roboto ufutro-
wanę, do komory drzwi takimże kształtem, jakie do
jzby, piec z kafel zielonych, okien dwoie, takież, jak
jzbianę, w jzbie y komorze stol tarczycna y posacka
ceglana, z komory drzwi do sionek lipowe stolarskiej
roboty, na zawiasach żelaznych, z zaszczepką, kruczki-
em y rączką żelaznymi, z tychże sionek drzwi jednę na
dwor, drugie do apteczki, obie z tarczyc sosnowych,
na zawiasach, z klamkami y zaszczepkami, kruczki-
mi, żelaznymi, w apteczce okno jedne szklanne, białe;
s których sionek wyszedszy na dwor . . . jdąc w
prawo rękę tyłem budynku z obory drzwi do
kuchni, z tarczyc, na zawiasach żelaznych, z klamko,
w tey kuchni oknę jednę szklane, tudziesz po jedney
stronie bokowka, do niey drzwi lipowę stolarskiej ro-
boty, na zawiasach, z zaszczepką y kruczkiem, w tey
bokowce piecek z kafel zielonych, kominek wapną po-
bielany, z blacho żelazną, okien szkła białego dwoie,
stol tarczyczna; miedzy to bokowką y jzbo pierwszą
spizarnia, alias zchowannie kucharskie, do niey drzwi
z tarczyc, na zawiasach, z klamko, po drugiey stronie

kuchni piekarnia warzywna, w której zoren para, drzwi do niej z tarczyc, na zawiasach, z klamką żelazną, z teyże kuchni sionki, w drugiej kuchni, w której okno jedne szklane, drzwi do nich niemasz, do piekarni zaś drzwi na zawiasach, z zaszczepko żelazną, okno w niej duże szklane, w obudwach tych piekarniach pieca piekarniane, między którymi takż zchowannie naksztalt spizarni, drzwi do niej sosnowe z klamko żelazną, z teyże samey kuchni drzwi do pierwszych sieni jzbianych sosnowe, na zawiasach, z klamką żelazną, ten budynek dorem kryty wszystek; za tymże budynkiem stylu obora, w której chlewow trzy dużych, czwarty oweczarny mały y słomo pokryte; od tegoż budynku nowego powracaiąc nazad wgóre przez dziedziniec, naprzeci w starego budynku swironek mały, gontami pobity, do niego drzwi na biegunach, z zaszczepko żelazną, przy nim skarbiec duży, na dole podwòyny, na gurze scho-wannie troie, to iest, postrzotku z bierwion, a po bokach deskami opierzono, do całego tego skarbcu drzwi czwo-ro na zawiasach, z klamkami, do niego podrębu y re-peracij wiele potrzeba; wtył tego skarbcu, za ogrodem, gumno, w którym tok z jedno osiecio y storpfiami (или horpfami?), wrota podwoynę, z dranic, ścian w nim pięć, słomo nakryty, tamze punia, słomą kryta, ściany dwie, tudziesz punia stara, rozebrana, do której pod-rąb potrzeba; lodownia w polu, na gurze, do której drzwi na biegunach, z klamko żelazną. Przy budynkach okienic cztery, na zawiasach, z kruczkami żelaznymi. Za budynkiem starym ogrodek, w którym porzeczeki y agrest, tudziesz y węgierki, y ieszcze małe wtył bu-dynku nowego, z apteczko liłacik (sic), do niego drzwi na zawiasach żelaznych. Żpisannie różnego naczyn-
nia gospodarskiego y browarnego: beczek dębowych trzynaście, kadz dębowych pięć, ankarikow

cztery, czop jeden duży do zacierannie brah, w tym czopie obręczow pięć, zpuszczalnik jeden, w nim obręczow pięć, trąbnica jedna, żłukto jedno, czarpach dwie, leyki dwie, koryty dwa, łotokow dwa, krąg do nakryccia szopa słomiany jeden, szafa duża, malowana, na showannie sukien, ze wszystkim okuciem, obręczow czopowych dużych piętnaście, nasatki dwie, wiadry dwa, dzieży dwie, chlebnicy dziezurki dwie, piły dwie, tarczycznych, uszatkow dwa, toczydło kamienne, magle do wałkowania chust, dojonok dwie. Dalsza ruchomość y obora, oraz to wszystko, co tylko cirka fundum mtści Rusinowa zostaje, tudziesz zasiew żytny y jarzynny, w osobliwym reiestrze, ad invicem między nami popisaney, podano. Interea, ponieważ tak w sprawie, jako też w powinnościach inwentarzowi (wych) o dziewczkach zamąż jdących nie się nie namieniło, więc firmiter to się warunie, ażeby jme pan possesor kunicy od tych dziewczek, które za poddanych Rysinowskich zamąż będą szły, żadney nie brać, oprócz z tego jednego pokłonu, jednak od jdących w cudzo włość zamąż wolno będzie co wytargować, podług słusności. Wieś Horyniec: Andrzej Szyпка, synow czterech—Andrzej, Janka, Apanas y Scipan, brat Jakuta, synow dwoch—Jakub y Daniłko, koni czworo, gruntu trzecin dwoie, pryhonu dni cztery, czynszu złotych czesnaście, podymnego złotych dwa groszy dwadzieścia, podroszczyzny złotych trzynaście groszy piętnaście, gęś jedna y puł, kury troie, jaiec osimnaście; Chwiedor Szubko, syn Pietrok, koń jeden, gruntu czwiertki dwie, pryhonu dni trzy, czynszu złotych dwanaście, podymnego złotych dwa, podroszczyzny złotych dziesięć, gęś jedną, kury dwoje, jaiec dziesięć. Jsip Szupko, synow 3—Marcin, Alexiey y Kuryła, excypuie się za forysia Jarmoszka, koń 1, gruntu czw. 2, pry-

honu dni 3, jednostaynie służy, jak Fioder Szubko; Zmi-
trok Krywcow, braci 3—Siomka, Wasil y Michałko,
pszczoły jedne, koni 3, gruntu czw. 3, pryhonu dni 4,
czynszu zł. 18 y jnne powinności; Prakop Chrisciel
pszczoły jedne, koni 3, gruntu czw. 2, pryhon y powin-
ności jak wyszsy czyni; Chwiecko Winnik, synow 2—
Janko, który z żono precz wleka, y Hryszko, pasierzb
Pauluk Szydłowski takoz uciekl, koni 2, gruntu czw. 2,
pryhonu dni 3, czynszu zł. 12, podymnego zł. 1, podro-
szczyzny zł. 10, gęś 1, kury 2, jaiec 10; Piotrok Szyd-
łowski, syn Iwana, synow 3—Siomka, Sachon y Marko,
koni 6, gruntu czw. $2\frac{1}{2}$, pryhonu dni $3\frac{1}{2}$, czynszu zł.
15, podymnego zł. 2 gr. 15, podoroszczyzny zł. 15, gęś
1, kurow 4, jaiec 13; Piotrok Szydłowski, krawiec, syn
Janko, synowcow 3—Antoś excypowony, Ułas przy stry-
iu, pszczoły 1, koni 2, gruntu czw. 2, powinności jak
wyszsy służy; Leon Łabacz, wychowaniec Mikito Chri-
sciel, wieczysty, Mikity syn Iwan, koni 4, gruntu czw.
2, powinność tak, jak wyszsy; Leon Zubionek, syn Ar-
ciom, koń 1, gruntu czw. 2, pryhonu dni 2, czynszu
zł. 12, podymnego zł. 2, podroszczyzny zł. 10, gęś 1,
kury 3, jaiec 10; Pauluk Chrisciel, syn Fiodor, brat
Michałko, koni 3, gruntu czwier. 2, pryhonu dni $3\frac{1}{2}$,
czynssu zł. 14 y inne powinności wyszsze; Pilip Sze-
rowski, synow 2—Sider y Nikiper, koń 1, gruntu czw.
1, pryhonu dni 2, czynszu zł. 8, podymnego zł. 1 gr.
 $10\frac{1}{2}$, gęś 1, kurow 2, jaiec 10; Abram Krysztoniowik,
koń 1, gruntu czw. 2, pryhonu dni 3, podymnego zł. 2,
podroszczyzny zł. 10, gęś 1, kury 2, jaiec 10; Uscin
Krywcow, synow 2—Ihnat y Amillan, we wszytkim toż
samo, jak wyszsy; Piotrok Zubionek, Cimoszka Kupo-
wany, Isak y Kuryło, koń 1, gr. czw. 2, powinność jak
wyżey mianowane; Cimoszko Szewiec, wolny, ma grun-
tu $\frac{1}{2}$ włoki, który y prawem excypowany; Harasim

Chrisciel, syuow 3—Mikita, Samuś y Hryszko, brat Hauryło, syn Hauryły Fioder, koni 4, gruntu czw. 3, pryhonu dni 5, czynszu zł. 20, podymnego zł. 3 gr. 10, podroszczyzny zł. 10, gęś 1, kurow 4, jaiec 18; Iwan Zubionek, synow 3—Amillan, Sciepan y Ułas, u Amillana synow 2—Wasil y Hauryło, koni 3, gruntu czw. 2, pryhonu dni 3, czynszu złotych. 12, podymnego zł. 2, podroszczyzny zł. 10, gęś 1, kury 2, jaiec 10; pułwłokę gruntu Sciepana Zubionka bédarskie y woytowskie; Fioder Kuzin, synow 3—Jozeph, Leon, Andrzej, koni 4, gruntu czw. 2, powinności tak, jak wyszszy; Kandrasz Zubionek, syn Alexiey, koń 1, gruntu czw. 2, powinności tak, jak wyszszy; Fioder Szydłowski, koni 2, powinności jak wyszszych; Cimoszko Zubionek, synow 4—Maxim, Kuziuto, Janko y Isak, we wszytkim y w powinności jak Fioder Szydłowski; Onikiey brat Uscina Krywea, excypowany, na usłudze nas samych, aktorow; pustosz w końcu wsi podle Szublow y czwiertka miedzy wsio teraz na dole oddana, do wolney dyspozycij y używania dworowi oddaie się. Ex primo latere: Summa pryhoni dni 61, czynszu zł. 202, podymnego zł. 82 groszy 20, gęsi 20, kurow 50, jaiec 220; secundus latus: z podymnym na obie raty y pryhonu dni 15, czynszu zł. 60, podymnego zł. 10, podroszczyzny zł. 30, gęsi 3, kur 10, jaiec 30, arędy od Żyda Arona na rok zł. 200; z tych prowętow odtrąciwszy podymnego do kancelarij Witebskiego na obie raty zł. 66 y groszy 13, jn summa wszytkich prowętow uczyni: pryhonu dni 76, czynszu zł. 513, podymnego zł. 26 groszy . . . podroszczyzny zł. 258 gr. 25, gęsi 25, kurow 60, jaiec 270. Powinności tych, wyż wyrażonych poddanych wsi Horyncea: czynsz, podymna y podroszczyzna płacić, tudziesz gęsi, kury, jayce dawać, takoz pryhon służyć powinni będą, jak się wyżey w liniach wyraziło; przytym, na podięcie

gruntow na zyto z sochami zhonow 2, z bronami zhonow 2, na jarzyne tymże sposobem z sochami zhon 1, drugi z bronami zhon 1, na wywiezienie gnoiu w pole pod zyto zhon 1, pod jarzyne zhon drugi, takoz na skoszenie sienożęci urokowano, to iest, urok tak się ma znaczyć, że co chłopi, wyszedszy po jednym z koso z chaty, za cały dzień skoszo, na swoich dniach tę siano, bez pryhonu na tę robote, maio sprzątnąć, a zhon ma być taki, iż wiele jest koni, ludzi w chacie, wszyscy na robotę dworną powinni stawać; takoz na zniwo z sierzpami zhonow 2, na które wszyscy mają wychdzić, wiele siemi w chacie. In unum skomputowawszy, wszytkich zhonow maio wysłużyć 12 y urokow 2, nie potrącając w to żadnego dnia pryhonu. Sciany dworne, alias grodzenie zmian, chłopi na swoich dniach maio stawiać. Stroża ma być z pryhonu na młodzbo po czterech, koleyną, na noc (do) dworu na swoich dniach mają chodzić; za co jm ustępuią się sieci, orzechi, jagody, których niepowinni będo dawać. Sciepanowi Zubionkowi postępuje się $\frac{1}{2}$ włoki gruntu wolnego, za co on powinien wszelką robote będnarsko dworowi robić y woytowską posługę pełnić. Notandum, iż ci poddani Horyniccy czynszy, podroszczyznę na rok przed Bożym Narodzeniem mają dawać, a podymne po dwa razy na rok, ratą Marcowe y Septembrowe powinni importować potyle, jak się w dniach napisano. Pszczoły, u kogo by się naydować miały, na woli dworowi oddaie się, czyto gotowiczny miód odbierać, czytzo po złotemu od pnia pszczoł brać. Nadstepcom Cimoszko y dalszym excypowanym zleca się zwierzchność dworowi Rusinowskiemu, jednakże za robote szefcowi jmć pan possesor ma płacić tak od pary botow, jako y od trzewikow po szostaku jednym. Do któregotoj nwentarza, przy prawie trzyetnim, zastawnym, wielmożnemi jmcu panu Francisz-

kowi Kaciukiewiczowi, rott. pttu Or., podanego, przy uproszonych imé panach pieczętarzach, rękoma naszymi własnymi podpisuiemy się. Dat. w Rusinowie, roku tysiąc siedymsetnego szesdziesiąt czwartego, miesiąca Apryla dwudziestego trzeciego dnia. U którego inwentarza podpisy rąk his verbis: Jozafat Hilari z Zawierza Statkiewicz, rott. pttu Or. Barbara Statkiewiczowa. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wielmożnych imé panow Jozafata y Barbary z Woynow Statkiewiczow, rottm. Or., małkow, do tego inwerza, przy prawie zastawnym wielmo. jme panu Franciszkowi Kaciukiewiczowi, rott. pttu Or., danego, podług prawa podpisuię się Matheusz Wankowicz, pods. Sm. Ustnie o oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob do tego inwentarza podług prawa podpisuię się Jozef Zękowicz. Który to takowy inwentarz jest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 203—208.

40.

Произведенное Витебскаго магдебурскаго магистрата ратманами Федоромъ Сипкою и Мирономъ Симоновичемъ измѣрение, оставшагося свободнымъ послѣ пожара, очевидно, городскаго участка земли, состоявшаго во владѣнїи мѣщани Струнковой, лежащаго въ г. Витебскѣ, въ посадѣ Узгорскомъ. 1764 г. Юня 22.

Lustracya placu sławetney Michałowej Strunkowej przez szlachetnych Theodora Sipki, Mirona Symonowicza, radnych miasta j kr. meci Witebska.

Roku tysiąc siedymset szesdziesiąt czwartego, meca Junij dwudziestego wtórego dnia.

Comparentes personaliter na urządzie j. kr. mci maydeburskim ratusznym Witebskim, szlach. j. p. Theodor Sipko, Miron Symonowicz, radni miasta j. kr. mci Witebska, skrypt swóy lustracyiny wymiaru placu sławetn. pani Michałowey Strunkowey ad akta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podali, którego thenor sequitur estque talis: My, Theodor Sipko, Miron Symonowicz, radcy miasta j. kr. mci Witebska, niżey podpisem rąk naszych wyrażeni, czyniemy wiadomo tym naszym lustracyinym zapisem, iż my, supra rzeczeni radni, będąc naznaczeni juridice od wjpana Symona Edwarda Thadeusza Milkiewicza, łowczego, sędziego pogranicznego, sędziego kapturowego woiewodztwa y lantwoyta Witebskiego, od jw. j p. Jozefa z Dewoynow Sołłohuba, woiewody y woyta Witebskiego, stty Sanickiego, Eyszyskiego etc., pułkownika woysk j. kr. mci y Rzeczy Pospolitey, kawalera Orła Białego, ustallowanym, y całego magistratu miasta j. kr. mci Witebska, byliśmy naznaczeni, po konflagracie, dla wymierzenia placu sławetney pani Michałowey Strunkowey, y posadzie Uzhorskim sytuowanego, vigore praw dawnych. Zaczym tedy, my, zszedszy ad locum in presentia wielm. jmcí pana Antoniego Szyrmy Szczyrbińskiego, komor. Smol. y pisarza sądowego magdeburiy Witebskiej, wymierzyliliśmy: przez ulicę przeciwko placu ww. j. pp. Roszkowskich, szyrzyny łokci Wileńskich dwadziesci siedym; z prawey strony graniczący z szlachetnym panem Athenazym Kozłowskim, radco Witebskim, ma w sobie dłużyni łokci Wileńskich piędziesiąt trzy y puł; z lewey strony graniczący z szlachetno panio Hopowo, ma w sobie dłużyni łokci Wileńskich piędziesiąt trzy y puł; z tyłu graniczący z placem Marmyżowskim, ma w sobie szyrzyny łokci Wileńskich dwadziescie siedym. A tak my, radni, będąc naznaczonemi do takowego wy-

mierzyszy vigore starych dokumentow, takowy wymiar do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podaliśmy. Pisan roku tysiąc siedymsetnego szezdziest czwartego, miesiąca Jnij dwudziestego wtorego dnia. Który to takowy lustracyiny skrypt iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpi-sany. U którego to lustracyinego skryptu podpis rąk szlachetnych panow radnych his verbis: Theodor Sipka, radca j. kr. meci Witebska. Miron Symonowicz, radca j. kr. meci. Witebska.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 201—202.

41.

Квитанція Вит. воев. хорунжія Николая Реута, выданная евреямъ Витебскаго общества въ уплатѣ ими коробочнаго сбора. 1764 г. Іюля 5.

Aktykacya kwitacyi, od w. jp. Reutta, chor. w. W., zydrom kahału Witeb. daney.

Roku tysiąc siedmsett sześcdziesiąt czwartego, meci Julij piątego dnia.

Na urzędzie j. kr. meci magdeburskim Witebskim stanowszy oczewiście zydzi kahału Witebskiego takowey, kwitacyiny skryptt, od wjp. Mikołaja Reutta, chor. w W., dany, ad akta ku zapisaniu podali, sequenti thenore pisany: Roku tysiąc siedmsett sześcdziesiąt czwartego meci Januaryi 31 dnia. Poradzywszy sie z kahalnymi Witebskimi, z dzierzawy krobki, którym, za oddaniem mnie pieniędzy wszytkich, powrociłem wszytkie obligi, które od nich miałem na różnych summy, z któ-

rych kwituie y z xiąg eliminować pozwalam. Datt ut supra, w Drukowie. U tey kwitacyi podpis aktora his verbis: Mikołay Antt. Reutt, chor. w. W. Który to takowy skryptt, za wyż wyrażonym aktykowaniem, jest do xiąg magdeb. Wittech przyięty y wpisany.—Wypis wydany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 97.

42.

Заемное обязательство, данное девятью старшинами Витебскаго еврейскаго общества, отъ имени своего и цѣлаго общества, Смоленскому крайчому, Тереспольскому эконому Ивану и женѣ его Бенедиктѣ Козейкамъ на 1100 тал. бит., занятыхъ на крайнія нужды цѣлаго еврейскаго общества, срокомъ на одинъ годъ, и обеспеченныхъ какъ личностію всѣхъ вообще евреевъ этого общества—настоящихъ и будущихъ ихъ женъ и дѣтей, такъ равно всякимъ ихъ имуществомъ—движимымъ и недвижимымъ, торговлею, лавками, товарами, синагогою съ молитвенными домами и коробочнымъ сборомъ. Причемъ предоставлено кредиторамъ Козейкамъ полное право, въ случаѣ неплатежа въ срокъ, самихъ должниковъ-евреевъ, женъ и дѣтей ихъ повсюду преслѣдовать, ловить, арестовать и подвергать заключенію даже частнымъ порядкомъ, ихъ дома, плацы занимать, лавки, торговлю, товары и всякую движимость забирать, грабить, арестовать, конфисковать, молитвенные дома и коробку опечатывать, не взирая ни на какія протекціи и извороты, словомъ поступить во всемъ по своему усмотрѣнію, и привлекать ихъ, должниковъ, во всякій судъ, рѣшенію коего и исполненію самаго рѣшенія они и подчиняются безпрекословно и безапелляціонно. 1764 г. Іюля 24.

Zeznanie zapisu obligacyinego, od zydow kahału Witebskiego danego ipp. Kozieykom, małm.

Roku tysiąc siedymsett szezdziesiąt czwartego, mca Julij dwudziestego czwartego dnia.

Przedemno, Symonem, Edwardem, Thadeuszem Milkiewiczem, łowczym wdztwa, lantwoytem Witeb., od wo jmei pa Józefa z Dewoynow Sołłohuba, wdy Wttgo, sttar. San., Eyszys. etc, jnstallowanym, y przed nami, burmistrz., radcami, ławnik. y cało rado magistr. miasta j. kr. mci Witebska, na sądach magdeburyi w ratuszu zasiadającymi, stanowszy oczewiście, żydzi kahału Witebskiego, starsi, zapis swóy obligacyiny, dany imć pp. Janowi y Benedykie z Michniewskich Koziyekom, kray. Smolen., małm., to iest, Chaim Senderowicz, Dawid Błoch, Leyba Abramowicz Łabkowski, Don Abramowicz, Jankiel Iekowicz, Mendel Hirszowicz, Marko Mowszowicz, Całko Faywiszowicz y Ella Szkolnik, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do xiąg mieyskich magdeburskich Witteh przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony przyiowszy, wpisać w akta zleciliśmy. Którego thenor sequitur estque talis: My, żydzi starsi kahału Witebskiego, jmieniem całego kahału Witeb., teraz y napotym w nim będących, y swoim in principali, Chaim Senderowicz, Dawid Błoch, Leyba Abramowicz Łabkowski, Den. Abramowicz, Jankiel Iekowicz, Mendel Hirszowicz, Marko Mowszowicz, Całko Faiwiszowicz y Ella Szkolnik, tego kahału dziewięć osob za iedno, a iedna za wszystkie ręcząc, licząc, poczytając się, pod wszystkie, niżej wyrażone, wadya, zareki, poeny y obowiązki, dobrowolnie przez nas założone, submittuiemy się y wiadomo czyniemy każdemu, komuby o tym presentis et futuri saeculi ludziom wiedzieć należało, tym naszym dobrowolnym, strictissimae jnscriptionis liquidi debiti obligacyinym zapisem, wielm. imć pp. Janowi y Benedykie z Michniewskich Koziyekom, kray. Smolen., małm., ekonomom Terespolskim, danym na to, jż co my, wyż wyrażeni żydowie starsi kahału Witebs., na potrzebę całego kahału naszego, będąc pilno a gwałtownie

potrzebnymi summy pieniędzy, w takowey exyencyi naszej wzięliśmy, pożyczyli y actu plenariae, rękoma naszymi odliczywszy, odebrali gotowey, rękodayney, a nie z żadnego kontraktu y przewodu urosley summy, jn spetiae tysiąc sto talarow bitych, dobrej, starej, polskiej, tynfowey y szostakowey monety, licząc w talar bity tynfow sześć y szostak ieden, u zwyż pomienionych w. i. pp. Koziyekow, kray. Smolen., małw; którym imcm samym y koźdemu, od imew prawnie ten nasz zapis mającemu, mamy, powinni będziemy y tymże zapisem naszym strictissime ac firmissime opisuiemy się y obowiązuiemy oddać ac de plano wyliczyć razem spelną, a nie ratami y częściami, takowoz dobro y żadnemu brakowi niepodległo, polską, staro moneto tynfowo y szostakową w roku, da Bóg, przyszłym tysiąc sedymset szezdziesiąt czwartym, w dzień sttgo Józefa stta rzymskiego, dnia dziewiętnastego Marca przypadającego, na mieyscu pewnym, przy xiegach grodz. wtta Wttgo, niczym tego terminu, dnia y mieysca nie pochibiając, ani ublizając, aniteż żadnemi protekeyami pańskimi, także pierwszością dłużnych zapisow nie zasłaniając się, sub vadio trojakiich zarek et poenis banitionum ac personalis infamiae. Dla czego, pro certitudine et pleniori exolutione tey summy wnosimy ewikeyą tak na same osoby nas wszytkich żydow kahalnych, principaliter na osoby naszą opisane, zon y dzieci naszych, tudziesz na domy, place, kromy, hadle, towary, ruchomości y substancye naszą, oraz na szkołę y przyszkołki naszą y na krobkę kahalno; a w niedotrzymaniu temu zapisowi y w nieoddaniu tey summy in termino, daiemy moc y pozwalamy, za tymże zapisem naszym obligacyinym, tak jako y za ultymarno konwikcyą, osoby naszą kahalną, zon y dzieci naszych na każdym mieyscu ścigać, łapać, sequestrować y w prywatney detencyi trzymać,

dwory. placy, do których liberam jnaequitationem pozwalamy y opisuiemy, zaiezdzać, kromy, handle, towary, ruchomości wszelkie zabierać, grabić, aresztować y konfiskować, szkołę y korobkę pieczętować y we wszystkim aż do dość uczynienia temu zapisowi naszemu z osobami y wszystkimi dobrami naszemi podług naylepszego upodobania swego postępować y ordynować, a my jn contra temu zapisowi naszemu żadnych y nijakowych zwłok czynić; żadnemi protekeyami panskimi zasłaniać się, ani onych używać nie mamy y niepowinni będziemy, jn super onych zrzekamy się y za nikiemne poczytamy; a (w) niedotrzymaniu, in ubiquinario foro ac subselio, pro qalibet adcitatione et ex quovis registro, etiam spraw termini tacti, bez żadnych paenitus dylacyi, beneficijs juris, rozprawę naznaczamy y opisuiemy y pod wszelkie judicata, a za onymi y pod exekucyę urzędową, absque ulla renitentia et contraventione, subesse tenebimur, pod wyż opisanymi zarekami y poenami. I natośmy dali ten nasz dobrowolny, obligacyiny zapis, z podpisami rąk naszych y ww ipp. pieczętarzow, od nas uproszonych. Pisan roku tysiąc siedymset szездzięsiąt trzeciego, meca Marca dwudziestego pierwszego dnia, w Witebsku. U którego to zapisu podpisy rąk aktorow, pohebreysku wyrażonych, his verbis: Chaim Szenderowicz (sic), Dawid Błoch, Leyba Abramowicz Łabkowski, Don Abramowicz, Jankiel Iekowicz, Mendel Hirszowicz, Marko Hirszowicz (sic), Całko Fabiszowicz, y Ella Szkolnik. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz starozakonnych, starszych kahału Witebskiego, Chaima Szenderowicza, Dawida Błocha, Leyby Abramowicza Łabkowskiego, Dona Abramowicza, Iankiela Iekowicza, Mendela Hirszowicza, Marki Mozeszowicza, Całki Fabiszowicza y Elli Szkolnika, w osobach ich y całego kahału Witebskiego, do tego obligacyinego zapisu na

summę rękodajno tysiąc sto talarow bitych, z jnkcludowano prowizyą, dobrej, polskiey starey, tynfowey y szostakowey monety, licząc w talar bity tynfow sześć y szostak ieden, wielm. imć pp. Janowi y Benedykie z Michniewskich Koziękom, kray. Smolen., małżąkom, danego, z terminem oddania tey summy w roku, da Bóg, przyszłym 1763 (sic), w dzień sttgo Józefa, stta rzyms., przy xiegach grodz. Wittch, sub poenis ac vadijs zarać, cum libera jnequitatione et evictione na osobach y wszelkich dobrach, szkole y korobce, do kturego według prawa podpisuję się Justyn Jerzy Szawernowski. Ustnie o oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych żydow kahału Witebskiego do tego obligacyinego zapisu prawnie podpisuję się Antoni Szyrma Szczyrbiński, komor. Smolen., j. kr. mei sądowy pisarz magdebur. Wittki. Który to takowy obligacyiny zapis iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 221 и 222.

43.

Обезпечительная запись тѣхъ же евреевъ Витебскаго общества, данная тѣмъ же гг. Козейнамъ, по случаю отсрочки послѣдними платежа того же долга 1100 тал. бит., за поручительствомъ свидѣтеля, Витебскаго градскаго судьи и намѣстника, Теофила Могучаго, на два мѣсяца, съ тѣми же прочими условіями и послѣдствіями въ самомъ строгомъ смыслѣ. 1764 г. Іюля 24.

Zeznanie zapisu assekuracyiniego, od żydow kahalnych danego wielm. imc panom Koziękom, małżąkom.

Roku tysiąc siedymset szezdziesiąt czwartego mca Julij dwudziestego czwartego dnia.

Przedemno, Symonem Edwardem Thadeuszem Milkiwiczem, łowczym, sędzio pogranicznym y sędzio kapturowym, lantwoytem Witebskim, od jaśnie wielm. jmci pana Józefa z Dewoyny Sołłohuba, wdy Wttgo, star. San., Eyszis. etc., jnstallowanym, przed nami, burmistrzami, radcami, ławnikami y cało rado magistratu j. kr. mci Witeb., na sądach magdeburijskich w ratuszu zasiadającymi, stanowszy oczewiście, żydzi kahału Witebskiego, starsi, zapis swóy assekuracyiny, dany wwi. panom Janowi y Benedykcie z Michniewskish Koziyekom, krayczym Smolen., małm, to iest, Chaim Sindorowicz, Dawid Błoch, Leyba Abramowicz Łabkowski, Don Abramowicz, Jankiel Iekowicz, Mendel Hirszowicz, Marko Mowszowicz, Całko Faywiszowicz y Ella Szkolnik, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do xiąg mieyskich magdeb. ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jako my, urząd, ony przyiowski, wpisać w akta zleciliśmy. Którego thenor sequitur estque talis: My, żydzi starsi kahału Witeb., jmieniem całego kahału, teraz y napotytm w nim będących, y swoim jn principali, Chaim Senderowicz, Dawid Błoch, Leyba Abramowicz Łabkowski, Don Abramowicz, Jankiel Iekowicz, Mendel Hirszowicz, Marko Mowszowicz, Całko Faywiszowicz y Ella Szkolnik, tego kahału dziewięć osob za iedno, a iedna za wszystkie ręcząc, licząc, poczytając y opisując się, pod wszystkie, niżej wyrażone, wadya, zareki, poeny y obowiązki, dobrowolnie przez nas założone, submittuiemy się y wiadomo czyniemy koźdemu, komuby o tym praesentis et futuri saeculi ludziom wiedzieć należało, tym naszym dobrowolnym, strictissime jnscriptionis assekuracyinym zapisem, wielm. imć panom Janowi y Benedykcie z Michniewskish Koziyekom, kray. Smolen., małm, danym na to, jż co my, wyż wyrażeni żydzi, starsi kahału Witebskiego, wzięliśmy, pożyczili na nasz dobro-

wolny, strictissime inscriptionis obligacyiny zapis, sub actu roku tysiąc siedymset szezdziest trzeciego, mca Mar. dwudziestego pierwszego dnia dany, rękodayney summy tysiąc sto bitych y takową summę tymże zapisem naszym oddać y wypłacić w ru teraznieyszym tysiąc siedymset szezdziestym czwartym, w dzień sttgo Józefa, stta rzymskiego, opisali się y obowiazali. Na którym terminie nie będąc my sposobnymi do oddania takowey summy, tedy uprosiliśmy u imć, z dobroczynnego respektu, prorogacyi terminu do sttgo Filipa Jakuba, stta rzymskiego, dnia pierwszego Maja przypadającego, w roku tysiąc siedymset szezdziest czwartym; na którym to terminie, firmiter ac strictissime ieden za drugiego ręcząc, opisując się y obowiazując, submittuemy się y obowiazujemy takową, przez nas pożyczoną na wyż wyrażony obligacyiny zapis, summę tysiąc sto talarow bitych z przychodząco prowizyą oddać ac de plano wyliczyć, pod wszelkimi poenami y obowiazkami, w tym zapisie assekuracynym założonymi y opisanymi, który in omni aprobuujemy, ztwierdzamy y kowfirmujemy; jn super, za nieoddaniem, quo casu, tey summy jn eo termino, liberam captivationem nas samych wszystkich osob, z wolnym sequestrowaniem y jncarcerowaniem, także liberam jnequitationem do dworow naszych, z wolnym konfiskowaniem substancyi, ruchomości y arestowaniem sum, towarow jn quovis loco, z pieczętowaniem szkół, przyszkółkow, kramow y co tyło się imem zda y podoba, z nami y z dobrem naszym, takie ordynowanie y dysponowanie pozwalamy y opisujemy, y u każdego sądu y prawa, w niedotrzymaniu, rosprawie, bez dylacyi y apellacyi, ex termino tacto rozprawę naczynamy y opisujemy y pod wszelkie judicata subesse tenebimur, podług cyrkumskrypcyi osobliwey, w obligu opisaney luculentius. I natośmy dali ten nasz dobrowolny,

obligacyjny zapis, z podpisami rąk naszych y imé panow pieczętarzow, od nas uproszonych. Pisan roku tysiąc siedymset szezdziestą czwartego, mca Marca trzydziestego dnia. U którego to zapisu assekuracyjnego podpis rąk aktorow y imé panow pieczętarzow his verbis: Dawid Błoch, Leyba Abramowicz Łabkowski, Don Abramowicz, Jankiel Ickowicz, Mendel Hirszowicz, Marko Mowszowicz, Całka Fabiszowicz y Eyla Szkolnik Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od niewiernych żydow Leyby Łabkowskiego, Dawida Błocha, Dona Abramowicza, Jankiela Ickowicza, Mendela Hirszowicza, Marka Mowszowicza, Całki Fabiszowicza, burmistrzow a) y starszych kahału Wttgo, do tey dobrowolney assekuracji na rzecz, we srzedzinie wyrażono, y opisanego, danego w. imé panom Janowi y Benedykcie z Michniewskich Koziyekom, kray. Smolen., małm, do którego, jako pieczętarz, podług prawa, jako paręcznik, podpisuję się Teofil Mohuczy, sę. y n. grodz. wtta Wttgo. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wyż wyrażonych żydow kahału Witebskiego do tego assekuracyjnego zapisu prawnie podpisuję się Antoni Szyrma Szczyrbiński, kom. Smolen., j. kr. meci sądowy pisarz magdebur. Witebski. mpra. Który to takowy assekuracyjny zapis jest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty. y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 225 и 226.

---

a) Впервые упоминаются евреи въ числѣ членовъ Витебскаго магдебургскаго магистрата.

44.

Выданное Витебскими оцѣнщиками, по случаю неисправной поставки Смоленскими евреями купцу Петру Константиновичу пеньки, удостовѣреніе въ томъ, что въ томъ же году, у Смоленскихъ евреевъ, ими же, оцѣнщиками, и многими другими купцами покупалась въ Витебскѣ пенька по цѣнѣ 8—до 9 тал. бит. 1764 г. Августа 11.

Roku tysiąc siedymset szezdziesiąt czwartego, mca Augusta jedynastego dnia.

Stanowszy oczewiście na urządzie j. kr. mci magdebur. ratusznym Witebskim, jmé pan Piotr Konstantynowicz testimonium, do siebie wydane, ad acta xiag mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podał; którego testimonium thenor sequitur estque talis: My, Leon Pilecki, Kazimierz Łopata, Maxim Swirszczewski, Bazyli Białożor, kupcy, mieszczanie, obywatele miasta j. kr. mci Witebska, niżej podpisem rąk naszych wyrażeni, czyniemy wiadomo, komuby o tym wiedzieć należało, tym naszym testimonialnym skrypsem, danym na to, jmci panu Piotrowi Konstantynowiczowi, iż to (co?) jmé u żydow Smolańskich Dawida Leybowicza zakontraktował bierkowcow pięki osimnaście, a u Berki Abelowicza bierkowcow dwanaście; na którą piękę wzięli wyż pomienieni żydzi pieniędzy, in super w roku tysiąc siedymset szezdziesiąt trzecim, przed Wielkonoco, gołosłownie, kupieckim terminem. Przy którym to kontrakcie taka była umowa między stronami, że jaka będzie u kupcow Witebskich cena naynaostatnieysza, jako iuż na towar ostatni y od kupcow wybrakowany. Lecz tedy, za przedstawieniem tey pięki do Witebska, strona nie dowazyła się wszytkiey pięki. Lecz nam do tego nie należeć. A co zaś tknie się ceny, tedy my sami u żydow Smolańskich takowy towar piękowy kupowaliśmy,

tak my, jako y wielu kopcow Witebskich y w Witebsku, od samychz zydow Smolańskich przywiezioney, wyz wyrozonym roku, po bitych dziewięć, pułdziewiąta, a na resztę y po osim. Które to takowe testimonium, dla lepszey wiary y pewności, z kancellaryi j. kr. mei maydeburskiej Witebskiey, przy podpisie rąk naszych y przy pieczęci magdebur. ratuszn. Wttkiey, z podpisem rąk sądowych, wydaliśmy. Pisan roku tysiąc siedymset szezdziesiąt czwartego, meca Augus. dziewiątego dnia. U którego to takowego zapisu podpis rąk aktorow, jako y sądowych osob, his verbis: Maxim Swirszczewski. Leon Pilecki. Bazyli Białozor. Kazimierz Łopata. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz, na rzecz, w niey wyrażono, od wyz wyrażonych osob, do tego testimonium podpisuię się Antoni Pilecki, radca Witebski. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od wyz wyrażonych osob, do tego testimonium na rzecz, w niey wyrażono, podpisuię się Antoni Szyrma Szczyrbinski, komorn. Smolen., j. kr. mei sądowy pisarz maydebur. Witt. Który to takowy zapis iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 231 и 232.

45.

Составленный и утвержденный полнымъ присутствиемъ Витебскаго магд. магистрата списокъ Витебскимъ купцамъ и мѣщанамъ, которые строго обязывались явиться 25 Ноября 1764 г., съ ручнымъ огнестрѣльнымъ оружіемъ, на парадъ въ честь непобѣдимага, какъ выражается магистратъ, короля, имѣвшій быть подѣ командою, назначеннаго тѣмъ же магистратомъ, ротмистра г. Витебска, Якова Смыка,—подѣ опа-

сениемъ, за ослушаніе, штрафа въ 30 тал. а). Такихъ лицъ значится въ спискѣ: изъ сотни Слободской 21, Русской 21 и Узгорской 48, итого 90 чел. б) 1764 г. Ноября (ч. не означено).

Aktykacya regestru, ustanowionego na generalney sessyi magistratu j. kr. mci Witt., slachetnie urodzonemu jmc panu Jakubowi Smykowi, rotmistrzowi miasta j. kr. mci Witebska, służącego.

Roku tysiąc siedemset sześćdziesiąt czwartego, mca Nowembra.

Na urządzie j. kr. msci magdeburskim ratusznym Witebskim, comparendo personaliter, szlachetnie urodzony jmc pan Jakub Smyk, rotmistrz miasta j. kr. mci Witebska, registr, na generalney sessyi ustanowiony, ad akta ku zapisaniu do xiąg j. kr. mci magdeburyi Witebskiey podał sequenti thenore pisany: Roku tysiąc siedemsett sześćdziesiątt czwartego, mca Nowembra czternastego dnia. My, sąd j. kr. mci magistratowy Witebski, na generalney sessyi naszej ustanowionej, aby ciż panowie, w tym regestrze wyrażeni, z kupiectwa y pospolstwa, stawili sie na podpis, z ręczną strzelbo, dnia dwudziestego piątego, w mieście Witebsku, mca Nowembra, na aplauz y tryumff niezwycięzonego monarchi, pana naszego miłościwego, pod jeneralno komendę szlachetnie urodzonego jmc pana Jakuba Smyka, rotmistrza j. kr. mci miasta Witebska, od nas jnstallowanego, ze wszelkim uszanowaniem y posłuszeństwem. Sotnia Słobodzka: Antoni Loszko, Piotr Loszko, vacat, infirmitas. Antoni Suchar, Zmitry Sipko, Hrehorego Sipki

а) Очевидно, Витебляне неохотно участвовали въ этихъ парадахъ, если потребовалось налагать на непослушныхъ такой большой денежный штрафъ.

б) Ремесленные цехи обязаны были всегда имѣть вооруженіе.—Вып. XVIII, док. 132.—О Заручевскомъ и Задунавскомъ посадахъ здѣсь не упомянуто.

syn. Jan Zapolski. Paweł Filipowicz. Maxim Swirszczewski. Bazyli Zapolski, Michał Sipko. Theodor Zapolski, vacatt. Mateusz Waraxa. Jan Łopata. Roman Pietuch. Michał Amellanik. Paweł Swirszczewski. Antoni Szykiewicz. Paweł Hałłuz. Nikifer Leszcz. Jan Swirszczewski. Amellan Swirszczewski. Stefan Amellanik. Jan Amellanik. Jan Loszka. Sotnia R u s k a: Bazyli Bi-
ałożor. Andrzej Loszko. Jakub Czarnobrowka. Bazyli Sipko. Jan Sipko. Pirahowski. Kazimierz Łoppato. Daniel Amelianik. Paweł Myszaka. Paweł Sawicki. Kozma Dyman. Jozef Swirszczewski. Thomasz Ziekowicz. Alexander Hrehorowicz, przy chorągwi. Iozef Dyman. Daniel Koutar. Jan Azarkowicz. Michał Kozurko. Jsaka Potapowego synow
dwa. Michał Pierepieczko. Sotnia U z h o r s k a: Leon Pilecki. Stefan Awierko. Awierko Romanowicz. Theodor Romanowicz. Mikito Romanowicz. Leon Pyrski. Da-
wid Turyna. Dawid Rynda. Parfien Marmyż. Jakub Rynda. Terenty Rynda. Alexy Kandryka. Jakub Strunka. Michał Hlinko. Pollin Turyna. Jan Wisocki. Symon Wisocki. Kazimierz Teraz. Barys Kandryka. Alexy Matusewicz. Kondrat Ilwicki. Jakim Tołocki. Harasim Matusewicz. Artemi Turyna. Spiryd, zięć Amosow. Bazyli Skorb. Jan Suchar. Antoni Hirczonek. Jan Pyrski. Nikifer Kotolowicz. Hrehory Kucharonek. Stefan Lochrens. Konstanty Maracz. Hrehory Wiszniewski. Jan Litwinko. Łukasz Tołocki. Hrehory Kniazik. Andrzej Turyna. Bazyli Turyna. Symon Suwar. Jakub Wołott. Bazyli Pawłowicz. Jan Lachowski. Piotr Lachowski. Stefan Szykonia. Kozłowscy dway bracia. Michał Sadko. Takowe osoby, w tym regestrze wyrażone, aby sami przez się stawali, nie zakładając się żadną, by naywiekszą, obmowo, excepta vera infirmitate, moco y władzo generalney naszej sessyi nakazuiemy, obliguiemy y obowiazuiemy y pod moc, władze y posłuszeństwo szlachetnie urodzonego

jmci pana Jakuba Smyka, rotmistrza j. kr. mci miasta Witebska poddaiemy. A ktoby był przeciwny takowemu naszemu ustawieniu, ma y powinien jn instanti, ad instantiam cujusvis civis, za zakazem sądowym, do skarbu j. kr. msci ratusznego Witebskiego zapłacić talarow trzydzieście. Który nasz takowy edyktt uprzywielejewano ratuszno sądowo Witebską pieczęcią stwierdzamy y podpisuiemy się. Dan na sądach w Witebsku, utt supra. U którego rejestru sądowego podpisy rąk, przy pieczęci, his verbis (LS): Symon Edward Thad. Milkiewicz, ł. w. W. s. k. lw. Jan Iholnik, bu. Serginsz Sipko, bu. Maciey Hałuzza, bu. Mikołay Smyk, ra. Pilecki, ra.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 270 и 271.

46.

Постановленіе Витебскаго магд. магистрата, послѣдовавшее въ полномъ его присутствіи, по поводу предстоявшаго празднованія дня королевской коронаціи. Назначается ротмистромъ г. Витебска Яковъ Смыкъ, которому и поручается принять команду въ завтрашній день. Русскіе лавочники, при участіи евреевъ Витебскаго общества, обязываются выдать 100 фунт. пороху, подѣ штрафомъ 200 руб., а) а евреи, кромѣ того, 15 пуд. свѣчнаго сала (д. б. на плошки), 1 бочку вина и 4 бочки пива. На пивоваровъ и ихъ помощниковъ возлагается обязанность очистить улицы отъ ратуши до фарнаго костела. А какъ при парадѣ, торжествѣ и народномъ ликованіи слѣдовало произнести похвальныя рѣчи, то произнесеніе таковыхъ поручено Фердинанду Смыку, по окончаніи богослуженія, у фары, Ивану Сипкѣ въ первыхъ воротахъ, Осипу Козлу и Григорію Галузѣ у воротъ ратушныхъ, наконецъ еще

а) Ясно опять, что Витебляне, по крайней мѣрѣ, очень многіе не сочувствовали этому торжеству.

Ивану Лешевъ гдѣ—неизвѣстно. 1764 г. Ноября (дня не означено).

Aktykacya sessyi generalney miasta j. kr. mci Witebska.

Roku tysiąc siedymset sześćdziesiąt czwartego, mca Nowembra.

Na nrzędzie j. kr. mci magdeburskim ratusznym Witebskim, comparendo personaliter, kongres cały magistratt sądowy j. kr. mci magdeburyi Witebskiey, ten cessayiny (sessyiny?) listt ad akta wpisać przez szlachetnie urodzonego jmé pana Jakuba Smyka, rotmistrza miasta j. kr. mci Witebska, zlecili. Którego theonor sequitur estque talis: Roku tysiąc siedemsett szezdziiesiąt czwartego, dnia czternastego Nowembra, ustanowienie sessyi generalney. Rotmistrz j. kr. mci miasta Witebska naznacza się szlachetnie urodzony jmé pan Jakub Smyk, który ma munsztrować dnia jutrzeyszego. Moskalom kramarzom nakazuie się prochu funtow sto, pod wino zapłacenia rublow dwieście, na dniu osimnastym presentis. Żydzi kahału Witebskiego część expesu włożyć powinni y łożu wydać pudow piętnaście, miodu beczkę, piwa beczek cztery. Dla wyczyszczenia ulic, poczowszy od ratusza aż do fary, naznaczaią się sami browarnicy y onych pomocnicy. A że dnia koronacyjnego parady, tryumpchy y applauzy bydz powinny przy penegirikach, więc szlachetnych jchmcw panow Ferdynanda Smyka, przy skonczonym nabożestwie u fary, jmé pan Jan Sipko w pierwszey bromie, jmé pan Józef Kozieł, jmé pan Hrehory Hałluzza przy bromie ratuszney y, nakoniec, jp. Jan Loszko naznaczaią się do mow. Elekcyja zupełnego magistratu we czwartek przed koronacyą niezwycięzonego monarchi bydz powinna. Który

takowy edyktt my, sąd j. kr. meci miasta Witebska, ne-
mine contradicente, uprzywilejowaną ratuszną Witebską
pieczęcią stwierdzamy, approbuiemy y wydać z kance-
laryi sądowej j. kr. meci Witebskiey jntymuiemy. Pisan
w Witebsku, na sądach ut supra. U którego sessyinego
listu, przy pieczęci, podpis his verbis: (L. S.). Symon
Edward Thadeusz Milkiewicz, łw. W. s. k. l. W.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 272 и 273.

47.

Выданный Витебскимъ магдеб. магистратомъ, съ прило-
жениемъ привилегированной городской печати, Якову Смыку
листъ о единогласномъ избраніи его какъ полнымъ присут-
ствиемъ магистрата, такъ и всѣмъ Витебскимъ купеческимъ и
мѣщанскимъ обществомъ, въ потомственное званіе ротмистра
г. Витебска, съ тѣмъ, чтобы онъ, принявъ главную команду
надъ здѣшними купцами и мѣщанами, явился тутъ же въ
день предстоявшей коронаціи непобѣдимага, какъ выражает-
ся магистратъ, короля, 25-го Ноября, на парадъ и показалъ
опытъ дѣйствія ручнымъ огнестрѣльнымъ оружіемъ по всѣмъ
правиламъ военной тактики. 1764 г. Ноября (числа не озна-
чено).

Aktykacya, alias zeznanie konsensu na rotmistrzow-
stwo miasta j. kr. meci Witebska, szlachetnie urodzone-
mu jmé panu Jakubowi Smykowi, rottmistrzowi j. kr.
meci, danego.

Roku tysiąc siedemsett sześćdziesiąt czwartego, mca
Nowembra.

Na urzędzie j. kr. msci magdeburskim ratusznym
Witebskim, comparendo personaliter, w jmé pan Jakub

Smyk, rotmistrz miasta j. kr. msci Witebska, ten konsens, sobie służący na też rotmistrzowstwo j. kr. msci Witebskie, od w. jmp. Symona Edwarda Thadeusza Miłkiewicza, łowczego, sędziego kapturowego wa Witto, sędziego pogranicznego y lantwoyta Witebskiego, od jwjp. Józefa z Ursynow Dowoynow Solłohuba, woiewody y woyta Witto, Sanickiego, Eyszy etc. stty, jnstalowanego, oraz od prześwietnego szlachetnego magastratu, szlachetnie urodzonych jmc panow burmistrzow, radzcow, ławnikow y całej rady sądow j. kr. mci magdeburyi Witebskiej, tudziesz kupiectwa y całego pospolstwa miasta j. kr. mci Witebska, zgodnie, jednostaynie, na potomne czasy, na też rotmistrzowstwo, wyż wyrażonego, szlachetnie urodzonego w. jmc pana Jakuba Smyka, rotmistrza j. k. mci miasta Witebska, obranego, ad akta xiąg j. kr. mci magdeburyi Witebskiej ku zapisaniu podał. Którego thenor sequitur konsensu estque talis: Lantwoyt, burmistrze, radzcy, ławnicy y cała rada sądow j. kr. mci magdeburskich miasta Witebska, z zwierzchności j. kr. msci a władzy naszej sądowey magistratowey Witebskiej, obieraemy zgodnie y uchwalamy jednostaynie szlachetnie urodzonego jmp. Jakuba Smyka, qua virum capacem hujus functionis, bydź rotmistrem j. kr. mci miasta Witebska. Który jmc, mając generalno komende nad kupiectwem y pospolstwem, z onemi sie ma stawać y popis dać z ręczney strzelby, według wszelkiego moderunku rycerskiego, w mieście w Witebsku, dnia dwudziestego piątego Nowembra koronacyi, mającey się odprawować na honor niezwycięzonego monarchij, nayiaśniejszego króla, pana naszego miłościwego. Który takowy kredenss jure reali rotmistrzowstwa wolno elekcyą obranemu, szlachetnie urodzonemu jmc panu Jakubowi Smykowi, przy pieczęci uprzywileiowaney magdeburskiej Witebskiej

ztwierdzamy approbujemy y wydać z kancelaryi j. kr. meci sądowey ratt. Wittey jntymuiemy. Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedmsett sześćdziesiąt czwartego, mca Nowembra czternastego dnia.

По оп. кн. № об. 847, № ч. 7, л. 274 и 275.

48.

Выданный Шкловским магдебург. магистратомъ тремъ тамошнимъ евреямъ паспортъ, въ коемъ удостовѣряется, что они ѣдутъ съ нѣкоторыми Московскими товарами, приобретенными въ Шкловѣ именно съ витайкою, холстомъ и шерстью изъ края здороваго и что самые товары эти не заражены а). 1771 г. Января 5.

Aktykacya paszportu zydw Szklowskich, Szlomy Chaimowicza y Chaima Mejerowicza.

Roku tysiąc siedmsett siedmdziesiątego pierwszego, mca Januarij piątego dnia.

Stanowszy oczewiście na urządzie j. kr. meci magdeburskim ratusznym Witebskim, starozakonni Szloma Chajmowicz y Chaim Meierowicz, żydzi y obywatele Szklowscy, paszportt, sobie dany z Szklowa, ad acta xiąg mieyskich ratusznych Wittebskich ku zapisaniu podali. Którego thenor sequitur esttque talis: Woytt, burmistrze, radey, ławnicy magdeburiy j. kr. meci Szklowskiey, wszem wobec y koźdemu zosobna, in distincto culto ac veneratione, przy nayniszey demisij sądowey, do wiadomości, iż starozakonni Szloma Chaimowicz y

a) Очевидно, въ то время свирѣцтовала гдѣ-то эпидемія.

Chaim Mejerowicz, obywatel Szklowscy, z furmanem Gierszonym Mejerowiczem, takoz zydem, obywatelem Szklowskim, jada na dwojgu koniach, iednych parokonnych, a drugich o iednym koniu, maiac nieco towaru Moskiewskiego, w Szklowie nabytego, signanter: kitaju, plótna, wełny; którzy iada s zdrowego y towar zadney effekcij niepodleglego kraju. Presentibus testando, dla wiekszego dowodu, przy uprzewilowaney urzędowej pieczęci mieyskiej, rękoma naszymi podpisuiemy się. Pisan w kancellarij magdeburi j. kr. mei Szklowskiej, roku tysiac siedmset siedmdziesiątego, msca Xbra dwudziestego szóstego dnia. U ktorego to paszportu podpisy rąk his verbis: Jakub Orzeszkiewicz, woytt miasta j. kr. mei Szklowa (LS). Antoni Stachorski, pisarz magdeburi j. kr. mei Szklowa. Który to takowy paszportt iest do xiag mieyskich ratusznych Wittebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 70.

49.

Запись, данная Витебскимъ воеводичемъ Казиміромъ Огинскимъ Витебскому мѣщанину Павлу Горбку, въ такомъ смыслѣ. Этотъ Горбокъ поселился въ новомъ городѣ Варшавѣ а), основанномъ Огинскими въ имѣніи своемъ Велешковичахъ Витебскаго воеводства. Вслѣдствіе чего, Казиміръ Огинскій, надѣливъ Горбка землею въ новомъ городѣ и внѣ онаго, потомственно освобождаетъ его отъ всякихъ повинностей, за изъятіемъ лишь инвентарныхъ платежей, — съ правомъ, притомъ, отчужденія Горбкомъ своихъ построекъ

а) См. Истор.-юрд. мат., вып. XVIII, докум. 64 и 65.

кому угодно, но только съ непремѣннымъ оставленіемъ оныхъ на мѣстѣ. 1771 г. Февраля 12.

Aktykacia dokumenta jaśnie wielmożnego jmci Marcina (sic) Ogińskiego, woiewody Wittepskiego.

Roku 1771, mca Februarii dwunastego dnia.

Stanowszy oczewiście na urzędzie jego krulewskiej mości, w magdebuskim ratusznym Witepskim, sławetny pan Joachim Koscieniewicz dokument, sobie służący, ad akta xiąg mieyskich ratusznych Wittebskich ku zapisaniu podał yn eum tenorem pisany: Kazimierz z Kozielska Ogiński, woiewodzie Witepski, wiadomo czyni kuźdemu, teraz y w potomne czasy wiedzieć należącemu, tym moym dobrowolnym, nigdy nieporuszonym zapisem, sławetnemu panu Pawłowi Harpkowi, obywatelowi miasta jego krulew. mości Wittepsko, teraz mieszkaiącemu w maiętności mey wieczystey, w Warszawie, w nowym mieście, danym na to, iż spomieniony Paweł Harpko, na pułplacu rynkowym dom mający y dwa płacy w ulicy Pożeckiey, na gumno dodanym gruntem polowem z morgow według miary dawnieyszey, płata czynienia podług specyfikacij inwentarza,—którego to pana Paula Harbka, chcąc ia, Ogiński, woiewodzie Wittebski, iak przy exprymowanych placach, gruntach, polankach, morgach i podatkach (budynkah?) wszelkich, własnym kosztem onego zadudowanych, iako też samego, iako wolnego narodu człowieka, tudzież żony y successorow onego, przy wszelkiej wolności zachować, do posługi dworney, do moszczenia mostow, do sypania grobli, okrom gwałtowney potrzeby ratunku, nie ma być pociągany, naglony, tym moim zapisem waruie i ubezpieczam, iż wspomnionego nieraz Pawła Harbka, żone y successorow iego do żadnych przez płaceniem (procz płacenia?)

sposobem, wyż wyrażonym, powinności, posług niema czynić, ani pociągany ma być, ja sam, depędujący odemnie, ani suksessorowie moj po mnie, żadnym sposobem, pretextem pociągać, naglić inwentarzami, czyto przy wieczystych prawach, odemnie dawać się mogących, eciām w sposob zasiedzenia dawności ziemskiej, jako wolny człowiek zachowuje się, żona i. suksessorowie; owszem, znaiąc być Pawła Harbka i suksessorow onego za wolnego narodu ludzi, choć by szynkiem, handlem chciał bawić się. Pro reliquo, ieśliby sie temu Pawłowi Harbkowi, żonie lub suksessorom iego w tym mieście mieszkanie nie upodobało, tedy daie moc y pozwalam budynki komu chcąc zbyć, dać, przedać, zastawić, zamieniać, zaarędować, a samemu, zenie, suksessorom gdzie chcąc wynieść, mieszkanie maiąc, bez żadnych odemnie prepędyj, jnterosowania się; to tylko waruie, aby z tego miasta budynki znoszone nie było, a tego wszystkiego iako się wyż namieniło, ia, pom nie będące nienarusznie dotrzymać mam i powinni będą. Datt w Warszawie, roku 1753, miesiąca Junij dziewiątego dnia. U którego dokumętu podpis ręki aktorow his verbis: Kazimierz Ogiński, woiewodzie Witbski (L.S.). Który to takowy dokumentt iest do xiąg mieyszkich ratusznych Wittebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 7 и 8.

50.

Привилегія, данная 1 Февраля 1718—17 Марта 1724 гг, Витебскимъ кастеляномъ Мартіаномъ Огинскимъ всѣмъ мѣщанамъ и разнаго званія людямъ, желающимъ поселиться въ

городъ, подъ названіемъ Новый-Городъ, основанномъ имъ, Ог., въ имѣніи своемъ Варшавѣ, или какъ выражается на слѣдникъ его, Игнатій Огинскій, въ Русской Варшавѣ (б. Велешковичи) а), состоящемъ въ Витеб. воев., на самой Русской границѣ. Жителямъ этого новаго города даются слѣдующія права и льготы: каждый, поселяющійся въ городъ, освобождается на 12 л. отъ всякихъ экономическихъ и назенныхъ платежей и повинностей, за исключеніемъ лишь насыпши мельничной плотины, а по истеченіи этого льготнаго срока платитъ ежегодно отъ своей городской усадьбы по 1½ тал., уличныхъ по 1 тал. и отъ каждаго локтя (1 лок. лит.=2.131,530 Русскихъ фут.) земли подъ лавнами и сараями по 7½ грош. (въ 1676 г. 1 гр. лит.=0,94 Русск. коп. сер.); отводится ему тамъ, по примѣру г. Рудни, и подъ напню участокъ гор. земли съ 3-лѣтн. только льготою отъ повинностей, послѣ же 3-л. производитъ онъ чиншевой платежъ въ экономію, какъ и въ Руднѣ; предоставляется ему право торговли всякими товарами беспошлинно; съ торговли виномъ и пивомъ, по истеченіи льготнаго срока, платитъ питейный сборъ, подъ названіемъ *капцина* б), какъ въ г. Микулинѣ, причемъ двор. экономія, съ своей стороны, ни кабаковъ открывать, ни товаровъ своихъ мѣщанамъ навязывать тамъ никогда не правѣ, развѣ бы кто изъ мѣщанъ согласился на это добровольно; устанавливается въ городѣ 2 торга въ недѣлю—по Воскресеньямъ и по Средамъ, а ярмарокъ въ годъ 4-о Срѣтеньѣ, Ивановѣ, Спасовомъ и Михайловомъ дняхъ по Русск. календ., съ вольною торговлею тогда мѣщанамъ и прїѣзжимъ людямъ; свои постройки мѣщане могутъ отчуждать на томъ же правѣ, какимъ сами пользуются, а въ спорныхъ между собою дѣлахъ вправѣ приносить на экономію жалобы самому Огинскому; близъ самаго города отводится участокъ земли для священника, который и обязанъ имѣть тамъ, вблизи церкви, свое постоянное пребываніе. 1771 г. Февраля 12.

Aktykacia przywileju jw. jmcі pa Ogińskiego, kasztelana Wittebskiego.

Roku tysiąc siedemsett siedemdziesiąt pierwszego, msca Februarij dwunastego dnia.

а) См. Истор.-Юрид. матер., вып. XVIII, док. 65.

б) По закону Сигизмунда Августа *капцину* слѣдовало платить—отъ меду копа грошей, отъ пива столько же, отъ водки 30 грош.

Stanowszy oczewiście na urzędzie jo kr. mei magdeburskim ratusznym Wittebskim, j. pan Joachim Koscienicz przywiley jw. jmei pana Marciana Ogińskiego, kasztelana Wittebskiego, ad acta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podał, in eum thenore m pisany: Marcian Michał z Kozielska Ogiński, kasztelan Wittebski, Borysowski, Przewalski, Babinowicki ett ett starosta, wszem wobec i każdemu zosobna, komuby wiedzieć przynależało, donosze do wiadomości, iż, fundując w mạiętności moiey wieczystey Warszawie, w woiewodztwie Wittm leżacey, miasto, nazywaiące się Nowe-Miasto, na pograniczu Moskiewskim, tym moim przywilejem bierącym się na osiadłość mieszczanom i różney kondycij ludziom tako wolność i postanowienie waruie. Najprzod daie onym slobody na latt dziesięć, po sobie idących, które latt dziesięć każdemu od wzięcia iego na placach tego miasta osiadłości rachować się maia; którym wszelkie handle i targi prowadzić, szynki wszelkich napojow trzymać, gorzałki, piwa, miody robić, przedawać, w kramach siedzieć, łokciem i kwartą mierzyć, lubo iakim kto sposobem ku pożytkowi swemu przepemoże, wolno ma być onemu, bez zadnych z placow mieyskich aż do wyścia slobody powinności; a po wyściu slobody, z placu rynkowego, osiadłego koždy mieszkaiący talar bity ieden i czwierć talara srebrnego, zalicznego talar bity ieden grubey talarowey monety płacić będą powinni, nie pociagaiąc onych do zadney powinności, dworney roboty, ani pryhonu, krom zasypania grobli młynskiej, do którego wychodzić lub na swoim mieyscu wysłać mieszczanie i zydzi, czasu tego potrzeby, powinni będą. Którym to mieszczanom gruntow pasznych, takie, jakie są w Rudni mieyskie, w polu Nowego-Mista wymierzyć rozkazałem. Których włok gruntow pasznych

słobody latt trzy wysiedzieć, bez wszelkiej powinności, mają mieć wolność i każdy trzymający; a po wyściu latt trzech słobody, z tych gruntow pasznych włocznych powinność taka wnosić powinni będą, jako Rudniansey mieszczanie wnoszą do dworu pańskiego. Po zapłaceniu którego czynszu z placow mieyskich, gruntow pasznych, mają mieć wolność wszelkiego handlu, wyż specyfikowanego, i szynkow używanie, z prowentow pozytkow wynaydowanie, iako z swoich własnych. I to waruie słobozanom Nowego-Miasta, iż, dla chwały Boskiej pomnożenia w tym mieście, popowi gruntu blisko miasta wydzielić rozkazałem; który swieszczzenik nie gdzie indziej, tylo przy samym mieście, przy cerkwi blisko ma mieszkać. A z gorzałek, takoz piwa kapszczyznę tako, iako w Mikulinie mieszczanie płaco i wszyscy obywatele szynkujące Mikulińscy, (mieszczanie?) Nowego-Miasta wnosić będą powinni, to waruiąc pomienionym mieszczanom i wszystkim obywatelom, iż zadnego kabaku tak przed wyściem, iako i po wyściu słodody stanowiąć nie będzie dwor Warszawski w Nowym-Mieście. Którym przywileiem wszystkim obywatelom miasta te wolność nadaie, iż onym dany (domy?) i wszelkie budynki, ich kosztem erygowane, wolno ma być onym sprzedać, darować, zamieniać takim, jakim sami prawem mają, nie uszczerbiając w tym zwierzchności dwornej i temu postanowieniu, dając i w tym wolność wszystkim obywatelom, iż w sprawach, sporach, między niemi trafiających się, wolne ma być od dwora Warszawskiego do mnie samego appellacyia. W którym to mieście soli nikomu, ani piniędzy dwor gwałtem narzucać y do skupowania towarow niewolić nie ma, okrom każdego ochoty y dobrowolnego postanowienia, koźdemu wszelko wolność dając kupowania koźdego czasu y komu chcąc przedawania. A w tym mieście targi koźdego

tygodnia dni dwa naznaczam i ustanawiam—w Niedziele i we Srzode, a kiermaszow w rok cztery—pierwszy na Buską Nayswiętszą Panne Gromniczną, drugi na S. Jana Krzciciela Ruskiego, trzeci na S. Spasa, czwarty na S. Michała Buskiego; na których kiermaszach wszystkim mieszkaiącym lub przyjeżdżaiącym ludziom wolno ma być zawsze przed wyściem slobody szynki mieć wszelkie, bez żadney kapszczyzny. Których to obywatelow wszystkich Nowego-Miasta od podatkw wszelkich, czopowego, szeleżnego, pogłownego i jnych aż do wyścia slobody mam zastempować. I to waruie wszystkim, w tym mieście mieszkaiącym, i ustanawiam, iż od każdego łockia gruntu kromnego lub szpichlerzowego po wyściu slobody tylko po groszy puł-osma polskich płacić na rok powinni będą. Którego postanowienia temu miastu dotrzymać powinien będę. I na to ony dałem, przy pieczęci, s podpisem moim. Datt w Sidorowszczyne, roku tysiąc siedmsettnego osiemnastego, msca Februarij, pierwszego dnia. U ktòrego przywileju podpis ręki aktora temi słowy: Marcian Ogiński, kasztelan Witebski, s. B. P. ett ett (LS.). Za jnstancją mojej żony, przypisuie ieszcze Nowemu-Miastu latt dwie slobody, na co podpisuie etiam Marcian Ogiński, kasztelan Wittebski. 1724 d. 17 Marca. Konfirmacya tego przewileju jw jnci pana Ogińskiego, marszałka wo wo xtta Litto: roku 1758 d. 15 Januarij, ten przywiley in omni puncto ztwiedzam. Datt w Warszawie Ruskiej, anno d. ut supra. U ktòrey to konfirmacy podpis his verbis: Ignacy z Kozielska Ogiński, marszałek wielki wo xtta Ltto, Markowski ett ettc. starosta. Który to takowy przywiley iestt do xiąg mieyskich ratusznych Wittebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 151 и 152.

51.

Приказъ гетмана в. княж. Литовскаго, кн. Михаила Огинскаго, кавалера орденовъ Бѣлаго Орла, св. Станислава, св. Андрея и св. Александра Невскаго, поручику пѣхотнаго полка большой булавы, Фердинанду Фрейтагу, чтобы онъ съ однимъ унтеръ-офицеромъ и двумя рядовыми отправился изъ полковой квартиры, 10 Марта, въ Витебское воеводство за получениемъ слѣдующей съ онаго на жалованье тому полку подати мартовскаго срока, въ количествѣ 7014 злот. 1771 года Марта 22.

Akt ordynansu, jmc Freytakowi, porucznikowi regimentu pierwszego (sic) buławy wielkiej wgo xtwia Litgo wydanego.

Roku tysiąc siedmset siedemdziesiątego pierwszego mca Marca d. dwudziestego wtorego.

Na urządzie j. kr. mci ratusznym miasta j. kr. mci Witebska, comparendo personaliter, w. p. Freytak, porucznik regimentu pieszego buławy wielkiej wgo xtwia Ltgo, ten ordinans, sobie wydany, ad acta xiąg ratusznych mieyskich Witebskich podał, którego tenor sequitur talis: Michał Kazymierz kniaź z Kozielska Ogiński, hetman wielkiego xtwia Ltgo, Uszpolski, Czeczerski, Triski, Ryczywolski ettc. starosta, orderow Orła Białego, Stanisława, stgo Andrzeia y Alexandra Newskiego kawaler, jmc p. Ferdinandowi Freytakowi, porucznikowi regimentu pieszego buławy wielkiej wgo xtwia Litgo. Daie ten ordinans, ażebyś wp. z jednym unter-officerem y czterma gimeynemi maszerował w woiewocstwo Witebskie, dla odebrania s podatkow tegoż woiewocstwa raty zoldu regimentu pieszego buławy wielkiej wgo xtwia Litgo Marcowey, jn quantitate siedmiu tysięcy czternastu złotych, należącey; po które na dniu dziesiątym Marca masz wmc sztabs quateri regimentowey ruszyć

się. Na dowod czego, ten ordynans, przy zwykłej pieczęci, podpisem ręki mey stwierdzam. Dantt w Słoniemie, roku tysiąc siedymsett siedymdziesiąt pierwszego, miesiąca Marca dnia dwudziestego. U tego ordinansu, przy wyciśniętej na czerwoney massie pieczęci, podpis ręki takowy: Michał Ogiński, hetman wielki Litewski. Który to takowy ordynans, za podaniem onego do aktt xiąg ratusznych Wittebskich przez wyż wyrażono osobe, iest do xiąg przyięty u wpisany.—Wydany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 42.

52.

Приговоръ Витебскаго магдеб. магистрата, состоявшійся по обвиненію многихъ мясниковъ въ уклоненіи ихъ отъ платежа пошлинъ мясницкому цеху. Постановленіемъ общаго собранія мясницкаго цеха, послѣдовавшимъ 16 Марта 1771 г., установленъ былъ въ пользу цеха извѣстный сборъ съ покупаемаго и убиваемаго мясниками, для продажи, скота; но многіе мясники такого сбора въ цехъ не вносили, а потому и привлечены были къ суду магистрата. Изъ вызванныхъ въ судъ, нѣкоторые мясники явились и, подъ присягою, показали, что покупали скотъ и изъ него солили мясо только для домашнихъ своихъ потребностей, а изъ нихъ Григорій Ласица заявилъ, что купилъ готовое уже соленое мясо у неизвѣстнаго Левненскаго еврея; прочіе же обвиненные не явились. Въ виду чего, магистратъ, оставивъ трехъ, явившихся на судъ, мясниковъ, кромѣ Ласицы, безъ дальнѣйшаго преслѣдованія, но, вмѣстѣ съ тѣмъ, находя заготовленный ими мясной товаръ въ слишкомъ уже большомъ для домашняго употребленія количествѣ и поѣтому предупреждая дальнѣйшій ущербъ цеху, обязалъ какъ ихъ, такъ и всѣхъ вообще Витебскихъ купцовъ и обывателей, чтобы, на будущее время, подъ предлогомъ домашнихъ потребностей, такого большого количества соленого мяса не заготавливали, не продавали, трепачамъ не

давали и въ Ригу не сплавляли, подъ штрафомъ 100 тал. бит. на войта и столько же на магистратъ,—съ тѣмъ, что впредь всѣ купцы и обыватели г. Витебска, желающіе отправить во время сплава въ Ригу соленое мясо, обязаны всякій разъ, за предварительною присягой, платить въ цехъ отъ каждой, даже самой малой штуки скота 2 шестака (шестакъ= $\frac{1}{8}$ злотаго, а въ 1528 г.=26 теп. Русск. коп.). А такъ какъ купленное Ласицею у неизвѣстнаго еврея соленое мясо могло быть, по тогдашнему времени, зараженнымъ а), то, таковое конфисковавъ магистратъ наложилъ на Ласицу штрафъ 3 руб. въ пользу цеха. Затѣмъ, не явившіеся въ судъ, по вызовамъ, мясники осуждены на временное изгнаніе и вѣчное безчестіе, съ предоставленіемъ цеху полного права наложить арестъ на ихъ суммы и товары, а соленое мясо конфисковать. б) 1771 г. Августа 21.

Aktykacya dekretu całego cechu rzeznickiego.

Roku tyciąc siedemset siedmdziesiąt pierwszego, miesiąca Apryla dwudziestego pierwszego dnia.

Stanowszy oczewiście na urzędzie j. kr. mci magdeburskim ratusznym Witebskim, sławetni panowie Dymitri Byk y Amelan Lorko, cechmistrze rzeznicy, dekret, całemu cechowi rzeznickiemu służący, ad acta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podali, którego tenor sequitur estque talis: Folio 45. A k t o r a t. Sławetni Dymitri Byk y Amelan Lorko, cechmistrze, y cały cech rzeznicki Witebski przeciwko szlachetnym pp. Piotrowi, radcy Witebskiemu, y Kazimierzowi, synowi, Dymanom, tudzież sławetnym pp. Piotrowi Apimachowi, Janowi Sosnie, Kądraszowi Wołodziowi, szewcowi, Sidorowi Krasikowi, Symonowi Suwarowi, Kąstątemu Maraczowi, Harasimowi Matusewiczowi, Iwańkowi Prasolowi, Illu Niziusie, Prasolowi, Janowi Suwa-

---

а) Д. б. въ то время была эпидемія.

б) Замѣчательно, что по документу этому, всѣ Витебскіе мясники—христіане.

rowi, Tarasowi Żarnosiece, Janowi Drużynie, Terentemu Ryndzie, Leonowi Pileckiemu, Hrehoremu Łasicy, Daniłowi Struiowi, Amilanowi Curanowi, Andrzejowi Isaczynkowi, Wasilowi Pszonnemu, Janowi Hlinkowi i dalszym, in consilio et conductamine będących, towar miensny kupującym, przedającym. Decyzya. Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt pierwszego, miesiąca Apryla dwudziestego dnia, stawiającemi zapozwanemi proceder iniungitur, a nie stawiającemi in poenas legum permittitur procedendum. In procedendo, poniewasz z zaszłych kątrowersyi patuit, iż ad presens stawiające pozwani ichmé, mianowicie: szlachetni pp. Piotr y Kazimierz Dymanowie, oraz sławetni Kądrasz Wołodzio, szewc, Sieder Krasik, Jan Suwar, Taras Żarnosieka, Jan Drużyna, Thomasz Żurawko, Terenty Rynda, Hrehory Łasica, Łukian Struiow, Amelan Curan, Andrzej Isaczynek, Wasil Pszonny, Jan Hlinko, podług dobrowolnego swego wyznania, bydło skupowali, z onego mięso solili y . . . rozdawali y przedawali, a cechowi rzeźnickiemu Witebskiemu, podług sessji, na dniu szesnastym miesiąca Marca, w roku terazniejszym tysiąc sidmset siedmdziesiątym pierwszym, per laudem ustanowionego, naymniejszego od kupowanego bydła i z onego od solenia miensa podatku nie wnaszali, za co poenas a lege decernendas promunerierunt; tylo, iż ad presens wiele sztuk od onego powinnego płacenia podatkow discerni nie można, przeto iuditium pro sufficienter rei veritate tantisper pomienionym stawiającym zapozwanym ichmościom, ażeby ciz ichm. wiele sztuk bydła kupowali y z onego miensa solili y wiele mogli wyprzedać exacte, sporządziwszy podług onych juramentow (tum?), na dniu dwudziestym wtórym praesentium comprobowali, lub poenis iremissibilibus contraventions et sub poenis peculatus ac confiscationis. injungit, et ideo do zupełniey-

szego sądu kompletn negotium presens do tegoż dnia dwudziestego wtórego praesentium remittit. A pomieniony stawiający p. Hrehory Łasica dobrowolnie recognovit, iż od niewiadomego żyda Loznianskiego niewiadomie też mienso solone kupował y one rozdawał, zaczym juditium, obveniendo uiespodziewaney zarazie, takowe mienso, ad presens u tegoż Hrehorego Łasicy nayduiące się, in instanti confiskować y (w?) cech rzeznicki Witebski zabierać permittendo, instantaneam onego confiscationem, zadnym tylo sługom magistratowym, temuż cechowi dopuszcza; którey confiskacij azeby tenze Hrehory Łasica sam przez sie, ani przez subordynowanych osob, bez zadney protekcij, bronić y tamować nie wazył sie, juditium, sub poenis iremissilibus contraventionis et sub poena peculatus, precavet et procustodit. Nie stawiające zaś pozwani Prokop Apimachow, Jan Sosna, Symon Suwarow, Kąstantij Maracz, Harasim Matusewicz, Iwan Prasołow, Illa Niziuche, Prasoł, Leon Pilecki contumaces na banicio doczesno z wolnym arestowaniem sum, towarow, a princypaliter miensa solonego, ubique locorum bendącego, et konfisuatione onego. Dnia dwudziestego Apryla post reasumptione (m?) sądow, poniewasz szlachetni panowie Dymanowie, oraz słewetny Jan Druzyna, Terenty Rynda, Lukian Struiow, Jan Sosna, do juramentu zabieraiąc się, dobrowolnie nakupione y przez sie bite bydło oraz z onego dla swoiey własney dworney potrzeby na solennie mienso zeznali sie, et distincter Hrehory Łasica z sztuk sześciu bydła do kadzi dwuch solonego miensa, variabitur (ter?) iedno kadz mianuiąc bydz tuteyszo a drugo niewiadomie od żyda Loznianskiego nabyto, recognovit, zaczym juditium, pro custodiendo futura, aby w przyszłym czasie cech rzeznicki Witebski ztąd takowego nie ponosił decessa, supra wyrażony (m?) szlachetnym panom Dymanom y dru-

gim, ad presens stawiającym pozwanym ichm, gdyby nullo advento, colore et pretextu domowych potrzeb, w takiej liczbie zakupiwszy bydło, onego nabiwszy, miensa w kadziach solonego ullatenns przedawać et etiam trzepaczom dawać, do Rygi czasu splawa do Rygi nie wazyli sie, sub poena na woyta sollucyi sta tallarow bitych y na szlachetny magistrat miasta j. kr. mei Witebska takoz sta tallarow bitych interposita, serio injungit. Denique, in simuli (l?) wszystkich ichmościow, od naymnieyszego do naywienkszego, kupcow y obywatelow miasta j. kr. mei Witebska, ad presens nie pozwanym, in (ne?) similes, in dolum cechu rzeznickiego, perpetrant injurias, sub iisdem sollutionis poenis juditium procavett et precustodit, nisi jednak którzyby z ichmościow panow kupcow, obywatelow miasta j. kr. mei Witebska, mienso solone do Rygi chcieli prowadzić, tedy każdy z tych ichmościow, previo juramento, od kazdey, naymnieyszey sztuki bydła po szostakow dwa do cechu rzeznickiego importować bendo powinni juditum, sub poenis contraventionis iremissibilibus adque sub poena peculatus, chcieli. Interea, insystendo sessyi walney miasta j. k. m. Witebska, w roku tysiąc siedmset siedmdziesiątym piewszym dnia szesnastego Marca ustanowionej, poniewasz Hrehory Łasica, vigore antierius lati decreti, sub factum (cto?) miensa solonego, ile w teraznieyszim czasie zarzonego, bo niewiadomie od zyda Loznianskiego nabytego, wcale w nikczemney partyi okazało (lego?), wdawał a (i?) sam propri ore na dniu onegdajszym do wyprzedania onego, ex premissis juditio (tiis?) sztrafu dyszkretnego rublow trzy na tymże Hrehorym Łasicy i na dobrach iego cechowi rzeznickiemu Witebskiemu przysadziwszy, termin exolutii onych w roku teraznieyszim tysiąc siedmset siedmdziesiąt piewszym, dnia dwudziestego piątego presentis, omnino

w kancelarij ratuszney Witebskiey naznacza, a in casu, inpetrato termino, rublow trzech nieoplacenia, tedy liberam inequitationem y pod warto ratuszno detentionem pomienionego Hrehorego Łasicie temuż cechu rzeznickiemu permitit. A ze dalsi pozwani ichmci, iedni, pierwiey nie stawiając, kondemnowani, drudzy zaś, in primo termino stawiające, do kupowania bydła y przedawania miensa zeznawiając sie, ad presens per solam zwierzchności magistratowey Witebskiey renitentiam do ninieyszey oczewistey rozprawy nie stawali, ex inde iterum adque iterum tychże niestawiających ichmcw Kądrasza Wołodzie, Sidora Krasika, Symona y Jana Suwarow, Tarasa Żarnosieki, Tomasza Żurawki, Amilana Curana, Kądrasza Isaczaka, Wasila Pszonego, Jana Hlinke, Prokopa Opimachowego, Kąstantego Maracza, Harasima Matusewicza, Iwana Iwaniche Prasolow, Illu Niziuche, Prasola y Leona Pileckiego na banicią doczesno y wieczno infamio, tanquam post emoriarem recesum, wzdaiając, wolne aresztowanie summ, towarow y kafiskacy miensa solonego cechowi rzeznickiemu permittit, a to od decesum akceptowawszy dobrowolne y juramentowania sie stawiających ichmcu na kupowanie bydła y nieprzedawanie miensa (sic). Actum ut supra. Który to takowy dekret iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 102 и 103.

53.

Сдѣланное Витебскимъ воеводою и войтомъ Осипомъ Сологубомъ членамъ здѣшняго магистрата замѣчаніе въ томъ, что они, вслѣдствіе какихъ-то между ними раздоровъ, рѣшаютъ дѣла крайне медленно, и, притомъ, не въ законномъ порядкѣ; какъ, напр., дѣло Антона Пилецкаго признали не под-

суднымъ даже войтовскому суду и хотѣли направить въ судъ ассесорскій, рассмотрѣнію коего дѣло это могло бы подлежать лишь за переносомъ его въ оный по апелляціи на рѣшеніе низшей инстанціи, т. е. магистрата, каковаго рѣшенія еще не послѣдовало. 1771 г. Ноября 7.

Aktykacya listu j. wo jmci pana Sołłohuba, woiewody Witebskiego.

Roku tysiąc siedymsett siedymdziesiąt pierwszego, miesiąca Nowembra siódmego dnia.

Stanowszy oczewiście na urządzie j. kr. mci magdeburskim ratusznym Witebskim, szlachetny pan Antoni Pilecki, radca Witebski, list, pisany od jaśnie wielmożnego jmci pana Sołłohuba, woiewody y woitya Witebskiego, do maistratu miasta j. kr. mci Witebska, ad akta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podał. Którego tenor sequitur estque talis: Zacnie szlachetni moij, wielce mości panowie. Z wielkim podziwieniem y nad spodziewanie moje odbieram doniesienie, że maistrat Witebski, z waszmościow panow składaiący się, przez nieiakoweś zaiętrzone między sobą kollizia nie tylko zaniedbywa sądow, zwłokę czyni oczekiwaiącym spriwiedliwości, lecz, nad przepis prawa, sprawy do sądu potoczego nienależnie wazyliście sądzić, na zgube współobywatelow, jako się teraz praktykowało na sprawie Antoniego Pileckiego; a) któren to postempek jak iest z uwleczeniem władzy woityowskiey, tak tym barzies one zdaie się poniżeć, gdy podczas sądow bytności lantwoitya, wikariam potestatem maiącego, wazyli się niektórze po-

---

a) Въ этой же актовой книгѣ, на 37 листѣ, записана жалоба ассесора Витебскаго ратманскаго суда, Антона Пилецкаго, на роднаго брата своего, за неисполненіе взаимнаго между ними условія уплатить Рижскому вущу Христіану Рихтеру долги ихъ своими товарами пополамъ и за постоянныя обиды, причиняемныя просителю тѣмъ же братомъ его, по этому поводу.

dać memoriał, dodając to, że sam woyt nie ma mocy radnych sądzić, y żądając odesłania tey sprawy do asesoryi, lubo in minory subselio nie była rozsądzona, od którego dopiero powinna być dopuszczona appellacia. Zalecam przeto takowych nie czynić seysi ani schadzek prywatnych, a tyko publicznie na ratuszu, w przytomności lantwoyta. Jestem zatym waszmościow panow uprzejmie życzliwym Józef Sołohub, wojewoda Witebski. Dnia czternastego 8bra, roku 1771, z Warszawy. Intytulacya: Szlachetnym jme panom, jme panu burmistrzowi y całej radzie szlachet. magistratu miasta j. kr. meci Witebska, wme panom. Który to takowy list jest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich (L. S.) przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 38.

54.

Письмо Витебскаго воеводы Осипа Сологуба, изъ Варшавы, къ Витебскому магдеб. писарю Антону Щирбинскому. На письмо писаря о томъ, что въ Витебскомъ магистратѣ, по поводу какихъ-то внутреннихъ раздоровъ, происходятъ большіе безпорядки, выражающіеся въ незаконномъ рѣшеніи дѣлъ, къ обидѣ, посмѣшищу, крайнему униженію для города и въ подрывъ законной власти войтовской, въ родѣ дѣла Пилецкаго, воевода съ прискорбіемъ отвѣчаетъ, что писарю и самому слѣдовало принять надлежащія мѣры въ пресѣченію безпорядковъ,—что и поручаетъ ему чинить на будущее время, примѣняя внушенія и примѣрныя взысканія. а) 1771 года Декабря 9.

Актыкачуа listu jasnie wielm. imci pana Sołohuba,

а) См. выше дов. 53. Так. обр., власть магдеб. писаря распространялась и на самыхъ членовъ магистрата.

woiewody Witebskiego, pisanego do jmei pana Szczyrbinskiego, pisarza magdeburckiego Witebskiego.

Roku tysiąc siedemsett siedemdziesiąt pierwszego, miesiąca Decembra dziewiątego dnia.

Na urzędzie j. kr. meci magdeburckim Witebskim, comparendo personaliter, szllny pan Antoni Pilecki, radzca Wittebski, listt, pisany od jasnie wielm. jmei pana Józeffa z Dewoynow Sollohuba, woiewopy Witebskiego, do jmei pana Antoniego Szyrmy Szczyrbinskiego, komnr. Smolen., pisarza magdeburckiego Wittebskiego, ad acta xiąg j. kr. meci magistratowych Wittebskich ku zapisaniu podał. Którego thenor sequitur esttque talis: Mnie wielce meci panie, kochany bracie. Odbierając listt jmei pana sub data dwudziestego dziewiątego Septembra, w którym wyczytuie, że na kilka listow jmei pana, do mnie pisanych, nie odbierasz rezolucyi, co mnie wielce zadziwia, że pierwszy otrzymawszy, nie ublizam moiey ad contenta onego odpowiedzi. Donosisz mnie jms pan, że wielki nierząd w mieście Witebsku dzieie się, z obrazo, pośmiewiskiem y ostatnią hańbą dla miasta. Czemu, nie donosząc mnie, trzeba było zapobiedz. Y sam jmc pan remonstruy magistratowi, aby szerzącey się niegodziwości przez przykładne ukaranie,—o co y ja piszę,—takowemu przestępstwu założyli granicę. Barziefy mnie martwić powinny niespodziewane kollizye magistratu z pogardą władzy woytowskiey, prawami ubiespieczoney, że wazą się, na przepis prawa, sobie przywłaszczac mocy przez sądzenie w sądach potocznych spraw sobie nie należnych, jako się praktykowało w sprawie Pileckiego. Dziwuję się, że jmc pan maniffestu offerowanie uciążliwego dekretu przyiąć zbraniał się. Obliguię u wszelkich czynnościach znosić się z jmc

panem Moguczym, jako jestem wielm. pana zyczliwym bratem. U tego listu podpis ręki y data onego his verbis: Jozeff Sołłohub, woiewoda Wittebski. Dnia czternastego Octobris, tysiąc siedemsett siedemdziesiąt pierwszego, z Warszawy. Jntitulacya takowego listtu temi wyraża się słowy: Memu wielce meci panu, jmei panu Szczyrbińskiemu, pisarzowi magdeburskiemu Wittebskiemu, memu wielce meci p. kochanemu bratu, w Witebsku. Który to takowy listt jest do act xiąg magdeburskich j. kr. meci Wittebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 90.

55.

Жалоба цѣлаго магд. магистрата, купечества и всего общества г. Витебска на ратмана Ивана Ляховскаго, за самовольный захватъ имъ городской, береговой земли у самой переправы чрезъ Двину и безплатное занятіе этой земли своими каменными сараями и пр., къ ущербу города и съ опасностію для переправляющихся чрезъ рѣку. 1772 г. Апрѣля 8.

Proces nomine szlach. ipp. burmistrzow, radcow, ławnikow, całego magistratu j. kr. meci stołecznego miasta Witebska, tudzież kupiectwa, gminu y wszystkiego pospolstwa miasta Witebska na szlachetnego pana Jana Lachowskiego, radzey Wittebskiego.

Roku tysiąc siedemsetnego siedemdziesiąt wtórego, miesiąca Augusta ósmego dnia.

Coram actis urzędu j. kr. mści magistratu Witebskiego comparendo personaliter, szlachetni i. panowie Jan Iholnik, Thomasz Lohrens, Maciey Hałłuza, Alexander Żyłko, Mikołay Smyk, Longin Kudzinow, burmistrze,

Piotr Dyman, Miron Symonowicz, Grzegorz Loszko, Andrzej Kałuha, Grzegorz Hałłuzza, Leon Iholnik, Jakub Antoni Suchar, Jan Kołkowski i dalsi, radzce, Heronim Byk, Paweł Filipowicz, Symon Silnik, Theodozy Zapolski, Alexendr Hrehorowicz, ławnicy, urzędnicy magistratu Witebskiego, tudzież kupiectwo, gmin cały y wszystkie pospolstwo tegoż miasta Witebska, solenniter et quam solenissime na szlachetnego pana Jana Lachowskiego, radzcy Witebskiego, protestowali się i żalowali, mieniając o to, iż co obżałowany Lachowski, radzca Witebski, za wyprokurowanemi dokumentami nieiako wymście się, jmieniowi swojemu, ani też dziedziczney possessyi swoiey condescendentaliter nie służącemi, bez zadnego na się rite ac legitime mającego prawa, nie uważając na żadne dawnieysze, juryzdycznie pokładane, w roku tysiąc siedemsetnym piędziesiąt pierwszym pokładane areszta, in praejuditium praw y przywilejow, od nayjaśnieyszych królow, antecessorow naszych, w nadaniu przewozu w mieście Witebsku, na brzegach mieyskich, też grunta brzegowe, mieyskie Witebskie i ulicy od wjazdu przewozu samego, na publiczne uszkodzenie, sposobem gwałtownym, szerzyni na łokci Wileńskich pięć, a dłużyni na łokci kilkadziesiąt, do puni, za dawney possessyi pierwszych aktorow i antecessorow zabudowaney, nowemi przybudowlami i nowo erekcyjnemi murami, z niepohomowanego zufalstwa, pozaymował, j z takowych przywłaszczających gruntow, przez lat kilkanaście stawiając szkuty, zadnego census do miasta nie jmortował. Ad haec, niedosyc tego stało, gdy ieszcze powtórnie, w roku teraznieyszym tysiąc siedemsetnym siedmdziesiąt wtórym, miesiąca Julij dwudziestego szóstego dnia, na większe uszkodzenie miastu, daleko więcey gruntow brzegowych, własnych mieyskich, przewoznych, szerzyni na łokci Wileńskich trzy-

naście, wzdłuż na łokci tychże blisko sta, z fundamentow, na samym przewozie zajmować i murować ważył się. Czego magistrat Witebski serio, pod winami i aresztami, zakazując i potrzykroć obżałowanemu Lachowskiemu pokładając, takowych gwałtowności bezprawnych nie dopuszczał i cechowym mularzom, maystrom i samym cechmistrzom do murow stawać zabronił. Pod ten czas obżałowany Lachowski, nie uważając na żadne, po kilkakroć urzędownie pokładane areszta, protekcyą nieiakowosć będąc wsparty, mimo cechowych współobywatelów, mieyskich Witebskich maystrom j innych postronnych mularzow do miasta Witebska naprowadziwszy i w kilkaset ludzi, iakoby do boju przysposobionych, po założeniu urzędowym na summę pięć tysięcy tallarow bitych aresztu i po podoniu mandatu przed sąd zadworny assessorski wo xa Litto, nie uważając na żadne pozywanie et ex vi primae instantiae do sądu magistratowego Witto nie będąc posłusznym et reverentiam mandatu samego, gwałtownym sposobem, z nieuskromioney zufałości, też mura na gruntach brzegowych przewoznych mieyskich Witebskich, od lat blisko dwuchset w spokojney possessyi zostających i będących, daley murować i kontynuować ważył się i tym barzief z niebezpieczestwem przez rzekę Dzwinę przeprawuujących się, też grunta brzegowe i sam wiazd przewozowy ciężkimi kamieniawi, skutami i roznym drzewem, tak zimo, iakotez i latem, tamując, pozawalał, urzędowych magistratowych osob, za upominaniem się o to, skomatyicznemi słowy powexował. W czym wszystkim załując dellatores, widząc tak siebie, takotez i dobra pospolite mieyskie Witebskie, z doświadczałego przez obżałowanego Lachowskiego zufaństwa i bezprawia tak niebezpiecznie między zgubą a ostatnim ratowaniem się sposobem położonych przrciwko takiemu zufały

który bezpieczeństwo publiczne wzruszyć, porządek praw i przywilejow, formę rad, immunitatem sądow, securitatem osob urzędowych magistratowych i każdego z współobywatelow z pokrzywdzeniem dalszym moliri starał się, tedy unanimiter, mężnie, przy prawach i wolności powstać, sprawiedliwości na niepohamowanym występicy ex vigore legis szukać i to wszystko czynić, cokolwiek dobru publicznemu w mieście obronę, występniemu hamulec, miastu Witebskowi a w nim magistratowi i wszystkim współobywatelom bezpieczeństwo i uszczęśliwienie sprawić mogło, salva melioratione załob, circa manifestationem opowiadali, załowali i protestowali się. Który to takowy proces iest do xiąg ratusznych Witebskich przyjęty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 217 и 218.

56.

Состоявшійся 4 Апрѣля 1772 г. приговоръ членовъ магд. магистрата, купцовъ и обывателей г. Витебска, христіанъ, въ числѣ 26, объ источникахъ и порядкѣ пополненія лежавшихъ на городѣ долговъ, также на уплату податей—гиберновой и на расположенныя тогда въ городѣ Русскія войска, равно какъ и другихъ повинностей. Единогласно постановлено, чтобы, независимо отъ уплаты недоимокъ, всѣ производящіе торговлю уплатили на этотъ предметъ: съ бочки (1 бочк. лит.=Русск. 12 четверик. и 2 гарн.) ржи, льнянаго сѣмени, конопли и пшеницы по 2, ячменю и овса по 1, съ дес. дубленыхъ шкуръ по 5, съ берковца въ 50 пуд. вѣса меду по 20, свѣчнаго сала по 15, воску по 60, пеньки и льна по 10 и съ тыс. рогожъ по 30 грош. польск. (въ 1766 г. 1 пол. гр.=0,542 Русск. коп. сер.). Сборы эти поручены ратм. Ивану Ляховскому и Андрею Калугѣ и ассес. Ивану Лешкѣ, съ тѣмъ, чтобы они, открывъ свое засѣданіе 6 ч. того Апрѣля, приступили къ приему взносовъ, по предварительномъ приведеніи

плательщиковъ въ присягѣ, по указанной въ настоящемъ приговорѣ формѣ. 1772 г. Апрѣля 9.

Aktykacya skryptu sessyinego.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt wtórego, miesiąca Aprila dziewiątego dnia.

Na uzędzie j. kr. meci ratusznym magdeburskim Witebskim stanowszy personaliter, szlachetni ichmeci panowie poborcy takowy skryptt ad acta podali, sequenti thenore pisany: Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt wtórego, miesiąca Aprila czwartego dnia. My, burmistrze, radce, ławnicy, kupcy y obywatele miasta j. kr. meci Witebska, czyniemy wiadomo tym naszym zgodnym, iednomysłnym, na dzisieyszey sessyi kupieckiey stałym, ustanowieniem, iż co, będąc miasto nasze w ciężarach długow, których, częścią kapitały, częścią prowizyą nieuchronnie należy opłacić, tudzież na niedostarczenie ninieyszey marcowey hiberny iuż post elapsum vigore konstytucyi roku tysiąc siedemset siedmnastego terminu wybierać y dobierać; z pod których takowych, wiadomych wszystkim ciężarów, iako należy przez część uiścić się y dopełnić takową exakcyą, ustawuiemy et quidem primo: od żyta, siemienia, konopi, od polowey beczki mają wnieść wszyscy handlujący po groszy polskich dwa; secundo, od pszenicy beczki po groszy dwa; 3tio, od jęczmienia y owsa beczki po groszu polskim jednym; quarto, od skur dublenicy dziesiątka każdego po groszy pięć; quinto, od bierkowca piędziesiątey wagi miodu po groszy dwadzieście; sexto, od bierkowca piędziesiątey wagi łoju po groszy piętnaście; septimo, od bierkowca piędziesiątey wagi wosku po groszy sześćdziesiąt; octavo, od rohoż tysiąca iednego po groszy trzydzieście; nono, od bierkowca polowey wagi pięki y

lnu po groszy dziesięć. Przytym też iak najmocniey waruiemy y iednostaynie zgodziliśmy się, iż co ktorzykolwiek z nas wszystkich raty przeszley Septembrowey w roku immediate przeszłego, podług uchwały y ustanowienia kupieckiego, zupełney hyberny y innych gwałtownych podatkow na konsystencyą Rossyiską ninieyszą panom poborcom nie oddali y nie wypłacili, takowe tedy, przy teraznieyszym hyberny wniesieniu, sub poena alterius, tanti koniecznie powinni będą wniesć y dopełnić. Która to takowa, iednomysłnie zezwalaiąca na terazniejszey sessyi ustanowa, ażeby swóy skutek y walor miała, rękoma naszemi stwierdzamy. Na exakcyą zaś tak hybernowych pieniędzy, iakoteż poborowych na konsystencyą Rossiyską podatkow y niedobranych przeszley raty septembrowey naznaczają się do exakcyi szlachetni panowie: Jan Lachowski, radca, Andrzej Kałłuha, radca, Jan Leszko, assessor. Którzy to ichmości, zasiadszy na dniu szóstym praesentium, nikomu nie folgując, po wysłuchanym in hanc rotham jurumencie, maia wybierać: Ja NN przysięgam Panu Bogu, iż tę zapłatę hybernową wnaszam y wypłacam z różnych towarow, wiele ich mam do Rygi spławiać; na które registr spisawszy, sprawiedliwie wypłacam, a ieślibym utaił mniey więcey sta beczek, albo mniey więcey dziesięciu bierkowcow pieki, lnu y innych towarow część znaczną, Boże mnie nie dopomóż. U tego skryptu podpis rąk his verbis: Tomasz Lohrens, b. W. mp. Maciey Hałłuzza, b. W. Jan Jholnik, b. W. Mikołay Smyk, b. W. Alexandr Żyłko, b. m. W. Longin Kudzinow, burmistrz Witt. Antoni Suchar, r. W. Jan Lachowski, r. W. Leon Iholnik, r. W. Jakub Smyk, r. W. Hrehory Leszko, r. W. Paweł Filipowicz. Andrzej Kałłuha, r. W. Kozma Dyman. Jan Kołkowski, r. W. Harasim Byk, ł. W. Teodozy Zapolski, ł. W. Maxim Swierszczewski. Kazimierz

Teraz. Nikifor Kotołowicz. Bazyli Juryna. Konstanty Maracz. Harasim Matusewicz. Patapi Bibko. Konstanty Dyman. Lohwin Jurina. Który to takowy skrypt, za wyż wyrażonym podaniem, iest do xiąg mieyskich Wittebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 230 и 231.

57.

Выписка изъ духовнаго завѣщанія Витебской мѣщанки Евдокии Щибра, мѣста гдѣ сказано, между прочимъ, что Витебская Введенская приходская церковь (нынѣ не существующая) находилась именно въ посадѣ Узгорскомъ, при большой улицѣ Суражской, съ правой стороны, идучи съ рынка по этой улицѣ въ гору. 1772 г. Мая 11.

Aktykacyia testamentu sławetney pani Bazyliney Szczybryney Fdokij.

Roku tysiąc siedmset siedemdziesiąt wtórego, miesiąca Maia jedynastego dnia.

Stanowszy na urządzie magdeburskim Witebskim (здѣсь пропускъ), testament sławetney pani Eudokij Szczybrowey ad acta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podał, którego tenor sequitur estque talis . . . obliguję zięcia y córkę, ippw Józefa y Praxęde z Szczybrow Morawskich, sekretarzow j. kr. mei, małkow, dzieci moich miłych, iezeli mnie Pan Bóg z tego świata zbierze, prosze tychże dzieci moich miłych ciało moje grzeszne podług obrządku chrześciańskiego pogrześć, nie z pompo wielko, ale według możności swojej, gdzie tedy deponują, ciało moię aby było pogrzebione na mogiłkach cerkwi parochialney Wowedenskiey.

A ja teraz, wyż namieniona Eudokia Szczybrowa, będąc na umyśle zdrowa, przy dobrej reflexij, czynię tę moją ostatniey woli moiey testamentową dyspozycią: Dom mój mieszkalny ze wszistkim zabudowaniem y placem własnym, po w Bogu zesłym słm pu Bazylim Szczybrze, mężu, dobrodziu mojm, mnie pozostały, w posadzie Uzhorskim sytuowany, idąc z rynku prosto w górę ulicą Wielką Surasko, za cerkwio Wowedenską po prawey ręce leżący, iako będąc aktorka po zesłym mężu swojm, słm pu Bazylim Szczybrze, tego dworu, placu y wszelkiey a wszystkiey ruchomości, które dom z placem leguję, wiecznie zapisuję jpp Józefowi y Praxedzie Morawskim, dzieciom mojm miłym . . . Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedemsett siedmdziesiąt pierwszego, miesiąca Septembra dwudziestego dziewiątego dnia . . . Który to takowy testament jest do xiąg magdeburskich Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 197 и 198.

58.

Письмо Королевцакого (Кенигсбергскаго) купца, еврея Хаима Лейбовича Фридендера, къ старшинамъ и бургомистрамъ а) Витебскаго еврейскаго общества. Эти представители Вит. евр. общества послали Фридендеру свою записку, въ которой, извѣщая, что вслѣдствіе неплатежа, за несостоятельностью, Вит. евреемъ Довидомъ Лейзеровичемъ Блохомъ здѣшнему купцу Лукъ Шикинѣ неизвѣстной суммы по векселю, выданному Блохомъ Шикинѣ, а послѣднимъ переданному, за свой, очевидно, долгъ, Фридендеру, дѣти Блоха находятся въ кандалахъ,—предлагали Фридендеру, для освобожденія дѣтей Блоха изъ-подъ ареста, совсѣмъ простить Блоху долгъ по этому векселю. На что, Фр. отвѣчаетъ, что, „по общен-

---

а) Документъ этотъ указываетъ на то, что уже, въ то время, въ составъ магд. магистрата входили и члены—евреи.

вѣстному еврейскому правилу и закону Божию, всё евреи обязаны сдѣлать складчину и выкупить дѣтей Блоха изъ христіанской неволи.“ А какъ ему, Фрид., долженъ еще, по особому письменному, на евр. яз., обязательству (*мамраму, жемраму*, за подписью должника и свидѣтелей), и Вит. еврей, бургомистръ здѣшняго евр. общ., Шмуила Ицковичъ 333 $\frac{1}{3}$ тал. бит. съ многолѣтними 10%, то просить означенныхъ представителей евр. общ. взыскать съ него, Ицковича, этотъ долгъ съ %, и, по взысканіи, часть капитальной суммы, въ количествѣ 33 $\frac{1}{3}$ тал., со всѣми отъ онаго %, обратить на выкупъ дѣтей Блоха, а остальную часть капитала, 300 тал., вручить ему, Фрид. Что же касается Шигининскаго векселя, то онъ, Фрид., какъ Блоха, такъ и Шикиню, отъ платежа освобождаетъ, обративъ взысканіе долга по этому векселю на, подписавшагося на немъ поручителемъ, бургом. Янкеля Ицковича Добромысленскаго. 1772 г. Мая 29.

Aktykacyia listu Chaima Leybowicza, kupca y obywatela Krolewickiego, pisanego do zydow starszych kahału Witebskiego.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt wtórego, miesiąca Maia dwudziestego dziewiątego dnia.

Stanowszy oczewiście na urzędzie j. kr. mci magdebur. Witebskim, sławetny pan Łukasz Szykinia, kupiec y obywatel miasta j. kr. mci Witebska, list, pisany z Krulewca od Chaima Leybowicza, kupca Krolewickiego, do starszych kahału Witto y do niego samego regulujący się, ad acta xiąg mieyskich ratusznych Witebskich ku zapisaniu podał, po hebreysku pisany, a popolsku przetłumaczony. Który to takowy listt tak sie w sobie ma: Z miasta Krolewca, dnia dwudziestego piątego Janur., w szóstym tysiącu od początku świata pięćset trzydziesty wtóрым roku, od zyda, obywatela y kupca Krolewickiego, Chaima Leybowicza Frydler, do kahału Witebskiego y do radnych kahału Witebskiego. O to czynie wiadomo, co ia otrzymał kartę od kahału Wi-

tebskiego y od radnych kahału Witebgo, co czytałem w karcie upraszając y instancją wnaszając za żyda Dowida Leyzerowicza Błocha, Witebskiego, co iego dzieci siedzo w kaydanach przez p. Szykinie, kupca y obywatela Witebskiego; co podupad wyż wyrazony Dowid Błoch Leyzerowicz y nie może wexel wypłacić, przez upadek. Teraz czynie wiadomość, co ia czytałem w kahalney karcie, żeby iemu podarować wszystko wexel, żeby iego dzieci nie przepadli w kaydanach, to my wszyscy żydzi wiemy według naszej reguły y według Pana Boga powinni my wszyscy żydzi z niewoli chrześcijańskiej, składankę uczyniwszy, okupić tych dzieci. Nuż tę, panowie bracia żydzi, wszak wy wiecie, według naszego pisma świętego, wprzod uczyniwszy składankę z naszego miasta wykupować dzieci z kaydanow tegoż wyż wyrażonego Dowida Leyzerowicza. Wszak że wy wiecie, że od kilkunastu lat nie był w Krolewcu y został bankrotem y nie wypłaca nam długu, a teraz wy, panowie kahalni, wnaszacie instancją, żeby iemu ten wexel, który dany od jp Szykini podarować, a Szykinia exkuzuie się, co iemu poręczył się Jankiel Iekowicz Dobromyśleński, burmistrz kahału Witebskiego. Teraz ia czynie wiadomość że nie mam do żyda Dowida za ten wexel, co dał pan Szykinia na siebie; to ia teraz na Jankielu wyż wyrażonym odyssze za Boską pomocą. A teraz, mości panowie burmistrze y radcy kahału Witt., soleniter upraszam o uczynienie sprawiedliwości świętej na żyda y obywatela kahału Witebskiego, Szmuyła Iekowicza, który u mnie wziowszy summy kapitalney tallar. bitych trzysta trzydzieście trzy y trzec, na te summę mam mamram, po żydowsku pisany, z podpisem ręki iego y pieczętarzami; tenże samy mamram oddałem żydowi Całce Faybiszowi, obywatelowi kahału Witto,

zeby on ten dług odyskał, iak same summe, tak y procent, od kilkanastu lat należący. A teraz, mości od Całki Faybyszowicza, czy odyskał on za tym mamramem od tegoż żyda Szmuyła Ickowicza, o którym ia dobrze słyszałem, że ma sie dobrze, a moje pieniądze do tychczas trzyma. W każdej wszakże ziemicy ma być święta sprawiedliwość. Teraz upraszam, mości panowie kahalni, waszey dobroczynney łaski, zebyście odebrali za tym mamramem do swych rąk kahalnych tallarow bitych trzysta trzydzieście y trzec samego kapitału y procent od tey daty, iak wyrażono w memramie, rachuiąc dziesiąty procent. O które łaskę niepoiednokrotnie upraszam, abyscie raczyli od tegoż żyda iak sam kapitał, tak y procent odyskać do kahału waszego Witebskiego, a za odyskaniem tych pieniędzy, choć nie należy dać na okupno dzieci Dowydowych tak wiele, czynie według Boga y pisma świętego, daruię z tych pieniędzy samego kapitału tallarow trzydzieście trzy y trzec y prowizyją, od kilkunastu lat należących, na wykupienie dzieci tegoż Dowida Leyzerowicza Błocha, a mnie aby tylko doszło samey kapitalney summy tallarow trzysta; wszakże swiadomo wmc państwu, że mnie y krom tego wexela pomieniony Dowid Leyzerowicz Błoch kilka set tallarow ziadł, a ia wszystko to cierpliwie musiałem znaszać. A teraz czynie wiadomość, ten wexel, co pan Szykinia dał przez żyda Dowida Błocha, to ja nie niemam teraz do żyda Dowida Błocha, panowie kahalni, nie mam zadney wiadomości iakoż y do pana Szykini za tym wexelem, ale mam do wielkiego kupca Jankiela Ickowicza Dobromysleńskiego, burmistrza kahału Witto. Itak, miarkuiąc za Bosko pomoco, pewny ten wexel bedzie do okupienia. I z tem kłaniam wszystkim radnym kahału Witto, których znam y nie znam, y na to się podpisuię ręką swoią własną Chaim Leybo-

wicz Fridlender, obywatel y kupiec miasta Krolewca nayiaśnieyszego króla Pruskiego y Brandeburskiego. In-tytulacyia temi słowy: Do Witebska, y zebrawszy się burmistrze y radni, co naležo do sądu kahalnego Witebskiego, onym należy prezentować ten opis listowny, z Krolewca.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 232.

59.

Извлечение изъ духовнаго завѣщанія Витебскаго бургоми-стра Ивана Игольника, гдѣ говорится, что, по возвращеніи здѣшняго края къ Россійской Имперіи, 12 весьма цѣнныхъ лавокъ завѣщателя, вмѣстѣ съ прочими, въ г. Витебскѣ сне-сено и самое мѣсто обращено подъ рыночную площадь (д. б. на правой сторонѣ р. Двины, гдѣ и самъ онъ жилъ), безъ всякаго вознагражденія, и что изъ своего, весьма значитель-наго, въ городѣ и за городомъ, какъ видно изъ завѣщанія, имущества, кромѣ принятыхъ имъ на себя долговъ города, далъ онъ фундуши разнымъ костеламъ и церквамъ (которыхъ, какъ и фундушей, не называетъ) и возложилъ на своихъ наслѣдниковъ наблюденіе за тѣми фундушами и поддержаніе ихъ. Похоронить же себя завѣщатель въ Семеновской цер-кви, въ его Игольниковскомъ склепѣ, а) на что и назначилъ 300 тал. 1773 г. Августа 19.

Zeznanie testamentu jmcі pana Jana Iholnika, bur- mistrza Wittebskiego, czynioney dyspozycyi zapisem do- żywotnim y wieczysto darownym pani Annie z Emella- nikow Iholnikowey, burmistrzowey Witebskiey, małżą- ce, oraz Leonowi synowi i Romanowi wnukowi Iholni- kom służącym.

а) См. Ист.-Юрид. мат., выч. XVIII, док. 125.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt trzeciego, miesiąca Augusta dziewiętnastego dnia.

Przed nami, prezydentem, burmistrzami, radcami, ławnikami prowincyjnego magistratu Witebskiego, comparendo personaliter, jmé Pan Jan Iholnik, burmistrz Witebski, ostatniey woli y dyspozycyi swoiey testamentowy zapis dożywotniego y wieczysto darownego prawa jeymści pani Annie z Amellanikow Iholnikowey, burmistrzowey Witebskiey, małżące, Leonowi synowi i Romanowi wnukowi Iholnikom, ze wszytkiem, intus wyrażonemi, kontentami, danego, przyznał, a przyznawszy, prosił nas, urzędu, aby był z temiż wyraznościami do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ony oglądawszy y przyiwszy, wpisać zleciliśmy, in eum tenorem pisany . . . zostaiąc tedy przy zupełnych zmysłach, umyśliłem y postanowiłem rozporządzić dom mój y dobra, w doczesny szafunek mnie powierzone (Bogiem), w których nie nie upatrzyłem, jak iedno próżność, bo lata jak cień przeminęły, a dobra odstąpili. Zaczyn, one tym moim ostatniey woli dyspozycyjnym, darownym y legacyjnym zapisem tak rozporządzam y rozdysponowane mieć chce, teraz wiecznie postanawiam y naznaczam. A nayprzod, wszystkim teraz y w czas przyszły objaśniając y wyrażając cało substancją moją, ktorom pracowicie nabyłem, nie maiąc żadnych dobr, sobie spadłych po rodzicach y ni po żadnym antecessorze, zemnie, ani żony mojej, to jest, wszytkich dobr leżących, dworow, placow, jmbarow, puń, krom, juryzdyk, slobodek y polanek, w mieście Witebsku y rożnych posadach znaydujących się, podług praw nabycia onych przezemie, valorem et quantitate summy opisuiących trzy tysiące sto sześćdziesiąt cztery talarow bitych. Których to dobr

moich w tym krytycznym czasie nietylo że takowy upadł walor, lecz bardziey, że kram dwunaście moich wieczystych, znaczny walor wynoszący, za teraznieyszym zabranie miasta Witebska przez nayjaśnieysze Imperium Rossyiskie razem z jnnemi zrujuowaną y pod plac rynkowy, bez żadney nadgrody, obrucione. Powtórnie, na folwarku zastawnym, Jazewniową nazywającym się, tu w Witebsku, za monastyrem Markowskim będącym, od zaszyłych Radzkiewiczow mnie dostałym, podług prawa zastawnego y obligow, na ony mnie służących, tylo znayduje się summy cztery tysiące talarow bitych; y o ten folwarek niemale procedera sukcesorow y kredytorow Radzkiewiczowskich, w różnyeh subseliach były ze mną prozequowane, dotąd nie pokączone. A potrzecie, za dwuma obligami, od jaśnie wielmożnyh jhmew panow Antoniego y Brygidy z xążąt Radziwiłow Sołłohubow, generałow artyleryi wo xa Littgo, należy mnie summy kapitalney, okrom prowizyi, talarow bitych sześć tysięcy trzysta y takowey summy, ile pod terecznieysze czasy y lata, bez pocederu pozyskać niepodobna. Zaczym, takowa substancya moja widomie w ogulności niepewna, a do tego y pod długi mieyskie Witebskie własnymi podpisami moiemi iest jnwadyowana. . . . Kiedy mnie Bóg y Pan mój z tym doczesnym życiem rozłączyć się kaze . . . ciało moje grzeszne, jako z ziemi wzięte iest, ziemi też ma bydz oddane y przystoynym obrzędem chrześciańskim w cerkwi Siemionskiey, w sklepie moim Iholnikowskim, przez naymilszą żonę moją, panią Anne z Amiellanikow Iholnikową, burmistrzową Witebską, y syna mojego Leona Iholnika pogrzebione było, bez żadney pompy, ile w teraznieysze czasy; na depozycyą którego to ciała mego grzesznego, z summy, u kogo potenczas pozyskać mogą, talarow bitych trzysta na różne kościoły y cerkwie naznaczam y leguie, y takową sum-

mę w przezorną dyspozycją teyże żony mojej y syna mego oddaję, miłością Pana Boga y strasznym sądem Bożym obowiązując, aby sprawiedliwie te summy na mszy święte y na ubogie rozdysponowali za duszę moją . . . Pryncypaliter plac z domem moim mieszkalnym y z kamienicą murowaną oraz ze wszystkimi budynkami, na tymże placu będącymi; po granicę, murem zajęto, od ulicy wiecowey Brzegowey do ulicy Tylney, synowi memu miłemu, panu Leonowi Iholnikowi y jego sukcesorom, a drugi plac y dwor drewniany, obok tegoż placu, wnukowi memu, Romanowi Iholnikowi, także od ulicy do ulicy; a przytym dalsze wszystkie dobra, dwory, place, jmbary, punie, kramy, juryzdyki, slobodki, polanki, folwark Borkowszezyzne, punie Zadzwinskie, także ruchomość wszystką y wszelką, klejnoty, złoto, srebro, cyne, miedz, zelazo, naczynie, zapasy, towary, to wszystko, co się, podług osobliwego rejestru, po zostałym dożywociu żony mojej znaleźć y pozostać może, tymże obudwum synowi mojemu Leonowi y wnukowi Romanowi Iholnikom, jako naturalnym aktorom y sukcesorom, ninieyszym moim dobrowolnym, darownym, dyspozycyynym zapisem na równe jeh dwie części daję, daruję y wiecznymi czasy zapisuję... z czeladzio też dworną y wszestkimi rzemiestnikami należyte porachunki w xiegach moich okaza się, a co komu, podług rachunkow nie doydzie, sukcesorow moich, aby zaspokoili, obliguję. A nakoniec, wszystkie fundusze, różnym cerkwiom y kościołom odemnie świadczone, Bogu mojemu, w Tróycy Świętey Jedynemu, za odpuszczenie grzechow moich offiaruję, a sukcesorom moim wzgląd y utrzymanje onych zalecam . . . Pisan roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt trzeciego, miesiąca Sierpnia szesnastego dnia. Którego testamentu podpis ręki aktora samego w te słowa: Jan Iholnik, burmistrz

Witebski (далѣ слѣдуютъ подписи свидѣтелей). Który to takowy ostatniey woli y dyspozycyi testamentowey dozywotni y wieczysto darowny zapis iest do xiąg mi-eyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Actum ut supra.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 254—258.

60.

Квитанція, выданная Базилианскимъ провинціаломъ Литовской провинціи, настоятелемъ Березвецкаго Баз. монастыря, Никодимомъ Карпинскимъ, Витебскому ратману Логвину и женѣ его Прасковьѣ Кудинимъ, въ принятіи отъ нихъ пожертвованія 300 тал. бит. въ Тадулинскій монастырь, на предметъ отправленія тамъ, въ каждый воскресный день еженедѣльно, утренней, при открытомъ образѣ Пресв. Богородицы, обѣдни съ молебномъ (суппливаціей) за души умершихъ вообще, а посмѣ смерти жертвователей и за ихъ души. 1773 г. Сентября 28.

Aktykacya rewersału, od w Bogu przewielebniejszego jmści xiedza Nikodema Karpińskiego, prowincyala zakonu swiętego Bazylego Wielkiego, szlachetnym pánom Longinowi i Praxedzie z Maraczow Kudzinom, małżąkom, danego.

Roku tysiąc siedmset siedemdziesiąt trzeciego, miesiąca Sebtembra dwudziestego ósmego dnia.

а) Въ этой автовой книгѣ Витебскій магистратъ, начиная съ 7 Апрѣля 1773 г., называется то просто магистратомъ, то магистратомъ вышшаго суда, то провинціальнымъ, то губерньскимъ, то, наконецъ, просто городовымъ магистратомъ, а только иногда магдебургскимъ магистратомъ, — подъ предѣдательствомъ (президентствомъ), притомъ, лица, поставленнаго губернаторомъ Псковской губерніи и присоединенныхъ провинцій, генераль-маіора Бречетинкова.

Na urzędzie Jey Imperatorskiey Mości magistratowym Witebskim, comparendo personaliter, szlachetni ichmci panowie Longin y Praxeda z Maraczow Kudzinowie, burmistrzowie Witebsey, rewersalny dokument, sobie od w Bogu przewielebnieyszego jmści xiedza Nikodema Karpińskiego, prowincyała zakonu Świętego Bazylego Wielkiego, służący, ad acta wpisać podali. Którego od słowa do słowa tenor (sequitur?) estque talis: Ja, Nokodem Karpiński, świętey theologij doktor, zakonu świętego Bazylego Wielkiego, prowincyi pod tytułem Tróycy najswiętszey prowinciał, superior Berezwecki, jmieniem pzwincyi mojej, a partykularnie jmieniem klasztoru naszego Thadulińskiego, czynię wiadomo y wyznawam tym rewersalnym listem mojm, danym sławetnym ichmem panom Łohwinowi i Praxedzie z Maraczow Kudzinom, małżakom, radzcam miasta jego królewskiey mości Witebska, na to, jż co przerweczeni ichmci panowie Kudzinowie, małżakowie, z jnstynktu Duchy Świętego ku pomnożeniu chwały Boskiey mając przychilność y chcąc tak za duszę zmarłych, ratunku potrzebujących, jako y wcześniej za duszę swoje, ufundować na wiekopomne czasy pium suffragium, wyliczyli ręczney summy trzysta talarow bitych, obligując Thaduliński klasztor, aby za tę summę trzechset talarow wiecznemi czasy, za życia ichmew, za duszę zmarłych, po długim zaś jch życiu na (za?) własne duszę, w każdym tygodniu co Niedziela, z otwarciem obrazu Najswiętszey Maryi, odprawowana była msza godzinkowa z supplikacyami święta. Mnie oraz, przerweczonego prowincyała, upraszali, abym takową ichmci legacyą akceptowawszy, onych assekurował, że w klasztorze naszym Thadulińskim, od daty tego listu naszego rewersalnego, podług ichmciow pobożney jntencyi, zadosyć stanie ichmem. Jakoż ja, prowincyał, skłoniwszy się na wyż

wyrażoną ichmew prozbę, po odebraney przez ichmew xiedza Theofana Walentonowicza, starszego Thadulińskiego, y cały klasztor nasz Thaduliński przerzeczoney trzechset talarow bitych summie, za tę ich uczynność winną ichmem pokazując wdzięczność, tym listem moim rewersalnym upewniam y assekuruję, iż od dnia y daty dzisieyszey perpetujs futuris temporibus w cerkwi Thadulińskiej, stante vita ichmew za duszę zmarłych, po długim zaś zyciu za duszę samychże ichmew, co tydzień w Niedziele msza święta odprawowana będzie. J na to ten list mój rewersalny namienionym jehmem panom Kudzinom, małżakom, radzcom Witebskim, dając, dla większey wiary y wagi, przy zwykley urzędu mego pieczęci, ręką własną podpisuję się. Dan w klasztorze naszym Thadulińskim, dnia trzynastego Marca, roku tysiąc siedemset pięćdziesiąt dziewiątego. U którego rewersalnego dokumentu podpis ręki w te słowa: Nikodem Karpiński, zakonu Świętego Bazylego Wielkiego, prowincyi Litewskiej prowincyał. Takoz jmei xiedza sekretarza w te słowa: Augustyn Panowski, zakonu Świętego Bazylego Wielkiego jmei xiedza prowincyała sekretarz. Który to takowy rewersalni dokument iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebsktch przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 250 и 251.

61.

Удостоверенное многими свидетелями письмо умершаго мѣщанина Василя Таранчука къ священнику Вышедской (б. Сур. у.) приходской церкви, Иоанну Толоцкому, въѣдемъ первый, послѣ неоднократныхъ напоминаній, еще разъ понужда-

еть послѣдняго въ скорѣйшемъ времени прислать недополученные 50 гарн. купленной у него и оплаченной уже водки, какъ особенно нужной въ данный моментъ для сбыта при предстоящей навигаціи по Двинѣ изъ Витебска въ Ригу. 1774 г. Февраля 5 а).

Aktykacya listu w Bogu zeszłego Bazylego Taranczuka do xiędza Jana Tołockiego, parocha Wyszodzkiego.

Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt czwrtego, miesiąca Februaryi piątego dnia.

Na urządzie Jey Imperatorskiej Mości magistratowym Witebskim, comparendo personaliter, xiądz Jan Tołocki, paroch Wyszodzki, list od w Bogu zeszłego Bazylego Taranczuka, do siebie pisany, in rem ad partem sobie służący, ad acta podał, którego, de verbum wpisując, tenor estque talis: W Bogu wielebny, mci xięże Tołocki. Przez umyślnie ordynującego człowieka do wmei pana dobrodzieja, niełasec nie spodziewałem się po wme panu dobrodziejowi, którą nademną uczyniłeś, żeś mi sam w swirnie pokazywałeś dwie beczki duże, z których probki na skosztowania gorzałki sam dostawałeś; tyle zawod sumnienia, żeś zatrzymałeś gorzałkę, którą mnie zbył, drugą wielką beczkę, za którą gorzałkę wszystkie pieniądze z porachunku odebrał, a mnie gorzałki nie staie garcow piędziesiąt, dico piędziesiąt. Wielce upraszam o przysłanie moią własną gorzałkę, bo podczas wiosny na spławie ryzkim będzie potrzeba sprzedać, a daley mię wme pan nie turbuy, bom y tak miałem wiele turbacyi: sam dwa razy na koniach jezdzi-

---

а) Слѣд., священники могли торговать и виномъ, тѣмъ болѣе, что нѣкоторымъ изъ нихъ фундаторы предоставляли право имѣть даже свои собственные заводы, какъ это можно видѣть изъ фондушевой записки на Фалковичскую церковь, пом. выше подъ № 26.

łem, a teraz, naiowszy człowieka, trzeci raz umyślnie posyłam. Nie chcey mię daley turbować. Ja, iak pieniądze dawałem, potenczas spokojnie było, a iak mam odbierać, to z moją wielką tyrbacją, a nie chcesz mię uspokoić. Wszak trzeba każdemu na oczy jawić, a za moją dobro złym nie płacić, koniecznie oddać. Także upraszam, jezeli się znajduią zapomniane okulary, przez mego człowieka przysłać y list do mnie na mój list odpisać. Zatym tą literą moją wyraziwszy, zostaię stateczney przyiazni, piszę się. U którego listu podpis w te słowa: W Bogu wielebnemu waszmości xiedzu dobrodziejowi nayniższym sługą Bazyli Taranczuk mp. Datt w Witebsku, dnia szóstego miesiąca Marca, w roku tysiąc siedmset sześćdziesiąt trzeciego. U tegoż listu jntytulacya his verbis: W Bogu wielebnemu jmc xiedzu Janowi Tołockiemu, parochowi Wyszodzkiemu, memu wielce dobrodziejowi, oddać należy w Wyszodkach. Na wierzchu listu dopisek w te słowa: Zmiłuy się, dobrodzieju, daley nie wlecz, bo wcale iuż na schyłku droga; wraz wysyła y moją zapłaconą gorzałkę; nie chcey mieć kłutnie. Także u tego listu poświadczenie świadkow, z podpisemi rąk własnych każdego zosobna, w te słowa: Wyznam ten list, że jego charakter, podpisuię się x. Symon Wysodzki, paroch Bohosłowski. Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt czwartego, mca Februar. piątego dnia. Wyznam w tym, że to własną ręką w Bogu zeszłego Bazylego Taranczuka y list onego ręką pisany, podpisuię się Jan Dyman. Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt czwartego, miesiąca Januaryi dwudziestego szóstego dnia, według Ruskiego kalendarza. Wyznam, że ten list pisany własną ręką w Bogu zeszłego Bazylego Taranczuka, y na dowod podpisuię się Stefan Hawryłowicz Awierko, b. j. Wtt. Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt czwartego, dnia piątego Februaryi. Do tego listu zeznaię, iż cha-

rakter w Bogu zeszłego Bazylego Taranczuka, w tym świadcze y podpisuie się Jan Litwinko, r. m. Wtt. W czym wyznaie, że to własną ręko Bazylego Taranczuka, na dokument czego podpisuie się Atanazy Starokoz, s. B. W czym wyznaie, że własny charakter zeszłego Bazylego Taranczuka tego listu, podpisuie się Korneli Korolkiewicz. W tym wyznaie, że to własny charakter w Bogu zeszłego Bazylego Taranczuka, w czym podpisuie się Antoni Kurenko. Który to takowy iest do xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 310.

62.

Извлеченіе изъ, составленнаго земскимъ судьей Витебской провинціи Романомъ Микошею, а также членами Витеб. магистрата—бургомистромъ Николаемъ Смыкомъ и ратманомъ Иваномъ Лешкою, формальнаго инвентаря движимому имуществу, оставшемуся послѣ смерти предводителя гор. Витебска (д. б. предсѣдателя Вит. маг.) и ратмана Ивана Ляховскаго въ фольваркѣ Залучесьѣ а), равно хозяйственнымъ въ немъ строеніямъ (подробная же опись самаго фольварка, какъ говорится въ инвентарѣ, представлена вмѣстѣ съ тѣмъ особо, но въ книгѣ нѣтъ ея), и земельнымъ участкамъ его же, Лях., б) съ находившимися на нихъ—каменнымъ, еще недоконченнымъ, домомъ за каменнымъ валомъ, надъ р. Двиною, у подошвы Базилианской горы и съ другими постройками какъ во влѣ этого дома, такъ и при р. Витьбѣ. 1774 г. Апрѣля 20.

Wypis z xiąg Jey Imperatorskiey Mości mieyskich ratusznych Witebskich.

а) В. м., это нынѣшняя архіерейская дача, подъ наз. тоже Залучесья.

б) Эти участки были, оч., тѣ самыя, которые оспаривалъ у Ляховскаго магистратъ ,какъ городскую собственность. См. выше док. № 55.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt czwartego, miesiąca Apryla dwudziestego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości, comparendo personaliter, szlachetny pan Jan Leszko, radzca magistratu Witebskiego, weryfikacją zregestrowanych sprzętów, summ, mobiliów, dokumentów y towarów, w folwarku, Załuczosię nazwanym, post fata w Bogu zeszłego j. p. Jana Lachowskiego, predwoditela y radzcy miasta Witebska, przez w. j. p. Romana Mikoszę, sędziego ziemskiego prowincyi Witebskiey, y szlachetnych panów Mikołaja Smyka, burmistrza, Jana Łoszkę, radzcę, urzędników magistratowych Witebskich, expedyowaną, ad acta wpisać podał, którą, de verbo ad verbum wpisując, tenor estque talis: Registr uniwersalny sprzętu, summ, mobilów, dokumentów, towarów, post fata j. pana Jana Lachowskiego, w folwarku Załuczosiu, w roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt czwartym, miesiąca Apryla piętnastego dnia, juryzdecznie sporządzony (Далѣ слѣдуетъ перечисленіе наличныхъ суммъ, документовъ, разной движимости, состоящей въ одеждѣ, товарахъ столовыхъ приборахъ, домашней утвари, скотѣ, хозяйственныхъ принадлежностяхъ, а также хозяйственныхъ построекъ) . . . Imwentarz zabudowania całego folwarku Załuczosia że w tym registrze nie specyfikuię się, albowiem zupełne opisanie przy tychże papierach znayduię się. Opisanie dworu nad Dzwina: Plac od Dzwiny za wałem murowanym, wysoko opasany, w rogu iednym niedomurowany od szpiehlerza, pod gurę Bazyliańską stojącego, któren przez puł murowany, bez okien, drzwi podwoyne, na zawiasach, z zamkiem wiszącym, probojem, zaszczebka y antabą żelaznemi; na wierzchu dwa piątra drewniane, w których obudwuch po dwa jmbary z drzwiami stolarskiey roboty, na zawiasach ze-

laznych; na pierwszym piątrze w obudwach drzwiach zamki wewnętrzne, a na piątrze trzecim drzwi pojedynkowe stolarskiej roboty, z klamkami, probojami y zaszczepekami; ganki w obudwach piątrach futrowane ci-osem, namoszczone tarcicami na stolowanie, gontem pokryte; pod dachem dwa dymniki z oknami szklannemi, w drzewo oprawnemi; wschodki do ganku tarczycami obite, do którego drzwi stolarskie, na zawiasach, z krukami, klamką y proboim; od tego jmbara z fundamentu przez puł parkan murowany, od połowy parkan w szułach, drewniany, deskami pokryty; przy końcu forta z desek dembowych, żelazem obita, na zawiasach y krukach, z zaszczepeką y zawałem żelaznemi; od tey forty budynek murowany na iedno piątro, który ma w sobie sień postrzodku; do nich drzwi z blachy hrubey żelazney, z proboim, krukami, zaszczepeką, zawiasami; przeciw drzwi sklep po wschodkach, w którym po obu stronach dwa sklepy przypierzone, po iednym oknie z kratami żelaznemi, drzwi do nich drewniane z zaszcsepkami y probojami y zawiasami żelaznemi, drzwi do sklepu podwoyne, drewniane, blachą żelazną zwierzchu futrowane, z probojami, krukami, na zawiasach y klamką; w sieniach przeciw drzwi stolarskiej roboty na zawiasach y krukach, zamek wewnętrzny z antabą, okienko w tey komorze małe, okrągłe; na ulicę z sieni, po prawey ręce jzba do złożenia rzeczy, bez pieca, okno iedne szklane, w drzewo oprawne, z krukami, zawiasami y antabkami żelaznemi; drzwi drewniane z zawiasami y zamkiem wewnętrznym, z kratą żelazną; po lewey ręce z sieni jzba mieszkalna, w której piec z kaflow zielonych, okien dwa, w drzewo oprawnych, z zawiaskami, kruczkami y zaszczepekami żelaznemi, z kratami od ulicy, okiennic par trzy podwoynych, żelaznych, na zawiasach z krukami y zaszczepekami. Daugie piętro drewniane, na któ-

re zchody, tarczycami okryte; ganek futrowany, z którego prosto komorka, z desek przepierzona; do niej drzwi stolarskie na zawiasach z krukami żelaznymi y zamkiem wewnętrznym; wprawo ganku sień, do których drzwi podwoyne stolarskie z zamkiem wewnętrznym, na zawiasach z krukami y zaszczipkami; z sieni prosto kuchenka murowona, z oney okienko okrągłe, na ulicę drzwi stolarskie z zawisami y krukami, z zaszczipką y proboiem; z sieni wprawo jzba duża, w której piec kafłow białych z murkiem, wpuł przepierzona deskami, stolarską robotą, z drzwiczkami stolarskiemi tafłowemi, na zawiasach, z klamko y zaszczipką, okien trzy, w ołow oprawnych, na zawiasach z kruczkami y zaszczipkami, stół stolarską robotą, podłoga deskoma wymoszczona, drzwi w tej jzbie stolarskiej roboty z zamkiem wewnętrznym, na zawiasach z antabą y krukami; po lewey ręce jzba, w której piec z białych kafłow, na nogach żelaznych, okien cztery, w ołow oprawnych, z zawiaskami, kruczkami y antabkami żelaznymi, okiennic naokoło całego budynku podwoynych par siedem drewnianych, malowanych, na zawiasach z krukami y zaszczipkami żelaznymi; wierzch gontem pokryty, dach łomany, komin na wierzchu ieden murowany; budynek cały tarczycami zewnątrz obity, sufit w tym budynku tarczycami stolarską robotą podbity, podłoga tegoż z tarczyc, drzwi w tym pokoju iedne na wschodzie stolarskiej roboty, z zamkiem wewnętrznym, na zawiasach, z probojami, krukami y antabami; w tymże pokoju przepierzenie tarczycami obite, drzwi do ganku stolarskiej roboty, na zawiasach, z krukami, zaszczipką y klamką; w tym budynku, w szpichlerzu nogi żelazne, duże pod kocioł numero iedne, kantorow podwoynych do wagi żelaznych numero cztery, kantor żelazny takoz do wagi numero ieden, koromiesiel żelazny z sza-

lami na powrozach numero ieden, limonij oksetow pełnych numero trzy, jtem we dwuch oksetow tychże limonij potroche, sledzi prostych beczek numero sześć, sledzi holenderskich beczka numero iedna, tobaki kartuzu, z Rygi przysłaney do złożenia cudzey, pakow numero osiem, blachy zelazney, cudzey, złożoney, sztuk numero sto, cegły w tymże dworze złożoney, własney tysięcy dwadzieście. Opisanie dworu, nazwanego Jacewiczowski: Zabudowanie w nim stare, to iest budynek, pod gurą Bazyliańską leżący, w którym jzba y komora z sienią; do nich drzwi troie na zawiasach z krukami, zaszczipkami y klamkami; okien dwa, w drzewo opravne, stolowanie y podłoga z tarczyc, dranicami pokryty; przy tym pod gurą swironkow dwa starych, nadgniłych, dranicami pokryte; w jednym drzwi na zawiasach, z klamką, krukami y probojem; drugi swironek bez drzwi; po lewey stronie tagoż budynku, ku Widzbie, swironkow starych, pod iednym nakryciem dranicznym starym, dwa, obudwuch drzwi na zawiasach, z krukami, zaszczipkami y probojami; przeciwko tych swironkow łaznia nowa, wystawiona pod gurą Bazyliańską, dranicami nowemi pokryta, w którey sień, do nich drzwi na zawiasach, z krukami, zaszczipką, klamką y probojami; ganek, z drzewa zrobiony, stol y podłoga z tarczyc; w tych sieniach komin, z cegoł murywany; z tych sień drzwi do łazni, w którey piec z kafłow, łaziebnym sposobem zrobiony. Połow trzy z desek ciosowych, podłoga z ciosu, a stol z tarczyc; okno w tey łazni, w drzewo opravne. Za osobliwym ordynansem jasnie wielmożnego jenerała gubernatora, na mieysce ziechałem y takowy registr wiernie doyrzawszy, podpisałem Roman Mikosza, sędzia ziemski prowincyi Witebskiey. Mikołay Smyk, burmistrz Witebski. Jan Janowicz Loszko, radzca prowincjonalnego magistratu mp.

Która to takowa weryfikacya iest do xiąg magistrato-
wych Witebskich przyięta y wpisana, z których y ten
wypis, przy pieczęci urzędowey mieyskiey Witebskiey,
z podpisem ręki pisarskiey parti requirenti iest wydan.
Actum ut supra.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 313—322.

63.

Рѣшеніе третейскаго суда, состоявшаго изъ ратмановъ
Смыка, Симоновича и секретаря Козелла, по дѣлу поручика
Егора Фелькерзамба съ еврейскимъ раввиномъ Беніаминомъ
Якубовичемъ, о поставкѣ соли и проч. Въ силу заключеннаго
этими лицами между собою контракта, изъ нихъ Якубовичъ
подрядился доставить изъ м. Краславки въ г. Витебскъ, вверхъ
по р. Двинѣ, 900—1000 бочекъ соли, считая въ каждой боч-
кѣ по 6 пуд. 15¹/₄ ф., и затѣмъ принялъ отъ Фелькерзамба
соли, въ мѣшкахъ, мѣрою свыше 900 боч., а вѣсомъ 5724 п.
37³/₄ ф.,—съ обязательствомъ—соль эту продать въ Витебскѣ
по самымъ высшимъ цѣнамъ, а на вырученныя деньги ску-
пить для Фелькерзамба разныхъ другихъ товаровъ, какъ то:
пеньки, зерноваго хлеба, меду, воску и проч., за всякую же
непроданную бочку соли уплатить ему по 5 тал. бит. а) За
такую комиссію Якубовичъ долженъ былъ получить вознагра-
жденія 100 т. б. Причемъ, получилъ онъ еще на товары
210 т. и 60 черв. зол., подъ особья росписки. Но ни услов-
ленныхъ товаровъ не доставилъ, ни уплаты за соль не внесъ,
ни наличныхъ денегъ не возвратилъ, а купилъ только ни-
чтожное количество пеньки, да и то гнилой и притомъ по
небывалой, высокой, предъявленной имъ цѣнѣ. Въ виду всего
этого, Фелькерзамбъ и просилъ судъ взыскать съ Якубовича
всю слѣдующую ему съ его издержками, убытками, процен-
тами, условленною въ контрактѣ неустойкою и таковыми его
удовлетворить. Съ своей стороны и Якубовичъ началъ въ

а) Въ 1766 г. талеръ=Русск. 131 к. с.

судѣ встрѣчный искъ съ Фелькерзамба, объясняя, что еще до принятія имъ соли потеряла она вѣсъ отъ усыпки; на лодки она грузилась, равно какъ и пріемная на нее квитанція вынуждена была у него, насильно, а во время самой доставки испорчена соль дождемъ и слякотью,—вслѣдствіе чего, произошло полное разстройство въ его торговлѣ, а потому простираетъ онъ на Фелькерзамба претензію свыше 3000 т. б. По выслушаніи сторонъ, третейскій судъ нашелъ, что отъ Якубовича слѣдуетъ Фелькерзамбу: за 5724 п. $37\frac{3}{4}$ ф. соли, считая по 50 к. за пудъ, 2862 р. $46\frac{1}{2}$ к., наличныхъ денегъ 403 р. 50 к. и выданные приващиву его, Як., въ Витебскѣ, 9 р. 81 к., итого 3275 р. $77\frac{1}{2}$ к.; съ другой стороны, какъ удостовѣрился судъ, Якубовичъ скупилъ для Фелькерзамба пеньки $178\frac{1}{2}$ берк., по одобренной судомъ цѣнѣ, сч. по 13 р. берк., за 2320 р. 50 к., да еще понесъ издержекъ 384 руб. 44 к. при этой покупкѣ и 631 р. по доставкѣ соли, итого 3455 р. 49 к., которые и слѣдуютъ съ Фелькерзамба Якубовичу. Затѣмъ, судъ рѣшилъ, что Фелькерзамбъ долженъ уплатить Якубовичу разность взаимныхъ имъ слѣдуемостей, именно 180 р. 16 к., да еще за 320 солевыхъ мѣшковъ 39 руб. 30 к., а Якубовичъ—тотчасъ выдать Фелькерзамбу пеньку, съ отнесеніемъ доставки ея куда слѣдуетъ также на счетъ послѣдняго. Наконецъ, судъ, уничтожая всѣ, предъявленные сторонами, доказательства, воспрещаетъ сторонамъ возобновлять это дѣло, подъ опасеніемъ, за противное, штрафа въ 2000 р. 1774 г. Апрѣля 28. а)

Roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt czwartego, miesiąca Aprila dwudziestego ósmego dnia.

W sprawie za niżej wyrażonymi aktoratami i załobami, do nich należącemi, poniżej in unum złączonemi i zkombinowanemi, z rejestru kompromissarskiego sądow polubownych, w roku terazniejszym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt czwartym, miesiąca Apryla dwudziestego siódmego dnia podług Rzymskiego kalendarza

---

а) Т. о., эта коммерческая операція, при неудачномъ выборѣ поручикомъ Фелькерзамбомъ себѣ комисіонера, не только не принесла ему ожидаемой пользы, но еще причинила излишнія хлопоты и убытокъ.

przypadley, przed nami, Ferdynandem Smykiem, super-arbitrem, Mironem Symonowiczem, radzcami, i Jozefem Koziellem, sekretarzem prowincjalnego magistratu Witebskiego, arbitrami, w roku, desuper wyrazonym, zgodnie od stron obranymi i przyznanym opisem swym authoryzowanemi, na sądach kompromissarskich porządkiem prawa jntentowaney,—mianowicie za pierwszym aktorem wielmożnego jmei pana Jerzego Felkierzamba, porucznika woysk Rossyiskich, z starozakonnym Beniaminem Jakubowiczem, rabinem prowincyi Witebskiej, za pozwem autentycznym po obżałowanego, przed nasz sąd kompromissarski wyniesionym, y za żalobą, w nim wyrażoną, mieniać do zaszłego kontraktu i o to, iż co obżałowany Beniamin Jakubowicz, w roku przeszłym tysiąc siedmset sedmdziesiąt trzecim, obowiązawszy się kontraktem soli beczek dziewięćset lub do tysiąca wziąć, każdą miarę wazącą po pudow sześć funtow piętnaście i funtow dziewięć i czwierać, z dwóch folwarkow załuiącego dellatora soli pudow w worach pięć tysięcy siedemset dwadzieście cztery funtow trzydzieście siedm i trzy czwierci, vigore kontraktu, wynoszących beczek dziewięć set i z gurą, wagi po pudow sześć i funtow piętnaście, odebrawszy, tąż sol w Witebsku, ceną iak najwyższą przedać obowiązwał się; za które pieniądze wszystkie towaru różnego, idque, pięki, sypki różney zboża, miodu, wosku ettc. skupić przyobiecał tymże kontraktem, a wieleby zaległo soli, tedy za każdą beczkę, wazącą pudow sześć i funtow piętnaście, zapłacić po pięć tallarow bitych opisał się. A tak, zdawszy towar, zapłaciwszy sol, sporządziwszy czolny ze wszystkim zapasem, zapłaty sto tallarow bitych wziąć za fatygę miał. Tandem, obżałowany Beniamin Jakubowicz i sol przedał różnym ceną wysoką, uti testabit regestr, i pięki mało co skupiwszy, quod majus, nizezemney, cene oney wy-

soko kupowaney kładziesz, expensa niepraktykowane w swych regestrach pokładasz, jmo magis, nie dostarczając towaru za sol przedaną, ieszcze summy rękodayney na towary różne tallarow sto sześćdziesiąt, powtore czerwonych złotych sześćdziesiąt wzięłeś, na co dowodem, roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt trzeciego, miesiąca Nowembra czwartego dnia, karta dana tak z odebraney soli, iakoteż y pieniędzy. Pro tertio, ieszcze na osobliwą swą kartę, tallarow piędziesiąt odliczywszy odebrałeś in vim handlu y towarow, być mających, a ad praesens tak kontraktowi, iako też dwum kartom swym w niedostarczeniu towarow, ani nawet summy, przychodzącej załuiącemu aktorowi, zadosyć nie czynisz; owszem, zgniłego i niedobrego towaru częśćkę tylo oddawasz, do expensow na tenże towar i z . . . one litigia przyprowadzasz. O co załuiący wielmożny jmc pan Felkierzahmb z obżałowanym rabinem Witebskim prawem czyni: ante omnia, do uznania ceny należytey towarowi; do przysądzenia summy reszty, tak za sol przychodzącą, ceną należytą, iakoteż za dwuma kartami, rękodaynie przez obżałowanego wziętey summy; do wskazania, przywrocenia i nadgrodzienia załuiącemu dellatorowi spędowanych expensow na też towary i różne expensa, ex ratione rabina wynikłe i wyniknąć mające; do zapłacenia preteysy różnych, vigore osobliwego regenstru spisanego; do nakazania zapłacenia zarąk, benevole w kontrakcie opisanym in punctis, a niedotrzymanych; do przysądzenia przychodzącego procentu od summy, rękodaynie od załuiącego dellatora obżałowanemu kredytowaney; do wskazania zapłacenia co instanti wszelkich y wszystkich tak z soli, iako z osobliwych kart wynikłych summ, procentow, expensow na tenże towar łożonych, uti superius wspomnionych; do nadgrodzienia i zapłacenia szkod,

strat, vigore osobliwych regestrow na to okazać się mające, i o dalsze pretesye, quod juris tempore deducuntur, salva zapozwu melioratione. Za drugim rekonwenyonalnym aktozem starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, z wielmożnym jmc panem Jerzym Felkierzahmbem, porucznikiem woysk Rossyiskich, za pozwem autentycznym od aktora po obżałowanego jmei, przed nasz sąd kompromissarski wyniesionym; i za žalobą, w nim jnserowaną, mieniać, iż co obżałowany, wielmożny jmc pan Felkierzahmb, porucznik Rossyiski, uczyniwszy kontrakt dobrowolnie z załuiącym Beniaminem Jakubowiczem, rabinem Witebskim, sub vadijs zarąk trzy tysiące tallarow bitych, by z któreykolwiek strony w najmnieyszym punkcie, w niedotrzymaniu zapłaćenia, któremu zadosyc nie uczyniwszy i zawod w soli przyczyniwszy, cały handel załuiącego dellatora zmitrezył. A zatym, załuiący dellator, ante omnia, zapłaćenie refakcyi y zaręki, wedle opisu tallarow bitych trzech tysięcy et distinctim: niezapłaćenia summy pięciuset dziewiędziesiąt dwóch rublow złotych dziewięć i kopiejek pięć, spędowanych pieniędzy na towar; za nieoddanie przez obżałowanego, a osobliwie zapłaćenie procentu od rublow czterech set siedmdziesiąt dwóch, złotych dziewięć i kopiejek pięć, zaciągnionych na utrzymanie towaru i handlu całego; tak tego wszystkiego uznania, co czasn prawa deductum będzie, oraz pokazania poenis legum i tego wszystkiego uznania, quod juris et praetensionis być może, salva tey žaloby melioratione, załuiący dellator, starozakonny Beniamin Jakubowicz, rabin prowincyi Witebskiej, doproszał się. A iako te żoloby z pozwow autentycznych de tenore suo w ten nasz dekret są inserowane, tak praenumerate partes przed nasz sąd kompromissarski instituerunt litem. W którey sprawie sąd komprommissarski, w roku

terazniejszym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt czwartym, miesiąca Aprila dwudziestego siódmego dnia, za przywołaniem z rejestru sprawy, z delacyi wielmożnego jmc pana Felkierzahmba, porucznika woysk Rossyiskich, z starozakonnym Beniaminem Jakubowiczem, rabinem prowincyi Witebskiej, na karcie pierwszej wyniesionego aktoratu, przyłączywszy rekonwencjonalny aktorat, z karty wtórey, starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, proceder nakazaliśmy. In procedendo et continuatione dnia dwudziestego ósmego praesentium: post serias partium controversias i po odeszłych za załobami produktach i replikach, my, komprommissarze, mature deliberando, in prima categoria, co do solowego handlu, w partyi teyże soli, między stronami zadysputowaney, ponieważ evidenter patuit z kwitu starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, sub anno tysiąc siedmset siedmdziesiąt trzeciego, miesiąca Nowembra czwartego dnia, w Krasławiu, jn vim kontraktu, wielmożnemu jmc pann Felkerzahmbowi, porucznikowi woysk Rossyiskich, z odebraney i zgodnie odważaney soli na pudow pięć tysięcy siedmset dwadzieście cztery funtow trzydzieście siedem i trzy czwierci dauego, zaczym my, sąd, takowy kwit własną ręką starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, podpisany, in fundamento prawa, artykułu siódmego, z rozdziału siódmego, approbando, za tymże kwitem wyrażoney partyi soli, idque pudow pięć tysięcy siedmset dwadzieście cztery funtow trzydzieście siedem i trzy czwierci, ceną uregulowaną, rachuiąc za każdy pud czterdziestofuntowey wagi po kopiejek piędziesiąt, do percepty wielmożnego jmc pana Felkierzahmba, porucznika woysk Rossyiskich, sentiamus; za którą, in unum computando, należy summy rublow dwa tysiące

osiemset sześćdziesiąt dwa kopiejek czterdzieście sześć i puł. Quod vero spectat w pretesyach starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, o negowaniu swego, autecznicznie danego kwitu, referendo, iż takowy kwit gwałtownie był wymożony i sol na mieyscu pierwiej antierius ściekła, do czołnow z przynaglenia ładowana była, inpost czasu w gurę teyże soli czołnami wspanrowadzenia różnym przypadkom, dżdżowi i słoście podlegała, przez co do upadku znacznego przyszła; dla tych przyczyn detrunkacyi z zaqwitowaney partyi pudow tysiąc dwieście dwadzieście cztery funtow trzydzieście siedm i trzy czwieri dopraszał się,—w czym my, komprommissarze, a parte starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina Witebskiego, in deductionem tego wszystkiego sufficienter probacyi nie mając, ponieważ starozakonny Benjamin Jakubowicz o takową gwałtowność nigdy, na żadnym mieyscu, żadnego processu nie czynił i nie okazał; niemniej, ponieważ, za przyściem teyże soli do Witebska, wraz do przeważenia oney lub przepakowanie w beczki z urzędu żadnego, aniteż z kupiectwa, urzędowanie nie starał się, lecz dobrowolnie oną według swey woli dysponował,—ex praemissis, takowe illegaliter, przeciwko własnemu kwitowi, wyniesione pretesye in omni uchylamy, a kwit, autentycznie, z podpisem własney ręki dany, iterum atque iterum approbuujemy et in omni robore ony zachowujemy. Dalszey summy, podług kwitu, tallarow bitych sto sześćdziesiąt y czerwonych złotych sześćdziesiąt, item za karteczką tallarow bitych piędziesiąt, przez starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina Witebskiego, u wielmożnego jnci pana Felkierzahmba, porucznika, wziętey i przez samegoż starozakonnego Beniamina Jakubowicza rekognoskowaney, redukuiąc desuper wyrażone monety na ruble, in summa czyni rublow cztery-

sta trzy i kopiejek pięćdziesiąt; item, przez samego wielmożnego jmei pana porucznika na szafarza, od rabina zesłanego, i na brakarza, ad praesens w Witebsku, który brakował piękę, daną rublow dziewięć i kopiejek osiemdziesiąt iedna; in summa do percepty pieniążney wielmożnego jmei pana porucznika efficit rublow trzy tysiące dwieście siedymdziesiąt pięć koeiejdk siedmdziesiąt siedm i puł. In secunda vero categoria, względem handlu piękowego, z teyże percepty, przez starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, sprawowanego i regestrami skupowanych towarow dowodzącego, quoad primum skupioney pięki ceną, przez nas, komprommissarzow, approbowaną, bierkowcow sto siedmdziesiąt osiem i puł, rachuiąc każdy bierkowiec po rublow dwa tysiące trzysta dwadzieście kopiejek pięćdziesiąt; expensu, na tąż piękę łożonego, acceptatur rublow trzysta osiemdziesiąt cztery kopiejek czterdzieście cztery; item expensu, na sol łożonego, acceptatur rublow sześćset trzydzieście ieden; kapitulacyi, kontraktem opisaney, rublow sto dwadzieście; in universum efficit expensowaney summy przez Beniamina Jakubowicza rublow trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt pięć kopiejek dziewięćdziesiąt cztery. Kturyą tą takową summę sine ulla ulteriori disputatione aut reclamatione, przez tegoż pomienionego Beniamina Jakubowicza według teraznieyszey kalkulacyi i weryfikacyi wydawaney, pro reali uznawszy, za słuszną poczytuujemy. Et exinde insuper łożonego expensu nad perceptę wielmożnego jmei pana porucznika, uti supra expressum, rublow sto osiemdziesiąt kopiejek szesnaście puł na pomienionym wielmożnym jme panu poruczniku adjudicamus. Quod vero spectat o worach na potrzebę solową, przez rabina skupowanych, et ad jnicem o wory solowe pretesye uroszczaiących, praesenti judicato

determinamur, ażeby za powroceniem worow sztuk trzy-
sta dwadzieście przez rabina strona, też wory odbierai-
ąca, rublow trzydzieście dziewięć i kopiejek trzydzieście
omnino bonifikowała. A po opłaceniu restancyi przez
wielmożnego jmc pana porucznika summy, idque rub-
low sto osiemdziesiąt kopiejek szesnaście i puł, staroza-
konny Beniamin Jakubowicz, rabin Witebski, powinien
całą partya pięki, według rejestrow, nam, sądowi, po
przeważeniu pokładanych, co instanti, sub poenis irre-
missilibus contraventionis et sub poena personalis in-
famae, wydać i do oney żadney plus ultra by naymni-
eyszey ani sam przez się, aniteż przez subordynowanych
osob, pretęsyi wynaydywać nie powinien. Frakt zaś pro-
prio sumptu wielmożnego jmc pana Felkierzahmba, po-
rucznika, za też piękie opłacić tenetur. Refakcyi zaś,
zarąk i expensow prawnych, ex utraque parte pretędo-
wanych, ex vi kontraktu, illegaliter opisywanego, z któ-
rego ad litigia tota promanavit actio, przeto, na żadną
stronę nieuznawaiąc, perpetuum silentium inter partes
juditium comprommissoriale, sub vadijs dwóch tysięcy
rublow, nakazuie; o które zaręki, in casu w którymkol-
wiek punkcie naruszenia, tenże sąd komprommissarski,
in quovis foro, pro adjudicatione reservat et decedit. Do-
kumenta quomcumque titulo, do tegoż procederu termino-
wane, te wszystkie z obu stron, nie zachowuiąc żadney
salwy pretextu i regressu, kassuiemy i annihiluiemy.
Post promulgationem tegoż dekretu, praesens juditium
ad acta xiąg prowincyalnego magistratu miasta Witeb-
ska ony dla wpisu disponit et decernit. Actum ut
supra.

Ferdynand M. Smyk, super-arbiter, radz.
m. Witto.

Miron Symonowicz, radzca m. Witt., ar-
biter.

Józef Koziell, prowін. mag. m. Witt. sekretarz, arbiter, m. p. (М П.)

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 285—288.

64.

Поданное тѣмъ же раввиномъ Беніаминомъ Якубовичемъ въ Вит. магистратъ заявленіе о претензіи его къ ратманшѣ Еленѣ Марковичъ, по доставкѣ той же соли пор. Фелькерзамба. Якубовичъ заявляетъ, что заключеннымъ съ нимъ названною Марковичъ, 13 Авг. 1773 г., контрактомъ обязалась она доставить на своихъ лодкахъ изъ Краславки въ Витебскъ 900—1000 боч. соли, за сумму, считая отъ каждой боч. въ 8 пуд. вѣсомъ (а по показанію Фелькерзамба на трет. судѣ, только въ 6 пуд. 15¹/₄ ф. вѣс.) по 50 коп.; но, не имѣя своихъ судовъ и не нанимая, своевременно, чужихъ, какъ бы слѣдовало по контракту, доставила въ Витебскъ соль едва черезъ три мѣсяца. Вслѣдствіе такой неаккуратности Марковичъ, соль на рѣкѣ замерзла. Тогда поставщица свалила соль просто у гористаго берега Двины, а тутъ пошла снѣга, потомъ наступила оттепель, потекла съ горъ вода—и соль въ большомъ количествѣ подмокла и убыла. Притомъ, Марковичъ, не получая въ Витебскѣ, слѣдовавшихъ ей, доставочныхъ 121 р., удержала 82 боч. соли. А потому и пользуясь предоставленнымъ ему въ рѣшеніи трет. суда правомъ иска (напротивъ), раввинъ Якубовичъ и обращаетъ на Марковичъ бывшую претензію свою къ Фелькерзамбу, требуя взыскать съ нея въ пользу его, Як., не только убытки, какіе понесены имъ вслѣдствіе неисправной доставки и удержанія части соли, но еще, по купеческому обычаю, разныя пени и даже убытки, понесенные, имъ, Як., вообще въ торговлѣ при азартныхъ оборотахъ его въ виду поднявшихся въ Витебскѣ на соль цѣны и за неполученіемъ еще таковой изъ Риги. 1774 г. Мая 9.

Manifest nomine starozakonnego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, na szlachetną panią Helenę z Hrehorowiczow Markiewiczową, radcową Witebską.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt czwartego, miesiąca Maja dziewiątego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistratu miasta Witebska, comparendo personaliter, starozakonny Benjamin Jakubowicz, rabin prowincyi Witebskiej, załobę swoją w preteśyach do szlachetney pani Heleny z Hrehorowiczow Markowiczowey, radzcowey Witebskiej, do xiąg magistratowych Witebskich ku zapisaniu podał, sequenti tenore, mieniając, iż co, w roku tysiąc siedemsetnym siedemdziesiąt czwartym (trzecim?), miesiąca Augusta trzynastego dnia, uczyniwszy kontrakt z załuiącym na przystawienie soli z Krasławie do Witebska, na własnych czolnach, od dziewięciuset do tysiąca beczek, za które przystawienie, od beczki, wazącey pudow osim fraktu, po puł rubla obzałowana zgodziła się, takowey soli obzałowana, nie mając swych własnych statkow y wedle kontraktu nie odyskując, lecz we trzy miesiąca zaledwo wysławszy i, z dobrowolnego opóźnienia, do Witebska, na zgubę załujacego godząc, nie dostawiła. Sol prowadzona zamarzła, a zatym znaczny zawod, naruszenie kontraktu, i szkodę załujacemu uczyniła w refakcyą handlowną wprowadziła. Co większa, obzałowana Markowiczowa, dalszy załujacemu czyniąc upadek, sol zamarzłą zaraz, nie prowadząc do Witebska, lecz u brzegu Dzwiny, pod gurą złożyła, gdzie, za nastąpieniem niestateczney zimy, gdy śniegi rostapiać się, woda z gur pod sol złożoną zbiegać zaczęła, na ów czas, przez niedobre obzałowanej rosporzondzenie, znaczną partycy soli, na ziemi leżącą, zamoczyła, do szkody y upadku na frakt wziętą, przez niepilność obzałowaney, załujacego delatora, Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, przywiodła y ona, prawie (p?) orzuciwszy, od Augusta

wziętego kontraktu, a w miesiącu Januryi dziewiętnastego dnia, roku tysiąc siedemsetnego siedemdziesiąt czwartego, y to w czasy dżdżyste, za ledwo na miejsce przystawiła. Z takowey przyczyny obżałoweney, z dwóch worow soli beczka iedna ledwo nasypować się mogła, jako probacya, w przytomności samey obżałowaney y przytomności świadkow, nastąpiła. In post, obżałowana nie już od beczki, pudow osiem wążących, lecz od worow dziewięćset sześciu, juszey wagi pudow, ogólniey w partyi całej zamykających pięć tysięcy siedemset dwadzieście cztery. Inwentuiąc dla siebie profit, każdy wor jakoby za beczkę y ieszcze przez obżałowaną upadkiem uczynionym fraktu po puł rubla naraehowawszy, osobliwie beczek osiemdziesiąt dwie soli utrzymała y kartę załuiącemu swoją powrócić opisała się. Takowey soli beczek osiemdziesiąt dwie ani na terminie, ani po terminie, załuiącemu nie dostarczyła y w czasie dostarczenia, przez obżałowaną, soli, pod tytułem fraktu, który tyle należeć nie mógł, bo wedle sameyże żądania, rublow sto dwadzieście ieden, j to za miesiąc przypadał wyplacenia termin, a beczek osiemdziesiąt anticipative utrzymała, a nadzieię takowey należności szukaiąc w polach, załuiący zysku wor każdy, iak się znaydował, za beczkę przyjąc, uczynił kontrakt. Za stałym przeto, przez obżałowaną Markowiczową, zawodem załuiącemu kontrahintowi swemu, iż worow osiemdziesiąt dwa nie dostarczyło. Przeto za każdy, iakby za beczkę, po rublow cztery y czwierć gotowym groszem zapłacić musiał y w tym załuiącemu Benjaminowi Jakubowiczowi, rabinowi prowincyj Witebskiey, w czasie uczyniła szkodę, w nadgrode którą znowu załuiący delator, załac się na urządzie, czyni swoje ośwjadczenie, iż obżałowaney Markowiczowey wedle żądania samey ze rublow sto dwadzieście ieden, tym czasem do rozprawy za frakt powra-

ca, ażeby jeszcze w tej porze sol należąca, dla ceny, teraz idącej, nim z Rygi nadejdzie, która nagle ad praesens potrzebna, powróciła, j że od daty niniejszey o wszelką pretensyą, krzywdy, szkody załujacy rabin konkludować nie mógł, bo wszelki azard, pretensye y szkody w handlach, wedle kontraktu bywszego kontrahenta, jegomości pana Felkierzamba, należeć miało, a za dekretem kompromissarskim tego wszystkiego załującego Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, aktorem uczynił (?). Więc teraz o krzywdy y szkody obżałowaną Markowiczową, prawem czyniąc, ante omnia do zapłacenia za szkody y upadek w soli przez obżałowaną Markowiczową i ieszcze z zawodu uczynionego rublow czterysta, distinctim za sol utrzymaną worow osiemdziesiąt dwa, a oney teraz niepowrocenia rublow trzysta dwadzieście osiem, osobliwie za naruszenie kontraktu poenami, podług prawa y zwyczajn kupieckiego, pokarania, takż refakeyi y niedotrzymanego kontraktu na obżałowanej szlachetney pani Markowiczowey, radzcowey Witebskiej, uznania y przysądzenia, oraz wszystkich szkod, expens prawnych poniesionych y ponieść mających nadgrodzenia obżałowanej szlachetney pani Markowiczowey, radzcowey Witebskiej, formujące do załującego delatora Beniamina Jakubowicza, rabina prowincyi Witebskiej, pretesyi uchylenia et pro nihilo onych poczytania, tak tego wszystkiego uznania, co czasu prawa obszerniey dowiedzioną będzie. Załujacy Beniamin Jakubowicz, rabin prowincyi Witebskiej, dał tą swoię manifestacyą do xiąg magistratowych zapisać. Która iest przyięta y zapisana.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 282 и 283.

Данное Смоленскимъ коморникомъ (землемѣромъ) Антономъ и женою его Францискою Ширма—Щирбинскими панцырнымъ боярямъ а) Карпу, Григорію, Василию и проч. Болтутамъ и ихъ наслѣдникамъ свидѣтельство въ томъ, что, приобрѣвъ отъ Болтутовъ пожалованную имъ привилегіями польскихъ королей землю, подъ названіемъ Болтуты, въ Витеб. воев. сост., самихъ ихъ, Болтутовъ, однакожь, считаютъ, по прежнему, людьми вольными, панцырными боярями и корол. земянами и предоставляютъ имъ право жить на этой же землѣ изъ одного лишь чинша, если они сами на это согласны. 1774 г. Мая 19.

Aktykacya testimonialnego dokumentu, od ichmościor panow Szczyrbińskich panom Boltutom danego.

Roku tysiąc siedemsetnego siedmdziesiątego czwartego, miesiąca Maja dziewiętnastego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistrata miasta Witebska, comparendo personaliter, Siomka Osipowicz Boltuta, bojarzyn pancerny, dokument, jmieniowi swemu od jchmościor panow Szczyrbińskich, w miezach opisanych, służący, ad acta magistrata Witebskiego wpisać podał. Którego od słowa do słowa tenor (sequitur?) estque talis: My, Antoni y Franciszka z Mohuczich Szymowie Szczyrbińscy, małżakowie, komornikowie Smoleńscy, niżej na podpisaniu

---

а) Бояре, особый классъ жителей въ Литвѣ. Онъ появился по сближеніи Литвы съ Россіей и долго пользовался правами дворянства. Въ 1557 г. различали уже бояръ *панцырныхъ*, *путныхъ* и *служекъ*. Бояре панцырные, какъ самое слово показываетъ, должны были служить въ войскѣ; бояре путные владѣли двумя уделами земли, за которыя вносили денежную подать и были свободны отъ тяглой службы и доставки подводъ; но если призывали ѣхать куда либо, то они не платили подати; въ противномъ случаѣ должны были служить попрежнему. Бояре-служки избираемы были ревизорами въ небольшомъ количествѣ и должны были находиться при каждомъ замкѣ и дворѣ короля, развозить королевскіе листы, отвозить деньги въ казну. За это они пользовались двумя уделов. земли, безъ всякаго платежа.

rąk naszych wyrażeni, czyniemy wiadomo, komuby o tym praesentis ett futury seculi ludzi wiedzieć należało, tym naszym testymonialnym skryptom, danym panom Karpie, oycowi, Hrehoremu, Wasłowi y jnnym synom Bołtutom, ziemianom pancernym woiewodztwa Witebskiego jego królewskiey mości, na to, jż lubośmy my, Szczyrbińscy, u pomienionych ziemian pancyrnych, Bołtut, nabyliśmy grunta onych, przezywające się Bołtuty, w woiewodztwie Witebskim sytuowane, za przywileiami nayjaśnieyszych regnantow Polskich wiecznością tym Bołtutom nadane, którzy, przedaiąc nam wieczyscie grunta swoje y przywileie, tak na grunta, jako y samym osobom służące, na nas, Szczyrbińskich, y sukcesorow naszych wledi; iednak my, Szczyrbińscy, małżakowie, pomienionych Bołtutt, tak samych, sukcesorow onych, w potomne czasy wolnemi czyniemy y za ziemian pancernych jego królewskiey mości, woiewodztwa Witebskiego poczytamy y każdy poczytać ma. A iezelibyście (się?) tymże samym Bołtutom, ziemianom pancernym, lub sukcesorom onych upadobało na gruntach tychże samych mieszkać, z czynszem, bez żadnych ciężarów pozwalamy, poki się nam, Szczyrbińskim, małżakom, y sukcesorom naszym podobają; a iezeliby się nie upodobali, tedy, dworowi zadość uczyniwszy, wolni y mocni gdzie chcąc sobie przenosić się, mieszkać y budować się, którym tak my same, sukcesorowie nasi jm samym y sukcesorom onych nie mamy y nie powinni będziemy żadney przeszkody y praepedycyi czynić, tylo co będzie należało zapłaciwszy, ze wszystkim, uno verbo, dobrem swoim wynosić się y wybrać się dokąd chcąc. Które to takowe testymonium, pro meliori fide w magdeburyi ratuszney Witebskiey przyznawszy, przy uproszonych jehmościach panach pieczętarzach, onym oddaiemy. Pisan w Witebsku, roku tytiąc siedemset

piędziesiąt siódmego, miesiąca Decembra piątego dnia. U którego dokumentu podpis aktorow w te słowa: Antoni Szyrma Szczyrbiński, komornik Smolenski. Franciszka Szczyrbinska. Takoz podpisy rąk jchmościow panow pieczętarzow w te słowa: Ustnie, oczewisto proszony pieczętarz od jchmościow panow Antoniego y Franciszki z Mohuczich Szczerbińskich, małżaków, komornikow Smoleńskich, do takowego testimonium podpisuię się Thomasz Mohuczy. Proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob do takowego testimonium podpisuię się Felix Szyrma Szczyrbiński. Który to takowy autentyczny dokument iest do xiąg prowincyalnego magistratu miasta Witebska przyięty y wpisany.—Excerptem wydany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 271—273.

66.

Полюбовное рѣшеніе спора, возникшаго между Витебскими кс. Доминиканцами и мѣщаниномъ Иваномъ Литвинкою, о принадлежности полянки, подъ названіемъ Круглой, лежащей надъ р. Витьбою, рядомъ съ мельницею и землею Доминиканцевъ, у высокой межи, на право отъ дороги, ведущей изъ г. Витебска въ Юрковщину, черезъ бродъ. Причемъ, спорная полянка признана и отмежевана въ собственность тѣхъ всендзовъ. 1774 г. Іюля 4.

Aktykacya kwitacyi od jchmościow xieży Dominikanow szlachetnym panom Litwinkom.

Roku tysiąc siedemsetnego siedemdziesiąt czwartego miesiąca Julij czwartego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości prowincyalnego magistrata miasta Witebska, comparendo

personaliter, szlachetny pan Ian Litwinka dokument, jmieniowi swemu od jchmościow xięży Dominikanow konwentu Witebskiego w rzeczach opisanych służący, ad acta magistrata Witebskiego wpisać podał, którego od słowa do słowa tenor estque talis: Ja, xiądz Anioł Smolenski, przeor Witebski, zakonu świętego Dominika ordinis praedicatorum, imieniem swym y jmieniem, wszystkich xięży y braci tegoż klasztoru Witebskiego, założenia kościoła Świętego Michała Archaniola, czynię wiadomo tym moim listem dobrowolnym, wieczysto kwitacyinym zapisem, iż co, w roku teraznieyszym tysiąc siedemsetnym piątym, wkroczyliśmy byli w termina prawne o polankę gruutu, nazwaną Kruhła, nad rzeką Widzbą będącą, podle drugi idąc z miasta do Jurkowszczyzny y młynu naszego, po prawey stronie podle drogi brodowey będącą, z szlachetnym panem Ignacym Litwinko, burmistrzem Witebskim, o którą niemały między nami był spor. A że, za uproszeniem zobopolnym ichmościow panow przyiaciół dla rozeznania tege gruntu granicy y obaczenia z obudwuch stron różnic y spraw, spuściwszy się na ichmościow decyzyą, ponieważ przy dokumentach naszych uznali nam tę polankę do klasztoru, która leży przy naszych polankach tylko przez drogę, alias miedzę wysoko, słusznie ograniczyli tym sposobem; wziowszy pięte od drogi, z Witebska na Jurkowszczyznę idącą, iednym bokiem, prawym leży do tey pomienioney drogi, alias wielkiey, wysokiey miedze brodowey, drugim, lewym bokiem z olszniaku y rowu krętego, który row wodą, z gościńca biegingą, uczniła, aż do rzeki Widzby, gdzie y końcem ta niwa, alias polanka, o też rzekę opiera się. Skończywszy ten dukt, dla ponowy granicy kupcow dwa, ieden od gościńca y miedze wysokiey w iednym końcu, a drugi w drugim końcu, też od tey miedzy y od Widzby po prawey stro-

nie zasypali, a lewą stronę row krzywy, wyż namieniony, graniczy. Skończywszy tedy we wszystkim te rozgraniczenie y rozmiarkowanie, wiecznymi czasy wszystkie zapendy y termina prawne umorzywszy, iuż z obudwuch stron więcey między sobą o tę polaukę żadney przekazy czynić nie mamy, my sami y sukcesorowie nasi nie powinni będą, pod zaręką sto talarow bitych. Na dowod samey rzeczy, ten nasz zobopólny, kwitacyiny zapis wieczysty spólnie iedni drugim rękoma naszemi podpisawszy, tychże iehmościow ponow przyacioł, na tym popomiarkowaniu będących, o podpis ustnie y oczewisto uprosiliśmy. Pisan w Witebsku, roku tysiąc siedmsetnym piątym, miesiąca Octobra dwudziestego czwartego dnia. U którego dokumentu podpis aktorow w te słowa: Xiądz Anioł Smolenski, ś. th. bakalarz, przeor Witebski Dominikański. Takoz podpisy rąk jhmew panow pieczętarzow w te słowa: Oczewisto proszony pieczętarz y kompromisarz od w Bogu przewielebnego jmcı xiędza przeora Witebskiego, zakonu świętego Dominika, do tego opisu y wieczystey kwitacyi, oraz ograniczenia ręką moją podpisałem Jerzy Piotr Jaroszewicz, regent surrogatorski wojewodztwa Witebskiego. Oczewisto proszony pieczętrz y kompromisarz od w Bogu przewielebnego jmcı xiędza bakalarza Witebskiego, zakonu świętego Dominika, do tego opisu y wieczystey kwitacyi, oraz ograniczenia ręką mą podpisałem Kazimierz Stefan Janczewski, vice-surrogator wojewodztwa Witebskiego. Który to takowy z autentyku dokument ies: do xiąg prowincyalnego magistratu miasta Witebska przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 311 и 312.

67.

Извлечение изъ духовнаго завѣщанія Витебской мѣщанки по первому браку жены Михаила Логошнаго (а по второму браку фамилія, равно какъ и самое имя ея, за неимѣніемъ ни начала, ни конца этого документа, не извѣстны), въ которомъ она, м. пр., завѣщаетъ похоронить ее въ церкви Витебскихъ Базиліанъ, на ихъ счетъ и за то, равно какъ и вѣчное поминовение души ея, отказываетъ имъ земельный участокъ съ огородомъ, на которомъ жилъ тогда Потапій Бибка. (Когда составлено и явлено это завѣщаніе, неизвѣстно.)

. . . . Nayprzod taką czynię dyspozycyą: obliguiąc ichme xiędzy Bazylianow, aby po seperacyi duszy z ciałem, krwią Chrystusową odkupionej, tesz grzeszne ciało moje przystoynie, podług obrządkow chrześciańskich pochowane było w cerkwi tych wyrażonych ichme xiędzy Bazylianow y jeh własnym kosztem, a pamiętaiąc duszę moją, sorokoust, czyli czterdzieście mszy, odprawowali, także po wyściu sześciu niedziel exekwye odprawowali y wpisali do katalogu, gdzie mój mąż pierwszy, jme pan Michał Łogoszny, y z swoją familią wpisany. Za co, w nadgodę tymże ichme xiędzy Bazylianom plac z ogrodem, na którym jme pan Potapi Bibka mieszka, leguię, daruię, wiecznemi czasy zapisuię . . .

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 328 и 329.

68.

Извлечение изъ духовнаго завѣщанія Витебскаго лавника Павла Савицкаго, коимъ, м. п., завѣщалъ на разныя церкви и на костелы 100 руб., за погребение его тѣла и поминовение души его. 1775 г. Мая 5.

Aktykacya punktow testamentowey dyspozycyi w Bogu zesłego szllo Pawła Sawickiego, ławnika Witto.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt piątego, miesiąca Maja piątego dnia.

. . . Ciało moje grzeszne ma być pogrzebione w cerkwi Świętego Piotra, a na sufragia duszy mojej, to iest, na mszę świętę y iałmużne na ubogich, tudzież y expesem pogrzebowym, ogulnie rublow sto do różnych cerkwi y kościołow leguię . . . Które to takowe ostatniey woli y dyspozycyi testamentowe punkta do xiąg magistratowych są przyięte y wpisane. Actum ut supra.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 356—359.

69

Миролюбная и обезпечительная сдѣлка, послѣдовавшая, по распоряженію магистрата, между Кіевскимъ стражниковичемъ Устиномъ Шаверновскимъ и Витебскимъ кожевничьимъ цехомъ, о возвратѣ въ цехъ, записаннаго по ошибкѣ въ ревизію за Шаверновскими, семейства Клубковъ, состоявшаго изъ 3 душъ. Причемъ, весь цехъ, въ случаѣ несостоятельности Клубковъ, обязался платить за нихъ повинности до слѣдующей ревизіи а). 1775 г. Августа 26.

Akt skryptu ugodliwego y assekuracyinego między jmc panem Justynem Szawernowskim, strażn. Kijow., a cechem garbarskim Witebskim.

Roku tysiąc siedemsett siedemdziesiąt piątego, miesiąca Augusta dwudziestego szóstego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnym magistratu Witebskiego, comparens personaliter,

---

а) Замячательная заботливость магистрата и цеха.

jmé pan Thadeusz Szawernowski, strażnikow. Kijow., skrypt ugodliwy, assekuracyiny, od cechu garbarskiego Witto pro parte oyca jmei, jmei pana Justyna Szawernowskiego, str. Kijow., służący y należący, ad acta xiąg magistratu Wittgo podał, którego thenor est talis: Ja, Jan Szalupinka, cechmistrz kunsztu garbarskiego, y cały cech garbarski, mieszczani y obywateli miasta Jey Imperatorskiey Mości Witebska, wszystkim, niżej wyrażonym punktom zadość czynić tak my, jakoteż y każdy po nas zastępca, za powinność wiecznie trwało maiąc, czyniemy wiadomo y iawno wyznawamy każdemu, komuby o tym teraz y w czas przyszły wieku ludziom wiedzieć należało, tym naszym dobrowolnie assekuracyinym, przez zaden sposob niewzruszonym, wiecznym opisaniem się y przyrzeczeniem wielmożnemu w. j. p. Justynowy Jerzemu Szawernowskiemu, str. Kijow., possesorowi dworku y placu w mieście Witebsku, na Zaruczewju, w parafij Rożestwieskiey będącego, tak samemu, jakoteż y każdemu, w stopniu jmei tenze dworek y plac possydującemu, danym y służącym na to, jż chociaż rewizya, przez omyłkę, przypisała do pomienionego dworku dusz trzy cechowych mieszczan Witebskich, Idque, Andrzeja, oyca, Jwana, syna, y Arciema, brata, Klubkow, czyli Sapunow, a tym samym w wieczne poddaństwo niewinnie umieściła, jednak ponieważ magistrat Witebski, dając, na podany w tey mierze memoryał od wo jme pa Szawernowskiego, str. Kijow., rezolucyą, rozkazem swoim, pod datą czternastego Augusta, tysiąc siedemsett siedmdziesiąt piątego roku, surową na nas, cechmistrza, a cały cech garbarski włożył injunkcyą y obowiązek, ażebyśmy pomienionych Klubkow, czyli Sapunow, iako starodawnych mieszczan Witebskich, bez żadnego obłąkania, onychże do cechu swojego w rewizyą przyieli, zaczym, my, cech garbarski, stosując się

do rozkazu prowincyalnego magistratu Wittgo y do słusznosci rzeczy, iako dawnych naszych cechowych mieszczan, ieno dopiero podupadłych, do cechu naszego przeyimuiemy y za cechowych ludzi, iako dotąd, tak y nazawsze mieć będziemy. A że dopiero aż do przyszey rewizyi nie możemy z rewizyj jmei panu Szawernowskiemu wpisanych dusz pomienionych do naszej przynieść y wypisać rewizyi, przeto iak nayscisley y najmocniey opisuiemy sie, przerzekamy y obowiazuiemy podatki wszelkie, które tylko z kancellaryi prowincyonalney włożone będą, a z owych dusz należec maia, tę, w zupełności wybrawszy, czyli, jeżeli sami zdolni nie będą opłacać, z karbony cechu naszego założywszy, do rąk pomienionego jmei pana Szawernowskiego samego y każdego, kto tylko ów dworek w mieście Witebsku posiadać będzie, oddawać, niczym y najmnieyszą rzeczą nie wymawiaiać sie y nie zwlekaiąc. Do tychże podatkow, ponieważ z takowych, szlachcie zapisanych, dusz daia się payki zbozowe, więc za takowe payki, jeżeli zbożem, iak należy, oddać nie będziemy mogli, tedy każdego czasu, według rynkowej ceny, za one temuż jp. Szawernowskiemu zapłacić mamy y zaspokoić, a jp. Szawernowski, maiać od nas odebrane pogłowne y dalsze podatki, z owych dusz trzech należące, regularnie do kancellaryi oddawać ma, nie pociagaiąc do zadnych usług y poddaństwa pomienionych naszych Sapunow, miesz. cechowych, y sukcesorow onych. I, nakoniec, ponieważ od zebrania kraju y wpisania onych dusz w rewizyą temuż jp. Szawernowskiemu nie iest za rat trzy zapłacone pogłowne y dalsze podatki, które więc podatki my opłacić należycie determinuiemy y obowiazuiemy sie, waruiać sobie, ażeby za każdym opłaceniem tenże jp. Szawernowski cech nasz chciał kwitować, a już odtąd żadney mitrengi w opła-

ceniu takowych za nich podatkow czynić nie mamy y każdy po nas niepowinien będzie, ale aż do przyszłej rewizyi (przy której o wpisanie do cechu starać się mamy) regularnie z nich wszystkie, skarbowi tylko należące, podatki opłacać będziemy. A w niedotrzymaniu temu naszemu assekuracyjnemu opisaniu się, wolne nas do sądu magistratowego zapożywanie y, według wyż pisanego rozkazu magistratowego, stem rubli strafowanie. A jeżeliby magistrat, ku szkodzie jpa Szawernowskiego dla nas jakie czynił pobłażenie, więc etiam do prowincjonalney kancelaryi ku rosprawie y odpowiedzi zawsze stanąć mamy y na wieczne czasy za niedotrzymanie owych punktow następcy nasi powinni będą. I natośmy ony dali z podpisem rąk naszych własnych. Datt w Witebsku, roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt piątego, miesiąca Augusta dwudziestego czwartego dnia veteri stili. U tego assekuracyjnego skryptu przypisane na dole między jpm Thadeuszem Szawernowskim a cechem garbarskim ugodzenie się temi wyrażone słowy: Eodem anno, ponieważ dobrowolne między mną, Thadeuszem Szawernowskim, strażnikow. Kijowskim, z cechem garbarskim stało ugodzenie się y trwała wiecznie umowa, iż z dusz pomienionych, do dworu oycy mego zapisanych, nie inaczey, tylko według płaty z dusz męskich mamy od nich zyskiwać pieniędzmi pogłowne, z czym już ja, Thadeusz Szawernowski, w stopniu oycy moiego, takową ugodę przymuiąc, przyrzekam y każdy tego dotrzymać possesor powinien będzie, iż z dusz, wyż rzeczonych, tyle tylko ma zebrać każdej raty pogłownego y innego skarbowego podatku, ile mieskie dusze opłacać będą, to iest, czy mniej czy więcej nad poddanych, wszelako tak, iako w mieście mieszcianie płacić będą, tak y z nich oddawane y odbierane będzie, a już te wszystkie przydatki, to iest, payki y inne kas-

suią się z tych dusz, a w te summę razem przyłączaia się, która z nich každy raty oddawać się ma; y na to, podług dobrowolnego moiego umiarkowania się, przypisuiąc na takowey assekuracyi, ona, dla zobopolnego mienia, do akt magistratowych podaiemy. Actum ut supra. U tego assekuracyinego, ugodliwego pisma podpisy rąk aktorow his expraessis: Thadeusz Szawernowski, straznikowicz Kijow., sttrm Bobrow. Jan Szalupinko, cehmistrz garbarski. Jakub Klubko. Antoni Papsuyko. Który to takowy skrypt assekuracyiny, ugodliwy, za podaniem onego przez wyż wyrażoną osobę do akt, iest do xiąg magistrata miasta Wittgo przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 330 и 331.

70.

Выданное Витебскимъ провинціальнымъ магистратомъ, принадлежавшему къ слободѣ Климовой, Гаврилъ Герасимову Бѣлявину съ семействомъ его, свидѣтельство въ томъ, что, во вниманіе тридцатилѣтняго проживанія его въ Витебскѣ и занятія лавочною торговлей, а также для пользы самаго города, магистратъ принялъ это семейство въ городское общество и 2-й гильдіи купечество, съ правомъ продолженія навсегда той же торговли, но съ тѣмъ, чтобы исполняло оно городскія повинности, принесло присягу на вѣрность городу и уволилось бы изъ слободскаго овлада, на свой счетъ. 1776 г. Февраля 3. а)

Aktykacya urzędowego listu od prowincyjalnego ma-

а) Въ этой же актовой книгѣ, на л. 457, подъ 3 Февраля 1776 г., записано такое же свидѣтельство, данное Витеб. магистратомъ, принадлежавшему къ слободѣ Лыньѣ, Филиппу Леонтьеву Одинцу съ семействомъ его.

gistrata Witebskiego, Hauryle Harasimowu Bielowianu danego;

Roku tysiąc siedemsetnego siedemdziesiąt szóstego, miesiąca Februaryi trzeciego dnia veteris stili.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistrata miasta Witebskiego comparendo personaliter, Hauryło Harasimow Bielawin takowy urzędowy list, in rem et partem sobie służący, ad acta podał, eo thenore pisany: Nayiasnieyszey Imperatorowej Jey Mści, Całą Rossyą Samowładnącej Pani, Prezydent, burmistrze, radzce prowincyalnego magistrata Witebskiego. Jako wiele na tym należy współobywatelskiej juryzdykcyi, żeby enotliwych ludzi y w wygodach mieyskich zdolnych osobliwemi zaszczycać względami, tak bez wstępu żadnego prowincyalny magistrat Witebski, upatrując od lat trzydziestu dotąd spokojne, za paszportami, w mieście Witebsku ławecznemi handlami bawiących się, jako to Haurylę Harasimowa Bielawina z żoną Ewdokią, z dwoma synami Michayłem y Maximem, oraz córką Anną, z slobody Jey Imperatorskiej Mości, Klimowey, do zaszczytu zwspółobywatelskiego w mieście Witebsku za kupców wtórey gildy przyimuiemy y onemu wolne handle ławeczne, iakiemi dotąd handlami bawił się, y w potomne czasy temiz handlami i towarami handlować i zyskować pozwalamy, salvis juribus civitatensibus, z dopełnieniem iednak, podług prawa, na też obywatelstwo mieyskie Witebskie przed urzędem magistratowym korporalnego juramentu, et hoc praecautum, jż pomienione osoby w żadne elekcyje y czyny magistratowe wdawać się nie mają, wypisanie się zaś z rewizyi tamecznych slobod, za ukazem, obowiązek na ichże samych wkładamy. Na dokumęt tego, przy urzę-

dowey mieyskiej Witebskiej pieczęci, rękoma naszymi własnymi podpisujemy. Dan w ratuszu Witebskim, roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt szóstego, miesiąca Januaryi trzydziestego pierwszego dnia. v. s. U którego listu urzędowego podpisy rąk własnych magistratowych osob w te słowa: Alexander Żyłko, prezydent Witebski. Longin Kudzinow, burmistrz Witebski. Gregorz Hołłuza, burmistrz Witebski. Andrzej Kałłuha, radzca Witebski. Jan Leszko, radzca Witebski. Paweł Filipowicz, radzca Witebski. Józef Koziell, pisarz y sekretarz a) magistratowy Witebski. Który to takowy list urzędowy jest do xiąg prowincyałnych magistratowych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 446.

71.

Извлеченіе изъ купчей вѣрности, по коей Витебскіе мѣщане Анна, Иванъ, Григорій, Антонъ и Осипъ Лопаты продали генераль-лейтенанту Карлу и женѣ его Елеонорѣ де-Тинкурѣ, за 430 руб., свой земельный участокъ съ строеніями, находящійся въ г. Витебскѣ, Задвинскомъ посадѣ, приходѣ Богоявленской церкви, имѣющій положеніе на Слободѣ, къ полю, насупротивъ Піарскаго монастыря, подѣ названіемъ издавна плацъ Кашуринскій. Изъ этого документа видно, м. п., что съ помянутымъ участкомъ граничили земли Богоявленской церкви и Піарскаго монастыря. 1776 г. Іюня 21. б)

Zeznanie wieczysto przedaznego prawa zapisu, od sñ. Łopatow jwj panom Karolowi Iwanowiczowi i Ele-

---

а) Изъ этого документа видно, что въ то время должность писаря соединена была съ должностію секретаря магистрата.

б) Въ той же актовой книгѣ, на л. 448—450, подѣ 21 Іюня 1776 г., записанъ и вводный листъ по этой купчей вѣрности.

onorze z Żukow de Tincourt, generał-leytnantom, danego y należącego.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt szóstego, miesiąca Junij dwudziestego pierwszego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiey Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego, przed nami, Alexandrem Żyłko, prezydentem a), Jozefom Leszko, Theodozim Zapolskim, Janem Sipko, radzcami, Joachimem Dymanem, ławnikami, oraz Józefem Koziellem, sekretarzem, urzędnikami magistratowemi, in loco solito w ratuszu Witebskim, na sądach wyższych zasidającemi, comparentes parsonaliter, sławetni Anna Ostachowiczowna, burmistrzowna, Theodorowa, matka, Jan, Hrehory, Antoni y Jozef, synowie, Theodorowiczowie Łopatowie, bracia między sobą rodzeni, mieszczenie Witebscy, takowy wieczysto przedeźny zapis, jasnie wielmożnym ichmcm panom Karolowi Iwanowiczowi y Eleonorze de domo Żukownie de Tincourt, generał-leytnantom woysk Rosyiskich, małżąkom, in rem et partem służący, przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do xiąg prowincyalnego magistrata Witebskiego przyięty y wpisany. Jakoż my, urząd, ogładawszy, wpisać w akta zleciliśmy. Który, od słowa do słowa wpisuiąc, tak się w sobie ma: My, Anna Ostachowiczowa, burmistrzowna, Theodorowa Tałynina, czyli Łopatowa, matka, Jan, Hrehory, Antoni y Józef Theodorowiczowie Łopatowie, bracia między sobą rodzeni, synowie, mieszczenie miasta Witebska, a Jey Imperatorskiey Mości poddani, nas osob pięć za iedną, a iedna za wszystkich, iak nayściśley ręcząc, poczytując y nierozdzielnie obowiązuąc się, pod wszyst-

---

a) Изъ этого док. видно, что въ то время въ Витебскомъ пров. магистратѣ били предсѣдатель (prezydent),—чего прежде не было въ маг. магд.

kie, niżey wyrażone wadya, warunki, poeny y zaręki prawne submittuiemy się y wiadomo czyniemy: kazdemu, komuby o tym teraz y w czas przyszły z ludzi wiedzieć należało, tym naszym dobrowolnym, wieczysto przedaźnym prawem, perpetui roboris zapisem, jasnie wielmożnemu jmei panu Karolowi Iwanowiczowi y samey jw jeymei pani Eleonorze de domo Żukownie de Tincourt, spółnym małżąkom, generał-leytnantom woysk Rosyiskich, danym na to, jż co my, Łopatowie, matka, y synowie, naturalni po oycu naszym, świętey pamięci jmei panu Theodorze Łopacie, placu y dworu, w mieście Witebsku, w posadzie Zadzwińskim, w parafji Bohojawleńskiey, na Słobodzie, ku polu, ex opposito klasztoru ichmew xieży Pijarow, leżącego, zdawna ex ipso fundo Kaszuryński zowiącego się, posledniey staraniem jp. Theodora Łopaty, oycy naszego, tegoż placu różnych cząstek ziemi przykuplami rozszerzonego y powiększonego, a dworu różnym przybudowaniem przyozdobionego, będąc aktorowie y sukcesorowie, będąc oraz my wszyscy, na spółne, własne jnteressa nasze, pilnie y gwałtownie potrzebnymi summy pieniędzy, tedy, gdy iest kazdemu wolno swoją własnością jako chcąc użyć, obrocić y dysponować, z dobrej, własney y iednomyślney woli naszej takowy ogulny, totalny y bez zadney excepcyi plac nasz wieczysty, wolny, swobodny, nikomu pierwszym, ani poslednieyszym prawem nie zawiedziony, żadnemi długami, przewodami, ani procederami nie obciążony, prawami wieczysto kupnemi nabyty, jntromissiami urzędowemi udawniony y zabezpieczony w possessij tak oycy nasnego, iakoteż y nas samych, nigdy y ni od kogo niequestyonowanej, spokojney wyżey od latt czterdziestu zostający, w pewnym, dawnym ograniczeniu swoim będący, to iest przodem od ulicy, z prawego boku od placu, graniczącego Muszczyńkow-

skiego do lewego boku z placu graniczącego cerkwi święto Bohojawleńskiej, szyrzynie arszynow czterdzieście ieden y wierszki trzy et itidem prawym bokiem wsciaż, alias wzdłuż od ulicy koło tegoż Muszczynkowskiego placu, do tylney granicy y ziemi jmei pana Dombrowskiego dłużyni arszynow sto trzynaście y wierszkow dziesięć, w tyle szyrzynie koło ziemi y slobodki tegoż jmei pa Dombrowskiego od placu Muszczynkowskiego z prawey strony do placu Leszkow, po lewym boku leżącego, arszynow szesdziesiątt wierszkow ośm et perconsequens od granicy tylney y od ziemi tegoż jmei pana Dombrowskiego koło placu tychże Leszkow y koło małego placu ichmew xieży Pijarow po lewey stronie do placu cerkwi sto Bohojawleńskiej, tyłem przyległego, dłużyni arszynow piędziesiąt trzy; z tego mieysca od węgla, wedle placu ichmew xieży Pijarow bokiem przyległego, a placem z tyłu cerkwi sto Bohojawleńskiej, graniczących, wpoprzek do szrodka placu naszego, szyrzynie arszynow dwadzieście pięć; pro ultimo, z tego mieysca koło placu cerkiewnego do ulicy samey, dłużyni arszynow szesdziesiąt trzy mający; w takowey, supra specyfikowaney obszerności, doskonale y należycie ograniczony, z budynkiem mieszkalnym, z szpichrami, na dwie kondygnacye będącemi, z stayniami, imbarami y ze wszystkim generali titulo od mała do wiela, na tym całym placu znajdującym się, zabudowaniem, z ogrodami, parkanami, z łaznią, w ogrodzie będącą . . . . przereczonym jw ichmem panom Karolowj Iwanowiczowi y Eleonorze z Żukow de Tincourt, generał-leytnantom woysk Rosyiskich, małżąkom, za spólną ichmew summę pieniędzy, to iest, za rublow czterysta trzydzieście, już do rąk naszych własnych zupełnie y totalnie odliczoną, odebraną, tym naszym dobrowolnym, wieczysto przedawnym prawam zapisem zbyliśmy, ustąpili y z osob na-

szych na osoby jw jehmcw . . . zrekliśmy się, na wieczne a nigdy nieodzowne czasy sprzedaliśmy . . . Roku tysiąc siedmsett szesdziesiąt szóstego, miesiąca Junij wedle starego kalendarza piętnastego dnia. U tego wieczysto przedaźnego zapisu podpisy rąk własnych aktorow y jehmcw panow pieczętarzow his verbis: Anna Łopatowa, jako pisma nieumiejętna trzema krzyżkami podpisana -|- -|- -|-. Jan Łopata . . . Który to takowy wieczysto przedaźnego prawa zapis iest do xiaг prowincyального magistrata Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 424—426.

72.

Листъ, данный Витебскимъ воеводою Мартіаномъ Огинскимъ Полоцкимъ (отъ 140 лѣтъ) мѣщанамъ, роднымъ братьямъ Никитѣ и Якову Левицкимъ, о дозволеніи имъ поселиться въ новооснованномъ имъ городѣ Колышкахъ, въ видахъ увеличенія его населенія, а вмѣстѣ съ тѣмъ и экономической доходности владѣльца,—на такихъ именно правахъ: Левицкимъ отводится въ г. Колышкахъ земельный участокъ подъ жилища и гуменныя постройки, которыя и должны они возвести на свой счетъ; отъ водворенія ихъ тамъ предоставляется имъ первый годъ льготный, по истеченіи коего обязываются уже, по примѣру прочихъ сообывателей, ежегодно платить въ экономію чиншъ и поземельный доходъ, по 30 Русск. злот., но отъ барщины, подорощины—какъ въ натурѣ, такъ и въ видѣ денежнаго взноса, отъ урочныхъ работъ, сгоновъ, повальныхъ работъ, насыпки плотины и всякихъ другихъ тягостей, исполняемыхъ крѣпостными людьми, освобождаются; дозволяется имъ производить торговлю какъ въ самомъ городѣ, такъ и во всей волости, а также имѣть на означенномъ выше участкѣ лавки и въ нихъ производить продажу товаровъ, съ тѣмъ, однакожъ, чтобы за такую торговлю давали ежегодно двѣ отборныя куницы; а въ случаѣ желанія ихъ, по

какимъ либо уважительнымъ причинамъ, переселиться изъ города куда либо въ другое мѣсто, предоставляется имъ въ этомъ безусловная свобода. 1776 г. Апрѣля 7.

Aktykacya testymonialnego listu, od jw jmc pa Ogińskiego sł. Lewickim służącego.

Roku tysiąc siedmsett siedmdziesiąt szóstego, msca Apryla siódmego dnia v. s.

Coram actis urzędu prowincyalnego magistratu Witebskiego, comparendo personaliter, sławetny p. Konrad Lewicki, mieszczanin Witebski, takowy list, dany in rem et partem sobie służący, ad acta podał, in eum tenorem pisany: Marcyan Michał z Kozielska Ogiński, wojewoda Witebski, Borysowski, Przewalski, Babinowiecki, Wierzbowski starosta, pułkownik woysk wielkiego xięstwa Litewskiego, wszem wobec ninieyszym moim listem wiadomo czynię, co sławetni panowie Mikita y Jakub Lewiccy, bracia rodzeni, mieszczanie miasta jego królewskiey mości Połocka, suplikowali domnie, jako wolni państwa naszego narodu ludzie, ażebym onym w nowym mieście Kołyzkach, in tutela mea ad praesens będącym, pozwolił nowiter, własnym swoim kosztem, zabudowania y w nim mieszkania; na których chętnie skłoniwszy się suplikę a chcąc one nowe miasto Kołyzski coraz lepiej zaludnić, dobrymi obywatelami osadzić y jntraty skarbowi przymnożyć, przyiwszy onych pod obroną moją, zaleciłem y zleciłem jmc panu komisarzowi memu plac słuszny na zabudowanie, podług możności swoiey, domowych y gumiennych budynkow wymierzyć y udzielić y na onym się bezpiecznie gruntować, a po zabudowaniu się y obięciu w swoię na mieszkanie dzierzawę, wyżywszy ieden rok tylo swobodny,

po wyściu onego, na drugi rok, podług zwyczaju drugich obywatelów, powinni będą censum et terragium corocznie do tameyszego dworu, szostakową polską monetą, po złotych Ruskich trzydzieście wnaszać, z tym dla onych warunkiem, że nie mają y nie powinni będą z ciągłymi poddanymi przyhonow służyć, podroszczyzny odprawować, ani za oną pieniędzmi płacić, na uroki, zhony, gwałty chodzić y groble zasypywać, od których tych wszystkich pospolitych powinności uwalniam y excypuie; przytym też pozwalam w mieście tameyszym y po wszystkiey włości handle swe prowadzić, kram na tymże placu zabudować, w niey kupczyć y wszelakiego sprawiedliwego z pracy y starania swego zysku szukać, a iednak z takowego handlu dwie wyborne kuny corocznie obligowani będą dawać. Oraz i to dla nich waruie y ubezpieczam, iż jesliby się onym, z jakowych słusnych przyczyn, nie podobało mieć tam swego mieszkania, tedy za wiadomością zwierzchności dworney, przedawszy swoje komu chcą budynki, iako wolni mieszczanie, z żonami y dziećmi swojemi utriusque sexus wolność daie z dobytkiem swoim wybrać się y gdzie chcą osiadłości sobie wynachodzić, a ja sam y sukcesorowie moi, tak respektu ziemskiey zażyłości obicere nie mam, iakoteż żadney turbacyi nie powinien będę czynić; owszem, jako teraz z dokumentów onych juris et possessionis od lat sta czterdziestu (które ad manus miałem), że są mieszczanie Połoccy, przeświadczony jestem, y na każdym mieyscu przeświadcę. Który takowy list mój, ażeby w swoiey mocy y wadze był, wszędzie zalecam y, przy zwykley mey pieczęci, ręką moją stwierdzam. Datt w Marcianowie, roku tysiąc siedmsetnego trydziestego pierwszego, miesiąca Decembra dwudziestego dnia. U ktorego to listu podpis ręki przy wyciśnioney pieczęci, w te słowa: Marcin (sic) Oginski,

woiewoda Witebski, mp. Który to takowy list iest do xiąg prowincyального magistrata [Witebskiego przyięty у wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 501 и 502.

73.

Составленный, по распоряженію вышшаго суда Витебскаго провинціального магистрата, членомъ низшаго текущихъ дѣлъ ратманскаго магистратскаго суда а), ратманомъ Осипомъ Лешкою, инвентарь дому съ землею и садомъ здѣшняго мѣщанина Луи Шимаковскаго, расположеннымъ на Задвиньѣ б), подъ горою Базиліанскаго монастыря, для передачи этого имущества, согласно рѣшенію того же вышшаго магистратскаго суда, во владѣніе Базиліанъ, за неплатежъ имъ должныхъ отъ Шимаковскаго денегъ в). 1776 г. Іюня 29.

Wypis z xiąg Jey Imperatorskiey Mości prowincyального magistratu Witebskiego.

Roku tysiąc siedmsett siedmdziesiąt szóstego, miesiąca Julij dwudziestego dziewiątego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości prowincyального magistratu Witebskiego comparendo personaliter, szlachetni jmc pan Jozef Leszko, radca sądow

---

а) Очевидно, въ то время дѣлился Витебскій магистратъ на вышшій и низшій.

б) Въ доб. этомъ слово *Задвинье* употреблено, д. б., по ошибкѣ, вм. *Подвинье*, такъ какъ Подвинье именно лежитъ подъ б. Баз. горою, а на Задвиньѣ никакой горы нѣтъ и Баз. монастыря, какъ извѣстно, не было. См. № 74.

в) На 479 и 480 л. той же акт. книги помѣщенъ, подъ 3 Марта 1776 г., и самый приговоръ, по коему присуждено съ Шимаковскаго Базиліанамъ 124 тал. бѣт., съ обращеніемъ этого взыскація на всякое имущество должника, безъ указанія, гдѣ оно находится.

dolnych potocznych radzieckich Witebskich, takowy inwentarz całego domu y placu sło Łukasza Szymakowskiego, mieszczanina Witebskiego, w Bogu przewielebnym imc xięży Bazylianom Witebskim in rem et partem służący, ad acta podał, in eum thenorem pisany: Inwentarz całego domu y placu sło Łukasza Szymakowskiego, mieszczanina Witebskiego, w posadzie Zadzwiniskim leżącego, a za nieopłaceniem summy, vigore oczywistego dekretu sądow wyższych magistratowych Witebskich, w Bogu przewielebnemu jmci xiędzu Benedyktowi Eliaszewiczowi, superiorowi, y wszystkim ichm xięży Bazylianom klasztoru Witebskiego, per inequitationem ad possessionem hipotecariam podanego, za podaniem tegoż magistrata Witebskiego, przezemnie, infra podpisanego, sporządzony, w roku tysiąc siedmsett siedmdziesiąt szóstego, miesiąca Julij dwudziestego dziewiątego dnia. Primo, od samey ulicy wrota stare, gontem pokryte, z fortką na żelaznych zawiasach, z klamką y zasówką. Secundo, z lewey strony tegoż placu budynku, w którym pod spodem spichrzow dwa z drzwiami na zawiasach żelaznych, z wnętrznemi zamkami, iedna z klamką, na których spichrzach ku ulicy samey izba biała z oknem jednym, w którym rozbitych kwarter dwanaście, z piecem kaflanym czarnym, jeszcze dobrym, z drzwiami na zawiasach żelaznych, z wnętrznym zamkiem, z dwoma komorkami, w których po iednym oknie, drzwi w jedney białe, w drugiej malowane, na żelaznych zawiasach, z staremi mosiężnemi zamkami, do których zamkow znayduie się klucz ieden, tamże stoł ieden stolarskiey roboty z szufladą; przy tey izbie jmbar dla złożenia, z drzwiami na żelaznych zawiasach, z wnętrznym zamkiem, dokoła ganek, oraz schody z drzwiami na żelaznych zawiasach, z zamkiem y z rączką żelazną. Tertio, przy tym zabudowaniu ku ogrod-

wi izba stara, bez nakrycia, z przegrodką dla bydła, w której izbie drzwi proste, na żelaznych zawiasach, piec krzyżowy, stary, okien większych potłuczonych dwa y małych dwa, komora stara, ponachylona, z oknem iednym, z drzwiami prostemi, na żelaznych zawiasach, z zamkiem y klamką, stoł stary, prosty ieden. Quarto, za budynkiem w tyle, pod górą (?) sad, dokoło z starym ogrodzeniem, do którego wrota iedne y fortek dwie, iedna z podworza, a druga z góry od klasztoru ichme xx. Bazyljanow (?); obie te fortki na żelaznych zawiasach, z klamkami; w samym sadzie warzywnia, zewszystkim opadła y podparta; tamże wyżej pod górą (?) studnia, opuszczona, przy której łaźnia, z starym pokryciem y z sionkami, drzwi w samey łaźni na zawiasach żelaznych, piec kamienny y okienko małe; w takowym sadzie oprócz drzew mniejszych, znajduie się znaczniejszych, iako to jabłoni sztuk 13, dico trzynaście, gruszka iedna. Quinto, po lewey stronie ku ulicy, na tymże samym placu zabudowanie Nestora Switohora, maystra kunsztu garbarskiego, od którego za poziom słu. Łukaszowi Szymakowskiemu dochodziło na rok po rublow trzy. U którego to takowego inwentarza podpis radnego his verbis: Józef Leszko, radzca Witt. mpp. Który to takowy inwentarz iest do xiąg prowincyalnych magistratowych Witebskich przyięty y wpisany. Z których y ten wypis, przy urzędowey mieyskiej Witebskiej pieczęci, z podpisem ręki sekretarskiej, parti actoreae wydan.

По оп. кн. № 06. 849, № ч. 9, л. 422 и 423.

Вводный листъ о ввoдѣ Витебскихъ Базилианъ во владѣніе земельнымъ участкомъ съ постройками на немъ мѣщанина Луки Шимаковскаго, состоящимъ въ г. Витебскѣ, посадѣ Подвинскомъ, приходѣ Рынково-Воскресенской церкви, — впрѣдъ до уплаты Шимаковскимъ Базилианамъ должной суммы. 1776 г. Іюня 29. а)

Wypis z xiąg Jey Imperatorskiey Mości prowincy-
alnego magistratu Witto.

Roku tysiąc siedmsett siedmdziesiąt szóstego, mie-
siąca Julij dwudziestego dziewiątego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości pro-
wincyalnego magistrata Witebskiego comparendo perso-
naliter, szlachetny jmc pan Józef Leszko, radzca pro-
wincyalnego magistrata Witebskiego, z sługami mies-
kiemi ratusznymi Witebskimi, Thadeuszem Smolewskim
y Bazylim Tarnawskim, takowy swóy podawczy intro-
missyiny kwit, ichmem xieży Bazylianom klasztoru Wi-
tebskiego in rem et partem służący, ku zapisaniu do
xiąg prowincyalnych magistratowych Witebskich podał,
in eum thenorem pisany: Ja, Józef Leszko, radzca sądow
dolnych potocznych prowincyalnego magistrata Witeb-
skiego, zeznawam tym moim podawczym, intromissyi-
nym kwitem, iż ja, będąc przydanym y naznaczonym,
w roku teraznieyszym tysiąc siedemsetnym siedmdzie-
siąt szóstym, miesiąca Julij dwudziestego dziewiątego
dnia, od prowincyalnego magistrata Witebskiego, ad
instantiam w Bogu przewielebnego jmei xieźza Bene-

а) Въ этой же акт. книгѣ, на 465—466 л., подъ 29 Іюля 1776 г., запи-
сано признаніе Л. Шимаковскимъ этого ввода во владѣніе, а на л. 479 и 480,
подъ Мартомъ 3 и самое рѣшеніе, коимъ присуждено съ Шимаковскаго Базилианамъ
124 тал. б.

dykta Eliaszewicza, superyora, y wszystkich ichmew
xieży Bazylianow klasztoru Witebskiego, dla podania y
intromittowania placu y domu ze wszelkim zabudowa-
niem, w mieście Jey Imperatorskiey Mości Witebsku, w
posadzie Podzwinskim, w parafij święto-Woskresenskiey
Rynkowej sytuowany,—gdzie ja, radny, zszedłszy ad
locum fundi, za dekretem oczywistym, w sądach wy-
szych Jey Imperatorskiey Mości zaszłym, tegoż placu y
domu ze wszelkim zabudowaniem, na nim stojącym, z słu-
gami mieyskimi, od prowincyalnego magistrata Witeb-
skiego przydanym, Thadeuszem Smolewskim y Bazylim
Tarnawskim, vigore tegoż oczywistego dekrettu, tako-
wy dom y plac ze wszelkim zabudowaniem w Bogu
przewielebnemu jmei xieżdu Benedyktowi Eliaszewiczo-
wi, superiorowi, y wszystkim ichmem xieży Bazylianom
klasztoru Witt. ad possessionem hipoticariam, w spo-
koyne dzierżenie y używanie, do wyplacenia summy,
podałem y intromittowałem. A com czynił y sprawo-
wał, to wszystko w ten mój intromissyiny kwit spi-
sawszy, z podpisem ręki moiey własney y sług mieys-
kich magistratowych Witebskich, jako pisma nieumieję-
tnych, trzema krzyżykami podpisanych, ku zapisaniu do
xiąg Jey Imperatorskiey Mości prowincyalnych magi-
stratowych Witebskich podałem. Actum ut supra. U
którego to intromissyinego kwitu podpis ręki radnego
i sług mieyskich magistratowych Witebskich, jako pis-
ma nieumiejętnych, trzema krzyżykami podpisanych,
tymi słowy: Jozef Leszko, radzca Witebski. Thadeusz
Smolewski, sługa mieyski, -|- -|- -|-. Bazyli Tarnaw-
ski, sługa mieyski, -|- -|- -|-. Który to takowy intro-
missyiny kwit iest do xiąg prowincyalnych magistra-
towych Witebskich przyięty y wpisany. Z których y
ten wypis, przy urzędowey mieyskiey Witebskiey pie-
częci, z podpisem ręki sekretarskiey, parti actoreae wy-

dan. Zeznanie jntromissy od słł. Łukasza Szymakowskiego w Bogu przewielebnym jehmem xx. Bazylianom klasztoru Witebskiego.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 463 и 464.

75.

Заключенный, на основании даннаго изъ Псковской губернии разрѣшенія, Велижскимъ магистратомъ съ тамошними мѣщанами Осипомъ Летягою и Иваномъ Скобленкомъ, за поручительствомъ мѣстныхъ же купцовъ Степана и Семена Летягъ, контрактъ на трехлѣтнее арендное содержаніе кабака въ г. Велижѣ и трехъ корчемъ, или стоекъ, виѣ онаго, за сумму всего 5600 руб., съ уплатою ея по частямъ въ два срока ежегодно и съ тѣмъ, чтобы торговля производилась напитками доброкачественными, по установленной цѣвиѣ, мѣрами правильными, съ ратушнымъ клеймомъ. А постороннимъ лицамъ варить пиво, курить вино и сытить меда дозволяется только въ особыхъ, уважительныхъ случаяхъ: въ свадьбамъ, похоронамъ, шестинамъ, годичнымъ поминкамъ, крестинамъ и для братчины, но и то не иначе, какъ завѣдомо означенныхъ выше арендаторовъ и съ уплатою, притомъ, авциза—отъ $\frac{1}{4}$ солода на пиво 15 коп., отъ $\frac{1}{4}$ на бригу 20 коп. и отъ пуда сычнаго меду 10 коп., безъ права, однакожь, продажи этихъ напитковъ, подъ взысканіемъ по суду, конфискаціею самыхъ напитковъ и штрафомъ въ 50 руб. на ратушу. Иностранные же напитки, привозимые изъ Риги: Англійское пиво, разныя виноградныя вина, Французскую водку, аракъ и проч. дозволено всякому продавать полу-анкерами, анкерами и вообще цѣлою посудой. Починки корчемъ магистратъ принимаетъ на себя, относя ихъ на счетъ казны. 1776 г. Августа 9.

Aktykacya kontraktu, od magistrata Wielizkiego słłm mieszczanom Wielizkim na propinacyą w mieście Wielizu danego.

Roku tysiąc siedemset siedemdziesiąt szóstego, miesiąca Augusta dziewiątego dnia v. s.

Coram actjs urzędu Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego, comparendo personaliter słu. Mikołaj (здѣсь пробоѣль), Parfteni Baławachow (опять пробоѣль), mieszczanie Wielizcy, nomine słu Osipa Leciaci y Jana Skablaka, aktorow, z poręcznikami kupcow Wielizkich, kontrakt trzyletni, autentyczny, od magistrata Wielizkiego tymże kupcom, na trzyletnią propinacyą w mieście Wielizu i na pokontne karczmy, z rzeczą, w nim obszerniey, we wszystkich punktach i paragrafach dany i służący, ku aktykowaniu ad acta podali, sequenti tenore de verbo ad verbum pisany: My, Hilaryon Szostakiewicz, burmistrz, Bazyli de Wolda Chrulewicz i Nicefor Kniazik, radni, (z?) całą radą magistrata Jey Imperatorskiej Mości Wieliza, mając pod władzą y mocą urzędu naszego, nam z Pskowskiej gubernij daną, a w rządzeniu naszym trzymając kabak z pokątnemi trzema stoykami, do tego kabaka należącemi, iako to: iedną, stojącą na Łabku, drugą w Kaczaiowie, trzecią w Krasnym-Stawie, a takowy kabak z wyrazonemi karczmami, alias stoykami, dla wzywania pożytkow, na opłacenie rożnych expensow całego miasta, oraz propinacyi, więc my, magistrat, ony kabak z stoykami, oraz z młynami, w cyrkule gruntow, (w?) obodnicy mieyskiej znaydującemi się, w trzyletnią tenutę arędo puściliśmy słu. panom Osipowi Leciachowi, za poręką oyca jego, Stefana Leciaci, kupca i obywatela tegoż miasta, drugiemu, Janowi Skablonkowi, za poręką słu jmei pana Symona Leciaci, kupcow i obywatelow tegoż miasta Wieliza, zaczowszy od roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt siódmego, Nowego Roku, święta Ruskiego, przypadającego, według starego kalendarza, miesiąca Januarij pierwszego dnia. I za ten rok mają i powinni będą wypłacić gotowey summy, dwoma ratami, rublow Ruskich tysiąc siedmset, za rok zaś ty-

siąc siedmsetny siedmdziesiąt ósmy rublow tysiąc dziewięćset, za trzeci rok rublow dwa tysiące pełna. Wypłacenie zaś rat consequenter w każdym roku—pierwsza za nadesłaniem ukazu, lub jakowym uwiadomieniem, w opłaceniu propinacyi, tedy iedną ratę bez sprzeciwienia się wspomnieni panowie arędarze wypłacić powinni będą; drugie zaś takż w każdym roku, za daniem sobie obwieszczeniem, przed zakążeniem roku do skarbu importować mają. A w tym naszym kontrakcie takowe wyrażamy warunki: In primario. Aby miary wszelkie byli sprawiedliwe, iako-to—wiadro, pułwiadro, czwarta część wiadra, garce, pułgarce i jakie tylko znajdować się będą, od większey do najmnieyszey, którą (które?) z cechą ratuszną być powinny. Secundo. Trunki wszelkie aby ceną ukazną przedawane były i dobre, przytym, rigorosissime zakazuiemy i zabraniamy, aby obywatele, dla swych wygod, trunkow, bez licencyi arendarskiey, nie wazyli się robić, jako-to: piwa, gorzałki, sycenia miodow, procz wyrażonych tu, gwałtownych potrzeb, to iest, na wesella, pogrzeby, sześciny, pominki roczne i, według zmożenia czyiego, na chrzciny, oraz bratszczyzny, iednak za oznaymieniem się arędarzom, gdzie i te pozwalaią się z zapłaceniem akcyzy, iako-to: od cwierci słodu dla zrobienia piwa kopieiek piętnaście, od czwierci na brahe po kopieiejek dwadzieście, od wysycenia puda miodu kopieiek dziesięć. I w takowych potrzebach, wyrażonych, za odebraniem płaty, arędarze bronić nie mają. Także i to waruiemy, ażeby każdy, na takową potrzebę zrobiwszy iakowe trunki, (nie?) wazył się onymi garncami, lub iakowym bądźkolwiek naczyniem przedawać, lub szynkować; ma każdy z takowych, aby tylko słusznym dowodem zaświadczony został, surowie będzie z sądu ukaran i winy zapłaci na ratusz Wielizki rublow piędziesiąt. A bądź iakowe trunki będą znalezione,

wolni i mocni wspomnieni arędarze zabierać i one według swey woli i upodobania obracać; w czym dla takowych żadney salwy nie zachowuiemy. Co się zaś tycze o trunkach zamorskich, sprowadzonych z Rygi, koźdy z obywatelów ma moc oną (one?) takowym sposobem przedać, iako-to: piwo Angielskie, różne wina, wodki Francuzkie, araki ette., puł-ankarami, ankarami i całym naczyniem. Reparacya zaś karczem, iak w mieście, tak też extra będących, przy skarbowym browarze, magistrat ze skarbu one czynić ma, według słuszności i znaydujące się przy karczmach budynki. I natośmy dali takowy kontrakt z kancellaryi ratusza Wielizkiego, dla zupełności waloru, wagi, z urzędu naszego, przy pieczęci urzędowey, podpisem rąk naszych ztwierdzamy. Dan tysiąc siedm setnego siedmdziesiąt szóstego roku, miesiąca Julij dwudziestego dziewiątego dnia. U którego kontraktu podpisy rąk własnych panów magistratowych osob temi słowy: Hilaryon Szostakiewicz, burmistrz. Bazyli de Wolda Chrulewicz, r. m. W. Nikifor Kniazik, ratman. Symon Głiński, p. m. W. Także i pieczęć urzędowa mieyska Wielizka przyciśnięta na laku (LS). Który to takowy kontrakt trzyletni na propinacyą w mieście Wielizu, z stoykami po korezmam, dany, za oczywistą prozbą desuper wyrażonych osob, iest do xiąg prowincyalnego magistrata Witebskiego przyięty i wpisany; z których i ten wypis, pod pieczęcią urzędową mieyską Witebską, z podpisem ręki sekretarskiey requirenti parti wydan. Actum ut supra.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 519 и 520.

Представленный въ Витебскій магистратъ ратманомъ Павломъ Филиповичемъ вводный листъ о вводѣ имъ, совмѣстно съ магистратскими служителями Ѡаддеемъ Смоленскимъ и Василюемъ Тарнавскимъ, Вит. женскаго Базиліанскаго монастыря во владѣніе пустопоржнимъ участкомъ земли мѣщанина Ивана Амоса, лежащимъ въ г. Витебскѣ, за р. Двиною, по направленію отъ переправы прямою, большею улицей, съ правой стороны ея, за костеломъ до зем. участковъ кс. Піаровъ, за должную монастырю Амосомъ сумму, присужденную высшимъ судомъ магистрата, съ оставленіемъ этого участка въ ратушномъ вѣдомствѣ и безъ освобожденія отъ городскихъ повинностей. 1776 г. Сентября 19.

Zeznanie intromissyi od sł. Amosa, jehmem pannom Bazyliankom klasztoru Witt. służącey.

Roku tysiąc siedmsett siedmdziesiąt szóstego, msca Septembra dziewiętnastego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego, comparendo personaliter, jmc pan Paweł Filipowicz, radzca magistrata Witebskiego, z sługami mieyskimi, Thadeuszem Smolewskim y Bazylim Tarnawskim, takowy swóy podawczy czynioney tradycij list, jehmem pannom Bazyliankom klasztoru Witt. służący, ad acta podał, jn eum the-norem pisany: Ja, Paweł Filipowicz, radzca magistratu miasta Jey Imperatorskiey Mości Witebska, niżej podpisem ręki mey wyrażony, zeznawam tym moim urzędowym czynioney tradycyi podawczym listem, jż, w roku teraznieyszym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt szóstym, miesiąca Septembra dziewiętnastego dnia, według staro-go kalendarza, będąc przydanym, z urzędu magistrato-wego, ad jstantiam w Bogu przewielebney jeymé panny Makreny Żabianki, starszey, i wszystkich jehme pannen Bazylianek klasztoru Witebskiego, z naznaczonymi

sługami magistratowymi ratusznymi Witebskimi przy-
siągłemi, Thadeuszem Smolewskim y Bazylim Tarnaw-
skim, dla podania, per jnequitationem, całego placu, go-
łego, słu. pana Jana Amosa, mieszczanina Witt., w mi-
eście Witebsku, za rzeką Dzwina, idąc od przeprawy
prostą, większą ulicą, po prawey ręce, za kościołem, do
placow klasztornych jchmcw xx. Scholarum Piarum, si-
tum mającego, vigore dekretu oczywistego, w sądach
wyższych prowincyalnego magistrata Witt., de data
roku tysiąc siedmset szesdziesiąt ósmego, msca Decem-
bra dziesiątego dnia, ad instantiam tychże jchmc panien
Bazylianek Witebskich, wypadłego, ex vi summy, za
obligacyinym zapisem ob onegoż słu. Jana Amosa, mie-
szczanina Witebskiego, należącey i sązoney. Gdzie ja,
radzca magistratowy Witebski, z przydanemi sługami
ratusznymi, de supra wyrażonemi, ad locum fundi tegoż
placu, na dniu ut supra, anni praesentis, zszedłszy, so-
lita praxi, z urzędu mojego, gdym kazał tymże sługom
ratusznym ogłosić j obwołać, ieżeliby ktokolwiek do te-
go placu gołego nie miał pretensyi y postępkow praw-
nych, którego czasu do różnych jchmcw panow konkre-
dytoraw, mianowicie wielm. jchmcw panow Choroszczow,
jchmcw panow Macieja Hałuzy, Mikołaja Smyka, bur-
mistrzow Witt., Kazimierza Thereza, radcy Witt., i słu.
panow Kazimierza Łopaty, Pozniakow, mieszczan Witt.
i dalszych kredytorow dokumentalnie, za obligacyinemi
zapisami, interwencye do tegoż placu czynili; które, ad
thenorem tegoż dekretu oczywistego, interwencye przy-
iowskiy i tym wszystkim ichmcw panom konkredytorom
salvum jus w realnych pretensyach rezerwowawszy, ro-
bore ac virtute dekretu oczywistego, w sądach wyższych
magistratowych Witt. zaszłego, tenze plac goły jchmcw
panom Bazylianom klasztoru Witt. ad possessionem
hipoticariam, per jnequitationem, salvis civitatis oneri-

bus, nie wyłączaając z pod jurysdykcyi magistratowey Witebskiey, podałem y intronitowałem. A tak z urzędu mojego, com czynił y sprawował, to wszystko w ten intronissyiny, podawczy list spisawszy, z podpisem ręki mey i sług magistratowych, iako nieumieiętnych pisma, trzema krzyżykami podpisanych, ku zapisaniu do xiąg magistratowych ratusznych mieyskich Witebskich podałem. Actum ut supra. U kтorego intronissyinego kwitu podpis ręki radnego y sług mieyskich magistratowych Witt., jako pisma nieumieiętnych, trzema krzyżykami podpisanych, his verbis: Paweł Filipowicz mpp. Thadéusz Smolewski -|- -|. Bazyli Tarnowski -|- -|. Kтóry to takowy intronissyiny kwitt iest do xiąg prowincyałnych magistratowych Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 481 и 482.

77.

Рѣшеніе Витебскаго магистрата по дѣлу Витеб. кс. Бернардинъ съ мѣстнымъ мясницкимъ цехомъ, о взысканіи долга. Бернардины, въ лицѣ своего гвардіана Ювентія Вроблевскаго, подали въ магистратъ исковое прошеніе, заявляя, что цехъ еще въ 1770 г. 29 Ноября, завялъ у предшественниковъ ихъ, на свои нужды, срокомъ на 10, а то и на многія десятки лѣтъ, 500 тынфозъ=95 руб., пожертвованныхъ въ костель ихъ покойными Усвятскимъ старостою Александромъ и его женою Лудовикою Огинскими, на лампу предъ образомъ св. Антонія; въ чемъ и выдалъ заѣмное письмо, обязываясь притомъ, въ видѣ обезпеченія долга, давать въ костель ежегодно по 6 пуд. хорошаго свѣчнаго сала. Въ теченіе первыхъ десяти слишкомъ лѣтъ цехъ давалъ это сало, но впоследствии давать уже пересталъ и долга не уплатилъ. Поэтому, Бернардины и просили магистратъ взыскать съ цеха искомую

сумму въ двойномъ количествѣ съ убытками ихъ, судебными издержками 8 руб. и проч. Съ своей стороны и цехъ, въ лицѣ своихъ старостъ, Никифора Быва и Романа Лерки, началъ въ магистратѣ встрѣчный искъ, извѣщая, что Бернардины, всемѣрно стараясь найти источники для украшенія костельныхъ алтарей и крайне *досаждая жителямъ города* своими настойчивыми требованіями въ этомъ смыслѣ, сперва вынудили, посредствомъ городского писаря, а костельнаго старосты, пок. Степана Станислава Бонича, у цеха согласіе давать имъ ежегодно по 6 пуд. свѣч. сала, а потомъ, при сильномъ вліяніи помянутыхъ Огинскихъ, насильно навязали цеху какой-то бумажный лоскутъ въ видѣ заемнаго обязательства, тогда какъ цехъ никогда никакихъ денегъ у Бернардинъ не занималъ, а самаго обязательства не подписывалъ и не признавалъ. А посему, цехъ просилъ магистратъ такое безденежное и неформальное обязательство, предъявленное притомъ *въ наступившія лучшія времена*, признавъ недействительнымъ, взыскать съ Бернардинъ въ пользу цеха, за все, взятое ими у него, въ теченіи 72 лѣтъ, свѣчное сало, считая по 2 руб. за пудъ, всего 864 р., съ убытками, судебными издержками, пенями и проч. По выслушаніи сторонъ, магистратъ, находя обоюдный искъ недостаточно доказаннымъ, 1 Ноября 1776 г. постановилъ: предоставить Бернардинамъ принести, 15 того же Ноября, при особомъ ксендзѣ, присягу въ томъ, что мясн. цехъ, въ 1770 г., взявъ у предшественниковъ ихъ а), чрезъ Бонича, 500 тынфовъ, подъ заемное письмо, обязался давать имъ ежегодно по 6 пуд. свѣч. сала и что таковое получали они въ теченіе только десяти слишкомъ лѣтъ и никакого болѣе удовлетворенія не получали; по выполненіи же таковой присяги, взыскать съ цеха для Бернардинъ искомую ими сумму вдвойнѣ, въ колич. 150 руб., да судебныхъ издержекъ 8 руб.,—съ тѣмъ, чтобы рѣшеніе это было исполнено безъ всякихъ возраженій, подъ опасеніемъ, за противное, неминуемаго штрафа. 1776 г. Ноября 1.

Dekret ozywisty w sprawie w Bogu przewielebnych jehmew xx. Bernardynow klasztoru Witt. z cechem rzeznickim Witebskim.

а) Выполнена-ли Бернардинами такая присяга,—неизвѣстно. Она представляется едва-ли и возможною, такъ какъ современные дѣлу Бернардины должны были свидѣтельствовать о давно совершившемся, еще при предшественникахъ ихъ, фактѣ, котораго свидѣтелями быть никакъ не могли.

Roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt szóstego, miesiąca Nowembra pierwszego dnia veteris stili.

W sprawie za dwoma aktoratami, ponizey wyrażonymi, za załobami autentycznymi, do nich należącymi, in unum złączonymi i zkombinowanymi, z regestrow ordynaryinych spraw injuriatorum, w roku immediate przeszłym, tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt piątym, miesiąca Oktobra dwudziestego ósmego dnia veteris stili przypadley, przed nami, Alexandrem Żyłko, prezydentem, Longinem Kudzinem i Grzegorzem Hałuzo, burmistrzami, Andrzejem Kałuhó, Janem Leszko y Pawłem Filipowiczem, radzcami, oraz Józefem Koziello, pisarzem i sekretarzem, urzędnikami prowincyalnego magistrata Witebskiego, zasiadającymi na sądach wyższych magistratowych Witebskich, porządkiem prawa, in loco solito, w ratuszu Witebskim agitującey się i intenowaney, mianowicie: za perwszym aktoratem w Bogu przewielebnego jmei xiędza Juwencyusza Wroblewskiego, gwardyana, y wszystkich jehmew xięzy Bernardynow Witebskiego klasztoru, przeciwko słu. Niceforowi Bykowi, Romanowi Lorkowi, cechmistrzom, y całemu cechowi rzeznickiemu Witebskiemu, za pozwem autentycznym, od aktorow po obżałowanych przed sąd wyższy magistratowy Witebski wyniesionym, y za załobą, w nim wyrozoną, mianowicie, mieniać o to: jż co cech rzeznicki miasta Witebska, będąc pilnie a gwałtownie potrzebnym summy (pieniędzy?), w roku tysiąc siedmsetnym, miesiąca Nowembra dwudziestego dziewiątego dnia, a nie mogąc gdzie dostać, tedy, na dobrowolny, obligacyiny swóy zapis, quam strictissime w obowiązkach opisany, summę, od jaśnie wielmożnych Ogińskich, starostow Uswiackich, małżaków, zapisaną na lampę świętego Antoniego, tynfow Littewskiey kurren-

cyi pięć sett, rachując koždy tynf po groszy trzydzieście ośm, zapożyczyli i, takową summę wziowszy na lat dziesięć, te in perconsequens po sobie idących od dziesięciu do dziesięciu lat, corocznie po sześć pudow łoju swieczego, niebrakownego, ten cech rzeźnicki miasta Witebska, przodkowie obżałowanych, dawać obowiązał się. Jakoż przez lat kilka, lub kilkanaście, tenże cech, w obowiązku swym, zaspokoienie czynił, uti obżałowani rzeźnicy okazują kwity. Hoc modo tempore, vigore opisu swojego, ani summy kapitalney, ani łoju, opisanego w dobrowolnym skrypcyiny swym dokumencie, oddawać nie chcą. W czym załujące sentiendo dla siebie gravamen, z obżałowanymi, jako konsukcessorami przodków swoich, prawem chcą czynić: ante omnia, do przyśądzenia summy, w obligacyiny opisie, czyliteż assekuracyiny, opisany (ney?), i, jako żadney krytyce dokumēt nie podpadający, in quantitate tynfow Littewskich pięć set, liquidando każdy tynf po groszy trzydzieście ośm et reducendo na ruble, dziewiędziesiąt pięć rublow, tudzież nagrodzenie szkod, strat, expens prawnych i o to wszystko, co czasu prawa deducetur, salva zapozwu melio ratione. Za drugim aktoatem rekonwencyonalnym sł. Nicefora Byka, Romana Lerki, cechmistrzow, y całego cechu rzeźnickiego Witebskiego przeciwko w Bogu przewielebnemu jmei xiędzu Juwencyuszowi Wroblewskiemu, gwardyanowi, y wszystkim jhmem xięzom Bernardynom klasztoru Witebskiego, w też registra ordynaryine iniuriatorum reconventionaliter na karcie dwudziestey jngrossowanego, za pozwem, od aktorow autentycznym po obżałowanych przed sąd wyższy magistratowy Witebski wyniesionym, i za załobą, w nim wyrażoną, mieniać o to: jż co obwżałowani wmsć, przez antecessorow swoich, dla przyozdobienia ołtarzow kościelnych szukając sposobow i molestując obywatelow do

pobożnych uczynków y dobrotliwych względów, w roku tysiąc siedmsetnym, przez zeszłego Stefana Stanisława Bonicza, pisarza mieyskiego Witebskiego, a syndyka obzałowanych wmcw, na dawanie corocznie łożu po sześć pud na lat dziesięć uprosiwszy, na satysfakcyą takowego, na ołtarze kościelne, świadczenia, skrypt na sumę nigdy nie braną rękodaynie, pięciu set tynfow wnieśli y do względu gwałtownie, przemocą protekcyi zesłych Alexandra i Ludwikę Ogińskich, starostow Uswiackich, w skrypcie opisanych, ad velle sui opisali; a w jstocie dokumēt takowy przez starostow rzeznickich nie podpisany, nie przyznany, ani wedle prawa y słuszności okazujący, pod tytułem onego chcąc dalsze mieć od rzeznicy dobrodzieystwo, nie już z prozby, lecz pod tytułem szpargału konwencyinego, jako tenże szpargał *salve* wyraża, iż nie rękodayna summa, ale w czasiech żyźnych, spokojnych do dalszey przymuszacie daniny i procederu *indebite* prowokuiecie. O co żalujące chcąc *iure prosequi*: ante omnia, do zapłacenia za brany łoż sześciu pudow od roku tysiąc siedmsetnego, za lat siedmdziesiąt dwie, każdy pud szacując ceną po rublow dwa, rublow ośmset szesdziesiąt cztery; do skassowania skryptu, jako na względy ołtarzow spraktykowanego, bez rękodayności summy uczynionego; do skassowania nuliter uroszczonych pretensyi; do przypuszczenia żalujących delatorow, in omni bliźszych, do dowodu prawnego; do pokarania poenami; *ex merito actionis* ściągającemi się; do refuzyi szkod, strat, *expensow* prawnych i o to wszystko, co czasu prawa *fusius deducetur*, salvo melio retione tey żaloby, żalujące aktoreś tym rekonwencyonalnym prawem adcytowali. A jako te żaloby z pozwow autentycznych de tenore suo w ten nasz dekret są inserowane, tak *praenominatae partes* przed sąd wyższy magistratowy Witebski, po przyłączeniu re-

konwencyonalnego aktoratu na dniu dwudziestym ósmym veteris stili, w roku immediate przeszłym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt piątym instituerunt litem. W której sprawie my, sąd, w roku tymże, supra de data expressa, za przywołaniem z rejestrow sprawy, z delacyi w Bogu przewielebnego jmci xiędza Juwencyusza Wroblewskiego, gwardyana, y wszystkich ichmew xięży Bernardynow klasztoru Witebskiego, z słu. Niceforem Bykiem, Romauem Lorko, cechmistrzami, y całym cechem rzeznickim Witt., na karcie dwudziestey dziewiętey wymiesionego aktoratu, i za załobami, do tychże aktoratów połączonych, pokładanemi, circa incidentiam sprawy sine praecedente copiarum z spraw w tym procesie, kopie z spraw ad invicem hac in causa dać nakazali i rozprawę in futura juris incidentia, bez dylacyi, naznaczyli dnia dwudziestego miesiąca Oktobra v. s., w roku teraznieyszym tysiąc siedm setnym siedmdziesiąt szóstym. Circa incidentiam sprawy, za nowo wyniesionym w teyże sprawie aktoratem, na karcie czterdziestey piątey w Bogu przewielebnego jmci xiędza gwardyana i wszystkich jehmew xięży Bernardynow klasztoru Witt. wyniesionym, po wyszłych copiarum spraw dylacyach, ex consensu actorum na przydanie zapozwanym patrona, jmści pana Marcina Szczyrbinskiego, komornikowicza Smolenskigo, ori jehmwie xięże Bernardyny zgodzili się. Dnia dwudziestego ósmego praesentium veteris stili, za przypadnieniem aktoratu w Bogu wielębnych jehmew xięży Bernardynow na kartę szesdziesiąt pierwszą, przeciwko tymże rzeznikom, wyniesionego, przyłączywszy rekonwencyonalny aktorat z karty szesdziesiąt wtórey słu. Nicefora Byka, Lorki, cechmistrzow, y całego cechu rzeznickiego Witebskiego, jako po wyszłych dylacyach, proceder in princypali nakazaliśmy. In procedendo, dnia pierwszego Nowembra veteris

stili, anni praesentis, post serias partium controversi-
ach, po odeszłych produktach, replikach i pokładanych
petitach, mianowicie ex parte w Bogu przewielebnego
jmści xiędza Jnwencyusza Wroblewskiego, gwardyana,
y wszystkich jhmew xięży Bernardynow klasztoru Wi-
tebskiego, mieniać de satisfactione, vigore obligacyinego
seu assekuracyinego skryptu, od słł. cechmistrzow rzez-
nickich Witebskich, w roku tysiąc siedmsetnym, mie-
siąca Februaryi (sic) dwudziestego dziewiątego dnia,
na pięć set tynfow kurrencyi Litewskiej, rachuiąc każ-
dy tynf po groszy trzydzieście ośm, danego, y w tako-
wey summie, od dziesiąciu do dziesiąciu lat, czystego
łoju, po pudow sześć, na lampę świętego Antoniego, da-
wania opisali się; który łoy po pudow sześć przez lat
kilka, czy przez kilkanaście, na też lampę do klasztoru
jhmew xięży Bernardynow Witt. dobrowolnie oddawali;
in post contraveniendo takowemu opisowi, do tychczas
dni summy kapitalney, na kurrencyą teraznieyszą wy-
redukowaney, idque, rublow dziewiędziesiąt pięć, ani
też łoju po pudow sześć nie oddawali y nie oddają.
Exinde, jhmec xięży Bernardyni klasztoru Witt., circa
petita sua, approbaty tegoż obligacyinego, czyli asseku-
racyinego opisu, vigore artykułu siódmego z rozdziału
siodmego, i artykułu ósmego z rozdziału tegoż, oraz
przysądzenia summy za tymże opisem cum altero tan-
to, jako w nieczynieniu zadosyć, vigore prawa magdebur-
skiego z tytułów, na karcie piętnastey opisanego, cum
solutione za expensa prawne rublow ósmiu, na słł. po-
mienionych Niceforze Byku, Romanie Lorku, cechmistr-
zach, i całym cechu rzeznickim Witebskim dopraszali
się. In contra, ex parti słł. Nicefora Byka, Romana
Lorki, cechmistrzow, i całego cechu rzeznickiego Witt.,
personaliter u sądu stawających, probowaną y dowod-
zoną, mieniać, iż jhmec xięże Bernardyni klasztoru Witt.,

przez antecessorow swoich, dla przyozdobienia ołtarzow kościelnych szukając sposobow i molestując obywatelow do pobożnych uczynkow, w roku tysiąc siedmsetnym, przez zeszłego Stefana Stanisława Bonicza, pisarza mieyskiego Witt., a syndyka obżałowanych, na dawanie łoju po sześć pudow na lat dziesięć uprosiwszy, na satysfakcyą takowego, na ołtarze kościelne, świadczenia, skrypt na summę, nigdy nie braną, idque, pięciuset tynfow wnieśli i do względow gwałtownie, przemocą protekcyi zeszlých Alexandra y Ludowiki Ogińskich, starostow Uswiackich, ad velle suj opisali, który w jstocie przez starostow rzeznickich nie iest podpisany, nie przyznany, ani wddług prawa y słusžności okazujący się, pod tytułem konwencyinego szpargału takowego, dalszey daniny injuste pretendując, do strat, expens prawnych przyprowadzają. Exinde, circa petita sua, takowego szpargału in contra prawom spraktykowanego, vigore artykułu szóstego, siódmego y dwudziestego szóstego z rozdziału siódmego, takoz artykułu ośmdziesiąt wtórego z rozdziału czwartego y konstytucyi pod nimże, skasowania et pro nullitate uznania, oraz summy przez lat siedmdziesiąt dwie za brany łoy corocznie przez ichmew xieży Bernardynow klasztoru Witt., po pudow sześć, rachuiąc pud po rubłow dwa, in universum rubłow ośmset szesdziesiąt cztery, na tychże jhmecch xieżach Bernardynach klasztoru Witt., summy sądzenia y bonifikowania exposebant. W którey sprawie my, sąd, mature deliberando, ponieważ jhmec xieże Bernardyni klasztoru Witt., załobą swojā, autentycznym dokumętem, de data roku tysiąc siedmsetnego, miesiāca Februaryi dwudziestego dziewiętego dnia, od antecessorow tak cechmistrzow, jako y cechu rzeznickiego Witebskiego, na pięćset tynfow danym et, pro debito, od dziesięciu lat do dziesięciu consequenter w dawaniu łoju po sześć

pudow, na lampę świętego Antoniego, klasztorowi jehmcw xięzy Bernardynow Witebskich opisanym sufficienter, tak o summę jak y o łoy, probowali y dowodzili, y, za takowym dokumętem, przez lat kilkanaście tenze łoy po sześć pudow od cechu, vigore tegoż dokumętu, rzeznickiego Witebskiego odbierali; niemniey, ponieważ przeciwko temuż dokumęтови tak antecessorowie, jakoteż et adpraesens stawające cechmistrze i cały cech rzeznicki Witt. usque ad datam praesentem nigdy nie protestowali się, aniteż o zniesienie onego wczesniey nie pozywali i o powrócenie nie dopraszali się, solummodo za wyniesioną reconventionaliter załobą, niewiadomością o braniu, przez antecessorow swoich, summy, de super wyrażoney, explikowali się, a za odbierany łoy gwałtownie przez lat siedmdziesiąt dwie corocznie po pudow sześć, rachuiąc pud po rublow dwa, in summa rublow ośmset szездziesiąt cztery, bez okazania żadnych kwitow, zapłacenia y bonifikowania dopraszali się. Ex praemissis his rationibus my, sąd, przy dokumęcie jehmcw xięzy Bernardynow klasztoru Witebskiego potiores do dowodu censendo, pro majori comprobatione tegoż dokumętu, vigore prawa magdeburckiego, z porządku części trzeciey, karty ośmdziesiąt ósmey, jurament jehmcem xięzom Bernardynom Witt. uznajemy, na tym, jako za takowym dokumętem antecessores obżałowanych gotowey rękodaynie summy, od zesłych jaśnie wielmożnych Alexandra y Ludowiki Ogińskich, starostow Uswiackich, na lampę świętego Antoniego, legowaney, a przez ręcę zesłego Stefana Stanisława Bonicza, pisarza mieyskiego Witebskiego, pod ten czas bywszego syndyka, odliczoney, idque, tynfow pięćset, wzięli y dawać łojem corocznie po pudow sześć, od dziesiāciu lat do dziesiāciu, consequenter po sobie jdących, opisali się; secunde na tym, jako, vigore takowego opisu, łoju tak od

antecessorow, jakoteż et ad praesens procedujących, nad kilkanaście lat więcej nigdy nie brali i niczym sobie nie bonifikowali. Którego juramentu termin wykonania w roku terażniejszym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt szóstym, miesiąca Nowembra piętnastego dnia veteris stili, przez jednego kapłana naznaczamy. Post expletum juramentum, summy jchmc xieży Bernardynom klasztoru Witt. na pomienionych cechmistrzach i całym cechu, robore tegoż dokumentu, cum altero tanto, idque, rublow sto piędziesiąt, przysadzamy y takowa summe, praevia danda sibi acquietatione, wypłacić jchmem xieży Bernardynom klasztoru Witt., circa acto w kancelaryi prowincyalnego magistrata Witt., nakazujemy. Quod vero spectat w pretensjach sll. Nicefora Byka, Romana Lorki i całego cechu rzeznickiego Witebskiego do jchmcw xieży Bernardynow klasztoru Witt, za łoy, niby gwałtownie brany, tych nie uznawszy, jchmcw xieży Bernardynow a toż juris processus prosecutione in perpetuum uwalniamy i ubezpieczamy. A ponieważ sławetni cechmistrze i cały cech rzeznicki Witt., hac in causa, jchmcw xieży Bernardynow Witt. injuste zapozwali y do prawnych expensow przywiedli, zaczym, my, sad, vigore prawa maydeburskiego i petitow, na pomienionych cechmistrzach i całym cechu rzeznickim expensu prawnego rublow ośm uznajemy y przysadzamy et in contravenientes temuż dekretowi poenas irremissibiles zakładamy. Który to takowy oczywisty dekret iest do xiąg prowincyalnych magistratowych Witebskich przyiety y wpisany. Actum utt supra.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 471—474,

Продажная запись, данная Осипомъ и Анною Войцеховскими старшинѣ портняжнаго цеха, мѣщанину Осипу и женѣ его Агафѣ Галицкимъ, на проданный послѣднимъ за 20 руб. участокъ земли въ г. Витебскѣ, расположенный на предмѣстьѣ, при переулкѣ, по направленію отъ горы, называемой *Важанница*, къ р. Витьбѣ, между участками б. Рудковскаго (а потомъ Войцѣховскихъ), Витеб. кс. *Доминиканъ*, купца Василія Божня и тѣхъ же Войцеховскихъ. 1777 г. Февраля 9.

Zeznanie zapisu wieczysto przedaznego prawa, od jehmcw panow Woyciechowskich sł. pp. Halickim, cechmistrzom, danego.

Roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt siódmego, miesiąca Februaryi dziewiątego dnia veteris stili.

Na urzędzie Jey Imperatorskiey Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego, przed nami, Ferdynandem Smykiem, prezydentem y przedwodytelem, Hrehorym Leszko, burmistrzem, Janem Sipko, Mikołaiem Kołkowskim, Konstantym Dymanem, Janem Bykiem, radzcami, oraz Józefem Koziello, pisarzem sądowym y sekretarzem, urzędnikami magistratowemi Witebskimi, in loco solito w ratuszu Witebskim na sądach wyższych zasiadającymi, comparentes personaliter, ichmcie panowie Jozef y Anna z Szydłowskich Woyciechowscy takowy swóy wieczysto przedazny zapis, sł. panom Jozefowi y Agacie z Bielczyckow Halickim in rem et partem służący, sana mente przyznali, a przyznawszy, prosili nas, urzędu, aby był do akt xiąg mieyskich ratusznych Witebskich przyięty y wpisany. Którego my, urząd, oglądawszy, wpisać w wakta zleciliśmy, eo thenore pisany: My, Jozeff y Anna z Szydłowskich Woyciechowscy, małżakowie, czyniemy wiadomo y jawno zeznawamy, każdemu, komuby o tym teraznieyszego y napotym będą-

cego wieku ludziom będzie należało, tym naszym dobro-
wolnym, przedajnym, zrzeczonem a nigdy nieodzownym
listem zapisem, danym słu. panom Jozefowi y Agacie z
Bielczyckow Halickim, cechmistrzom kunsztu krawiec-
kiego, obywatelom miasta Witebskiego, małżakom, na
to, iż co my, Woyciechowscy, małżakowie, mając swój
plac wieczysty, nabyty od jehmcw panow Leona y Apo-
lonij z Konstantynowiczow Woyciechowskich, małżakow,
na przedmieściu będący, graniczący z naszym a nabytym
od jmcu pana Michała Rudkowskiego, z zabudowaniem
onychże Józefa y Agaty Halickich, małżakow, bywszych
naszych słobozan, zostający w zaułku, w takowym ogra-
niczeniu: idąc od góry, nazwaney Wazalnicy, ku Wid-
zbie, po lewey stronie, od placu jmcu pana Rudkowski-
ego, nam zbytego, wlewo łokciem do placu w Bogu prze-
wielebnych jehmcw xieży oo. Dominikanow konwentu
Witebskiego, tą granicą wprawo łokciem do placu słu.
pana Bazylego Bożnia, kupca y obywatela miasta Wi-
tebskiego, wpuście będącego, około tego placu wprawo
łokciem do zaułku, przez który zaułek takoz plac y iu-
ryzdyka ichmcow panow Leona y Apolonij Woyciechow-
skich, y tym zaułkiem do dworu y placu naszego, na-
bytego od jmcu pana Rudkowskiego, z kąd ograniczenia
tego placu pięta swoją wzięła. O który takowy plac po
dobrej naszej woli zgodziwszy się z słu. panami Halic-
kiemi, małżakami, na wieczność za summę my, Woyci-
chowscy, małżonkowie, na wieczność za summę rub-
low dwadzieście siedm, y takowę summę my, Woycie-
chowscy, małżonkowie, insimul et semel odliczywszy,
do rąk naszych własnych odebraliśmy . . . Pisan w
w Witebsku, roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt siód-
mego, Februaryi trzydziestego dnia. U którego to zapi-
pisu wieczysto przedajnego prawa podpisy rąk aktorow
y jehmcw panow pieczętarzow temi słowy: Józef Woy-

ciechowski. Anna Woyciechowska . . . Który to takowy
wieszty przedazny zapis jest do xiaq prowincyalnych
magistratowych Witebskich przyiety y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 529 и 530.

79.

Рядная запись ротмистра а) г. Витебска, Жилки, 1763 г., въ коей показано приданое его за дочерью его, Марианною Жилка, при выдачѣ ея въ замужество за Александра Оржешкевича, — какъ единственный, встрѣтившійся документъ, характеризующій съ этой стороны современные обычаи зажиточныхъ Витеблянъ — христіанъ, показывающій, приблизительно, ихъ состояніе, а также называющій тѣ фабричныя издѣлія, какия въ то время шли на женскіе наряды и проч., съ показаніемъ нѣкоторыхъ фабрикъ и цѣнъ самымъ издѣліямъ. На приданое издержано всего 917 тал. бит. и 10 шест., въ томъ числѣ на 8 паръ платьевъ изъ разныхъ матерій 282 тал., 6 верхнихъ одеждъ (jubki) также изъ разныхъ матерій и сукна на лисьемъ, заячьемъ и бѣлицьемъ мѣху, 2 корсета и 2 жилетика 12 тал., постель 142 тал., чепчики, нарукавники и проч. 119 тал. 10 шест., шапки и шаперы 80 тал. и обувь 18 тал. Изъ фабрикъ упоминаются: полотняныя — голландскія, швабскія, Московскія и Бовенскія, кружевыя — брабантскія и голландскія. 1777 г. Августа 5.

Aktykacya wyprawy różney, przez jmcі pana Alexandra Żyłke, prezydenta miasta Witt., jeymci pannie

а) Въ г. Витебскѣ сперва назначались воеводою и войтомъ, а впоследствии избирались мѣстными обществомъ и утверждались магистратомъ особныя должностныя лица, подъ названіемъ *ротмистровъ*. Власть ихъ распространялась или на весь городъ, въ родѣ командантской, или же только на свои участки, приходы, а обязанность заключалась въ командованіи составлявшимися, въ извѣстныхъ случаяхъ, изъ горожанъ военными отрядами, иногда же и въ сборѣ податей. Должность эта бывала даже потомственной, какъ это можно видѣть на такомъ ротмистрѣ Синкѣ. — См. Юрид. матер., вып. XVIII, дов. 40 и вып. XIX, дов. 47, а также помѣщ. ниже подъ 9 Января 1790 г. крещенъ воеводы и войта Сологуба.

Marjannie s Żyłkow Orzeszkowiczowey, córce swey przy
zamaż poysciu daney.

Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt siódmego, mie-
siąca Apryla piątego dnia.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości pro-
wincyalnego magistratu Witebskiego, comparendo per-
sonaliter, szlachetny jmc pan Alexander Żyłko, prezy-
dent miasta Witebska, takowy wyprawy registr, jeym-
ci pannie Marjannie z Żyłkow Orzeszkiewiczowey dany,
in rem et partem sobie służący, ad acta xiąg magi-
strata Witebskiego podał sequenti tenore pisany: Ro-
ku tysiąc siedmset szesdziesiąt piątego, specyficacya
wyprawy daie jmc pan Żyłka, rotmistrz miasta jego
królewskiey mości Witebska, córce swey, jeymci pannie
Marjannie z Żyłkow Orzeszkiewiczowey, ponizey kon-
notuie się: Primo. Sukien para iedna bogatych, białych
łokei ośmnaście, z łockia czyni po tall. bitt. cztery, ta-
larow bitych siedmdziesiąt dwa. Secundo. Item parę
drugą sukien bogatych, girglinowych, łokei ośmnaście,
łokieć czyni po tall. dwa y puł, facit tall. bitt. czter-
dzieście pięć. Tertio. Trzecią parę sukien sztofu girglinowe-
go, łokei 18, łokieć po tall. bitt, $2\frac{1}{4}$, facit tall. 40 szost. 9 Qu-
arto. Czwarte parę sukien sztofu filitowego, łokei 18, po tall.
bit. 2, facit tall. 36. Quinto. Piąte parę sukien atłaso-
wych w bukiet, łok. 18, łokieć czyni po tall. bitt. $1\frac{3}{4}$,
facit tall. 31 szost. 10. Sexto. Szyte parę sukien trium-
falnych, łok. 18, po tall. bit. $1\frac{1}{2}$, fac. tall. 27. Septimo.
Siódmę parę sukien droietowych, łok. 18, po t. bit. $1\frac{1}{4}$,
fac. tall. 22 szost. 10. Octawó. Osmo parę sukien kam-
lotowych, łok. 18, po $\frac{1}{2}$ tall., fac. tall. 9. Nono. Jedną
jubkę bogatą, popielatą, lisami podszytą, łok. 8, po tall.
bitt. 4, fac. tall. 52. Decimo. Drugę jubkę różową mu-

rową, lisami podszytą, łok. 8, po tall. $1\frac{3}{4}$, fac. tall. 34. Decimo primo. Trzecią jubkę białą, sztofową, zającami podszytą, łokei 8, po tall. bitt. 2, fac. tall. 20. Decimo secundo. Czwartą jubkę sukna sajety przedniey, podszytą zającami, łok. 4, po tall. bitt. 3, fac. tall. 18. Decimo tertio. Piątą jubkę tabinową, podszytą popielicami, łok. 6, po tall. bitt. $1\frac{1}{2}$, facit tall. 19. Decimo quarto. Szóstą jubkę kamlotową, podszytą zającami, fac. tall. 6. Decimo quinto. Jeden pawilon, nową szyty, kitayki karmazynowej, łok. 50, po t. bitt. 1, fac. tall. 50. Decimo sexto. Kółdra atlasowa karmazynowa, z obszyciem płótnem hołęderskim, valoris tall. 30. Decimo septimo. Druga kółdra kartunowa, val. tall. 8. Decimo octavo. Dwie sznurowki—iedną odamaszkową, drugą kamlotową i bawet na rogu, val. tall. 6. Decimo nono. Jeden obrus y dwanaście serwet holenderskich, val. tall. 18. Vigesimo. Sześć koszul hołęderskich, nowych, val. tall. 15. Vigesimo primo. Dwanaście koszul nowych szwabskich, val. tall. 20. Vigesimo secundo. Dwanaście koszul nowych, kowieńskich, val. tall. 18. Vigesimo tertio. Dwanaście koszul nowych Moskiewskich, val. tall. 15. Vigesimo quarto. Piętnaście fartuchow hołęderskich, rąbkowych, bawelnicznych, kartunowych, val. tall. 35. Vigesimo quinto. Dwie kamizelki dymowe, val. tall. 6. Vigesimo sexto. Pierwsza przemiana hołęderska na pościel, val. tall. 14. Vigesimo septimo. Item drugę przemianę hołęderską, val. tall. 10. Vigesimo octavo. Item trzecią przemianę kowieńską, val. tall. 5. Vigesimo nono. Jeden za-rękawek, val. tall. 4. Trigesimo. Dwa azusty—ieden kornowy, drugi gazowy, val. tall. 15. Frigesimo primo. Osiem kornetek z korunami barabanskiemi i hołęderskiemi, val. tal. 50, Trigesimo secundo. Dwie kornetki mniejsze, z daszkiem, val. tall. 5. Trigesimo tertio. Cztery pary mankietow gazowych, z korunami, val. tall. 20.

Trigesimo quarto. Dwie pary mankietow kamertuchowych, mniejszych, val. tall. 2 szost. 10. Trigesimo quinto. Dwie item pary kamartuchowych, mniejszych, val. tall. 1 szost. 10. Trigesimo sexto. Jedną item parę gazowych, val. tall. 1. Trigesimo septimo. Trzy korneciki gazowe, z korunami barabanskiemi, val. tall. 8. Trigesimo octavo. Trzy korneciki z korunami holenderskiemi, val. tall. 4. Trigesimo nono. Trzy korneciki kamartuchowe, gładkie, val. tall. 1. Quadragesimo. Sześć czapek bogatych, różnych, val. tall. 50. Quadragesimo primo. Cztery kapturyki bogate, val. tall. 24. Quadragesimo secundo. Dwa item kapturyki nie bogate, val. tall. 6. Quadragesimo tertio. Dziesięć par ponczoszek różnych ryskich, letnich i zimnich, val. tall. 8. Quadragesimo quarto. Sześć par trzewikow bogatych i ordynarynych, val. tall. 10. Quadragesimo quinto. Sześć poduszek i ieden wał y piernat podwoyny, val. tall. 25. In summa tallarow bittyh dziewięset siedmnaście szostakow dziesięć. U tego rejestru podpis ręki aktorow z odebraney wyprawy temi słowy: Alexander Orzeszkiewicz. Marianna Orzeszkiewiczowa. Który to takowy rejestr wydanej wyprawy iest do xiag prowincyalnego magistrata Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 539 и 540.

80.

Рѣшеніе Витебскаго провинціалнаго магистрата по дѣлу купцовъ—Дубровнинскаго Федора Килина и Рижскаго Бернарда Тилемана Гихельгавена (или Штихельгавена) съ Бѣшенковичимъ еврейскимъ раввиномъ Симономъ Азиковичемъ, о

соли. Дѣло въ томъ. Рижскій купецъ Эрнестъ Мейеръ, заторговавъ у тамошняго же купца Валтасара Вильда 15 ластовъ соли и не въ состояніи будучи заплатить за нее, переказалъ ее отцу своему, Христіану Мейеру, который и уплатилъ слѣдовавшія за эту соль деньги купцу Вильду; но, въ то же время, будучи самъ долженъ известную сумму купцу Гихельгавену, въ уплату такой переказалъ ему въ собственность самую соль. Тогда Гихельгавенъ формальнымъ контрактомъ договорилъ Федора Килика доставить ее вверхъ по р. Двинѣ изъ Риги на пристань Будилово, Могил. губ. Между тѣмъ, Эрнестъ Мейеръ, какъ банкротъ, бѣжалъ изъ Риги, явился въ Бѣшенковичи, находящіяся, по теченію рѣки, ниже Будилова, и, выждавъ тамъ прибытія поставщика брата, Трофима Килика, съ этою солью, продалъ ее тайкомъ тому же раввину Симону Азиковичу, по словамъ послѣдняго, за 730 руб., съ обязательствомъ, притомъ, доплатить Килику за доставку къ полученнымъ уже имъ 200 руб. остальные 125 руб. Но Киликъ соли Азиковичу не выдалъ, заявивъ, что она принадлежитъ не Мейеру, а Гихельгавену, съ которымъ и доставочный контрактъ заключенъ. Тогда Азиковичъ, собравъ толпу людей, явился съ ними на судно, взбунтовалъ на немъ рабочихъ и покушался эту соль взять силою. Узнавъ объ этомъ, Федоръ Киликъ искалъ защиты сперва въ мѣстной таможнѣ, а потомъ у Полоцкаго Губернатора Нарышкина, который и разрѣшилъ доставить соль на Будиловскую пристань, предоставивъ спорящимъ сторонамъ вѣдаться въ Витебскомъ магистратѣ. Вслѣдствіе чего, обѣ стороны подали въ магистратъ взаимныя жалобы, въ которыхъ Киликъ, отставая соль за куп. Гихельгавеномъ, просилъ взыскать въ пользу его, Килика, понесенные имъ убытки, въ томъ числѣ за расхищенное шампанское вино, подлежащее доставкѣ какому-то Московскому купцу, а всего на 1000 руб. и проч.; Азиковичъ же домогался присужденія той соли ему, со взысканіемъ въ пользу его съ Килика и Гихельгавена убытковъ. Магистратъ потребовалъ отъ Килика предварительнаго представленія на судъ какъ заключеннаго съ купцомъ Гихельгавеномъ контракта, такъ равно удостовѣренія Рижскаго магистрата о принадлежности соли. Раввинъ Азиковичъ хотя и заявилъ удовольствіе на такое постановленіе Вит. магистрата, но тутъ же, какъ выражено въ магистратскомъ производствѣ, сдѣлавъ присущій природѣ его изворотъ (*wybieg przyrodzoney natury uszupni*): явился къ Могилевскому Губернатору Коховскому и, не объяснивъ предшествовавшаго хода дѣла, выхлопоталъ разрѣшеніе выдать ему соль, съ порученіемъ особой Оршанской провинціальной канцеляріи за исполненіемъ сего наблюсти. А какъ

Федоръ Киликъ выдать соль Азиковичу все таки не соглашался, то канцелярія подвергла его, Килика, аресту. Тогда онъ, оставивъ за себя, подъ арестомъ, брата своего, отправился къ Могилевскому губернатору, который, узнавъ отъ него ходъ дѣла, велѣлъ не выдавать соли никому впредь до представленія Киликомъ вышесказанныхъ контракта и удостовѣренія. Наконецъ, Витебскій магистратъ, по окончательномъ выслушаніи сторонъ и по разсмотрѣніи представленныхъ ими доказательствъ, рѣшилъ дѣло такъ: спорную соль выдать, по принадлежности, куп. Гихельгавену, за доплатою имъ Килику, за доставку, остальныхъ денегъ; всякія претензіи Азиковича къ Килику и Гихельгавену навсегда устранить, а за убытки Килика взыскать для него съ Азиковича 50 руб., въ трехдневный срокъ. 1777 г. Ноября 4.

Dekret oczewisty w sprawie jmci pana Bernharda Tilemana Hichelhawena (или Stichelhawena), eltermana j kupca Ryzkiego, Theodora Kilika, kupca Dombrowieskiego, z starozakonnym Szymonem Azikowiczem, rabinem Bieszenkowskim.

Roku tysiąc siedemsetnego siedmdziesiąt siódmego, miesiąca Nowembra czwartego dnia, veteris stili.

W sprawie za nizey wyrażonemi aktoratami i za załobami, do nich należącymi, in unnm złączonemi i zkombinowanemi, z rejestrow injuriatorum, w roku teraznieyszym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt siódmym, miesiąca Nowembra pierwszego dnia veteris stili, za remisso od sądu radzieckiego potocznego, przypadłej, przed nami, Tomaszem Lohrenssem, bywszym prezydentem gubernskiego magistrata Połockiey gubernij, ad praesens prezydentem prowincyalnego magistrata Witebskiego, Grzegorzem Leszko, burmistrzem, Piotrem Leszko, burmistrzem, Konstantym Dymanem, Mikołaiem Kołkowskim, radzcami, oraz Jozefem Kozięło, pisarzem y sekretarzem, urzędnikami magistratowe-

mi Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego, anni praesentis zasiadaiącemi, y porządkiem prawa pospolitego in loco solito, w ratuszu Witebskim agituiącey się i intentowaney, mianowicie: Za pierwszym aktorem sławetnego Theodora Kilika, obywatela miasta Dombrowna, przeciwko Szymonowi Azikowiczowi, obywatelowi Bieszenkowskiemu, w też registra jniuriatorum, na karcie piątey jngrossowanego, za pozwem autentycznym od aktora po obżałowanego, przed sąd Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego wyniesionym, mieniać o to, iż obżałowany Szymon Azikowicz, mającego na frakcie sol Bernharda Tilemana Hichelhawena, pod pretextem niby kupney soli od Ernesta Mejera, bankrota Ryzkiego, niewinnie i bezprawnie, na rzece portowey Dzwynie, w mieście Bieszenkowiczach, z tumultem utrzymałeś y przez dni cztery z ludźmi czółen zadzierzałeś, sol wyładować pragnoleś i pewnieby do skutku przywiódł, gdyby żałujący do tamożni suppliki nie podał. Pośledniey, żałujący Kilik, nalazszy jaśnie wielmożnego jmcí pana Naryszki-na, gubernatora Połockiego, w Witebsku, memoryał podał. Który jaśnie wielmożny jmcí pan gubernator, sol z Bieszenkowicz do Budziłowa uwolnić z pod aresztu kazawszy, na rozprawę z żydem Szymonem Azikowiczem Kilika przed sąd magistrata Witebskiego odesłał. Sąd magistrata prowincyi Witebskiej, w. roku teraznieyszym tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt siódmym, miesiąca Septembra piątego dnia, veteris stili, decyzyą swą in tractu niedziel pięciu Kilikowi z Rygi odyskać swóy kontrakt i testimonium od miasta rady magistrata Ryzkiego, czyiaby sol była, wziąć nakazał. Szymon Azikowicz, kontentowawszy się dekretem, wybieg przyrodzoney natury uczynił: bowiem, nie czekając satysfakcyi dekretu stałego, podstępnie y kryjomo do jaśnie wielmoż-

nego jnci pana Michała Kochowskiego, generała-porucznika y gubernatora gubernij Mohilewskiej udał się, gdzie, nie wyrażając woli jaśnie wielmożnego gubernatora gubernij Połockiej, ani stałego dekretu magistrata Witebskiego sub data ut supra, Kilika w Mohylewie przed jaśnie wielmożnym gubernatorom gubernij Mohylowskiej oskarżył. Który jaśnie wielmożny gubernator, o interesie nie wiedząc, sol wydać rozkazał, a dla wykucyi prowicyalną kancelaryą Orszańską ustanowił. Prowincyalna Kancellarya Orszańska, ad effectum przywózając jaśnie wielmożnego gubernatora rozkaz, gdy Kilik sol nie wydawał, wedle dyspozycij zwierzchności, w areszt zasadziła. Kilik, widząc niewinność swoją, osadziwszy brata swojego w areszcie na mieyseu swym, sam do jaśnie wielmożnego gubernatora Mohilowskiego dobiegł i order na wypuszczenie brata (otrzymał?), z podpisaniem się, jż do przystawienia kontraktu z Rygi, czyia sol, obowiązany będzie. Temi postępkami, mniey należytemi, Szymon Azikowicz Theodora Kilika, obywatela Dombrowieńskiego, ad minimum na rubli tysiąc do straty przywiodł: a jn primum, jż w Bieszenkowiczach dni cztery z siemia czoleń utrzymał; jn secundo, sol cudzą przez Hichelhawena w jednym jmbarze złożoną, na przychodzące piędziesiąt podwod nie wydał; tertio, przez zatrzymanie pod aresztem, w Orszy, wina szampanskiego czterdzieście butelek ukradzioną y kufy poodtaczane,— przez co Moskła (Moskwa?) za sześćdziesiąt kuff wina ma pretensyi na rubli trzysta; qvarto, na expensa różne, akkomodacye znacznych expensow przywiodł. O co wszystko załujący delator z obżałowanym tobą prawem czyni: ante omnia, do approbaty kontraktu, dekretu Rzyckiego i testimonium, z magistrata Rygi wydanego; do wskazania poen kontrawencyjnych, przez żyda Szymona Azikowicza udziałanych, dekretowi oczewiste-

mu magdeburyi Witebskiej; do przysądzenia szkod, strat, expens prawnych, ad minimum, ut supra, rubli tysiąc; do wskazu bonifikacyi refakeyi kupcom Ryzkim za zawod przez Kilika, a z żyda przyczyny stałych, i o to wszystko, quod tempore contraversionis deducetur, salva melioratione tey załoby i peytow, u sądu prowincyalnego magistrata Witebskiego na obżałowanym Szymonie Azikowiczu uznania y przysądzenia dopraszano się. Za drugim aktoatem starozakonnego Szymona Azikowicza, rabina y obywatela Bieszenkowskiego, przeciwko sławetnemu Teodorowi i Atrachimowi Kilikom, obywatelom Dombrowieskim, y szlachetnym panom Bernhardowi Tylemanowi Hichelhavenowi i plenipotentowi Janowi Berentowi, kupcom y obywatelom Ryzkim, w spólney zmowie zostającym, w też registra jniuriatorum, na karcie siódmej jngrossowanego, za pozwem autetycznym aktora po obżałowanych, przed sąd wyższy prowincyalnego magistrata Witebskiego wyniesionym, i za załobą, do tegoż aktoatu wyniesioną, mieniać za dwojaką załobą, a naprzod przeciwko Kilika, iż co obżałowany, wmość, w roku tymże tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt siódmym, mając czólny swoje w Rydze, do których jmc pan Meier, kupiec Ryzki, na frakt soli beczek trzysta w przystawieniu do Bieszenkowicz oddać assekurował się; w niemałym czasie, wątpiąc o punktualności Kilika, aby w takowey soli zmitrężenia jakowego nie uczynił, nie już pomienionemu Kilikowi, lecz jnnemu knpcowi na frakt oną oddać zamysłał. Co poznawszy, obżałowany, nie chcąc takowego upadku, nie przez swoje staranie, lecz za użytym przyiacielstwem jmc pana Jakuba Smyka, takową sol, bez żadnego kontraktu, bo gołosłownie, na summienie jmc powierzone, do czólnow swych odebrał; a za tym oczywisty świadek dowiedzie, że sol prawdziwa jest im-

ci pana Meiera. Tę w górę obżałowany prowadząc, przypłynowszy do Bieszenkowicz, według oznaczenia kupca Ryzkiego, chcąc złożyć sol pomienioną w Bieszenkowiczach, naprzód udawszy się do załującego delatora, potym do Leona Buiewicza, z oświadczeniem się swym, że sol ma na frakcie jmei pana Mejera złożoną, pytał, ięśli nie mają iakiey dyspozycji z Rygi w przyięciu oney. Którzy pomienieni jehmści, iako nie będąc znajomymi takowemu kupcowi, odebrania wzbraniali sie. A zatym testimonyą swoją Leon Buiewicz, sub data 1777 roku miesiąca Nowembra 3 dnia wydaną, a sub data ejusdem anni et mensis 4 dnia, w zamku Bieszenkowskim zeznaną, o prawdziwey soli jmei pana Meiera będącey, twierdzi. Którą obżałowany Kilik, nie mając komu zdać w Bieszenkowiczach, do Budziłowa sprowadziwszy, w szpichlerzach skarbowych, do przyiazdu aktora, złożył. Przybywszy sam aktor do Bieszenkowicz z Rygi, takową sol, jaką własną swoją, starozakonnemu Szymonowi Azikowiczowi, rabinowi Bieszekowskiemu, zaprzedał i za oną gotowych pieniędzy rubli siedmset trzydzieście odebrał; reszta przychodzącey summy, za frakt należącey, sławetnemu Kilikowi rubli sto dwadzieście pięć wypłacić zlecił, a po wypłaceniu, sol odebrać przykazał, y na dowod przedaży, sub data 1777 roku, dnia 17 Augusta, listem upraszaiącym tak o wydanie soli, jako o nieczynienie mitręgi i odebrania summy należącey sto dwadzieście pięć rubli ztwierdza. Czego wszystkiego skryptem swym jmeć pan Drawert, niemieckim dyalektem wydanym sub data 1777 roku, dnia 2 Septembra (?). Obżałowany Szymon Azikowicz, po skupieniu takowey soli beczek trzysta, przybywszy do Budziłowa, sam przez siebie i przez przyjaciela, jmei pana Jakuba Zaliwskiego, oddania soli a odebrania pieniędzy, za listem Mejera, dopraszał się. Sławetny Kilik, chcąc possydować cudzym

majątkiem, badając pierwiej kontraktu, potym wymawiając się nieprzytomnością brata, oney nie wydał,— co żalujący delator, pismem tegoż jmci pana Jakuba Zaliwskiego, tak o wyznaniu samego Kilika o prawdziwey soli Mejera, jako o niewydanie, jrrobuie i dowodzi, sub data 1777 roku, Septembra 4 dnia wydanym, a nadto testimonia jmci pana Pessa, sub data tegoż 1777 roku, dnia 25 Augusta wydaną, o wyznaniu soli własney Mejera, jakoteż o nie będącym areszcie ni od kogo na nią, stwierdza. Za przybyciem brata starszego Chwiodora Kilika z Rygi, czólnem mimo Bieszekowicz idącego, za tymże listem Meierowskim, takóž przez siebie y przez przyjaciół, oddania soli dopraszał się; lecz sławetny Chwioder Kilik, lubo sol na frakcie złożoną jmci pana Meiera, z Rygi danym od siebie kontraktem na takową sol, nie Mejera y frakt zgodzony wyznawał; wszedłszy w kondykt z jmć panem Hichlawem (sic), po ucieczce jmci pana Meiera z Rygi danym od siebie kontraktem na takową sol nie Mejera, lecz Hichlawa, byđz mienił y dla takowey przyczyny nie wydawał. Zaczym, tego wszystkiego, skryptem testimonialnym jehmciov panow Fabiana Szpichalskiego, Kazimierza Bortkiewicza, ekonomow Bieszekowskich, Mikołaja Łukomskiego, sub data 1777 roku, Septembra 14 dnia wydanym, dowodzi. A tak, będąc przez fałszywe postempki zawiedzionym, jako z okazji 'obżałowanych Kilikow, przez niesłuszne pociąganie do prawa, do wielkich szkod, strąt i expensow przyszedłszy, żalujący delator, na mocy daney rezolucyi od jaśnie wielmożnego jmci pana gubernatora gubernij Połockiey, w którey prowincyalnemu magistratowi Witebskiemu uczynić satysfakcyą zaleca, sub data 1777 roku, dnia 18 Oktobra wydany, przysądzenia soli kupioney, oraz powrocenia expensow, na rubli sto piędziesiąt poniesionych, a za fałszywe podeyscie poenami

i winami, z prawa sięgającymi się, pokarania doprasza się, i o to wszystko, co czasu prawa fusius (od?) aktora dowiedziano będzie, adcytuie. Za drugą załobą przeciwko szlachetnego Bernharda Telemana Hichelhawena, aktora, i Johana Berenta, plenipotenta jmści, do tegoż aktoratu wyniesioną, mieniać y referując się do zaszych hac in causa załob, processow i całego procederu z sławetnym Theodorem Kilikiem, obywatelem Dombrowieckim, o niegodziwe y bezprawne utrzymywanie soli, od kupca Ryzkiego Mejera na frakt wziętey, uti probant dowody prawne załuiącego aktora, a przez obzałowanych wmsiow Hichelhawena y Berenta o niesprawiedliwe i cale bezprawne appropriowanie i wdzieranie się do teyze soli; zaczym, do approbaty wszystkich pro parte actoreae (a) służących dowodow y dokumentow, e contra do skassowania wszystkich obzałowanych wmsiow praktyk y adeptatow, a do przysądzenia soli beczek trzysta załujacemu aktorowi, z nadgrozzeniem wszystkich szkod y expens prawnych; do pokarania poenami, de lege regulującymi się, y o to wszystko, co czasu prawa deducetur, salwa melirktione tey załoby, u sądu prowincyalndgo magistrata Witebskiego dopraszał się. Za trzecim Aktoratem jchmcw panow Bernharda Tilemana Hichelhawena, aktora, a Johana Berenta, plenipotenta, przeciwko Szymanowi, Azikowiczowi, rabinowi Bieszekowskiemu, w też regista iniuriatorum, na karcie ósmey jngrossowanego, za pozwen autetycznym, od aktora y plenipotenta po obzałowanego przed sąd wyższy prowincyalnego magistrata Witebskiego wyniesionym, za załobą, do tegoż aktoratu wyniesioną, mieniać o to, iż Ernest Chrystyan Mejer, w roku 1777, u Baltazara Wildy soli łasztow piętnaście tylo zakontraktował, a w niesposobności zapłacenia będąc, sol na oycy swego, Chrystyana Gustawa Meiera, przewiodł. Który Chrysty-

an Mejer, oyciec Ernesta, nie mając podobnie sposobności opłacić Wildzie, przyciśniony procederem w mieście Rydze, za kawenta Bernharda Tilemana Hichelhawena uprosił i soli pomienioney z osoby swey na osobę nie raz wzmienionego Hichelhawena zrzekł się. Który to Hichelhawen, odzierzawszy soli łasztow piętnaście, w roku supra wyrażonym 1777, miesiąca Julii 24 dnia, veteris stili, na frakt Theodorowi Kilikowi, obywatelowi Dombrowieskiemu, oddał, frakt zapłacił,—na co dowodem kontrakt sub eadam data. Post modum, Ernest Chrystyan Meier, zbankrotowawszy, z miasta Rygi uciekł, a wiedząc, że sol ieszczę, acz nie jego, lecz Hichelhawena, do mieysca nie doszła, to iest do Budziłowa, zabiegłszy naprzod furmanką do Bieszenkowicz, tobie, Szymanowi Azikowiczowi, sprzedał. Obżałowany Szyman Azikowicz, nie rozpytawszy się, czyiaby sol była a nie widząc kontraktu, na jmie czyie od Kilika był dany, nescitur, czy summę dałeś, lub nie, do soli Hichelhawena, na frakcie Kilika będącey, pretext uformowałeś,—quod evidenter patet z testimonium dekretu Ryzkiego, sub data anni 1777, Septembra 30 dnia wydanego. Post modum, gdy Theodor Kilik, obywatel i kupiec Dombrowieski, sol, według kontraktu swego, do Budziłowicz prowadził, tedy obżałowany Szyman Azikowicz, zgromadziwszy gmin ludzi ze dworu, w Bieszenkowiczach, gwałtownie, na portowey rzece Dzwynie utrzymywał. Którą sol, po niejakiem czacie, do budziłowa uwolniwszy, areszt niesłusznie na sol Hichelhawena wyprawiałeś, a ztąd handel załującymu, wieść mającemu, utrzymałeś, do strat przywiodłeś. O co wszystko załujące Bernhard Tyleman Hichelhawen, aktor. a Johan Berent, plenipotent, z obżałowanym tobą prawem czynią his in punctis: primo, do approbaty kontraktu, od Theodora Kilika danego, dekretu i testimonium Ryzkiego utwier-

dzenia, a za onymi soli, aktualney Hichelhawønskiej, etiam praevio juramento Kilika, kto pokładał na frakt i czyia sol, zatym przysądzenia; secundo, do wskazania pen na zydzie o gwałty, rozboie, ut sonant leges; tertio, do uznania bonifikacyi, szkod, strat, expens prawnych, ad minimum rubli piędziesiąt, spędownych przez Hichelhawena y Berenta; quarto, do uwolnienia co in iustanti z pod aresztu soli łasztow piętnaście, do nadgrozdzenia szkod. strat, expens prawnych i o to wszystko, quod juris tempore deducetur, salwa zapozwu takowego melioratione, do sądu prowincyalnego magistratu Witebskiego załujące delatores adcytowali. A jako te załoby z pozwow autetycznych de tenore suo w ten nasz dekret są jnserowane, tak praenomitae partes przed nasz wyższy Jey Imperatorskiej Mości prowincyalnego magistrata Witebskiego, po przyłączeniu aktoratów, instituerunt litem. W którey, primo, in tuitu dekret oczywysty sub data roku 1777, miesiąca septembra 5 dnia, veteris stili, u sądu potocznego, hac in causa zaszley, produkowali, de tenore suo, w sprawie sławetnego pana Theodora Kilika, kupca Dombrowięskiego, z starozakonnym Szymonem Azikowiczem, rabinem Bieszenkowskim, za rezolucyą od jasnie wielmożnego jmei pana Połockiej gubernij gubernatora i Dworu Jey Imperatorskiej Mości aktualnego kamerhera, do prowincyalnego magistrata Witebskiego wydaną, u sądu potocznego radzieckiego Witebskiego jntentowaney, mieniać o gwałtowne zgrabienie in tractu przechodzenia czołna przez Bieszenkowicze soli łasztow piętnaście, oraz zmitręzenie wszystkich mołodcow, przez co załujący delator na rubli kilkadziesiąt szkody poniosłszy, tego u sądu boniflkowania, także soli z pod aresztu y grabieży uwolnienia exposcebat. In contra, starozakonny Szymon Azikowicz, rabin Bieszenkowski, parsonaliter stawający, listem od

pana Mejera, w Bieszenkowiczach, w kupieniu soli od tegoż Mejera lasztow piętnaście składał się i przysądzenia teyże soli sobie, sine ulla praepeditioe, dopraszał się. W którey sprawie sąd potoczny Witebski, post serias partium controversias, decrevit: Ponieważ sławetny Theodor Kilik u sądu personaliter recognovit, iż taż sol, lubo przez pana Mejera w Rydze na frakt do czołna onego oddana była, atoli jednak takowa sol kapitalna, za kaucyą jmei pana Bernharda Hichelhawena, eltermana kupiectwa Ryzkiego, u jmei pana Wildy, kupca Ryzkiego, brana i w krutkim czasie opłacona bydz miała, jednak pomieniony pan Mejer, za takową sol nie opłaciwszy, kryiomo z Rygi uiechał; za którą sol in posterum jmeć pan Hichelhawen, qua kawent jmei panu Wildzie wypłacił et, in vim fraktu, na też lasztow piętnaście soli Theodorowi Kilikowi rublow dwieście czterdzieście wyliczył, y tegoż czasu, przy liczeniu fraktowey summy, od toties rzeczonego Kilika kontrakt na jmie swoje jmeć pan Hichelhawen otrzymał. Jakoż sławetny Kilik tymże kontraktem swoim przystawić do przystani Budziłowskiey opisał się. Czego wszystkiego z ratusza Ryzkiego attestacyą y kontraktem autentycznym probować i dowodzić assekurował się. Zaczym iudicium, sine praecedente comportatione takowego in autentico kontraktu, tantisper decidi nie mogąc, ante omnia, necessariam comportationem takowego kontraktu przez sławetnego Theodora Kilika, kupca Dombrowińskiego, a data praesenti za niedziel pięć, in simul z attestatą od magistrata Ryzkiego, nakazuie. Sol zaś, do pryncypalney rozprawy, na zlokowanym mieyscu, idque lasztow piętnaście, sine ulla ambarum partium impetitione, sub amissione causae et poenis contraventionum, waruie y zabezpeca. Quod vero spectatt o pretensye, nawzaiem formuiące, tę ad finalem disjudicationem mię-

dzy temiz stronami suspenduntur. Post comportationem kontraktu y po oddaniu kopii z spraw ad invicem, rozprawę in principali, bez żadnych dylacyi determinatur. Dnia 27 anni praesentis, w sprawie teyze, u tegoż sądu potocznego jntentowaney, w której ponieważ Theodor Kilik, circa incidentiam sprawy, nie mając ad manus dokumentow, za którymi do Dombrowny wyjechał, zaczyn sąd w teyze sprawie suspendował rozprawę do przybycia Theodora Kilika pro die trigesimo praesentium, sub poenis. Dnia 30 praesentium, tenże sąd potoczny radziecki Witebski, ponieważ stawające strony sufficienter w swoich sprawach objaśniać sami swych dokumentow y jnteressow przed sądem nie umieją i przeto sąd w wątpliwość podprowadzają, zaczyn iudicium obudwum stronom, dla jllucydacyi teyze sprawy, mieć patronow, ze wszelkim przygotowaniem z dokumentow, testimoniow y załob nakazuie i rozprawą, bez żadnych dylacyi, godzin, obmow y munimętow, z wolnym wyniesieniem załob y aktoratow przed sąd wyższy prowincyalnego magistrata Witebskiego cum toto ejus effectu remisse uczynił. Dnia 1 Nowembra, veteris stili, u sądu naszego wyższego prowincyalnego magistrata Witebskiego, za remissą ex actoratibus jntentowaney (sprawy), w której przyłączywszy aktorat, z karty siódmej tychże rejestrow, starozakonnego Szymona Azikowicza, obywatela Bieszenkowskiogo, proceder nakazaliśmy. In procedendo dnia tegoż y miesiąca, przyłączywszy aktorat z karty ósmey, iterum proceder in princypali nakazali. In procedendo dnia 4 praesentium, po kontrowersyach oczywystych, odbytych produktach, replikach i pokładanych petytach, in prima categoria, co do aktorstwa soli lasztow piętnaštu, ponieważ luculenter sądowi patuit z kontraktu, w Rydze, sub anno praesenti, miesiąca Julij 24 dnia, veteris stili, od Theodora Kilika, kup-

ca Dombrowienskiego, jmei panu Bernhardowi Hichelhawenowi, eltermanowi y kupcowi Ryzkiemu, na przystawienie soli do przystani Budziłowskiej, gubernij Mohylowskiej, idque lasztow piętnaście, danego; za którym kontraktem, tenże Kilik od pomienienego jmei pana Hichelhawena, in vim fraktu, gotowey smmy talarow bitych dwieście odebrał, i tymże kontraktem toties rzeczzonego jmei pana Hichelhawena ulegitymował, jako z legitymacyi takowey, nie mniej z attestaty sub anno 1777, miesiąca Septembra 30 dnia, u sądu Ryzkiego, z examinow czynionych probatur, iż Ernest Meier takowey soli nigdy nie był aktorem, który sam przez się u jmcw panow Baltarza Wildy, kupca Ryzkiego, tylo zatargował, a Chrystyan Gustaw Meier, pomienionego Ernesta oyciec, swoiemi pieniędzmi opłacił. In post, tenże oyciec opłaconą sol w długu swoim sp. Hichelhagenowi podał. Ernest zaś, syn, nie mając na takową sol aktorstwa, za którą nie opłacał, kontraktu o frakt z nikim nie opisywał i żadnych pieniędzy, in vim fraktu, nikomu nie dawał, lecz dla długow swoich kryjomo z Rygi, jako bankrot, bez żadnego kredytu uciekł. Zacym, ex his praemissis, jmei pana Bernharda Hichelhawena, eltermana y kupca Ryzkiego, za takowym in autentico kontraktem i sądowey Ryzkiej z examinow attestaty, za prawego aktora, vigore prawa statutowego rozdziału 14, artykułu 8, paragraffu 1, i prawa magdeburskiego uti w tytułach na karcie 77, uznawszy, sol pomienioną lasztow piętnaście, na frakcie u Theodora Kilika, kupca Dombrowieńskiego, za danym od tegoż Kilika kontraktem, jmei panu Bernhardowi Hichelhawenowi przysadzamy y od wszelkiej jmpetycij praesenti judicato zabezpieczamy. In secunda categoria, względem pretendowania przez Ernesta Mejera starozakonnemu Szymonowi Azikowiczowi, rabinowi Bieszekowskiemu, soli, idque lasztow pię-

naście, ponieważ Ernest Meier na tąż sol aktorstwa swoiego nie wyapprobował et eo ipso sprzedawać oney nie mógł; który, jako zbieg, żadnego kredytu nie mający, ucieklszy z Rygi, ostatniego sposobu w sprzedaniu cudzey soli chwycił się y na dniu 28 miesiąca Augusta anni praesentis przyjachawszy do Bieszenkowicz, tacite, bez żadnych świadkow sol pomienioną Szymonowi Azikowiczowi, rabinowi Bieszekowskiemu, przed przyściem Atrachima Kilika do Bieszenkowicz z solo, w kilka dni poprzedziwszy, zaprzedał i takowey z przedaży prostym pismem, bez okazywania kontraktu i płacenia fraktu na wydanie soli temuż Szymonowi Azikowiczowi assygnacją wydał; za którą assygnacją, pod czas przybycia w kilka dni Atrachima Kilika z solo do Bieszenkowicz, to iest, na dzien 31 Augusta, pomieniony Szymon Azikowicz requirował od Kilika wydania takowey soli; którego czasu ponieniony Kilik, za bytności Ernesta Mejera, w czasie, explikacją tak samemu rabinowi, jakoteż i użytym przyiaciom, czynił, iż takowa sol, lubo przez Ernesta Mejera prokurowana była, atoli jednak nie przez onego opłacona została, którey, po opłaceniu jmc pan Hichelhawen aktorem stał się i kontrakt od brata, Theodora Kilika, przy odbieraniu fraktowey summy, jmc panu Hichelhawenowi dany, bez którego kontraktu i bez listu od starszego brata za takową od Ernesta Mejera assygnacją soli nie wydać odkazywał się; co wszystko probatum z testimoniow, ad praesens judicialiter konnotowanych, a pro parte zyda Szymona Azikowicza wydawanych, idque, pierwszego sub data 25 miesiąca Augusta veteris stili, od jmsci pana Paeschana, drugiego—dnia 2 Septembra od jmc pana Johana Ernesta Drawerta, trzeciego—dnia 4 Septembra od jmc pana Jakuba Zaliwskiego, czwartego—dnia 14 tegoż Septembra od jchmcw panow Fabiana Szpiehalskiego, Kazimierzą Bort-

kiewiczza, ekonomow Bieszenkowskich, i Mikołaja Łukomskiego, obywatelja Bieszenkowskiego, w czasie wydawanych, piątego in recenti prokurowanego sub data 3 dnia miesiąca Nowembra od jmci pana Leona Buiewiczza danego. Z których testimoniow wszystkich patet, jż Atrachim Kilik, za bytności Ernesta Meiera, Szymonowi Azikowiczowi w niewydawaniu soli, bez kontraktu, wczesną praekustodycyą czynił, a zatym jako contra mentem prawa statutowego, artykułu 14, in ceteris paragrafis opisanego, takowa zprzedaza y kupła między Ernestem Mejerem a Szymonem Azikowiczem na dniu 28 miesiąca Augusta, veteris stili, w Bieszenkowiczach, tacite ac incognito zostawały. Ex his praemissis, takowa zprzedaz y kuple soli, in fundamento prawa, superius wyrażonego, pro jrritis uznawamy et ab omni juris processus prosecutione, hac jn causa, tak jmci pana Bernharda Hichelhawena, eltermana y kupca Ryzkiego, jakoteż i Theodora Kilika, kupca Dombrowieskiego, uwalniamy; zakładane areszta na te piętnaście łasztow soli praesenti judicato znosiemy; oraz resigillitione teyże soli przez aktorow dozwalamy et quovis captato tempore, po zapłaceniu reszty fraktowey summy Kilkowi, jmci panu Hichelhawenowi, jaką swoją sol własną, przyimować, komu chcąc sprzedać, na towary zamienić, sine ullo jmpedimento, sub poenis contraventionum, dopuszczamy. Quod vero spectat de litis expensis, ponieważ Szymon Azikowicz hac in causa dobrowolnie sam przez się do znacznych szkod, strat i expens prawnych stał się okkazyą i temuż sławetnemu Kilkowi, kupcowi Dombrowieskiemu, przyczynił niewinney straty, zacyzm praesens juditium, teyże straty moderando, na obżałowanym Szymonie Azikowiczu expensu wszystkiego na rubli piędziesiąt wskazuie i takową summę in spatio triduj na urządzie prowincjalnego magistrata Witebski-

ego, praevia danda sibi od aktora acquietatione, wyplacić, sub poena contraventionis, nakazuie.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 583—597.

81.

Данный евреемъ Арономъ Бунеменовичемъ Витебскому купцу, еврею же Гиршѣ Юдовичу списокъ товаровъ, принятыхъ послѣднимъ отъ перваго для сплава по р. Двинѣ Рижскому купцу Бернару Гихельману, на уплату кредита. Товары эти: 40 солянокъ льнянаго сѣмени, по 8 Русск. злот. пудъ, и 2 пуда чистаго воску, по 10 руб. пудъ. 1779 г. Апрѣля 3.

Aktykacya specyfikacyi towaru, na frakt starozakonnemu Hirszowi Judowiczowi przez Arona Buniemenowicza danego, a jmcі panu Hichelhawenowi, kupcowi Ryzkiemu, służącego y należącego.

Roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt dziewiątego, miesiąca Apryla trzeciego dnia v. s.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiey Mości magistrata Witebskiego, comparendo personaliter jp. Jan Theodor Berentt, pełnomocny plenipotetjmcі pana Bernharda Hibelhawena (sic), kupca Ryzkiego, takową specyfikacyą towaru, na frakt starozakonnemu Hirszy Judowiczowi przez Arona Buniemenowicza, żyda, danego, in rem et partem jm. p. Hibelhawenowi służącą, ad acta xiąg magistrata Witebskiego podał, sequenti tenore pisana: Specyfikacya danego towaru na frakt starozakonnemu Hirszowi Judowiczowi, kupcowi y obywatelowi kahału Witt., przezemnie, Arona Bunieminowicza, na opłacenie zaciągnionego kredytu od jm. p. Hichelha-

wena, prezidenta kupiectwa Ryzkiego, w roku tysiąc siedmsett siedmdziesiąt piątym. Primo, lnianego siemienia sołanek czterdzieście, rachując solankę po złotych Buskich ośmnaście, facitt rublow siedmdziesiąt dwa; secundo, wosku czystego pudow dwa, pud po rubli dziesięć, rubli dwudzieście; tertio, na dopłacenie do należących odemnie temuż jmcі tall. bitt. stto, dałem gotowemi rublow trzydzieście; latus facitt rublow sto dwadzieście dwa. Na dowod y lepszey wiary, mam na to y śwjadek pewnych, zem tego wszystkiego do rąk wzmianowanego pany Hirszy zdałem, pierwszego spławu tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt szóstego roku, i w tym podpisuję się. Marca dziewiętnastego dnia. v. s., tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt dziewiątego roku. U tey specyfikacyi podpis ręki aktora, po hebraysku wyrażony w te słowa: Aron Buniaminowicz. Która to takowa specifikacya, za oczywistym przez jp Jana Theodora Berenta, pełnomocnego plenipotenta, podaniem, iest do xiąg magistrata Witebskiego przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 700.

82.

Заключенный Рижскимъ купцомъ Андреемъ Крегеромъ съ повѣреннымъ статскаго совѣтника Павла Левашева, Василиемъ Елшинымъ, контрактъ на поставку изъ пуццъ Левашева, сперва вверхъ по р. Днѣпру, потомъ внизъ по р. Двинѣ въ Ригу, лѣснаго дубоваго товара, именно: 1) 23 мачтовыхъ колодъ, по цѣнѣ—за каждую колоду отъ 19 палмъ а) толщины въ верхушкѣ по 26 тал. бит. б), отъ 20 п. по 36 т.

а) *Пальма*, palmus (major et minor), пядь, пядень, мѣра для опредѣленія толщины деревьевъ, особенно мачтовыхъ.

б) *Талеръ* въ 1866 г.=131 коп. сер. Русск.

czy wynoszący, detrzymać mamy y powinni będziemy, a dla lepszej wiary takowy nasz kontrakt nawzajem ieden drugiemu rękoma naszym podpisujemy się. Datum w Rydze, miesiąca Junij dwudziestego ósmego dnia, tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt ósmego roku. U tego kontraktu podpis ręki akktora temi słowy: Andrzej Kreger. De którego to takowego kontraktu addytament przynależy, własną ręką jmei pana Andrzeja Kregera, kupca Ryzkiego, ztwierdzony, na osobnym papierze następującym, dyalekcie polskim pisany w te słowa: Ja, niżey na podpisaniu ręki mey wyrażony, czynie wiadomo to moją kartą, jmei panu Bazylemu Jołszynomi, daną, na to, iż on obiecuie na każdę sztukę wanczosu zapłacić po berlince iedney, które w kontrakcie nie namieniono, mjara wanczosu, która w kontrakcie dumow czternaście do dwunastu namieniono, a nie mniey, gdyby była jedynaście № 11, a trzynaście (sic). Do czego podpisuję się. Datum w Rydze, miesiąca Junij, tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt ósmego roku. U którego to addytamentu, alias karty, podpis ręki tego aktora, uti w kontrakcie, wyrażony temi słowy: Andreas Kreger. Który to takowy kontrakt, z przyłączoną assekuracją, za podaniem osobliwie przez jmei pana podporuczyka woysk Rsiy. Wasila Roszczepina, iest ad acta do xiąg magistrata Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 697 и 698.

83.

Присяга, принесенная Михаиломъ Сильникомъ на усердное, аккуратное и добросовѣстное исполненіе принятыхъ имъ на себя обязанностей защитника. Обязывается: въ подлежа-

ЩИХЪ ДѢЛАХЪ ПОВИНОВАТЬСЯ СУДУ; ДѢЛЪ НЕ ПРОВОЛАЧИВАТЬ; УМЫШЛЕННО СПОРОВЪ НЕ ПЛОДИТЬ; ВСЕМЪРНО ЗАЩИЩАЯ ПРИНЯТУЮ СТОРОНУ, ДРУГОЙ СТОРОНѢ НИ ПОДЪ КАКИМЪ ВИДОМЪ И ПРЕДЛОГОМЪ НИ ИЗЪ ЛЮБВИ И ДРУЖБЫ, НИ ИЗЪ ПОДАРКОВЪ, НИ ИЗЪ КОРЫСТНЫХЪ ВИДОВЪ, НИ ИЗЪ ДРУГИХЪ КАКИХЪ ЛИБО ПОБУЖДЕНІЙ, ВО ВРЕДЪ СВОИХЪ КЛІЕНТОВЪ НЕ ПОМОГАТЬ, ЦѢЛЕЙ ИХЪ НЕ ОТКРЫВАТЬ И ДОКУМЕНТОВЪ НЕ СООБЩАТЬ. 1787 г. Декабря 10.

Aktykacya, wykonaney przez j. pana Michała Silnika na patronizacyą przysięgi, wydanej roty.

Roku tysiąc siedmsett osmdziesiąt siodmego, msca Decembra dziesiątego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Theodorem Boltuto, Ewstafim Leszko, radnemi urzędnikami, na sądach magistratowych zasiadającami, comparendo personaliter, miasta Witebska strabczy, jm pan Michał Silnik takową uczynioney na patronizacyą przysięgi rotę ku aktykowanju do xiąg magistrata Wittgo podał, w te słowa pisaną: Rota. Ja, Michał Silnik, przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu w Tróycy Świętey Jedynemu, jż sądowi chcę być posłusznym w tych rzeczach, w którychem wedle prawa powinien, a jż urząd mój prokuratorski szczerze, wiernie, pilnie y zupełnie, bez odwołki, nie umysłem rozmnożenia rozterkow, sprawować chcę, rzecz, tak od powodney strony, jako odporney przyjętę, wedle dowcipu moiego, wedle sumnienia y wedle naylepszey rady bronić będę, a poznavszy radę iedney strony, drugiey tego nie objawić, ani się ku niey skłonić, ale przy pierwszej do okonczenia prawa stać chcę. Listownych dowodow pryncypała mego, mnie podanych, y porady, y rozmow w sprawie, mnie zwierzoney, żadnemu nie objawić, a zwłaszcza stronie przeciwney, ani prokuratorowi jey, ani pomocnikom, słowem, pismem, ukazaniem,

б., отъ 21 п. по 50 т. б., отъ 22 п. по 70 т. б., отъ 23 п. по 90 т. б., а за каждую палму свыше этой мѣры по 20 т. б., и 2) клепки—отъ штуки по 3 т. б. и 1 ортѣ, в) отъ копы василки (родъ клепки) по 50 т. б., а за бракъ полцѣны; мѣра же клепки должна быть въ длину обыкновенная, въ ширину 14 и не менѣе 13 дюйм. Причемъ, Крегерь обязался прислать въ пуци своего браковщика и на вывозку изъ нихъ дуба ассигнацію на 200 бочекъ соли. 1779 г. Апрѣля 9.

Akt kontraktu, od kupca Ryzkiego Andrzeja Kregera jmcі panu Bazylemu Jolszynowj, plenipotentowj jw jmcі pana Lewaszewa, konsiliarza sztackiego, danego y należącego.

Roku tysiąc siedmsetnego siedmdziesiąt dziewiątego, miesiąca Aprila dziewiątego dnia, veteris stili.

Coram actis urzędu Jey Imperatorskiej Mości magistrata Witebskiego, comparendo personaliter, jmcі pan podporuczyk woysk Rosiyskich Wasili Roszczepin takowy kontrakt jaśnie wielmożnemu jmcі panu Pawłowi Arciomowiczowj Lewaszowemu, konsiliarzowi stackiemu, od kupca Ryzkiego, Andrzeja Krogera (sic) dany, in rem et partem służący, ad acta xiąg magistrata Witebskiego podał, który, od słowa do słowa wpisany, tak się w sobie ma, sequenti thenore: Niżey na podpisaniu ręki mey wyrażoney czynie wiadomo tym mojm kontraktowym opisem, z jmcі panem Bazylim Jolszynem uczynionym, to, iż co rzeczony jmcі pan Jolszyn, mając sobie od jaśnie wielmożnego jmcі pana Pawła Arciomowicza Lewaszewa, konsyliarza sztackiego, pana swego, plenipotencją do uczynienia kontraktu tu w Rydżę na towary lesne, takową zemną uczynił pewne y nieodmien-

---

в) *Орта*, орта, Польская и Литовская монета, которую начали чеканить въ 1658 г., стоимости—сперва въ 16, а потомъ въ 18 современныхъ грошей. Въ Литвѣ чеканили орты до 1664 г. Орта въ 18 грошей=47 теперешнихъ Русск. коп.

ne postanowienie, to iest, na kłód maksztowych sztuk dwadzieście trzy № 23, już Dnieprem w górę jdące wanczosa sztuk sześćset № 600, mniej lub więcej, następującej zimy w puszczech pańskich wyrznowszy, pierwszym spławem wiosiennym, da Bóg, w roku tysiąc siedmsetnym siedmdziesiąt dziewiątym, do Rygi na brak Ryzki mnie Andrzejowj Kregerowj, kupcowj Ryzkiemu, spławić y zdać obowiązał się, a ja, Andrzej Kreger, za każdą kłodę od palmow dziewiątnastu korony po talarow bitych dwadzieście sześć № 26, od palmow dwudziestu korony po talarow bitych trzydzieście sześć № 36, od palmo dwudziestu iedney korony po talarow bitych piędziesiąt № 50, od palmow dwudziestu dwuch korony po talarow bitych siedmdziesiąt № 70, od palmow dwudziestu trzech korony po talarow bitych dziewiędziesiąt № 90, a każdy, co wyż aukcij, ma być płacony po talarow bitych dwadzieście № 20; od sztuki zaś wanczosa korony po talarow bitych trzy y orta № 3 fa, od kopy wasilki korony po talarow bitych piędziesiąt № 50, a za brak połowę ceny rachować y płać obowiązuje się; miara wanczosa dłużyni zwyczajna, a wszerez dumów czternaście, w gurę naymniej dwanaście być powiuna; dla oddania wanczosa w puszczy, brakarza wcześniej, dwudziestego ósmego Septembris, będzie moim obowiązkiem (posłać?); soli na wyciągnięcie dębu poszle przez brakarza assygnacją na dwieście beczek № 200. Przy tym kontrakcie do rąk jmei pana Bazylego Jolszyna odliczyłem czerwonych złotych sto № 100, a drugie sto czerwonych złotych do Peterburha, dla jaśnie wielmożnego jmei pana Lewaszowa, konsiliarza szackiego, pana jego, odesłać mam, a resztę summy po odebraniu y zdaniu towarow w Rydze mam y powiniem będę ja, Andrzej Kreger, uczyniwszy rachunek, dopłacić. Co ieden z drugim, pod zaręką, ważność rze-

ani przez się, ani przez innego, a ku szkodzie pryncy-
pała moiego nie dopuszczę się dobrowolnie przewycię-
żyć, y jnsze wszystkie rzeczy chować chcę, które na
dobrego, wiernego prokuratora y obroncę przynależą, a
tego nie chcę opuścić dla miłości, przyiaźni, darow, zy-
sku, albo jakiey inney rzeczy. Tak mi Panie Boże po-
magay. Na oryginalu takowey rotы podpis ręki aktora
temi słowy: Michał Silnik mpp. Roku tysiąc siedmsett
ośmdziesiąt wtórego, miesiąca Maja dwudziestego trze-
ciego dnia, v. s. Wedle wyżej wyrażoney rotы, jмé pan
Michał Silnik, jn facie sądu magistrata Witebskiego,
corporale explevit juramentum. U takowego zaświad-
czenia podpis ręki urzędnikow his verbis: Paweł Fili-
powicz, burmistrz Witebski, Mikołay . . .

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 748.

84.

Заклученный тремя старшинами Витебскаго еврейскаго общества, съ согласія 100 почетвйшихъ членовъ самаго об-
щества, съ 8 Вит. купцами, евреями же, контрактъ на отда-
чу первыми послѣднимъ въ арендное содержаніе коробочнаго
сбора, срокомъ съ 1 Апрѣля 1792 г. впредь на четыре года
(а дотого сборъ этотъ находился въ 2 лѣтн. содержаніи у
ратмана Евстафія Лешки),—въ вознагражденіе этихъ новыхъ
арендаторовъ за уплату ими еврейско-общественнаго долга
б. предсѣдателю Вит. уѣзднаго суда, коллежскому ассесору
Осипу Богомольцу (суммы долга въ док. не обозначено). Ус-
ловія контракта слѣдующія: 1) Согласно особому еврейско-
общественному приговору объ установленіи коробочнаго сбора а)
всѣ, принадлежащіе къ Вит. обществу, евреи съ воловъ, ко-
ровъ, телятъ, козловъ и ковъ обязаны отдавать въ коробоч-

а) Записи такого приговора въ актовыхъ книгахъ Витебскаго магистрата нѣтъ.
XIX

ный сборъ шкуру съ доплатою по 1 копейкѣ съ рубля отъ уплаченной при покупкѣ всякой штуки цѣны, а также внести установленный платежъ отъ зарѣзанныхъ птицъ. 2) На свадьбу, за исключеніемъ слѣдующести въ коробку за самый зарѣзъ скота, уступается шкуръ—еврею зажиточному 3, посредственному 2 и бѣдному 1. 3) Уступается также на обрѣзаніе зажиточному 1, посредственному $\frac{1}{2}$, и бѣдному $\frac{1}{3}$ шкуры; причемъ, зажиточнымъ считается тотъ, кто, по общественнымъ раскладкамъ, платитъ подати за 5 душъ, посредственнымъ—за 3 души и бѣднымъ—менѣ чѣмъ за 3 души 4) Старостѣ молитвенной школы а), на каждый большой праздникъ, уступается, для нищихъ, 5 шкуръ съ означенною выше въ 1 п. доплатою. 5) Молитвенно-школьный запѣвала (канторъ), равно какъ и общественные писаря, со скота, обращаемаго на ихъ собственные потребности, отъ вышесказанныхъ дачъ освобождаются. Кромѣ того, и духовнымъ судьямъ ежегодно дѣлается уступка, но не болѣе двухъ шкуръ. А такъ какъ арендаторы эти суть евреи, то, контрактъ предоставляетъ имъ и даже обязываетъ ихъ не высказанное въ ономъ дополнять, сообразуясь съ буквою вышеозначеннаго общественнаго приговора. 1789 г. Октября 26.

Przyznanie kontraktu, od Witebskich starszyn kahalnych—Dona Abramowicza, Mowszy Szmoyłowicza y Całki Faybiszowicza Witebskim kupcom Litmanowi Berkowiczowi, Nochimowi Gerszenowiczowi, Hirszy Chaymowiczowi, Josielowi Mowszewiczowi, Zelikowi Leybowiczowi, Leyzerowi Leybowiczowi, Szlomie Aronowiczowi y Mowszy Całkowiczowi, danego y służącego.

а) Изъ помѣщенной на 815 листѣ этой же актовой книги, подъ 11 Марта 1791 г., уступочной записи, данной Витебскимъ купцомъ Константиномъ Дыманомъ въ пользу купца Константина Биби, видно что первый уступилъ послѣдному въ собственность земельный участокъ, лежащій въ г. Витебскѣ, по улицѣ Подвинской, въ направленіи отъ рынка къ р. Двинѣ, съ лѣвой стороны, между домою купца Фердинанда Смыка и кагалною школою, фронтомъ къ улицѣ, а задомъ до самой рѣки Витьбы. Слѣд., кагалная еврейская школа находилась въ то время по улицѣ Подвинской, тогда какъ нынѣ ея тамъ нѣтъ; находятся же двѣ главныя еврейскія школы—одна по ул. Офицерской, а другая по ул. Заручевской.

Roku tysiąc siedmset osmdziesiąt dziewiątego, miesiąca Oktobra dwudziestego szóstego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Mikołaiem Kołkowskim, burmistrzem, Theodorem Bołtutą, Dowydem Szłomowiczem, radcami y urzędnikami magistrata Witebskiego, comparendo personaliter, Witebskiego kahału starsi, Don Abramowicz, Mowsza Szmoyłowicz y Całko Faybyszowicz, takowy kátrakt, wyrażonym w nim we szredzinie osobom dany, personali recognitione przyznali, sequenti tenore pisany estque talis: My, Don Abramowicz, Całko Faybyszowicz y Mowsza Szmoyłowicz, starsi kahału Witebskiego, za zgłoszeniem się z obszczestwa całego kahału znacznieyszych sta ludzi, czyniemy wiadomo tym naszym dobrowolnym y przez żaden sposob y pretext wzrzyć się nie mogącym kátraktem, Witebskim kupcom Litmanowi Berkowiczowi, Nochimowi Gerszenowiczowi, Hirszy Chaymowiczowi, Josielowi Mowszowiczowi, Zelikowi Leybowiczowi, Leyzerowi Leybowiczowi, Szłomie Aronowiczowi y Mowszy Całkowiczowi (danym?), na tym, iż, będąc kahał Witebski dłużnym wjm panu kolleżskiemu assessorowi y bywyszemu Witebskiego powiatowego sądu prezydentowi Jozefowi Bohomolcowi, a po śmierci jego, żonie, wjp Barbarze Bohomolcowey, niemają summę dłużnym, która na kahalne potrzeby użyta, y, po nieoddaleniu (nieoddaniu?) dobrowolnym, po káwiky, procederem, w Witebskim mieyskim magistratem (cie?) prowadzonym, przysądzona z procentami w została a po zaspokojeniu oney przez wyżey pomienionych kupcow, kahał, nie mając inszey sposobności do równegoż ich zaspokojenia, oddaje im w nagrodę, arędownym sposobem, kahalną krobkę z należącym do jey dochodem, po dwuletnim utrzymaniu oney

pierwszego kátrakta szllgo jmp Efstafiego Leszki, radcy magistrata Wittgo idque od pierwszego Apryla, da Bóg, tysiąc siedmsett dziewiędziesiąt wtórego ru na lat cztery, consequenter y nieprzerwanie po sobie idących, na następujących kądycyach: 1-mo. Całe jewreyskie miasta Witebska pospolstwo, a do kahału Witebskiego należące, czyli majętni, czyliteż srzednie i ubodzy, ulegając dopełnieniu ustawa krobki, wedle udzielonego wyrazu protokołu kahalnego, powinni od wołow, krow, cieląt, kozłów y koz skurę z dopłatką, idque, po kopieyce od rubla, wiele za sztukę przy kupieniu dano będzie, do krobki oddać bezsprzecznie, tudzież y od zarznięcia ptastw oddawać ustanowiony płacież, są obowiązani. 2-do. Na weselle, oprócz co za zarznięcie należy y to do krobki niechibnie dochodzić powinno, dozwała się y ustępuie się majętnemu skur trzy, srzedniemu dwie skury, ubogiemu skurę jedną. 3-tio. Także na obrzezanie ustępuie się majętnemu skurę jedną, srzedniemu pół-skury, a ubogiemu trzecią część skury, z tą explikacyią, iż majętni rozumieją się ci, którzy do zozkładek kahalnych wnoszą za pięć dusz podatkw, srzedni zaś są ci, którzy wnoszą za trzy duszy, a mniey zaś od trzech dusz nazywają się ubodzy. 4-to. Staroście szkolnemy, każdego uroczystego święta, dla ubogich ustępuie się pięć skur, z wyrażoną w 1-m punkcie dopłatką. 5-to. Kantor, oraz pisarze kahalni, dla ich własney potrzeby, są swobodni od wyrażonych danin; tudzież sędziom duchownym, każdego roku, ma się ustępować nie więcey, jak dwie skury. Dalsze zaś wszystkie kądycyi, ponieważ biorące kahalną krobkę są jewrei, więc dopełniać się mogą y powinny (z?) wyrazow protokołu kahalnego, o ustawie tey krobki sporządzonego, nie z obu stron nie przydając, aniteż uymując, pod zaręką na obie strony,

ważność rzeczy wynoszącej. J na to dawszy ten nasz dobrowolny kátrakt, przy uproszonych ustnie y oczewisto jmppch pieczętarzach, rękoma naszymi ztwierdzamy. Datt w Witebsku, tysiąc siedmsetnego ósmdziesiąt dziewiątego roku, msca Oktobra (пробѣль) dnia. U takowego kontraktu podpis rąk aktorow, po hebreysku: Don Abramowicz, Mowsza Szmojłowicz, Całka Faybiszowicz; y ichmew ppw pieczętarzow temi słowy: Ustnie y oczewisto proszony za pieczętarza od starozakonnych, Dona Abramowicza, Całki Fabiszowicz y Mowszy Szmojłowicza, starszych kahału Wittgo, do tego kátraktu na krobkę starozakonnym (здѣсь поименованы всѣ вышеназванные купцы, контрагенты) danego na lat cztery, podług prawa podpisuję się Tdsz Szawernowski, ass. z p Witt. Ustnie proszony pieczętarz od wyż wyrażonych osob, starszych kahału Wittgo, do tego cztereletniego kátraktu, na krobkę Witebską danego, podług prawa podpisuję się Jan Jesipowicz, ass. niż ziem. pttu Wittgo. Który to takowy kátrakt, za ustnym y oczewistym przez wyż wyrażonych osob przyznaniem, iest do xiąg magistrata mieyskiego Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 775 и 776.

85.

Выданное Витебскимъ мѣщаниномъ Яковомъ Сипкою поселенному на землѣ его и записанному за нимъ, по ревизіи, въ крестьянство а) Тимошееу Сергѣеву Ботвинкѣ свидѣтельство въ томъ, что онъ, Сипка, увольняетъ Ботвинку съ се-

---

а) Изъ этого док. видно, что и мѣщане некогда владѣли крѣпостными людьми.

мействомъ навсегда изъ крѣпостнаго состоянія для приписки въ мѣщанство или даже въ купечество, — съ тѣмъ, однакожъ, чтобы увольняемый уплатилъ въ Витебское Уѣздное Казначейство всѣ повинности — поголовныя, налоговыя, почтовыя, питейныя и др., какія окажутся на немъ до предстоявшей, новой ревизіи, въ случаѣ, еслибы до наступленія ея не успѣлъ приписаться къ мѣщанскому или купеческому сословію. 1789 г. Декабря 3.

Przyznanie uwolniającego listu Witebskiego mieszczanina Jakuba Sipki, słobozaninowi swojemu Cimofieju Bacwince danego y służącego.

Roku tysiąc siedmsett ośmdziesiąt dziewiątego, miesiąca Decembra trzeciego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Mikołajem Kołkow-skim, Danielem Dymannem, burmistrzami, Teodorem Bołtutą y Litmanem Berkowiczem, radcami y urzędnikami magistrata Wittgo, comparendo personaliter, Witebski mieszczanin Jakub Sipko takowy uwalniający list, słobozaninowi swojemu Cimoffieju Bacwince dany, personali recognitione przyznał, sequenti tenore pisany estque talis: Ja, Jakub, Sergiusza syn Sippko, obywatel miasta Wittebska, niżej piszący, czynię wiadomo tym moim dobrowolnym, nigdy ni w czym nienaruszonym przezemnie y sukcesorow moich uwalniającym pismem, komuby o tym wiedzieć należało, iż ja, mając na jmie Cimachwieja syna Jwanywaha Bacwinę z żoną jego Jewdokią y dzieci ich, to iest, córkę Maryą, syna Lawona, w rewizyi za matką moją zapisanych, w Bogu zeszlą Feodorą Sippkową, a mnie z podziału spadłych, wiecznie z oney uwalniam y zapisać się w mieszczanstwo Witebskie, bez żadney odemnie y sukcesorow moich przeszkody y prepedycyi dozwalam, a jeśliby, quo

casu, z mojej rewizyi do okładu podusznego, pogłownego mieszczaństwa w czasie terazniejszym, za niniejszym uwalniającym pismem, które wiecznymi a nieodzownymi ma trwać czasy, wypisać się nie mogli y wpisani nie zostali, tedy należące za siebie wszelkie Monarsze podatki, pogłowne, nakładne, pocztowe, propinacynie y dalsze, które dotychczas opłacali, tak oneż aż do następującej rewizyi, przepisania się dla oddania w Witebskie Ujezdne Kaznaczeystwo opłacać y wnaszać bezodmiennie mają y powinni będą. Sami zaś, to iest, Cimochwiey syn Iwanow Bacwinka z żoną swą Jewdokią, z dziećmi wyż wzmiankowanymi y dalszymi, jeśli Bóg Wszechmogący da jm, w mocy niniejszego, dobrowolnego uwalniającego pisma, również za czasu nastąpić mającej rewizyi, bez żadney przeszkody (którey ja sam czynić nie mam y successorowie moy nie powinni będą) w mieszczaństwo lub y kupiectwo Witebskie wpisać się wołni y mocni zostaną. Na dowod, przy uproszonych pieczętarzach, takowe uwalniające pismo własną ztwierdzam ręką. Datt w Wittebsku, tysiąc siedemsett osemdziesiąt dziewiątego roku, miesiąca Nowembra dwudziestego trzeciego dnia. U takowego uwalniającego pisma podpis rąk aktora y jehmew pp pieczętarzow temi słowy: Jakub Sippko. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od jmci pana Jakuba Sergiusza syna Sippki, do tego jego dobrowolnego, uwalniającego pisma, na rzecz, w nim we srzedzinie wyrażoną, do którego prawnie, jako proszony pieczętarz, podpisuję się Jan Zapolski. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od jp Jakuba Sipki, do tego iego uwalniającego pisma, danego Cimofieju Batwince, na rzecz, we srzedzinie opisana, prawnie podpisuję się Benedykt Tołłocki mp. Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od jmp Jakuba Sipki, do tego uwalniającego pisma, danego

Cimofieju Botwince, na rzecz, we srzedzenie wyrazone, prawnie podpisuię się Antoni Żukowski mp. Ktore to takowe uwalniające pismo, za ustnym y oczewistym przez wyż wyrażoną osobę przyznaniem, iest do xiąg magistrata Witebskiego mieyskiego przyięte y wpisane.

По он. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 767 и 768.

86.

Явленное въ Витебскомъ городономъ магистратѣ, 9 Января 1790 г., *поручикомъ Русскихъ войскъ* Михаиломъ Галузою, въ видѣ выписи изъ земскихъ книгъ Витебской провинціи, *служащее въ пользу ею*, данное же Вит. воеводою и войтомъ Осипомъ Сологубомъ вахмистру Ахтырскаго полка, б. предсѣдателю провинціального магистрата Александру Жилинѣ удостовѣреніе (креденсъ), отъ 10 Октября 1753 г., о назначеніи его въ должность ротмистра г. Витебска а) такого содержанія Въ 1597 г. Марта 17, Сигизмундъ III пожаловалъ г. Витебску, за оказанныя Рѣчи Посполитой заслуги, привилегію на всякія права и вольности и, вмѣстѣ съ тѣмъ, для особеннаго отличія, усвоилъ городу этому гербъ, на которомъ изображенъ былъ ликъ Спасителя и подъ нимъ кровавый мечъ, — съ правомъ употреблять этотъ гербъ на городской печати и изобразить на особомъ городскомъ знамени, съ которымъ, въ случаѣ войны, должны были граждане являться куда слѣдовало при военномъ отрядѣ Витебскаго воеводства. Въ силу такой-то кор. привилегіи, мѣщане гор. Витебска, по принятому въ немъ обычаю, торжественно праздновали день св. Вероники и Спасителя б); причемъ, съ помянутымъ выше знаменемъ, въ надлежащемъ вооруженіи дѣлали разводъ. Желая возстановить все это въ прежнемъ видѣ и для того замѣстить вакансію ротмистра г. Витебска, воевода и войтъ Сологубъ и назначилъ на нее, извѣстнаго ему своими способностями и

а) См. выше, док. №№ 45, 46 и 47.

б) Праздникъ этотъ былъ именно 16 Августа, подъ особымъ еще названіемъ:
Печать города.

заслугами, Александра Жилку,—съ тѣмъ, чтобы ротмистръ этотъ, по усвоенному его должности праву, равно какъ по старинному обычаю и установившему въ городѣ Витебскѣ порядку, сдѣлавъ сношеніе съ магистратомъ, властвовалъ въ городѣ, управлялъ и распоряжался, а магистратъ и городское общество, съ своей стороны, безпрекословно подчинялись его власти и распоряженіямъ. 1790 г. Января 9.

Roku tysiąc siedemset dziewiędziesiątego, miesiąca Januarij dziewiątego dnia.

Na urządzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Symonem Nasieko, burmistrzem, Jankielem Beynyszowiczem, Abramem Chaymowiczem, Prokopim Bibko y Kondratim Lewickim, radcami, comparendo personaliter, wj pan Michał Hałuzza, porucznik woysk Rossyjskich, takowy wypis ad acta magistrata Witebskiego podał, w ten sposob pisany: Wypis z xiąg ziemskich prowincyi Witebskiej, roku tysiąc siedemset osiemdziesiąt piątego, miesiąca Oktobra dwudziestego siódmego dnia. Na sądach ziemskich namiestnictwa Połockiego powiatowych Witebskich kadencyi Oktobrowey, w roku supra na dacie specyfikowanym, in loco solito, przed nami, Antonim Kossowym, sędzio, kolleżskim assesorem, Xawerym Zarankiem, assesorem, urzędnikami sądowymi ziemskimi powiatu Wittgo, tego roku na sprawach sądowych zasiadającymi, stawiając osobście u sądu, szlly j pan Alexander Żyłko, prezydent prowincjalnego Wittgo mieyskiego magistrata, kredens, sobie służący, ad acta podał, którego tenor sequitur talis: Józef z Dewoynow Sołohub, woiewoda y woyt Witebski, Sannicki, Eyszyski ett starosta, pułkownik woysk jk mei Rzeczy Pospolitey, w. x. Litto, kawaler orderu Orła Białego, oznaymuję tym moim listem kredensem, każdemu, komuby o tym wiedzieć należało, a mianowicie szllnym j panom burmistrzom, radcom, ław-

nikom y całemu pospolstwa miasta jkmsci Witebska, jż co najjaśniejszy król jmśc Zygmund Trzeci, przywileiem swoim de data roku tysiąc pięćset dziewiędziesiąt siodmego, Marca siedemnastego dnia, w Warszawie, na seymie walnym datowanym, mieszczanom jkmści miasta Witebska, za wierne y zyczliwe Rzeczy Pospolitey usługi, nadaiąc pozwu ze wszelkich wolności (prawa wszelkich wolności?) ku ozdobie tegoż miasta Witebska, herb, którymby się też miasto pieczętowało, obraz Christusa Pana y podspodu miecz krwawy, łaskawie nadał y z tymże herbem chorągiew mieyską mieć y, czasu wojenney potrzeby, przy chorągwi ziemskiej wdztwa Wittgo, z oną pieczętować się (z oną prezentować się, onym pieczętować?) sy zaszczycać (się) pozwolił. Virtute którego takowego przywileiu, ciż mieszczanie jkmści miasta Witebska, podług dawnych zwyczajow tegoż miasta Wittka, dzień święta Weroniki, Cristusa Pana, z tąż chorągwią y należytym rysztunkiem solleniter obchodzili, prezentowali się y popisywali; którą chwalebne y temuż miastu Witebskiemu ozdobne czyny usiłując ad pristinum przyprowadzić statum, wakujące rotmistrzowstwo tego miasta Witebska szllu j panu Alexandrowi Żyłkowi, dzielnością y wielkimi zasługami, przez się y antecessorow swoich w tym mieście zaszczyconemu, tym moim listem kredensem daię y konferuie; którym to rotmistrzowstwem tenże szlly j pan Alexander Żyłko, ex vi officii sui, znoszaiąc się z magistratem, podług dawnych zwyczajow y porządku tego miasta Wittka, władać, rządzić, dysponować y onym się zaszczycać ad vita sua (vitae suae?) tempora wolen y mocen będzie; którego władzy, dyspozycyi y zwierzchności aby szlly magistrat y pospolstwo ni w czym przeciwnymi nie byli, pilno zalecam et, pro maiori robore, ten list urzędowy ręko moią, przy pieczęci stwierdzam. Datt w Łu-

kiszkach, roku tysiąc siedemset piędziesiąt trzeciego, miesiąca Oktobra dziesiątego dnia. U którego kredensu podpis ręki woiewody, przy wyciśnionej na lacu czerwonym pieczęci, w te słowa: Józef Sołohub, woiewoda Witebski jkmści (L. S.). Na zatyłku konnotata w te słowa: Tysiąc siedemset osiemdziesiąt trzeciego roku, miesiąca Maia dziesiątego dnia, na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Wittgo mieyskiego magistrata, comparens personaliter, Alexandr Żyłko, syn wachmistrza pułku Achtirskiego, kredens, oycowi jego, szlachetnemu jm. panu Alexandrowi Żyłkowi, bywшему prowincyjalnego magistrata prezydentowi (Этимъ и кончится).

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 805 и 806.

87.

Сдѣла церковнаго братства Витебской Заручевской Воскресенской церкви съ мѣщанкою, вдовою Евдокіей Свирцевской, объ уступкѣ первымъ послѣдней спорнаго между братствомъ и евреемъ Шаемъ Еселевичемъ участка земли, лежащаго по Заручевской улицѣ, идучи съ моста (нынѣ дамба) по этой улицѣ въ гору, на правой сторонѣ улицы, рядомъ съ домомъ ум. вупца Михаила Левицкаго, за сумму 90 руб.,—съ тѣмъ, чтобы Свирцевская окончила на свой счетъ тяжёлое дѣло, начатое братствомъ о захватѣ тѣмъ евреемъ части этого участка. 1791 г. Юня 25.

Przyznanie dokumentu Witebską obywatelką, wdową, Ewdokią Swirszczewską, służącego starostom Witebskiej Woskreszeńskiej Zaruczewskiej cerkwi.

Roku tysiąc siedmset dziewiędziesiąt pierwszego miesiąca Junij dwudziestego piątego dnia.

Na urządzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Symeonem Nasięką y Jozefem Leszką, burmistrzami, Prokopim Bibką, radcą, y Teodorem Krassowskim, sekretarzem magistrata Witogo, comparens personaliter, Witebska obywatelka Ewdokija Swirszczewska takowy dokumet, służący Witebskiej Zaruczewskiej cerkwi starostom, przyznała, sequenti tenore 'pisany est que talis: Ja, Ewdokija Swirszczewska, wdowa y obywatelka miasta Witebska, wszystkim niżej wyrażonym, obowiązkom ulegać przyrzekając, czynię wiadomo tym moim assekuracyiny, dobrowolnym, oraz rozmyślnym dokumetem, Witebskiej Zaruczewskiej Woskresenskiej cerkwi starostam y całemu bractwu danym na to, iż cerkiew Woskresieńska mając sobie legacyinie nadany plac, leżący w mieście Witebsku, w ulicy Zaruczewskiej, idąc z mostu w górę ulicą, z prawey strony, obok z domem zmarłego Witebskiego kupca Michała Lewickiego, którego częścią nieprawnie Witebski mieszczanin, jewrey Szaja Josielowicz zawładnowszy, nie słusznie przywłaszczył sobie (a drugie części pomieniony Lewicki, a po śmierci jego terazniejszy radca Kądraty Lewicki utrzymuje z poziomu, o co z Szajem w Witebskim mieyskim magistracie rozpoczęty proceder y iuż, po appellacyi, znajduje się Połockiego gubernskiego mag. we wtórym departamencie); o który my, wyż wyrażeni, umowiliśmy się między sobą na ustąpienie całego takowego placu mnie, Jewdokij Swirszczewskiej, w następujących kądycyach, mianowicie, iż ja, Swirszczewska, przyiowski na siebie cały takowy proceder, jak zaszła w magistracie od rzeczzonego Szay appellacya y po różnych wszelkich subseliach, swoim kosztem do konkluzyi starać się mam y powinna będę doprowadzić, a mnie już, wedle stałej umowy, cały plac dostać się ma, za summę rublow dziewiędziesiąt, wiecznymi

czasy; na który y prawo sporządziwszy in forma juris, mają dać w czasie zupełnego odemnie opłacenia takowej summy, z której teraz opłaciłem do cerkwi Wos-creszeńskiej, do rąk jhmew panow starostow, w gotowiznie rublow piędziesiąt, a reszta rublow czterdzieście mam y powinna będę opłacić od teraznieyszej daty w rok po zakączonym procederze, warując to, iż bractwo, będąc ja w procederze z Szajem, do żadnego kosztu nie mam pociągać, y jeśli by na terminie, w rok, pieniędzy rublow czterdzieście nie opłaciła, lub jaką pretęsyją do cerkwi weszła, tedy mam y powinna będę od teraznieyszej, daney przy tym dokumencie, summy piędziesiąt rubli odpadać y takowy plac ma się przy cerkwi zostać, obowiązuję się y opisuję się, y w takowych wyrazach moich takowy dokument u każdego sądu i prawa za ważny poczytany ma być, bez żadnego naruszenia. I na to dawszy, przy uproszonych dla świadectwa jhmew pp. pieczętarzow odemnie, ręką własną podpisują się. Datt w Witebsku, ru tysiąc siedmset dziewiędziesiąt pierwszego, miesiąca Junij trzeciego dnia. Do tey assekuracyi, za prozbą Witebskiej obywatelki, wdowy Ewdokij Swirszczewskiej, jako nieumiejętney pisma, Maximilian Zaffatay podpisał się. U takowego dokumentu podpis rąk pieczętarzow temi słowy: Ustnie y oczewisto proszony pieczętarz od jmei pani Ewdoki Swirszczewskiej, wdowy, obywatelki Witebskiej, do tego jey assekuracyjnego skryptu na rzecz, w nim w srzedzinie wyrażoną, podług prawa podpisuję się Jan Zapolski. Oczewisto proszony od jp Ewdokij Swirszczewskiej, do tego dokumentu na rzecz, w nim wyrażoną, podług prawa, jako pieczętarz, podpisuję się Bazyli Sip-pko. Który to dokument, za ustnym y oczewistym przez

wyż wyrażoną osobę przyznaniem, iest do xiąg mag. Witt. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 807 и 808.

88.

Инструкція, данная, на основаніи Высочайшаго повелѣнія, правителемъ Полоцкаго намѣстничества, генералъ—поручикомъ Ребиндеромъ, Витебскому купцу Якову Симоновичу, выбранному купечествомъ, въ взиманію, съ плывущихъ по р. Двинѣ въ Ригу, разныхъ судовъ и плотовъ установленнаго денежнаго сбора на предметъ очистки этой рѣки, для безпрепятственнаго и безопаснаго судоходства. 1791 г. Октября 13.

Roku tysiąc siedemset dziewiędziesiąt pierwszego, miesiąca Oktobra trzynastego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Symeonem Nasięko y Jozefom Leszko, burmistrzami, Prokopim Bibko, radcą, y całą radą magistrata Wittgo, comparedo personaliter, jmé pan Jakub Symonowicz takową jnstrukcją ad acta podał, w te słowa pisaną: Генерала порутчика, правителя Полоцкаго намѣстничества и кавалера, Ребиндера. Витебскому купцу Якубу Симоновичу на ставленіе. Прошлаго 1777 года, Генваря 14-го дня, въ полученномъ отъ г-на генералъ аншефа Лифляндіи, генерала губернатора и разныхъ орденовъ кавалера, графа Юрья Юрьевича фонъ Броуна, отъ 9-го тогожь Генваря № 13, сообщеніи написано: На всѣподъданнѣйшіеъ его сиятельства представленіе прошлаго 776-го года Октября 25-го дня, присланнымъ къ его сиятельству Имяннымъ Ея Императорскаго Величества указомъ,

за подписаніемъ собственныя Ея Величества руки, Всемилостивѣйше повелено: Вѣдомства Лифляндской губерніи, въ рекѣ Двинѣ имѣющіяся пороги и каменистыя места, въ коихъ слѣдующія съ Бѣльскою и Порецкою пристанѣй, также изъ здешней Бѣлорусской губерніи, с товарами струга и дровяныя плоты всегда разбиваетъ и претерпиваютъ струговщики и прочія купцы великія убытки и разореніе, на коште купецкомъ вычистить, начиная отъ Риги далѣе въверхъ по Двинѣ. 1-е. Оное чищеніе зачать съ 777-го года и производить выбранному отъ торгующихъ купцовъ Вяземскому депутату и купцу, которій нѣ коллежскій ассесоръ, Венедикту Фатову, коему надъ симъ производствомъ быть и имѣноваться директоромъ. 2-е. Чтоже принадлежитъ до называемыхъ в Болванцахъ Глаткихъ пороговъ и состоящихъ на магистратскомъ грунтѣ прорывовъ, то оныя засыпать, а достальныя в томъ мѣстѣ пороги вычистить надлежитъ имже, торгующимъ къ Ригскому порту, купцамъ. 3-е. А какъ на сіе потребно на наемъ довольнаго числа работниковъ и на другія расходы немалая сумма, то нне на первыя годы полагаемый сборъ со струговъ и и другихъ судовъ и плотовъ быть долженъ слѣдующій, а имянно: съ большаго струга, который мерою въ длину отъ 15-ти до 17-ти сажень по десяти рублей, а съ меньшихъ судовъ по пятнадцати копѣекъ съ сажени; с плотовъ со шпировыми деревьями съ маштами и брусами, какова бѣ званія и каковой бы меры ни были, с каждаго плота по шести рублей, а на которыхъ плотахъ положенъ будетъ хлебъ или другой товаръ, хотя много или мало, съ таковыхъ по десяти рублей; съ прочихъ же плотовъ, кои будутъ съ сухальемъ, дровами и жердями, по два рубли. 4-е. Къ приходу и разходу сихъ сборныхъ денегъ, который начать съ 1777 года, определить выбранныхъ отъ куп-

повъ, по согласію ихъ, достойныхъ людей, съ надлежащею имъ заплатаю, и состоятъ имъ съ тѣми сборными денгами въ вѣдомствѣ помянутого директора Фатова и сему сбору быть впредь до усмотрения къ тому принадлежащихъ обстоятельствъ. 5-е. Все же сіе Всевысочайшѣ повелеваетъ Ея Императорское Величество имѣть его сіятельству въ своемъ единственномъ смотреніи, не зависящемъ ни откого въ Ригѣ судебного места, и что посему будетъ происходить, о томъ, по окончаніи судебного хода, присылать къ Ея Императорскому Величеству каждаго года рапорты. Того ради, требовалъ его сіятельство объ ономъ торгующему къ Ригскому порту Бѣлорусскому Полоцкой губерніи шляхетству и купечеству объявить, чтобъ онѣ по упомянутому Всевысочайшему Ея Императорскаго Величества имянному указу чинили непременно исполненіе и къ приходубъ и разходу со струговъ и плотовъ сборныхъ денегъ между собою выбрали надежнаго человѣка, приказавъ ему явиться, при наступленіи весны, в Ригѣ у реченнаго гна Фатова. Вслѣдствие чего, по требованію его сіятельства, о вышеписанномъ, къ надлежащему сведенію и исполненію, торгующему (къ Ригскому?) порту Белорусскому Полоцкой губерніи шляхетству и купечеству, чрезъ здешнюю бывшую губернскую канцелярію, опубликовано, а къ приходу и разходу вышеобъявленнаго, установленнаго сбора отъ Витебскаго магистрата выбраны и отправлены в Ригу вы. Того для, даю вамъ слѣдующее наставленіе: прибывъ в Ригу явится у вышепомянутого директора и, вступя в должность, имѣетъ, во всю время оной продолженія, записывать въ особо данную присемъ книгу какъ входящія изъ Белорускихъ сѣвѣшней губерніи одинатцати уѣздовъ, съ товаромъ (здѣсь пробѣль), имянно такъ и сборъ съ оныхъ; а по возвращеніи вашемъ изъ Риги

оную записную книгу представить мнѣ. У тако-
wey jnstrukciy podpis ręki gubernatora у niżej podpi-
su data temi słowy: Иванъ Ребиндеръ. Апреля 20-го
дня, 1781 года. Полоцкъ. Aktykacya wiezdnego sądu za-
pisana tak: 1790 roku miesiąca Juniy 12 d., stawaiąc
u sądu, jmé pan Jakub Symonowicz takową jnstrukcią
ad acta podał. Wincenty Ryńo, az. Witty. Засѣдатель
Фадей Шаверновски. Concordat cum actis Jozef Szawer-
nowski, zw. sktrz. Która to takowa jnstrukcia iest do xiąg
Witebskiego mieyskiego magistrata przyięta у wpisana.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 813.

89.

Постановленіе купцовъ, мѣщанъ разныхъ городовъ, какъ-
то: Витебска Смоленска, Опочки, Могилева, Друи, и проч.,
въ числѣ 48, а) торговавшихъ съ Ригою, о назначеніи, изъ
суммы сборовъ со струговъ и плотовъ, добавочнаго содержа-
нія, по 100 руб. въ годъ, выбранному къ очисткѣ р. Двины
купцу Якову Симоновичу. 1791 г. Октября 13.

Roku tysiąc siedmset dziewiędziesiąt pierwszego mie-
siąca Oktobra trzynastego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego
mieyskiego magistrata, przed nami, Symonem Nasieką
у Jozeffem Leszką burmistrzami, Prokopim Bibką rad-
cą magistrata Witebskiego, comparendo personaliter,
Witebski obywatel Jakub Symonowicz dokument takowy
ad acta podał, sequenti tenore pisany estque talis: Ни-

а) Подписавшіе постановленіе—все христіане и только два еврея Вит. мѣщ.
XIX. 41.

же подписавшеися, разныхъ городовъ купцы и мещана, торгующия къ Ригскому порту, Полоцкого наместничества, избраннаго Витебскаго купца Якова Сымоновича, узнавая его способнымъ въ чищению Двины реки, то уважая отдаленность ктому, что онъ оставляетъ промыслъ купеческой, хозяйство вдомѣ и деревни; вразсужденіи чего, сверхъ положеннаго выбраннымъ жалованья, Сымоновичу, за бывшія имъ уже три года и пока онъ будетъ при той должности находиться, чрезъ сие определяемъ прибавить на всякой годъ по сто рублей № 100 р. изъ суммы, собираемой съ струговъ и плотовъ. Вчемъ и подписуемся. Витебскъ, тысяча семсотъ восемьдесятъ четвертого года, мѣсяца Марта седмаго надѣсять дня.

U takowego dokumetu podpis rąk aktorow temi słowy: Roman Łappa. Jozeff Leszko, k. Witt. Onufry Michał Dobrowolski, p. s. Jozeff Piotrowicz, r. w m. Николай Трущенковъ, купецъ Смоленской. Jan Byk. Kazimierz Kasakowski. Alexu Bowfał. Nicety Baufał. Tadeusz Łukomski. Kozma Dymman, k. Witebski. Данила Трущенковъ, купецъ Смоленской. Dyspozytor handlu jo xcia Sapiehi, kanclerza ww. xttta Litto, Jan Siedmigrodzki. Andrzej Zegzdra. Осипъ Порозъ, купецъ Опочецкой. Michał Drobyszewski, pp. Wtt. Kazimierz Terez, bur. Witt. Michał Kudzin, kupiec Witebski. Daniel Dymman, kupiec m. Wi. Осипъ Онишневецкой, президентъ Друйской. Tymasz Kobięko. Alexander Tołpyha. Mikołay Stt. Jwaszkiewicz ww. RR. porucznik. Michał Kamkiewicz, kupiec Połłcki. Antoni Stan. Skaradkiewicz, skar. pr. M. Tomasz Żyłko, kupiec miasta Witt., plenipotet jmei p. Karpilowicza, deputta Małaszko. Fieder Doszczynski. Onufry Sippko, k. m. Witt. Andrzej Szczerbo, haydlujacy gubernij Mohilewskiey. Grzegorz (sic) kupiec Witebski. Teodor Bujewicz, kupiec msta Bieszenkowiez. Bazili Saczywka, kupiec miasta Witebska. Amillan Kotko, kupiec Witebski,

Teodor Muszako, kupiec miasta Witebska. Potapi Bibko, kupiec Witt. Tomasz Kosciuszko, Witebski mieszczanin. Łukjan Struy. Jerzy Kamiński. Jan Bibko, kupiec Witebski. Joachim Dymman, kupiec Witt. Adam Rakusa, handlujący z gub. Mohyl. Eliasz Silizni-ew, kupiec Witebski. Jozeff Maczała, mieszczanin Witebski. Mikita Ilaka mieszcz Witebski. Amos Wałkowicz, mieszczanin Witebski. Leyba Jan-kilewicz, mieszczanin Witebski. Ieka Abelowicz. Roku tysiąc siedmset dziewiędziesiątego, miesiąca Junij dwunastego dnia, stawając u sądu jmé pan Jakub Symonowicz, takowy dokumét ad acta podał. Wincenty Ryło azw Witto. Assesor Tadeusz Szawernowski. Concordat cum actis: Jozeff Szawernowski, zie. W. skrz. Który to takowy dokumét, za podaniem od wyż wyrażoney osoby, iest do xiąg magistrata mieyskiego Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 809 и 814.

90.

Аттестатъ, данный Рижскаго порта директоромъ и депутатомъ надъ Двинскими порогами, надворнымъ совѣтникомъ Бенедиктомъ Фатовымъ, бывшему выборному отъ купеческаго общества, Витебскому купцу Якову Симоновичу, въ томъ, что онъ возложенную на него тѣмъ обществомъ обязанность по очисткѣ р. Двины исполнялъ добропорядочно и прилежно, къ общественной пользѣ, получая жалованья въ годъ всего 200 руб. 1791 г. Октября 13.

Roku tysiąc siedmset dziewiędziesiąt pierwszego, miesiąca Oktobra trzynastego dnia.

Na urzędzie Jey Imperatorskiej Mości Witebskiego mieyskiego magistrata, przed nami, Symonem Nasieką

у Jozeffem Leszką, burmistrzami, Prokopim Bibką radcą, comparendo personaliter, Witebski obywatel Jakub Symonowicz takowy atestat ad acta podał, sequenti tenore pisanu estque talis: Аттестатъ отъ надворнаго советника, Ригскаго порта надъ порогами директора и депутата, Венедикта Фатова, Полоцкого намѣстничества бывшему выборному отъ общества купеческаго, Витебскому купцу Якову Симоновичу, въ томъ что онъ, находясь въ должности своей при чищеніи Двинскихъ пороговъ съ 1781-го по 1790-й годъ безъ прерывно, во все время должность свою исправлялъ добропорядочно и прилежно, къ общественной пользѣ, получая жалованья вгодъ токмо по двести рублей. Вчемъ и свидѣтельствую за подписаніемъ моимъ и съ приложеніемъ печати. Данъ в Ригѣ, Генваря 3-го дня 1791-го года. U takowego atesta podpis ręki aktora, przy wyciśnieniu swej pieczęci na laku czerwonym, temi słowy: Надворны советникъ Венедиктъ Фатовъ (М. П.). 1791-о року, Іюня 13-го дня, сей аттестатъ въ Витебскомъ уѣздномъ судѣ явленъ и въ книгу подлинникъ записанъ подъ № 86. Antoni Kossow, s. z. w. Wittgo. Assessor Tdsz Szawernowski. Sekretarz Jozeff Szawernowski. Który to takowy dokument jest do akt magistrata mieyskiego Witebskiego przyięty u wpisany.

По оп. кн. № об. 849, № ч. 9, л. 811.

**Изъ отдѣльныхъ документовъ,
хранящихся въ Центральномъ
Архивѣ.**

Плоды духовные (fructus spirituales) а), подлинный журналъ, непрерывно веденный Иезуитами Витебской коллегіи и по временамъ ревизованный высшею иез. властію, съ 1714 по 1813 г., по образцу (paradigma), данному въ Римѣ 11 Апрѣля 1648 г. Примѣняя образецъ этотъ къ практикѣ, Иезуиты Витебской коллегіи: 1) отъ 15 Апрѣля 1714 г. по Августъ 1715 г. приняли къ себѣ на исповѣдь, на сколько показываютъ цифры, до 5223 душъ, а въ 18^{11/12} г. число это, постепенно возрастая, достигло уже 19,696 д., и только въ послѣднемъ, 18^{12/12} г. упало оно опять до 8154 д., вѣроятно, вслѣдствіе современныхъ, военныхъ событій; причемъ, весьма много было исповѣдано изъ всей жизни; 2) обратили же въ латинство, въ теченіе почти столѣтняго, означеннаго выше, періода своей дѣятельности, всего только: изъ православныхъ 87 б), лютеранъ и отчасти кальвинистовъ 31 в), евреевъ 67 г), да возвратили къ себѣ 2, изъ коихъ одинъ перешелъ было изъ латинства въ раскольническую ересь филипповщинскаго толка,—итого 187 об. п.

а) См. Истор.-Юрид. матер., вып. XVIII, док. 51, вын. а).

б) Большинство обращенныхъ въ латинство падаетъ на православныхъ: слѣд., миссіонерская дѣятельность Иезуитовъ направлена была, гл. обр., противъ православія, которое они называютъ здѣсь фотіанскою схизмою и ересью, или же просто схизмою.

в) Съ обращающимися въ католичество Иезуиты нерѣдко вынуждены были вести религиозные диспуты, иногда и безуспѣшные; но и сомнѣвающимся въ латинской вѣрѣ считали также, въ крайнемъ случаѣ, своими. Такъ, напр., въ 1738 г., поступили они съ лютераниномъ, который и умирая подавалъ еще поводъ сомнѣваться въ его обращеніи, но не могъ болѣе дѣлать своихъ возраженій только потому, что приблизившаяся смерть лишила его языка; тѣмъ не менѣе, однакожь, Иезуитъ далъ ему разрѣшеніе отъ грѣховъ, какъ католику, хотя и *условное*.

г) М. пр., въ 1744 г. крещенъ еврей, 22 л. отъ роду, изъ м. Дубровны (Мог. губ.), который убѣдился въ ложности іудейской вѣры тѣмъ именно, что *уже 4 года тогда прошло съ момента, въ который современные евреи, обманутые раввинами, ожидали явленія своего мессіи—и мессія этотъ не явился.*

д. а); 3) независимо отъ разнообразной дѣятельности въ самомъ Витебскѣ, дѣлали въ разныхъ отъ него направленіяхъ миссіонерскія экскурсіи какъ въ ближайшія, такъ и отдаленныя до 20 миль (140 верстъ) и болѣе мѣста, даже въ предѣлы Русскіе, и вездѣ по костеламъ, гдѣ таковыя уже появились, по уніатскимъ, даже православнымъ б) церквамъ, помѣщичьимъ дворамъ, городамъ, мѣстечкамъ и селеніямъ, даже на пастбищахъ, говорили безчисленныя свои проповѣди, наставленія, увѣщанія, катихизическія поученія, слушали исповѣдь и проч.; повидимому, раздѣляя или допуская разныя суевѣрія простаго народа и даже шляхты, дѣлали безчисленныя заклинанія и окропленія водою св. Игнатія (Лойолы, основателя іез. ордена) в), изгоняя нечистую силу изъ людей, скота, домовъ, сараевъ, скотныхъ дворовъ, гумень, колодцевъ, садовъ, цѣлыхъ мѣстностей, въ особенности же изъ т. наз., *заломовъ* во ржи и проч., и увѣряя, притомъ, что нечистую силу видѣли подчасъ воочию какъ сами изгонители ея, такъ и посторонніе люди, а вступившимъ въ непосредственную связь съ діаволомъ—какъ мужчинамъ, такъ и женщинамъ—давали какіе-то свои охранительныя амулеты г); 4) посѣщая

а) Сообразивъ эти цифры съ предыдущими, такое значительное возрастаніе числа исповѣдавшихся у Іезуитовъ едва-ли можно приписать приобрѣтенію новыхъ членовъ латинской церкви путемъ обращенія къ ней иновѣрцевъ, которое, какъ видимъ, представляется здѣсь въ самой ничтожной, относительно, цифрѣ. Нельзя, поэтому, не придти къ заключенію, что контингентомъ для исповѣди у Іезуитовъ, кромѣ тогдашнихъ католиковъ и обатоличившихся уніатовъ, могли служить, гл. обр., развѣ только самне уніаты, которые представляли, въ то время, въ здѣшнемъ краѣ значительную народную массу.

б) Такъ, въ 1752—1754 гг. дѣйствовалъ особый, постоянный іез. миссіонеръ въ г. Велижѣ и уѣздѣ, гдѣ читалъ свой катихизисъ, проповѣди, увѣщанія, и пр., и въ православныхъ церквахъ (*in ecclesiis Ruthenorum*).

в) Кромѣ того, Іезуиты превозносили чудодѣйственную силу также своихъ свв. Франциска Ксаверія и Андрея Боболи (подъ 17³⁶/₃₇ г.).—Замѣч., что въ Дворицкомъ староствѣ, Полоцк. у., въ дер. Румъ, подъ 1753 г., значитса, м. пр., крестьянинъ Василь Бабола. См. Истор.-Юрид. матер., вып. XVIII, док. 123.

г) Означенный іез. журналъ указываетъ, въ этомъ отношеніи, на слѣдующіе, м. пр., случаи:

Въ 1715 г., дѣтя 1¹/₂ г. отъ роду исцѣлено отъ постоянной слезливости заклинаніями.

1717 г., какая-то женщина, отдавшись демону, желала своей смерти и даже къ исповѣди приступала съ мыслию, чтобы потомъ, богохульствуя, лишитъ себя жизни; но, утраченная Іезуитомъ, покалалась.

больницы и тюрьмы, исповѣдовали и причащали больныхъ безъ различія вѣроисповѣданій, сопровождали преступниковъ на мѣсто казни и тамъ говорили свои поученія а); не забывали и бродившихъ по улицамъ нищихъ, изъ коихъ больныхъ также исповѣдовали и причащали; причемъ случалось, что изъ такихъ нищихъ больныхъ православные желали приоб-

---

Подъ 17^{17/18} г., дѣланы заклинанія на скотѣ три раза, изъ коихъ въ одинъ разъ изгнано колдовство почти наглядно.

Подъ 17^{20/21} г., совѣтовалось употребленіе воды св. Игнатія вообще больнымъ и родильницамъ въ особенности.

Въ 1721 г., нѣкто, отступившій отъ вѣры и крещенія, поциралъ ногами образъ Христовъ, отвергалъ Бога и небо и обрекъ себя діаволу,—впрочемъ не давая въ томъ росписки,—чтобы тотъ помогъ ему въ торговыхъ дѣлахъ и обогатилъ его. Но Іезуиты примирили его съ Богомъ, оказавъ ему матеріальную помощь.

Подъ 17^{23/24} г. посредствомъ іез. амулетовъ расторгнута преступная связь женщины съ діаволомъ.

Подъ 17^{29/30} г., Оршанскаго уѣзда въ имѣніи Поженки Орш. хорунжіа Казимира Стетевича садъ, пять сряду лѣтъ не приносившій другихъ плодовъ, кромѣ массы однихъ только червей, исправился надиво, будучи окропленъ водою св. Игнатія, освященною Орш. Францисканцами. Причемъ, самые черви частію попадали съ деревьевъ на землю неживыми, частію расплозились въ разныя стороны.

1730 г. во дворѣ Орш. кастеляна Петра Ходачинскаго іез. заклинаніями прогнана нечистая сила изъ цѣлаго стада скота, который съ ночи оказался въ крайне возбужденномъ состояніи и весь въ поту.

Подъ 17^{31/32} г., жейщинѣ, послѣ семилѣтнихъ неудачныхъ родовъ, помогла вода св. Игнатія.

Въ то же время, къ больному, преслѣдуемому привидѣніемъ, которое *видѣли и другіе люди*, приимѣнена съ успѣхомъ та же вода.

Въ 1735 г., нѣкто, терпя въ жизни своей только неудачи и отчаясь, вышелъ въ поле и вызвалъ злаго духа, съ намѣреніемъ предаться ему, для приобрѣтенія земныхъ благъ. Является бѣсъ въ видѣ страшной тѣни и обѣщаетъ вызвавшему насыпать богатства пригоршнями, если только ему запишется. Ужаснулся несчастный и выпросилъ себѣ отсрочку на три дня. Но, пользуясь этимъ временемъ, раскаялся, исповѣдался и избавленъ отъ нечистаго разными іез. амулетами.

Въ 1736 г., противъ чародѣйствъ и всякихъ бѣсовскихъ наводженій употреблены были также заклинанія.

а) Подъ 1732 г., рассказывается замѣчательный случай. Приведены были на казнь двое преступниковъ—мужчина и женщина. Первый тотчасъ же былъ обезглавленъ. А когда очередь дошла до женщины, то палачъ еще усилилъ свой ударъ; но, къ общему изумленію, сдѣлалъ ей только маленькій разрѣзъ на шеѣ и пролилъ лишь нѣсколько капель крови. Тогда несчастной дарована была жизнь, а затѣмъ и полная свобода.

щенія Св. Таинъ не иначе, какъ только по установленію Православной Церкви; поводомъ особенной іез. миссіонерской дѣятельности послужилъ свирѣпствовавшій въ 1717 г. голодъ; 5) поучая и исповѣдывая, особенно простой народъ, Іезуиты постоянно встрѣчались съ крайнимъ невѣжествомъ его въ дѣлѣ вѣры и глубокимъ нравственнымъ паденіемъ: весьма многіе не знали даже положить на себя крестное знаменіе, весьма многіе преданы были грубымъ, ужаснымъ порокамъ—святотатству, дѣтубійству и истребленію плода, свотоложству а), нецѣломудрію, ононіи и проч. и проч. б); 6) очевидно, для смиренія плоти, они, Іез., давали весьма многимъ в), особенно ученикамъ своимъ, шляхтѣ и даже женщинамъ, такъ наз., экзерциціи св. Игнатія (д. б., орудія тѣлеснаго истязанія), которыя и примѣнялись къ дѣлу болѣе или менѣе продолжительное время по домамъ или же въ костелѣ, а подъ 17¹/₅₂ г., по случаю юбилея, давались экзерциціи эти и всему народу въ костелѣ, въ теченіе 16 дней; 7) приобрѣтали членовъ своего ордена и проч. и проч. г). Съ 1714 по 1813 г.

Fructus spirituales.

Puncta, ex paradigmate,, anno 1648 11 Aprilis Roma dato, excerpta, pro annotandis fructibus spiritualibus servientia:

1. Confessiones ordinariae auditae. 2. Confessiones generales, ex tota vita exceptae. 3. Confessiones, à longo

а) Изъ многихъ краткихъ указаній на этотъ невозможный порокъ, подъ 1732 г. говорится: a bestialitate, ex qua horrendus sus edidit monstrum semi-hominem semi-feramque, absterritus 1.

б) Если принять въ соображеніе, что еще со времени Городельскаго сейма (въ 1413 г.), православная вѣра и Русская народность обречены были въ Зап. Краѣ на искорененіе, которое съ большою и большею силою и производилось почти непрерывно и, т. обр., край этотъ, до заведенія настоящаго іез. журнала, до трехъ уже вѣковъ находился подъ латино-польскою опекою, то ясно, что вся отвѣтственность за такое грубое невѣжество и глубокое религіозно-нравственное паденіе народа падаетъ прямо и всецѣло на эту опеку.

в) Въ томъ числѣ и вышепомянутому Казимиру Стеткевичу, у котораго чудеснымъ образомъ поправился садъ.

г) На сколько фамиліи іез. патеровъ Витебской коллегіи прописаны въ журналѣ буквально, были они, въ данный періодъ времени, по порядку, слѣдующіе: Іо-

tempore intermissae, institutae: 4. Confessiones sacrilegae correctae (этотъ пунктъ вычеркнутъ и противъ него отмѣчено: prohibitum). 5. Ad confessionem, 1ma vice faciendam, instructi. 6. Sacram. eucharistiam in nostra ecclesia sumpserunt tot. 7. Ab haeresi Lutherana, Calviniana, Phociana reducti ad fidem orthodoxam, in quibus distincta hominum enumeratio exigitur, ut declaravit admodum r. p. noster in suis, ad r. p. provincialem 14 Aprilis 1714 datis, sed sufficit personarum valde illustrium earumque de nomine meminisse, quarum conversio singulariter extitit memorabilis. 8. A Judaismo et Machometismo ad fidem catholicam conversi. 9. A pellicatu abstracti (этотъ пунктъ вычеркнутъ и противъ него отмѣтка: prohibitum). 10. Ab inveterata peccandi

зефовичъ, Романовичъ, Дематовичъ, Кадншевичъ, Хлузовичъ, Пржевлонецкій, Новацкий, Эвертъ, Богдзей, Кононовичъ, Юрецкий, Качановскій, Ионаковскій, Левковичъ, Длуцка, Новодворскій, Мозолевскій, Мирженскій, Косцевичъ, Дубинскій, Пашицъ, Каковскій, Харкевичъ, Куклинскій, Головчицъ, Ванча, Пржестржельскій, Келпшъ, Годлевскій, Ломинскій, Верциховскій, Писковскій, Ровинскій, Левичъ, Вернацкий, Бычовскій, Княжевичъ, Жилинскій, Олендзскій, Реуть, Гейкинъ, Вауниловичъ, Новакъ, Юрьевичъ, Клузинскій, Абрамспергъ, Яккель, Аракеловичъ, Лустигъ, Бржозовскій, Хоминскій, Гродзскій, Руснати, Магнусъ, Анджіолини, Маликсъ, Ольшевскій, Морицъ, Перевскій, Заранекъ, Любсевичъ, Ландесъ, Ластовскій, Скоковский, Мусницкій, Свентоховскій, Корсакъ, Вышвила, Рогалинскій, Гатовскій, Чижъ, Эвансевичъ, Майеръ, Зубовичъ, Пюстоль, Лавриновичъ, Марциневичъ, Захаревичъ, Ржевускій, Подобинскій, Сорока, Склотовскій, Генри, Микуловскій, Дунинъ, Лѣсновскій, Ольшевскій, Горскій, Каца, Зраницкій, Левоневичъ, Жаба, Цлесъ, Одиискій, Ришардо, Бобровскій, Молинари, Хлудзинскій, Петровичъ, Маліонъ, Войдакъ, Лисецкій, Спиритуалисъ, Тыванке, Каменскій, Рыпинскій, Черскій, Снарскій, Бродовскій, Антоневичъ, Бобятинскій, Подберезскій, Сتيبель, Янъ, Полонскій, Чарнышевичъ, Дуро, Будзько, Мигановичъ. Такъ обр., судя по фамиліямъ, Іезуиты эти, за малыми исключеніями, были почти все изъ мѣстной польской или ополячившейся шляхты. Замѣчательно, что они-то, какъ показываютъ цифры, гл. обр., и проводили вліяніе ордена въ массу мѣстнаго населенія, тогда какъ Іезуиты съ иноземными фамиліями, очевидно, мало знакомы съ языкомъ и живіемъ народа и потому не могли завлечь его, мало проявивъ дѣятельности своей въ этомъ отношеніи, а нѣкоторые изъ нихъ, какъ напр., Яккель, Анджіолини, повидимому, даже ничего не сдѣлали. Въ сомнѣніи, эти послѣдніе еще иными путями стремились къ общей цѣли ордена.

consuetudine retracti. 11. Ab occasione proxima relabendi reducti. 12. Odia extincta, reconciliaciones factae. 13. A duello indicto avvocati. 14. Apostatae à fide vel religione ad gremium ecclesiae v. ordinis reducti. 15. Vacillantes in fider oborati. 16. A perpetrando homicidio qualicunque modo, sive praeveniando, sive aliter abstracti. 17. A suffocando v. impediendo fructu faemellae absterritae. 18. A turpi quaestu abductae (этотъ пунктъ вычеркнуть съ отмѣткой: prohibitum). 19. Ab impio nocendi proposito per invasionem, incendij excitationem, vulnerationem, mutuationem, aut aliquo alio modo deterriti. 20. A maleficijs et superstitionibus abducti (этотъ п. такъ же зач. съ отм.: prohibitum). 21. A turpi cum daemone consortio absterriti et sacris amuletis muniti. 22. A pacto, cum Dei et animarum hoste inito v. inundo, abducti. 23. Sacro babtismatis fonte de licentia ordinariorum v. parochorum, aut in necessitate et periculo mortis abluti. 24. Matrimonio iuncti. 25. Agonizantes extrema unctione muniti. 26. Pueri et rudes instructi. 27. Constituti in agone ad mortem piè obeundam dispositi. 28. Rei ad supplicia patienter sustinenda animati. 29. Infirmi, in nosocomijs v. proprijs domicilijs manentes, incarcerati in ergastulis, visitati et spiritualibus ac corporalibus remedijs adiuti. 30. Pueri et infantes ex fimetis ad hospitalia deportati. 31. Ad restitutionem famae et iniquè ablatorum inducti. 32. Desperabundi de animae suae salute in spem meliorem erecti. 33. Ad statum spiritualem v. saecularem seu religiosum directi. 34. Ad pia opera et ad succurrendum per aeleemosynas pauperibus, ad extruenda templa, sacella, altaria et ad erigenda nosocomia etc. inducti. 35. Congregationes, seu sodalitates et confraternitates introductae. 36. Missiones in his et illis locis obitae. 37. Istrucciones, catecheses, exhortationes in aulis, oppidis

v. villis habitae. 38. Aquà s. Ignatij, reliquijs sacris v. herbis benedictis sanati et à tentationibus liberati. 39. Cultus sanctorum et Deiparae per absolutionem certarum devotionum, uti per decemdia, septennas, novennas etc. promoti. 40. Per spiritualia s. patris Ignatij exercitia ad statum spiritualem, ad suscipiendos sacros ordines et ad sacrificium 1ma vice celebrandum dispositi. Plura his similia dicta: Sit zelus.

Adm D G BVM SLOCH et SNPIV.

Anno Dni 1714.

Mense Augusto, Septembri, Octobri, Novembri.

Quidam dispositus ad mortem inter actus frequentes amoris et doloris piè obijt; ad confessionem, 1ma vice faciendam, duo instructi; quorundam generales confessiones exceptae; quaedam extremè uncta persona et valetudini reddita; confessiones multorum audita. Casi. Jozefowicz.

Confessiones auditae circiter 90; missiones absolutae aliquoties cum catechismo; veneficia sublata 1. M R. S J.

Confessiones ordinariae audita 1606, 1ma vice 15, generales 20; sacrilegae correctae 3; in lubrica materia correcti defierunt spurcitas 6; odia intestina deposuerunt 4; a desperatione ad spem erectus 1; famulus militis nne Joannes, annorum 25, Lutheranismum errorem ejuravit et rite absolutus est; illo sposcidit dnus ejus; idem juvenis Basilius ejuravit schisma Photianum et ecclesiam est aggregatus; item confessi sunt 200, ex quibus generales 10; habituati habitae turpitudini abjuraverunt 3; praestigia, vulgo załomy, combusta 4.

Hi sunt fructus patrium, qui praeterito anno ex collegia Vitebscensi abjerunt.

Confessiones ordinariae auditae 680, generales 10; ex Photiano schismate ad gremium s. Romanae ecclesiae excepti 3; infans baptisatus in periculo mortis 1; dispositi ad mortem ex judiciaria sententia decreti 2; dispositi item ad mortem ex infirmitate renati 3; odia et discordiae inter conjuges sedatae 1; missiones plures in varijs locis obitae 40; exercitijs spiritualibus s. p. Ignatij exculti aulici 3. M. K. S. J.

Anno 1714 et 17... Confessiones exceptae 627; ad confessionem lma vice, ritè instituendam, instructi et confessi 6; generales auditae 4; ab anno uno non confessi, rite absoluti 12; ab annis 2 non confessus 1; ab annis tribus unus; confessio sacrilega correcta una; veneficia facto exorcismo sublata in locis 11.

Confessiones longo tempore intermissae . . . sacram evcharistiam in nostra ecclesia.

Confessiones ordinariae auditae 500 . . . institutae 6; sumpserunt 3000; a Judaismo ad fidem catholicam conversus 1; sacro baptismatis fonte de licentia ordinarij abluti duo; matrimonio juncti duo; confessiones exceptae 50. M. Ka.

Confessiones exceptae 400; confessiones sacrilegae correctae 2; ab occasione proxima peccandi reducti 10; ab haeresi schismatica reducti et ad fidem sanctam catholicam adducti 2. Ix. Po.

Confessiones auditae 1000 hominum; a schismate Graeco reductus ad graemium ecclesiae Romanae unus; habituati in peccato v. à pravo habitu revocati 12; rudes in fidei articulis instructi 20. P. M. M.

A die 27 m. Augusti 1715 ad diem 30 m. Xbris. Exceptae confessiones 400; generaliter confessi tres; prima vice duo; ab anno uno non confessi duo, sacrilegam confessionem emendarunt tres. Ella x. Romanowicz, Soc. Jesu.

A 29 7bris ad 29 Xbris exceptae confessiones 323; unus, ad mortem dispositus, pie obiit; sacro baptismatis fonte ex licentia ordinarij ablutus unus; 1ma vice confessi 7. PUD, S. Jesu.

Visae sunt annotationes fructuum spiritualium.

Hucusque missi sunt ad r. p. provincialem, 29 10bris anno 1715.

Confessiones exceptae 300; confess. sacrilega correcta una; ab occasione proximè peccandi 5 seducti; a schismate conversi sunt 4; infans, a semi-duobus annis, contenua lachryma p. exorcismum sanatus est. P. S. J.

Confessiones ordinariae auditae 486; confessiones generales ex tota vita exceptae 3; confessiones, a longo tempore intermissae, institutae 5; ad confessionem, prima vice faciendam, instituti 4; sacram evcharistiam in nostra ecclesia sumpserunt ultra mille; a schismate ad unionem eccles. reducti 2; sacro baptismatis fonte de licentia parochi abluti 2. M. . . .

A 29 Xbris ad 11 Augusti 1716. Excepti confessiones 53 . . . unus, à 27 annis, confessus, inductus ad sacram poenitentiam; ad mortem dispositus unus obiit, munitus sacramentis; a veneficij abstracti 3; ex Judaeo unus conversus, baptisatus ad mortemque, per judicium destinatum, dispositus. Anto. Dematowicz, Soc. Jesu.

A die 1ma Januarij 1716. Auditae confessiones 700; 1ma vice 5; generaliter 10; a schismate ad gremium ecclesiae reducta nomine Anastasia 1; sacrilegae confessiones correctae 3; ab anno uno non confessi ad sacram poenitentiam inducti 5; veneficium sublatum, vulgo zalom, 1. M. Romanowicz, Soc. Jesu.

Ab errore schismatis ad lumen verae catholicae ecclesiae ducti 2; a pravo habitu peccandi 6 expiati; da . . . homologeti in universum circiter 700; incantationes et veneficia sublata, vulgo zalomy, 5. P. M. M. S. J.

Confessiones ordinariae exceptae 150; generales totius vitae 5; 1ma vice ad confessionem instructi 8; missiones in varijs locis, idque remotis, obitae 5; exhortationes, in aulis habitae, etc. 5; deterriti juvenes a peccatis carnis gravibus 6; incantationes et veneficia, vulgo załomy, eruta et combusta 4; domus novae et horrea benedicta 4; exercitia s. Jgnatij commendata et aqua benedicta 10 . . .

Confessiones auditae ab Augusto ad Decembrem exclusive 156; ex poenitentibus aliqui, ab anno vel duobus non confessi, absoluti sunt; conciones dictae 3.

1716. Confessiones exceptae ab 6 Augusto ad Decembrem inchoativè 180; discordiae inter conjuges septimae; odia inter alios extincta; excursionos ad infirmos factae duae, transurbanes; rudes instructi aliquot. T. P. S. J.

A 1 Augusti ad 15 Decembris. Confessiones auditae 195; sacrilega, silentio contecta confessio a pluribus annis, correctae 1; a consuetudine peccandi carnaliter abstracti 14; ad primam confessionem faciendam instructi 2; nobilis puella, annorum 16, a schismate ad Romanam ecclesiam reducta 1. Sodalitas sub titulo Imm. Concept. B. M. ab combustionem templi in communi civitatis incendio, per Moschos causato, renovata magno nobilitatis solutione et devotione. S. D. S. J.

Visum est hucusque annotatio fructuum spiritualium. Confessiones ab Januario ad Augustum exclusivè auditae sunt 683, ex quibus tres factae ex tota vita; instructi primacies ad confessionem et confessi 11; incantationes, vulgo załomy, praeviis exorcismis destructae in locis 4; missiones institutae ad loca post 5—6 milliaria ubique catecheses adhibitae. P. A. G. S. J.

A Januario 1717 ad Novemb. Confessiones auditae 408; confessiones sacrilegae a pluribus annis correctae 7;

generalis ex tota vita 1; a succubinato adulterino, in quo annis 10 et amplius mansit, revocata 1; ab incestu adulterino in 2do pede revocatus 1; a consuetudine peccati carnalis absterriti 22; a propinatione veneni deterrita 1; a bestialitate absterriti 2; prima vice confessi et instructi 5. P. S. D. S. J.

Sacri baptismatis fonte cum licentia parochi abluta 1; sacramento eucharistiae refecti in templo nostro 2600 et amplius; decemdia ad sanctum Xaverium studiosi conules et externi utriusque sexus plures peregerunt.

Confessiones ordinariae auditae sunt 340; ab annis 4, 5, 7, 10 non confessi expiati 10. Daemonibus se dedicans et mortem optans, imo isto fine accedens ad confessionem, ut post hanc inferret sibi mortem blasphemansque in Deum, deterrita; ab his vitijs rectificatis, cum dolere et firmo animo proposito absoluta. Asvetus ad incantationes exquirendas ab aliquot annis, detestatus est suam malitiam cum firmo proposito. Voluptatibus carnis, id est, pollucionibus, procurandis a fetu, habituatis ab 10 v. 6, 5 annis, absterriti et ad emendationem seriam reducti quinque. Quatuor pueri a petulantijs voluptuosae carnis serio absterriti. Infirmi dispositi 10; ad mortem 1; curati (?); infirmi ab alijs partibus terrae, Graci ritus, disponi (siti?) ad mortem, per confessiones et communicationes, 30; matrimonium occultè invalidum dispensatum, ratificatum novo consensu; incantationes, vulgo zalomy, sacra exorcisma depulsae, erutae atque combustae 8; ab incantationibus absolutus 1; instructi ad 1nam confessionem 3. Excursus erat pro missionibus ad infirmos disponendos: ad miliare 1num 10, ad miliaria 16 semel, ad milliaria 70 semel. Multitudinem pauperum ad 200, tempore famis, collegium nostrum sustentavit ab Aprili ad Augustum inclusive, partim eleemosynis collegij, partim aliorum do-

minorum, per nostras tum provisiones procuratis. Catechisata talis multitudo 5, ita, ut ac per plurimi per confessionem et communionem disposuerunt se ad mortem ex utroque sexu. M. K. S. J.

Confessiones a Septembri ad Decembrem ordinariae auditae 160; confessiones sacrilegae tres correctae; ab inveterata peccandi consuetudine reducti 2; infirmi visitati 2. P. C. C. S. J.

Cum saepe grassaretur hisce in oris fames, populus, quâ concionibus, quâ privatis nostrorum persvasionibus ad sublevandam inopiam pauperum, nostra in ijs alendis usus est opera, quos nostri numero trecentes, interdum 500 et ultra, ab Aprili usque ad ultimos ferme Julij dies indefatigabiliter etiam proprijs ex parte victualibus aluere in corpore vim, non totidem in anima verbo Dei, sacramentis poenitentiae et eucharistiae, ut perhibent testimonia data et receptae de peractis sacramentis schedae. Confessiones exceptae 1000, prima vice accedentes ad sacramentum et rudes instructi sunt aliquot; ad mortem tam cives, quam advenae dispositi 310; excursus est ad missiones decies ibique exhortationes habitae odiaque inter conjuges extincta; e schismate ad unionem adductus unus; załomy erutae bis. T. P. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A Novembri m. anni 1718 (1717?) ad Julium inclusive anni 1718. Confessiones ordinariae auditae 612; confessiones generales totius vitae 3; ad confessionem prima vice faciendam instructi et expiati 6; confessiones sacrilegae correctae a pluribus annis 2; ab incestu revocati 3; a carnali consuetudine absterriti 10. S. D. S. J.

A Decembri anni 1718 (1717?) ad Julium inclusive anni 1718. Confessiones exceptae 1000; generales 10; confessiones correctae 2; infirmi visitati et casu confessiones auditae 5; ad mortem dispositi 2; dissensiones

inter conjuges extinctae 1; catecheses in missionibus dictae 3; xenodochia visitata et catecheses dictae 3; rudes et pueri ad confessionem instructi 6. Thad. Piszczewski, s. J.

Confessiones exceptae 140; matrimonium discors, post utrisque conjugis veram confessionem et sacram refectionem eucharistiae, reconciliatum 1; domus novae benedictae 5; exorcismi facti sunt supra pecora 3, uno autem depulsae sunt fere evidenter incantationes; sacris exorcismis depulsae sunt incantationes et veneficia, vulgò in nonnullis partibus vocari solitae załomy, 17, Dei gratia providente absque ullius patris familias nocu-mento; exercitia spiritualia duobus tradita, iisdem exercitati grater ex tota vita sunt confessi. Ad mortem confessione et sacra exomologesi dispositi, ex tota vita confessi infirmi 2. Excursum est pro missionibus ad depellenda veneficia post miliaria 1, 2, 3 et quinque ad vicies 17; ibidem simplices et rudes per catechesim eruditi ac instructi, ne deos alienos quaerant, reductique sint a veneficijs procurandis et exercendis toties. A carnali consuetudine absterriti 8. R. K. S. J.

Anno 1718 ab Augusto ad 20 IXbris. Confessiones exceptae 371; ex his 1 ex tota vita, generales 2; excursum ad infirmos ultra 5 miliaria semel, ubi confessi, communicati et dispositi 3; conciones domi dictae 2, in excursionem ad milliare 1. I. S. S. J.

Anno Dni 1718, a Februario ad Decembrem. Confessiones 490 exceptae; ex tota vita duae, generales 3; discordes ad concordiam inducti 3; conciones in missione Mirensi dictae 18; conciones, praeter domesticas a festis et a Dominicis, in extraneis templis, tam Latini, quam Graeci ritus, dictae 7; catechismi 3; ad affectum et amorem specialiore singularioreque inducti sunt plures erga Christum Dnum passum, quem ex suo af-

fectu argento aliisque rebus, dono oblatis, condecorarunt et sunt condecoraturi. C. X. S. J.

A primis Julii ad Decembrem exclusivè. Infirmi ad mortem dispositi 5, ex quibus unius extremae unctionis sacramento munitus; confessionibus expiatae varij status hominum 250; sex ex tota vita confessi; sacrilegae confessiones correctae 10; conciones in domestico templo dictae 6, in extraneo 2. C. B. S. J.

Ab Augusto ad 9brem. Confessiones ordinariae exceptae 71; ad confessionem prima vice instructae et exceptae 2; ab incestu in 2do gradu absterriti 1. S. O. S. J.

Redditi sunt fructus spirituales hucusque.

Visi sunt hucusque fructus sprles.

A Decembri ad Augustum. Exceptae confessiones 210; reconciliati duo; a scrupulis nugacibus liberatus 1. C. C. S. J.

Confessiones ordinariae auditae sunt 354; ab annis aliquot non confessus peccata carnis ritè confessus et absolutus unus; primo instructi ad confessionem confessi 10; sacrilegus ab annis 10 unus; mulier, dubia de morte mariti, secundas nuptias inivit, absterrita a concubitu malae fidej; infantes baptisati 21; ad missiones excursus est post milliare unum cum Venerabili 4; incantationes, vulgò załomy, expulsae sunt 4; confessiones ex tota vita 6. M. K.

Anno 1718, a 30 IX bris ad Xbrem inclusivè. Confessiones ordinariae exceptae 295; visitatus, absolutus et communicatus 1. P. S. S. J.

Anno 1719, a Januario ad 8 Novembris eiusdem anni. Confessiones ordinariae tum domi, tum in missionibus exceptae, 1262; paschales in missionibus et domi 332; ex his prima vice confessentes instructi 5; infirmi visitati, absoluti et communicati tum in civitate, tum extra, 9; extremè uncti 5; exhortationes, in missioni-

bus dictae 8; maleficia, vulgo załomy, in pagis, facta in segetibus, praemisso exorcismo ecclesiastico, exusti 10. I. S. S. J.

A Novembri inclusivè anni elapsi ecclesiastici ad 9brem currentis. Exceptae confessiones 500 tum in templo nostro, tum in missionibus; astiti legitimum ineuntibus matrimonium duo: Głuszynski, subdapifero Wołkoviensi ejusque consorti; infirmi varij visitati in civitate, duo sacramentis in viam aeternitatis muniti. Apud illustrissimum castellanum missones 6 obivi cum concionibus, duas seri ob absentiam dominorum. Ad eandem aulam aliquoties excurri pro dispositione 2 extremè decumbentium, ex quibus duo extremam unctionem acceperunt. Tempore Paschatis missio cum concionibus peracta. In templis extraneis dictae conciones 4; in proprio templo, anno praeterito, scholastico saepius, ob infirmam valetudinem ordinarij (sic). Miculinium cum concione, pro indoctione confraternitatis S. Annae excurri. C. B. S. J. mp.

A Decembri anni 1718 ad Novembrem anni 1719. Exceptae confessiones ordinariae 116; generalis 1; baptisati 1; ad mortem cum extrema unctione munitus 1; baptisata una filiola illmi castellani Viteb.; confessiones correctae 3; ad primam confessionem instructi et expiati 4. S. D. S. J.

A Septembri anni 1719 ad Novembrem inclusive anni ejusdem. Exceptae sunt confessiones 156; prima vice ad confessionem instructus est 1; usurarius ad resarcitionem inductus est 1; inductus est ad deponendum odium 1, ad restitutionem famae 1. S. C. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

Annus 1720.

A 9 IXbris ad 1719, ad 4 Februarij 1720 inclusive.

Confessiones 424; rudimentis fidei instructi 1ma vice confessi 6; in excursione ad missiones exhortationes dictae 3; ad infirmos, tum in civitate, tum extra, excursum est 6; exercitia spiritualia tradita sunt studiosis tribus; confessiones generales exceptae 3; exorcismus factus 1. I. S. S. J.

A Decembri inclusive anni elapsi ad Augustum currentis. Confessiones exceptae 948, ex quibus ex tota vita generales auditaе sunt 15; a longo tempore intermissae confessiones 3; sacrilegae correctae a longo tempore 3, ab annis 20, 1; ad confessionem, prima vice faciendam, instructi 2; in fide vacillans roboratus 1; a superstitionibus abducti 2; ad restitutionem famae inducti 4; ad restitutionem inique ablatarum iucti 4; desperabundus de animae suae salute in spem meliorem erectus 1; exercitia spiritualia tradita sunt 1; infirmi visitati et sacra synaxi refecti 5. S. C. S. J.

A Novembri ad Augustum anni moderni. Exceptae confessiones 100; ad infirmos excursi ter; missionem semel obivi; baptisavi infantem nomine Teressam, perillustris m. dni Michaelis Głuszynski et Christinae ejus consortis filiam. C. B. S. J.

A 1ma Decembris 1719 ad ultimam 8bris 1720. Auditaе sunt confessiones ordinariae 620; generales ex tota vita 32; instructi ad confessionem et 1ma vice confessi 3; tradita sunt exercitia spiritualia octodiurna studiosis 14; ad missiones excursum est semel ad 8 milliaria, pro depellendis exorcismo sacro incantationibus, et 6 depulsa sunt, vulgò załomy; item post unum milliare incantationes, vulgò załomy, 8; excursum est pro missione ad infirmum cum sacro; pro confessione excipienda et communicando post milliare unum semel; post milliaria 5 semel; item ad alios

infirmos cum sacra communione post milliare unum semel; item post 5 miliaria semel. M. K.

A 15ta Augusti anni 1720 ad ultimam 8 bris anni ejusdem inclusive. Confessiones auditae 349, ex quibus una fuit generalis ex tota vita; infirmi visitati tres; a pravo habitu per frequenter iteratas confessiones absterritus unus. F. S. S. J.

A mense Augusto die 15 inclusive. Ordinariae confessiones auditae sunt 87, ex tota vita 1; pro confessione, 1ma vice facienda, instructus 1. Quaedam persona genere nobilis, odium grave habens in quemdam proximum inferiore genere, post adhortationem, à quodam, è nostris factam, est reconciliata. Ad infirmam bis excursus cum sacra est. P. K. S. J. mpr.

A Decembri ad Octobrem. Confessiones auditae ordinariae 162; prima vice confitentes instructi 5; habituati a carnali consuetudine absterriti 2; ad mortem disposita et extremè uncta 1; generales confessiones auditae duae. S. D. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A primis Novembris anni 1720 ad 24 Aprilis 1721. Confessiones auditae 1010, ex quibus generales ex tota vita 13; harum sacrilegae correctae 6, duo ab annis 4, unus plusquam ab anno non confessi, auditi et de obligatione annuae confessionis instructi; prima vice accedens instructus est; infirmi visitati et sacramentis muniti 8; ab habitu peccandi abductus 1; duo incarcerati saepius visitati, quorum unus sacramentis munitus et a mortis sententiâ (quam subiturae) erat liberatus; unus adultus baptisatus, praevia requisita instructione. F. S. S. J.

A die 26 Julij anni 1720 ad diem exclusive 31 Julij anni 1721. Auditae confessiones particulares 593, universales circiter 10; dispositi ad mortem 5; extremè un-

cti 3; missiones absolutae 5; catechismo instructi 14; matrimonio junctum par unum; ad Iam confessionem praeparati 5; sacro viatico muniti sex; pacificati inter se duo. C. M. S. J.

A Januario anni Dni 1721 ad Septembrem inclusive. Poenitentium—confessione simplici confessi sunt 955, ex tota vita 26; exercitia spiritualia octidua tradita sunt saecularibus duobus; in viam aeternitatis dispositi sunt duo, ijdem sacris oleis uncti. Reus quidam plebeius, per decretum mandeburgense Vitebscense damnatus ad mortem, est dispositus in ultimum carnificis ictum, per decollationem capitis; post quam in publico fero dicta est exhortatio, qua adhortabatur populus, grandia scelera ne penetrentur, maxime infanticidium, propter quod recens mortuus capite plexus est. In missionibus ad varios locos dictae sunt exhortationes 14. Conjuges, male secum viventes multos annos, tandem sunt fundamentaliter reconciliati. Personae duae, quarum una tali premebatur afflictione, ut non haberet modum, quo nam viveret; altera extraordinario in pede magno nimis laborans dolore, ex consilio confessarij, dum decendum ad s. Xaverium inchoaverunt illudque maximam cum fiducia finiverunt, suae consolationis recepere effectum: prior talem reperit heram, quae afflictae specialis facta est benefactrix et tectrix; posterior, post tot media naturalia adhibita a varijs ante et haec omnia in cassum, miraculose plane facta est sana in pede, quae annum integrum et ultra non valuit incedere, hodie Dei gratiam, ope thaumaturgi Xaverij, firmo graditur passu. Quaedam ex plebeijs, capitis dolore laborans, post evangelium S. Joannis supra caput suum lectum, tale sensit in se levamen, ut jam ei minimam abhinc caput doleret. Aquae s. p. n. Ignatij gratiam multi infirmi, maxime puer-perae in partu difficiliore sunt expertae. Rudimen-

tis fidej orthodoxae instructi et 1ma vice confessi 4. Ad infirmos et incarceratos intra et extra civitatem excursions factae sunt 10. P. K. S. J. mp.

A primis Januarij 1720 ad ultimam 9bris 1721. Confessiones ordinariae 300; generales 13; infirmi sola confessione expiati 4; infirmi (ad quos excursus est post milliare confessati et communicati 7; extremè uncti 3; veneficia et incantationes, vulgo załomy, sacris exorcismis depulsa 4; excursus est etiam pro audienda confessione et communicanda infirma, a 5 millia, vicibus 3bus; ad limites Moscoviae, ad millaria 9, pro audienda confessione et communicando occulto catholico semel.

Judaea quaedam, à sua perfidia recedens, instructa principia fidej et baptizata in nro templo; item eadem matrimonio sancto juxta ritum s. Romae ecclesiae juncta in nro templo. M. K.

Noster ptr Bogucki: conf. ordinariae 50; ex tota vita unus; sacrilegum correxit ab annis 20; item confessiones ordinariae 96; generalis 1; 1ma vice instructi 5; consuetudine carnali absterriti 8.

Visi sunt hucusque annotati fructus spirituales.

A mense Januario anni Dni 1722 ad Julium inclusivè ejusdem anni. Confessi sunt ex tota vita 268, confessione communi 1223; duo, innocenter incarcerati, sunt a carcere liberati; extra civitatem excursions factae sunt 5; ad infirmos varios, quorum confessiones sunt exceptae dataeque communiones, ex his duobus data est extrema unctio. Ex decreto castrensi ad mortem sunt damnati 3, quorum ultimo vitae momento adstitit unus ex nostris; post executionem decreti, dicta exhortatio publica ad populum, ne haec et similia in posterum ab ullo patrentur scelera (?). In missionibus dictae sunt exhortationes 5. Duae matronae, post finitam decemdialem devotionem ad s. Franciscum Xaverium, expertae sunt specialem

gratiam à s. Erancisco Xaverio; quarum una suo marito impetravit à Deo horrorem abusus cremati, altera, impatiens afflictionum, facta est patiens. Quidam ex nobilibus, nimis abutens cremato, post seriam admonitionem abhorrujt sibi crematum constitujtque cum sua uxore singulis diebus in nostro templo audire 1mam sacram. Duae foeminae, odium inter se grave habentes, post multas admonitiones sunt sibi reconciliatae.

A decima quarta Julij anni 1722 ad 11mam 9bris anni ejusdem. Confessiones exceptae 348; generales 2; confessiones correctae 2; ad confessionem 1ma vice instructi 2; iufirmi visitati et eorum confess. audita 3; a carnali consvetudine abstracti 10; a bestialitate abstractus 1; a superstitionibus 5; in missionibus dictae exhortationes 5. S. R. S. J.

A Novembri anni 1721 ad 13 Novembris anni 1722. Confessiones generales anditae 39; ordinariae 155; correcti a pluribus annis 2; a consvetudine carnali abstracta 1; ab apostasia a fide et qui conculcata imagine Xti Deum et coelum abnegaverat et baptisma renunciaverat ac se daemonei devovit (non tamen chirographum dedit), ut eum in contrarijs mercaturis juvaret et divitem faceret, ad meliorem mentem revocatus et Deo reconciliatus 1.

A primis Septembris 1722 ad 18 Novembris anni ejusdem. Confessiones audita 320; generaliter confessi 12; infirmi extra urbem visitati 2, quorum unus, post confessionem factum, ope aquae s. Ignatij et lectione evangelij supra se, convaleuit; in missione audita 3. B. I. S. J.

Ab Januario inclusive anni currentis ad Decembrem exclusive. Exceptae confessiones 200 generales, ex tota vita 10; propter rudes ruriculos catechismus dictus ter; conciones in aliis templis dictae 4; in missione duae; in-

firmus ad mortem dispositus unus, infans baptizatus unus; ad infirmum post miliaria 5 bis excursi. C. B. S. J. mp.

Ad ultimam 9bris 1722. Confessiones simplices exceptae sunt 684, generales ex tota vita 90; infirmi dispositi confessione et communione 4; extremè uncti 2; incantationes, vulgo załomy, sacris exorcismis depulsae 26; missiones obitae ad infirmos 6. M. K.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

Exceptae confessiones ordinariae 45; sacrilegi ab aliquot annis correcti 3; lma vice instructi ad confessionem 3; confessi ex tota vita 7; infirmi dispositi confessione et communione 3; extremè unctus 1; a consuetudine peccandi revocatae psnae 5; domus novae benedictae 2; supra pecora et horrea exorcismi facti 2; incantationes, vulgo załomy, sacris exorcismis depulsae 3; saeculares duo exculti exercitijs spiritualibus. M. K.

A 18 Novembris anni elapsi ad 28 Augusti anni currentis. Auditae confessiones circiter 600; dispositi ad supplicium, praemissis promittendis, 2; Alij duo supplicandi auditi confessionem ac instructi cum reliquis socijs ad supplicium et agonem pie subeundum; in missionibus, ad quas facta fuit excursio vicibus 6, auditae confessiones 20, catechisati sunt rudes, dictae exhortationes post sacrum; infirmi auditi confess. 2, ex illis inunccicatus 1, qui brevi vita decessit; domi infirmi auditi confess. et inunccicati st 3; infirmorum, in plateis iacentium, auditae confess. 4; ijdemque instructi ad sacram inunctionem suo ritu schismt. Graeco suscipiendam; dispositi ad agonem et sacramentis muniti in urbe duo, extra in pagis duo; exercitijs splibus sacris exculti 5; studiosi scholares 4, extraneus 1; in missione unus infans baptizatus; maleficia sacris exorcismis expulsa in locis 5. B. T. S. J. Conversus unus ex Judaeis et jam baptizatus

apud unitos Rhutenicos, in collegio edoctus articulos et misteria fidei, et prima vice confessione expiatus, ad sacram eucharistiam accessit. Idem, qui supra.

A Decembri anni 1722 ad ultimam Julij. Confessiones ordinariae 150; correctae a pluribus annis 6. P. C. Bogueki, S. J.

Ab 11ma 9bris anni 1722 ad 21 8bris an. 1723. In universum confes. audita 872, ex quibus prima vice 6; sacrilegae correctae: unius a 30 an., alterius a 20 an., 3tij a 12 an., 4ti ab 1, ex tota vita 8; a consuetudine carnali abducti 10; a superstitione abstracti 10; infirmi visitati 2; incantationes, vulgo załomy, per sacros exorcismos depulsae 74. S. Go. S. J.

A Decembri anni 1722 ad Octobrem inclusivè. Confessiones audita 163; correcti 2; a carnali consuetudine abstractus 1. S. D. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A 21 8bris 1723 ad 26 Julij 1724. Confessiones audita in universum 302, ex quibus prima vice 3; infirmi visitati et auditi confess. 5; infantes baptizati 4, veneficia per sacros exorcismos depulsa 3. S. E. S. J.

A 18 8bris 1723 ad 26 Julij anni 1724. Confessiones audita in universum 308; infirmi visitati 3. G. C. S. J.

A Septembri anni 1723 ad Decembr. anni 1724. Confessiones audita in universum 605, ex tota vita 4; habituati correcti 3; rudimenta fidei docti 3. A. I. W. S. J.

A 28 Augusti anni 1723 ad 19 Novembris 1724. Audita confessiones in universum circiter 950, ex his ex tota vita factae 12; sacrilegae correctae, ab annis 4, 3, 2 neglectae, innovatae 15; ad faciendam confessionem 1ma vice et ad sacram eucharistiam instructi 6; exercitijs spiritualibus s. patris instructi 13, ex quibus fecit 1 il. p. parochus Biesienkoviensis; ad supplicium justitiale dispositi 2; veneficia varia per sacros exorcismos

et aquam benedictam s. Ignatij depulsa 7; suffocando fructu absterrita una; a turpi consortione cum daemone abducta, sacris amuletis munita, confessionem audita et ad sacram eucharistiam disposita 1; a superstitionibus absterriti 7; in missione matrimonio juncti, praemissa confessione, paria 5; iidem spirituali doctrina et catechesi instructi; in missionibus varijs audita confessiones et communicati sunt 40, ex quibus insignui 5, specialiter in missione Smolenscensi 16 et infans 1 Luteranae sectae parentium baptizatus est; praeterea in omnibus missionibus habitus catechismi; ad societatem ductus 1. B. I. S. J.

A Januario anni 1724 ad Novembrem. Audita confessiones 159; correctae a pluribus annis 5. S. D. S. J.

A 7bri anni 1724 ad 23 9bris. Audita confessiones 736; ex his generales 19; sacrilegae correctae 6, ab annis 2, 3; prima vice pro confessione facienda instructi 5; a pravis habitibus abducti 8. Bas. Kadyszewicz.

A Septembri 1724 ad 9brem inclusivè. Audita confessiones 178, generales 31; habituati reducti 2; infirmi sacramentis muniti 2; moribundus dispositus ad agonem 1. I. G. S. J.

A Decembri anni 1724 ad Augustum inclusivè anni 1725. Confessiones audita 356; ad restitutionem famae adducti 5; ab annis 5 et 6 non confessi ad confessionem inducti tres; missio in Moschovia habita semel, ubi confessiones exceptae et communiones datae paschates catholicis militibus 21. A. W. S. J.

A 23 9bris anni 1724 ad diem 13tiam Augusti anni 1725ti. Audita confessiones 1708, ex his generales 32, sacrilegae 9, ab annis 20, 3, 1; prima vice pro confessione instructi 15; a desperatione per confessionem abducti 2; habituati correcti 9. Basilius Kadyszewicz. S. J.

A 19a Novembris anni 1724 ad 20 am 7bris 1725.

Confessiones ordinariae auditae 500, ex his generalei ex tota vita exceptae 15; ad confessionem 1ma vice faciendam instructi 7; ad supremum agonem rite dispositi et sacramentis muniti 3; in missione, ex facultate r. p. rectoris, baptisavi infantes duos; ad religionem nrae societatis instruxi unum 1; in missionibus varijs, quarum numerum, post elapsam scriptionis spiritualium fructuum spacium, possum secure numerare vices 10; catecheses et exhortationes spirituales nunquam sunt intermissae; conjuges rixantes ad amicitiam sunt reducti 2. B. S. S. J. Exorcismos supra veneficia feci in locis 7, apud varios hominum status; exercitijs spiritualibus per 5 dies 71,—3 aulici, reliqui scholares, per triduum 2,—unus aulicus, alter studiosus.

A d. 3. Decembris anni 1714 (sic) ad 20 mens. 7bris 1725. Confessiones ordinariae, tum domi, tum in missionibus, auditae 627; ex his generales ex tota vita exceptae 13; sacrilegae correctae 5; ad confessionem, 1ma vice faciendam, instructi 9; a pravo habitu peccandi retracti 3; a veneficijs et superstitionibus abducti duo; infantes de licentia r. dni commendarij baptizati in missione 3; infirmus visitatus et scmo scmo reffectus 1; ad restitutionem famae et male ablatorum inducti 3; pueri rudes in missionibus edocti preces et rudimenta fidei 7; exorcismi supra veneficia facti in locis 5. T. T. S. J.

A die 20 7bris ad 2 Decembris. Confessiones auditae circiter 300; infirmi communicati et confessionem auditi 5; ex quibus unus senior ad supremum agonem oleo sacro unctus est et pia doctrina ad mortem subeundam imbutus; corpus ad sepulturam deductum et in domo defuncti allocutio pia ad cognatos aliosque praesentes et assistes funeri habita semel.

Ab Augusto exclusive. Confessi. auditae circiter 100. P. A. M. S. J.

Ab Augusto. Confessiones exceptae 254. P. H. P. S. J.

A d. 20 7bris ad diem 6tam Decembris. Confessiones ordinariae auditae 273; ex his generales ex tota vita 5; sacrilegae correctae duae; a pravo habitu peccandi abducti et ad frequentiore confessionem inducti duo; ad confessionem, 1ma vice faciendam, instructi 5; infirmi visitati post aliquot millaria et ssmo eucharistiae semto refecti 2. T. T. S. J. mp.

Visi sunt hucusque annotati fructus spirituales.

A Decembri ad Augustum. Confessiones auditae st 459; schismaticus unus revocatus; sacrilegae correctae 20; prima vice instructi 6. A. P. S. J.

A die 2da 10bris anni 1725 ad Augustum exclusive anni 1726. Auditae confessiones 800; prima vice ad confessionem et susceptionem ss. eucharistiae instructi 10; schismatici ad gremium fidei reducti 2: unus de nomine et cognomine Michael Romaszkievicz, recenter redux. ex Moschovia, natus ibidem ex parentibus nobilibus catholicis, abductis in captivitatem; altera inferioris sortis foemina, fere profuga, a parentibus schismaticis, a quibus cogebatur ad perseverandum in schismate. Ad agonem supremum dispositus, omnibus sacramentis munitus 1; eiusdemque corpus domo eductum, praemissa allocutione ad cognatos aliosque praesentes. Ex Judaismo conversi, edocti fidei rudimenta et ad sacramentum baptismi dispositi 2, iisdemque procurati patrini simul et tutores, sive provisores in temporalibus. Exercitijs spiritualibus exculsi ex juventute scholari 9,—per dies 8 septem, per 3 duo. Promoti ad religionem nrae societatis 2. Confessiones, ab aliquot annis intermissae, auditae 10. Maleficijs, sive veneficijs, affecti exorcismis sacris et aqua benedicta s. Ignatij adjuti 3; supra eadem veneficia factus exorcismus ad minimum in 30 locis. Uxor cum marito, qui diu cum

2-da inepte vixit, reconciliata. Moribundis in agone, ritus Graeci, astitum duobus. B. T. S. J.

Ab 8 10bris 1725 usque ad 1ma 9bris 1726. Confessiones auditae 466; sacrilegae ab annis 15 correctae 8, ab annis 40 3, ab annis 20 10, ab annis 17 1; infirmus visitatus ultra 5 milliaria et sacra synaxi refectus 1; in civitate visitati duo et sacra cummunione refecti. P. A. S. J.

A die 6ta Xbris ad Augustum exclusivè in anno 1726. Auditae confessiones in universum 647; ex his generales ex tota vita 7, ab annis 3 bus, 2 bus intermissae institutae 2; sacrilegae ab anno uno, duobus, quinque correctae 3; ad confessionem, 1ma vice faciendam, instructi 9; a pravo habitu peccandi retracti 5; a duello advocati 2; ab impediendo fetu absterrita 1; incantationes per sacros exorcismos depulsae in locis 3bus; sacro baptismatis fonte abluti 2; ad restitutionem famae et iniquè ablatorum inducti 3; pueri et rudes instructi et edocti preces; in missionibus instructiones et catecheses habitae. T. T. S. J.

Ab 11 Julij anni 1726 ad 1 10bris exclusive ejusdem anni. Confessiones in universum auditae 720, ex quibus generales ex tota vita factae 190; sacrilegae ab annis 10, 15, 18 correctae 28; ab habitu ac consuetudine peccandi revocati ad meliorem vitae statum 117; infirmi visitati, tum intra, tum etiam extra urbem, sacramentisque muniti 7; prima vice ad confessionem ac sacram communionem instructi 3; veneficijs affecti exorcismis ac aqua s. Ignatij adjuti 7; incantationes, per veneficium illatae, per exorcismos depulsae 2; rudes varijs in locis rudimentis fidei imbuti. P. F. X. K. S. J.

Ab Augusto anni Dni 1726 inclusive ad Decembrem exclusivè. Auditae confessiones 950, ex quibus generales fuerunt 90; sacrilegae correctae 5, ab annis aliquot in-

termisſae, factae 3; ad confessionem, 1-ma vice faciendam, et ad ſacram inunctionem instructi 10; infirmi frenetici ſacris exorcismis et aqua luſtrali ſ. Ignatij, praemiſſa exhomologeſi, adjuti 4; exercitijs ſ. patris per 8 dies exculi ſunt 2, externi, ex quibus unus uxoratus; infirmi periculose auditi confessionem, communicati et uncti 2, ſed Dei gratiâ convaluerunt; visitati intra et extra urbem infirmi 10, duo ex illis confeſſi, inuncti ſunt. B. T. S. J.

Confessiones auditae 53; ex Judaismo converſi, baptizati, adulti 2; item filius, annorum 3 circiter, cum ſuo patre ſvaso baptizatus 1; ex catholicis parentibus infans una baptizata, cum facultate parochi. S. D. S. J.

A d. 1ma Auguſti ad 1mam Xbris excluſivè, in anno 1726. Auditae confessiones in univerſum 645, ex his generales ex tota vita 25; ſacrilegae correctae 9; ab annis 4, 5, 10 non confeſſi abſoluti 3; ad confessionem, 1ma vice faciendam, instructi 7; infirmus visitatus et ſacra ſynaxi reſectus 1; ſacro bap̄tismatis fonte ablutus 1; a pravo habitu peccandi retracti 3; veneficia per ſacros exorcismos depulſa in locis 5; per eoſdem exorcismos et per praelectionem evangelij S. Joannis ſuper capita infirmorum, priſtinae ſanitati reſtituti tres; dolore verò capitis laborantes duo; rixae et odia composita et ſopita inter duos; a ſuperſtitionibus reducti 3. T. T. S. J.

Viſi ſunt hucusque fructus ſpirituales.

A Decembri incluſive ad Auguſtum anni Dni 1727 excluſive. Exercitijs ſpiritalibus ſ. p. Jgnatij exculi ſeptem; confessiones auditae circiter 1000, generales ſupra 20; pro confessione, 1ma vice facienda, instructi et (ad) percipiendam eucharistiā 10; ex Luteranismo in gremium eccleſiae reducti et fidei catholicae confessionem edocti 2; infantes in miſſionibus baptisati 2; ab habitibus peccatis abſterriti et abducti 11; pro ſupremo

agone dispositi 5; depulsae incantationes et veneficia per sacros exorcismos 6. B. T. S. J.

A Decembri ad Augustum. Confessiones auditae 485; prima vice confessi 15; infirmus in civitate visitatus 1, qui et piè obijt; sacramentis munitus, extra civitatem 1 et sacra synaxi reffectus. A. M. S. J.

Confessiones auditae 80. M. Ka.

A 1 10bris ad Augustum exclusive anni 1727.

Confessiones in universum auditae 767, ex quibus generales factae 3; sacrilegae ab aliquot annis correctae 2; a pravo habitu atque mala consvetudine peccandi ad meliorem vitae statum revocati 30; infirmi vasitati, tum intra, tum extra urbem post aliquot milliaria, ex quibus 15 sacramentis poenitentiae et eucharistiae muniti, 2 sacramentum extremae unctionis susceperunt; ab heresi Lutherana ad orthodexam conversus fides, publicè revocando, 1; incarcerati visitati sacramentisque tum poenitentiae, tum eucharistiae muniti 2; infans baptisatus 1; 1ma vice ad confessionem peragendam ssmamque suscipiendam eucharistiam instructi 8; missiones per varia loca, praesertim ante Pascha, non sine animarum fructu absolutae, 5; catechismi ad rudes dicti 5; infasciationes e varijs locis per exorcismos aquamque lustralem s. Iguatij depulsae 3; rudes rudimentis fidei instructi. I. F. S. J. mp.

A die 1ma Xbris ad Augustum exclusive anni 1727.

Confessiones ordinariae auditae 479; ex his generales ex tota vita exceptae 8; e longo tempore intermissae, scilicet ab annis 3bus, 2bus, institutae 4; sacrilegae correctae 9; ad confessionem 1-ma vice faciendam et ad sacram eucharistiam rite suscipiendam, instructi 13; ab inveterata consvetudine peccandi retracti 3; a veneficijs et superstitionibus abducti 2; infantes baptisati 8; infirmi visitati et sacra synaxi reffecti 2; ad restitutio-

nem famae et inique ablatorum inductus 1; missiones in duobus locis obitae ac in iisdem pueri et rudes rudimentis fidei instructi. T. T. S. J. mpp.

Anno D. 1727, a d. 1 Augusti ad ultimam 9bris ejusdem anni. Auditae confessiones 425, praeterea generales 7; sacrilegae confessiones ab an. 10 u 12 correctae 2; infirmi sacramentis et extrema unctione munitus 1; exercitijs spiritualibus exculi saeculares 2; ad confitendum instructus 1; doctrina spirituali informati 7. I. G. S. Jezu.

A 4ta Augusti anni 1727 ad 28 9bris anni ejusdem. Confessiones auditae 453; praeter has, generales ex tota vita 2; infirmi (visitati?) cum ss. eucharistia 3; prima vice ad confitendum instructus 1. Scythia, prius factus schismaticus, postea ad catholicam fidem perductus 1. H. M. S. J.

A 1ma Augusti anni 1727 ad Decembrem exclusivè ejusdem anni. Confessiones scrptales exceptae 200, ex quibus a malo habitu ac vita licentiosa ad meliorem statum revocati 6, generales totius vitae factae 2; infirmi visitati sacramentisque poenitentiae, tum eucharistiae muniti 4; veneficia per exorcismos ac aquam s. Ignatij depulsae 3; doctrinas spirituales rudibus traditae 2; pueri ad confessionem, tum s. communionem instructi 5. F. X. K. S. J. mp.

Ab Augusto ad Decembrem exclusivè anni 1727. Confessiones ordinariae auditae 232; sacrilegae correctae 3; ad confessionem 1ma vice faciendam et ad sacram eucharistiam ritè sumendam instructi 7; infantes baptisati in via et in missione 5; infirmi visitati tres; ad mortem dispositus 1; pueri et puellae rudes ad preces addiscendas et frequentandam confessionem ac communionem sacram instructi ex hoc motivo, ut nisi addiscant perfectè preces et frequentaverint confessionem non

licebit illis nubere, nec ullo modo permittentur. Praeterea multi rudes preces edocti et rudimentis fidei varijs in locis instructi. Veneficia et incantationes per exorcismos et aquam lustralem s. Ignatij depulsae in locis 3 bus. T. T. S. J. mpp.

Visi sunt annotati fructus spirituales.

A 1ma Decembris anni 1727 ad Augustum exclusivè anni 1728. Confessiones sacramentales auditae in universum 344, ex quibus a vita licentiosa ad meliorem revocati 30, generales factae 7; infirmi, tum in civitate, tum extra ad aliquot milliaria visitati sacramentisque muniti 8; conversus unus haeresim Lutheranam publicè in templo expiavit; benedictiones supra infirmos ac infantes factae 5; doctrina Xtiana rudibus puerisque tradita 7; aqua p. s. Ignatij varijs in locis, casibus infirmitatibusque expetentibus experta. F. X. K. S. J. mp.

Ab anno 1727 d. 1ma Decembris ad ultimam Octobris ao 1728. Confessiones susceptae 973; praeterea generaliter confessi 13; corraetae confessiones 2; ab annis semiduobus non confessus ad saepius confitendum inductus 1; ad primo confitendum instructi 5; infirmi sacramentis muniti 2; extremè unctus 1; infirmus visitatus instructus sexies. Abrahamus Zeneco, Gallus natione, Calvinianae sectae, cubicularius illmae Teresiae de Thyssenhausis Oginsciensciae, castellanae Vitebscensis, in aula Martiano viensi, publicè revocavit haeresim et gremio s. eccls. adjunctus, d. 22 Decembr. 1727. Alter, d. 13 Januar. 1728, Michäel Mill, Lutheranus, chirurgus ad aulam perll. m. Frei Bulhak, supdapiferi Vitebscensis, revocavit in templo collegii publicè. Tertius, d. Joannes Rodat, Lutheranus, factor perll. d. capitanei Homelensis, revocavit in templo, die 11 8bris an. 1728. Exercitijs spiritualibus per octoduum exculti in collegio

saeculares externi duo—m. d. Bohomolec, dadifer Vitebscensis; m. d. Antonius Turno, residens illmi referendarii regni Poloniae, Dunin, ad aulam perll. capitanei Zahoranensis; tertius studiosus rhetor, d. Zaranek. Missiones duae peractae Tuloviam (или Толоciam) cum administratione sacramentalia, exhortationibus et doctrina catechetica. Incantationes, seu maleficia, exorcismis et aqua s. p. Ignatij depulsa in locis duobus, versu Sokolnikos. Rudes ppria fidei et mysteria instructi, in excursione Bieliniensi, semel. S. I. S. J.

Anno Dni 1728 a primis Februarij ad Novembrem inclusivè an. ejusd. Confessi variarum conscientiarum poenitentes 1384; dispositi ad aeternitatem 3; visitati infirmi 19; schismaticus unus accessit ad s. Rnam ecclesiam. Raph. Chluzowicz, S. J.

A 28 9bris anni 1727 ad 7 mam 9bris anni 1728. Auditae sunt confessiones 936; praeter has ad cofitendum et sumendam ss. eucharistiam instructi 8; infirmi cum ss. eucharistia visitati et dispositi 7; sacrilegi, unus ab annis circiter 30, alij vero 3 a plurimis annis ad sinceram inducti confessionem; ex tota vita confessi 3; a schismate retracti 2; exorcismus supra incantationes, seu veneficia, factus bis; missio peracta semel 6 diebus, altera vice tribus, tertia vice diebus duobus. H. M. S. J.

A 7bri anni 1728 ad 9brem ejusdem inclusivè. Auditae sunt confessiones 47; unus a vindicta proximè de adversario sumenda absterritus, alter ad pacem cum socia tiori sanctius colendam inductus. T. T. P. S. J. mpria.

A. d. 1ma Decembris anni 1727 ad 9brem inclusive anni 1728. Confessiones auditae 735, ex his generales ex tota vita 13; sacrilegae correctae 5; a longe tempore intermissae, institutae 4; ad confessionem 1ma vice faciendam et ad sacram eucharistiam ritè sumendam in-

structi 7; ab inveterata consuetudine peccandi retracti 3; odia inter conjuges extracta et reconciliationes factae; incantationes depulsae per sacros exorcismos in aliquot locis; sacro baptismatis fonte infantes abluti 17; infirmi visitati et sacramento eucharistiae refecti 3; pueri et rudes doctrina christiana instructi et preces edocti. T. T. S. J. mpp.

Visi sunt hucusque annotati fructus spirituales.

Anno dni 1729, a 9bri exclusive anni 1728. Confessiones acceptae variorum poenitentium 1889; in mission. bapt. infant. 2; dispositus ad aeternitatem 1; Judaeus catechumen instructus 1; alter, jam baptisatus, instructus 1; item alius dispositus infirmus ad mortem subeundam, etiam in mission. sepultus; visitati infirmi varij intra et extra civitatem. Raph. Chłusowicz, S. J.

A 7ma 9bris ad 5tam Augusti anni 1729. Auditae sunt confessiones 913; praeter has, ex tota vita 7; infirmi (visitati?) cum ss. eucharistia intra civitatem 6, extra civitatem 4; missio peracta semel, 7 diebus, altera vice 5. M. H. S. J. Item confessiones auditae 26; praeter has, unius infirmi extra civitatem cum ss. eucha; infirma disposita ad mortem, confessa et communicavit; exorcismus unus factus supra incantationes. Idem q. supra.

A 9bri anni 1728 ad 8brem 1729. Confessiones exceptae variorum poenitentium № 282; visitatus infirmus et ad mortem piè obeundam per sacram exhomologesim dispositus 1; missio obita semel, diebus 8, in hac dictae exhortationes catecheticae ad populum rudiorum 2; praeter ordinarias in templo nostro, dictae sunt ad extra in alijs ecclesijs conciones 7; super incantationes frugum factus exorcismus 1; domus novae benedictae 2; Judeus per sacrum baptismum ecclesiae sanctae aggregatus 1. S. T. P. S. J. mppria.

Ab anno Dni 1728, d. ultima Octobris ad annum 1729, inclusivè ad Octobrem. Exceptae confessiones 853; praeterea, generales 14; sacrilega ab annis 10 correctae 1, altera ab annis 4 una; infirmi visitati 5; catechisati et instructi ad confessionem 6; missiones cum exhortationibus et doctrina catechetica peractae 4; exercitiis spiritualibus exculsi externi: m. d. Żaba, aulicus illmi castellani; d. Przulski, factor perllmi subdapiferi Bułhak; m. d. Birula venatorides Vitebscensis; ex studiosis: m. d. Ignatius Kaczanowski rhetor, m. d. Jozepus Bułhak, syntactius; m. d. Jozepus Kaczanowski et Paulus Wichor, pöetae. Ao 1729 d. 28 Augusti Ustina Bernatowa, Lutherana, revocavit publicè in templo, celebrato r. p. rectore. Eodem anno d. 8 7bris Joan. Ferdynandus Hopp, apothecarius collegii nostri, Lutheranus, revocavit sub tempus sacri cantati, in magna frequentia populi. I. I. S. Jesu.

A d. 1ma Decembris anni 1728 ad Xbrem exclusivè anni 1729. Confessiones ordinariae auditae 697, ex his generales ex tota vita 16, a longo tempore intermissae, institutae 3; ad confessionem 1ma vice faciendam instructi 14; ab inveterata consvetudine peccandi retracti 5; odia extincta et reconciliationes factae inter 4; a veneficijs et superstitionibus abducti 3; incantationes depulsae per sacros exorcismos in locis 9; sacro baptismatis fonte, de licentia parochi et in necessitate, abluti 6; constituti in agone ad mortem piè obeundam dispositi et extrema unctione muniti 2; infirmi visitati et sacra eucharistia refecti 4; pueri et rudes preces et mysteria fidei edocti; ad restitutionem famae et iniquè ablatorum inducti 5. T. T. S. J. mpp.

A 6ta 7bris anni 1729 ad 29 9bris ejusdem anni. Auditae confessiones in universum 503; sacrilegae correctae 4; ad primam confessionem instructi 5; in rudi-

mentis fidei edocti; 1na persvasa, profuga a marito suo, a vita scelerata, quae relicto suo amasio redijt ad suum maritum, 2 ab habitu a longo tempore carnaliter peccandi aeternis rationibus et pijs adhortationibus persvasa; incarcerati fuere visitati, dispositi ad mortem patibularem, tandem multis instantijs liberati a morte emendatam auditur ducere vitam; incantationes segetivae, seu maleficia, benedicta domu rusticulorum depulsae. C. S. S. J.

A Julio anni 1729 ad Octobrem inclusive. Confessiones auditae 210; ex his general. confessus 1; ab habitu incaestuoso reductus 1; confess. sacrileg. correcta 1; ab habitu peccandi reductus 1; exorcismi super incantationes facti 4; dispositus ad mortem et sacramento extremae unctionis munitus 1. S. W. S. J.

Visi sunt hucusque annotati fructus spirituales.

Anno 1629, a d. 1ma Novembris ad diem 20mam Augusti anni 1730. Auditae confessiones 639; praeterea generales 3; ab annis semitribus intermissa instituta una; a 3bis annis una; ab habitu malo abductus 1; ad Imo confitendum et communicandum instructi 2; infirmi sacramentis muniti duo; missiones extra urbem peractae 5. Sophia Petruszewiczowna, virgo, Lutherana, d. 16 Martij revocavit in oratorio aulae illmi castellani Vitebscensis. Exercitia spiritualia absolverunt in collegio: r. d. Martianus Stancewicz, parochus Biesienkoviensis, d. 23 9bris; mm. dd. Simon Milkiewicz et Xaverius Bohomolec, rhetores, d. 6 Decembris; dd. Szulborski, Bartholomaeus Milkiewicz, d. Szpakowski et Łozowski, rhetores, d. 7 Martij 1730; m. d. Josephus Bulhak et m. d. Pysznicki, nobiles externi, die 16 Martij; dnus Żuk, pōeta, et d. Szczuka, rhetor, d. 18 Aprilis; d. Bestenhauz, rhetor, et d. Kotliński, pōeta. Catechisationes et doctrinae spirituales traditae septies. P. I. Soc. Jesu.

A 9bri anni 1729 ad Augustum exclusivè 1730. Confessiones auditaë 508; ab habitu vitioso peccandi reducti 4; remoti ab occasione peccandi 2; confessiones sacrilegæ correctæ 1; non confessi ab annis 2bus 22, ab annis 4 1; veneficia depulsa semel; infirmi visitati ac dispositi 4. S. W. S. J.

A 29 Novembris anni 1729 ad 1mam Augusti anni 1730. Confessiones auditaë 520; generalis 1na; ad 1mam confessionem instructi 3 ac rudimentis fidei edocti; a pravo habitu carnaliter peccandi perterriti salutaribus monitis 2; infirmi visitati 3; conciones dictæ 3, cathechesesque ad rudiores populum totidem; una plebeæ sortis persona persvasa aeternis rationibus, ne contrahat matrimonium cum altero, vivente marito suo proprio. C. S. S. J.

A 8bri anni 1729 ad Julium ann. 1730. Auditaë confessiones in universum 240; ex his generales totius vitæ 10; correctæ 6, a peccato sodomitico abstracti 2, tertius etiam in eodem genere peccati correctus; infirmi visitati 4 et sacramento poenitentiae expiati; unus illorum ad supremam horam extremè unctus, quam desperaverat, corporis sanitatem post sanctam unctionem recepit; missiones extra urbem obitaë 2, cum non exiguo fructu animarum, in quibus rudimenta fidei edocti 17; ad primam confessionem instituti 10; conciones ibidem dictæ 4; in alijs etiam ecclesijs extra proprium templum dictæ conciones pro varijs ordinum religiosorum festis 6. Unus a Judaismo (Stanislaus Maiewski in baptisma dictus) ad Christum et ecclesiam transijt. Domus nova benedicta 1, aliaë 4 a veneficijs aqua lustrali sancti patris Ignatij expurgatae. Praestigiae et veneficia per magicam segetum contorsionem, notiva communiter in his partibus patribus familias, per receptos in sancta ecclesia exorcismos et lustralem sancti patris Ignatij aquam

extincta 84. Idem eadem aqua lustrali sancti patris Ignatij, cujus ope multi homines experiuntur gratias, ad futuram memoriam posterorum sequentem annoto historiam. In confinijs hujus palatinatûs, cum districtu Orseni, in villa perillustri magf. dni Casimiri Stetkiewicz, vexilliferi Orsenis, dicta Pozenki, hortus ejus domini, contiguus aulae, multis fructiferis arboribus consitus, nescio, quibus maleficijs affectus, per annos integros quinque nullum protulit fructum, praeter vermes. Post flores enim in arboribus, tempore verno editos, non pomum, non pÿra (pirum?), non alius aliquis in sua specie fructus, sed soli vermes diversarum formarum et specierum nascebantur, qui omnem omnino fructificationem impediabant. Adhibiti sunt a praefectis hortorum varij modi ad avertendum ab arboribus verminosum malum, sed nullus eis succesit, donec tandem, elapso vere, praefatae aulae dominus, postquam inauditj a multis, quantas gratias Deus optimus, maximus, per aquam lustralem sancti patris contra praestigias, incantationes et maleficia veneficorum operitur, curavit eam benedici Siennae per unum a patribus Franriscanis Minorum Conventualium. Qua ubi totum hortum et arbores aliasque plantas conspersit mox, eodem paenè instanti vermes venefici, ceu fulmine tacti, alij ab arboribus in terram cadere et emori, alij in varias partes dilati et fugere, omnes omnino horto exisse, arbores verò, hucusque malo veneficio vitiatae, in pristinum vigorem redire coeperunt, copiososque fructus, per annos quinque denegatos, hac aestate, per Dei gratiam, ope aquae lustralis sancti patris Ignatij, protulerunt, eo mirabiliore eventu, quò parcior Pomona in edendis proferendisque hoc anno fructibus fuit, imò paene in partibus Russiae nulla. Haec omnia quâ fide excepi ab ipso praefatae aulae et horti dno, perillustri scilicet Casimiro Stetkiewicz, ve-

xillifero Orsensi, cum apud eum diebus continuis 10 hoc anno missionarium agerem, eadem ad futuram rei memoriam posteritati communico et in hanc paginam transcribo. Joann. Thadaeus Przewłocki, soc. Jesu, mmpria.

A Decembri 1729 ad Julium inclusive anni 1730. Confessiones ordinariae auditaе 592; ex his generales ex tota vita exceptae 13, a longo tempore intermissae institutae 5; sacrilegae correctae 3; ad confessionem 1ma vice faciendam instructi 7; incantationes depulsae per sacros exorcismos in locis 5; sacro baptismatis fonte abluti in necessitate infantes 5; matrimonio juncti duo ex commendatione et ad instantiam proprii parochi; pueri et rudes rudimenta fidei et preces edocti; ad restitutionem famae et inique ablatorum inducti 3. T. T. S. J. mpp.

Ab Augusto anni 1730 ad Decembrem inclusive. Auditaе confessiones 260; sacrilegae correctae 3; habitati correcti aliquot; ad 1mam confessionem instructi 2; confessiones general. 2; exercitia spiritualia data duobus. G. P. S. J. mp.

A Julio anni 1730 ad 10brem inclusive. Auditaе confessiones 270; ex illis fuerunt generales 2; primo confitentium 5; moribundorum 3; exorcismi supra incantatas fruges peracti 18; missiones cum exhortationibus 7 obitae 2; vi exorcismi veneficium pecorum, quo totus grex, de nocte exagitatus, sudore madebat, depulsū in aula m. dni Petri Chodaczyński, praefecti castris Orsensis; infirmi visitati 2 perque sacram poenitentiam in viam aeternitatis dispositi. T. K. S. J.

Ab Augusto inclusive anni 1730 ad Januarium anni 1731 exclusive. Confessiones ordinariae auditaе 279; ex his generales ex tota vita exceptae 7; sacrilegae correctae 2; sacro baptismatis fonte abluti 4; incantationes

depulsae per sacros exorcismos in locis 4; duo, per aquam lustralem s. p. Ignatij sanitati, sunt restituti. T. T. S. J. mp.

A. d. 1ma Augusti anni 1730 ad Decembrem inclusivè anni ejusdem. Confessiones in universum auditae 256; ex his generales ex tota vita duae; ad instruendas confessiones, rudes ad fidei (?) inducendas confessi 5; ab annis 13 circiter mulierculis insolentibus ac instatae vitae, postea adulteris, post aliquot annis ad inculcandam confessionem et vitae institutionem, personae 2 saevae, ad confessionem ac sinceram poenitentiam suam persvasi; odia composita mutua, interna, aversissima, non reconciliata; non confessis duobus redierunt ad confessionem; in excursionem Ryndzynensi p. m. d. Rysiński missio obita ab aliquot hebdomadis; unus miles, sue nobilis plebeius, ab annis duodecim non confessus et in sua schismate in partibus degens, ad meliorem frugem persvasus, confessus, revocavit in sua haeresi; confessiones in suis parochijs 4 auditae, confessiones ad 40 subitae, cathechismique, traditiones plurimi obitae. P. O. S. S. J.

A Julio anni 1730 ad Decembrem inclusivè. Auditae confessiones 30; ex his unus confessus generaliter ex tota vita 1; missiones obitae extra urbem 2: una per 7, altera per dies continuos 10; in hac perillustris mgfus dnus Casimirus Stetkiewicz, vexillifer Orsensis, exercitijs spiritualibus summo animi sui solatio per 7 dies excultus; domus nova benedicta 1; concio extra ecclesiam nostram dicta 1. Joann. Thadaeus Przewłocki, soc. Jes. mpria.

Visa est hucusque annotatio fructuum spiritualium.

A Januario anni 1731 inclusivè ad Decembrem ejusdem anni exclusivè. Confessiones ordinariae auditae 327; ex his generales 3; sacrilegae correctae 5; odia composita inter personas duas; a superstitionibus absterriti 3;

a pravo habitu peccandi abducti 2; sacro baptismatis fonte abluti infantes 3; ad confessionem 1ma vice faciendam instructi 5; infirmus visitatus unus, ssmo eucharistiae sacramento reffectus ac in viam aeternitatis dispositus, praevia extrema unctione; unus, per sacros exorcismos et aquam lustralem s. p. Ignatij, pristinae sanitati restitutus; ad restitutionem famae inducti duo. T. T. S. J. mpp.

A Januario anni 1731 inclusivè ad 12 Decembris inclusivè. Auditae confessiones ordinariae 2051; ex his generales ex tota vita 105; ex catholico factus schismaticus et hoereticus Philipowscensis revocatus ad orthodoxam fidem 1; confessiones, a longo tempore intermissae, instructae 4; ad confessionem prima vice instructi 5; habituati ab inveterata consvetudine retracti 25; a suffocando faetu femellae absterritae 2; a superstitionibus et maleficijs abducti 24; constitutus in agone ad mortem piè dispositus 1; ad restitutionem famae inducti 50; a bestialitate absterriti 3; ad restitutionem inique ablatorum inducti 5; ad statum religiosum directi 2; a recursu ad praestigatores absterriti 3. P. P. S. J. mp.

A Januario anni 1731 ad Decembrem ejusdem anni inclusivè. Ordinariae confessiones exceptae 120; ex his generaliter ex tota vita confessus unus. Duo conjuges ad sanctiès colendum thorum maritalem inducti. Itidem ejusdem statùs ad pacem et mutuo sopienda odia, quae divisis inter se animis ab annis plurimis cum gravi viciniae scandalo alter ad alterum exercebant, persuasi, in mutua abhinc foedere maritales junxerunt dexteras; eò laetiore inter vicinos populos nuncio, quò sanctius inter illos coalita pax ad haec usque tempora vigore non restitit, nec, Deo Optimo Maximo opitulante, desistet. Duo infirmi, post aliquot hinc millia, praev

sacramentali absolute, extremis inuncti sacramentis; e quibus, unus mortem sanctam obiit, alter, verò convaluit; uterque temporalibus etiam toties quoties sub tempore infirmitatis suae adjuti eleemosynis. Visitati infirmi aliquot ac ad conformitatem suae voluntatis cum divina suaviter inducti. Extra templum nostrum dictae conciones in alijs ecclesijs septem. Missio obita 1, in qua dictus catechismus ad eundem populum. 1. Domus nova benedicta 1. Judaea, de nomine Teressa Elisabetha in baptismo, a Judaismo ad Christum transijt 1; patrinus ejus fuit ipse illustrissimus hujus loci palatinus, scilicet illmus mgfus dnus Michael Martianus de Kozielsk Oginski, et perillris mgfa dna Elisabetha de Adamovicijs Bulhakowa, subdapifera ejusdem palatinatus Vitebsensis; transijt haec statim Judaea (alias post sanctum baptismum ex—Judaea) ad nuptias cum aulico illmi dni palatini, viro catholico et in alijs virtutibus insigni; praevit hanc ad sacrum fontem alter Judaeus, in baptismo Joannes Batynski dictus. Incantationes segetum per exorcismum sublatae in locis pluribus. A pluribus annis non confessi sacramentaliter absoluti duo. I. T. P. societatis Jesu, mp.

A. Januario anni 1731 inclusive ad 12 10bris anni ejusdem inclusive. Auditae st confessiones 600 circiter; ex his generales 5; orthodoxae fidei aggregata per ejuramentum schismatis nobilis virgo, dicta Chociatowska, ex Orsanen. districtu; infirmi intra et extra civitatem visitati sacroque epulo post exceptam confessionem refectioni; unus ex his, dispositus ad mortem, post paucos dies visitationis obiit sancte, caeteri evaluere; prima vice ad confessiones instructi 7; exhortationes catecheticae in excursionibus pro missione dictae 19; incantationes per exorcismum in varijs pagis et duabus aulis depulsae 5. F. K. S. J.

A 12 Augusti ad 12 Iobris in universum audita^{ae} sunt confessiones 307; incantationes, vulgo zalomy, pravyjs exorcismis in varijs locis ereptae et combustae 7; infans sacro fonte ablutus 1. V. P. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales. C.

A 12-ma Octobris ad 15tam Augusti. Confessiones ordinariae audita^{ae} 754; ex his generales 6; a gravibus sceleribus absterriti 4; infirmi visitati et ssmo sacramento refecti 9; exhortationes in varijs locis dictae 11. V. P. S. J. mp.

Annus 1732. A 12 Decembris anni elapsi 1731 ad 15 7bris anni moderni 1732. Confessiones ordinariae audita^{ae} 1645, nempe mille sexcentae quadraginta tres; confessiones generales ex tota vita 22; discordiae et aversiones inter duos compositae; habituati ad meliorem frugem retracti 5; a superstitionibus et recursu ad praestigiatores absterriti 8; ad primam confessionem instructi 6; a tribus annis confessiones omissae et correctae 2; a proxima occasione peccandi abducti 2; infirmi dispositi et communicati 3; unus extreme unctus et dispositus ultimò; unus, qui a spectro visibiliter infestabatur, etiam alijs videntibus, post absolutam confessionem et communicationem, aqua lustrali s. Ignatij liber factus, vitam correxit; ad restitutionem famae et iniquè ablatorum inducti plures, circiter 20; exercitia spiritualia absolverunt saeculares 9. G. P. S. J. mp.

A Dna 1ma 4 dragesimae 1732. Devotissae ad vulnera Xti feria qualibet sexta confitentes, inductae 15; confessiones ordinariae audita^{ae} 512; confessiones generales 8; sacrilgae correctae 12; conciones in missione et alibi dictae 15; a superstitionibus et incantationibus abducti 6; catechisationes, abeundo domos et in ecclesia Graeco-unita, dictae 15; infirmi dispositi 2, unus ad

mortem; in primis fidei rudimentis, tum ad confessionem prima vice rudes instructi 40; a bestialitate, ex qua horrendus sus edidit monstrum semi-hominem semi-feramque, absterritus 1. Ad gladium damnati, dispositi et in ultimam arenam deducti 2; primus dexterè decollatus. Postquam ad foeminam plectendam ventus, luct fortem, imò fortiorem, ut primo intentavit, ictum; mirabili tamen Divina Providentia obsistente, vix aliquid cutis sceserit et aliquot guttas sanguinis profuderit: quare, a repetendo ictu carnifex prohibitus, viva et incolumis ex arena deducta, tandem per instantiam liberata. Exhortationes de passione Domini in aula ad aulicos dictae 14. L. I. H. Soc. Jesu, mp.

Item, a 15 Septembris ad 8vam Decembris inclusivè. Auditae confessiones ordinariae 310; generales ex tota vita 3; instructi ad 1mam confessionem 1.

A 12 10bris anni 1731 ad 5tam ejusdem mensis anni 1732. Confessiones ordinariae exceptae 900 circiter; fuerunt generales 15; 1ma vice confitentium 7; infirmi ad mortem dispositi intra urbem 9, extra urbem 9; ex his duo, extremè uncti, mortui st. Adhortationes in missionibus aulicis 7, rudibus vó catecheses dictae st 21; exorcismi supra fruges et domum incantatam adhibiti 3; domus noviter erecta apud p. m. d. Josephum Wierzbicki, venatorem Vitebscensem, consecrata, item altera apud p. m. d. Casimirum Hurko, notarium Viteb. terrestrem; unus inductus ad restitutionem famae et malè possessorum honorum. F. K. S. J.

Ab 8bri anni 1731 ad 9brem inclusivè anni 1732. Confessiones ordinariae auditae circiter 400; ex his generales fuerunt 4; 1ma vice confitentium 6. Dissensiones gravissimae, inter primarios hujus palatinatûs officiales exortae, feliciter compositae cum contentatione omnium, domum nostrum domum pacis appellantium.

Virginibus duabus, praecipue notis, extralimitaneis, quae opulenti relictis possessionibus causâ fidei in hanc auferant palatinatum, sub tempus comitiolorum, subsidium charitativum à palatinatu impetratum. In pago p. m. d. notarij terrestri quaedam septem faetas non vivos enixa, tandem persvasa et aquam lustralem s. p. Ignatij adhibuit; ubi huc uti cepit, vivum feliciter peperit. I. A. I. S. J.

A Martio audita confessiones usque ad 10brem exclusivè anni 1732, 600; dispositi ad mortem 4; visitati infirmi 6. S. S. S. J.

Ab 8bri ad 10brem anni 1732. Audita confessiones 360; baptisatus 1; infirmi dispositi ad mortem 2; prima vice confessi et instructi 4, generaliter duo. M. R. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

Confessiones ordinariae 750; confessiones generales totius vitae 15; a pluribus annis correctae sacrilegae 20; odia inter 4 personas ad pacem et mutuam amicitiam composita; personae seculares 5 spiritualibus exercitijs excultae; item confessiones 30.

A Decembri anni 1732 usque ad 13 d. 9bris 1733. Audita sunt confessiones 2360; infirmi dispositi 6; extremè uncti 2; primâ vice confessi et instructi 13, generaliter 1, ab anno uno non confessi 3, missiones obitae longo tempore bis. M. R. S. J.

Ab Augusto anni currentis usque Novembrem. Audita sunt confessiones 236; ex quibus prima vice confessi circiter 4; in missionibus varijs dictae sunt exhortationes ad populum 5; infirmi sacramentaliter visitati 5, extra et intra civitatem; sacrilega confessio correctae 2; praestigiae veneficiorum praescriptis exorcismis depulsae, una vice dissolutis sceleratis pactis. I. B. S. J.

A Julio anni currentis usque ad Novembrem. Audita confess. 100. A. K. S. J.

A 12 10bris anni 1732 ad 17 9bris anni 1733. Confessiones 800 ordinariae auditaë sunt; ex his generales 7; 1ma vice confitentium 5; ad mortem dispositi 5; exorcismi supra fruges adhibiti 7. F. K. S. J.

A 9bri anni 1732 ad 9brem anni 1733 inclusivé. Auditaë sunt confessiones circiter 500; ex his prima vice confitentium 5, generales 2; ad concubinam expellendam inductus unus; exercitiis spiritualibus excultus unus I. A, I. S. J.

Confessiones exceptae a 1mis Januarij 200 (Combinata sunt hucusque et missa ad r. p. provincialem 19 10bris 1733); infirmi visitati post aliquot milliaria, confessi et communicati 4. M. K. S. J.

A Novembri anni Dni 1733 usque ad 17 Augusti anni Dni 1734. Auditaë sunt confessiones 1360; extremè uncti 3; infirmi dispositi ad mortem 10; prima vice confessi 14, generaliter 4; exorcismi supra fruges abhibiti 7; missiones obitae extra urbem tres, longo tempore. M. R. S. J.

A Novembri anni 1733 ad Augustum 1734. Confessiones auditaë circiter 500; dispositi infirmi 3; in missionibus dictae exhortationes 3. A. K. S. J.

A 17 9bris anni 1733 ad Augustum anni 1734. Confessiones exceptae circiter 700; ex his generales 14; prima vice confitentium 7; infirmi ad mortem dispositi 9; exorcismi adhibiti supra fruges et loca 20. F. K. S. J.

A Novembri anni 1733 ad Septembrem anni 1734. Auditaë sunt confessiones 420; ex quibus 1ma vice instructi et absoluti 3; sacrilegae correctae 2; a pellicatu (sic) absterritus unus; infirmi sacramentaliter visitati 14, ex quibus extrema unctio data est uni; maleficia et praestigiae per solitos ecclesiae exorcismos pulsae in aliquot locis; missiones variae usque ad Moschoviticos

limites institutae, in quibus dictae sunt exhortationes quadraginta circiter; incarceratis apud Orientales dicti sunt aliquot catechismi. I. B. S. J.

A 9bri 1733 ad 7brem anni 1734. Auditae sunt confessiones circiter 150; ex his generales 2; principijs fidei rudes instructi 6. Primarij hujus palatinatus officiales, Vatiniano (sic) odio sese adinvicem prosequentes, ad concordiam et pristinam amicitiam adducti, cum ea contentatione amborum, ut unus ex eis, in vim gratitudinis, mille florenos in subsidium fabricae templi obtulerit. Quidam item, immemor debitae erga suum patrum observantiae, quamvis in vicinia manens, ut unus domus ab alterius vix stadio distaret, ex aliquo odio pluribus annis vitabat domûs patrum sui visitationem; varijs tandem motivis inductus ad visitandam domum et ad inveteratum odium sincere deponendum. I. A. I. S. J.

Hucusque missi ad. r. p. secretarium, in 7bri.

A 7bri ad Xbrem 1734. Auditae confessiones 343; infirmi sacramentis muniti 5; paschalem confessionem negligentes moniti de praecepto ecclesiae 2; ad restitutionem furtò ablatorum inducta persona una secutaque executio; a superstitione absterriti 3; missiones obitae cum exhortationibus 2; matrimonio junctus subditus ill. d. Wasilewski, tribuni, cum consensu praesbiteri Graeco-uniti. F. I. L. S. J.

A 17 9bris anni 1733 ad 3 Januarij anni 1735. Confessiones auditae 170 circiter; dispositi ad mortem 3; missiones obitae 3. H. K. s. J.

Ab Augusto ad 3 Januarij anni 1735. Confessiones auditae 300; infirmi dispositi duo; maleficia, in quodam loco, exorcismis ecclesiae depulsa; missiones obitae 3; in quibus habitae sunt exhortationes, item dispositi infirmi 2. A. K. s. J.

A Septembri anni 1834 ad 4 Januarij. Auditae sunt confessiones circiter 200; infirmi sacramentaliter visitati 3; spectra et clarae daemonum apparitiones per solitos ecclesiae exorcismos depulsa sunt; incarceratis sub Orientalium custodia dicti sunt catechismi aliquot. I. B. s. J.

Hucusque missi ad r. p. secretarium, in Martio.

A 3 Januarij an. 1734 ad ultimos dies Julij an. 1735. Auditae st confessiones 306 circiter; ex his prima vice confitentium fuerunt 4, ex tota vita 15, sacrilegae 20; ad mortem dispositi 8; exorcismi adhibiti supra fruges et alias res 16. H. K. S. J.

A 7bri anni 1734 ad Augustum 1735. Auditae sunt confessiones circiter 300; ex his ab annis pluribus sacrilegae correctae 3, generales 2. I. A. I. s. J.

A Januario ad Augustum inclusivé. Confessiones auditae 960, generales 12, ad 1mam confessionem faciendam instructi 2, ab annis tribus non confessi 2, a 2bus 1, paschalem confessionem negligentes moniti de praeecepto ecclesiae 8; a superstitionibus et recursu ad veneficos pro incantationibus faciendis absterriti 19; correctae 1. Quidam habituatus, vivente uxore propria, convivit turpiter cum aliena, inscia sua uxore, quae per somnum vidit personam quandam gravem, monentem de mariti incontinentia et nisi ab habitu turpi destiterit, eum annum sequentem non supervicturum; quo audito ab uxore, serio poenituit. Infirmi sacramentis muniti 14, exorcismi supra fruges adhibiti 2. I. I. L. S. J.

A Januario anni 1735 ad Augustum inclusive. Auditae confessiones circiter 600, generales 8; exercitijs s. patris exculi 4; veneficia et incantationes per exorcismos ecclesiasticos depulsa in locis 17; infirmi visitati duo et dispositi; in festo paschatis et pentecostae obitae missiones, in quibus dictae exhortationes septem;

ab inveterato habitu peccaminoso deterriti 3; sacrilegae confessiones correctae aliquot. A. K. s. J.

A Januario anni 1735 ad Augustum inclusivè. Auditae sunt confessiones 559; ex quibus generales sex circiter, ad 1mam confessionem instructi duo; ab aliquot annis non confessus, monitus, instructus et absolutus; maleficia et incantationes per solitos ecclesiae exorcismos depulsa in locis circiter 4; missiones institutae circa festum paschatis et aliàs, in quibus singulis festis diebus dictae sunt exhortationes; sacrilega confessio correctae una; infirmi visitati circiter 10, ex quibus unus usque ad ultimam habitationem christianè deductus. I. B. S. J.

Hucusque missi ad r. p. secretarium, 2 7bris.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A Septembri 1735 ad Xbrem inclusivè. Confessiones exceptae 509, generales 13; ad faciendam 1ma vice confessionem instructi 3; a superstitione et recursu ad magos absteriti 9; a 3bus annis extralimitaneus confessus 1; exorcismus solitus super fruges factus et domus benedicta 1; infirmi post aliquot miliaria sacramentis muniti 4. Quidam in vita redactus, desperabundus, invocavit in campo malum genium, volendo ei se tradere propter lucrum terrenum acquirendum; qui eidem in umbra horrida comparens cum appromissione omnium faustorum, si se subscriberet illi. Exhorruit miser totus petijtque inducias ad triduum; intra quod, poenitens facti sui, accurit ad confessionem, dolendo et execrando factum; ei varia amuleta sacra data contra hostem malignum; idem, volens judainere, revocatus et abstractus est, subventumque ei in temporalibus. F. I. S. J.

A Septembri anni 1735 ad Decembrem inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 130; ex quibus generales fuerunt 5; sacrilegae confessiones correctae in uno;

infirmus visitatus unus; missio aulica pro festo Nativitatis Xti Dni instituta in locis 4, in quibus dictae sunt exhortationes. I. B. S. J.

A 16 Septembris ad Decembrem inclusivè. Auditae sunt confessiones 567; ex quibus generaliter confessi sunt 10; prima vice confessionem absolveram 3; a malo habitu retracti sunt et persvasi 12. C. K. S. J., mpp.

Ab octava 7bris ad Decembrem inclusivè. Confessiones auditae 208; ad confessionem 1ma vice instructi 5; infirmi visitati 2, quorum unus ad quinque milliaria visitatus et ssma eucharistia reffectus; missio aulica pro festo Nativitatis objta, in qua dictae exhortationes duae. C. S. S. J. mpp.

A Septembri ad Decembrem inclusivè. 200 auditae confessiones; missio obita in festo Nativitatis Dni, cum exhortationibus. A. K. S. J.

Hucusque missi ad r. p. secretarium, in Februario.

A Januario 1736 ad Julium inclusivè. Auditae confessiones 1361, generales 16; ad faciendam 1ma vice confessionem instructi 4; a superstitione et recursum ad magos absterriti 26; correctae 14; confessionem paschalem negligentes ab annis 3bus, 1, a 2bus, 7, ab anno et ultra, 10 moniti de praecepto ecclesiae; infirma sacramentis munita 1; exorcismus super fruges factus in locis varijs 14. F. I. L. S. J.

A Januario anni 1736 ad Julium inclusivè. Auditae confessiones 506; generales 2; infirmi visitati sacramentisque muniti 4; missio obita in festo Paschatis, cum exhortationibus. C. S. J. mp.

A Januario anni 1736 ad Julium inclusivè. Auditae circiter 200 (?); generales 3, infirmi dispositi 3, ex quibus unus extremè unctus; veneficia in duobus locis depulsa; missio obita in festo Pentecostes. A. K. S. J. mpr.

A Januario anni 1736 ad Julium inclusive. Auditae sunt confessiones circiter 168, ex quibus aliquot fuerunt generales; duorum poenitentium totius vitae sacrilegae confessiones correctae; infirmi sacramentaliter visitati 3, penes quartum verò aliquot septimanis vigilandum erat, qui, post repetitas confessiones et communionem sumptaque extrema unctione, viatico munitus piè et catholicè obiit; missiones plurimae institutae cum exhortationibus; contra maleficia daemonumque praestigias soliti ecclesiae adhibiti sunt exorcismi semel; ad instituendam lma vice confessionem instructus est unus. S. B. S. J.

A Januario anni 1736 ad Augustum inclusive. Auditae sunt confessiones circiter 300; missiones cum exhortationibus institutae circiter 20; baptizatus est unus Judaeus, dictus Thaddaeus Nowicki. I. P. S. J. mp.

Hucusque missae sunt ad r. p. secretarium.

Ab Augusto anni 1736 ad Januarium 1737. Auditae sunt confessiones 635, ex quibus lma vice 1; infirmi visitati ac sanctissimo sacramento refecti 3; extreme unctus 1; baptisatus 1. D. M. S. J. mp.

Ab Augusto anni 1736 ad Januarium anni 1737. Auditae sunt confessiones circiter 300, ex quibus prima vice confessi et rudimenta fidei edocti 13; infirmi extra urbem visitati sacramentaliter 5, intra civitatem 2; baptisatus 1. I. N. S. J.

Ab Augusto inclusive ad Xbrem inclusive. Confessi sunt confessione communi 443, ex tota vita 2; ad confessionem faciendam lma vice instructi puer et puella. Extra civitatem excursio fuit ultra duo milliaria ad nobilem quandam, senio confectam; praemissa confessione sacra synaxi refecta est; post hebdomadas circiter 6 fatis cessit. Ex plebejs quaedam infirma, ritus Graecouniti, post susceptam confessionem, ubi coeperit uti aquâ s. p. n. Ignatij, coepit convalescere. Paulus Ro-

siecki, nobilis ex palatinatu Vitebscensi, factâ prius ex tota vita confessione, abjurato schismate, professus est fidem orthodoxam publicè in templo nostro. Quidam nobilis ex palatinatu Polocensi, postquam defloraverit virginem, sub conditione in consortem suam accipiendam, rejecit eam; interim jure et gravibus adhortationibus monitisque serijs pressus, praemissa utriusque confessione cum sacra communione, coram r. d. ordinario Vitebs. stiterunt se libere, assentientes sibi mutuam amicitiam in statu matrimoniali. Exhortationes in duobus missionibus sunt dictae 12. P. A. K. S. mpr.

A 1ma Julij anni 1736 ad 15 tam Januarij anni 1737. Auditae confessiones 791, ex quibus 1mó confessi 5, generaliter 4; infirmi visitati et communicati praemissa confessione 7; ex his, post semiduo milliaria, proximus jam morti, data sibi imagine v. p. Andreae Bobola (quae attigerat corpus ejusdem) synciter se huic commendavit et post aliquot hebdomadas plenè convaleuit. Alter facto certo proposito in honorem dicti ven. acceptâque ejusdem venerabilis martyris icone et frustulo ex alba, in qua jacuit divi corpus, modò Dei gratiâ convalescit. In missionibus exhortationes dictae 5; maleficia depulsa in 4 locis. F. B. S. J. mpr.

Ab Augusto inclusivè ad Decembrem inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 536, ex quibus generalis fuit una; infirmi sacramentaliter visitati 8, ex quibus quatuor fuerunt post aliquot milliaria; missiones cum exhortationibus et catechismis institutae circiter 10. I. B. S. J.

Ab Augusto anni 1636 ad Decembrem inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 200; baptisatus infans externus; missiones institutae sunt circiter 10; exhortationes in illis dictae circiter 15; ab habitu vitioso abstracti circiter 20. S. P. S. J. mpr.

Anno 1736. Ab Augusto ad Decembrem anni 1736 inclusivè. Auditae sunt confessiones 2805, ex quibus 1ma vice .confitentes instructi 21; generales fuerè 7; infirmi visitati tam inter, quam extra urbem, etiam ultra aliquot milliaria, 25; extreme unctus est unus; baptisati tres; ab habitu vitioso abstracti 20; exhortationes in missionibus dictae 30.

Annus Domini 1737. A Januario anni 1737 ad Julium inclusivè. Auditae sunt confessiones 753, ex quibus generales fuerè 4; sacrilegae ab aliquot annis correctae 2; infirmi intra civitatem visitati 4; extra civitatem post aliquot milliaria 5; missiones cum exhortationibus et catechismis institutae in varijs locis 8. A. B. S. J.

A Januario anni 1737 ad Augustum inclusivè. Auditae sunt confessiones 350 circiter; infirmi in civitate visitati 2; extra civitatem 2 sacraque synaxi refecti et extremè uncti 3. I. N. S. J.

A 15ta Januarij anni 1737 ad 15tam Julij ejusdem anni. Auditae confessiones 1279, ex his generales ex tota vita fuerè 24, 1mò confessi 9; infirmi sacramentaliter visitati 14; ex his post semiduo milliaria 2, post semitria etiam 2, post tria unus; missiones bis obitae; conciones et exhortationes dictae 7; post unum milliare in uno loco maleficia depulsa. F. B. S. J.

A Januario anni 1737 ad Julium inclusivè. Auditae sunt confessiones 140, ex quibus generales ex tota vita factae circiter 10, sacrilegae correctae circiter 16, 1mò confessi 4; a mala vivendi ratione abstracti circiter 30; exhortationes in varijs locis dictae circiter 20. I. P. S. J.

A Januario inclusivè ad Augustum inclusivè anni 1737. Communi confessione confessi sunt 453, ex tota vita 5; confessiones sacrilegae correctae sunt 5; excursions extra civitatem ad infirmos factae sunt duae.

quibus praemissâ confessione data est communio; intra civitatem etiam duae factae sunt: prima ad militem, vulgò do rajtara, qui, praemissâ confessione sacramentali et sacra synaxi, nullum signum habens mortis, duabus circiter elapsis horis mortuus est. 2da excursio ad alterum infirmum, loquelâ carentem, qui, praemissâ confessione sacramentali sub conditione, postquam data ei fuerit aqua s. p. n. Ignatij ad potandum, mox coepit loqui et sensim convalescere. Pro confessione sacramentali 1ma vice facienda pueri et puellae instructi 5; rudes, signum sanctae crucis ignorantibus facere, sunt docti plus minus. P. A. K. S. J. mp. Ac infans unus baptizatus.

A Januario anni 1737 ad Septembrem ejusdem anni. Auditae sunt confessiones 1002, ex quibus generaliter totius vitae 16, ab anno 1, sacrilegae correctae ab anno et ultra 1, a brevi tempore 3; non confessus 1, ab anno 1, prima vice 2; infirmi visitati ac ssmo sacramento refecti 3; extremè unctus 1; schismaticus rudis et simplex conversus unus; copulatum par 1. D. M. S. J. mp.

Hucusque missi sunt fructus.

Ab Augusto anni 1737 usque ad Decembrem inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 600, ex quibus generales totius vitae duae, ab aliquot annis sacrilegae correctae 3; prima vice sacramentum poenitentiae adentes instructi et absoluti duo; infirmi visitati quatuor; missiones institutae 9, in quibus dictae sunt exortationes circiter 20; ex scrupulis et quari inchoata desperatione vindicati duo; ad actualem famae restitutionem inductus est unus; ad restitutionem male acquisitorum persvasi sunt tres. T. B. S. J.

Ab Augusto anni 1737 usque ad Xbrem inclusivè. Exceptae sunt confessiones circiter 500; infirmi visitati et ssmo sacramento muniti 8; ab errore Lutherano ad

sanctam fidem catholicam revocati st 2; ex his unus 3a die feliciter obiit in Dno; conciones in missionibus dictae circiter 25. Unus ex conversis nne Sigismundus Szmitt, alter Josephus Kierszleyn. V. P. S. J.

Ab Augusto anni 1737 usque ad Xbrem inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 430; infirmi visitati 4, ex quibus unus unctione extrema atque viatico ssmo munitus in viam aeternitatis expeditus; missiones institutae st duabus vicibus, in quibus dictae sunt exhortationes quinque; prima vice confessi et, ut par erat, dispositi ac instructi quinque. I. N. S. J. mp.

A Septembri inclusivè anni 1737 ad Xbrem inclusivè eiusdem anni. Communi confessi sunt 279, ex tota vita 3; sacrilegae confessiones correctae sunt 3. Quidam, relictâ propria uxore, in longioribus partibus cum altera conjugata vixit annos tres; hos integros annos non est confessus sua peccata propter metum non dandae absolutionis a confessario; tandem, inspirante Sancto Spiritu, suam animam purgavit sacramento poenitentiae; expeditâ suâ concubinâ ad suum maritum et parentes suos, longe distantes, ivit ad suam propriam uxorem, similiter a se procul dissitam. In missione dictae exhortationes sunt 8; infirmi pauperes visitati tres. P. A. K. S. J. mp.

A Septembri anni 1737 ad Decembrem ejusdem anni inclusivè. Auditae sunt confessiones 398, ex quibus sacrilegae correctae a brevi tempore 2; infirmus visitatus ac ssmo sacramento reffectus unus. D. M. S. J.

A 15 Julij ad 31 Xbris anni 1737. Auditae sunt confessiones 919, ex his duae infirmae in civitate, duae generales et duae Imó; missio post 6 milliaria obita et alibi semel, cum exhortationibus; maleficia semel depulsa. T. B. S. J. mpp.

A Septembri anni 1737 ad Decembrem ejusdem anni.

Auditae sunt confessiones circiter 100; missiones cum exhortationibus 12. I. P. S. J. mp.

Hucusque missi sunt fructus ad. r. p. secretarium.

Annus domini 1738. A Januario anni 1738 ad Julium inclusivé. Auditae st confessiones 1743, ex his infirmorum tum intra, tum extra civitatem, 6, generales ex tota vita et ab anno 10, Imó confessi 6; missiones obitae ter, semel post semiduo milliaria, altera vice post 5, 3tio post 6 milliaria, cum exhortationibus et concionibus 10; maleficia semel de cisterna expulsa. F. B. S. J.

A Januario anni 1738 ad Julium inclusivé. Auditae sunt confessiones 278; ex his prima vice confessi sunt duo, generaliter confessi ex tota vita tres. Missiones post aliquot milliaria institutae sunt quinque, in quibus dictae sunt exhortationes circiter decem; maleficia et incantationes depulsa sunt duabus vicibus; ad actualem famae restitutionem inductus est unus; odia et dissensiones compositae sunt in locis duobus.

A Januario inclusivé anni 1738 ad Augustum inclusivé eiusdem anni. Confessiones confessione communi 617, ex tota vita 6; sacrilegae confessiones sunt correctae 1. Nobilis, nomine Iwaszkiewicz, ex decreto iudiciorum castrensi, ad fundum in arce damnatus, a quodam ex nostris ter visitatus est; cui, praemissâ confessione sacramentali, data est sacra communio. Missiones civicae peractae sunt 5; xenodochia visitata 6; in missionibus extra civitatem exhortationes sunt dictae 20. Foeminae duae, una maritata, altera in statu virginali, abjurato Iudaismo, sacro sunt ablutae fonte; priori datum est nomen Anna, Theresia alteri. Ex rudibus circiter centum sunt instructi signum crucis facere in fronte et preces integras: Pater noster, Ave Maria, Credo cum Decem Praeceptis Dei et actibus theo-

logicis: fide, spe, charitate et contritione, devotè, exactè dicere. P. A. K. S. J. mpp.

A Januario anni 1737 ad Augustum inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 209, ex quibus generaliter 9; prima vice confitentes et instructi 6; infirmi visitati 4, ex quibus 1 extremè unctus; missiones ad aliquot milliaria institutae 3 vicibus, in quibus exhortationes dictae 5; I. N. S. Jesu.

A Januario anni 1738 ad Septembrem exclusivè ejusdem anni. Auditae sunt confessiones 1098, ex quibus generales totius vitae 9, ab annis aliquot generales 3; sacrilegae correctae a brevi tempore 3; infirmi visitati 4, ex quibus duo sanctissimo sacramento refecti; baptisati duo. D. M. S. J. mp.

A Januario anni 1738 ad Septembrem inclusivè ejusdem anni. Auditae sunt confessiones circiter 500, ex quibus generales totius vitae 4; infirmi visitati et ssmo sacramento refecti 9; infantes baptizati 2; ab errore Lutherano ad s. fidem catholicam revocatus 1, Christophorus Cizang, medicus. V. P. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A Septembri anni 1738 ad Januarium anni 1739 exclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 432, ex quibus generales totius vitae 6; sacrilegae correctae circiter 10; infirmi extremè uncti et sacro viatico refecti intra et extra civitatem 2; infirmi sacra sinaxi refecti intra et extra civitatem 6; in missionibus 3 exhortationes dictae 9. I. N. Soc. Jesu, mp.

Ab Octobri ejusdem anni 1738 ad Januarium anni 1739. Auditae sunt confessiones circiter 200; prima vice ad confessionem instructi 3; ad religionem directus 1. V. P. S. J.

A Septembri anni 1738 ad Januarium anni 1739 exclusivè. Auditae sunt confessiones 450; infirmus visi-

tatus ac sanctissimo sacramento reffectus unus. D. M. S. J. mp.

A Septembri inclusivè anni 1738 ad Xbrem inclusivè eiusdem anni 1738. Confessione communi confessi sunt 358, ex tota vita 3; extra collegium, in civitate foemina nobilis, pauper nobilis, praemissâ confessione, sacra synaxi reffecta est. P. A. K, S. J. mp.

A Novembri anni 1738 ad Januarium 1739. Auditae sunt confessiones centum. A. M. S. J.

A 7bri anni 1738 ad Januarium anni 1739. Auditae sunt confessiones 231; infirmi visitati 5; prima vice ad confessionem instructi 5. A. K. S. J.

Hucusque missi sunt fructus spirituales ad r. p. secretarium.

A Januario anni 1739 ad 7brem anni ejusdem. Auditae sunt confessiones circiter 543, ex quibus generales totius vitae fuerunt 20, prima vice confessi 18; maleficia varijs in locis depulsa 8; baptizatus cum facultate parochi 1, in extrema necessitate vó duo; rudes principijs fidej instructi 8; infirmi visitati et sacra synaxi reffecti 4; ad habitum spiritualem directus 1; matrimonio junctum par unum, ex facultate adm, r. p. de latu archidiaconi Albae Russiae; dictae catechizationes in aulis 5, exhortationes 4. Jo. Now. Soc. Jesu, mp.

A Januario anni 1739 ad Septembrem ejusdem anni exclusivè. Auditae sunt confessiones 796, ex quibus generales totius vitae 3; generales ab anno 3; baptisatus 1; matrimonio juncta paria duo; infirmus visitatus ac sanctissimo sacramento reffectus unus; ad statum spiritualem directus unus. D. M. S. J. mp.

A Januario anni 1739 ad Augustum inclusivè. Confessi sunt confessione generali 826, ex tota vita 10. Judaeus, circiter annorum 18, Thadaeus nomine, praemissâ

instructione de fide orthodoxa, sacro ablutus est fonte in templo nro, a parocho Vitebscensi, suscipientibus m. dno Benedicto Zaranek et illma Oginska, castellana Mscislaviensi. Excursiones ad infirmos fuerunt 2: 1ma intra civitatem ad pauperam foeminum, cui, praemissâ confessione generali ex tota vita, data est communio; altera extra civitatem, ad d. Nicolaum Kotlinski, hic, factâ confessione generali ex tota vita et sacra synaxi acceptâ, unctus est olio sacro. In Quadragesima sunt visitata xenodochia 3, in quibus data est pauperibus eleemosyna. Puer, circiter annorum 10, Judaeus, Stephanus nomine, in bonis perllris m. d. praefectissae castrî Vitebsc., baptisatus est a presbytero Graeco-unicto; pro instructione ad discendos articulos de fide, datus est nostris; postquam didicerit necessaria ad fidem, confessionem faciendam, communionem sanctam suscipiendam, admissus est ad confessionem et sacra reffectus est synaxi. Tres adolescentes Xiani acceperunt instructionem pro faciendâ confessione et suscipienda sacra communione. P. A. K. S. J. mp.

A Januario anni 1739 ad Augustum inclusivé. Auditae sunt confessiones 120. A. mp.

A Januario ad Augustum inclusivé. Auditae sunt confessiones circiter 464, ex quibus generales erant ex tota vita 3; infirmi sacramentaliter visitati vicibus 35; infantes baptisati sunt 3; Judaeus conversus, nomine Josephus, ablutusque fonte baptismatis unus; ex indulto illmi loci ordinarij, matrimoniali vinculo juncti sunt Ignatius et Anna; missio triduana instituta est semel cum quotidianis concionibus, catechismis et exhortationibus; aliae quoque missiones institutae sunt multoties, in quibus exhortationes dictae sunt circiter 20. I. B. S. J.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A Septembri anni 1739 ad Januarium anni 1740

exclusivé. Auditae sunt confessiones circiter 483, ex quibus prima vice confessi 8, generales 22; infirmi visitati sacramentaliter 10, ex quibus 2 in viam aeternitatis dispositi; matrimonio iunctum, cum facultate, ad quem de iure, par unum; maleficia varijs in locis depulsa 6; exhortationes in missionibus dictae novem. P. Jo. Now. Soc. Jesu, mp.

A Septembri inclusivé anni 1739 ad Xbrem eiusdem anni etiam inclusivé. Communi confessione confessi sunt 280, ex tota vita 1; pro facienda confessione 1ma instructi sunt 3; in missione exhortationes ad simplices dictae 4. Duo Judaej, parens cum filio suo annorum 13, praemissâ instructione de fide orthodoxâ, in nostro collegio aliquot hebdomadarum tradita, baptizati sunt à p. dominico Morykoni, in basilica nostra, levantibus m. d. Samuele Ragoza, aeconomo aeconomiae Vitebscensis, et m. dna Theressa ex Olszewicijs Łuskinina, praefectissâ castrî Vitebscensis, m. dno Żoładz cum m. d. Constantia de Karnicijs Łuskina, capitanea N.; baptizato parenti datum est nomen Michael, cognomen Samulski, filio Josaphat. Sunt constantes in fide sacra catholica. P. A. K., S. J., mp.

A Septembri inclusivé anni 1739 ad Xbrem etiam inclusivé ejusdem anni. Auditae sunt confessiones 243; visitati infirmi ac ssmo sacramento muniti 7; missiones peractae 4 cum verbo Dei ad populum; baptizati infantes 1; matrimonio iunctum par 1. G. G., s. Jesu, mp.

A 6ta Julij 1739 ad 10 Januarij 1740. Auditae sunt confessiones 456; infirmi visitati 3 et sacram. muniti 7; missiones absolutae 2; 1 vice instructi 2. P. M. O., S. J mp.

A 19 Julij anni 1739 ad Xbrem eiusdem anni inclusivé. Auditae sunt confessiones 174; matrimonio iunctum par unum.

A Septembri anni 1739 ad Decembrem ejusdem anni inclusivé. Auditae sunt confessiones 333; infirmi visitati 3, ex quibus ssmo sacramento refectus 1; baptisati 3, ex quibus ex Judaejs duo. D. M. S. J. mp.

Ab Augusto anni 1739 ad Decembrem inclusivé. Auditae sunt confessiones 10 circiter; unus dispositus ad mortem, praevijs sacramentis s. ecclesiae solitis; baptizatus unus. A. M. S. J.

Anni 1739, a Septembri ad Decembrem inclusivé. Auditae sunt confessiones circiter 400, ex quibus generales tres, prima vice institutae 2; infirmi sacramentaliter visitati 5; matrimonio juncta paria duo; exhortationes et catechismi in varijs locis dictae sunt circiter 40. I. B. S. J.

A 7bri ad Decembrem inclusivé. Auditae sunt confessiones circiter 483, ex quibus prima vice confessi 3, ex tota vita 10; exhortationes habitae 50; infirmi visitati sacramentaliter 4; ad spiritualem statum directus unus. V. S. S. J.

Hucusque missi sunt fructus spirituales ad r. p secretarium, in Februario anni 1740.

A Januario anni 1740 exclusivé. Auditae sunt confessiones circiter 538; prima vice instructi 6; missiones peractae varijs in locis 10, in quibus dictae sunt exhortationes 10; maleficia varijs in locis per exorcismos et aqua lustrali s. p. n. Ignatij depulsa sunt 8; infirmi sacramentaliter in et extra urbem visitati 12; infirmi in viam aeternitatis dispositi 2. Jos. Nowacki, S. Jesu.

A Januario anni 1740 ad 7brem exclusivé. Auditae sunt confessiones 810; prima vice instructi circiter 15; missiones peractae varijs in locis 10; baptisati infantes 2; matrimonio junctum par 1; maleficia depulsa varijs in locis 9. GG. S. J. mp.

A Januario anni 1740 ad Augustum inclusivé. Ex-

ceptae confessiones 103; prima vice accedentes ad confessionem instructi 2; infirmi post aliquot milliaria visitati et sacra exhomologesi expiati 7; maleficia in 2 locis depulsa. S. O. S. J.

A Januario 1740 ad Septembrem exclusivè. Auditae sunt confessiones 840, ex quibus prima vice 2, generales totius vitae 6, generales ab anno 2, non confessi ab annis duobus 5; infirmi visitati ac ssmo sacramento re-
fecti 3; extremè unctus 1; baptisatus 1; copulata matrimonio paria duo. D. M. S. J. mp.

A 1 Januarij 1740 ad Augustum inclusivè. Confessi sunt confessione communi 647, ex tota vita 3; lma vice ad confessionem accedentes instructi 6; infirmae nobili intra civitatem, dictae Godlewska, praemissa confessione ex tota vita, data est sacra communio. Pauper, ad plateam in fimo jacens, rutheno-unitus, curâ cujusdam ex nostris, a presbytero graeco-unito pridie praemissis sacramentis poenitentiae, eucharistiae, sacro est unctus oleo; demum dispositus est ad mortem a quodam ex nostris; post commendationem animae agonizantis, duarum horarum ab initio sacri inchoati ad intentionem eiusdem agonizantis post introitum expiravit. Astitit contrahentibus matrimonium, cum facultate parochiali, semel. P. A. K. S. J. mp.

A Januario anni 1740 inclusivè ad Augustum ejusdem anni pariter inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 50; missiones duae expeditae, in quibus catecheses dictae aliquot, scilicet quatuor; baptizati infantes 2. A. M. S. J.

A 10 Januarij 1740 ad 20 7bris ejusdem anni. Auditae sunt confessiones circiter 715; infirmi visitati 2 et sacramentis muniti; ex schismate orthodoxae fidej

restituti 3, scilicet, Michael Ryzkonowicz, Paulus Ryciewicz et tertij nomen ignoratur a). M. O. S. J. mp.

A Januario anni 1740 usque ad 7brem ejusdem anni. Auditae st conf. circiter 400. Dnus Petrus Kapusta ex Lutherana haeresi orthodoxae fidej restitutus. Infantes baptizati 2; ad mortem disposita et ss. sacramentis munita 1.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

Hucusque missi sunt fructus spirituales, in 7bri. P. r. Piori.

A 7bri anni 1740 ad Januarium anni 1741 exclusive. Poenitentes in universum accepti sunt 351 circiter, ex quibus prima vice confessi et bene instructi 12; ex tota vita confessi 5; in viam aeternitatis dispositi 2; infirmi visitati quatuor, etiam post aliquot milliaria; maleficia per exorcismos solitos depulsa varijs in locis 8; exhortationes in missionibus habitae 10. J. N. S. Jesu, mp.

A Septembri anni 1740 ad Decembrem ejusdem anni inclusivè. Auditae sunt confessiones 201; infirmi visitati 5, ex quibus ssmo sacramento refecti ac extremè uncti 2; maleficia per solitos exhorcismos depulsa varijs in locis 5; exhortationes in missionibus dictae 10; baptisatus 1. D. M. S. J. mp.

A 7bri anni 1740 ad Januarium anni 1741 inclusivè. Auditae sunt confessiones circiter 370; instructi 1ma vice 3. M. O. S. J. mp.

A 7bri anni 1740 ad 10brem ejusdem anni. Auditae sunt confessiones circiter 349, generaliter 1. P. Petrus Krzczetowski, S. J. mp.

---

a) Не знаютъ, кого обратили изъ православія въ латинство.

A 7bri anni 1740 ad annum 1741, d. 28 ejusdem mensis Februarij. Auditae sunt confessiones circiter 327, generaliter 2; infirmus viatico refectus 1; baptisatus 1; Germanus generaliter confessus 1; infirmus confessus et communicatus 1. I. E. S. J. mp.

A 7bri anni 1740 ad Januarium 1741. Auditae sunt confessiones circiter 200; unus nne Lucas Gotlib, annor. 16, Pruthenus, a Lutherana haeresi revocatus... F. W. S. J. mp.

In Februario. Hucusque sunt missi fructus ad r. p. secretarium, 1741.

A Februario anni 1741 ad Augustum anni ejusdem. Auditae sunt confessiones circiter 130, generaliter 2.

A Februario 1741 ad 7brem inclusivé. Auditae sunt confessiones circiter 795 gen.; infirmi visitati 5 et sacramentis nuniti; Judaei baptisati 4: 1 Ignatius Nowicki, Basilius Majewski, Joannes Majewski, filius Basilij, Antonius Oswiecinski; e schismate restitutus ecclesiae Basilius Kulikowski. M. O. S. J. mp.

Ab Augusto 10 1741. Auditae sunt confessiones ad 20 7bris anni ejusdem 85 circiter. M. B. S. J. mp.

A Februario anni 1741 ad 10 7bris anni ejusdem. Auditae sunt confessiones circiter 100, ex quibus generales 20. I. E. S. J. mp.

A Januario anni 1771 ad Septembrem ejusdem anni exclusivé. Auditae sunt confessiones 491, ex quibus prima vice confessi 6, generales totius vitae 4; baptisatus 1; missiones in varijs locis obitae, in quibus dictae exhortationes 15; infirmi visitati octo, ex quibus ssmo sacramento refecti 5, extremé unctus unus. D. M. S. J. mp.

Hucusque missi sunt fructus ad r. p. secretarium, in 7bri anno 1741.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A Januario anni 1740 usque ad Novembrem inclusive anni 1741. Auditae sunt confessiones circiter 1000, ex quibus generales fuerunt circiter 10, sacrilegae correctae ab aliquot annis tres; infirmi sacramentaliter visitati duo; infantes baptisati sunt 5; matrimonio juncti tres (sic), sepulchrali processione ad tumulum deducti duo; coneciones et exhortationes dictae sunt circiter centum; Judaeus unus baptisatus nomine Josephus; a schismate ad unionem cum ecclesia Romana revocata una foemina; ad confessionem, prima vice instituendam, inducti et instructi circiter decem; item schismaticus nomine Theodorus Baranowski revocatus est. I. B. S. J.

A Januario anni 1741 usque ad Januarium anni 1742. Auditae sunt confessiones circiter 600, ex quibus generales fuerunt circiter 4; infirmi visitati 4; exhortationes dictae circiter 4; Jadaeus baptizatus Franc. nomine 1; ad confessionem, prima vice instituendam, instructi 3; ad mortem dispositus et sacramentis munitus 1. V. P. S. J.

Ab Augusto anni 1741 ad Januarium 1742. Auditae sunt confessiones 730; visitati sunt infirmi 3. S. B. S. J. mp.

A Septembri ad Januarium. Auditae sunt confessiones 325; infirma sacro oleo inuncta una; incantationes loci civi Vitebscensi . . . domus sacro exorcismo depulsae. M. B. S. J.

A Januario anni 1741 usque ad annum 1742. Auditae sunt confessiones 156; infans unus baptizatus, supra alterum facta sunt tantum sacramentalia; Germanus unus confessus generaliter; domus cujusdam benedicta; unus dispositus et omnibus sacramentis munitus; incantationes et veneficia, tum in campis, tum in aedibus, s. exorcismo depulsae 9; horrea, stabula, laterificia

semel benedicta; quaedam foemina, confessa, sacra communione refecta et s. chrismate uncta, migravit ad Dnum. Ig. Ewert, S. J. mp.

A 9bri 1741 ad 24tam Januarij 1741. Auditae confessiones 169. G. B. S. J.

A 7bri 1741 ad Januarij 24 anni 1742. Auditae sunt confes. circiter 246; 1ma vice instructi 10; infirmi visitati et sacram. muniti duo. m. O. S. J.

A Septembri 1741 ad Januarium 1742 exclusive. Auditae sunt conf. 471, ex quibus 1ma vice 1; infirmi visitati ac ssimo sacramento refecti 3. D. m. S. J. mp.

A Januario anni 1741 ad Januarium anni millesimi 1742. Auditae sunt confessiones circiter 896, ex quibus prima vice confessi 15; infirmi visitati sacramentaliter 8; ex schismatico conversus Nicetha nomine; missiones varijs in locis peractae 6, in quibus dictae exhortationes circiter 12; unus Judaeus 12 annorum, nomine Thomas, baptizatus, levantibus p. m. d. Xaverio Bohomolec et p. m. d. Regina Nowacka; veneficia expulsa 3. I. N. S. Jesu.

Hucusque missi fructus spirituales ad r. p. secretarium.

A Januario anni 1742 ad Junium exclusive anni ejusdem. Confessiones auditae 600; conf. 1ma vice 1; in viam aeternitatis sacramentaliter expediti 4; visitati infirmi 10; incarcerati consolati 6; Judaeus instructus, baptizatus 1; matrimonio junctum par 1; infantes 3 baptizati; domus benedicta; schismatici conversi 6; pueri instructi in varijs oppidis principia fidej 1800 a; missiones institutae varijs in locis 30, in quibus dictae exhortationes. Sta. Boch. S. Jesu.

A Januario anni 1742 usque ad Junium anni ejus-

---

a) Иезуити замѣтно дѣйствовали на дѣтей.—Наставлено въ одно время 1800.

dem. Confessiones auditaë 362; unus infirmus dispositus; item faemella una extremè uncta. I. E. S. J. mp.

A Januario anni 1742 ad Augustum anni ejusdem exclusivè. Auditaë sunt confessiones 1472, ex quibus generales totius vitæ 16; generales ab anno 10; baptisatus 1; infirmi visitati ac ssmo sacramento refecti 7, ex quibus extremè unctus 1. D. M. S. J. mp.

A Decembri inclusivè usque ad Julium inclusivè ex anno 1741 ad annum 1742. Auditaë sunt confessiones ad duo millia, ex quibus generales erant circiter 10; infirmi sacramentaliter visitati 3; infantes baptisati 2; conciones et exhortationes dictæ circiter 60; ad confessionem lma vice instructi circiter 20. I. B. S. J.

A Januario inclusivè usque ad Augustum anni 1742. Auditaë sunt confessiones 732; infans baptisatus unus; infirmi visitati sacramentaliter 3; ad mortem dispositi 3; domus benedictæ 5. M. B. S. J.

A 24 Jenuarij 1742 ad 6tam Augusti ejusdem anni. Auditaë confessiones 638; nova aedificia, tam pro hominibus, quam pro jumentis et pecoribus, quinque benedicta. G. B. S. J.

A Januario anni 1742 ad Augustum exclusivè ejusdem anni. Auditaë sunt confessiones poenitentium circiter 753, ex quibus generaliter confessi 26, prima vice 10, qui rudimentis fidej, ad confessionem debitis, edocti sunt; infirmi intra et extra urbem visitati 12, ex quibus in viam aeternitatis dispositi, prævia extrema unctione, duo; domui novæ benedictiones factæ 3; yeneficia depulsa varijs in locis 9; baptisati, cum facultate parochi, tres; unus Judæus baptisatus nomine Josephus Marcinskj, levantibus illmo palatino Oginskj cum sua esorte Tecla; exhortationes 10 dictæ, N. S. S. J. mp.

A Januario anni 1742 ad Augustum exclusivè ejusdem anni. Poenitentium confessiones susceptaë sunt

circiter 632, ex quibus rite dispositi ad obeundam confessionem prima vice quatuor; infirmi visitati sunt 3. M. O. S. J.

A Junio anni 1742 ad Novembrem ejusdem anni inclusive. Auditae sunt conf. 349; dispositi in viam aeternitatis 3; incarcerati visitati 5; dispositus supplicandus 1; infirmi visitati 7; extremé uncti et sacro viatico refecti 3; exhortationes ad populum dictae 20; instructi pueri in rudimentis fidei et precibus 300; nova aedificia benedicta 3. S. B. S. J. mp.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

Ab Augusto anni 1741 ad Januarium anni 1743 exclusive. Auditae sunt confessiones circiter 489, ex quibus prima vice confessi 22; in viam aeternitatis dispositi et ssmo oleo muniti 4; varij infirmi sacramentaliter visitati 9; maleficia et veneficia per solitos exorcismos ecclesiae expulsa 12; baptisati, cum facultate parochi, 2; exhortationes in missionibus habitae circiter 20. I. N. Soc. Jesu mp.

A Septembri 1742 ad Januarium 1743. Auditae sunt confessiones 705. ex quibus generales totius vitae 2; baptisatus unus. D. M. S. J. mp.

Ab Augusto anni 1742 ad Januarium 1743. Auditae sunt confessiones circiter 500; 1ma vice instructi 3; infirmi visitati et sacramentis muniti 14. M. O. S. Jesu mp.

Ab Augusto anni 1742 ad Januarium 1743. Auditae confessiones 458; prima vice instructi duo; infirmi visitati et sacramentis muniti 7. I. M. S. J.

Ab 8va Octobris anni 1742 ad 5tam Martij an. 1743. Confessiones auditae 588; prima vice instructi 3; infirmi intra et extra urbem visitati, sacramentis poenitentiae, eucharistiae et extremae unctionis muniti 19; ex his in viam aeternitatis expediti 3; in missionibus exhortationes dictae 12. S. A. S. J.

A 15 Augusti anni 1742 usque ad 5tam Aprilis anni 1743. Auditae sunt confessiones plus minus 548, ex quibus prima vice informati ad sacram exomologisim et communionem 10; a pravis habitudinibus abducti 7; odia inter . . . plures sopita; aliquot infirmi sunt visitati. M. K. S. J.

A die 26 9bris ad Januarium exclusive. Conf. 1008; instructi pueri 1007 a); visit. infirmi 229; extreme uncti 8; baptizati 5; inductae post partum 9; sepulti 9; sancto viatico refecti 55; domus novae benedictae 10; matrimonio juncta paria 2; incarcerati visit. 3; schismaticus ex sch. conversus 1; in viam aeternitatis dispositi 25; exortationes dictae 31. S. B. S. J.

Hucusque missi sunt fructus spirituales.

A Januario usque ad Augustum anni 1743 exclusive. Conf. 910; instructi pueri 960 b); visit. infirmi 110; extreme uncti 7; baptizati 5; sepulti 9; viatico refecti 70; domus novae benedictae 9; matrimonio par 1 junctum; incarcerati visitati 2; in viam aeternitatis dispositi 24; exhortationes dictae 31. Sta. Bohdziey, S. J.

A Januario usque ad Augustum exclusive anni 1743. Auditae confessiones 400, ex his generales 6, prima vice instructi 15; infirmi visitati et sacram. muniti 10; exhort. dictae 30 F. G. S. J.

A Januario anni 1743 ad Augustum. Auditae sunt confessiones circiter 200, generales 20; infirmi visitati 3; catecheses dictae varijs in locis 27. M. O. S. J. mp.

A Januario anni 1743 usque ad Septembrem exclusive anni ejusdem. Auditae sunt confessiones 1290, ex quibus prima vice 1, generales totius vitae 26; infirmi visitati 11, ex quibus ssmo sacramento refecti 5, extreme uncti duo. D. m. S. J. mp.

a) Опять 1007 дѣтей наставлено.

b) Тоже 960.

A Januario anni 1743 ad 7brem exclusivé eiusdem anni. Auditaē st. confessiones circiter 654, ex quibus prima vice confessi 7, totius vitae generaliter 14; infirmi intra et extra urbem visitati sacramentaliter 6; in varijs locis institutae missiones, in quibus dictae st. exhortationes 10; veneficia per solitos exorcismos ecclesiae depulsa st. 9. I. N. S. Jesu mp.

A 5ta Aprilis anni 1743 usque ad 1mam 7bris ejusdem. Confessiones auditaē circiter 526, ex his circa sacramentum poenitentiae et eucharistiae prima vice instructi prope 15; ab annis duobus neglectam confessionem peregerunt tres; mutantes in fide confirmati 4; ex tota vita confessi 5, generaliter ab annis pluribus 8; reconciliati dissidentes amici 3; exercitijs spiritualibus s. p. nostri exculi externi duo. M. K. S. J. mp.

A Januario anni 1743 ad Septembrem ejusdem anni. Auditaē confessiones circiter 300; visitati 3; instructi 13. I. M. S. J.

A Martio anni 1743 ad Septembrem ejusdem anni. Confessiones auditaē 652; infirmi visitati et sacramentis provisi 49. P. A. S. J.

A Januario anni 1743 ad 7brem exclusivé ejusdem anni. Confessiones auditaē 287; in viam aeternitatis expeditus sacramentisque munitus 1; infirmi sacramentaliter visitati 13; a schysmate ecclesiae Romanae incorporatus 1; rudes ad confessionem, rite peragendam prima vice, instructi 11. I. O. S. J.

Hucusque missi sunt fructus spirituales, in 7bri, ad r. p. secr.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A Septembri anni 1743 ad Januarium anni 1744. Auditaē sunt confessiones circa 665, ex quibus prima vice confessi 9, praemisa debita instructione; infirmi intra et extra urbem visitati 13 sacramentisque muniti;

veneficia solitis exhorcismis varijs in locis sublata 7; missiones virijs in locis institutae 7, in quibus dictae exhortationes circa 20, rudes ad confessionem rite peragendam instructi circa 40. S. N. S. J. mp.

A Septembri anni 1743 ad Decembrem anni ejusdem inclusivé. Auditae sunt confessiones 402, ex quibus prima vice confessi 4; infirmi visitati 15, ex quibus ssmo sacramento eucharistiae refecti 8, extrémé unctus et in viam aeternitatis expeditus unus; exhortationes in missionibus dictae 3. D. M. S. J.

A 1ma Septembris anni 1743 usque ad Decembrem inclusivé. Confessiones auditae circiter 348, generales fuerunt 20, ab annis duobus 3, ex tota vita confessi circiter 8; odia, inter quosdam diu gliscentia, sopita aliquot; infirmi visitati 4; eleemosina pro pauperibus impetrata aliquoties. M. K. S. J. mp.

A Septembri anni 1743 ad Januarium anni 1744. Auditae sunt confessiones 308, ex quibus 1ma vice confessi 4; infirmi intra et extra civittem visitati 5; generaliter confessi 8; exhortationes in missionibus dictae 3. L. S. S. J. mp.

A Septembri anni 1743 ad Januarium anni 1744. Auditae confessiones 210; infirmi visitati sacramentisque muniti 2. H. S. S. J. mp.

A Septembri anni 1743 ad Januarium exclusive anni 1744. Auditae sunt confessiones 290; infirmi visitati 2; missio absoluta una. P. L. S. J.

NB. Hucusque inscripti.

A Januario anni 1744 ad Septembrem ejusdem anni exclusivé. Auditae sunt confessiones 663; ex quibus generales totius vitae 17, ab anno 1, prima vice 1; infirmi visitati ac sanctissimo eucharistiae sacramento refecti

10; extrémé unctus ac in viam aeternitatis expeditus
1. D. M. S. J. mp.

A Januario anni 1744 ad 7brem ejusdem anni ex-
clusivé. Auditae sunt confessiones 721, ex quibus gene-
rales totius vitae 4, prima vice 1; infirmi visitati ac sanc-
tissimo eucharistiae sacramento refecti 4. P. L. S. J. mp.

A Januario anni 1744 ad 6tam Septembris anni
ejusdem. Confessiones auditae plus minus 586, ex his
generales ex tota vita 9, ab aliquot annis 13; pravam
consuetudinem jurandi plures dedocti; ad confessionem,
prima vice faciendam, et sacrum epulum suscipiendum
instructi circiter 17; incarcerati visitati saepius et elee-
mosina tam spirituali, quam temporali provisi; infirmi
cum ssma eucharistia visitati 6. M. K. S. J. mp.

A Januario anni 1744 ad Septembrem. Confessiones
auditae circiter 108, ex quibus generales 2. S. O. S. J. mp.

A Januario anni 1744 ad 8 7bris anni ejusdem. Au-
ditae sunt confessiones 992, ex quibus generales 17, 1ma
vice confessi 4; infirmi visitati cum administratione
sacramentorum 15; missio cum exhortatione una. L. P.
S. J. mp.

A Septembri anni 1743 ad Septembrem anni 1744.
Confessiones auditae 864, generales 20, prima vice 5; in-
firmi visitati et sacramentis provisi 23, ex quibus in
viam aeternitatis expediti 3; in missionibus exhortati-
ones dictae 4. S. A. S. J.

A Septembri anni 1743 ad Septembrem anni 1744.
Auditae sunt confessiones circiter 850, generales 4, pri-
ma vice confessi 3; infirmi visitati et ssmis sacramen-
tis muniti 5, ex his ad mortem dispositi 2; conciones
dictae 2. V. P. S. J.

Hucusque missi sunt fructus spirituales ad r. p.
secretarium, in 7bri.

A Septembri anni 1744 ad Decembrem ejusdem

anni. Confessiones auditae sunt circiter 400; infirmus visitatus et sacramentis munitus 1. S. A. S. J.

A 7bri anni 1744 ad Xbrem ejusdem anni. Confess. auditae circiter 30. S. O. S. J. mp.

A 7bri anni 1744 ad Xbrem ejusdem anni. Auditae confess 173, prima vice 1, generales totius vitae 2. D. M. S. J.

A 7bri anni 1744 ad Xbrem ejusdem anni. Confess. auditae sunt 125, prima vice instructus 1. P. L. S. J.

A 7bri anni 1744 ad Xbrem ejusdem anni. Confessiones auditae circiter 323, 1ma vice confessi 4, generales totius vitae 2. L. S. S. J. mp.

A Septembri 1744 ad d. 25. Confess. circiter 30; infans baptizatus 1. F. W. R. C. S. J.

A sexta 7bris 1744 usque ad 4tam 10bris anni ejusdem inclusivé. Auditi pro sacro tribunali circiter 215; ganeraliter confessi prope 30; infirmi visitati 2. Ex Judaica perfidia reductus et babtisatus unus, oriundus Dribino, ut ille dixit, annorum circiter 20; motus ad deferendam suam perfidiam hac persvasione, quia jam anni quatuor sunt elapsi ab illo termino, quo moderni Judaei, errore suorum rabinorum decepti, credebant venturum messiam. M. L. S. J. mppr.

A Septembri 1744 ad Xbrem. Auditae sunt confessiones circiter 50. V. P. S. J.

A die 15 Augusti anni 1744 ad diem 3tiam Xbris anni ejusdem. Excepi confessiones in universum 190; prima vice instructi ad eandem duo. C. Kononowicz, S. J. mp.

Hucusque missi sunt fructus spituales ad r. p. secretarium, in Xbri, et inscripti in annuis.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

A die 3tia Xbris anni 1744 ad 2dam Augusti in-

clusivè anni 1745. Excepi in universum confessiones 535, ex his generales totius vitae sex; missio obita Psiarcijs una. Casimirus Kononowicz, S. J. mp.

A Januario anni 1745 ad Septembrem ejusdem anni exclusivè. Auditae sunt confessiones 746; baptizati tres; missiones obitae 5; exhortationes dictae 4. D. M. S. J. mp.

A Decembri anni 1744 ad 7bris 12mam anni 1745. Auditae sunt confessiones 594, ex his generales totius vitae 14; missiones Krotowszam et alibi obitae 6; extremè dispositi et sacramentis muniti 2. Hoeresim Lutheranam ejurarunt 2: 1mus sartor Joannes Kristian, ex aula illsmi Solłohub, capitanej Jezierzyscensis; alter Joannes Tresendorpff, venator aulicus ejusdem illsmi capitanej. Unus ex philosophia ad religionem directus. L. S. S. J. mp.

A 7bri anni 1744 ad 12mam anni 1745. Auditae sunt confessiones 532, generales totius vitae 9; maleficia in campis, agris, pratis per exorcismum destructa et combusta 4; missiones Kobylnikos, Wydreiam obitae 4. S. A. S. J.

A 4ta 10bris anni 1744 ad 14tam diem 7bris anni 1745. Confessiones ordinariae auditae circiter 794; generales ex tota vita auditae plus minus 20; ab annis intermissa 5 institutae; ad confessionem, 1ma vice faciendam, instructi 15; ab inveterata consuetudine peccandi retracti circiter 7; ab occasione proxima relabendi reducti 4; odia extincta et reconciliationes factae trium; a perpetrando homicidio abstracti duo; a pacto, cum Dei et animarum hoste ineundo, abducti 4; pueri et rudes instructi 10; ad restitutionem famae et iniquè ablationis inducti 9; desperabundi de animae suae salute in spem meliorem erecti complures; missio hebdomadaria obita una. N. B. Exercitijs s. p. nostri exculi ecclesiasticus unus, saeculares domi varij eorumque aulici 10. M. K. S. J.

A Xbri anni 1744 ad Septembrem exclusivé 1745. Auditae sunt confessiones in universum circiter 160. V. P. S. J. mp.

Hucusque missi sunt fructus spirituales ad r. p. secretarium.

A 14 7bris anni 1745 ad ultimam 10bris anni ejusdem. Confessiones auditae plus minus 358, ex quibus generales fuerunt circiter 17; ab annis duobus neglectae, nunc compensatae 3; prima vice ad confessionem et sacram synaxim instructi 6; a proxima peccandi retracti duo; vacillantes in fide roborati aliquot; infirmus, graviter decumbens, ad mortem dispositus unus; pauperes, in xenodochio degentes, visitati ac ope spirituali temporalique adjuti aliquoties; exercitijs spiritualibus sancti patris exculi duo: unus ecclesiasticus per dies octo continuos, alter saecularis dominus per dies quinque; missio extra civitatem obita per quatrimum una. M. K. S. J. mp.

A Septembri anni 1745 ad 10brem anni ejusdem inclusivé. Auditae sunt confessiones 393. D. M. S. J. mp.

A 7bri anni 1745 ad Xbrem ejusdem anni inclusivé. Auditae confessiones circiter 120. S. O. S. J. mp.

A 7bri anni 1745 ad 1mam diem Jan. anni 1746. Conf. aud. 800, ex his generales 8; infirmi sacramentis poenitentiae et eucharistiae provisi 3; omnibus sacramentis munitus, in viam aeternitatis expeditus 1; missio extra urbem per duas septimanas absoluta 1, altera unius diei; discordiae sopitae 5. S. A. S. J.

A 12ma Septembris anni 1745 ad 3tiam Januarij 1746. Confessiones auditae sunt circiter 265, ex quibus generales fuerunt 3, 1ma vice ad confessionem instructi 2; domus, maleficijs infectae, per exorcismum benedictae 2; infirmi visitati 2; missiones cum exortatione et catechismo obitae 2. L. S. S. J. mp.

A Septembri anni 1745 ad 3tiam Januarij 1746. Auditaе sunt in universum confessiones circiter 115. V. P. S. J.

Ab Augusto anni 1745ti ad 4tam diem Januarij 1746ti. Exceptae confessiones 332, ex quibus 2 generales; missio una peracta cum duabus exhortationibus. I. L. S. J. mp.

Missi sunt hucusque fructus spirituales ad rndum patrem secretarium et inscripti in annuis.

Visi sunt hucusque fructus spirituales.

(Продолженіе въ слѣдующемъ ХХ выпускѣ).

А К Т Ы,

извлеченные изъ городскихъ книгъ Витебскаго
воеводства.

(Продолженіе).

92.

Жалоба Витебскаго воеводы Казимира Поцѣя на Брестскаго скарбника Лудвига Зубовскаго, за наѣздъ Зубовскаго, съ наемными людьми, оружіемъ, барабанами, знаменами, изъ имѣнія своего Верховья Орш. у. на принадлежащее къ имѣнію Поцѣя Островну-Малому мѣстечко Дхорокапово (Дорогокупово?) и захватѣ изъ онаго трехъ крестьянъ съ ихъ семействами, а также лошадей, рогатаго скота и прочей движимости. 1712 г. Января 27.

Iasnie wielmożny jmé pan Kazimierz Alexader Poceiej, woiewoda Wttbski, Żyżmorski, Olkinicki, Suraski etc starosta, pułkownik jkmcі, za wzіenciem wiadomości od zawiadowcy majątności Ostrowna-Małego, u wdstwie Wttbskim leżącey, od jmcі pana Michała Dominika Pileckiego, od woytow y mužow teyże majątności Ostrowna, na jmsci pana Ludwika Zubowskiego, skarbnika Brzeskiego, solenno zaniósł protestacją o to i w ten sposób, iż obżałowany jмсé, pod czas tych zamieszаń w oyczynie, czynione na wieczną ruine fortun załuiącego protestanta, w roku przeszłym 1709, przepomniawszy prawa statutowego, constitucj seymowych, secundum jus coaequationis jurium o takowych ludziach strycte opisano, z cudzego powiatu najechawszy na miasteczko, nazwane Dchorukapowo, do majątności Ostrowna należonego, z ludźmi różnemi, zaciongnionemi, z bembnami, chorągwiами, ze strzelbo, ponieprzyiacielsku, z pomienionego miasteczka gwałtownym sposobem chłopow trzech na imie jednego . . . drugiego Wierebia, trzeciego Chodakie . . . wieczystych, z żonami, dziećmi, z . . . omo-

wym, końmi, bydłem rogatym i nierogatym, zbożem różnym, wyprowadziwszy do swoiey majątnosci wieczystey Wierzchowa, w powiecie Orszańskim leżoncey, y tam onych poosadzał. Po które poddane, za wzieniem doskonałej wiadomości, u roku ninieyszym 1712-m, msca January 21 dnia, uprosiwszy jehmew pp. przyiaciół swoich, przy liscie swoim, o wydanie proszone posyła . . . lecz obżałowany, miasto wydania tych poddanych, dalsze odpowiedzi y pochwałki na zdrowie protestanta udzielał. Przez co szkody ponosi, przez zabranie ruchomości, koni, bydła, zboża, przez niepłacenia czynszy y inszey daniny, na zło cztery tysionce y daley ponosi. Chcenc o to wszystko prawem czynić, do wskazania pen, co czasu prawa przez patrona bendzie pokazaną y dowiedzioną, o szkody, nakłady prawne, dał te swą protestacją, z wolną melioracją, do xiąg grodzkich Witt. zapisać,—co iest zapisaną. Roku 1712, msca January d. 27, ta załoba na urzencie jkmei grodzkim . . . bskim iest opowiadana. Jerzy Pio . . . namiesnik.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 4.

93.

Листъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, коимъ, въ вознагражденіе за имѣніе Боброво—Пустовское обознаго Витебскаго воеводства, Сильвестра Гослинскаго и за прочее частное имущество, отошедшее отъ Пятигорской хоругви князя воеводы Краковскаго, назначилъ им. Копачево посельскихъ мѣщанъ и *Витебскую слободку Маркова православнаго монастыря.* 1712 г. Февраля 3.

Aktykacya odmiany za Bobr.

Roku tysiąc siedmset. dwunastego, msca Februarij trzeciego dnia.

Na urządzie jkmci grodeckim Witebskim etc. stanowiący oczewisto, sługa jmci pana Sylwestra Goslinskiego, oboznego wdztwa Wttbo, pan Franciszek Wizgierd, te odmianę za Bobr, z rzeczą, w nim wyrażoną, do akt xiąg grodu Witto podał, w te słowa pisany: Ludwik Konstanty na Władawię y Rozanię Pocię, hetman wielki wo xa Litto, Borcianski, Ratyński, Punski, Szere-szewski starosta, in reconpensam za Bobrow Pustowski jmci pana Goslinskiego, oboznego wdstwa Wttbo, y za innę odeszłą partykularną od chorągwi Petyhorskiej xcia jmci wojewody Krakowskiego naznaczają się dobra Kopaczow mieszczan poselskich y slobodka Witebska oo. Markowskich Bazylianow ritus antiquo—Graeci, do których dobr sprowadziwszy, ichm. p. deputacij poczty nad dach (sic) y nikt nie więcej pretendować nie będą. Datt Wilnie, d. 23 Januarij 1712. U tej odmiany podpis ręki, przy pieczęci, temi słowy: Ludwik Pocię, h. w. w. x. L. Która ta odmiana, za podaniem oczewistym, jest do akt grodu Wttbo przyjęta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 7.

94.

Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, данный поручику Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго Вишне-вскому, о томъ, чтобы впредь до воспослѣдованія ожидаемаго изъ трибунала окончательнаго рѣшенія по спорному дѣлу о владѣннн имѣніемъ Доманово (или Дыманово) обознаго Витеб. воеводства, Сильвестра Гослинскаго, выступилъ изъ онаго въ имѣніе Ситно Полоцкой войскою Луциковой, состоящее въ Невельскомъ округѣ Полоцкаго воеводства. 1712 г. Февраля 3.

Aktykacia odmiany za Dymanow.

Roku 1712, msca Februar. 3 d.

Na urzędzie jkmei grodzkim Wttbskim ett. comparsens personaliter, sługa jmei pa Sylwestra Goslinskiego, oboznego Wttbo, pan Franciszek Wizgierd, te odmiane z rzeczo, w niey wyrażono, do akt grodu Wttbo podał, w te słowa pisane: Ludwik Konstanty na Włodawiu, Rozance Pociey, hetman w. w. x. L., Borciański, Ratynski, Punski, Szereszowski starosta, wielm. jmei panu Wiszniewskiemu, chorążemu Żydaczewskiemu, porucznikowi chorągwie Petyhorskiej jo xcia jmei woiewody Krakowskiego, a w niebytności jmei panu choronżemu lub namiesnikowi, po zaleceniu chęci mych. Dla zachodzących o dobra Domanow disquisycij possessiey jmei pa Goslinskiego, oboznego Wttbo, nim z trybunała teraznieyszego zupełna będzie discernentia, od teraznieyszey locali, wmm pa chorągwi naznaczoney, excypowałem. Daie zatym ten moy ordynans, obyście z pomienionych dobr Domanowa ustompiwszy, nie się interessuione do nich, przeniósł się do dobr Sitno jeymei paniey Łuszczykowej, woyskiej Połockiey, w trakcie Newelskim, w wdstwie Połockim lezoncych, które teraznieyszym ordynansem moim w odmiane naznaczaion sie, nie zaś z nich nad sam dach y nikt nie usorpował. Datt w Wilnie, d. 25 Januar. 1712. U tey odmiany podpis ręki, przy pieczęci, temi słowy: Ludwik Pociey, h. w. w. x. L. Która ta odmiana, za podaniem oczewistym, jest do xiąg przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 8.

95.

Приказъ, данный в. гетманомъ в. кн. Лит. Лудвигомъ Подѣмъ всѣмъ начальствующимъ войскъ какъ рѣчи Поспо-

литой, такъ и иноземныхъ, особенно же расположенныхъ въ Витебскомъ воеводствѣ, объ освобожденіи, на 1712 годъ, имѣній оboзнаго Витебскаго воеводства, Сильвестра Гослинскаго: Куковичина, Добрына, Доманова и Шелеговки съ земельными его участками въ г. Витебскѣ отъ всякихъ военныхъ повинностей и тягостей, подъ страхомъ наказанія виновныхъ въ нарушеніи этого приказа, по военному суду его, гетмана. 1712 г. Февраля 3.

Aktykacia excepti od jwo jmci pana Pocieja, hetmana w. x. L., na dobra Kukowiaczyn, Dobryn, Domanow, Szelghowka z placami w Witebsku, w dzierzeniu jmci pana Sylwestra Goslinskiego, oboznego Wittbo, będące.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, mscą February trzeciego dnia.

Na urzędzie jkmei gradzkim Wttbskim etc. comparens personaliter, sługa jmci pana Sylwestra Goslinskiego, oboznego wdstwa Wttbo, pan Franciszek Wizgierd, te exceptio z rzeczoz, w niey wyrażono, do akt grodu Wttbo podał, kturo w słowa do słowa wpisui-one tak sie w sobie ma: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rozance Pociey, hetman wielki w. x. L., Borcianski, Punski, Szereszowski starosta, wszystkim in genere ichmem panom officialistom woyskowym y całemu ry-cerstwu woysk Rrptey w. x. L. utrisque avthoramenti Polskiego y cudzoziemskiego zaciągu, osobliwie w wdstwo Witbskie na subssistencie ordynowanym, po zaleceniu chęci moich, oznaymuie, iż dobra Kukowiaczyn, Dobryn, Domanow, Szelehowka z placami w Witebsku jmci pana Sylwestra Ferdynanda Goslinskiego, oboznego wdstwa Wttbskiego, jak immunitate jurium terrestrium zdaw-na warowane y obwarowane, chcąc zachować jn omni indemnitae na rok ninieyszy 1712 ab omni onere mi-litary, consistentey, ustaw, przystawstw, wiktowania

ludzi, furazow, karmienia koni, pretendowania sian, ob-
rokow, podwod, zabiegow, popasow, ugod, noclegow y
od wszelkiego agrawatiej przykrości pretetextu uwol-
niłem, actualiter y formaliter excipowałem, jntimuione
serio, aby do wyrażonych dobr żadnym sposobem nie
wazyli się interessować, pod scisłym sondem y kara-
niem według preskrypty artykułow woyskowych, do
których y pozwy z kancelary mey wydać rozkazałem.
A iesliby kto, nie respektuione na te meio wyrazne
ochrone, czynić smiał w wyrażonych dobrach wiolenti-
ey, iakowekolwiek słać pretenssia do agrawatj lub na-
ymnieyszey, tedy takowych ludzi brać, łapać, do sondu
moiego hetmanskiego plenariam daie prowadzić potesta-
tem, declaruione oraz quam strictissime sondzić y ka-
rać według wystempkow irremissibiler. Datt w Wil-
nie, roku tysionc siedmsetnego dwunastego, msca Janu-
ary dwudziestego siódmego dnia. U tey excepti, alias
ochrony, podpis ręki, przy pieczęci, temi słowy: Lud-
wik Pociey, hetman w. w. x. L. Która ta exceptia,
za podaniem oczewistym, iest do akt xiąg grodu Wttb-
skiego przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 9.

Приказъ в. гетмана в. в. Лит., Лудвига Поцѣя, данный
поручику Пятигорскаго полка Краковскаго воеводы, кн. Виш-
невцеваго, Вишнеvesкому, о томъ, чтобы тотчасъ выступилъ
изъ им. Бобра Витеб. обознаго Сильвестра Гослинскаго въ
другое, назначенное ему, поручику, особымъ приказомъ его,
гетмана, лучшее для поста мѣсто, — съ освобожденіемъ им.
Бобра отъ воинскихъ повинностей и тягостей, за извѣтіемъ
лишь одной, обычной гйберны. 1712 г. Февраля 3.

Aktykacia odmiany, alias excepti, na dobra Bobr,

w dzierzeniu jmci pana Sylwestra Goslinskiego, oboznego Wttbo będące.

Roku tysionc siedmsetnego dwunastego, msca February trzeciego dnia.

Na urządzie jkmei grodzkim Wttbskim ett. compars personaliter, sługa jm pana Sylwestra Goslinskiego, oboznego wdstwa Wttbo, pan Franciszek Wizgierd, te exceptio, alias ochrone, z rzeczo, w niey wyrażoną, do akt grodu Wttbo podał, kturo w słowa do słowa wpisuionc tak sie w sobie ma: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rozance Pociey, hetman wielki wo x. L., Borcianski, Punski, Szereszowski starosta, jmsci panu Wiszniewskiemu, porucznikowi chorągwi Petyhorskiej j. o. xcia jmci Wisznioweckiego, woiewody Krakowskiego, w niebytnoścj jmci pu namiesnikowi, commende macioncemu, daie ten ordynans, abyście eo in. do pustoszy, nazwaney Bobr, dożywotniey jmści pana Sylwestra Ferdynanda Goslinskiego, oboznego wdstwa Wttbo, podaney sobie w pierszym ordynansie, naymniey nie interesso wali, konsistentij, ustawy, przystawstwa, wiktowania ludzi, furazu, karmienja koni, pretendowania sian, obrokow, podwod, ugod nie usorpowali, noclegiem, popasami nie aggrawowali, ale wienc, iako cale Pustowski grunt, ab omni onere militarje excepto płaconcey hiberny zwykley, formaliter uwolniem y excypowałem, a odmiane za ten Pustowskj grunt osobliwym ordynansem lepszo dla subsistentiey wmm podałem; ktorym ordynansom moim poslednim aby naymnieyszą contrawentią nie zachodziła, pod scisłym sondem y karaniem mojm, według prescripti artykułow woyskowych, omnino mieć chce. Datt w Wilnie, 1712, msca January d. 25. U tey exceptij, alias ochrony, podpis ręki temi słowy: Lud-

wik Pocięy, hetman w. w. x. L. Która ta exceptia ali-
às ochrona, za podaniem oczewistym, jest do akt xiąg
grodu Wttbo przyjęta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 10.

97.

Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго, Вишневскому, чтобы тотчасъ выступилъ изъ имѣній Витеб. грод. писаря Михаила Бирули:-Всховы, Заезерья и Службы-Старцовской въ отведенную ему, поруч., приказами его, гетм., квартиру, съ возвратомъ владѣльцу и всѣхъ сборовъ, если какіе были взяты съ этихъ имѣній,—подъ опасеніемъ, въ противномъ случаѣ, строгаго военнаго суда его, гетм.,—имѣя въ виду, что названныя имѣнія, законнымъ порядкомъ, признаны составляющими издавна вотчинную собственность, а потому изъятыми отъ всякихъ повинностей. 1712 г. Февраля 6.

Aktykatia excepti na dobra jmcі pana Michała Anto . . . Biruli, pisarza grodzkiego Witebskiego.

Roku tysiąc siedmsetnego dwu . . . February szóstego dnia.

Na urzędzie jego kr. m. grodzkim Witebskim, comparens personaiiter, jmcі pan Jozef Kniażewicz, sługa jmcі pana Michała Biruli, łowczego y pisarza grodzkiego wdstwa Witebskiego, te exceptio z rzeczę, w niey wyrażoną, ad akta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisuiąc: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rozance Pocięy, hetman wielki wo xtwa Litto, Borcianski, Rotynski, Punski, Szereszewski starosta, wmmm panu Wiszniowskiemu, chorążemu Żydaczewskiemu, chorągwi Petyhorskiej jasnie oświeconego xięcia jmcі woiewody

Krakowskiego, a w niebytności jmcі panu chorążemu lub namiesnikowi. Po zaleceniu chęci mych, oznaymuie, iż dowiedzioną to iest autentycznym dokumentem, że dobra Wschowy, Zaiezierze, Służba-Starcowska abantiquo są dziedziczne y nigdy repartitiom nie podlegały, per erorem tyko w taryfe włożone, a teraz, in virtute dawnych dekretow y teraznieyszym z trybunału skarbowego elinowane. Daie tedy ten mój ordynans wmm pnu, serio pod surowym sądem intymuiąc, abys z pomienionych dobrin instanto ustompił y naymnieyszym praetextem do nich interesować nie wazył się, a mieścił się w kwaterze, ordinansami memi naznaczoney wmm pnu, y, powtóre, intymuię, abys z pomienionych dobr Wschowy, Zaiezierzę y Służby-Starcowskiey wmm pna Biruli, pisarza grodzkiego Witebskiego, bez żadney disceptati-ey, ustompił. In casum contra veniente y uczynienia iakowey szkody, sam bys wmm pan deproprio odpowiadać musiał; to oraz, co do tych czas co wybrano, abys wmm pan, pokulkulowawszy się, wrócił y uspokoił, pilno zalecam. U tey excepti-ey data temi słowy pisana: Dat w Wilnie, dnia 23 January 1712. U tey excepti-ey, przy pieczęci, podpis ręki temi słowy pisany: Ludwik Pocię, hetman wielki wielkiego xtwą Litto. Która ta to exceptia, za podaniem wyż wyrażoney osoby, iest ad acta xiąg grodu Witebskiego przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 12.

Выданное Виленскимъ подстаростою Яковомъ Зеленацкимъ Лукомльскому жителю, еврею Неуху Неуховичу, удостовѣреніе въ томъ, что, въ 1708 году, во время шведскаго нашествія, было, завѣдомо, его, подст., Виленскими бургомистрами и купцами сдѣ-

лано со Шведами отъ имени цѣлаго города соглашеніе, по
коему Шведы, взявъ только условленный выкупъ, выступили
изъ Вильны ночью, не забирая никакихъ товаровъ. 1712 г.
Февраля 10.

Aktykatia atestatij, daney żydowi Neuchowi Neuchowiczowi, obywatelowi miasta Łukomla.

Roku 1712, msca February d. 10.

Na urządzie jego kr. m. grodzkim Witbskim, stanowszy oczewisto, na imię Neuh Neuchowicz, żyd, obywatel miasta Łukomla, te atestatio na rzecz, w niey wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisuiąc: Poniżey na podpisaniu ręki mey mianowany czynnie wiadomo to moią atestatio, дано żydowi Neuchowiczowi, obywatelowi miasta Łukomla, iż со, w roku 1708, podczas inkursiey Szwedzkiey, за wiadomością moią, yako podstarościego за miasta Wilenskiego, z ichmm pany burmistrzami y kupcami, różne towary mającemi, we wszelkich szpiehlerzach y на Łukiszkach będącemi, stanęła ugoda Szwedowi за całe miasto, gdzie żadnych towarow Szwed nie zabierał, jeno wziowszy ugode, wyszedł z Wilna nocą. Daię te moią atestatio temu Neuchowi, żydowi Łukomskiemu, podpisuię się. Data u tey atestatiey temi słowy pisana: Dat w Wilnie, d. 22 January 1712 roku. U tey atestatiey podpis ręki temi słowy pisany: Jakub Zielonacki, podstarości Wilenski. Która ta to atestatia, за podaniem wyż wyrażoney osoby, iest ad acta xiąg grodu Witebskiego przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 15.

Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго, Вишневскому, расположенному съ войскомъ въ Подусвятѣ, — чтобы, подь строгимъ наказаніемъ по военному суду, не смѣлъ требовать воинскихъ повинностей съ деревень Витебскаго подкоморія Адама Киселя: Жабентяевъ, Яшкевичъ, Пуризовъ, Слѣшныхъ, Озерья, Урабовъ и Катеринина, также и съ пустопорожнихъ земель, такъ какъ имѣніе это, на основаніи конституціи 1690 г., пользуется всѣми правами вотчинныхъ имѣній, и чтобы все взятое съ онаго до вослѣдованія этого приказа, было возвращено по принадлежности. 1712 г. Февраля 10.

Akticatia exceptij na dobra wo. jp. Adama Kisiela, podkomorzego Wittbgo.

Roku tysiąc siedmset dwunastego, msca February dnia dziesiątego.

Na urządzie jego kr. m. grodzkim Wtbskim, compars personaliter, jmc pan Samuel Łogowski, zawiadowca dobr wielmożnego jmc pna Adama z Brusilowa Kisiela, podkomorzego wdstwa Witebskiego, tę exceptio na rzecz, w niey wyrażoną, ad acta xiąg grodu Wittbo podał, his verbis wpisuiąc: Ludwik Konstanty na Rozance y Władawię Pocię, hetman wielki wo x. Litto, Borcianski, Ratynski y Szereszewski starosta, jmm panu Wiszniowskiemu, porucznikowi chorągwie Petihorskiej jas. oswieconego xięcia jmsci, woiewody Krakowskiego, a w niebytności commende maiącemu. Po zaleceniu chęci mych, daię ten surowy ordynans, abyś wmmć, maiać subsistentio w Poduswiaciu, nie ważył się interesować, lubo per erorem (są wyrażoną w asygnatiew), do wiosek y pustych gruntow wlmżnego jmc pna Adama Kisiela, podkomorzego Wittbo, nazywaiących się Żbieniaie, Jaskiewiczę, Purysy, Spiezue, Ozierze, Uraby y

Kacierzynino, którą, jako nie są w taryfie, tak konstitutio anno 1690, równo z dziedzicznymi dobrami, omni gaudent jure. Stosując się tedy do praw oyczystych, serio intymuję, abyś wmmé żadnym praetextem nie ważył się interesować do pomienionych wiosek y pustych gruntow. Jesliby przed zayściem tego mego ordinansu cokolwiek z pomienionych dobr było wzięta, do najmnieyszey rzeczy aby było wrocono, gdyż contra venientem surowię sądzić y nieodwłocznie karać deklaruję, jakoż y pozwy z kancelary mey wydać rozkazałem. Data u tey exceptiey temi słowy pisana: Datt Wilnie, d. 21 January anno 1712. U tey exceptiey podpis ręki, przy pieczęci, temi słowy pisany: Ludwik Pocię, hetman włki wo x. Litto. Która ta to exceptia, za podaniem wyż wyrazoney osoby, iest ad acta xiąg grodu Witebskiego ptzyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 16.

100.

Приказъ в. гетмана в. к. Лит., Лудвига Поцѣя, всѣмъ начальствующимъ войскъ Польскихъ и иноземныхъ, подѣ страхомъ строгаго военнаго суда, о данной имѣнїямъ Витебской экономїи Лужесну съ принадлежностями и Стайкамъ шести-лѣтней льготы отъ воинскихъ повинностей, такъ какъ, по случаю расположенїя этихъ имѣнїй близъ г. Витебска, разорены они войною, слишкомъ большимъ количествомъ присяжныхъ для взиманїя податей дворовъ и большою смертносью населенїя. 1712 г. Февраля 19.

Aktykacia excecpij na dobra ekonomij Witepskiej.

Roku tysiąc siedmset dwunastego, miesiąca Februa-ry dnia dziewietnastego.

Na urzędzie jkm. grodzkim Witepskim, comparens parsonaliter, jmé pan Kazimierz Żuk, skarbnik Połocky, te exceptio z rzeczó, w niey wyrażono, ad acta grodu Witepskiego podał, w te słowa wpisano: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rożance Pociey, hetman w. w. x. Lo, Ratynski, Wołpianski, Borcianski, Szereszewski, Punski etc. starosta, ichmościom panom generalom, pułkownikom y wszytkim officialistom tak polskiego, jako cudzoziemskiego zaciągu. Po zaleceniu chęci moych, oznaymuię, iż dobra, nazwane Luzosno cum atinētis y Stayki, poniewasz, dla bliskości miasta Witebska, extorsiami Moskiewskiem, wielkością dymow y wymarcia ludzi, funditus iest zawinowane (zruinowane?), zacych, stosuiąc się tak do prawa, iako do samey słuszności, pomienionym dobrom daiąc do osiadłości wolność od hyberny y subsistęcy na lat sześć slobody, władzą moią hetmanską to pozwalam; do których dobr abyście wme panowie, pod żadnym praetextem żołnierskim, choćby y za assygnatiami, per errorem z canceryey mey wypadłemi, lub z commissaritu za delatami comisarskiem, o żadno rzecz nie pretędowali, serio upominam. Contra venientes tey moiey woli stricte maią być sązeni; dla czego, zaraz y pozwy z cancelaryy mey wydać rozkazalem. Datt w Rożance, anno 1712, Maia dnia pietnastego. U te (tey?) exceptiy, przy pieczęci, podpis ręki temi słowy: Ludwik Pociey, h, w. w. x. Lo. Która ta exceptia, za podaniem oczewistym, iest do act grodu Witebskiego przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 22.

Универсалъ в. гетмана в. кн. Лит.. Лудвига Поцѣя, дан-
ный всѣмъ начальствующимъ войскъ в. княж. Литовскаго
и проч., коимъ подтверждаетъ дарованныя польскими королями
Витебскимъ пушварямъ льготы объ освобожденіи ихъ отъ испол-
ненія какихъ бы то ни было воинскихъ повинностей, кромѣ
своей личной службы. 1712 г. Февраля 20.

Aktycaciia dokumentu, służąca jmści pauu Jozepho-
wi Zaranowskiemu Łuskinie, horodniczemu Witebskiemu

Jerzy Piotr Kfaczynski, namiesnik
grod. wdztwa Wittebo.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, msca Febru-
ary dwudziestego dnia.

Na urządzie jo kr. mści grodzkim Witebskim, prze-
demną, Samuelem Kazimierzem z Brusilowa Dorohinic-
kim Kisiem, chorążym y podwoiewodzim Witebskim,
od jasnie wielmożnego jego mści pana Kazimierza Ale-
xandra Pocieia, woiewody Witebskiego, Rohaczewskiego,
Żymorskiego, Olkinickiego, Surazskiego etc. starosty,
ustanowionym, comparens personaliter, sławetny pan
Nicephor Szabunia, cechwart puzkarski zamku je-
go kr. mści Witebskiego, ten uniwersał na rzecz, w
nim wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał,
który, wpisując w xięgi, eo tenore sonat: Ludwik Kon-
stanty na Włodawie y Rozance Pocii, hetman w. wo xstwa
Litewskiego, Borcianski, Punski, Szereszowski, Ratinski
etc. starosta, ich mściom panom pułkownikom, oberszte-
rom, oberszteleytnantom, officialistom, jako y wszytkiemu
rycerstwu woiska jego kr. mści wo xstwa Litewskiego,
a mianowicie ich mściom panom deputatom, lubo ponczas
(podczas?) consistencij ktõrei chorągwi, lubo dla wybrania

hyberny od chorągwi którey, lubo z comissariatu, za ordi-
nanssem y assignacją, do wdstwa Witebskiego y miasta
Witebska jego kr. mści zesłanymi, donosze. W pomieni-
onym mieście Witebsku puszkarze zamkowi, iako y
extra civitatem mieszkaiący, przez wyrazne przywileia
królow ich mściow, zaczowszy od Zygmunta Augusta,
Zygmunta Trzeciego, consequenter nastempuiących, ab
omnibus militaribus oneribus są excipowani. Którym y
ia, conformuiąc się do prezentowanych documentow
praw, im nadanych od niasnieyszych królow ich mści-
ow, od wszelkich exaccij żołnierskich, z władze mei
hetmanskiei, tą moią excepcią generalną mianowanych
puszkarzow Witebskich, tak w mieście, iako y extra
civitatem mieszkaiących a zamkową powinność pełnią-
cych, tak od konsistencij, hyberny et omnibus oneribus
uwolniwszy, chce mieć, ażebyście żaden onerować onych
quocunque titulo exaccij żołnierskich nie ważył się. A
chociaby ad mala narata asignatiia otrzymana wypaść
miała z kancellarij mei, nie ma żadnego mieć ab hinc
waloru; owszem, ten uniwersał moi pro firmo et rato
chcąc mieć nazawsze, rękę moie podpisuię. Datt w Wil-
nie, trzydziestego Januarij, tisiąc siedmset dwunastego
roku. U takowego uniwersału exepcij, przy pieczęci
jaśnie wielmożnego jmści pana hetmana wielkiego wo-
xstwa Litewskiego, podpis ręki samego jw mści pana
hetmana his verbis: Ludwik Pocięi, hetman wielki wo-
xstwa Litewskiego. Który takowy uniwersał excepcij,
za podaniem przez wysz specifikowaną osobę, iest ad
acta grodu wdstwa Witebskiego wpisany.

По оп. кн. № 06. 2, № ч. 2, л. 23.

Универсалъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго, Вишневецкому, о немедленномъ выступленіи его изъ имѣнія Витебской епископіи, Папина и проч., подъ страхомъ, за неисполненіе сего, строгаго, подлежащаго военнаго суда. 1712 г. Февраля 10.

Actykaciã ordynansu w ustãpieniu dobr z metropolij (z dobr metropolij?).

Roku tysionc siedmsetnego dwunastego, msca Februrij dwudziestego wtõrego dnia.

Na urzędzie jkmści grodzkim Witebskim ettc. comparens personaiiter, pan Jan Miłoszewicz ten ordynans na rzecz, w nim wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, w te słowa pisany: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rożance Pociey, hetman w. w. x. L., Borcianski, Ratynski, Wołpinski, Szereszewski, Punski starosta, jmsci panu Wiszniewskiemu, porucznikowi chorągwi Petyhorskiej jwx imści, woiewody Krakowskiego, a w niebytności jmci panu chorążemu, lub namiestnikowi, comęde mającemu. Poniewasz wmc pan ieszcze dotąd, za ordynansem mym do ustãpienia z metropoli, alias episkopiey Witebskiej, mając w tąż, przez ordynans moy, melioratio dispartitij z odmianã za episkopiã Witebskã, w meliorowaney disparticij wyrażoną, dobra Papin, w tymże wdztwie Witebskim, nie ustãpili, y jesliby z jnych jakowych dobr, ordynansami moiemi excypowanych z odmianã, dotąd nie ustãpili, seria tedy teraznieyszym ordynansem injungo wm pu, abyście, za doysciem onego, exnunc z dobr episkopiey Wittbskiej y jnych, melioraciã disparticij wyiętych, ustãpili y iesliby co zabrali, damnifikatiã jakowã, lub najmnieyszã uczynili, abyście hic et nunc restituciã acquietowali iako nayskutecz-

niey, nie sobie nie praetenduiąc z exycypowanych wy-
razną ordynansow mych wypadłych wola dobr episko-
piey Wtty y jnnych . . . na . . . quitacyą inaczey nie
postepuiąc, pod surowym sądem według artykułow wo-
yskowych; na co y pozwy z cancellarij mey wydałem;
a dla wiary y osobliwszego . . . przy podpisie ręki mey
pieczęć przycisnąć rozkazałem. Datt w Wilnie, tysiąc
siedmset dwunastego, msca Februarij dnia siedmnastego.
U tego ordynansu podpis ręki, przy pieczęci, temi sło-
wy: Ludwik Pociey, h. w. w. x. L. Który ten ordynans.
za podaniem oczewistym, do act grodu Wittbo przyięty
y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 24.

103.

Приказъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику
Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго, Вишневскому,
и депутатамъ квартирнымъ (дасховымъ), въ коемъ, согласно
новой своей дислокаци, въ замѣнъ имѣнній Витебской митро-
полии назначетъ для квартиръ того полка разныя селенія
Подусвятскаго староства, состоящія въ Витебскомъ и Полоц-
комъ воеводствахъ, съ тѣмъ чтобы онъ, поручикъ, въ на-
значенныхъ вновь для поста войскъ, вышеназванныхъ имѣ-
нїяхъ ничѣмъ излишнимъ не обременялъ и не стѣснялъ вла-
дѣльца. 1712 г. Февраля 22.

Aktikacia odmiany za metropolio Witepsko.

Roku 1712, msca February 22 dnia.

Na urzędzie jkm grockim Witepskim etc. stanowszy
oczewisto, jmc pan Symon Stabrowsky te odmiany y
ordynans z rzeczo, w niey wyrażono, ad acta grodu Wi-

tepskiego podał, w te słowa wpisano: Ludwik Kostanty na Władawie, Rozance Pocię, hetman wielki w. x. L., Borciansky, Ratynsky, Punsy, Szereszewsky starosta, wielmożnemu jmści panu Wiszniowskiemu, porucznikowi chorągwie Petyhorskiej jasnie oświeconego xięcia jmci, woiewody Krakowskiego, a w niebytności jmci panu chorążemu, lub namiesnikowi, y ichmściom panom peputatom dachowym. Po zaleceniu chęci mych. Gdy z wielu różnych przyczyn, chorągwie wmsci panow pokilkakrotnie odmieniać się musiała dyspozycya tak, że iedne dobra od supsistęciy odeszły, drugie przydały się, przeto, ażeby w repartyey chorągiewney nie znajdowały się menkamęta (sic), zaszły (m?) zaś ordynansom moim aby się we wszytkim dosyć stało z melioracyi teraznieyszej dispartimentii, na chorągiew wmm panow takowa wydziela się kwatery: starostwo Poduswiackie cum attinentys, to iest, Bruskorowicze, Osmołowicze, Pliczyn, Wyszotek, Zaykow woiewodztwie Połockim, Kiescieryn, Tereszki, Markowicze, Urub y Mironowszczyzna, Sobory y Grabszczyzna, Szuchwost, Sawin, excepto Bodziakina, Ozierzec, Uryby, Rudziow, Zarno . . . w Orleie Skorowanowo, Tubacze, Stayki, Ostrowno, Wielkie-Sioło, w. Zahorany, Torsy, Jasin, Borodzino, Biemiowska-Służba, Zarnosiele, Dzienow, Manhow, Kochlik, Zuraki, Berota, pancerni boiarowie woiewodztwa Witebskiego, excepto Lacha posesyy jasnie wielmożnego jmści pana woiewody Witebskiego w woiewodztwie Połockim, a w trakcie Newelskim, jmści paniey Łuszczykowej, daię ten moy wści panu ordynans, abyś, nic nie referuiąc się na pierwsze moje ordynansye, według teraznieyszej melioracyi uczyniwszy repartycio, do żadnych ynych quocunque tytuło, lub przydanych, lub w odmianie naznaczonych dobr, w teraznieyszym zaś nie wyrażonych ordynansye, jnterесować nie wazył się; w tych zaś, in vim

subsystęciy zimowey, ulukowawszy się, nad sam szczegulnie dach y wikt, iakim gospodarz sam żyie, nie pretendował, obchodząc się in omni modestia, y na dalsze moie zapatrywał się ordynansye. Datt w Wilnie, dnia 2 February 1712. U tey odmiany podpis ręki temi słowy: Ludwig Pocięy, hetman wielky w. x. L. Która ta odmiana, za podaniem oczewistym, iest do a. grodu Witebskiego przyięte y wpisane.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 25.

104.

Квитанція полковника Ивана Пекарскаго, данная Витебскому ландвойту Заранку въ получении отъ сборщиковъ губерновой подати, Данила Заранка и Ивана Станкевича, съ Усвятскаго староства, 8000 злот., на полкъ канцлера в. княж. Лит. 1712 г. Февраля 23.

Aktykacia quitu, danego od jmei pana Piekarskiego jmei panu Andrzeiowi Zarankowi, lantwoytowi Witebskiemu.

Roku tysiąc siedmset dwunastego, msca Februarij dnia dwudziestego trzeciego.

Na urządzie jego kr. m. grodzkim Witebskim, comparens personaliter, sługa jmm pana Daniela Zaranka, lantwoyta Witebskiego, jmm pan Michał Bewkowski, ten kwit na rzecz, w nim wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witto podał, his verbis wpisuiąc: Roku 1711, msca Marca 22 dnia, za asignatio jaśnie wielmożnego jmści pana hetmana wo wo x. Litto, na regiment pieszy jaśnie oświeconego xiążęcia jmei pna kanclerza wo wo xstwa

Litto, odebrałem od ichmew pnów poborców woiewodstwa Witebskiego: od jnci pna Daniela Zaranka, od jnci pna Jana Stankiewicza, iako poborców hibernowych, ze starostwa Uswiackiego, według asygnatiew, ośm tysięcy zł.; z czego ichmew kwituie. Dla lepszej wiary dałem kwit s podpisem ręki mey. Dat w Uswiatach, ut supra. U tego kwitu podpis ręki temi słowy pisany: Jan Piekarski, kawaler ss. Łazarza, pułkownik jego kr. m. Który to ten kwit, za podaniem wysz wyrażoney osoby, iestt w akta xiąg grodu Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 26.

105.

Приказъ в. гетм. вел. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, данный войскамъ в. княж. Лит., объ освобожденіи имѣній Витебскаго подкоморія Адама Кисселя: Жабентяевъ, Пуризовъ и Яшкевичъ отъ всякихъ воинскихъ повинностей, въ виду того, что имѣнія эти состояли тогда во владѣніи Витебскихъ Базиліанъ какъ фундушъ, и притомъ разными узаконеніями и особымъ декретомъ Виленскаго трибунала, въ 1712 г., освобождены отъ таковыхъ повинностей. 1712 г. Февраля 25.

Actycatia ordinansu na dobra wielmożnego jmsci pna Adama z Brusilowa Kisiela, podkomorzego Witebskiego.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, msca Februar. dnia dwudziestego piątego.

Na urządzie jego kr. m. grodzkim Witebskim ett ettc, comparens personaliter, jegomość pan Władysław Dawbor ten ordynans na rzecz, w nim wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisuiąc: Ludwik Konstanty

na Włodawię y Rozance Pocię, hetman wielki w. x. Litto, Panski, Borciański, Ratyński, Szereszewski ettc starosta, wszystkim ichmem officialistom woyskowym, całemu oraz in genere utriusque awtoramenti rycerstwu woysk Rzptej wo xtwą Litto, po zaleceniu chęci moich, oznaymuję. Ponieważ per erorem, w taryfę będąc (ym?), totąd wsi Zabienciaię, Paryży y Jaskiewiczę, w wdstwie Witebskim leżące, do fundacy wielebnych oycow Bazilianow, yu unione zostaiących, przez wielmożnego jegomci Adama Kisiela, podkomorzego Witebo aplikowane, konstitutio anni 1690 y konsensem omnium ordium, oraz lenności approbowane y koroborowane, ab omni militari onere uwolnione, teraz za dowodem teyże konstitucyi na trybunale skarbowym, Wilnie anno 1712 sądzającym się, przez comisarski dekret pomienione wyzey dobra z taryfy są elimenowane y od żołnierskich uwolnione ciężarów; zaczym, y ia też dobra od wszelkich żołnierskich exakcij, a mianowicie od zimowych subsistentij, prowiantow, konstitutij (consistentij?), solutiej hiberny y od wymyslnych quocunque titulo et pretextu extorsij, uwalniam y excypuję, a iezeliby errore z kancelarię mey jakowy (wa?) na dach, lub prowian, albo na hyberne wypadła asignatia, teraznieyszą mą wolą y tym ordynansem wszystkie takowę do pomienionych dobr praetexta kasuję y anihiluję. Co, dla lepszey wagi, podpisem ręki mey, przy pieczęci, ztwierdzam. Dat w Wilnie, d. 1ma Februar. anno 1712. U tego ordnansu, przy pieczęci, podpis ręki temi słowy pisany: Ludwik Konstanty Pocię, hetman wielki wo xtwą Litto. Który to takowy ordynans, za podaniem wyż mianowaney osoby, jest ad acta xiąg grodu Witbo przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 27.

Приказъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка кн. вел. гетмана короннаго, Тышкевичу, въ коемъ въ уваженіе замѣченной недостаточности квартиры, назначенной для этого полка, назначаетъ, въ добавокъ, еще имѣніе Кичинъ князя Сангушки, состоявшее въ Витеб. воеводствѣ, во владѣніи Ковенскаго скарбника Степана Волчка. 1712 г. Февраля 26.

Akticatia asygnaty do dobr Kiczyn josp Sapiehi.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, msca February dnia dwudziestego szóstego.

Na urzędzie jkm grodzkim Witepskim, comparens personaliter, pan Paweł Kmitkowski, sługa jmcі pana Stefana Wołczka, skarbnika Cowińskiego, te assygnacją na rzecz, w niey wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, w te słowa wpisana: Ludwig Konstanty na Władawie y Rozance Pocięy, hetman w. w. x. L., Boreiansky, Ratynsky, Punsky, Szereszewsky starosta, wielmożnemu jmcі panu Tyszkiewiczowi, ciwunowi Wilenskiemu, porucznikowi chorągwie Petyhorskiej jaśnie wielmożnego jmcі pana kasztelana Krakowskiego, hetmana w. w. koronnego, a w niebytności jmcі panu chorążemu, lub namiesnikowi, y ichmsciom panom deputatom dachowym. Gdy z melioraty teraznieyszey dyspartymety pokazała się szczupłość wydaney na chorągiew wszmścia pana kwatery, naznaczają się w przydatek dobra Kiczyn, w woiewodstwie Witebskim, jaśnie oświeconego xięcia jmcі Sanguszka, w posesyy będące jmcі pana Stephana Wołczka, skarbnika Kowińskiego, w których abyście wmcі panowie, ad proportionem quatery, przypadłe z dyspartymentu chorągiewnego konie ulokowawszy, nad sam szczeguln ie dach y wikt nie pretędownali, ya przykazuie; wypadłe zaś odmiany asygnatii

w ordynansie do pomienionych dobr Kieczyna któreykolwiek chorągwie pierwszo y poslednieyszo datą teraznieyszym moym ordynansem kasuie y annihiluie. Datt w Wilnie, die octawo February, anno tysiąc siedmsetnego dwunastego. U tego ordynansu podpis ręki, przy pieczęci, temi słowy: Ludwig Pocię, hetman w. w. xtwą Litto. Który ten ordynans, za podaniem oczewistym, do act grodu Witebskiego przyięty y wpisany,

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 28.

107.

Подтвердительный приказъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручиву Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго, Вишневскому, о непривлеченіи имѣній Витебской архимандріи, или митрополіи, къ исполненію воинскихъ повинностей, съ тѣмъ, чтобы, вмѣсто этихъ имѣній, Вишневскій привлекъ къ такимъ повинностямъ другія какія либо мѣстныя имѣнія. 1712 г. Февраля 29.

Aktikacia ordynansu dla dobr metropoliey Witebskiey.

Roku tysiąc siedmset dwunastego, msca February dnia dwudziestego dziewiątego.

Na urzędzie jkm grodzkim Wtbskim, comparens personaliter, jmć pan Jakub Wizgierd, vice-ekonom episkopiey Witebskiey, ten ordynans z rzeczą, w nim wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, w te słowa wpisano: Ludwik Kostanty na Włodawie y Rozance Pocię, hetman w. w. xtwą Litto, Borcianski, Rатыnski, Pунski, Szereszewski starosta, jmm panu Wiszniewskiemu, porucznikowi chorągwie Petihorskiey jo

xcia jmei, woiewody Krakowskiego, a w niebytności jmei panu chorążemu, lub namiesnikowi. Po zaleceniu chęci mych, daię ten moy ordynans, za którego doysciem abysь wm pan, konformuiąc się do ordynansu mego, z meliorowaniem repartycey danego, do żadnych inszych, które tam nie są wyrazone, dobr interesować się nie ważył y do dobr archimendrij, alias metropoliey Witebskiej, nie należał, poniewasz z pomienionego dyspartymentu pomienione dobra wyięte; w rekompense zaś ich, insze nayduiące tamże. Co wm panu powtóre serio intuię. Dat w Wilnie dnia trzydziestego Januarij, roku tysiąc siedmsetnego dwunastego. U tego ordynansu podpis ręki, przy pieczęci, temi słowy: Ludwik Pocię, hetman w. wo xtwą Litto. Który to ten ordynans, za podaniem oczewistym, iest do act grodu Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 30.

108.

Охранный листъ, данный в. гетманомъ в. кн. Лит., Лудвигомъ Поцѣемъ, на имя всѣхъ начальствующихъ надъ войсками Польскими и иноземными, объ освобожденія имѣнія Шмельтинской старостши Александры Дуниной, Загораны, сост. въ Витебск. воев., отъ всякихъ воинскихъ повинностей подъ страхомъ, за нарушніе сего, строгаго суда. 1712 г. Марта 3.

Aktykatia ochrony na dobra, nazwane Zahorany, w woiewodztwie Witebskim leżące, jeymci paniey Alexandry z Boratynskich Duniney.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, msca Marca trzeciego dnia.

Na urządzie jego kr. m. grodzkim Witebskim ett. ett., comparens personaliter zawiadowca Zahoranski wielmożney jeymci pani Duninowey, starościney Szmeltynskiey, p. Samuel Arciemowicz, te ochroną na rzecz, w niej wyrażono, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisiuąc: Ludwik Konstanty na Władawie y Rozance Pociey, hetman wielki wo x. Litto, Borcian-ski, Ratynski, Punski, Szereszewski starosta, ichmem pp. pułkownikom, rotmistrzom, porucznikom, oberszterley-tenantom, tak polskiego, jako y cudzoziemskiego zaciągu ludziom. Po zaleceniu chęci moych, donaszam do wiadomości y mieć chce. Pod surowym sądem, ichmciow panow przestrzegam, iż dobra, nazwane Zahorany, w wdztwie Witebskim, wielmożney jeymci pani Alexandry z Boratynskich Duninowey, starościney Szmeltynskiey, leżące, jako moię własne chce mieć, od wszelkich ugod stanowisk, kwater zimowych, consistenti, płacenia wszelkiego, quoque titulo nazwanych, extorsij uwalniam od daty tey moiey generalney ochrony. A chociażby s kancelary mey przed tym, abo potym jakowę powypadały ordinanse czyli assignatie do tych dobr, tedy teraznieyszym ordi-nansem kasuie. I na to się ręko własno podpisuie. Datt w Wilnie, 8 Februar. 1712. U tey ochrony, przy pieczęci, podpis ręki temi słowy: Ludwik Pociey, hetman wielki wo xa Lto. Która to takowa ochrona, za podaniem oczewistym osoby, wyż wyrażoney, jest ad acta xiąg grodu Witebskiego inserowana y wpisana.

По оп. кн. № 06. 2, № ч. 2, л. 31.

Завѣщательная запись владѣльца им. Зачерничья, Владислава Звѣревскаго, въ коемъ завѣщателѣ, м. пр., на Витебскую Марковскую церковь, на Оршанскій Бутейнскій монастырь и на богадѣльни Оршанскія и Витебскія по 100 злот. польск., а также на оо. Любавицкихъ и Рословльскихъ по 30 злот. пол. а) 1712 г., Марта 5.

Akticatio punktow do testamentu jmci ... wa Zwierzowskiego.

Roku tysionc siedmset dwunastego, msca Marca piątego dnia.

Na roczkach marcowych, porządkiem prawa pospolitego przypadłych y sądownie w zamku jkr mści Witebskim odprawuiących sie, przed nami, Samuelem Kazimierzem z Brusilowa Dorohinickim Kisielem, chorążym y podwoiewodzym, Mikołaiem Heronimem Żabą, sędzią, a na mieyscu jm pana Michała Antoniego Białynickiego Biruli, łowczego y pisarza grodzkiego Witebskiego, iako we własney sprawie jmci, przedemną, Bohdanem Heronimem Starosielskim, podsędktem wdztwa Witebskiego, zasadzonym, urzędnikami grodzkimi wdztwa Witebskiego, od jaśnie wielmożnego jmci pana Kazimierza Alexandra Pocieja, woiewody Witebskiego, Rohaczewskiego, Żyżmorskiego, Surazskiego, Olkinickiego starosty, pułkownika jkr. mści, będącemi, compareş personaliter, jmc pan Jerzy Piotr Jaroszewicz te punkta do testamentu jmści pana Władysława Zwierzowskiego, z rzeczą, w nich wyrażoną, ad acta grodu Witebskiego podał, tali tenore pisane: Punkta do testamentu mnie,

---

а) Замячательно, что завѣщатель Звѣревскій хотя и носилъ латинское имя, но въ послѣдніе дни жизни своей заботился о православныхъ монастыряхъ и церквахъ. Очевидно и умиралъ онъ съ убѣжденіями православнаго.

Władysława Zwierzowskiego, tak się wyrażaia: Naprzod, ciało moje grzeszne ma być pochowane w cerkwi s. Zaczernickiey tytułu y założenia Spasa Świętego, za staniem y spezą jnci pana Michała Biruli, łowczego y pisarza grodzkiego Witebsklego y jeymści pani małżaki jnci, a duszę moią Panu Bogu w Troycy Świętey Jedynemu oddaie, ażeby przyięta była w łaskę Boską. Takowe legacye wyrażam: Na pogrzeb . . . złotych polskich sto naznaczam; osobliwie na cerkiew Markowską Witebską złotych polskich sto leguię y zapisuię; na czercow Orszanskich Kuteynniskich złotych sto polskich leguię y zapisuię; na szpitale Orszanskie y Witebskie złotych polskich sto. Ruchomość wszelka, zboże zasiane w polu jnci panu Biruli y samey jeymści, jako zapis darowny opiewa; bydło w tą . . . rogate, nierogate, koni robocze, jezne, tak w folwarku Wieszniaku, jako y w samym dworze Zaczernickim, samym że ichmem, podług zapisu darownego, wieczystego, excepto sukien, rynsztunku, komu da Bóg, pożywszy, za życia oddam; zboże, w swirnach, w gumnie znajdujące, takż zapisem darownym jnci panu Biruli y samey jeymści zapisane, do disposycyey łaskawey samychże ichmcw za duszę moię opisuie; cynę, miedz wtąż ichmem jnci panu Biruli y samey jemści, przy dworze Zaczernickim, zapisuię; sprzęt domowy wszelki tymże ichmem, przy dworze Zaczernickim y folwarku Weszniackim, zachwuię y zapęsuie; oycom wielebnym Lubawickim, Rosłowskim po złotych polskich trzydzieście, to iest, złotych polskich sześćdziesiąt, zapisuię y leguię; zapis darowny z listem na przyznanie, dany dobrowolnie jnci panu Biruli, łowczemu y pisarzowi grodzkiemu Witebskiemu y samey jeymści dane, na wieczne ztwierdzam czasy, a jego pamięci y jeymści pani małżaki jnci, duszę moią aby wspierali przed Bo-

giem łaskawą ręką, na ofiary y jałmużnami. Wszelkich krewnych moich proszę wybaczenia, że tylo upatruję, aby duszy mey dobrze było; przepraszam y żegnam y ktoby uraze miał, ja wzajemnie wyrzucając wszelkie urazy do każdego o też uczynienie ... inney nad te punkta dyspocyey czynić nie mam ... takową dyspozycyą za mocną y nienaruszną mieć . . . do których punktow doskonałych, ieśliby . . . przyszło do testamentu pisania, iako testament . . . podpisuję. Datt w Zaczerniczu tysiąc siedmset dwunastego roku, msca Februarji dnia dwudziestego siódmego. U tych punktow podpis ręki temi słowy: Władysław Zwierzowski. Które punkta, do testamentu jmei pana Zwierzowskiego należące, za oczewistym podaniem do akt przez pomienioną wyż osobę, są do xiąg grodzkich Witebskich przyięte y wpisane.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 37 и 38.

110.

Универсалъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, даный всѣмъ военнымъ властямъ и чинамъ, о свободности имѣній товарища Пятигорскаго полка, Казимира Папроцкаго: Щучина, сост. въ 28 верст. отъ Витебска, за Барвинымъ перевозомъ, и Кокшина, отъ всякихъ воинскихъ повинностей, такъ какъ имѣнія эти, будучи земскими, въ виду грамотъ многихъ польскихъ королей, такимъ повинностямъ не подлежали. 1712 г. Марта 5.

Aktykatio uniwersału ikmei immunitatis terrestris na dobra Szczuczynskie, służącego jmei pnu Kmrzu Paprockiemu.

Roku 1712, msca Marca d. 5.

Na urządzie jkmei grodzkim Witebskim etc. etc. etc. comparens apalam, jmó pan Kmrz Paprocki ten dokument

immunitatis terrestris tym dobrom, autentycznie probatae in perpetuitatem, ad acta grodu wdztwa Witto podał, w te słowa pisany: Ludwik Konstanty na Włodawie, Rozance Pocię, hetman wielki wo xa Litto, Borsianski, Puuski, Szereszewski starosta, ichmm panom regimentarzom, pułkownikom, obersztleytenantom, porucznikom, commisarzom, deputatom dachowym y wszystkim in genere, tak polskiego, iako cudzoziemskiego zaciągu, rycerstwu wo xa Litto, donoszę do wiadomości, iż grunta ziemskie Szczuczynskie, takowymże prawem ziemskim nabyte od jm pana Kmrza Paprockiego, towarzysza chorągwie Petyhorskiej od jw jmp Marcyana z Kozielska Oginskiego, kasztelana Witto, za Barwinem przewozem, mil 4 od Witebska leżące, y Korszynskie, ziemskiemu grodzkiemu prawu podległe od starodawnych wiekow, począwszy od panowania nayiaśnieyszych królów ichmew Polskich y wielkich xiążąt Litewskich, Zygmunta Wielkiego, Władysława, Kazimierza Trzeciego Jagielowych Jana Albrychta, Alexandra Zygmunta, Pierwszego, Zygmunta Augusta, Stephana, Henryka y ich antecessorow, tym moim jeneralnym uniwersalem y excepcyą od dachowego et omni onere militari, jako nigdy w taryffie nie były y być niepowinne, in perpetuum wolne, waruie, do których abyście się wmm panowie, dla tego praetextu, iż te przed tym prawem także ziemskim niektórzy mieszczanie trzymali, wstępować nie wazili się. Dla lepszey tego pewności, ręką się własną, przy pieczęci moiey, podpisuie się. Dan w Wilnie, dnia trzydziestego (sic) February, tysiąc siedmsett dwunastego roku. U tego dokumentu, przy pieczęci, podpis ręki hetmanskiej temi słowy: Ludwik Pocię, hetman w. wo xa Litto. Poniżey pieczęci connotatio cancellary woyskowej wo xa Litto takowa: S. K. S. I. pisarz woyskowy wo xa Litto. Który ten dokument, za

podaniem do act przez osobę, wyrażoną, iest do xiąg Witebskich. przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 43.

111.

Письмо подскарбія вел. кн. Лит., Михаила Котла, къ Казиміру Козлинскому, въ коемъ, давая знать, что заключенный съ Козлинскимъ контрактъ на содержаніе Витебской таможенной заставы, въ виду какихъ—то важныхъ общественныхъ нуждъ и законныхъ основаній, имъ, подск., уничтоженъ съ передачею этой заставы въ содержаніе Витебскому кастеляну Мартіану Огинскому, предлагаетъ Козлинскому неотложно явиться къ нему, подск., со счетами и собранными деньгами, а самую заставу передать Огинскому, вмѣстѣ со сборами, какіе поступили бы съ 1 Марта до передачи оной. 1712 г. Марта 7.

Aktikatia listu od jas. wielm. jm pa Kotła, podskarbiego w. w. x. Litto, do jm pa Kazimierza Kozlinskiego pisanego.

Roku tysiąc siedmset dwunastego, msca Marca siódmeego dnia.

Na urzędzie jkmei grodz. Witebskim przedemną, Samuelem Kazimierzem z Brusilowa Dorohiniokim Kisielem, chorążym y podwoiewodzym Witebskim, od jaś wielm. jm. pa Kazimierza Alexandra Pocieia, woiewody Witebskiego, Rohaczewskiego, Żyzmorskiego, Olkinickiego, Suraskiego starosty, pułkownika jkmei, ustanowionym, comparens personaliter, Dawid Nożynski, sługa jm pa Kazimierza Kozlinskiego, ten list z rzeczą, w nim wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, w te słowa pisany. Mści: panie Kozlinski. Lubo: dałem wmm

panu kontrakt na komorę Witebską, gdy iednak, ob summas publicas necessitates et legalitates, musi się immutari y tę komorę puściłem jaśnie wielmożnemu jm panu Marcyanowi z Kozielska Oginskiemu, kasztelanowi Witebskiemu, skassowawszy wmm pana kontrakt, zaczym abys się wmm pan odtąd do tey komory nie interessował y sam do mnie z rejestrami importantiey y z pieniędzmi co prędzey przyjeżdżał, pilno obliguję. Jeśli by zaś do wmm pana a die 1ma Martij weszło co kwitowego importantiey skarbowey do obiecia jaśnie wielmożnego jmm pana kasztelana Witebskiego, tedy chcey wmm pan nieodwłoczną jmsci panu kasztelanowi uczynić restitutią. Co wmm panu pilno insinuando, jestem, z Wilna, die 1ma Martij, anno millesimo septingentesimo duodecimo, wmm pana życzliwym bratem y służą powolnym. U tego listu podpis własney ręki temi słowy: Michał Kazimierz Kociel, podskarbi wielki wielkiego xtwa Litto. Na tymże liście napis tymi słowy: Jm panu Kazimierzowi Kozlinskiemu, memu wielce mci panu y bratu. Który to ten list, za podaniem przez osobę, wyż mienowaną, iest do act xiąg grodzkich Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 64.

112.

Рѣшеніе Виленской римско-католической консисторіи, сост. 29 Сентября 1708 г., о троюженцѣ, Витебскомъ намѣстникѣ Петрѣ Ярошевичѣ, который, получивъ невѣрное извѣстіе о смерти первой своей жены, бывшей въ Турецкомъ плѣну, куда уведена была она, во время военныхъ дѣйствій, изъ Каменецъ-Подольска, женился на другой, когда же она возвратилась изъ плѣна, то продолжалъ жить съ нею въ супружествѣ, а послѣ смерти ея женился на третьей. Консисторія,

признавъ второй бракъ Ярошевича, какъ совершенный еще при жизни первой его жены, не законнымъ, предоставила ему право жить съ третьею женою, а въ видѣ епитиміи обязала уплатить на богадѣльню мѣстнаго прихода 15 злот. и лежать крыжемъ въ костелѣ во время семи миссъ, имѣющихъ отправляться въ праздничные дни. 1712 г. Марта 9.

Acticatio dekretu consistorskiego, służącego jmcі panu Piotrowi Jaroszewiczowi, namiestnikowi Witebskiemu.

Roku 1712, mca Marca 9 d.

Na roczkach marcowych grodzkich Witebskich, porządkiem prawa pospolitego przypadłych y sądownie w zamku jkmcі Witebskim odprawuiących się, przed nami, Samuelem Kazimierzem z Brusilowa Dorohinickim Kisielom, chorążym y podwoiewodzym, Heronimem Mikołaiem Żabą, sędzią, a Michałom Antonim Białynickim Birulą, łowczym y pisarzem, urzędnikami grodzkimi wdztwa Witto, od jaśnie wielmożnego jm pana Kazimierza Alexandra Pocieia, woiewody Witto, Rohaczewskiego, Żyzmorskiego, Olkinickiego, Suraskiego starosty, pułkownika jkmcі, będącemi y zasiadaiącemi, comparens personaliter, jm pan Jerzy Piotr Jaroszewicz, namiesnik grodzki Witebski, dekret consistorski Wilenski, sobie służący, z rzeczą, w nim wyrażoną, do act xiąg grodu Witto podał, w te słowa pisany: Actum Vilnae, in consistorio, anno Dni millesimo septemgentesimo octavo, die decimo nona mensis Septembris. Coram perillustro ac reverendissimo domino Georgio Ancuta, I. V. D. canonico et auditore causarum consistorij episcopatus Vilnensis, in ejusque publica audientia agitata fuit causa grsi dni instigatoris officij, ex delatione adm rndi dni Jakobi Stanilewicz, comendarij Vitebscensis, contra grsum dnum Petrum Jaroszewic, ex vi citationis et tri-

bus terminis, ex cancellaria exportatis debite ac legitime, prout ex relatione executoris et ergo inscripte patuit executis ratione eius. Quia inculpatus grsus dnus Jaroszewic, habendo primam uxorem, legitime sibi, juxta praescriptum ss. consilij Tridentini, coniunctam, in vivis, cum altera muliere in adulterio et scandalo publico ac offensa magna maiestatis Divinae vivit, adeoque ad videndum ipsum adulterum declarari et excommunicari pro ulterioribusque poenis criminalibus iniungendis et exequendis ad forum fori remitti cum inhibitione, ne, sub poena mille imperialium, piis locis applicandorum et in subsidium excommunicationis, cum hac posteriore muliere cohabitaret, simul ad refusionem damnorum litisque expensarum, prout id incitatione continetur. In qua causa in termino hodierno comparens personaliter, grsus dnus Jaroszewicz citatus petijt beneficium additionis patroni, concedi quid ipsi, per sententiam iudicij, est indultum, et grsus dnus, Jaszkievicz, notarius apostolicus publicus in patronum additus. Die vero 24 eiusdem mensis Septembris, post communicationem copiarum ex citatione, idem grsus dnus Jaroszewic, per suum patronum, litem contestando de rebus, superius in citatione expressis, asseruit hoc esse verum, quia habuit primam uxorem, grsam virginem Eufrosinam Kownacka, sed quia fuit in captivitatem ad Turcos Camenecum Podoliae, sub tempus hostilitatis, abducta ferebaturque in hac captivitate esse mortua, de qua morte habuit testimonium à magnifico dno Kossakowski; ideo bona fide et adhibitis omnibus diligentis, ne adulterium committeret in facio ecclesiae, matrimonium alterum, cum generosa domina Kopakowska contraxit; sed dum prima uxor ex captivitate rediit, tunc, evitanda crimen adulterij, ad primam uxorem recessit ac cum ipsa usque ad mortem in vero matrimonio habitavit;

post mortem autem eius, non contrahendo iterum cum secunda intermedia muliere matrimonium, cum tertia, vidua Judytha Rakela Rymaczewska, matrimonium, in forma ritualis Romani, juxta praescriptum ss. consilij Tridentini, inivit; quare, quia solutus prima uxore, ab altera vero per decretum officij praesentis, tanquam non consorte legitima, absolutus potuit, nullo obstante impedimento dirimente, cum tertia muliere matrimonium contrahere et propterea in nullum crimen adulterij incidit; ideo se liberum a poenis, per citationem comminatis, declarari debite cum instantia petijt. Perillustris ac rndissimus dnus auditor causarum et judex superferenda sententia ad futuram juris, scilicet, ad diem vigesimam sextam mensis Septembris anni currentis, deliberavit. In quo termino expediendo deliberationem, idem perillustris rndissimus dnus auditor, sedendo pro tribunali et solum Deum ac sanctam Eius justitiam prae oculis habendo, habita matura deliberatione et consilio, cum theologis ac jurisperitis iniuncta, decrevit: matrimonium intermedium, stante vita primae uxoris contractum, fuisse de facto ac jure nullum; cum tertia vero, post obitum primae uxoris, esse validum. Ratione vero huius rei, quia grus dnus Jaroszewic supponitur contraxisse, stante vita primae uxoris, matrimonium, non adhibita debita inquisitione de morte primae uxoris, cum secunda, ideo quatenus pro poena eleemosinam pro hospitali suae parochiae florenos quindecim, pro pauperibus, exolveret et per septem missas procumbendo in ecclesia illius loci, diebus festivis poenitentiam ageret, iniunxit hac sua mediante sententia. Actum Vilnae, ut supra. U tego dekretu, przy pieczęci konsystorskiej, connotatio y podpis tymi słowy: Ex actis extraditur. Mathias Casimirus Gudelewicz, aplicus et . . . con . . . Vilnen. mis. pub. Który to dekret, za

podaniem do act przez osobę, wyż wyrażoną, iest do xiaąg grodzkich Witebskich przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 71 и 72.

113.

Приказъ в. гетмана в. к. Лит., Лудвига Поцѣя, администраторамъ губерновой подати, чтобы изъ оставшейся таковой въ недоимкѣ за 1708 и 1709 гг. на Козьянскомъ и Рындинскомъ староствахъ и на им. Загоранахъ бозотлагательно отпустили, за счетъ казны, 4468 злот., на Пятигорскій полкъ короннаго гетмана. 1712 г. Марта 10.

Acticatio assygnatij jw jm p. hetmana wo wo x. Litto do zalegley hiberny za rok 1708 y 1709.

Roku tysiąc siedmsett dwunastego, msca Marca dnia dziesiątego.

Na urządzie jkm grodzkim Witebskim, personaliter comperens, jm pa Leon Reut, towarzysz y deputat chorągwie Petyhorskiey jw jm pana Krakowskago (sic), hetmana w. koronnego, takową assignacją z rzeczą, w niey wyrażoną, ad akta grodu Wittbo podał, tali tenore pisaną: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rożance Pocięy, hetman w. w. x. Lo, Borecianski, Ratynski, Panski, Szereszowski starosta, ichmm pp. administratorom hibernowym wo x. Litto, na rok 1708 y na rok 1709 obranym, imcm mm panem y braci, po zaleceniu powolności moich braterskich. Mam z relacij, że za administracij wmm pp. przez pomienionę lata wszytka importancia hibernowa w starostwach y dzierzawach wa Litto zostaie; do którey zalegley summy wydaiąc

tę moią do wm pp. assynacją, wielce upraszam, ażebyście wppwie z pomienioney summy, w remanencij ze (do?) skarbu wo xa Litto podaney, naznaczam z starostwa Kozianskego . . . za latt dwie dwa tysiące osim sett złotych, z Zahoran zł. sto dziewiędziesiąt sześć, z Ryndziana zł. sto dziewiędziesiąt sześć, ta summa cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt osm (sic) zło na chorażiew Petyhorską jw jm pana Krakowskiego (sic) hetmana wo koronnego, wypłacić raczyli, nie przyimując żadnych assignacij pierszą, tak poslednieyszą datą, y któreby sie zachodzili, kassuie y annihiluie; jeno za tą moią wydaną assignacją nayıerszą y prętszą executią uczynili, bez żadney dylacij, excuzowania się (y?) innych prywatnych lub jakich assignacij; która summa, za kwitem satisfactionis wyplacona od wm pp., calculo pro soluto przyięta będzie w skarbie wo xa Litt. Dan w Wilnie, dnia szesnastego Februarij ao tysiąc siedmsett dwunastego. U tey assygnacij, przy pieczęci, podpis ręki temi słowami: Ludwik Pocię, hetman w. wo xa Litto. Która to assignacia, za podaniem do akt przez osobę, wyszpisana, iestt do xiag grodu Wittbo wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 74.

114.

Приказъ в. гетмана в. к. Лит., Лудвига Поцѣя, Пятигорскаго полка гетмана короннаго, кн. Вишневецкаго, поручику Вишневскому, и полковымъ депутатамъ, чтобы, по предварительномъ сношеніи съ комиссарами гберновой подати и питейныхъ сборовъ въ Витеб. воеводствѣ и соображаясь съ новою, по случаю опустошенія староствъ сокращенною скарбовымъ трибуналамъ росписью, выбрали съ королевскихъ имѣній въ этомъ воеводствѣ: Сорочья, Савичей, Корованна, Тру-

бачей, Бобра, Кестирина, Терешекъ, Рындина, Гуски, Неговля, Стаекъ, Островна, Шухвоста, Жерносѣкъ, Орлеи и Озерецъ гиберновой подати 1456 злот., а питейныхъ сборовъ съ Вит. воеводства 1584 зл.; въ Пинскомъ же повѣтѣ, съ войтовствъ Гнѣвчиць, Кретесина и съ державы Радогоща 1440 зл., а всего 4480 зл., на лошадей Пятигорскаго полка. 1712 г. Марта 14.

Acticatia assignati, wydaney do dobr królewskich wdstwa Wittbo.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, msca Marca dnia czternastego.

Na urządzie jego kr. m. grodzkim Witebskim etc. etc. comparens personaliter jmc pan Władysław Towiański, towarzysz y deputat chorągwi Petyhorskiej jasnie oświeconego xiecia jmcі Wisznioweckiego, woiewody Krakowskiego, tę assignatio z rzeczą, w niey wyrażoną, ad acta xiąg grodu Wittbo podał, his verbis wpisuiąc: Ludwik Konstanty na Włodawię y Rożance Pocię, hetman wielki wo x. Litto, Borcianski, Ratynski, Punski, Szereszewski starosta, jm panu Wiszniowskiemu, porucznikowi chorągwi Petyhorskiej jo xcia jm pna wdy Krakowskiego, jmcі panu chorążemu lub namieśnikowi, osobliwie ichmm panom deputatom, po zaleceniu chęci moych. Ponieważ ex moderamine trybunału skarbowego wielkiego x. Litto, z pomiarkowaniem zapłaty umnieyszoney, iest komput w koniach chorągwiowych, ob respectum sdesolowanych starostw, królewszczyzn umnieyszyła się do zapłaty summa, przeto na koni osmdziesiąt, pod chorągwią gospodarstwa wmm pna zaordynowane, nim z seymu zupełnę obmysli się ukontentowanie, wynosi zapłata, to iest, na koń ieden rachuiąc po zł. piędziesiąt sześć, summa wynosi na tę chorągiew złotych cztery tysiące czterysta osmdziesiąt

osim; kturych wybierać ichmśc pp. deputaci będą, prae-
via conferentia z ichmśc pany comisarzami hibernewe-
mi y czopowego, szeleżnego wdstwa Witebskiego, hiber-
ny, według teraznieyszey meliorowaney taryfy posta-
nowioney: z dobr Sorocz y Sawicz złotych, excepto Bod-
ziakina, 280; z dobr Korowayna y Trubacze zł. 140;
Bobr, Kiesciryny, Ciereszki zł. 28, Ryndzin, Huskię y
Nehowl zł. 476; Stayki y Ostrowno zł. 112; Suchwast
zł. 56; Żarnosieki zł. 56; Worleie zł. 56; Ozdzierce
zł. 252; a czopowego, szeleżnego wdstwa Witebskiego
zł. 1584; w powiecię Piskim hiberny pomiarkowaney:
z woytowstwa Gniewczyce y Kretesin 1200; z dzierzawy
Radohoszcz zł. 240; in summa cztery tysięce cztery-
sta osmdziesiąt złotych; y wybraney kwitować maia, i
o dalszey summy odebraoia (niu?) obmysleniu uchwa-
lą seymową dam znać w czasie y mieyscu; interim przy
dachu, subsistentij, rozmiarkowawszy tey summy quan-
tatem, reparować wmm pan będziesz, ile bydz może
munderunek chorągiewny ad decus szarzy Petyhorskiej,
aby na kampanio w komplecie koni osmdziesiąt wyniść
mogła y aequivalet dalszemu nas, hetmanow, o niey
staraniu. Dan w Wilnie, die 4 Martij, anno 1712. U
tey asignati, przy pieczęci, podpis ręki temi słowy pi-
sany: Ludwik Pocię, hetman wielki wo xtwa Litto.
U tey asignati, pod pieczęcią, correcta his verbis et li-
teris: S. K. S. T. P. w. w. x. L. Która ta to asignatia,
za podaniem wyż wyrażoney osoby, iest ad acta xiąg
grodu Wittbo przyięta y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 82.

Состоявшееся 22 Февраля 1712 г. рѣшеніе лимитаціоннаго (отсроченнаго) скарбоваго трибунала (высшаго казеннаго суда) великаго княжества Литовскаго, который, въ составѣ своемъ изъ комиссаровъ—какъ назначенныхъ конституціею изъ сената, такъ и выбранныхъ на частныхъ реляціонныхъ сеймахъ въ воеводствахъ и повѣтахъ, т. е., уѣздахъ (на этихъ ч. сеймахъ избирались депутаты въ главный сеймъ, для доклада и защиты мѣстныхъ общественныхъ и нѣкоторыхъ частныхъ интересовъ), открылъ свое засѣданіе въ Вильнѣ съ 12 Января того года, для разрѣшенія жалобъ какъ отъ войскъ вел. княж. Лит. на неудовлетвореніе ихъ жалованьемъ, такъ и со стороны воеводствъ и повѣтовъ на причиненныя имъ войсками обиды, и для разрѣшенія разныхъ другихъ дѣлъ, относившихся къ вѣдомству скарб. трибунала и указанныхъ въ конституціяхъ Люблинскаго сейма и общаго совѣта Варшавскаго. За недостаткомъ времени для окончательнаго разбора взаимныхъ претензій войскъ, воеводствъ и повѣтовъ; за непредставленіемъ сторонами достаточныхъ доказательствъ и за невозможностію, въ то время, по причинѣ опустошенія многихъ присяжныхъ для взиманія податей дворовъ моровою язвою, повѣрить отчеты сборщиковъ питейныхъ сборовъ, 16-злотной и другихъ податей, изъ коихъ производилось содержаніе войскъ, рѣшеніе по этому предмету отложено до возобновленія скарб. трибунала,—съ тѣмъ, чтобы къ тому времени были представлены сторонами въ трибуналъ всѣ, имѣющіяся у нихъ, доказательства. Въ виду, р. обр., недостатка времени и за большимъ накопленіемъ жалобъ, трибуналъ не могъ окончательно разрѣшить и дѣла о значительныхъ суммахъ, взятыхъ съ Сапѣжинскихъ и Нейбургскихъ имѣній на войска Рѣчи Посполитой, но неизвѣстно куда обращенныхъ; а потому и этотъ предметъ отлагается до будущаго съѣзда трибунала, или же до суда гетманскаго, по желанію сторонъ,—съ тѣмъ, чтобы на будущій трибуналъ всѣ сборщики и администраторы разныхъ податей, не оправдавшіе еще своихъ дѣйствій, представили оправдательныя отчетности, подъ опасеніемъ штрафа за сопротивленіе 100 копъ грош. Лит.; подать же мельничную обязываются аккуратно и безотлагательно вносить скарбному в. княж. Лит., Шретеру, подъ опасеніемъ взысканій по усмотрѣнію власти, а недоимки взыскать при содѣйствіи уѣздныхъ ротмистровъ, посредствомъ строгихъ экзекуцій, за изъятіемъ лишь вымершихъ дворовъ; кромѣ того, личнаго себѣ вознагражденія, свыше установленнаго одного.

гроша отъ златаго, съ плательщиковъ не взимать, а тѣмъ болѣе не вымогать силою, подѣ штрафомъ 200 копѣ грош. съ каждаго. Что касается крайнаго опустошенія в. княж. Лит. и княж. Жмудскаго, посѣщенныхъ многоразличными карами Божиими, такъ что города, мѣстечки, обширныя волости, селенія и дворы шляхетскіе совершенно тамъ опустѣли, то вмѣняется воеводствамъ и уѣздамъ въ обязанность произвести, чрезъ присяжныхъ люстраторовъ, вѣрную люстрацію и составить надлежащія росписи, по которымъ и взимать подати впредь до изысканія Рѣчью Посполитою, на предстоявшемъ сеймѣ, другихъ источниковъ на удовлетвореніе войскъ. Согласно даннымъ, выработаннымъ комиссарами изъ среды самыхъ членовъ трибунала, утверждается новая, исправленная роспись податей, изъ которой исключено все то, что служило къ ущербу имѣній земскихъ, экономическихъ, духовныхъ, ленныхъ, шляхетскихъ и изгнанниковъ а) Смоленскаго воеводства, Стародубскаго повѣта и отчасти Полоцкаго воев.,—съ тѣмъ, чтобы, на основаніи конституцій и королевскихъ привилегій, имѣнія земскія, шляхетскія, королевскія, экономическія, духовныя, а также помянутыхъ изгнанниковъ были свободны отъ всякихъ воинскихъ повинностей; въ прочихъ же им., съ согласія Рѣчи Посполитой и по усмотрѣнію самаго трибунала, дѣлается нѣкоторая льгота въ отношеніи только вымершихъ дворовъ, но примѣненіе этой льготы, впредь до дальнѣйшихъ указаній Р. П., предоставляется ближайшему усмотрѣнію гетмана в. княж. Лит., съ тѣмъ, чтобы приказы изъ военной канцеляріи его на отпуски суммъ изъ губернской подати на войска выдавались уже не по старой, а по новой росписи, и чтобы подать эта, по принятому издавна правилу, взималась ходячею шележною, а не тынфовою монетою. Въ виду неправильныхъ постоевъ и вымогательствъ войскъ, которыя, по гетманскимъ приказамъ, размѣщаются въ имѣніяхъ королевскихъ, земскихъ, шляхетскихъ, духовныхъ, привилегированныхъ, опустошенныхъ и вымершихъ, строго воспрещаются войскамъ подобныя злоупотребленія, подѣ страхомъ уголовныхъ наказаній, опредѣленныхъ для нападчиковъ и насиль-

---

а) Подѣ *изгнанниками*, *exules*, *exulanty*, *wugnasy*, разумѣлись помѣщики, которые были прежде въ Смоленской и въ Кіевской губ., а отчасти (какъ видно изъ настоящаго док.) и въ Полоцкомъ воев., но, за отходомъ тамошнихъ имѣній ихъ къ Россіи получили кнѣнія въ Литвѣ и Бѣлой Руси. Имъ-то, съ теченіемъ времени, и предоставлены были нѣкоторыя особыя права относительно имѣній. Vol. Leg., IV, f. 538, 675, 706.

никовъ. Всѣ сборщики, скарбовые дворяне, военные депутаты, администраторы, контрагенты и вообще всѣ тѣ, кому какимъ либо образомъ поручены сборы податей Р. П. и повѣтовъ, и ихъ намѣстники, равно какъ и тѣ, у кого имѣлись бы собранныя, но не внесенныя еще куда слѣдуетъ подати, обязываются явиться, съ деньгами и отчетами, въ послѣдующій скарб. трибуналъ, подѣ страхомъ лишенія чести и конфискаціи имѣній ихъ; недоимщики же, неплатившіе податей съ 1667 г. включительно, обязываются внести недоимки экзекуторамъ или же въ казну Р. П., подѣ опасеніемъ опредѣленныхъ уже и имѣющихъ опредѣлиться высканій, а казнѣ в. княж. Лит. предлагается представить въ тотъ же трибуналъ всѣ, имѣющіяся у нея, данныя для произведенія надлежащаго учета. Такъ какъ Люблинскою конституціей и общимъ совѣтомъ Варшавскимъ устанавливаются и одобряются подати воспрещено, то комиссары и сборщики повѣтовые предупреждаются, чтобы не смѣли устанавливать и одобрять таковыя, за исключеніемъ лишь сбора на пословъ, но и то соображаясь съ тѣми же конституціями. Подать подѣ названіемъ *кварты простой а)*, взиманіе которой предоставлено было конституціей генералу артиллеріи в. княж. Лит., но которая, вслѣдствіе не всегдашняго обревизованія имъ содержателей кор. имѣній, пришла въ разстройство, предписывается тѣмъ содержателямъ вносить, согласно исправленной росписи податей, притомъ ходачею монетой, скарбному вел. княж. Лит., Шретеру, а послѣдній, въ свою очередь, обязывается передавать самую подать тому же генералу, коему поручается взысканіе недоимокъ оной, чрезъ своихъ депутатовъ, безъ обремененія, однакожь, кор. имѣній, съ представленіемъ и отчета своего въ будущій трибуналъ; старостамъ же и содержателямъ имѣній вмѣняется въ обязанность, подѣ страхомъ взысканій-опредѣленныхъ въ конституціяхъ, и лишенія самыхъ содержимыхъ имѣній, уплачивать означенную подать экзекуторамъ, или же скарбному в. княж. Лит., монетою шележною; причемъ, предупреждается, что тѣ изъ нихъ, которые аккуратно внесутъ подать эту въ казну Р. П. въ 6-недѣльный срокъ и впредь будутъ вносить ежегодно въ Ивановъ день, должны

а) *Кварты простая*, quarta, quarta simpla, kwarta, kwarta sympla, четвертая часть дохода королевскихъ, столовыхъ имѣній, со старостовъ и содержателей оныхъ на защиту Рѣчи Посполитой. Изъ всѣхъ доходовъ тѣхъ им. отдѣляема была часть на содержаніе старосты и содержателя, остальные же доходы дѣлились на четыре части, изъ коихъ $\frac{1}{4}$ предназначалась на защиту Р. П. Vol Leg. а. 1562, ч. II, f. 616.

будутъ платить на содержаніе сборщиковъ только по одному грошу, а неисправные—по три гроша отъ златаго. Двойной платежъ на содержаніе почтъ в. княж. Лит. королевскіе города и мѣстечки обязываются вносить скарбному в. княж. Лит., Ивану Шретеру, какъ главному почтмейстеру этого княжества, или же командированнымъ имъ сварбовымъ дворянамъ, подъ штрафомъ тройнаго платежа. Полки, особенно же бывшіе на постоѣ, воспользовавшись двойною порціею изъ гиберновой подати, неподлежаще установляли еще разныя новыя правила, подъ предлогомъ права свободнаго распоряженія своими квартирами, принуждали бѣдныхъ крестьянъ къ стражѣ, вывозкѣ дровъ даже за десятокъ и болѣе миль, къ прокорму челяди и лошадей, охотѣ, исполненію разныхъ немѣстныхъ требованій, поставкѣ подводъ для безнужныхъ и далекихъ разъѣздовъ,—а все это сопряжено было съ большимъ ущербомъ старостъ и содержателей кор. имѣній, лишенныхъ чрезъ то всякой послуги отъ своихъ крестьянъ; воспрещая злоупотребленія эти со стороны войскъ, трибуналь постановляетъ: неподлежаще взятая полками въ счетъ гиберны деньги исключить изъ слѣдуемой на содержаніе тѣхъ полковъ суммы; военныхъ же депутатовъ, назначенныхъ для принятія гиберны, предупредить, чтобы, безъ участія администраторовъ, ея не взымали и никакихъ прижимокъ не дѣлали, подъ уплатою убытковъ, даже изъ своей собственности. Въ предупрежденіе, чтобы, по случаю значительнаго опустошенія, причиненнаго морскою язвою и проч. въ воеводствахъ и повѣтахъ, войска не терпѣли недостатка даже и въ пропитаніи, и во избѣжаніе ужасныхъ послѣдствій отъ ярости голоднаго солдата, предлагается воеводствамъ и повѣтамъ, по соглашенію съ гетманомъ в. княж. Лит., изыскать способы къ устраненію такого недостатка, впредь до дальнѣйшаго распоряженія Р. П., на предстоявшемъ сеймѣ,—съ предоставленіемъ права расходу, по этому случаю возникшіе, исключить изъ будущихъ платежей. Было отправлено къ Русскому Царю торжественное посольство во главѣ маршалка в. княж. Лит., Мартіана Воловича, который, не воспользовавшись никакою поддержкою со стороны казны в. княж. Лит., единственно же изъ усердія своего къ общему благу, на расходы по этому случаю обременилъ имѣнія свои значительными долгами; а потому и принимая въ уваженіе, что посольство это исполнило съ честью свое порученіе, которое на Ярославскомъ совѣтѣ было одобрено, а также согласно декрету своему, послѣдовавшему на Пискомъ его съѣздѣ, трибуналь обязываетъ подскарбія в. княж. Лит., въ возмѣщеніе затратъ Воловича, позаботиться

выдачею послѣднему, ассигнованныхъ изъ казны Р. П. на означенное посольство, денегъ въ колич. двухъ сотъ съ чѣмъ-то тысячъ тынфовъ. Съ благодарностью утверждаются оказавшіеся во всемъ правильными отчеты его, Воловича, и гетмана в. княж. Лит., Лудвига Поцѣя, по управленію вновь возвышенными таможенными пошлинами и субсидіями Р. П., въ теченіе двухъ лѣтъ съ 1703 г., а такъ какъ, изъ примѣрнаго усердія своего въ Р. П., издержали они на нужды ея, сверхъ принятыхъ платежей, еще изъ собственности своей 255,570 злот., изъ коихъ, въ виду крайней скудости казны Р. П. и по любви своей къ отечеству, требовали возврата имъ только 105,550 злот., то посему и за неимѣніемъ, въ то время, денегъ въ казнѣ, удовлетвореніе Воловича и Поцѣя этою слѣдующею относится къ слѣдующему сейму, съ обѣщаніемъ поддержать этотъ интересъ ихъ. Такимъ же порядкомъ утверждается отчетъ и подскарбія в. княж. Лит., Михаила Котла, по управленію его таможенными сборами Р. П. въ 1703 г., съ отнесеніемъ пополненія сдѣланной имъ передержки изъ собственности своей, въ колич. 40,000 злот., также на распоряженіе Р. П. Усматривая весьма большой для казны Р. П. ущербъ отъ неплатежа таможенныхъ пошлинъ съ товаровъ, провозимыхъ за границу разными негоціантами подъ видомъ товаровъ магнатскихъ и шляхетскихъ, трибуналъ предупреждаетъ, что всякій, провозящій такимъ образомъ товары безъ уплаты пошлинъ, будетъ подлежать лишенію чести, возмѣщенію убытковъ Р. П. и особому тройному платежу, независимо отъ конфискаціи самыхъ товаровъ въ казну Р. П. в. княж. Лит., а всѣхъ провозящихъ панскіе и шляхетскіе товары обязываетъ показывать это подъ присягою въ таможенныхъ; подскарбію же в. княж. Лит. предлагаетъ, чтобы паспортовъ, являющихся къ ущербу Р. П., никому не выдавалъ, а выданные подобные паспорта, если выданы, признаетъ недействительными Въ устраненіе ущерба, происходящаго для Р. П., вслѣдствіе расхищенія имущества, остающагося послѣ смерти держателей корол. имѣній, поручается скарбовымъ дворянамъ в. княж. Лит., наряжаемымъ подскарбіемъ для принятія, въ такихъ случаяхъ, имѣній, чтобы не только передавали въ казну инвентари староствъ и содержимыхъ имѣній, но извѣщали бы, притомъ, и о самой движимости, остающейся послѣ умершихъ людей и держателей имѣній. Воеводство Новгородское, а именно: гг. Новгородокъ съ войтовскою юрисдикціей, Несвижъ, Мира, Клецкъ, им. Городище маршалка в. княж. Лит., Мартіана Воловича, и желѣзный заводъ его же, въ виду конституцій, льготъ, учетовъ, изъ недоимки питейныхъ сборовъ, въ количествѣ 80,000

злот., обязывается уплатить только 49,725 злот., или же сколько покажут администраторы по росписи и учету казны Р. П. Венденскій подкоморій и экономя княж. Биржинскаго, Лудвигъ Ганскофъ, взявшій, за приказами гетмана в. княж. Лит., на войска этого княж., съ имѣнній княгини Нейбургской, сост. въ Вилкомирскомъ у. Биржинскаго княж., 1600 тал. бит. и обратившій ихъ въ свою пользу, обязывается въ самоскорѣйшемъ времени уплатить эту сумму первымъ полкамъ маршала и гетмана в. княж. Лит., подѣ лишеніемъ чести и высканіемъ суммы путемъ строгой инквизиціи, Города Новогородокъ и Минскъ, бывшіе обычнымъ мѣстомъ главныхъ трибуналовъ в. княж. Лит. и, въ силу многихъ правъ и конституцій, освобожденные уже отъ всякихъ воинскихъ повинностей, вслѣдствіе постоянныхъ наводненій, проходовъ вспомогательныхъ войскъ и большихъ платежей оказались до того опустошенными, что не только не соотвѣтствуютъ пребыванію въ нихъ трибуналовъ, но едва и проѣзжаго могутъ приютить; а потому и на основаніи тѣхъ же правъ и конституцій, города эти, для возможной поправки своей, на шесть лѣтъ освобождаются отъ всякихъ воинскихъ постоевъ, проходовъ и гиберновой подати. Городъ *Витебскъ*, вслѣдствіе разныхъ тяжкихъ невгодъ, болѣе же всего, какъ пограничный, отъ грабежей, вымогательствъ и притѣсненій со стороны переходящихъ войскъ, а также чрезъ истребленіе домовъ и всякаго имущества пожарами, наконецъ, *за разбродомъ изъ него купцовъ и мѣщанъ съ разныхъ друіа мѣста*, разоренъ до крайности, такъ что не только не въ состояніи долѣе платить подати Р. П., но, вмѣсто поправки своей, приходитъ еще въ большее разстройство; тѣмъ не менѣе, однаковъ, основываясь на привилегіяхъ, данныхъ этому городу до и послѣ уни и утвержденныхъ конституціями, трибуналъ постановляетъ, чтобы, въ виду *фундушей и производимой торговли* (?), со всѣхъ, не пользующихся въ силу конституцій льготами, домовъ и земельныхъ участковъ города съ предмѣстьями, фольварками, мѣщанами посальскими и евреями мѣстнаго общества платились гиберновія и другія подати Р. П., наравнѣ съ вѣдомствомъ магдебургскимъ а), за изъятіемъ лишь вѣдомства Виленскаго лат. капитула и земскихъ, вотчинныхъ владѣній, пользующихся особою льготой. Къ тѣмъ же повинностямъ обязывается и г. *Нолькъ* и съ тѣмъ же изъятіемъ; только, въ виду сильнаго протеста комиссаровъ Полоцкаго воеводства противъ несоразмѣрнаго обремененія его налогами по росписи, поручается комиссарамъ

а) Ясно, что къ Витебску трибуналъ почему-то не благоволилъ.

этимъ произвести въ воеводствахъ строгое и точное дознав относительно какъ размѣра платимыхъ питейныхъ пошлинъ, такъ и, допускаемыхъ при взиманіи ихъ, злоупотребленій. Удовлетвореніе, признанной правильною, жалобы воеводы и генерала Русскихъ земель, Яблоновскаго, на разореніе, причиненное въ его вотчинныхъ имѣніяхъ Маріамполь и Езополь, лежащихъ за Днѣстромъ, войсками в. княж. Лит. при походѣ ихъ, б. въ 1711 г., за скудостію казны этого княжества относится къ предстоявшему сейму. Стародубскій староста Казиміръ Тышкевичъ, по примѣру прочихъ изгнанниковъ Смоленскаго воев. и Стародубскаго у., въ вознагражденіе за отошедшія къ Россіи имѣнія, получилъ отъ польскихъ королей, особенно же отъ Яна III, въ 1690 г., въ вотчинное владѣніе имѣніе въ Вилкомирскомъ у.,—что подтверждено было и Августомъ II; но такъ какъ комиссары Вилкомирскаго у., не находя указаній объ этомъ въ конституціи, направили дѣло въ сеймъ, то, въ предупрежденіе могущаго причиниться тому имѣнію ущерба до рѣшенія сейма, постановляется, чтобы самое имѣніе было свободно отъ гиберны и всякихъ воинскихъ повинностей. Герановское пробство (мѣстопребываніе прих. ксендзовъ) Опшмянскаго у., которое, согласно податной росписи, повинности за дер. Залужье, сост. въ Новгородскомъ воев., платило тоже по Опшмянскому у., освобождается отъ платежа оныхъ по Новгородскому воев. Равнымъ образомъ, и им. Малаты Виленскаго лат. епископа, по своему положенію и платежу повинностей принадлежащее къ Виленскому воев., освобождается отъ взноса платежей по Вилкомирскому у., за исключеніемъ питейнаго сбора. Владѣльцы нѣкоторыхъ имѣній въ разныхъ воеводствахъ и уѣздахъ, ссылаясь на документы, хотя и заявили, что тѣ имѣнія, какъ вотчинныя, а отчасти ленныя, внесены были въ гиберновую военную роспись ошибочно; но, за неимѣніемъ времени и непредъявленіемъ владѣльцами самыхъ документовъ, предоставляется гетману в. княж. Лит. рассмотреть это дѣло и, въ случаѣ правильности претензій, означенныя имѣнія изъ росписи исключить. Имѣнія же Витеб. кастеляна Огинскаго Брускоровичи Витеб. и Серуты Полоцк. воеводства, будучи, на основаніи привилегій 1568, 1651, 1653 и 1679 гг., ленными и вотчинными, освобождаются отъ всякихъ воинскихъ повинностей и гиберны. Утверждается рѣшеніе скарб. трибунала, послѣд. въ 1705 г., объ исключеніи изъ гиберновой росписи имѣній Луцкой іезуитской коллегіи, подъ назв. Болотное и Стриево въ воев. Брестскомъ, какъ признанныхъ земскими. До рѣшенія спорнаго дѣла о сост. въ Вильнѣ Лауданскомъ каменномъ домѣ Ковейской іез.

коллегии, освобождается онъ отъ всякихъ городскихъ и проч. повинностей. Утверждается рѣшеніе фискальнаго суда объ исключеніи им. Данюшевскіе съ фольваркомъ Казимонтомъ Виленскихъ Іезуитовъ изъ податной росписи, впредь до рѣшенія дѣла этого самимъ трибуналомъ. Въ началѣ своихъ засѣданій, поручилъ трибуналъ референдарію вел. княж. Лит., ксендзу Анкутѣ, произвести дознание о расхищеніи товаровъ и другихъ вещей, оставшихся послѣ вымершихъ купцовъ и мѣщанъ въ Вильнѣ, Ковнѣ, Гроднѣ; Анкута затѣмъ донесъ трибуналу, что расхищенное имущество было большой цѣнности и что, притомъ, торговые склады, лавки, сараи и прочія помѣщенія были обезпечены капиталами канцлера в. Радвила, гетмана Лудвига Поцѣя и подскарбія Михаила Котла; въ виду чего, трибуналъ учреждаетъ изъ членовъ своихъ комисіи въ означенные города, какъ для розысканія и возврата расхищеннаго имущества, такъ и для провѣрки платежа питейныхъ сборовъ, съ донесеніемъ о послѣдующемъ трибуналу на будущемъ его сѣздѣ. Назначается такая же комисіи и въ княж. Жмудское, для произведенія люстраціи всѣмъ опустѣвшимъ и вымершимъ дворамъ въ им. королевскихъ, земскихъ, шляхетскихъ и духовныхъ, а также для провѣрки всякихъ податей, въ особенности же питейныхъ сборовъ, съ объявленіемъ во всѣхъ воеводствахъ и повѣтахъ, чтобы податные, особенно же питейныхъ сборовъ администраторы, которые не представляютъ надлежащихъ отчетовъ, не дерзали избираться въ комиссары и засѣдать въ трибуналѣ, а если и будутъ выбраны, то лишатся права участвовать въ его дѣйствіяхъ. Потверждаются прежніе декреты трибунала о признаніи имѣній Лидскаго маршалка Александровича Вызговщина, или Пекарковщина, и Каминскаго Минаты и Укольники, или Мостовляны, земскими, съ исключеніемъ ихъ изъ росписи, въ которую внесены по ошибкѣ. Городъ Лида, согласно трибунальному декрету, послѣд. въ Пинскѣ, основанному на Люблинской конституціи, оставляется при дарованныхъ ему правахъ и конституціяхъ. Обезпечивается какой-то интересъ Шавельской экономіи до рѣшенія будущаго трибунала, которое не могло послѣдовать нынѣ за накопленіемъ разныхъ дѣлъ. Коронному инстигатору Ивану Куватку-Выровемскому дается обѣщаніе, что назначенная ему на Люблинскомъ сеймѣ и на общемъ совѣтѣ Варшавскомъ, сумма 20,000 злот. будетъ уплачена сполна изъ податей, какія бы установились на предстоявшемъ въ 1712 г. сеймѣ. Четыре корчмы Виленскихъ вс. Кармелитовъ, преб. при костелѣ св.-Георгія, на основаніи привилегій и фундушевой записи канцлера в. княж. Лит., Николая

Радивиля, а также конфирмацій королей Александра I и Сигизмунда I, освобождаются отъ платежа питейныхъ сборовъ а). Наконецъ, всѣ прочія дѣла отлагаются до будущаго съѣзда трибунала, съ предоставленіемъ директору его назначить для этого время и мѣсто, а гродскимъ судамъ—внести настоящее рѣшеніе въ свои книги и опубликовать повсемѣстно. 1712 г. Марта 16.

Akticacio dekretu trybunału skarbowego wo xa Litto, w Wilnie sądzącego, roku 1712, limitacyjnego.

Roku tysiąc siedmsett dwunastego, msca Marca szesnastego dnia.

Na urządzie jo kr. mści grodzkim Witebskim, przedemną, Samuelem Kazimierzem z Brusilowa Dorohinickim Kisielem, chorążym y podwoiewodzym Witebskim, od jaśnie wielmożnego jmci pa Kazimierza Alexandra Pocieia, woiewody Witebskiego, Rohaczewskiego, Żyżmorskiego, Suraskiego, Olkinickiego starosty, pułkownika jkm, będącym, personaliter comparens, sługa wo jm pa Leona Bohomolca, skarbnika wa Wittbo, pan Piotr Sawczynkowski, ten dekrett trybunału skarbowego wo. x. Litto, limitacyjnego, z rzeczą, w nim wyrażoną, ad acta grodu Witto podał, w tte słowa pisany: Roku tysiącznego siedmsetnego dwunastego, msca February dwudziestego wtórego dnia. My, comisarze, tak z senatu per constitutionem naznaczeni, jakoteż z woiewodztw y powiatow na seymikach relacynych obrane, vigore dekretu limitationis, za uniwersałami jaśnie oświeconego xcia jmści Karola Stanisława Radziwiła,

---

а) Так. обр., скарбовый трибуналъ в. княж. Лит. освобожденъ былъ и интересами духовенства, но только латинскаго; о православномъ же и даже униатскомъ духовенствѣ нѣтъ и рѣчи, тогда какъ земскія, вотчинныя имѣнія православныхъ монастырей отвѣчали даже за шляхетскія (см. док. № 93). Между тѣмъ, и въ настоящемъ рѣшеніи триб. не разъ говорится объ уравненіи правъ.

canclerza w. w. x. Lo, ad continuationem sądow trybunału skarbowego w. x. Lo zgromadzeni na dzień dwunasty msca January do . . . nia przybywszy y jurysdykcią nasz . . . assumowawszy, wszystkie nasze ustawy . . . nych prac y fratygi nie załuiąc, do tego skłoniliśmy staranie, jakoby my po przy . . . naszej sądow skarbowych limitaciey, dla wielu poważnych przyczyn, w tymże dekrete wyrażonych, uczynioney, correspondując stanow Rzptey w. x. Lo desyderijs a we wszystkim ad mentem legis stosując się, dość czyniąc włożoney na nas funkcey, ichm panow woyskowych tak dawnieyszego, jako y teraznieyszego zaciągu, w krwawych zasługach ukontentować, causas uniuriorum rozsądzić y, cokolwiek nam lege publica injunctum, skutecznie uspokoiwszy, Rempubicam ab omni onere levare mogli. Lecz gdy, częścią dla grasującego powietrza w wojewodztwach y powiatach y xtwie Żmuydzkim, częścią dla ciężkiey innundatciey woysk auxiliarnych y tak wielkich exaukcji per varia extorsionum genera, do umiarkowania taryfy y porachowania się z woyskiem vix aderat modus, przecie iednak przez kilka niedziel zasiadając, eo intuitu, wszelkie adhibimus media, aby conatui et studio nostro corresponderet eventus. Gdy tedy dość uczyniąc menti Reypublicae at muneri nostro, ad executionem sancitorum descendimus y do przywołania ichmm panow poborców szesnastu-złotowego podymnego, constitucią walney rady Warszawskiey uchwalonego, czopowego, szeląznego y innych podatkow, na zapłate woysku w. x. Lo należących, przystąpiliśmy, ten przedsienvziowski sposob, aby woysko, w służbie Rzptey będące, ukontentować, iniurias z woyskiem rozsądzić y tak o zasługi, iak o poczynione krzywdy z woyskiem porachować się, oraz wszystkie inne negotia, do trybunału skarbowego należące, w constitutciey Lubelskiey y

w postanowieniu generalney rady Warszawskiey wyrażone, cum meliore boni publici commodo finaliter expediować. Gdy tedy, dość czyniąc menti Reipublicae et muneri nostro, ad executionem sancitorum descendimus y do przywołania iehmew panow poborców tak szesnastu-złotowego podymnego, na radzie walney Warszawskiey uchwalonego, przytym czopowego, szeleżnego y innych podatkow, na zapłate woysku Rzptej, obstantes uznaliśmy difficultates, kiedy, dla wymarłych powietrzem y spustoszałych dymow, znaczne w podatkach Rzptej pokazały sie decessus; iednakże, zebrawszy wszystkie in compendium tak ex causis iniuriatorum, które sie ienokolwiek na ten czas rozsądzić mogły, iako też za asygnatiami jaśnie wielmożnego jmei pana hetmana w. x. Lo, iedne in toto, drugie in parte płacone, summy, bacząc, że sie kalkulacya z woyskiem in tam stricto tempore . . . dyować nie może, która długiego . . . potrzebowała, zważywszy wszelk . . . cumstantie y wszelkie zachodzą . . . dności, ex consensu partium tak . . . wdztw y powiatow, iako y woyska . . . latią z woyskiem do przyszley sąd . . . trybunału skarbowego wo xtwa Litto . . . asumptiey odkładamy. Na którym terminie iako woiewodztwa y powiaty, tak woysko w. x. Lo, ze wszelkiemi registrami, dokumentami perceptorum, oraz delatorum, y ze wszelko gotowością stawać ab utrinque powinne. A że, suspensa hac calculatione, pokazać sie nie może należycie z tey lub z owej strony liquidum debitum, więc wdztwa y powiaty upewniaią woysko w. x. Lo, że, cokolwiekby sie pokazało ex justo calculo być winnego, dość uczynić deklaruią; vicissim, woysko, cokolwiek by insuper przebranego pokazało sie ex calculatione, przyiąć powinne będzie w zasługach swoich. Dekrety wszystkie tak sądow naszych skarbowych trybunałow wo xtwa Litto,

iako fiskalnych y hetmanskich, excepto kryminałow y wiolencyi, do tegoż czasu y uczynienia calculaty iak na stan szlachecky, tak na ichmew panow woyskowych, o przeszle krzywdy wypadle, te tylko, ktore zciagaia się do calculacy z woyskiem, ab omni executione pro tunc ex utraque suspenduntur. Woiewodztwa zaś y powiaty, ad invicem, extraordinario praetextu sustentamentow demonstrabant przez woysko wyexequowane niemałe summy. Przeto, częścią dla blisko następującego seymu y dla innych przyczyn, sądy nasze trybunału skarbowego w. x. Lo limitowawszy y calculatią z woyskiem do przyszley trybunału skarbowego reassumptiey odłożywszy, woysko w. x. Lo upewniamy, iż Rzpta na blisko następującym seymie do utrzymania dalszego, in obsequio Reipublicae, woyska y na zapłatę zupełną zasłużonemu rycerstwu aequivalentiae obmyśli media. A że się na teraznieyszey sądownych naszych trybunału skarbowego incidentiey, dla zageszczonych spraw iniuriatorum w registrach sądowych y dla szczupłości czasu, zupełnie nie mogły się sędzić interesa także z wybranych summ z dobr Sapieżynskich y Neyburskich et adherentium Sueticorum, na woysko Rzptey errogowanych y gdzie sie tak wielkie summy podziały, na woysko Rzptey ordynowane, czyli in commodum Reipublicae, czylitez in privatum commodum obrócone, nie mogły się pomieścić calculatie, tedy to wszystko ad futurum juris, do przyszłego trybunału skarbowego, lub do sądo . . . tmanskich, pro libitu partium od . . . szy, salvum ius cuilibet parti in . . . do dochodzenia krzywd swoich z . . . iemy, y ze to, cokolwiek tam ex decisis . . . dow skarbowych, lub hetmanskich . . . nego być sie pokaze tak dawnieysz . . . y teraznieyszey erekcy woyska in . . . potracono będzie, deklaruiemy; na . . . szley zaś reassumptiey trybunału skarbowego, czylitez

za postanowieniem . . . Rpsae na blisko następującym seymie . . . trybunału skarbowego, lub commissielyn . . . zapłate woysku y uspokojenie wszelkich . . . publicznych et iniuriatorum interessow . . . terminowanego, wszyscy ichmm panowie administratorowie czopowego szeleżnego y hibern commissarze, z wojewodztw y powiatow obrani, od zacecia exakcy swych, zwłaszcza kturzy kwitow nie maia, także ichmm panowie poborcowie podymnego szesnasto-złotowego, radą jeneralno Warszawską y Grodziensko, iakoteż y per lauda wojewodztw y powiatow uchwalonego, kturzy sufficientem ieszcze calculum . . . nie mogli y ad calculum nie przybyli . . . ptorie, sub poenis arbitrarijs et infamiae, irremissibiliter extendendis, z ragestrami perceptorum et delatorum, z dokumętami exolutionis stawać y we wszystkim dostatecznie usprawiedliwić się y wyrachować powinni będo; a zaś kturzy, na terazniejszey trybunału w. x. Lo . . . dentiey, dostateczny niezynili rachunek w skarbie Rrptey y registra perceptorum et exolutionis, iakoteż delaty porządne y prawdziwe do skarbu Rzptey oddali y kwity de praestito calculo et satisfactione otrzymali, liberi pronuntiantur mocą ninieyszego dekretu naszego, względem kturzych delatores, a die limitationis praesentis w niedziel sześć, iesliby ichm panow poborcow y administratorow zaległych podatkow nie oddali, poenis infamiae et triplicis pensionis subesse maia; które retenta, za delatą z powiatow, ichmm panowie poborcowie y administratorowie, s przydano sobie od ichmm panow rotmistrzow powiatowych assistentio, per fortem executionem, excepto, wymarłych dymow, exequi maia. W kturzych zaś wojewodztwach y xtwie Żmuydzkim, gdzie pestifera contagione ludzie wymarli. observando, aby żywi za umarłych nie byli pociągani, według dekretu limitationis cadenty Pinskiy

sprawić się mają, a z wybranych summ y poen na przyszłej reassumptiey trybunału skarbowego dąć rati-ones y usprawiedliwić się tenebuntur. A jeżeliby ichmm panowie administratorowie czopowego, szeleżnego y poborcowie, depactando ichmm panow obywatelow so... bie podwyższać nad grosz ieden . . . podług constitucy, bądź dwóch . . . cej w kturym wojewodztwie lub po... obranych iest, poniewasz solari . . . ad personas singulas poborcow . . . panow administratorow ale . . . kow według consistutiey po g . . . złotego regulantur. Jeżeliby . . . osobliwe honoraria a cujuscunque . . . onis wymagali, przez co curs . . . kow tamować się zwykli, co y o . . . administratorach hibernowyy . . . zumieć się ma, iakoż in casu cięższ . . . nad grosz wymagania od złotego . . . na ratio ani lauda powiatowe, ani dekreta fiskalne, sub poenis depactationis ichmm panow poborcow y administratorow, a osobliwie hybernowych, zwłaszcza kturzy grabieże violenter za solarium zabierać zwykli, a poenis depactationis non evitant; o co ad cuiusvis iniurati instantiam, poenam depactationis, videlicet dwieście kop groszy Litewskich, podług constitucy, et refusionis damnorum, exinde provenientium, in instantiam . . . subiacebunt. Praecavemus tychże ichmm panow poborców, osobliwie do podatkow podymnego szesnastu—złotowego, consistutio rady walney Warszawskiej uchwalonego, y podatku młynowego, y ichmm panow czopowego, szeleżnego administratorow, po wojewodztwach y powiatach obranych, ażeby na przyszłej reassumptij trybunału skarbowego wszysey in numero, iako są obrani, ieden drugiego non evincendo, kturzy deplano kwitow nie mają, sub poena sta kop in singulos contumacis, którym żadna evictio przez kolege non curret, stawali y należycie de perceptis ex exolutis usprawiedliwili sie; podatku zaś młynowego wszytkie

summy, iuxta obloquentiam dekretow naszych limitationum, aby ichmw p. do jmci pana Szretera, skarbnego w. x. Lo, indilate, sub poenis arbitrarijs, wnosili, nakazuiemy, intimando ichmm p., aby ten podatek młynowego accuratissime lustrent według constitucij et sine auctione, solary provenientis, juxta obloquentiam legis exigunt y do ichmm pana skarbnego w. x. Lo comportant, calculacją zaś s tego podatku wniesionych y nie wniesionych pndzy, lubo afferebat jmé pan skarbný w. x. Lo, że się, dla szczupłości czasu, pomieścić nie mogła, tedy ad futuram juris sądow skarbowych incidentiam odkładamy. Quantum zaś attinet tak wielkiej desolacij . . . wdztw y powiatow w. x. Lo, różnemi plagami Boskiemi dotknionych, y xtwa Żmuydskiego, kturych tak ciężko manus Domini tetigit, że miasta, miasteczka, obszerne włości, wsi . . . y dwory szlacheckie, in desertam . . . obrocone, w pustce zostaią, te wojewodztwa y powiaty y z xięstwem Żmuydskim, ktore, juxta obloquentiam dekretu . . . szego generalnego limitationis . . . Pinskiej ferowanego, należytą sobie . . . lustratorow przysięgłych super iusta . . . quirendo uczyniwszy fidelem lustrationem, eo intuitu, porządek uczynili . . . ryfy zporządzili wszelkie według . . . podatki z dymow, wiele, według lustracy, w kturym wdztwie y powiecie . . . riuntur, aby płacili, poki na blisko następującym seymie Rzpta yinn y . . . na zapłatę woysku w. x. Lo wynaydzie sposob, deklaruiemy. Stosuiąc się zaś ad mentem constitutij seymu Lubelskiego y rady walney Warszawskiej, tudziesz dekretow naszych limitationum, cadency Wilenskiej, Minskiej y Pinskiej, a nie mniej dogadzaiąc votis populorum, aby melioratia taryfy hibernowey mogła być finaliter postanowiona, omnia adhibuimus media, iakoż multo labore et studio przez wysadzonych na to z koła naszego generalnego

łaśnie wielmożnych, wielmożnych ichmm panow commissarzow, kolegow naszych, fidelissime sporządziwszy, wszystko to, co indebite wchodziło, cum praeiuditio dobr ziemskich, ekonomicznych y duchownych, lennych, szlacheckich et exulum wdztwa Smoleńskiego, powiatu Starodubowskiego y części wdztwa Połockiego, rozsądziwszy y one s taryfy hibernowey eliminowawszy, namienioną taryfe hibernowo in omnibus punctis et clausulis roboruiemy y ratificuiemy, salvis defalcationibus, względem wymarłych powietrzem dymow proveniendis ex arbitrio Rzptej et moderamine iudicii nostri, względem kturey defalkaty, poki dalsza Rzptej nastąpi dispozycja, modum defalcationis dla ukontentowania partium moderamini jaśnie wielmożnego jmei pana hetmana wo xa Lo committimus, pracavendo, aby z cancelary wojskowej jaśnie wielmożnego jmei pana hetmana wo xa Lo nie według dawney taryfy, ale według teraznieyszey melioracy oney, wszelkie assygnacie wydawane były na hiberne, woysku należąca, która, antiquo more, currenti moneta, to jest, szeleżno moneto, a nie tynfowo, płacona y wybierana być ma; dobra zaś ziemskie szlacheckie, jkmei ekonomiczne y duchowne, także exulum wdztwa Smolenskiego y powiatu Starodubowskiego, constitucjami y przywilejami najaśnieyszych królów ichmm potwierdzone y aprobowane, aby ab omni onere militari wolne być maia, decernimus. A ze, contra omnem aequitatem, ichmm panowie woyskowi zieżdżając, za assignatiami jaśnie wielmożnego jmei pana hetmana wo wo xa Lo, do dobr jkmei na . . . puste królewsczyzny cum summo gra . . . et praeiuditio, immunitatem dobr ziemskich, szlacheckich y duchownych sz . . . row cuiuscunque juris ac privilegi . . . spustoszałych y wymarłych dy . . . królewskich hibernie y locuty woy . . . dległych dobra ziemskie y dwory . . . kie

per varias aggravationes et extors . . . genera ad ferenda onera nienalezycie . . . ciagaia, tedy hos abusus, iako z samey . . . ności y prawu pospolitemu contrarios . . . siemy, a na takowych exorbitantow poenas criminales, tanquam supra invasores et violatores legum et publicae securitatis, ad instantiam cuiusvis iniuriati decernimus. Na teyże reassumptij trybunału skarbowego wszyscy ichmm panowie poborcowie dworzanie skarbowi, deputaci woyskowi, administratorowie, contrahenci y wszyscy iakieykolwiek condytij ludzie, którzy ienokolwiek podatki Rzptej y powiatowe, iakimkolwiek sposobem powierzone sobie, mieli do wybierania . . . y ichmm substitucy y wszyscy in genere, przy których by iakieykolwiek wzięte y zatrzymane podatkow Rzptej y wszelkich uchwał, quocunque nomine et titulo nazwanych, zaległe summy, z wybranemi y przy sobie zatrzymanemi pieniędzmi, cum documentis exolutionis et sufficienti calculo, sub poenis infamiae et confiscationis bonorum, stawić się maia. Oraz ichmm panow retentorow praecavemus, aby do ichmm panow executorow lub do skarbu Rzptej podatki, zatrzymane inclusive ab anno tysiąc sześćset sześćdziesiąt siódmego, wnosili, sub poenis, idque in antecessum irrogatis et ex moderno iuditio trybunału w. x. Lo irrogandis, a skarb w. x. Lo delaty, registra, abiuraty, xięgi skarbowe, od ostatniey liczby, na seymie czynioney, któreby do tych spraw na trybunale skarbowym potrzebne były, ad manus mieć y wszytkie retenta tak ynszych podatkow, iako y simpli quarty, nikogo nie ochraniaiać, podać ma. Więc, ze constitutia Lubelska y walney rady Warszawskiey woiewodztw y powiatow per lauda podatki stanowić y uchwalać zabronia, praecavemus ichmm panow commisarzow y poborcow powiatowych, aby non praesumant podatkow uchwalać,

przez co by podatki Rzptej, seymem uchwalone, difficultari mogły, oprócz podatku poselszczyzny, y na to (sic) ichmm panom commisarzom, ktore, podług tychże constitutij, exactioni ichmm podlegać powinny. Quarta simpla lubo per constitutionem jmci panu generałowi artylery w. x. Lo. ad exigendum iest powierzona, że iednak, przez nieustawiczno jmci pana generała woysk w. x. Lo revidentio, ichmm pp. tenutorydobr jkmcj do kogo wnosić mają, nie są pewni ani secu . . . od nieznaionych y nieosiadłych . . . mych substitutow jmci subsequen . . . antiquum przed sie wziowszy w . . . nych morem, ichmm panow dzierz . . . jkmcj praecavemus, aby tak zatrz . . . rak podatek simpli quarty, iako będący podatek ten abhinc wed . . . meliorowaney taryfy do jmci pan . . . Szretera, skarbnego w. x. Lo, currenti . . . wnosili a jmé pan skarbnny w. x. Lo . . . niedzy nikomu, za żadnemi assygnatiami wydawać y wypłacać nie ma, jeno do rak jenerała artylery w. x. Lo wnosić teneb . . . Retęta zaś tego podatku, za podaną skarb . . . delatą przy dworzaninu skarbowym, jmé pan jenerał artylery w. x. L, adhibito brachio deputatow swych, exequować ma, sine aggravatione iednak dobr jkmcj; quity zaś exolutionis tego podatku, gdziebysiekolwiek wynaydowały, tedy pro persoloto przyięte być mają; gdzieby zaś kwitow nie dano, a ten podatek extorsus wybrano, tedy jmé pan skarbnny według dektetu, na cadency Pinskię ferowanego, sprawić sie ma. Tegoż jmé pana jenerała artylery w. x. Lo liquidacia, constytutio seymu Lubelskiego przed nami naznaczona, że sie na ten czas pomieścić nie mogła, tedy na przyszley reassumptij trybunłu skarbowego jmé ona uczynić powinien będzie, cavemus. Przytym upominamy ichmm panow starostow y dzierzawcow ultimarie, aby ten podatek, sub rigore poenarum, w constitutiach seymowych descripta-

rum, et sub amissione dzierzaw swych, do ichm panow executorow lub do jmei pana skarbnego w. x. Lo, szelezną moneto wnosili; solarium zaś do kwarty takowe postanowiamy; kto z ichm panow dzierzawow, a datą limitationis tego trybunału skarbowego in spacio niedziel szesćciu, ten podatek do skarbu Rzptej odda y potym corocznie oddawać będzie punctualnie na swięty Jan, tedy niewięcey nad grosz ieden od złotego placeno być ma; którzy zaś punctualitatem coroczney oddawania kwarty na sty Jan non observabunt, ci po trzy grosze od złotego placie powinni być. Podwojne podzie na prowizio poczty w. x. Lo, według constitucy seymowych, iako to w sobie dekret limitationis cadęcy Piskiej fusius obloquitur, aby miasta jkmei y miasteczka do jmei pana Jana Szretera, skarbnego w. x. Lo, jako generalnego poztmagistra w. x. Lo, lub do zesłanych od jmei dworzan skarbowym, sub poenis triplicis pensionis decernendis, wypłacili, iniungimus. A lub doś late et sufficienter tak wielą constitucjami y świeższemi immunitatem dobr ziemskich szlacheckich, duchownych . . . jkmei ekonomicznych, dworow . . . kich obwarowała y obostrzyła, jednak niektórzy panowie wojskowi, a n . . . cudzoziemskiego zaciągu spreta . . . disciplina militaris observanti . . . aggrawować przechodami et usurp . . . wed w samych dworach szlacheckich . . . per abusum noclegi różne czyn . . . sie exorbitantie y wiolentie, tedy . . . utivam licentiam prawem szlach . . . y swobodom contrariam et not . . . szy, na takowych violatorow imm . . . et securitatis publicae poenas cri . . . irremissibiliter w sądach trybu . . . nych lub w hetmanskich exequentiam decernimus. Do zapłaty woysku w. x. Lo, nietylko ieno uchwalone, ale y ze wszystkich dobr, jako to: jkmei ekonomicznych, stołowych pozwolone, similiter z dobr duchownych y

ziemskich, także z dobr Neyburskich y Sapieżyńskich, za iakiemikolwiek assygnatiami wybrane summy należą; zaczym, aby te wszystkie zasługi swoje computando, każda chorągiew, mianocie dawniejszego zaciągu, specificationem, skąd co wzięła, realiter et fideliter na przyszley reassumptij trybunału skarbowego reproducat, nakazuiemy. A że ichmm panowie administratorowie, od jaśnie oświeconego xcia jmci Wiszniewieckiego, hetmana na tenczas wo w. x. Lo, do dobr Sapieżyńskich ordynowani, niekturzy in privatum commodum suum usus et fructus, cum praeiudicio ichmm panow zastawnikow tych dobr, summe niemają na sie obrócili, tedy, ad cuiusvis instantiam zastawnika lub kontrahenta, sprawić się y rozsądzić sie na przyszley trybunału skarbowego incidentiey tenebuntur. A że względem tak wielkich w xięstwie Zmuydzkim wybranych z dobr Sapieżyńskich summ ichmm panowie lustratorowie, ex collegio nostro naznaczeni, w dekrete cadency Wilenskiey sądow naszych wyrażeni, plenam teraz nie mogli dać informationem, tedy, aby na przyszley sądow trybunału skarbowego reassumptiey doskonało ucznili relatią y informatio, iniungimus. Ponieważ, przeciwko wyrazney dispozytiey Rzptej, chorągwie, osobliwie na consistenciach będące, wziowszy sowite hiberny, z kturych, nie nie usurpując, sustentować się powinien żołnierz, nie-należyte formuią ustawy, pod praetextem wolnego dachu, ubogie poddanstwo do straży, wożenia drew za mil kilka y kilkanaście, do karmienia czeladzi y obrokow, myśliwstwa, chowania ustaw próżnych, wymaganiem od podwod nieprzyzwoitych y dalekich . . . niewalają, cum summo praeiudicio . . . panow starostow y dzierzawc . . . żadney posługi od poddanstw . . . pter tantam licentiam militarem . . . tedy iak hos abusos praw popolit . . . coaequatyi iurium contrarios znosiem . . .

wybrano według ustaw niesłusznie . . . nych exactie w hibernach według . . . targowey tameczney ubi bona const . . . wyrachowane y potrącone były w zasługach . . . chorągwi, kturaby się wazyła praesum . . . abusus, iniungimus. A postrzegaiąc we . . . rescriptyi, w prawie coaequationis iurium . . . rządku ostrzegamy ichmm panow deputatow woyskowych, do odbierania hiberny destinowanych, aby, mimo ichmm panow administratorow woiewodztw y powiatow, niewazyli sie sami przez sie tak przed czasem importancyi, iakoteż po czasie, per executionem, sine adminiculo et assistentia ichmm panow administratorow, wybierać hiberny, innych wszelkich czynić aggrawatij, sub poena irrimissibiliter cum resus . . . ne damnorum parti iniuriatae, de bonis etiam proprijs persolvenda, jakoż aresztow, na zasługi zaniesionych, etiam sądy fiscalne podnosić y relaxować nie będą mogli, nisi praevia satisfactione parti iniuriatae, lub solutione de suo. A ponieważ w woiewodztwach y powiatach, względem znacz . . . ob pestilentiam et universa . . . tatem ciężkiego zniszczenia dobr . . . hibernie podległych, ex aequo et justo stać sie musiała defalka, że y do alimentacyey należytey woyska, w expectatiwie zapłaty zasług swych będącego, prawie nullus aderat modus, obviando tedy subsequenti, strzeż Boże, licentiae głodnego żołnierza, a chcąc y nie chcącego mieć in disciplina military, woiewodztwa y powiaty, securae do huic extremae necessitati do dalszey Rzptej, na blisko następującym seymie, dysposytyey y uchwały, pewny pro posse, z jasnie wielmożnym jmcj panem hetmanem wielkim w. x. Lo, na alimētatią woyska umówili y zezwolili suplemēt, który aby przez iehmw panow commissarzow powiatowych, za ordynatio jasnie wielmożnego jmcj pana hetmana w. w. x. Lo, był wydany, postanowiamy y że to w podatkach przy-

szłych, z uchwały seymowej, potrącono będzie, declaramus. Odprawiona ze wszelkim publicznym autoramętem pełnomocna legatia do Naiśnieyszego Cara jmści Moskiewskiego: jaśnie wielmożnego jmci pana Marcyana Wołowicza, marszałka w. w. x. Lo, daie dowod rzetelnych ku dobru pospolitemu zyczliwości expressij, kiedy, ob egestatem publici aerarii, żadną od skarbu w. x. Lo . . . rati habitionis nie wsparty sobie należącą portią, na tak potrzebny depens dziedziczne swe onerował majątności, niemałe na się zaciągnowszy kredita; więc gdy ta gayta legatia exacti operis przyn . . . gloriam, będąc na radzie Jaroslaws . . . aprobowana; zaczym in virtute dekretu naszego, na cadency Pinskiej . . . nego, obli gujemy jaśnie wielm . . . jmci pana podskarbiego w. w. x. . . . pensią od Rzptey na jmci pana . . . nego, posła naznaczono, dwakro . . . tysięcy tyńfow omni modo wyl . . . starał się na vindykatią uwiez . . . fortun jaśnie wielmożnego jmci . . . marszałka w. w. x. Lo. Ponieważ się . . . pokazało tak z autentycznych assygnatij, od jaśnie oswieconego xięcia jmci Wiszniewieckiego, na ten czas hetmana w. w. x. Lo, wydanych, jakoteż z wyplaconych dokumentalnie kwitow, przed nami pokładanych, że jaśnie wielmożny jmé pan Marcian Wołowicz, marszelek w. w. xa Lo, y jaśnie wielmożny jmé pan Ludwik Pocięy, hetman wielki w. x. Lo, z administracy swey cła Rzptey nowo-podwyższonogo y auctionis subsidiorum, w roku tysiąc siedmsetnym trzecim obietey, przez lat dwie currentią swoją mającey, exactissime się wykalkulowali, zaczym iako recte ad . . . officij merentur gratitudine, takoteż de . . . no aby kwitowani byli apprimę necessarium być widzimy; jakoż mocą ninieyszego dekretu kwitujemy. A że exemplari sua Rzptey fide na percepte swoje dwakroć sto tysięcy y piędziesiąt

pięć tysięcy pięć set siedmdziesiąt złotych na potrzeby Rzptej pokazało się przez ichmew de proprio erogowanych, kturzy, widząc summam egestatem skarbu Rzptej, ex amore patriae, s tych summ, nad percepte de proprio wydanych, sto y pięć set piędziesiąt złotych Rzptej darowali, a tylko refusionem siebie sta pięciudziesiąt tysięcy złotych polskich praetendowali, zaczym nie mając na tenczas, ob summam publici aerarii egestatem, do wypłacenia sposobu, ad Rempublicam ichmm na seym przysły, da Bóg, odsyłamy, ten interes ichmm manutenerere declaruiemy. Similiter, jasnie wielmożny jmc pan Michał Kazimierz Kociel, podskarbi wielki wo xtwa Lo, stosując się do constitucy seymu Lubelskiego y postanowienia rady walney Warszawskiej, administracy swey ceł Rzptej w. x. Lo, in anno millesimo septingentesimo tertio, realia percept y expens przed nami, commissarzami trybunału skarbowego, produxit dokumenta y realissime kwitami satisfactionis dowiodł y jeszcze nad percepte swoich własnych na potrzeby y expensa Rzptej summy wydał czterdzieście tysięcy y suffitientissime wyrachował się, tedy pomienionego jmc pana podskarbiego s tey administracy ceł anni millesimi septingentesimi tertij dep-lano kwituiemy; względem zaś erogowanych de proprio nad perceptę in rem Reipcae, summy czterdziestu tysięcy pro adinveniendo modo satisfactionis ad Rem Publicam odsyłamy. Wielka stąd pokazuje się prowento . . . damnificatia, kiedy dla zagęszczony . . . tekcy różne kupieckich y handlem . . . cych się ludzie bez zapłaty ceł pod ty . . . y imieniem magnatum y stanu szła . . . kiego zagranice przechodzą towary . . . summa w skarbie Rzptej być musi eg . . . ta do wypłacenia pensyi na buławe . . . y polną w. x. Lo, iakoteż y innych a . . . nacy y expens Rzptej deest modu . . . waż ta

wielom praw y constitucy . . . rogowane protekcyę y pod tytułem . . . natum y szlachty towarow kupieck . . . y handlem bawiących się, bez płacen . . . ceł Rzptej, przeprowadzenia, zaczym . . . każdy takowy, ktury pod tytułem swoim przeprowadzać wazyć się będzie, poenis infamiae et refusionis damnorum Rzptej, cum triplici pensione podlegać będzie; tak y towary takowe przez skarb Rzptej w. x. Lo confiscowane być mają declarujemy, forum ubiquinarium z każdym defraudatorem skarbu Rzptej do dochodzenia Rpeae iniuriae skarbowi Rzptej naznaczywszy, a dla tym doskonalszey wszelkich towarow kupieckich czylitez panskich y szlacheckich investigaty, aby każdy facto rstanu szlacheckiego et non plebei conditionis na towarach pana swego, iż to są własne pana iego, a nie kupieckie, na komorach celnych przysięgę wykonał ad normam constytucy koronnych, in virtute coaequationis iurium w. x. Lo z Koroną Polską, nakazujemy, z tą wyraźną praecautią, aby jaśnie wielmożny jmc pan podskarbi w. x. Lo żadnych paszportow in damnum Rpeae dawać nikomu nie wazył się, które luboby komu y wydane były, pro irritis et inanis censeri powinne będą. Providendo zaś idemnitati skarbowi Rzptej, który, postrzegaiąc, aby post fata tenutariorum dobra jkmc in direptionem nie szły, dworzani swoich skarbowych zsylać tenetur; zaczym ichm panowie dworzanie skarbowi w. x. Lo wszyscy, ad apprehensionem dobr post fata tenutariorum, zwłaszcza powietrzem wymarłych, od jaśnie wielmożnego jmc pana podskarbiego w. w. x. Lo ordynowani, aby tak starostw y dzierzaw nietylko inventarze do skarbu Rzptej, ut moris et juris est, oddali, aleteż y de mobilibus derelictis w dobrach jkmc po wymarłych ludziach y tenutaryuszach, zwłaszcza gdzie nullus reperiebatur superstes, skarb Rzptej informowali, niniejszym

dekretem naszym iniungimus. Ponieważ w wojewodztwie Nowogrodzkim na pewnych miastach y miasteczkach s podatku czopowego y szeleżnego, vigore privilegionum, constitutionum et decredorum, niema . . . calculo ichmm panow administratorow pokazał sie decessus z kap . . . my osiemdziesiąt tysięcy z całego . . . przychodzący, a mianowicie m...grodek, z którego, według dispar... należało na każdy rok czopowego . . . szeleżnego złotych dwa tysiące d . . . , uwolnione; także na mieście Niesw . . . re decretorum decedet coroczney . . . tyry tysiące; na mieście Mirze... decretorum trzy tysiące osiemset . . . na mieście Klecku także trzy tysiące . . . siedmdziesiąt y ieden; na majątności Horodyszczu jasnie wielmożnego jmci pana Marciana Wołowicza, marszałka w. w. x. Lo, z którego praetendebatur czopowego y szeleżnego złotych polskich dwanaście set, teraz zaś, ex comprobatione, ex productis quietationibus niepowinien płacić nad złotych czterysta; żeleznica tegoż jmci płacywała złotych dwieście, a teraz, ex moderamine iudicij nostri, niepowinna płacić, tylko osiemdziesiąt pięć czopowego, szeleżnego; przytym z miasta Nowogrodka, valore dekretu y defalkaty, miastu temu z juryzdyko woytowską na teraznieyszey cadentij sądow naszych uczynioney, decedit hiberny złotych polskich trzy tysiące pięć set insuper do kupitału . . . dostawało zawsze względem przeła . . . wania z nakładem czopowego y szeleżnego złotych dwanaście tysięcy . . . ysta osiemdziesiąt dziewięć . . . czyni summa decessu złotych polskich trzydzieście tysięcy dwieście siedmdziesiąt y pięć; tedy aby residui-tatem summy czopowego y szeleżnego wdztwo Nowogrodzkie, includuiąc defelkowa . . . hiberne miastu jkmcj Nowogrodkowi z juryzdyką woytowsko, wypłacało złotych czterdzieście dziewięć tysięcy siedmset dwadziścia pięć albo co się s taryfy y kalkulacy, uczynioney w

skarbie Rzeczy, przez panow administratorow pokaze, iniungimus. Ponieważ liquidissime patuit, że jmc pan Ludwik Ganskow, podkomorzy Wendenski, oekonom xstwa Birzanskiego, z pewnych dobr xieżney jmci Neyburskiey, w powiecie Wilkomirskim leżących, do tegoż xstwa Birzanskiego należących, wybrawszy tysiąc sześć set talarow bitych, na woysko w. x. Lo destinowane, przy sobie aż dotąd zatrzymał, in proprium et privatum suum chcąc obrocić commodum; zaczym, aby mianowaną sumę, in specie tysiąc sześć set talarow bitych jmc pan Ganskof, za assygnatiami jasnie wielmożnego jmci pana hetmana wielkiego w. x. Lo, in antecess . . . wydanymi, jako nayprzedzey wypłacił . . . wyliczył regimentom pierwszym jasnie wielmożnego jmci pana marszałka w. w. x. Lo . . . wielmożnego jmci pana hetmana w. . . . mocą ninieyszego dekretu naszego, na . . . iemy, idque sub poena infamiae, ktura, in casu contraventionis, exnunc decernitur . . . cutioni forti na dobrach własnych intendenda. Miasta jkmcj uprzywileiowane Nowogrodek y Minsk, gdzie się trybunały główne w. x. Lo sądzić zwykły, za wielą praw y constitucy od wszelkich ciężarow żołnierskich uwolnione, tak daleko, eześcią przez ustawiczne innundacye y przechody woysk auxiliarnych y srogich porey wyplacenia, są spustoszałe, że nietylko do sądzenia trybunałów głównych nie są suffitientia, ale y przeiezdziacenu gościowi do noclegu ledwie się znaleźć może gospoda; tedy, aby się te miasta restawrować nieco mogły, stosuiąc się do praw, przywileiow y constytucy, miastom tym służących, mianowane miasto Nowogrodak z juryzdyką woytowsko y miasto Minsk od wszelakich żołnierskich consistency, hiberny, przechodow do lat sześciu uwalniamy. Miasto Witebsk ponieważ przez cieszkię . . . dki swoje, a naybardziej, jako pograniczne, przez drapiestwa y nies . . . e

extorsye y oppressie od woysk . . . arnych, przez deflagratie wy . . . ałych y spalonych domow . . . ru y fortun swych, naostatek . . . przez morowe powietrze y . . . scie się mieszczan y kupcow w różne protekcye y juryzdyki extreme zruinowane, non aequivalet ani sufficere może dalszym podatkom Rzptej y, miasto reparacy, w dalszą idzie ruino; conformuiąc się tedy do przywileiow, ante et post unionem miastu temu nadanych, constitutiami aprobowanych, aby w całym tym mieście z przedmieściami, folwarkami y mieszczanami posielskiemi, oraz z żydami kahału Witebskiego, z domow y placow wszytkich oprocz juryzdyki kapituły Wilenskiej y juryzdyk ziemskich wieczystych, libertowanych,—które ienokolwiek constitutiami nie są libertowane, respectu fundy y handlow w mieście hiberna y inne Rzptej podatki, zaieduo z juryzdyką Maydabursko, płacone były, nakazuiemy mocą ninieyszego dekretu naszego, idque sub poenis et militri executione. Pariter zaś, huic oneri y miasto Połock podlegać ma, excepto juryzdyk wieczystych; a ponieważ czopowe y szeleżne wdztwa Połockiego taryfą iest przeładowane y ichm panowie commissarzę tegoż wdztwa de gravamine, swemu woiewodztwu illato, solenissime obstawali, przeto obstriximus nie ynnych, ieno tego wdztwa commissarzom, aby seriam ac fidelem w tym wdztwie uczynili verificationem, jako się płaciło czopowe y szeleżne y jezeli iakowey niemasz depactacy, aucty abo diminucy. Słuszne widząc pretensye jaśnie wielmożnego jmci pana Jabłonowskiego, woiewody y generała ziem Ruskich, ratione odprawionej, przeszłego roku tysiąc siedmsetnego iedynastego, kampanyi, w dobrach jmsci dziedzicznych, nad Dniestrem leżących, nazwanych Maryanpol y Jezopol, woyska naszego w. x. Lo, z znaczną ich ruino y desolacyą, a nie mogąc natenczas, ob eges-

tatem skarbu w. x. Lo, na terazniejszey cadency trybunału skarbowego obmyślić satisfacty y recompensy, jako sam jaśnie wielmożny jmcé pan hetman w. w. x. Lo recognovit; zaczym, hoc negotium unacum documentis, kturę, przez plenipotentą jmsci produkowane być mia . . . cum toto causae affectu adque debita . . . ompensione do przyszłego seymu . . . imus. Dobra Obole, ante unionem . . . alia et abantiquo lenne, w powiecie Wilkomirskim leżące, jure exulum woiewodztwa Smolenskigo y powiatu Starodubowskiego, za odeszłe dobra in partes Moschoviticąs, jako magnorum mentorum civi, wielmożnemu jmcé panu Kazimierzowi Tyszkiewiczowi, staroście Starodubowskiemu od najjaśniejszych królów ichmm, a osobliwie od s. p. najjaśniejszego króla jmcé Jana Trzeciego, in vim redemptoriam aequaliter, iako y innym ichmm panom exulibus woiewodztw exulantium, na wieczność oddane diplomate anno millesimo sexcentesimo nonogesimo y constitutią tegoż roku utwierdzone y od najjaśniejszego króla jmcé Augusta Wtorego, szczęśliwie nam panującego, generalnym przywileiem na szczęśliwey koronacy ratificowane y constitutią seymu pacificationis utwierdzone, luboby in dubium vocari niepowinne, że ta sprawa ad decisionem Rzptey ad instantiam ichmm panow commissiarzow powiatu Wilkomirskiego, propter perplexitatem, że nie są w constitucyi wyraznie specyfikowane, na seym . . . odesłana, tedy mianowane dobra n . . . patiantur aliquod detrimentum akt . . . iuditium in immunitati sua do . . . iuditium Rpeae non distingvet, od wszelkich hiberny ciężarow żołnierskich, quocunque titulo aut nomine nazwanych, wolne zostawały y aby żadne z canę . . . ry woyskowej do mianowanych dobr nie wychodziły asygnacie, cavemus et decernimus. Ponieważ probostwo . . . ranowskie, w powiecie Oszmianskim będące, wszy-

tkie podatki y ze wsi Załuże, w wdztwie Nowogrodzkim leżącey, a do tegoż probostwa Geranowskiego należącej, oddaie do powiatu Oszmianskiego, według abiraty, przeto cavemus, ut non trahatur pomieniona wieś Załuże do wojewodztwa Nowogrodzkiego ad solutionem podatkow, iakiekolwiek in futurum będą. A że y Małaty, majątność jaśnie wielmożnego jmei xiędza biskupa Wilenskiego wszelkie wypłaca podatki, iako w tymże wojewodztwie Wilenskim będąca, tedy aby powiat Wilkomirsky non pretendat wyciągać podatkow z mianowanych dobr do powiatu swego, cavemus, oprocz czopowego. Dobra niektórych ichmściow w różnych wdztwach y powiatach leżące, iedne prawu wieczystemu, drugie lennemu podległe, które . . . errore w taryfe hibernową woyskową były inserowane, że przy melioracy teraznieyszey taryfy sufficientia dokumenta na dowod doskonały, nie mając ich natenczas ad manus, pokazać nie mogli, tedy, dla skróconego czasu sądow naszych, nie mogąc . . . pokazania dalszego użyzyć terminu, za dowodem słusznym y pokazaniem realitatis documentorum przed jaśnie wielmożnym jme panem hetmanem wielkim w. x. Lo, na co się ewidencja pokażą dokumenta, temuż jaśnie wielmożnemu jmei panu hetmanowi w. wo xa Lo z taryfy eliminować hibernowey pozwalamy. Dobra zaś Bruskorowicze cum attinentijs jaśnie wielmożnego jmei pana Oginskiego, kasztelana Witebskiego, wojewodztwie Witebskim, Sieruta zaś wojewodztwie Połockim lażące, ponieważ ex authenticis et realibus documentis patuit, że de natura sua są z dawnych czasow lenne, wieczyste, a mianowicie z przywileiow anni tysiąc pięć set sześćdziesiąt ósmego, tysiąc sześć set piędziesiąt pierwszego, tysiąc sześć set piędziesiąt trzeciego, tysiąc sześć set siedmdziesiąt dziewiątego, tedy, aby zadnym ciężarom żołnierskim y hibernom nie pod-

legali, decernimus. Dobra Błotno, alias . . . y Stryiow, wdztwie Brzeskim leżące, a w possessij collegium Łuckiego Societatis Jesu zostaiące, per decretum trybunału teraznieyszego, w Wilnie, anno millesimo septingentesimo quinto, pro eliminatis z taryfy hibernowey declarowane; teraz zaś przez wysadzonych s poszrodku nas commisarzow actu eliminow . . . penes jus bonorum terrestrium, przy kturych zdawna były, jako ex productis documentis patuit, zachowuiemy y utwierdzamy. Kamienica, Laudanska nazwana, w Wilnie będąca, a do collegium Kowińskiego w Bogu przewielebnym ichmem xięży oycom Jezoytom należąca, o którą litis pendentia intervenit, aby od impetycij y exactij, także y od executy miasta Wilenskiego (wolna?) zostawała, praesenti dekreto waruiemy, nim do oczewistey przydzie controversy. Ichmści xża Jezoyci Domus Tertiae Probationis Vilmensis, że po wszytkich dylacjach do dekretu et ad finalem decsionem przysć nie mogli dla zalimitowania trybunału skarbowego, racione dobr Danuszewskich y folwarku Koziemont, dekretem sądow fiskalnych z taryfy eliminowanego; zaczym, tantisper ab executione ichmm panow poborcow y administratorow powiatu Oszmianskiego . . . dimus. Ad primam juris w zleconey jasnie wielmożnemu jmci xiędzu Ancucie . . . darzowi w. x. Lo investigationis . . . orum po wymarłych dolendo fa . . . ietrzem w miastaaah jkmcie w Wilnie . . . Kownie y jnnych mieszczanach . . . ach gdy patuit tak wielkiey di . . . magni pretij depositow przez . . . leżyte osoby damnificatio lubo . . . tkie składy, kramy, szpichlerze . . . chowania należące budynki pię . . . zmi jasnie oświeconego xcia jmci . . . Radziwiła, cancelerza wo w. x. Lo, . . . ektora koła trybunału skarbowego, także jasnie wielmożnego jmci pana Ludwika Pocieia, hetmana wielkiego w. x. Lo, jasnie wielmożnego jmci

pana Michała Kotła, podskarbiego w. w. x. Lo, obwarowane były, jako to z relacy w sądach naszych trybunału skarbowego, tegoż wielmożnego jmsci xiedza referendarza y jmei pana Kaminskiego, woyskiego Oszmińskiego, constat; przeto, consulendo indemnitati skarbu Rpeae a chcąc juryzdyce investigare, gdzie się tak wielkie magni pretij podziały deposita y inne mobilia y ruchomości, zdało sie sądowi trybunału skarbowego ad strictiorem investigationem de medio nostro deputować ichmm panow commissarzow, kolegow naszych; jakoz dość czyniąc menti trybunału skarbowego . . . jaśnie oświcony xze jme Karol Stanisław Radziwił, cancelerz wielki w. x. Lo, dyrektor koła naszego, ad exequendum id munus ichmm panow commisarzow naznaczy . . . to iest wielmożnego jmei pana Krzysztopha Szczyta, czesnika w. x. Lo, wielmożnego jmei pana Michała Dusiackiego Rudomine, pisarza ziemskiego Brasławskiego, jmei pana Bułhaka, stolnika Słonimskiego, jmei pana Chłusewicza, pisarza ziemskiego Wołkowyskiego, jmei pana Purysewicza, horodniczego Pńskiego, naznaczył, którym ichm, post fundatam jurisdictionem, wszelko moc zupełną daiemy investigandi y do odbierania zabranych przez należytych ludzi depositow, cum plena potestatią w zachodzących trudnościach, interventiach disjudicandi, czego wszytkiego et operis sui na przyszłym trybunale skarbowym mianowani ichmś panowie commisarze powinni będą uczynić relacią. Tymże ichmm panom commisarzom zlecamy fidelem inquisitionem podatku czopowego y szeleżnego miasta Wilna y juryzdyk wszelkich, w nim będących, które nie są od podatku czopowego y szeleżnego liberowane, cum plena potestate z rewidowania . . . kich liquorow y rzeczy, do tego . . . ku należących. Similiter, do miasta . . . Kowna, wielmożnego jmei pa-

na . . . Bielikowicza, sędziogo Żiemskiego Żmuydzkiego, y jmei pana Karola . . . staroste Kiernowskiego, a do . . . a Grodna in simili forma inve . . . onis de relicto-
torum ad idem exe . . . munus officij inquirendi et
. . . icandi naznaczamy jmei pana Ku . . . kiego, woy-
skiego y pisarza grodzkiego Pinskiego, jmei pana Wo-
łodkowicza, horodniczego Minskiego, a do xięstwa Żmu-
ydzkiego, stosuiąc się do osobliwego dekretu naszego,
ex actoratn jaśnie wielmożnego jmei pana Zienowicza,
woiewody Minskiego, ferowanego, wielmożnego jmei pa-
na Zabiele, łowczego nadwornego w. x. Lo, wielmożne-
go jmei pana Eydziatowicza, podkomorzego Smolenskie-
go, jmei pana Kulesza, staroste Oszmianskiego nazna-
czamy, którym ichm omnem lustrationem tak spusto-
szających, jako y wymarłych powietrzem dymow królew-
skich, ziemskich szlacheckich y duchownych, oraz wszel-
kich podatkow, a mianowicie czopowego y szeleżnego,
zlecając, kturzy fundata sua juryzdykcyone, obwieściw-
szy strony, non obstante unius aut duorum absentia,
zniozszy się z ichm pany administratorami y commi-
sarzami, do podatku czopowego y szeleżnego obranemi,
inqui . . . y wszelkie zachodzące trudności et circum-
stantias restringent et plena potestate judicabunt; czego
wszytkiego na przyszłym, da Bóg, trybunale skarbo-
wym wszyscy zwysz mianowani ichm panowie commi-
sarze uczynić powinni będo relationem, precavemus.
Przytym, wszystkich woiewodztw y powiatow ichm pa-
now administratorow, kturzy na administratiach podat-
kow, mianowicie czopowego y szeleżnego, byli y są, a
kwitow satisfactionis nie będą mieli, aby się obierać
commisarzami y zasiadać na sądach z nami nie wazyli,
a choćby się też y dali obrać, tedy activitati carere ma-
ią; czopowe zaś y szeleżne w. x. Lo zniozszy plus offe-
rentiae, ktora tylko pro hac sola nie uchwalona była

według dawnych taryf, (sic) zostawuie się moderamini jaśnie wielmożnego jmei pana hetmana wo wo x. Lo, ob rationem pestilentiae et aliarum calamitatum publicarum. Dobra ziemskie, mianowicie Wyzgowszczyzna, alias Piekarkowszczyzna, wielmożnego jmsci pana Alexandrowicza, marszałka Lidzkiego, Mikatka jmei pana Kaminskiego, dobra lenne, y Ukolniki, alias Mostowlany, w powiecie Lidzkim leżące, kturę do taryfy woyskowej hibernowej per errorem irrepserunt, iako osobliwemi . . . szemi uwolniliśmy dekretami, tak . . . aznieyszym dekretem, za ziemskie . . . ne być uznawamy. Miasto jkmei Lide przy . . . tucy y prawach, onemu służących, zachowuiemy, referuiąc się do dekretu naszego . . . ucy Pinsky, in virtute konstistucy Lu . . . kicy ferowanego. Gdy za osobliwemi w . . . na teraznieyszey cadency sądow trybunału skarbowego dla zagenszczonych regestrow sądowych interes ekono . . . Szawielskicy ad definitivam nie przyszedł sententiam, obwarowawszy wspo . . . ney ekonomicy securitatem ad factum juris trybunału skarbowego w. x. Lo, cum tota causa affectu, odkładamy. A że summa dwadzieścia tysięcy złotych polskich wielmożnemu jmei panu Janowi Kunatkowi Wyrozemskiemu, jnstigatorowi koronnemu, staroście Mielnickiemu, na seymie Lubelskim y radzie walney Warszawskicy od stanow Rzptej w. x. Lo deklarowana, ob defectum aerarii skarbu w. x. Lo nie iest wyplacona, tedy, ratificando assygnatją, eo intuitu jmei daną, spondemus jmei, iż na blisko przypadaiącym, w tysiąc siedmsetnym dwunastym roku, seymie z uchwalonych na tymże seymie podatkow totaliter realis dóydzie satisfactio. Wielebnii oycowie Karmelicy konwentu Wilenskiego, pod tytułem świętego Jerzego przy kościele zstaiący, należyte y słuszne najjaśnieyszich królów prokazali przywileia y dokumenta przy fundacy jaśnie oś-

wieconego xiążenia s. p. Mikołaiia Radziwiła, kancelerza wielkiego w. x. Lo y woiewody Wilenskiego, z nadaniem czterech karczem, wolnych od wszelkich podatkow czopowego y szeleżnego, w szynkowaniu wszelkich liquorow y trunkow, z confirmatiami najasnieyszych królow ichm Alexandra Pierszego y Zygmunta także Pierszego y najasnieyszego króla Zygmunta Trzeciego presentowali; które in omni et . . . sacrosancte observando, vigore funduszy ichm karczem cztery od podatkow czopowego y szeleżnego uwalniamy mocą ninieyszego dekretu naszego. Referuiąc sie tedy we wszystkim ad contenta dekretow trybunału skarbowego w. x. Lo generalnych, in antecessum w Wilnie, w Minsku y na cadency Pinskiej ferowanych, sądy nasze praesentis actus trybunału skarbowego, in casum, strzeż Boże, niedóyscia seymu, limituiemy; względem reasumptiey onego daiemy in potestatem jasnie oświeconemu xiążeniu jmei Karolowi Stanisławowi Radziwiłowi, cancelerzowi wielkiemu w. x. Lo, dyrektorowi koła naszego, do naznaczenia terminu y mieysca, pro opportunitate temporis, przez osobliwe unwersały xięcia jmei, wszystkie woiewodztwa y powiaty de termino et loco obwieszczaiaće. A zatym . . . sprawy od stron do rejestru sądowego . . . za pozwami, remisyami, dekretanij . . . cto ratu quam ex reactu za temiż wpisa . . . na owczas wpisane będą ad futuram . . . cidentiam odkładamy. Co żeby wszem y kożdemu zosobna do wiadomości doysć . . . rzędom grodzkimy zlecam, aby ten . . . do act swych jnszerowawszy y w . . . po parafiach był publikowany mocą tego dekretu naszego. Pisan w Wilnie . . . a. U tego dekretu limitationis trybunału skarbowego w. x. Lo, ekstrakte wydanego, przy . . . jasnie oświeconego xięcia jmei marszałka trybunału skarbowego w. x. Lo, podpis ręki wielmożnego jmei pana pisarza tegoż

trybunału w te słowa: Michał Kulikowskj, pisarz trybunału skarbowego w. x. Lo. A poniżey correcta w te słowa: Correxit Szumowicz. Który to ten dekret limitacyjny trybunału skarbowego w. x. Lo, za podaniem do akt przez osobę wysz pisaną, jestt do xiąg grodu Witebskiego przyięty y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 83—102.

116.

Конфірмаціонная грамота короля Августа II, воюю, согласно правамъ и привилегіямъ, даннымъ предшественниками его Витебскимъ посельскимъ коннымъ мѣщанамъ, утверждаетъ отчужденіе этими мѣщанами своихъ земель, подъ названіемъ Ковшинскихъ, въ Вит. воев. лежащихъ, помѣщику этого воеводства Казимиру Папроцкому,—въ виду того, что земли такихъ мѣщанъ, какъ имѣнія земскія, могли быть во всякое время отчуждаемы шляхтѣ безпрепятственно. 1712 г. Марта 16.

Acticatio prawa jkmei confirmacinego na grunta Kokoszynskie, służącego jm pu Kmrzu Paprockiemu.

Roku 1712, meca Marca d. 16.

Na urządzie jkmei grodzkim Witebskim etc. etc. palam comparens (coram?) actis, jm pan Kmrz Paprocki, takowe prawo, od jkmei confirmowane, na rzecz, w nim wyrażoną, ad acta tegoż grodu wdztwa Witto podał, w te słowa pisane: August Wtóry, z Bożey łaski król Polski, wielki xiąże Litewski, Ruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kiowski, Wołyński, Podlaski, Inflanski, Smolenski, Siewierski y Czernihowski, a dziedziczny xiąże Saskie y elektor. Oznamuiemy tym listem naszym, komuby o

tym wiedzieć przynależało, iż pokładane były przed nami prawa poselskich mieszczan Witebskich, nie w mieście, ale w wdztwie Wittm, po różnych mieyscach o kilka mil ieden ad drugiego mieszkających, (na?) grunta swoje wieczyste, tak kupli ziemskiej, iako y od antecessorow naszych, nayiaśniejszych królów ichmw Polskich y wielkich xiążąt Litewskich, od starodawnych wiekow im wieczyscie, za wieczną (wierną?) wysługę, danę: od Zygmunta Wielkiego, Władysława, Kazimierza Trzeciego Jagielowych, Jana, Albrychta, Zygmunta Pierszego, Zygmunta Augusta, Stefana, Henryka y ich antecessorow, konfirmacjami y dekretami naszymi królewskimi utwierdzone, prawu grodzkiemu, podług praw ich, ziemskiemu wdztwa Witto podległe, służbę woiczną ziemską, pospołu z wdztwem Wittm, od wiekow przeciwko każdego nieprzyiaciela służących, mając wolność ziemską, podług praw ich starodawnych, wiekopomnych, iako chcieć (chcąc?) wieczyscie gruntami swemi disponować y szlacheie wdztwa Witto, z którymi służbę woiczną ziemską służą, podług praw antecessorow naszych, iako to: Zygmunta Trzeciego, w roku tysiąc sześćset dwudziestym siódmym, mca Junia jedynastego dnia, y innych, im na to danych, w potrzebach swych zbywać. Przeto, pokładali nam prawo swoje przedazne gruntow Kokszyńskich, dane urodzonemu Kazimierzowi (z?) Ieliktow Kozioreckiemu Paprockiemu, obywatelowi wdztwa Witto, z przodkow swoich Ieliktow, starodawnych, woicznym rycerskim dziełem maiestatowi naszemu zasłużonemu, kturę my we wszystkich punktach wiecznie y nigdy nienarusznie, stosując się do prawa pospolitego y konstitucij o nadaniach starodawnych pomienionych antecessorow naszych, oraz y do dekretu antecessora naszego Władysława Czwartego o Sołowieiowo y Suszczewo-grunta także poselskich konnych

mieszczan, przedane, tysiąc sześćset trzydziestego szóstego roku, meca Jula czwartego dnia ferowanego, za radą panow, przy boku naszym będących, approbuiemy. Ktòremi gruntami, od daty tego listu naszego, wolno będzie urodzonemu Kazimierzowi Paprockiemu, obywatelowi wdztwa Witto, y successorom iego wiecznie, jako dobrami ziemskimi, wieczystemi dysponować, żadnym ciężarom, okrom ziemskim wdztwa Witto, nie podlegającymi, ani exakciom żołnierskim, od których wolne grunta pomienione mieć chcemy y waruiemy, iako ziemskie, woienney usłudze, pospołu z woiewodztwem, obligowane. Co podpisem ręki naszej stwierdzając, pieczęć wo x. Litto przycisnąć nakazaliśmy. Dat w obozie pod Stralzundem, dnia osmnastego meca Grugnia, roku Panskiego tysiąc siedmset iedynastego, panowania naszego piętnastego roku. U tego prawa jkmcí confirmacynego, przy pieczęci wielkiej wo xa Litto, podpis ręki królewskiej temi słowy: Augustus Rex. Poniżej pieczęci przypisek takowy: Confirmacya praw y starodawnych przywileiow antecessorow naszych na grunta, za woienną wysługę nadane konnym mieszczanom Wittm, prawu grodzkiemu y ziemskiemu wieczystemu podległe, w wdztwie Witebskim leżące, urodzonemu Kazimierzowi Paprockiemu służąca. Podaley inscriptio takowa iest in actis: Ktòre te prawo jkmcí confirmacyne, za podaniem do act przez osobę, wyż wyrażoną, iest do xiąg grodzkich Witebskich przyjęte y wpisane.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 103 и 104.

Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка Витебскаго кастеляна, Гуркѣ, и депутатамъ, чтобы, въ виду послѣдовавшаго опредѣленія трибунала объ уменьшеніи числа военныхъ лошадей и потому уменьшенія на нихъ и расхода, а также по причинѣ опустошенія староствъ и королевщинъ, собрано было изъ питейныхъ сборовъ для того полка на 80 только лошадей и не болѣе 4480 злот. 1712 г. Марта 19.

Acticatia ordynansu wielmożnego jm pna hetmana wo wo xa Litto, pisanego do chorągwie Petyhorskiej jegomości pna kasztelana Wittbo.

Roku tysiąc siedmsetnego dwunastego, mca Marca dnia dziewiętnastego.

Na urzędzie jego kr. mei grodzkim Witebskim ettc. comparens palam, jegomć pan Michał Kisiel, towarzysz chorągwie Petyhorskiej jaśnie wielmożnego jegmci pana Marciana Michała z Kozielska Oginskiego, kasztelana Witebskiego, ten ordynans na rzecz, w nim wyrażono, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisując: Ludwik Konstanty na Władawie y Rożance Poiciey, hetman wielki wo x. Litto, Borciański, Ratynski, Panski, Szereszewski starasta, jegom. panu Hurce, porucznikowi chorągwi Petyhorskiej jaśnie wielmożnego jogmci pana kasztelana Witebskiego, a w niebytności jm. pan chorążemu, lub namiesnikowi, y ichmm panom deputatom, po zaleceniu chęci moich. Ponieważ, ex moderamine trybunału skarbowego wo x. Litto, z pomiarkowaniem zapłaty umnieyszony jest komput w koniach chorągiewnych, ob respectum oraz zdesolowanych starostw y królewszczyn umnieyszyla się do zapłaty snmma, przeto na koni ośmdziesiąt, pod chorągiew gospodarstwa wmm pana zordynowane, nim z seymu zupełne

obmyśli się ukontentowanie, wynosi zapłata, to iestt, na koń ieden rachuiąc po złotych 56, czyni na chorągiew zł 4480, in vim ktorych wybierać ichmm panowie deputaci będą, praevia conferentia z ichmm pany administratorami czopowego, szeleżnego wdstwa Witebskiego, cztery tysiące czterysta ośmdziesiąt złotych, a z wybranych kwitować będą; podalszey zaś summy odebranie, za obmyśleniem, albo uchwało seymową, dam znać o czasie y mieyscu; interim z dachu subsistentij rozmiarkowawszy tey summy quantitatem, reparować wmm pan będziesz, ile być może, munderunek chorągiewny ad decus szarzy swey Petyhorskiey, aby na kampanio w komplekcie koni 80 wyniść mogła y aequivalet dalszemu nas, hetmanow, o niey staraniu. Dan w Wilnie, dnia 4 Martij anno 1712. U tego ordinansu podpis ręki his verbis: Ludwik Pocię, hetman wielki wo x. Litto. Correcta u tegoż ordinansu niżej pieczęci his literis: S. K. Z. P. w. w. x., L. Który to takowy ordinans, za podaniem oczewistym wyż wyrażoney osoby, iest ad acta xiąg grodu Witebskiego inserowany y wpisany.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 105.

118.

Данное в. гетманомъ в. княж. Лит., Лудвигомъ Поцѣемъ, на имя бб. въ 1703—1709 гг. администраторовъ питейнаго сбора, удостовѣреніе въ томъ, что сборъ этотъ съ староства Езерищенскаго, за эти годы, предназначенъ былъ, въ видѣ жалованья, на гетманскую булаву генеральнаго старосты Жмудскаго, полеваго гетмана, Григорія Огинскаго, наследники котораго простирали на оное, въ данномъ случаѣ, претензію въ значительной суммѣ и проч. и что, поѣтому, онъ, Поцѣй, воспретилъ войскмъ требовать отпусковъ изъ недоимки означеннаго сбора, —

съ предупрежденіемъ войсковыхъ депутатовъ, что за нарушение сего отвѣчаютъ они своею головою и имуществомъ, съ предоставленіемъ же имъ права обращаться свои требованія на свободныя недоимки по Витебскому воеводству. 1712 г. Марта 26.

Aktykacya testimonium, alias kwitacy, daney od jw. jmci pana hetmana w. wo x. Lo na starostwo Jezierzyskie.

Roku tysiąc siedmset dwunastego, msca Marca d. dwudziestego szóstego.

Jerzy Piotr Jaroszewicz, n. g. w. Witto.

Na urzędzie jkmei grodzkim Witebskim etc. comparens palam, jm p. Piotr Hrehorowicz, nmsnik starostwa Jezierzyskiego, te testimonium, alias kwitacyą, na rzecz, w niey wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisuiąc: Ludwik Konstanty na Włodawie, Rozance Pociey, hetman w. wo x. Lo, Borcianski, Ratynski, Szeroszewski, Punski starosta, ichmm pp. administratorom podatku czopowego, szeleżnego wdztwa Witebskiego, sub annis 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709 kurrencyą dystrybuiącym, wwm pp. y braci. Po zaleceniu wolności moych braterskich, oznaymuie, iż, confrontuiąc dispositią wyrażonych lat, wdztwa Witebskiego, patet evidenter, że currencya z starostwa Jezierzyskiego była naznaczona na buławę polną jw. jmci p. Hrehorego Ogińskiego, generalnego starosty xstwa Żmuydzkiego, in vim pensy osychaiącey (sic) y largicy publiczney; zaczym, luboby komu z chorągiewnych lub regimentowych ludzi wyszła assygnacya do remanenty podatku pomienionego wdztwa Witebskiego, nie powinna się regulować do tego starostwa, ani wmc pp. podawać delaty, praevio hoc testimonio meo, niepowinniście, poniewasz ieszcze pozostali successorowie wymienionego

jwo jmei pana Hrehorego Ogińskiego, starosty generalnego xstwa Żmuydzkiego, hetmana polnego, mają uznany od Rzpltey praetensy znaczną quantitatem, ale kwitabyście wmei pp. pro persoluto od siebie wydać raczyli. Co y ja praesentibus quituie, wszelkie delaty y assygnacye uchilając y kassując. Do inszych zaś remanency, w wdztwie Witebskim zalegających, wolna wmei pp. permittitur disposicya, a za lata dwie, to iest, ex anno 1710 y anno 1711, na chorągwie y bataliony wo jmei p. Jana Oginskiego, kuchmistrza wo xa Lo, wypłaciło to starostwo, za assygnacyami mymi, legitime wydanymi, jako prezentować będą ichmei pp. zawiadowcy, nie powinni tedy podlegać dalszym delatom y executyom, wm. pp. praevenio w tym y pro munere meo obliguie. Ichmei deputaci woyskowi, za prezentowaniem huius testimonij, luboby mieli delate, ex nunc ustąpić powinni, pod gardłem, sub refusione de proprio, iezeliby co extorxerant w tym starostwie Jezierzyskim; po których pozwy wynieść z kancellary moiey pozwoliłem. Datt w Wilnie, d. 11 Martij ao 1712. U tey testymony, alias kwitacy, podpis ręki, przy pieczęci, his verbis: Ludwik Pocię, hetman w. w. x. L. Correcta niżej pieczęci u tey kwitacij his literis: S. K. S. T. P. w. w. x. Lo. Która ta takowa kwitacya, alias testimonium, za podaniem przez osobę, wysz mianowaną, iest ad acta xiąg grodu Witebskiego inserowana y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 111.

чтобы изъ этихъ сборовъ съ Езерища за 1712 г. отпустили
240 злот. на жалованье полковнику Огинскому. 1712 г. Марта 26.

Aktykacya assygnacy, danej na starostwo Jezierzyskie od jw jmcі p. hetmana w. w. x. Lo.

Roku tysiąc siedmsett dwunastego, msca Marca dnia dwudziestego szóstego.

Jerzy Piotr Jaroszewicz, n. gr. w. Witto.

Na urządzie jkrmci grodzkim Witebskim etc. etc. comparens palam, jmcі p. Piotr Hrehorowicz, nmsnik starostwa Jezierzyskiego, te assygnacyą na rzecz, w niey wyrażoną, ad acta xiąg grodu Witebskiego podał, his verbis wpisuiąc: Ludwik Konstanty na Włodawie y Rozance Pociey, hetman w. w. x. Lo, Borcianski, Szereszewski, Punski starosta, ichmm pp. administratorom podatku czopowego, szeleżnego wdztwa Witebskiego, in annum praesentem 1712 obranym, moym wielce mp. y braci. Po zaleceniu powolności moych braterskich, wydaiąc te moią do wmm pp. assygnacyą, wielce upraszam, ażebyście wmm. pp. z kurrency podatku pomienionego na gąze pułkowniczą w. imci p. Oginskiemu, staroście Tryskiemu, bez żadney differency y komputu wypłacić raczyli za Jezierzyszcze zło 240; która summa, za kwitem satisfactionis wyplacona, czasu calculaty pro persoluta wmm. pp. przyięta będzie. Datt. w Wilnie, d. 9no Martij anni 1712. U tey assygnacy podpis ręki hetmanskiey, przy pieczęci, his verbis: Ludwik Pociey, hetman w. w. x. L. Korrekta, przy pieczęci, his literis: S. K. S. T. P. w. w. x. L. Która ta to assygnacya, za podaniem wysz mianowaney osoby, iest ad acta xiąg grodu Witebskiego inserowana y wpisana.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 113.

Жалоба игумена Витебскаго Маркова монастыря, Сильвестра Конарскаго, съ братіей, на жестокіе поступки какаго-то пана Григорія Филиповича Осиповскаго. Питая издавна къ монахамъ этого монастыря безпричинную злобу, Осиповскій, многократно, въ разныя времена, причинялъ имъ разныя притѣсненія, насилія и, дѣлая наѣзды на монастырскую деревню Присушино, сост. въ Вит. воев., тиранилъ и увѣчилъ крестьянъ, говорилъ разныя угрозы—даже сжечь самую деревню. Бѣдные, смиренные иноки все это переносили терпѣливо, не прибѣгая и къ судебной защитѣ. Наконецъ, 22 Апрѣля 1712 г., когда крестьянинъ означенной деревни, Ѳедотъ Коровчинскій Дайлида, пришелъ, по своимъ надобностямъ, во дворъ сосѣдняго пом. Егора Зегэдра, не зная, что въ то же время гостилъ тамъ Осиповскій, то послѣдній, завидѣвъ этого крестьянина на дворѣ въ окно, высочилъ изъ горницы, съ обнаженной саблей, и, крикнувъ: „А, это ты, Присушинскій холопъ!“ сталъ бить его, сѣчь; схвативъ за волосы, таскалъ по землѣ, билъ колѣнками; затѣмъ, отрубивъ у правой руки его палець, заткнулъ ему за пазуху и сказалъ: „Снеси этотъ палець въ монастырь, отдай игумену отъ меня на память и скажи, что скоро расправлюсь я точно такъ же и съ самими попами.“ И только уже, поспѣшившей изъ горницы, женѣ Зегэдры удалось удержать разъяреннаго п. Осиповскаго отъ несомнѣннаго убійства несчастнаго мужичка, который былъ уже чуть живъ. При освидѣтельствovanіи пострадавшаго генераломъ (суд. приставъ) Вит. воев., Иваномъ Бобашинымъ, при понятыхъ, 25 того же Апрѣля, въ дер. Присушино, по оказавшимся на немъ признакамъ крайняго насилія, жалоба монастыря вполнѣ подтвердилась и найдено, что освидѣствованный былъ уже тогда близокъ къ смерти. 1712 г, Апрѣля 28.

Soleniter w ciężkiej a nieznośnej krzywdzie swej, niżej wyrażonej, żalowali y opowiadali w Bogu wielbny jmc ociec Sylwester Konarski, yhumen monastera Markowa, w wojewodztwie Witebskim leżacego, zakonu S. Bazylego Wielkiego, ze wszystko swą bracią zakonną tegoż monastera Markowa, na jegomości pana Hrehorego Filipowicza Osipowskiego, o to, iż obżalowany, rozpostrzeńiając się w zuchwałosci swej a cale niby nie ma-

iąc podlegać pod żadną prawa y constytucyi wszelkie prawne, tudzież y poeny, w nich opisane, więc, już to od niemałego czasu zawziowski niewinny gniew y ran- kor na ubogich zakonnikow Markowskich, różną agra- wacyę, gwałty, niaizdy, boie urządzając na wieś Prysuszną, w wojewodztwie Witebskim leżącą, różnych dni y miesięcy, poddanych białą, kalecząc, odpowiedzi dając y wsi spaleniem (groząc?),—y jako ubogie zakonnicy, będąc spokojnymi, cierpliwie to znaszali, nie udając się do prawa, —ale że nadto przywodząc swój nieprzyjazny umysł do skutku, w roku terazniejszym tysiąc siedmsetnym dwunastym, Apryla dnia dwudziestego wtórego, gdy poddany Prysuszyński, na imię Fiedota Korowczyński, nie wiedząc o byt- ności obżałowanego, przyszedł do dworu jegomości pana Jerzego Zegzdry, w swoich interesach, jako w sąsiedztwie poblizu mieszkającego, ktury jmsć obżałowany, tam będąc y w tej zawziętości persewerując, dzierżący się w swej woli a wcale przepomniawszy nietylko prawa statutowego, constytucyi seymowej, coaequacyi jurium, ale y boiaźni Bożej, y prawa zaniedbawszy, postrzegszy przez okną na podworzu stojącego, wyszpomienionego poddanego Prysuszyńskiego, wypadłszy z yzby, obżałowa- ny, z dobytą szablą, y mówiąc te słowa: „Tyśto Prysuszyński chołp!“ poczył bić, siec, za łeb porwawszy, po ziemi włócząc, kolanami zaczął tłuc y, palec w prawej ręce uciowszy, za pazuchę temuż poddanemu Fiedocie Korowczyńskiemu Daylidzie założywszy, mówiąc te słowa: „Nieś ten palec do monastera a odday yhumanowi odem- nie na upominek y powiedź, że y samym to popom nie- ezadługą odemnie będzie,“ y gdyby sama jeymsć pani Zegzdrowa, wypadłszy z yzby, nie ratowała, pewnieby o śmierć na tymże mieyscu przypawił, y wielkaby łaska Boska była, jeżeli żyć będzie. O czym tym wszystkim relacya jeneralska świadczy. Tedy o to wszystko, jako

odpowiedz y pochwałkę na zdrowie ubogich zakonników, tak o zbitie tyrańskie wyszpomienionego poddanego y ucięcie palca w prawey ręce . . . ny prawne szkody y nakłady, chcąc załuiące ubogie zakonnicy z obżałowanym jegomością in foro fori prawem czynić, dali tę załobę swoią, z wolną melioratią oney, do xiąg grodu Witebskiego zapisać,—co jest zapisaną. Przy którym opowiadaniu, stanowszy oczewisto, jenerał jego kr. mści woiewodztwa Witebskiego, Jan Władysław Bobaszyński, kwit swój relacyiny przyznał y do xiąg grodu Witebskiego podał, w te słowa pisany: Ja, jenerał jkr. mści woiewodztwa Witebskiego, nizey na podpisę ręki mey mianowany, zeznam tym moim relacyinym kwitem, —maiąc ja przy sobie stronę dwóch szlachty, pana Jana y Pawła Wroblewskich, z ktõremi, w roku teraznieyszym tysiąc siedmsetnym dwunastym, miesiąca Apryla dwudziestego piątego dnia, byłem użytym od w Bogu wielebnego jmci oycy Sylwestra Konarskiego, yhumena monastera Markowa, y od wszytkiey braci zakonney tegoż monastera Markowa do maiętności ich mściow, nazwaney Prysuszyn, w woiewodztwie Witebskim leżącey, gdzie, z wysz mianowaną szlachtą, gdym przy był, zostałem w domu na imię Fiedotę Korowczyńskiego Daylidę, niemal na śmiertelney pościeli leżącego, piersi spuchłę, krwią nacieklę, snać kolanami zgnieciony, oczy sinie, spuchłę, krwią nacieklę, twarz, gęba wszytka zbita, głowa spuchła, czupryna wszytka wytargana, palec na prawey ręce ucięty, mało znać co y mówi y pod wątpieniem, jezeli żyw będzie. Kture te zbitie y skaleczenie mienili ichmści oycowie zakonnicy Markowskie, w roku tysiąc siedmsetnym dwunastym, miesiąca Apryla dwudziestego wtõrego dnia, od jegomości pana Hrehorego Filipowicza Osipowskiego, w domu jmci pana Jerzego Zegzdry, być stałę,—jako to wszytko dostateczniey w pro-

cesie jest opisana. Co ja, jenerał, z stroną szlachtą, w tak uciążliwym zbiciu y ucięciu palca w prawey ręce oglądawszy, com widział y słyszał, w ten mój kwit relacyiny spisawszy, s podpisem ręki mey y pieczęcią i za pieczęciami strony szlachty, przy mnie będącey, ku zapisaniu do xiąg grodu Witebskiego podałem.

Jan Władysław Bobaszyński, jenerał jego kr. meci w. Witto.

Roku 1712, meca Aprila 28 dnia, przy tey protesta-cyey jenerał, wyż pisany, kwit swój relacyny oczewi-sto przyznał. Jerzy Piotr Jaroszewicz . . . namiesnik grodzki wa Witto mp.

По оп. кн. № об. 2, № ч. 2, л. 130.

(Продолжение въ слѣдующемъ XX выпускѣ).

Алфавитный указатель личных именъ и фамилий, упоминаемыхъ въ актахъ.

А.

Андзоровичъ Миронъ, мѣщ., стр. 3, 16, 19.
 Автуховичъ Купрей (Хамцовъ), мѣщ., 5, 11.
 Августовъ Савва, Савелій, ген., стр. 14, 28, 29, 30, 34, 43, 44, 45, 46.
 Александровичъ, стр. 15.
 Алесковичъ Петръ, стр. 29.
 Аверка, стр. 45.
 Арасимовъ, Гарасимовъ, Казиміръ, кр., стр. 155.
 Асѣдачъ Иванъ, кр., стр. 160.
 Абрамовичъ Донъ, евр. стр. 177, 316.
 Амелянигъ Михаилъ, мѣщ., стр. 187.
 Амеляники Степанъ и Иванъ, мѣщ., стр. 187.
 Амелянигъ Данило, мѣщ., стр. 187.
 Азарковичъ Иванъ, мѣщ., стр. 187.
 Аверка Степанъ, мѣщ., стр. 187, 229.
 Аниматовъ Петръ, мѣщ., стр. 202.
 Амосъ Иванъ, мѣщ. стр. 276.
 Азиковичъ Симонъ, евр., стр. 293.
 Ароновичъ Шлема, евр., стр. 316.
 Абеловичъ Ицка, евр., стр. 333.
 Абрамспергъ Ант., іез., стр. 341.
 Аравеловичъ Григ., іез. стр. 341.
 Анджіолини Каэт., іез. стр. 34.
 Антоневицъ, іез., стр. 341.
 Артемовичъ Самуилъ, упр., стр. 437.
 Александръ, кор., стр. 441, 459.
 Альбрихтъ, кор., стр. 441, 486.
 Анкута Георгій, ис., стр. 444, 458.
 Августъ II, кор., стр. 457, 485.
 Александровичъ, марш., стр., 458.

Б.

Бараночниковъ Филиппъ, мѣщ., стр. 1, 5, 11, 25.
 Букяшовъ Буклашовъ, капит., стр. 11, 14, 26, 27.
 Боратынскій, Баратынскій Рафаилъ, полк., стр. 12, 14, 32, 35, 39, 43.
 Буль Петръ, стр. 13.
 Буяльскій, стр. 15.
 Бочаровъ Павелъ, мѣщ., стр. 23.
 Бобковичъ Іоаннъ, свящ., стр. 23.
 Бызевичъ Гапонъ, мѣщ., стр. 25, 42.
 Бурачовъ, стр. 30, 31, 36.
 Бедышъ, стр. 41.
 Булгакъ, стр. 42.
 Богусевскій Владиславъ, стр. 62.
 Быховецъ Лудвигъ, берн., стр. 66.
 Бучинскій Фр. (изъ Олшинъ), рег., стр. 84, 89, 97.
 Бутвиловскій Антонъ, стр. 85.
 Бухгольцъ Фридрихъ, полк., стр. 91.
 Бернадцій Михаилъ, пл., стр. 154.
 Бондаръ Петръ, кр., стр. 154.
 Берестень Григорій, кр., стр. 155.
 Бобылевъ Яковъ, кр., стр. 156.
 Бируля Семень, стр. 157.
 Барановичъ Андрей, кр., стр. 159.
 Блохъ Довидъ, евр., стр. 177, 217.
 Бѣлосоръ Василій, мѣщ., стр. 184, 187.
 Быкъ Дмитрій, мѣщ., стр. 202.
 Быкъ Іеронимъ, мѣщ., стр. 211, 215.
 Бибка Потапій, мѣщ., стр. 216, 253, 333.
 Болгуты Карпъ, Григорій и Василій, панц. бояр., стр. 248.

- Бѣлянины Гаврило, Авдотья, Михайло и Максимъ, мѣщ., стр. 258.
- Балаваховъ Пароенъ, мѣщ., стр. 273.
- Быкъ Никифоръ, мѣщ. стр. 279.
- Боничъ Степанъ, писар., стр. 285.
- Боженъ Василій, куп., стр. 288.
- Быкъ Иванъ, мѣщ., стр. 288, 332.
- Борткевичъ Казиміръ, стр. 307.
- Бунменовичъ Аронъ, евр., стр. 309.
- Берентъ Ѳедоръ, куп., стр. 309.
- Болтуто Ѳедоръ, мѣщ., стр. 314, 320.
- Богомолецъ Осипъ, чин., стр. 315.
- Берковичъ Литманъ, евр., стр. 316, 320.
- Бибка Константинъ, куп., стр. 316.
- Ботвинка Тимошей, мѣщ. стр. 319.
- Бейнишовичъ Янкель, евр. стр. 323.
- Бибка Прокопій, мѣщ., стр. 323, 326, 328, 331, 333.
- Броунъ Юрій, ген. губ., стр. 328.
- Бовфаль Алексѣй, стр. 332.
- Бауфаль Никита, стр. 332.
- Буевичъ Ѳедоръ, куп., стр. 332.
- Бибка Иванъ, куп., стр. 333.
- Бобола Андрей, іез., св., стр. 338.
- Бабола Василій, кр., стр. 338.
- Богдзей Ст., іез., стр. 341, 403.
- Бернацкій Іос., іез., стр. 341.
- Бычовскій Іос., іез., стр. 341.
- Буфонилевичъ Андрей, іез., стр. 341.
- Бржозовскій, іез., стр. 341.
- Бобровскій, іез., стр. 341.
- Бродовскій, іез., стр. 341.
- Бобятинскій, іез., стр. 341.
- Будзько, іез., стр. 341.
- Богущій П., іез., стр. 358.
- Булгакъ Францъ, подч., стр. 366, 369.
- Богомолецъ, чап., стр. 367.
- Буруля, ловч., стр. 369.
- Булгакъ, учен., стр. 369.
- Бернатъ Устинья, обр. изъ лют., стр. 369.
- Богомолецъ Ксаверій, учен., стр. 370.
- Булгакъ Осипъ, дв., стр. 370.
- Бестенгаузъ, учен., стр. 370.
- Булгакъ Елизавета, подч., стр. 376.
- Барановскій Ѳедоръ, обр. изъ прав., стр. 398.
- Богомолецъ Ксаверій, стр. 400.
- Бируля Михаилъ, пис., стр. 420, 438, 444.
- Бевковскій Михаилъ, сл., стр. 431.
- Булгакъ, стол., стр. 481.
- Бѣликовичъ, суд., стр. 482.

В.

- Величка, чешн., стр. 16, 42.
- Василевскій, стр. 31, 42.
- Вѣщицкій Алексѣй, подч., стр. 61.
- Войтенокъ Ѳедоръ, стр. 63.
- Волосевичъ Францъ, стр. 112.
- Воропаенокъ, кр., стр. 146.
- Винникъ Федька, кр., стр. 170.
- Ванковичъ Матвѣй, подс., стр. 173.
- Варакса Матвѣй, мѣщ., стр. 187.
- Высоцкіе Иванъ и Семенъ, мѣщ., стр. 187.
- Вишневскій Григорій, мѣщ., стр. 187.
- Волотъ Яковъ, мѣщ., стр. 187.
- Володя Кондратъ, мѣщ., стр. 202.
- Валентиновичъ Ѳеофанъ, баз., стр. 227.
- Высоцкій Симеонъ, свящ., стр. 229.
- Вроблевскій Ювентій, берн., стр. 278.
- Войцѣховскіе Осипъ и Анна, стр. 288.
- Войцѣховскіе Левъ и Аполонія, стр. 289.
- Вильдъ Вальтасаръ, куп., стр. 294.
- Вероника св., стр. 322.
- Валковичъ Амосъ, мѣщ., стр. 333.
- Вивча Іоан., іез., стр. 341.
- Верциховскій Стеф., іез., стр. 341.
- Вышвила, Іоан., іез., стр. 341.
- Войдакъ, іез., стр. 341.
- Вихоръ, учен., стр. 369.
- Вербицкій Осипъ, ловч., стр. 378.
- Вишневскій, пор., стр. 415, 418, 420, 423, 428, 429, 435.
- Волчекъ Степанъ, ск., стр. 434.
- Визгердъ Яковъ, в. эк., стр. 436.
- Владиславъ IV, кор., стр. 441, 486.
- Вишневецкій кн., гетм., стр. 448.
- Воловичъ Мартіанъ, марш., стр. 449, 454, 455.
- Володковичъ, гор., стр. 482.

Г.

Граштерфъ, ландв., стр. 15.
 Гешторъ, комис., стр. 20.
 Гизбертъ, стр. 20.
 Гуторовичъ Степанъ, мѣщ., стр. 20.
 Гуковичъ Левъ, стр. 28.
 Глуховичъ Филиппъ, стр. 31.
 Галецкій, стр. 36, 41.
 Гутаковскіе Венедиктъ и Евѳроси-
 нія, стол., стр. 56.
 Гребницкій Флоріанъ, митр., стр. 58.
 Гертрасфъ Викторъ, берн., стр. 66.
 Грудинскій Андрей, берн., стр. 66.
 Гребницкіе, стр. 69.
 Гурко Осипъ или Иванъ, под.,
 стр. 77, 146.
 Гурко, Ромейко-Гурко Иванъ, пи-
 сар., стр. 80, 142.
 Грегоровичъ Петръ, мѣщ., стр. 92.
 Галуза Матвѣй, мѣщ., стр. 108,
 188, 210, 215, 277.
 Гурко, Гурка Иванъ, суд., стр.
 121, 123.
 Гуринская Александра, баз., стр.
 130.
 Гурко Матвѣй, гор., стр. 146.
 Головень Иванъ, мѣщ., стр. 147.
 Голова Филиппъ, кр., стр. 153.
 Голова, Василій, стр. 154.
 Гусенокъ Иванъ, кр., стр. 154.
 Грибачъ Иванъ, кр., стр. 157.
 Грибачъ Семень, кр., стр. 157.
 Голова Кузьма, кр., стр. 160.
 Гиршовичъ Мендель, евр., стр. 177.
 Галуза Навель, мѣщ., стр. 187.
 Грегоровичъ Александръ, мѣщ., стр.
 187, 211.
 Глинка Михайло, мѣщ., стр. 187.
 Гирченкоъ Антоъ, мѣщ., стр. 187.
 Галуза Григорій, мѣщ., стр. 188,
 211, 260, 280.
 Горбокъ Павелъ, мѣщ., стр. 193.
 Глинка Иванъ, мѣщ., стр. 203.
 Глинскій Семень, мѣщ., стр. 275.
 Галицкіе Осипъ и Агаѳья, мѣщ.,
 стр. 288.
 Гихельгавенъ (Гибельгавенъ) Шти-
 хельгавенъ Тилеманъ Бернадъ,
 куп., стр. 293.
 Гершеновичъ Нохимъ, евр., стр. 316.

Галуза Михаилъ, пор., стр. 322.
 Головчиць Конст., іез., стр. 341.
 Годлевскій Оома, іез., стр. 341.
 Гейкингъ Мартинъ, іез., стр. 341.
 Гродзкій, іез., стр. 341.
 Гатовскій Оад., іез., стр. 341.
 Генри Эгид., іез., стр. 341.
 Горскій Викен., іез., стр. 341.
 Глушинскій Михайалъ, подч., стр.
 351, 352.
 Глушинская Тереза, стр. 352.
 Гоппъ Фердинандъ, обр. изъ лют.,
 стр. 369.
 Гурко Казиміръ, нот., стр. 378.
 Гослинскій Сильвестръ, обоз., стр.
 414, 415, 417, 418.
 Генрихъ, кор., стр. 441.
 Гуделевичъ Матвѣй, стр. 446.
 Ганскофъ Лудвигъ, подк., стр. 456.

Д.

Дегтеревичъ Оедоръ, мѣщ., стр.
 3, 27, 34, 35.
 Девичъ, марш., стр. 17.
 Дупрей (Дюпре?), полк., стр. 18.
 Дзешковичъ, Дешковичъ Стефанъ,
 мѣщ., стр. 19, 20, 21, 27.
 Дегтеревичъ Филимонъ, стр. 43.
 Довгала Иванъ, мѣщ., стр. 67.
 Довгала Тимооей, мѣщ., стр. 68.
 Довгала Давыдъ, мѣщ., стр. 68.
 Доменская Іосафата, баз., стр. 118.
 Демьянчукъ Иванъ, кр., стр. 154.
 Демьянчукъ Кипріанъ, кр., стр. 157.
 Дыманъ Кузьма, мѣщ., стр. 187,
 215, 332.
 Дыманъ Осипъ, мѣщ., стр. 187.
 Дыманъ Петръ и Казиміръ, мѣщ.,
 стр. 202, 211.
 Дружна Иванъ, мѣщ., стр. 203.
 Дыманъ Константинъ, мѣщ., стр.
 216, 288, 295, 216.
 Добромысленскій Янкель, евр., стр.
 218.
 Де-Тинкуръ Карлъ и Елена, ген.
 л., стр. 260.
 Домбровскій, стр. 263.
 Де-Вольдъ Хрулевичъ Василій,
 мѣщ., стр. 273.

Дравертъ Іоганъ Эрнестъ, куп.,
стр. 307.
Дыманъ Данилъ, куп., стр. 320,
332.
Добровольскій Онуфрій, мѣщ., стр.
332.
Дробышевскій Михаилъ, мѣщ.,
стр. 332.
Дощинскій Федоръ, стр. 332.
Дыманъ Якимъ, куп., стр. 333.
Дематовичъ Ант., іез., стр. 341,
345.
Даушпа Іоан., іез., стр. 341.
Дубинскій Петръ, іез., стр. 341.
Дунинъ Лавр., іез., стр. 341.
Дунинъ, сл., стр. 367.
Давборъ Владиславъ, стр. 432.
Дунина Александра, стар., стр. 436.
Дусяцкій-Рудомина Михаилъ, пис.,
стр. 481.

Е.

Ермоловичъ, стр. 18.
Елага Алексѣй, мѣщ., стр. 164.
Еліашевичъ Венедиктъ, мѣщ., стр.
268.
Елшинъ Василій, пом., стр. 310.
Еселевичъ Шая, евр., стр. 325.

Ж.

Желиславскій, стр. 13, 43.
Жичевскій, стр. 16.
Жижемскіе Антонъ и Бригитта,
ротм., стр. 94.
Жукъ Урсула, старост., стр. 116.
Жегоць, Жегоць Людгарда, баз.,
118, 130.
Жерносѣвъ Степанъ, кр., стр. 156.
Жилкевичъ Мартинъ, кр., стр. 157.
Жерносѣвъ Семенъ, кр., стр. 159.
Жерносѣвъ Василій, кр., стр. 160.
Жерносѣвъ Петръ, кр., стр. 160.
Жерносѣвъ Тарасъ, мѣщ., стр. 203.
Журавка Оома, мѣщ., стр. 203.
Жилки Матвѣй и Александръ,
мѣщ., стр. 210, 215, 260, 261,
280, 290, 322.
Жаба Макрена, баз., стр. 276.

Жуковскій Антонъ, стр. 322.
Жилка Оома, куп., стр. 332.
Жилинскій Георг., іез., стр. 341.
Жаба, іез., стр. 341.
Жаба, сл., стр. 369.
Жукъ, учен., стр. 370.
Жолондъ, стр. 394.
Жукъ Казиміръ, ск., стр. 425.
Жаба Іеронимъ Николай, суд.,
стр. 438, 444.

З.

Зангелевичъ Самуилъ, мѣщ., стр. 3.
Зубовскій Матѣей, іез., стр. 73, 99.
Завулка Михайло, кр., стр. 155.
Залѣвскій Артемъ, кр., стр. 157.
Зубеновъ Левъ, кр., стр. 170.
Зубеновъ Петръ, кр., стр. 170.
Зубеновъ Иванъ, кр., стр. 171.
Зубеновъ, Степанъ, кр. стр. 171.
Зубеновъ Кондратій, стр. 171.
Зубеновъ Тимоѣей, кр., стр. 171.
Зенковичъ, Осипъ, стр. 173.
Запольскіе Иванъ, Василій, Федоръ,
мѣщ., стр. 187.
Зенковичъ Оома, мѣщ., стр. 187.
Запольскій Феодосій, мѣщ., стр.
211, 215, 261.
Заливскій Яковъ, стр. 307.
Запольскій Иванъ, стр. 321, 327.
Заранокъ Ксаверій, вас., стр. 323.
Зафатай Максимилианъ, стр. 327.
Зегэдра Андрей, стр. 332.
Заранекъ Іоан., іез., стр. 341.
Зыванкевичъ Виген., іез. стр. 341.
Зубовичъ Раф., іез., стр. 341.
Захаревичъ, іез., стр. 341.
Зраницкій, іез., стр. 341.
Зенко Авраамъ, обр. изъ кольв.,
стр. 366.
Заранекъ, учен., стр. 367.
Заранекъ Бенедиктъ, стр. 393.
Зубовскій Лудвигъ, скарб., стр.
413.
Зеленацкій, Яковъ, подст., стр. 421.
Заранокъ Данилъ, ландв., стр. 431.
Звѣревскій Владиславъ, пом., стр.
438.
Забѣла, ловч., стр. 482.

И.

Игнатъевъ, капит., стр. 15.
 Игольвикъ, стр. 113.
 Игольники Иванъ и Анна, Романъ,
 мѣщ., 119, 148, 188, 210, 215,
 221.
 Ицковичъ Вульфъ, евр. рав.,
 стр. 130.
 Ильюховъ Демьянъ, кр., стр. 157.
 Ицковичъ Янвель, евр., стр. 177.
 Ильвицкій Кондратъ, мѣщ., стр. 187.
 Исаченокъ Андрей, мѣщ., стр. 203.
 Игольникъ Левъ, мѣщ., стр. 211,
 215.
 Ицковичъ Шмуйла, евр., стр. 217.
 Ивашкевичъ Иванъ, пор., стр. 332.
 Илака Никита, мѣщ., стр. 333.
 Ивашкевичъ, арест., стр. 390.

І.

Іозефовичъ Каз., іез., стр. 341.
 Іонаковскій Фел., іез., стр. 341.

К.

Королькевичъ Гаврилъ, мѣщ.,
 стр. 1, 3, 11, 12, 13, 14, 15,
 16, 17, 18, 20.
 Кузевка Ѳеодоръ, мѣщ., стр. 3, 13,
 19, 28.
 Красовскій Мелешка, мѣщ., стр. 5.
 Куцевичъ Яковъ, мѣщ., стр. 5,
 11, 15.
 Кицинскій, стр. 14, 17, 26.
 Красовскій, стр. 14, 17, 29, 30.
 Куць Семень, мѣщ., стр. 15.
 Кузевка Семень, мѣщ., стр. 15,
 16, 26, 29.
 Коробанка Григорій, мѣщ., стр.
 15, 16, 17, 18, 20, 21.
 Казкевичъ, стр. 16.
 Козловскій Осипъ, мѣщ., стр. 16,
 18, 25, 26, 27.
 Казановичъ, войтъ, стр. 17.
 Каспаровичъ Иванъ, админ., стр. 19.
 Короцинскій, стр. 19, 40.
 Конобка, стр. 28.
 Корицкій Карлъ, іез., стр. 52.
 Косовы, пом., стр. 67.

Косовъ Сильвестръ, митр., стр. 67.
 Косовъ Юрій, пом., стр. 68.
 Косовъ Адамъ, пом., стр. 68.
 Косовъ Степанъ Антоновъ, пом.,
 стр. 68.
 Козлискій, стр. 69.
 Корсакъ Плакида, мон., стр. 71.
 Корицкій Карлъ, іез., стр. 73.
 Косовы Антоновъ и Магдалина, стр.
 103, 124, 127.
 Косова Марьяна Матильда, баз.,
 стр. 103, 125, 128.
 Корсакъ Плакида, баз., стр. 103,
 116, 125, 128.
 Куриловичъ Моисей, мѣщ., стр.
 113.
 Курневичъ Осипъ, рег., стр. 114.
 Качановскій, стр. 107.
 Калуга Андрей, мѣщ., стр. 107,
 211, 213, 215, 260, 280.
 Козель Осипъ, стр. 108, 244.
 Карчинскій Адамъ, берн., стр. 109.
 Княжевичъ Любецкій Антоній,
 баз., стр. 119.
 Коссобуцкій Каетанъ, трин., стр.
 120.
 Капуръ Лычковскій Василий, кр.,
 стр. 154.
 Кузменокъ Якимъ, кр., стр. 156.
 Козель Иванъ, кр. стр. 158.
 Коваль Лаврентій, кр., стр. 159.
 Кожемяка Иванъ, кр., стр. 159.
 Кожемяка Емельянъ, кр., стр. 160.
 Киркоръ Станиславъ, подч., стр.
 163.
 Косовъ Антоновъ, меч., стр. 163.
 Кацюкевичъ Франць, рот., стр.
 164.
 Кривцовъ Дмитрій, кр., стр. 170.
 Крыштоневикъ Абрамъ, кр., стр.
 170.
 Кривцовъ Устинъ, кр., стр. 170.
 Купованый Тимоѳей, кр., стр. 170.
 Кузинъ Ѳеодоръ, кр., стр. 171.
 Кривецъ Аникѣй, кр., стр. 171.
 Козейки, Иванъ и Бенедикта,
 крайч., стр. 176, 180.
 Константиновичъ Петръ, куп.,
 стр. 184.
 Коутаръ Данило, мѣщ. стр. 187.
 Козурка Михайло, мѣщ., стр. 187.

- Кондрьки Алексѣй и Борисъ, мѣщ., стр. 187.
 Котоловичъ Никифоръ, мѣщ., стр. 187, 216.
 Бухаренокъ Григорій, мѣщ., стр. 187.
 Князигъ Григорій, мѣщ. стр. 187.
 Козловскіе, мѣщ., стр. 187.
 Козель, Козелло Осипъ, мѣщ., стр. 108, 188, 235, 244, 260, 261, 280.
 Костеневичъ Якимъ; мѣщ., стр. 194.
 Красигъ Сидоръ, мѣщ., стр. 202.
 Кудины Логвинъ и Прасковья, мѣщ., стр. 210, 215, 260, 280.
 Козковскій Иванъ, мѣщ., стр. 211, 215.
 Карпинскій Никодимъ, баз., стр. 225.
 Королькевичъ Корнилій, мѣщ., стр. 230.
 Куренька Антонъ, мѣщ., стр. 230.
 Клубки Андрей, Иванъ, Артемъ и Яковъ, мѣщ., стр. 255, 258.
 Князигъ Никифоръ, мѣщ., стр. 273.
 Козковскій Николай, мѣщ., стр. 288, 295, 332.
 Козелло Осипъ, писар., стр. 288, 295.
 Киликъ Оедоръ, куп., стр. 293.
 Киликъ Трофимъ, куп., стр. 294.
 Коховскій, губ. Мог., стр. 294.
 Крегеръ Андрей, куп., стр. 310.
 Косовъ Антонъ, суд., стр. 323, 334.
 Красовскій Оедоръ, секр., стр. 326.
 Касаковскій Казиміръ, стр. 332.
 Кудинъ Михайлъ, куп., стр. 332.
 Кобеко Оома, стр. 332.
 Камковичъ Михайло, куп., стр. 332.
 Картиловичъ, стр. 332.
 Котво Емельянъ, куп., стр. 332.
 Косцюшко Оома, мѣщ., стр. 333.
 Каменскій Егоръ, стр. 333.
 Кадышевичъ Вас., іез., стр. 341, 359.
 Кононовичъ Казиміръ, іез., стр. 341, 407, 408.
 Качановскій М., іез., стр. 341.
 Косцевичъ Дом., іез., стр. 341.
 Каковскій Іос., іез., стр. 341.
 Куклинскій Мат., іез., стр. 341.
 Келпшъ Іак., іез., стр. 341.
 Княжевичъ Лавр., іез., стр. 341.
 Клузинскій Стан., іез., стр. 341.
 Корсакъ Ант., іез., стр. 341.
 Каша, іез., стр. 341.
 Каменскій, іез., стр. 341.
 Качановскій Игнатій, учен., стр. 369.
 Котлинскій, учен., стр. 370.
 Киршлейнъ Осипъ, обр. изъ лют., стр. 389.
 Капуета Петръ, обр. изъ лют., стр. 397.
 Кречетовскій Петръ, іез., стр. 397.
 Куликовскій Василій, обр. изъ прав., стр. 398.
 Кристіанъ Иванъ, обр. изъ лют., стр. 408.
 Кисель Адамъ, подв., стр. 423, 432.
 Кисель Самуилъ, подв., стр. 426, 438, 442, 444.
 Кмитовскій Павелъ, стр. 434.
 Казиміръ III, кор., стр. 441, 486.
 Котель Михайлъ, подси., стр. 442, 455, 458, 481.
 Козлинскій Казиміръ, стр. 442.
 Ковнацкая Евѳросинія, стр. 445.
 Коссаковскій, стр. 445.
 Копановская, стр. 445.
 Каминскій, стр. 458, 481.
 Куватко-Выроземскій, инст., стр. 458.
 Кулешъ, стар., стр. 483.
 Куликовскій Михайлъ, пис., стр. 483.

Л.

- Леоіпковичъ Тимошей, мѣщ., стр. 5, 21, 22, 30, 43.
 Лапа Мовна, евр., стр. 14.
 Ленкевичи, стр. 14.
 Лапицкій, войтъ, стр. 29, 31, 33, 42.
 Леошневичъ Егоръ, стр. 45.
 Лускина Стефанъ, іез., стр. 49, 52.

- Лускины Казиміръ и Елена мѣтъ
Богговъ, подет., стр. 49, 53, 74,
85, 98, 109, 111.
- Лускина Онуфрій, ком., стр. 51.
- Лускины Антонъ и Констанція,
суд., стр. 52, 102, 149, 394.
- Лускина Игнатій, іез., стр. 53, 72.
- Лоренсъ Ома, виц. ландв., стр. 63,
72, 106, 107, 112, 116, 210, 295.
- Левковичъ Іоаннъ, іез., стр. 74.
- Лукіановичъ, баз., стр. 77, 80, 86,
137, 146.
- Лукашевичъ Викентій, стр. 89.
- Ломинская Фелиціанна, баз., стр.
103, 117.
- Летецкій Лудвигъ, столъ., стр. 112.
- Лапа Иванъ, подч., стр. 149.
- Линде, пис., стр. 149.
- Лысенокъ Романъ, кр., стр. 153.
- Лычковскій, см. Кануръ.
- Литвиновъ Григорій, кр., стр. 155.
- Лобачъ Левъ, кр., стр. 170.
- Лейбовичъ Литманъ, евр., стр. 164.
- Лобковскій Лейба, евр., стр. 177.
- Лопата, мѣщ., стр. 184.
- Лешки Антонъ и Петръ, мѣщ.,
стр. 186.
- Лопата Иванъ, мѣщ., стр. 187.
- Лещъ Никифоръ, мѣщ., стр. 187.
- Лешка Иванъ, мѣщ., стр. 187, 189,
213, 230, 260, 280.
- Лешка Андрей, мѣщ., стр. 187.
- Лопатата Казиміръ, мѣщ., стр.
187, 277.
- Лоренсъ Степанъ, мѣщ., стр. 187.
- Литвинка Иванъ, мѣщ., стр. 187,
230.
- Ляховскіе Иванъ и Петръ, мѣщ.,
стр. 187, 210, 213, 215.
- Масица Григорій, мѣщ., стр. 201,
203.
- Мерка Емельянъ, мѣщ., стр. 202.
- Мешка Григорій, мѣщ., стр. 211,
215, 288, 295.
- Моренсъ Ома, мѣщ., стр. 215.
- Могошная, мѣщ., стр. 253.
- Мопаты Анна, Иванъ, Григорій,
Антонъ и Осипъ, мѣщ., стр.
260.
- Мешка Осипъ, куп., стр. 261, 267,
270, 326, 328, 331, 332, 334.
- Левицкіе Никита, Иванъ и Кон-
радъ, мѣщ., стр. 264, 265.
- Летяги Осипъ, Степанъ и Семенъ,
мѣщ., стр. 272.
- Мерка Романъ, мѣщ., стр. 279.
- Мешка Петръ, мѣщ., стр. 295.
- Лукомскій Николай, стр. 308.
- Левашевъ Павелъ, чин., стр. 310.
- Мешка Евстафій, мѣщ., стр. 314.
- Лейбовичи Зеликъ и Лейзеръ, евр.,
стр. 316.
- Левицкій Кондратій, мѣщ., стр. 323.
- Левицкій Михаилъ, мѣщ., стр. 325.
- Лапа Романъ, мѣщ., стр. 332.
- Лукомскій Оаддей, стр. 332.
- Лойола Игнатій, іез. св., стр. 338,
339, 340, 343, 346, 354, 356,
362, 364, 366, 367, 371, 372,
374, 375, 377, 379, 395.
- Левковичъ, іез., стр. 341.
- Ломинскій Ксав., іез., стр. 341.
- Ловичъ Берн., іез., стр. 341.
- Любсевичъ Іоан., іез., стр. 341.
- Ландесъ Алоиз., іез., стр. 341.
- Ластовскій Іоан., іез., стр. 341.
- Лавриновичъ, іез., стр. 341.
- Лѣоневскій Мих., іез., стр. 341.
- Лисецкій, іез., стр. 341.
- Лыко, іез., стр. 341.
- Лозовскій, учен., стр. 370.
- Лускина Тереза, васт., стр. 394.
- Лукасъ Готлибъ, обр. изъ мот.,
стр. 398.
- Луцикова, войск., стр. 415.
- Логовскій Самуилъ, упр., стр. 423.

М.

- Молчанковичъ Александръ, войтъ,
стр. 3, 11, 13.
- Мелешкевичъ Иванъ, мѣщ., стр. 3.
- Мазурка Самуилъ, мѣщ., стр. 3.
- Мурскій (Мирскій?), ротм., стр.
12, 30.
- Мервиносій, казн., стр. 13, 43.
- Макарокій, стр. 14.
- Менчинскій, стр. 17.
- Миткевичъ Владиславъ, стр. 21.
- Мянишева, стр. 22.
- Молчанковичъ Иванъ, стр. 26.
- Молотковичъ, стр. 27, 29, 30.

Москаленкова, стр. 40.
 Морозовъ Иванъ, стр. 42.
 Милькевичи Семенъ и Констанція,
 ловч. и ландв., стр. 63, 73, 76,
 98, 103, 119, 125, 128, 132,
 136, 142, 148, 150, 165, 174,
 177, 181, 190, 191.
 Машеня Оедоръ, стр. 66.
 Марковичъ Иванъ, стр. 66.
 Микоша Павелъ, суд., стр. 76.
 Микоша Михайлъ, ротм., стр. 91.
 Микоша Оаддей, скарб., стр. 93.
 Милькевичъ Геронимъ, ловч. и стар.
 стр. 141.
 Мальковичъ Маркъ, кр., стр. 154.
 Мычка Семенъ, кр., стр. 157.
 Марца Демьянъ, кр., стр. 158.
 Мычка Трофимъ, кр., стр. 158.
 Михновець Мартинъ, кр., стр. 158.
 Михновець Григорій, кр., стр. 158.
 Михновець Михайло, кр., стр. 157.
 Михновець Андрей, кр., стр. 159.
 Максимовъ Маркъ, кр., стр. 160.
 Мовшовичъ Марко, евр., стр. 177.
 Могучій Теофилъ, суд., стр. 180.
 Мышава Павелъ, мѣщ., стр. 187.
 Мармыжь Парфенъ, мѣщ., стр. 187.
 Матусевичъ Алексій, мѣщ., стр.
 187.
 Матусевичъ Герасимъ, мѣщ., стр.
 187, 202, 218.
 Марачъ Константинъ, мѣщ., стр.
 187, 202, 216.
 Мееровичъ Хаимъ, евр., стр. 192.
 Могучій, стр. 210.
 Моравскіе Осипъ и Прасковья, чин.,
 стр. 216.
 Микоша Романъ, суд., стр. 230.
 Марковичъ Елена, мѣщ., стр. 244.
 Мейеръ Эрнестъ, куп., стр. 294.
 Мейеръ Христіанъ, куп., стр. 294.
 Мовшовичъ Есель, евр., стр. 316.
 Мушава Оедоръ, куп., стр. 333.
 Мачала Осипъ, мѣщ., стр. 333.
 Моволевскій П., іез., стр. 341.
 Мирженскій Іос., іез., стр. 341.
 Магнари Авг., іез., стр. 341.
 Малихсъ Фр., іез., стр. 341.
 Мориць Алоизъ, іез., стр. 341.
 Мусницкій Никод., іез., стр. 341.
 Майеръ Іоан., іез., стр. 341.

Марцинскевичъ, іез., стр. 341.
 Микуловскій Іос., іез., стр. 341.
 Молинари, іез., стр. 341.
 Маленъ, іез., стр. 341.
 Мигановичъ, іез., стр. 341.
 Милль Михайлъ, обр. изъ лют.,
 стр. 366.
 Милькевичи Семенъ и Вареоломей,
 учен., стр. 370.
 Маевскій Станиславъ, выкр., стр.
 371.
 Морикони, іез., стр. 394.
 Маевскій Василій, выкр., стр. 398.
 Маевскіе Иванъ и Василій, выкр.,
 стр. 398.
 Мартинскій Степанъ, выкр., стр.
 401.
 Милошевичъ Иванъ, стр. 428.

Н.

Неяловскій, стр. 14.
 Немиловскій, стр. 19.
 Низюха Илья, мѣщ., стр. 202.
 Нарышкинъ, губ. Полоцк., стр. 294.
 Насѣвка Семенъ, мѣщ., стр. 323,
 326, 328, 331, 333.
 Новацкій Іос., іез., стр. 341, 392,
 395.
 Новодворскій Фелиц., іез., стр. 341.
 Новагъ Фр., іез., стр. 341.
 Новицкій Оаддей, выкр., стр. 385.
 Новицкій Игнатій, выкр., стр. 398.
 Новацкая Регина, стр. 400.
 Неуховичъ Неухъ, евр., стр. 421.
 Ножинскій Давидъ, сл., стр. 442.
 Нейбургская вн., стр. 456.

О.

Окуловичъ Петръ, свящ., стр. 56.
 Огинскіе Александръ и Роза, пом.,
 стр. 56.
 Оводовичъ Игнатій, берн., стр. 66.
 Огинскіе, пом., стр. 68.
 Огинскій Осипъ, стар., стр. 130.
 Орѣшкевичъ Яковъ, войтъ, стр.
 193.
 Огинскій Казиміръ, вдчъ, стр.
 193.

Огинскій Мартіанъ, наст., стр. 195, 441, 442.
 Огинскій Михайлъ, кн., стр. 200.
 Опимаховъ Прокопъ, мѣщ., стр. 206.
 Одинецъ Филиппъ, мѣщ., стр. 258.
 Огинскій Мартіанъ, воев., стр. 264, 401.
 Огинскіе Александръ и Лудовика, стар., стр. 278.
 Оржешкевичъ Александръ, стр. 290.
 Овншневецкій Осипъ, мѣщ. стр. 332.
 Олендзскій Мат., іез., стр. 341.
 Ольшевскій Игн., іез., стр. 341.
 Ольшевскій Тома, іез., стр. 341.
 Огинскій, іез., стр. 341.
 Огинская Тереза, наст., стр. 366.
 Огинскій Михайлъ, стр. 376.
 Освѣдинскій Антонъ, выкр., стр. 398.
 Огинская Оекла, воев., стр. 401.

П.

Прибыцкій Станиславъ, мѣщ., стр. 3.
 Пигаревичъ Кондратъ, мѣщ., стр. 5, 16, 21.
 Пигаревичъ Миронъ, мѣщ., стр. 5, 21.
 Петръ I, имп., стр. 11, 15.
 Пресмыцкій, стр. 13, 43, 44, 45.
 Пиманскій, стр. 14, 43,
 Подвинскій, стр. 15.
 Петрашкевичъ, стр. 17.
 Пицала, стр. 27.
 Пржевальскій, стр. 62.
 Потоповичъ, Иванъ, в. р., стр. 85, 90, 116.
 Піора Оаддей, ротм., стр. 106.
 Пяскуновичъ Андрей, мѣщ., стр. 106.
 Поцѣй, воев., стр. 107.
 Погоская Викторія Василисса, баз., стр. 117.
 Погоскій Александръ, стр. 119, 127, 130.
 Плючевскій Мартинъ, стр. 123.
 Пышницкій Осипъ, крайч., стр. 146.
 Пилецкій Антонъ, мѣщ., стр. 149, 185, 206, 207.

Пулорацкіе Яковъ и Степанъ, кр., стр. 153.
 Потоцкій Петръ, кр., стр. 156.
 Политика Семеновъ, кр., стр. 156.
 Политика Петръ, кр., стр. 156.
 Политика Павелъ, кр., стр. 157.
 Пилецкій Левъ, мѣщ., стр. 184, 187, 203.
 Петухъ Романъ, мѣщ., стр. 187.
 Пироговскій, мѣщ., стр. 187.
 Потаповъ Исакъ, мѣщ., стр. 187.
 Перепечка Михайло, мѣщ., стр. 187.
 Пырскій Левъ, мѣщ., стр. 187.
 Пырскій Иванъ, мѣщ., стр. 187.
 Павловичъ Василій, мѣщ., стр. 187.
 Прасоль Иванъ, мѣщ., стр. 202.
 Пшениный Василій, мѣщ., стр. 203.
 Пановскій Августинъ, баз., стр. 227.
 Папсуйка Антонъ, мѣщ., стр. 258.
 Пешанъ, стр. 307.
 Петровичъ Осипъ, мѣщ., стр. 332.
 Порозъ Осипъ, куп., стр. 332.
 Пржеволоцкій Іоан., іез., стр. 341, 373, 374.
 Пашицъ Каэт., іез., стр. 341.
 Пржестржельскій Каз., іез., стр. 341.
 Писковскій Іоан., іез., стр. 341.
 Перковскій, Іос., іез., стр. 341.
 Постоль, іез., стр. 341.
 Подобинскій, іез., стр. 341.
 Плесь, іез., стр. 341.
 Петровичъ, іез., стр. 341.
 Подберезскій, іез., стр. 341.
 Полонскій, іез., стр. 341.
 Пицевскій Оад., іез., стр. 349.
 Пржилускій, сл., стр. 369.
 Петрусевичъ Софья, обр. изъ лют., стр. 369.
 Пышницкій, дв., стр. 370.
 Помона, бог., стр. 372.
 Піори, іез., стр. 392.
 Поцѣй, Казиміръ, воев., стр. 413.
 Поцѣй Лудвигъ, гетм., стр. 414, 415, 416, 418, 420, 423, 424, 426, 428, 429, 432, 434, 435, 436, 440, 447, 448, 455, 458, 480.
 Поцѣй Квзиміръ, воев., стр. 426, 438, 442, 444.

Пенарскій Иванъ, пом., стр. 481.
Папроцкій Казиміръ, тов., стр.
440, 485.
Пурисевичъ, гор., стр. 481.

Р.

Рогозинскій, дом., стр. 94.
Ромейко, см. Гурко.
Ревменовъ Иванъ, кр., стр.
157.
Реутъ Николай, хор., стр. 175.
Романовичи Аверка, Ѳеодоръ и Ни-
вита, мѣщ., стр. 187.
Рывды Яковъ, Давыдъ и Терентій,
мѣщ., стр. 187, 203.
Рихтеръ Христіанъ, куп., стр.
207.
Рудковскій Михаилъ, стр. 289.
Расценивъ Василій, пор., 311.
Ребиндеръ, ген. пор., стр. 328.
Рылло Викентій, зас., стр. 331,
333.
Ракуса Адамъ, стр. 333.
Романовичъ Макс., іез., стр. 341,
345.
Ровинскій Левъ, іез., стр. 341.
Реутъ Іос., іез., стр. 341.
Руснати Алоиз., іез., стр. 341.
Рогалинскій Іав. іез., стр. 341.
Ржевуской, іез., стр. 341.
Ришардо, іез., стр. 341.
Рыпинскій Іос., іез., стр. 341.
Ромашкевичъ Михаилъ, обр. изъ
прав., стр. 361.
Родать Иванъ, обр. изъ лют., стр.
366.
Рысинскій, пом., стр. 374.
Расецкій Павелъ, обр. изъ прав.,
стр. 385.
Рагоза Самуилъ, эк., стр. 394.
Рызковичъ Михаилъ, обр. изъ прав.
стр. 397.
Рыцевичъ Павелъ, обр. изъ прав.,
стр. 397.
Римачевская Іудиоъ, стр. 446.
Реутъ Левъ, тов., стр. 447.
Радивиль Николай, канц., стр. 458,
459, 480.
Радивиль Карлъ, канц., стр. 481.

С.

Слижинъ, Алексій, мѣщ. стр. 1,
5, 11, 23, 25.
Стебуть Иванъ, мѣщ. стр. 3.
Семеновичъ Григорій, мѣщ., стр. 5.
Сахоновичъ Михаилъ, мѣщ., стр. 5.
Сурожъ Авдей, стр. 14.
Сапоцка Даниилъ, мѣщ., стр. 15, 21.
Соминичъ Карпъ, мѣщ., стр. 16,
17, 18, 20.
Струпинскій, поруч., стр. 19.
Саларъ Степанъ, мѣщ., стр. 23.
Стефановичъ, стр. 29.
Сулима Ларка, стр. 33.
Слежановскій Александръ, сварб.,
стр. 61.
Саплица, Соплица Викентій, берн.,
стр. 67, 107.
Селява Антоній, архіеп., стр. 67.
Сапуновъ А. П., писат., стр. 68.
Стабровскій Яковъ, мѣщ. стр. 70.
Сологубъ Осипъ, войтъ, стр. 73,
76, 90, 98, 103, 119, 125, 128,
142, 150, 165, 174, 177, 181,
191, 206, 207.
Саковичъ Бригитта, поч., стр. 76.
Саковичъ Казиміръ, подч., стр. 77.
Саковичъ Игнатій, стр. 79.
Стеликъ Модестъ, берн., стр. 109.
Соколовскій Іисусъ Навинъ, берн.,
стр. 109.
Сивицкій Левъ, свящ., стр. 121,
124.
Смогоржевскій Юноша Іасонъ, ар-
хіеп., стр. 123, 132.
Семеновичъ Андрей, кр., стр. 156.
Соколовскій Иванъ, кр., стр. 158.
Сибека Иванъ, кр., стр. 158.
Семеновичъ Михайло, кр., стр. 159.
Селезень Данило, кр., стр. 160.
Статкевичи Война Іосафатъ и
Варвара, ротм., стр. 164.
Сяпка Ѳеодоръ, мѣщ., стр. 173.
Симоновичъ Миронъ, мѣщ., стр.
173, 211, 235, 243.
Струнка, мѣщ.-ка, стр. 173.
Сварцевскій Максимъ, мѣщ., стр.
184, 187, 215.
Смыкъ Яковъ, мѣщ. и ротм., стр.
185, 188, 190, 215.

- Сухарь Антонъ, мѣщ., стр. 186, 211, 215.
- Сипки Дмитрій, Григорій и Михайлъ, мѣщ., стр. 186.
- Свирцевскій Павелъ, мѣщ., стр. 187.
- Свирцевскіе Иванъ и Амельянъ, мѣщ., стр. 187.
- Сипки Василий и Иванъ, мѣщ., стр. 187, 327.
- Савицкій Павелъ, мѣщ., стр. 187, 253.
- Свирцевскій Осипъ, мѣщ., стр. 187.
- Струнка Яковъ, мѣщ., стр. 187.
- Скробъ Василь, мѣщ., стр. 187.
- Сухарь Иванъ, мѣщ., стр. 187.
- Суваръ Семень, мѣщ., стр. 187.
- Садко Михайло, мѣщ., стр. 187.
- Сипка Сергѣй, мѣщ., стр. 188.
- Смыкъ Николай, мѣщ., стр. 188, 210, 215, 230, 277.
- Смыкъ Фердинандъ, мѣщ., стр. 188, 236, 243.
- Сипка Иванъ, мѣщ., стр. 188, 261, 288.
- Стахорскій Антонъ, пер., стр. 193.
- Сигизмундъ Августъ, кор., стр. 196, 427, 441, 486.
- Сосна Иванъ, мѣщ., стр. 202.
- Суваръ Семень, мѣщ., стр. 202.
- Суваръ Иванъ, мѣщ., стр. 202.
- Струевъ Данила, мѣщ., стр. 203.
- Сильникъ Семень, мѣщ., стр. 211.
- Старокожа Аванасій, мѣщ., стр. 230.
- Смоленскій Ангелъ, дом., стр. 251.
- Смолевскій Фаддей, служ., стр. 270, 276.
- Свобленокъ Иванъ, мѣщ., стр. 272.
- Смыкъ Фердинандъ, мѣщ., стр. 288, 316.
- Сильникъ Михайлъ, страп., стр. 313.
- Сипка Яковъ, мѣщ., стр. 319.
- Сологубъ Осипъ, в-тъ, стр. 322, 323.
- Сигизмундъ III, кор., стр. 322.
- Свирцевская Евдокія, мѣщ., стр. 325.
- Симоновичъ (Сымоновичъ) Яковъ, куп., стр. 328, 331, 333.
- Семиградскій Иванъ, стр. 332.
- Сауѣга кн., стр. 332.
- Сварѣдевичъ Антонъ, ошар., стр. 332.
- Сипка Онуфрій, куп., стр. 332.
- Сачивка Василій, куп., стр. 332.
- Струй Лукьянъ, стр. 333.
- Селезневъ Илья, куп., стр. 333.
- Стеткевичъ Казиміръ, хор., стр. 339, 340, 372, 374.
- Сконовскій Мансв., іез., стр. 341.
- Свентоховскій Стан., іез., стр. 341.
- Сорока Алоиз., іез. стр. 341.
- Склятовскій Фад., іез., стр. 341.
- Спиритуалисъ, іез., стр. 341.
- Снарскій, іез., стр. 341.
- Станцевичъ Мартіанъ, ун. свящ., стр. 370.
- Самульскіе Михайлъ и Юсафатъ, выкр., стр. 394.
- Сологубъ, стар., стр. 408.
- Сигизмундъ III, кор., стр. 428, 441, 486.
- Стабровскій Семень, стр. 429.
- Станкевичъ Иванъ, стр. 431.
- Сангушка, кн., стр. 434.
- Сигизмундъ I, кор., стр. 441, 459, 486.
- Стефанъ (Баторій), кор., стр. 441.
- Станилевичъ Іаковъ, вр., стр. 444.

Т.

- Труба Осипъ, мѣщ., стр. 5.
- Тарасевичъ Левъ, стр. 20, 23.
- Тачика, стр. 23.
- Глуцевскій, Глуцевскій Мартинъ, стр. 55.
- Турина Павелъ, мѣщ., стр. 63.
- Тышка Даниилъ Іоаннъ, вс., стр. 109, 111.
- Трещковскій Гаспаръ, трян., стр. 120.
- Тильманъ Іоаннъ, вс., стр. 142.
- Трубета Михайло, вр., стр. 159.
- Трубета Петръ, вр., стр. 159.
- Трубета Терентій, вр., стр. 159.
- Трубета Иванъ, вр., стр. 159.
- Турина Давыдъ, мѣщ., стр. 187.
- Турина Павлинъ, мѣщ., стр. 187.

Теравъ (Терезъ) Казиміръ, мѣщ.,
стр. 187, 215, 277, 332.
Толоцкій Якимъ, мѣщ., стр. 187.
Турина Артемъ, мѣщ., стр. 187.
Толоцкій Лука, мѣщ., стр. 187.
Турины Андрей и Василий, мѣщ.,
стр. 187.
Таранчукъ Василій, мѣщ., стр. 227.
Толоцкій Іоаннъ, свящ., стр. 227.
Тарнавскій Василій, служ., стр.
270, 276.
Толоцкій Бенедиктъ, стр. 321.
Трущенковъ Николай, куп., стр.
332.
Трущенковъ Данило, куп., стр.
332.
Толпыга Александръ, стр. 332.
Тыванке, іез., стр. 341.
Турно Антонъ, рез., стр. 367.
Трезендорфъ Иванъ, обр. изъ лют.,
стр. 408.
Тышкевичъ, пор., стр. 434.
Товянский Владиславъ, тов., стр.
449.
Тышкевичъ, стар., стр. 457.

Ф.

Фронцкевичъ, суд., 12, 19, 29, 32,
34, 35, 36, 37, 38.
Федоровичъ, мѣщ., стр. 27, 32, 35.
Федоровичъ Руфинъ, берн., стр.
109.
Фейльгаберъ Рафаилъ, трин., стр.
120.
Файвишовичъ Цалка, евр., стр. 177.
Филиповичъ Павелъ, мѣщ., стр.
187, 211, 215, 260, 276, 280,
315.
Фрейтагъ Фердинандъ, поруч.,
стр. 200.
Фридлендеръ Хаимъ, евр., стр. 217.
Файбишовичъ Цалка, евр., стр.
219, 316.
Фелькерзамбъ Егоръ, поруч., стр.
238, 244.
Фатовъ Венедиктъ, кол. ас., стр.
329, 333.
Франискъ Ксаверій, іез. св., стр.
338, 347, 354, 355, 356.

Х.

Хорошавка Миронъ, мѣщ., стр.
5, 40.
Хомутовскій Иванъ, мѣщ., стр. 11,
14, 25, 39.
Хамцовъ, см. Автуховичъ.
Хлоповъ, полк., стр. 15.
Хомутовскій Даниилъ, мѣщ., стр.
16, 17, 18.
Хунцевичъ Андрей, стр. 19.
Хомутовскій Василій, мѣщ., стр.
22, 43.
Хаимовичъ Шая, евр., стр. 90.
Хелховская Федора, чешн., стр.
113.
Христель Прокопъ, кр., стр. 170.
Христель Никита, кр., стр. 170.
Христель Павелъ, кр., стр. 170.
Хаимовичъ Шлема, евр., стр. 192.
Хрулевичъ, см. Де-Вольдъ Хруле-
вичъ.
Хорощи, стр. 277.
Хаимовичъ Гирша, евр., стр. 316.
Хаимовичъ Абрамъ, евр., стр. 323.
Ходачинскій Петръ, васт., стр.
339, 373.
Хлузовичъ Раф., іез., стр. 341,
367, 368.
Харкевичъ Карлъ, іез., стр. 341.
Хоминскій Ксав., іез., стр., 341.
Хлюдзинскій, іез., стр. 341.
Хотятковская, дв. обр. изъ прав.,
стр. 376.
Хлусевичъ, пис., стр. 481.

Ц.

Цуруликъ Гирша, евр., стр. 23.
Цуранъ Емельянъ, мѣщ., стр. 203.
Цалковичъ Мовша, евр., стр. 316.
Цизангъ Христофоръ, обр. изъ
лют., стр. 391.

Ч.

Чертокъ Григорій, мѣщ., стр. 20.
Чернявскій, капит., стр. 25, 26,
27, 30, 31, 32, 33, 34, 35,
36, 37.

Чернобровка Евфорсинія, мѣщ.,
стр. 62.
Чернявскіе, стр. 122.
Чиждъ Петръ, пом., стр. 134.
Чабанъ Левъ, кр., стр. 154.
Чернобровка Яковъ, мѣщ., стр. 187.
Чиждъ Андр., іез., стр. 341.
Черскій, іез., стр. 341.
Чарнышевичъ, іез., стр. 341.

Ш.

Шункевичъ Григорій, мѣщ., стр.
3, 21, 22, 30, 32, 40.
Шпиль Василій, мѣщ., стр. 23.
Шечня Іоаннъ, свѣщ., стр. 33.
Шатеръ, стр. 28, 42.
Шепелида, Шенелида Александръ,
стр. 38, 39.
Шаверновскій Устинъ, стр. 52, 55.
Шаевичъ Ицка, евр., стр. 90.
Ширма-Щирбинскій Антонъ, ком.
и писарь, стр. 55, 72, 102, 123,
149, 180, 183, 185, 207, 248.
Шалыга Ермакъ, кр., стр. 154.
Шувъ Кондратъ, кр., стр. 156.
Шаверновскій Устинъ, скарб., стр.
163, 254.
Шипва Андрей, кр., стр. 169.
Шубко Ѳедоръ, кр., стр. 169.
Шидловскій Павелъ, кр., стр. 170.
Шидловскій Петръ, кр., стр. 170.
Шеровскій Филипъ, кр., стр. 170.
Шевецъ Тимоѳей, кр., стр. 170.
Шидловскій Ѳедоръ, кр. стр. 171.
Шендеровичъ Хаимъ, евр., стр.
147.
Школьникъ Эля, евр., стр. 177.
Шинкевичъ Антонъ, мѣщ., стр. 187.
Шигиня Степанъ, мѣщ., стр. 187.
Шигиня Лука, мѣщ., стр. 217.
Ширма-Щирбинская Франциска,
ком., стр. 248.
Шаверновскій Ѳаддей, стр. 255,
331, 333, 334.
Шалунишка Иванъ, мѣщ., стр. 258,
Шимановскій Лука, мѣщ., стр. 267,
270.
Шестакевичъ Иларіонъ, мѣщ., стр.
273.
Шнегальскій Фабианъ, стр. 307.

Шмуїловичъ Мовша, евр., стр. 316.
Шаверновскій Осипъ, секр., стр.
331, 333, 334.
Штибель, іез., стр. 341.
Шульборскій, учен., стр. 370.
Шпаковскій, учен., стр. 370.
Шмитъ Сигизмундъ, обр. изъ лют.,
стр. 389.
Шабуня Никифоръ, пушк., стр., 426.
Шретеръ Иванъ, скарб., стр. 451,
453, 454.
Шумовичъ, стр. 483.

Щ.

Щирбинскій Ширма, Чирма, Ан-
тонъ, см. Ширма-Щирбинскій.
Щибра Евдокія, мѣщ., стр. 216.
Щирбинскій Мартинъ, ком., стр.
283.
Щербо Андрей, стр. 332.
Щука, учен., стр. 370.
Щитъ Христофоръ, чеш., стр. 481.

Э.

Эвертъ, Иг., іез., стр. 400.
Эйдзятровичъ, подк., стр. 482.

Ю.

Юргелевскій, стр. 38, 39, 40, 41,
44, 45.
Юрина Василій, мѣщ., стр. 216.
Юрина Логвинъ, мѣщ., стр. 216.
Юдовичъ Гирша, евр., стр. 309.
Юрецкій А., іез., стр. 341.
Юрьевичъ Фр., іез., стр. 341.

Я.

Якимовичъ Иванъ, мѣщ., стр. 5.
Ярошевичъ Ѳома, стр. 127, 130.
Якубовичъ Веніаминъ, евр., стр.
235, 244.
Ярошевичи Егоръ, Петръ, рег.,
стр. 252, 438, 443.
Янчевскій Базиміръ, вице-сур.,
стр. 252.
Янкелевичъ Лейба, евр., стр. 333.
Янкель Христ., іез., стр. 341.
Янъ, іез., стр. 341.
Янъ, кор., стр. 441.
Яблоновскій, ген., стр. 457.
Янъ III, кор. стр. 457.

Алфавитный указатель мѣстныхъ названій,
упоминаемыхъ въ актахъ.

А.

Авариновщина, стр. 39.
Авдѣевичи, им., стр. 146.

Б.

Быховъ, г., стр. стр. 36.
Будовѣсть, им., стр. 68.
Броневщина, зем., стр. 68.
Борсуки, см. Куцково.
Базиліанская гора въ Вит., стр. 230, 367.
Болтуты, зем., стр. 248.
Будилово, прист. на р. Двинѣ, стр. 294.
Бѣшенковичи, м., стр. 294, 358, 370.
Брабантъ, г., стр. 293.
Болванцы-Гладкіе, пор. на р. Дв., стр. 329.
Братство непороч. зач. Пр. Д., стр. 346.
Братство Св. Анны, стр. 351.
Бѣлынич, м., стр. 367.
Боброво-Пустовское, им., стр. 414.
Бобръ, им., стр. 418, 449.
Брускоревичи, им., стр. 430, 457.
Бодякино, им., стр. 430.
Бородино, дер., стр. 430.
Бемевская-Служба, дер., стр. 430.
Берота, дер., стр. 430.
Барвинъ перевозъ бл. Вит., стр. 440.
Бѣлая-Русь, зем., стр. 452.
Баржинское княж., стр. 456.
Болотное, им., стр. 457.

В.

Вильна, г., стр. 21, 415, 422, 424, 429, 431, 433, 435, 436, 437, 441, 443, 448, 450, 458, 484.

Варшавскій іез. музей, стр. 49, 52.
Варшава, г., стр. 50.
Витебскъ, г., стр. 51, 52, 55, 63, 67, 70, 72, 76, 77, 91, 97, 102, 106, 108, 111, 118, 119, 120, 127, 141, 145, 164, 186, 190, 202, 207, 213, 216, 235, 244, 255, 258, 260, 290, 316, 322, 328, 331, 338, 417, 424, 426, 440, 456.

Виленской миссіонерской конгрегациі домъ, стр. 142.

Варшава, Новый-Городъ, Велешковичи, стр. 193, 196.

Витьба, р., стр. 230, 250, 288, 316.

Велижъ, г., стр. 272, 338.

Важальница, гора въ Вит., стр. 288.

Выдрей, сел., стр. 408.

Верховье, им., стр. 413.

Всховы, им., стр. 420.

Вышетокъ, им., стр. 430.

Великое-Село, им., стр. 430.

Витебскія и Оршанскія богад., стр. 438.

Витеб. тамож. застава, стр. 441.

Виленская р. в. конс., стр. 443.

Виленскій трибуналъ, стр. 451.

Варшавскій совѣтъ (рада), стр. 451, 453, 458.

Вилкомірскій у., стр. 456.

Виленскій капитулъ, стр. 456.

Вызговщина, им., стр. 458.

Г.

Горки, г., стр. 40.

Горинецъ, Горовецъ, дер., стр. 164.

Голландія, стрн., стр. 292.

Гомель, м., стр. 366.

Грабщина, им., стр. 430.

Гусли, им., стр. 449.
Гвѣвчиць, войт., стр. 449.
Городище, им., стр. 455.
Герановское пробство, стр. 457.
Гродно, г., стр. 458.

Д.

Довгалинскій зем. уч. въ Витеб.,
стр. 67.
Двина Зап., р., стр. 68, 91, 207, 230,
235, 244, 276, 294, 309, 310,
316, 328, 333.
Дудовскій зем. уч. въ Вит., стр.
107.
Друково, им., стр. 176.
Днѣпръ, р., стр. 310.
Друя, г., стр. 331.
Дрибинъ, м., стр. 337.
Дворицкое стар., стр. 338.
Дорогокупово, м., стр. 413.
Доманово, Дыманово, им., стр.
415, 417.
Добрыно, им., стр. 417.
Дичново, дер., стр. 430.
Днѣстръ, р., стр. 457.
Данюшевскіе, им., стр. 458.

Е.

Езополь, им., стр. 457.

Ж.

Жеребцова слоб., стр. 22.
Жеробычи, им., стр. 68.
Жебентяи, дер., стр. 146, 423, 432.
Жерносѣвки, им., стр. 430, 449.
Жерноселье, дер., стр. 430.
Жураки, дер., стр. 430.
Жмудское княж., стр. 452, 458.

З.

Задунавье, пос. въ Витеб., стр. 73,
114, 186, 260.
Зараново, Зароново, им., стр. 85,
109.

Заручевье, пос. въ Вит., стр. 106,
107, 186, 255.
Земково или Митковичи, им.,
стр. 137.
Зубово, дер., стр. 149.
Залучесье, фольв., стр. 230.
Задвинье, Вит. пос., стр. 267.
Заручевская ул. въ Вит., стр. 316,
325.
Заезерье, им., стр. 420.
Зайково, им., стр. 430.
Загораны, дер., стр. 430.
Загораны, им., стр. 436, 447.
Зачерничье, им., стр. 438.
Залужье, дер., стр. 456.

К.

Круглое, м., стр. 15.
Козаково, дер., стр. 76.
Кротовша, им., стр. 80, 408.
Костель прих. (фара) въ Вит., стр.
135, 142.
Кеймино, им., стр. 149.
Канашево, Канушево, дер., стр. 149.
Куцково или Борсуки, дер., стр.
155.
Королевецъ (Кенигсбергъ), гор.
стр. 217.
Краславка, м., стр. 235, 244.
Круглая пол. въ Вит., стр. 250.
Климова, слоб., стр. 258.
Кашуринскій уч. въ Вит., стр. 260.
Колышки, г., стр. 265.
Красный-Ставъ, мѣстн., стр. 273.
Ковно, г., стр. 292, 458.
Кобыльники, сел., стр. 408.
Копачево, им., стр. 414.
Кувовячино, им., стр. 417.
Катеринино, дер., стр. 423.
Кестерино, им., стр. 430, 449.
Кохликъ, дер., стр. 430.
Кичинъ, им., стр. 434, 485.
Ковшино, им., стр. 440.
Каменецъ-Подольскъ, г., стр. 434.
Козьянское стар., стр. 447.
Короваино, им., стр. 448.
Кретесжно, им., стр. 449.
Кледкъ, г., стр. 455.
Козимонтъ, фольв., стр. 458.

Л.

- Ледковскій обрубъ, стр. 21.
Луполово, сел., стр. 21.
Лезерковщина въ Мог., стр. 22, 23.
Лѣсная брама (ворота) въ Мог.,
стр. 22.
Лѣшно, им., стр. 56.
Лучеса, р., стр. 72.
Лезно, м., стр. 130.
Лезно, им., стр. 131.
Лынка, слоб., стр. 258.
Лобокъ, мѣстн., стр. 273.
Лукомле, м., стр. 421.
Лужесно, им., стр. 424.
Люблинскій сеймъ, стр. 451, 453.
Литва, в. княж., стр. 452.
Лауданскій кам. домъ іев. въ
Вильнѣ, стр. 457.
Лида, г., стр. 458.

М.

- Могилевъ на Днѣпрѣ, г., стр. 1,
7, 9, 11, 25, 331.
Монастырь Буйницкій въ Мог.,
стр. 16, 28.
Могилевская город. мельн., стр. 22.
Мон. жен. Базиліанскій Духовскій
въ Витеб., стр. 70, 103, 107,
116, 124, 127, 276.
Мон. іев. въ Витеб., стр. 72, 98,
135.
Мон. Піарскій, въ Вит., стр. 91,
260.
Мон. Доминиканскій въ Вит., стр.
94, 135, 250, 288.
Мон. Базиліан. муж. въ Витеб.,
стр. 76, 80, 85, 135, 136, 146,
253, 267, 270, 432.
Мон. Бернардынскій въ Вит., стр.
63, 106, 135, 278.
Мон. Тринитарскій въ Вит., стр.
114, 115, 135.
Мон. Стаецкій Кармелитскій, стр.
134.
Мон. Тадулинскій Базиліанскій,
стр. 135, 225.
Митковичи или Земково, им., стр.
137.
Мацково, дер., стр. 149.

- Михнево, Мигново, дер., стр. 149.
Мармышевскій зем. уч. въ Витеб.,
стр. 174.
Микулино, г. или м., стр. 196, 351.
Москва, г., стр. 292.
Мон. Березвездскій, баз., стр. 225.
Муцинковскій уч. въ Вит., стр.
263.
Малашковичи, г., стр. 332.
Мон. іезуит. въ Вит., стр. 337.
Мон. Францисканскій въ г. Оршѣ,
стр. 339, 372.
Миры, Мира, (Міоры?), м. или г.,
стр. 349, 455.
Мартіаново, им., стр. 366.
Монастырь Марковъ Вит., стр. 414,
438.
Марковичи, им., стр. 430.
Мироновщина, им., стр. 430.
Мангово, дер., стр. 430.
Мон. Кутейнскій Орш. у., стр. 438.
Мон. Рословльскій или Ростовскій,
стр. 438.
Минскъ, г., стр. 456.
Маріамполь, им., стр. 457.
Малаты, им., стр. 457.
Мон. іев. въ Ковнѣ, стр. 457.
Мон. іев. въ Луцаѣ, стр. 457.
Мон. іев. въ Вильнѣ, стр. 458.
Мостовляны, им., стр. 458.
Минаты, им., стр. 458.
Мон. Кармелитскій въ Вильнѣ, стр.
458.

Н.

- Непороты, им., стр. 136.
Новый-Городъ, см. Варшава.
Неговле, им., стр. 449.
Нейбургскія им., стр. 451.
Новгородское воев., стр. 455.
Новгородокъ, г., стр. 455, 456.
Несвижъ, г., стр. 455.

О.

- Орша, г., стр. 13, 16, 22, 43,
134, 294.
Острая-Спаская гора въ Витеб.,
стр. 63.
Острый-Конецъ, дер., стр. 94.

Осмеръ, им., стр. 98.
 Оболонь, мѣстн., стр. 122.
 Офицерская ул. въ Вит., стр. 316.
 Опочка, г., стр. 331.
 Островно-Малое, им., стр. 413.
 Озерье, дер., стр. 423.
 Осмоловичи, им., стр. 430.
 Озерцы, им., стр. 430, 449.
 Орля, им., стр. 430, 449.
 Островно, им., стр. 430, 449.
 Оршанскія и Витебскія богад.,
 стр. 438.

П.

Пискунова слоб., стр. 79.
 Полоцк. Дух. Консисторія, стр.
 66, 85.
 Пенковичи, им., стр. 79.
 Поддубье, им., стр. 94.
 Псово, им., стр. 104.
 Песчанка, мѣстн., стр. 122.
 Проварище, мѣстн., стр. 122.
 Погостище, им., стр. 143.
 Полоцкъ, г., стр. 147, 456.
 Порѣцкая улица въ Новомъ-Го-
 родѣ или Варшавѣ, Вит. воев.,
 стр. 194.
 Подвинье, пос., въ Вит., стр. 267,
 270, 316.
 Петербургъ, г., стр. 412.
 Поженки, им., стр. 339, 372.
 Псярки, сел., стр. 408.
 Подусвятье, им., стр. 423, 429.
 Пуризы, дер., стр. 423, 432.
 Папино, им., стр. 428.
 Пличинь, им., стр. 430.
 Полоцкое воев., стр. 452, 456.
 Пинскій трибуналъ, стр. 454, 458.
 Певарковщина, им., см. Вызгов-
 щина.

Р.

Рига, г., стр. 11, 27, 164, 202,
 235, 272, 293, 309, 310, 328,
 331, 333.
 Рудня, им., стр. 56.
 Русскій посадъ въ Витеб., стр. 68.
 Рудня, дер., стр. 76.
 Рудня, м., стр. 130.

Рындево, дер., стр. 149.
 Русиново, им., стр. 164.
 Русская сотня въ Вит., стр. 187.
 Рудня, г. или м., стр. 196.
 Римъ, г., стр. 337.
 Румъ, дер., стр. 338.
 Россія, гос., стр. 355, 359, 372,
 380.
 Рындинь, им., стр. 374, 449.
 Рожанка, им., стр. 425.
 Рудево, им., стр. 430.
 Рындинское стар., стр. 447.
 Радогоща, им., стр. 449.

С.

Смоляны, м., стр. 13, 14, 28, 30,
 34, 40.
 Смоленскъ, г., стр. 15, 16, 19,
 20, 331, 359.
 Севериновщина, город. домъ въ
 Мог., стр. 22.
 Слободской посадъ въ Вит., стр. 91.
 Стаецкая богадѣльня, стр. 135.
 Слободская сотня, Слобода въ Вит.,
 стр. 186, 260.
 Суражская улица въ Вит., стр. 216.
 Сокольники, им., стр. 367.
 Слобода, дер., стр. 414.
 Ситно, им., стр. 415.
 Служба-Старцовская, им., стр. 420.
 Спѣшныя, дер., стр. 423.
 Стайки, им., стр. 424, 430, 449.
 Соборы, им., стр. 430.
 Савино, им., стр. 430.
 Скорованово, им., стр. 430.
 Сорочье, им., стр. 448.
 Савичи, им., стр. 448.
 Сапѣжинскія им., стр. 451.
 Смоленское воев., стр. 452, 457.
 Стародубскій у., стр. 452, 457.
 Серуты, им., стр. 457.
 Стрыево, им., стр. 457.
 Соловеево, зем., стр. 486.
 Сущево, зем., стр. 486.

Т.

Тринковскій зем. уч. въ Витеб.,
 стр. 63.
 Тулово, им., стр. 367.

Толочинъ, м., стр. 367.
Терешки, им., стр. 430, 449.
Трубачи, им., стр. 430, 449.
Торемы, дер., стр. 430.
Триденскій соб., стр. 446.

У.

Узгорье, пос. въ Витеб., стр. 63,
173, 216.
Узгорская сотня въ Вит., стр. 187.
Урабы, дер., стр. 423.
Урубъ, им., стр. 430.
Урыбы, им., стр. 430.
Усвяты, им., стр. 432.
Укольники, см. Мостовляны.

Ф.

Фалковичи, им., стр. 121.

Х.

Хвосна, (Хвошно?), стр. 35.

Ц.

Церковь Лѣшненская, стр. 56.
Церк. Витеб. Кааедр., стр. 62.
Церк. Спаская въ Витеб., стр. 63.
Церк. Жеробычская въ Витеб. у.
стр. 68.
Церк. Ильинская въ Вит., стр. 114.
Церк. Покровская въ Вит., стр.
114.
Церк. Николаевская въ Вит., стр.
Церк. Фалковичская Успенская,
стр. 121, 228.
Церк. Погощанская или Пого-
стицкая, стр. 134.
Церк. Воскресенская Заручевская
въ Вит., стр. 135, 325.

Церк. Благовѣщенская въ Вит.,
стр. 135.
Церк. Кейминская, стр. 149.
Церк. Введенская въ Вит., стр. 216.
Церк. Вышедская, стр. 227.
Церк. Иоанно-Богословская въ Вит.,
стр. 229.
Церк. Петро-Павловская въ Вит.,
стр. 254.
Церк. Богоявленская (Симеоновская)
въ Вит., стр. 260.
Церк. Воскресенская Рычкова въ
Вит., стр. 270.
Церк. Черницкая Михайловская,
стр. 439.

Ч.

Черя, гор., стр. 90.

Ш.

Шипулинскій домъ въ Лезерков-
щинѣ, стр. 22.
Шклово, м., стр., 28, 32, 35, 192.
Швабія, стран., стр. 292.
Шелеговка, им., стр. 417.
Шухвость, им., стр. 430, 449.
Шавельская эк., стр. 458.

Щ.

Щучино, им., стр. 440.

Ю.

Юрковщина, фольф., стр. 250.

Я.

Яшкевичи, дер., стр. 423, 432.
Ясино, дер., стр. 430.
Ярославль, г., стр. 454.

СОДЕРЖАНІЕ
ДЕВЯТНАДЦАТАГО ВЫПУСКА
ИСТОРИКО-ЮРИДИЧЕСКИХЪ МАТЕРІАЛОВЪ.

	Стр.
I. Предисловіе	I
II. Приходо-расходныя книги города Могилева. <div style="text-align: center;"><i>(Продолженіе).</i></div> Приходо-расходная книга города Могилева за 1711 г.	1
III. Акты, извлеченные изъ книгъ Витебскаго магистрата. <div style="text-align: center;"><i>(Окончаніе).</i></div> 2. 1760 г. Запись Іезуита Стефана Лускины о пожертвованіи на Варшавскій математическій музей.	49
3. 1760 г. Дарственная запись Іезуита Стефана Лускины на іез. семинарію и проч.	52
4. 1760 г. Фундушевая запись Инфлянтскаго стольника Венедикта и жены его Евфросиніи Гутаковскихъ на Лѣвшневскую приходскую церковь	56
5. 1760 г. Выпись изъ духовнаго завѣщанія Евфросиніи Чернобровковой, коимъ она, между прочимъ, отказала извѣстныя суммы на церкви.	62
6. 1760 г. Купчая крѣпость, по коей Витебскій Бернардинскій монастырь продалъ мѣщанину Павлу Туринѣ участокъ земли подъ названіемъ Тринковскій. . .	63
7. 1761 г. Извлеченіе изъ духовнаго завѣщанія Витебскаго мѣщанина Ивана Довгалы	67
8. 1761 г. Денежное обязательство, данное мѣщаниномъ Яковомъ Стабровскимъ Витебскому Базилианскому женскому монастырю	70
9. 1761 г. Дарственная запись, данная регенсомъ Витебской Іезуитской семинаріи, вс. Игнатіемъ Лускиною, здѣшней Іезуитской коллегіи, на собственный его участокъ земли съ постройками	72
10. 1761 г. Обязательство Оршанской подчашей Бригитты Савковичъ Витебскимъ Базилианамъ, въ уплатѣ должной имъ суммы 1000 тал.	76

11.	1761 г.	Заемное обязательство, данное городскимъ писаремъ Витебскаго воеводства, Иваномъ Гуркою, Витебскимъ Базиліанамъ, на занятые имъ у нихъ 1500 тал. бит.	80
12.	1761 г.	Заемное обязательство, данное подстолиемъ Витебскаго воеводства Кезиміромъ Лускиною Витебскимъ Базиліанамъ на занятые имъ у нихъ 400 червонныхъ золотыхъ	85
13.	1761 г.	Запись Витебскаго кастеляна Осипа изъ Довойновъ Солмогуба, данная Черейскому еврейскому раввину Ицкѣ Шаевичу на право оставаться, по прежнему, раввиномъ въ г. Черевъ	90
14.	1761 г.	Дарственная запись, данная ротмистромъ Витебскаго воеводства Михаиломъ Микошею Піарамъ на населенный участокъ земли съ двумя полянками, въ гор. Витебскѣ	91
15.	1761 г.	Заемное обязательство, данное ротмистромъ Минскаго воеводства Антономъ и женою его Бригиттою Жижемскими Витебскимъ Доминиканамъ, на занятые у нихъ 600 тал. бит.	94
16.	1761 г.	Заемное обязательство, данное подстолиемъ Витебскаго воеводства Казиміромъ Лускиною Витебскимъ іезуитамъ, на занятые у нихъ 2800 тал. бит., съ обеспеченіемъ оныхъ на имѣніи его Осмеръ, въ Витебскомъ воедвствѣ	98
17.	1761 г.	Обязательство, данное старостою Чер. Антономъ и женою его Магдалиною Косовыми Витебскому Базиліанскому женскому монастырю о приданомъ за дочерью Косовыхъ.	103
18.	1763 г.	Запись купчей вѣрности, по которой староста Витебскаго Бернардинскаго монастыря, Ома Лоренсъ, продалъ мѣщанину Андрею Пяскуновичу участокъ земли въ г. Витебскѣ	106
19.	1763 г.	Заемное обязательство, выданное подстолиемъ Казиміромъ и женою его Еленою Лускинами Витебскому плебану Данилу Тышкѣ, на 1300 талеровъ.	109
20.	1763 г.	Выпись изъ явки духовнаго завѣщанія стольника Лудвига Летецкаго	112
21.	1763 г.	Выпись изъ явки духовнаго завѣщанія чешниковой Федоры Хелховской	113

22. 1763 г. Выпись изъ явки духовнаго завѣщанія мѣщанина
Мовсея Куриловича 113
23. 1763 г. Дарственная запись гродскаго регента Осипа Кур-
невича, данная всс. Тринитарамъ, на конную, де-
ревянную мельницу 114
24. 1763 г. Росписка, данная Витебскими Базилианками Бѣц-
кой старостишѣ Урсулѣ Жукъ въ полученіи пожерт-
вованныхъ послѣднею на монастырь первыхъ 200
тал. бит., на поминовленіе 116
25. 1763 г. Обязательство, данное Витебскими Піарами бурго-
мистру Ивану и женѣ его Аннѣ Игольникамъ . . 119
26. 1763 г. Фундушевая запись судьяча Ивана Гурки о восста-
новленіи древнихъ угодій Фалковичской приход-
ской (Успенской) церкви 121
27. 1663 г. Рекомендательное письмо судьяча Ивана Гурки къ
Полоцкому униатскому архіепископу Іасону Юношѣ
Смогоржевскому, о рукоположеніи Льва Сивицкаго
во священника къ Фалковичской церкви 123
28. 1763 г. Обезпечительная запись, данная Черницкимъ ста-
ростою Автономъ Косовымъ Витебскимъ Базилиан-
камъ 124
29. 1763 г. Еще обезпечительная квитанціонная запись, дан-
ная Витебскими Базилианками Антону и Магдалинѣ
Косовымъ 127
30. 1763 г. Явка свидѣтельства, даннаго старостою Осипомъ
Огинскимъ еврею Вульфѣ Ицковичу на Руднянское
и Ліовненское раввинство 130
31. 1763 г. Заемное обязательство, данное ловчимъ Витебскаго
воеводства Семеномъ Милькевичемъ Полоцкому ар-
хіепископу Іасону Смогоржевскому на 3300 влот.
Русск. 132
32. 1764 г. Выпись изъ духовнаго завѣщанія землевладѣльца
Петра Чижа 134
33. 1764 г. Заемное обязательство, данное ловчимъ Вит. вое-
водства Семеномъ и женою его Констанціею ур.
Лускина Милькевичами Витебскому Базилианскому
монастырю на 1000 тал. бит. 136
34. 1764 г. Заемное обязательство Витебскаго гродскаго писаря
Ивана Гурки, данное настоятелю Витебскаго при-
ходскаго костела (фары) 142

35. 1764 г. Письмо настоятеля Витебскаго Базилианскаго монастыря, Иоанна Лукиановича, къ прокуратору баз. имѣнія Авдѣевичъ 146
36. 1764 г. Удостовереніе, выданное Витебскимъ магд. магистратомъ проживавшему въ г. Полоцкѣ мѣщанину Ивану Головеню, о принадлежности его къ Витебскому ратушному вѣдомству 147
37. 1764 г. Инвентарь имѣнія Кеймино 149
38. 1792 г. Полюбовная сдѣлка Вит. мѣщ. Алексѣя Елаги и Литмана Лейбовича, о рѣшеніи тр. судомъ ихъ спора по доставкѣ изъ Витебска въ Ригу поташа, а изъ Риги въ Витебскъ коренныхъ товаровъ, табаку и кофе. 164
39. 1764 г. Инвентарь имѣнія Русиново съ деревнею Горинець, или Горовецъ 164
40. 1764 г. Произведенное Витебскаго магдебурскаго магистрата ратманами Ѳедоромъ Сипкою и Мирономъ Симоновичемъ измѣреніе, оставшагося свободнымъ послѣ пожара, очевидно, городского участка земли . . . 173
41. 1864 г. Квитанція Вит. воев. хорунжія Николая Реуга, выданная евреямъ Витебскаго общества въ уплатѣ ими коробочнаго сбора 175
42. 1764 г. Заемное обязательство, данное девятью старшинами Витебскаго еврейскаго общества, отъ имени своего и цѣлаго общества, Смоленскому крайчому, Тереспольскому эконому Ивану и женѣ его Бенедиктѣ Козейкамъ на 1100 тал. бит. 176
43. 1764 г. Обеспечительная записъ тѣхъ же евреевъ Витебскаго общества, данная тѣмъ же гг. Козейкамъ, по случаю отсрочки послѣдними платежа того же долга 1100 тал. бит. 180
44. 1764 г. Выданное Витебскими оцѣнщиками, по случаю неисправной поставки Смоленскими евреями купцу Петру Константиновичу пеньки, удостовѣреніе . . 184
45. 1764 г. Составленный и утвержденный полнымъ присутствіемъ Витебскаго магд. магистрата списокъ Витебскимъ купцамъ и мѣщанамъ, которые строго обязывались явиться 25 Ноября 1764 г., съ ручнымъ огнестрѣльнымъ оружіемъ, на парадъ 185

46. 1764 г. Постановление Витебскаго магд. магистрата, по поводу предстоявшаго празднованія дня королевской коронаціи. 188
47. 1764 г. Выданный Витебскимъ магдеб. магистратомъ Якову Смыку листъ о единогласномъ избраніи его въ потомственное званіе ротмистра г. Витебска 190
48. 1771 г. Выданный Шяловскимъ магдебург. магистратомъ тремъ тамошнимъ евреямъ паспортъ 192
49. 1771 г. Запись, данная Витебскимъ воеводичемъ Казиміромъ Огинскимъ Витебскому мѣщанину Павлу Горбку, на поселеніе его въ новомъ городѣ, основанномъ въ им. Велешковичахъ 193
50. 1771 г. Привилегія, данная Витебскимъ кастеляномъ Мартіаномъ Огинскимъ всѣмъ мѣщанамъ и разнаго званія людямъ, желающимъ поселиться въ городѣ, подъ названіемъ Новый-Городъ, основанномъ имъ, Ог., въ имѣніи своемъ Варшавѣ, или, какъ выражается наслѣдникъ его, Игнатій Огинскій, въ Русской Варшавѣ (б. Велешковичи) 195
51. 1771 г. Приказъ гетмана в. княж. Литовскаго, кн. Михаила Огинскаго, поручику пѣховнаго полка большой булавы, Фердинанду Фрейтагу 200
52. 1771 г. Приговоръ Витебскаго магдеб. магистрата, состоявшійся по обвиненію многихъ мясниковъ въ уклоненіи ихъ отъ платежа пошлинъ мясницкому цеху . 201
53. 1771 г. Сдѣланное Витебскимъ воеводою и войтомъ Осипомъ Сологубомъ членамъ здѣшняго магистрата замѣчаніе въ томъ, что они, вслѣдствіе какихъ-то между ними раздоровъ, рѣшаютъ дѣла крайне медленно, и, притомъ, не въ законномъ порядкѣ . . . 206
54. 1771 г. Письмо Витебскаго воеводы Осипа Сологуба, изъ Варшавы, къ Витебскому магдеб. писарю Антону Щирбинскому 208
55. 1772 г. Жалоба цѣлаго магд. магистрата, купечества и всего общества г. Витебска на ратмана Ивана Ляховскаго, за самовольный захватъ имъ городской, береговой земли 210
56. 1772 г. Приговоръ членовъ магд. магистрата, купцовъ и обывателей г. Витебска, христіанъ, въ числѣ 26, объ источникахъ и порядкѣ пополненія лежавшихъ на городѣ долговъ и проч. 213

57. 1772 г. Выписка изъ духовнаго завѣщанія Витебской мѣщанки Евдокии Щибра. 216
58. 1772 г. Письмо Королевцоваго (Кенигсбергскаго) купца, еврея Хаима Лейбовича Фрилендера, къ старшинамъ и бургомистрамъ Витебскаго еврейскаго общества 217
59. 1773 г. Извлечение изъ духовнаго завѣщанія Витебскаго бургомистра Ивана Игольника 221
60. 1773 г. Квитанція, выданная Базиліанскимъ провинціаломъ Литовской провинціи, настоятелемъ Березвцоваго Баз. монастыря, Никодимомъ Кирпинскимъ, Витебскому ратману Логвину и женѣ его Прасковѣ Кудинимъ, въ принятіи отъ нихъ пожертвованія 300 тал. бит. въ Тадулинскій монастырь. 225
61. 1774 г. Письмо умершаго мѣщанина Василя Таранчука къ священнику Выпедской (б. Сур. у.) приходской церкви, Іоанну Толоцкому, по торговлѣ виномъ . . . 227
62. 1774 г. Извлечение изъ составленнаго земскимъ судьей Витебской провинціи Романомъ Миконю, а также членами Витеб. магистрата—бургомистромъ Николоемъ Смыкомъ и ратманомъ Иваномъ Лешкою, формальнаго инвентаря движимому имуществу, оставшемуся послѣ смерти предводителя гор. Витебска (д. б. предсѣдателя Вит. маг.) и ратмана Ивана Ляховскаго въ фольваркѣ Залучесьѣ и проч. . 230
63. 1774 г. Рѣшеніе третейскаго суда, состоявшаго изъ ратмановъ Смыка, Симоновича и секретаря Ковелла, по дѣлу поручика Егора Фельверзамба съ еврейскимъ раввиномъ Беніаминномъ Якубовичемъ, о поставкѣ соли и проч. 235
64. 1774 г. Поданное тѣмъ же раввиномъ Беніаминномъ Якубовичемъ въ Вит. Магистратъ заявленіе о претензійи его къ ратманшѣ Еленѣ Марковичъ, по доставкѣ той же соли пор. Фельверзамба 241
65. 1774 г. Данное Смоленскимъ коморникомъ (землемѣромъ) Антономъ и женою его Францискою Ширма-Щирбинскими панцырнымъ боярямъ Карпу, Григорію, Василю и проч. Болгутамъ и ихъ вселѣдникамъ свидѣтельство 248
66. 1774 г. Полюбовное рѣшеніе спора, возникшаго между Витебскими вс. Доминиканцами и мѣщан. Иваномъ

- Литвинкою, о принадлежності полянки, подъ названіемъ Круглой 250
67. Извлеченіе изъ духовнаго завѣщанія Витебской мѣщанки по первому браку жены Михаила Логошнаго . 253
68. 1775 г. Извлеченіе изъ духовнаго завѣщанія Витебскаго лавника Павла Савицкаго 253
69. 1775 г. Миротлюбная и обезпечительная сдѣлка, послѣдовавшая, по распоряженію магистрата, между Кіевскимъ стражниковичемъ Устиномъ Шаверновскимъ и Витебскимъ кожевничьимъ цехомъ, о возвратѣ въ цехъ, записаннаго по ошибкѣ въ ревизію за Шаверновскимъ, семейства Клубковъ 254
70. 1776 г. Выданное Витебскимъ провинціальнымъ магистратомъ, принадлежавшему къ слободѣ Климовой, Гаврилѣ Герасимову Бѣлявину съ семействомъ его, свидѣтельство 258
71. 1776 г. Извлеченіе изъ купчей крѣпости, по коей Витебскіе мѣщане Анна, Иванъ, Григорій, Антошъ и Осипъ Лопаты продали генералъ-лейтенанту Карлу и женѣ его Елеонорѣ де-Тинкуръ, за 430 руб., свой земельный участокъ съ строеніями 260
72. 1776 г. Листъ, данный Витебскимъ воеводою Мартіаномъ Огивскимъ Полоцкимъ (отъ 140 лѣтъ) мѣщанамъ, роднымъ братьямъ Никитѣ и Янову Левицкимъ, о дозволеніи имъ поселиться въ новооснованномъ имъ городѣ Колышкахъ, въ видахъ увеличенія его населенія 264
73. 1776 г. Составленный ратманомъ Осипомъ Лешною инвентарь дому съ землею и садомъ мѣщанина Луки Шимаковскаго. 267
74. 1776 г. Вводный листъ о вводѣ Витебскихъ Базиліанъ во владѣніе земельнымъ участкомъ съ постройками на немъ мѣщанина Луки Шимаковскаго. 270
75. 1776 г. Заключенный Велижскимъ магистратомъ съ тамошними мѣщанами Осипомъ Летягою и Иваномъ Скобленкомъ, контрактъ на трехлѣтнее арендное содержаніе кабака въ г. Велижѣ и трехъ карчемъ, или стоекъ, внѣ онаго 272
76. 1776 г. Вводный листъ о вводѣ Вит. женскаго Базиліанскаго монастыря во владѣніе пустопорожнимъ участкомъ земли мѣщанина Ивана Амоса 276

77. 1776 г. Рѣшеніе Витебскаго магистрата по дѣлу Витеб. вс. Бернардявъ съ мѣстнымъ мясницкимъ цехомъ, о взысканіи долга 278
78. 1777 г. Продажная запись, данная Осипомъ и Анною Войцѣховскими старшинѣ портняжнаго цеха, мѣщанину Осипу и женѣ его Агафѣ Галицкимъ, на проданный послѣднимъ участокъ земли въ г. Витебскѣ . 288
79. 1777 г. Рядная запись ротмистра г. Витебска, Жилки . . 290
80. 1777 г. Рѣшеніе Витебскаго провинціального магистрата по дѣлу купцовъ—Дубровнинскаго Ѳедора Килика и Рижскаго Бернарда Тилемана Гихельгавена (или Штихельгавена) съ Бѣшенковицкимъ еврейскимъ раввиномъ Симономъ Азиковичемъ, о соли . . . 293
81. 1779 г. Данный евреемъ Арономъ Бунеменовичемъ Витебскому купцу, еврею же Гиршѣ Юдовичу списокъ товаровъ, принятыхъ послѣднимъ отъ перваго для сплава по р. Двипѣ 309
82. 1779 г. Заключенный Рижскимъ купцомъ Андреемъ Крегеромъ съ повѣреннымъ статскаго совѣтника Павла Левашева, Василиемъ Елпинымъ, контрактъ на поставку изъ пуцъ Левашева, сперва вверхъ по р. Двѣпру, потомъ внизъ по р. Двинѣ въ Ригу, лѣснаго дубоваго товара 310
83. 1787 г. Присяга, принесенная Михаиломъ Сильникомъ на усердное, аккуратное и добросовѣстное исполненіе принятыхъ имъ на себя обязанностей защитника . 313
84. 1789 г. Заключенный тремя старшинами Витебскаго еврейскаго общества, съ согласія 100 почетвѣйшихъ членовъ самаго общества, съ 8 Вит. купцами, евреями же, контрактъ на отдачу первыми послѣднимъ въ арендное содержаніе коробочнаго сбора . 315
85. 1789 г. Выданное Витебскимъ мѣщаниномъ Яковомъ Сипкою поселенному на землѣ его и записанному за нимъ, по ревизіи, въ крестьянство, Тимофею Сергѣеву Ботвинкѣ свидѣтельство на увольненіе изъ крѣпостнаго состоянія 319
86. 1790 г. Данное Вит. воеводою и войтомъ Осипомъ Сологубомъ вахмистру Ахтырскаго полка, б. председателю провинціального магистрата Александру Жилкѣ удосовѣреніе о назначеніи его въ должность ротмистра г. Витебска 322

87. 1791 г. Сдѣлка церковнаго братства Витебской Заручевской Воскресенской церкви съ мѣщанкою, вдовою Евдокіей Свирцевской, объ уступкѣ первымъ послѣдней спорнаго между братствомъ и евреемъ Шаемъ Еселевичемъ участка земли. 325
88. 1791 г. Инструкція, данная, на основаніи Высочайшаго повелѣнія, правителемъ Полоцкаго намѣстничества, генераль-поручикомъ Ребиндеромъ, Витебскому купцу Якову Симоновичу, выбранному купечествомъ къ взиманію, съ плывущихъ по р. Двинѣ въ Ригу, разныхъ судовъ и плотовъ установленнаго денежнаго сбора на предметъ очистки этой рѣки, для безпрепятственнаго и безопаснаго судоходства . . 328
89. 1791 г. Постановленіе купцовъ, мѣщанъ разныхъ городовъ и проч. по тому же предмету 331
90. 1791 г. Аттестатъ, данный Рижскаго порта директоромъ и депутатомъ надъ Двинскими порогами, надворнымъ совѣтникомъ Венедиктомъ Фатовымъ, бывшему выбранному отъ купческаго общества, Витебскому купцу Якову Симоновичу, по тому же предмету . 333
- IV. Изъ отдѣльныхъ документовъ хранящихся въ центральной архивѣ.**
91. 1714—1813 г. *Плоды духовные* (fructus spirituales), подлинный журналъ, веденный Іезуитами Витебской коллегіи съ 1714 по 1813 г. 337
- V. Акты, извлеченные изъ гродскихъ книгъ Витебскаго воеводства.**
92. 1712 г. Жалоба Витебскаго воеводы Казимира Поцѣя на Брестскаго скарбника Лудвига Зубовскаго, за наѣздъ Зубовскаго на, принадлежащее къ имѣнію Поцѣя Островну-Малому, мѣстечко Дхоровапово (Дорогокупово?). 413
93. 1712 г. Листъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, о назначеніи подъ воинскій постой слободки Маркова монастыря 414
94. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя поручику Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго Вишневскому о перемѣнѣ мѣста постоя . . 415
95. 1712 г. Приказъ, данный в. гетманомъ в. кн. Лит. Лудвигомъ Поцѣемъ всѣмъ начальствующимъ войскъ объ освобожденіи имѣній Гослинскаго отъ всякихъ воинскихъ повинностей и тягостей 416

96. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. к. Лит., Поцѣя, данный поручику Пятигорскаго полка Краковскаго воеводы, кн. Вишневецкаго, Вишнеvesкому, о томъ, чтобы тотчасъ выступилъ изъ им. Бобра Витеб. обознаго Сильвестра Гослинскаго въ другое мѣсто. 418
97. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, тому-же поручику, чтобы тотчасъ выступилъ изъ имѣній Витеб. грод. писаря Михаила Бирули . . . 420
98. 1712 г. Выданное Виленскимъ подстаростою Яковомъ Зеленацкимъ Лукомльскому жителю, еврею Неуху Неуховичу, удостовѣреніе о выходѣ Шведовъ изъ Вильны 421
99. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, тому же поручику Вишнеvesкому, чтобы не смѣлъ требовать воинскихъ повинностей съ деревень Витвбскаго подкоморія Адама Киселя 423
100. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. к. Лит., Лудвига Поцѣя, всѣмъ начальствующимъ войскъ о данной имѣніямъ Витебской экономіи Лужесну съ принадлежностями и Стайкамъ шестилѣтней льготы отъ воинскихъ повинностей 424
101. 1712 г. Универсалъ в. гетмана в. к. Лит., Лудвига Поцѣя, данный всѣмъ начальствующимъ войскъ в. княж. Литовскаго и проч., коимъ подтверждаетъ дарованныя польскими королями Витебскимъ пушкарямъ льготы объ освобожденіи ихъ отъ исполненія какихъ бы то ни было воинскихъ повинностей 426
102. 1712 г. Универсалъ в. гетм. в. кн, Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка кн. воеводы Краковскаго Вишнеvesкому, о немедленномъ выступленіи его изъ имѣнія Витебской епископіи, Папина и проч, ... 428
103. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, тому же поручику Вишнеvesкому и депутатамъ квартирнымъ (daschowyш), въ коемъ, въ замѣнъ имѣній Витебской митрополіи, назначетъ для квартиръ того полка разныя селенія Подусвятскаго староства 429
104. 1712 г. Квитанція полковника Ивана Пекарскаго, данная Витебскому ландвойту Заранку въ полученіи отъ сборщиковъ губерновой подати, Давида Заранка и .

- Ивана Станкевича, съ Усвятсваго староства, 8000 злот., на полкъ канцлера в. княж. Лит. 431
105. 1712 г. Приказъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, данный войскамъ в. княж. Лит., объ освобожденіи имѣній Витебскаго подкоморія Адама Киселя . . . 432
106. 1712 г. Приказъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка кн. вел. гетмана коронаваго, Тышкевичу, въ коемъ назначаетъ для поста этого полка имѣніе Кичинъ князя Сангушки . . . 434
107. 1712 г. Подтвердительный приказъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго Полка кн. воеводы Краковскаго, Вишневному, о непривлеченіи имѣній Витебской архимандріи, или митрополіи, къ исполненію воинскихъ повинностей. 435
108. 1712 г. Охранный листъ, данный в. гетманомъ в. кн. Лит., Лудвигомъ Поцѣемъ, на имя всѣхъ начальствующихъ надъ войсками Польскими и иноземными, объ освобожденіи имѣнія Шмельтинской старостши Александры Дуниной, Загораны, сост. въ Витебск. воев., отъ всякихъ воинскихъ повинностей. . . . 436
109. 1712 г. Завѣщательная запись владѣльца им. Зачерничья, Владислава Звѣревскаго, въ коемъ завѣщаль, м. пр., на Витебскую Марковскую церковь, на Оршанскій Кутейнскій монастырь и на богадѣльни Оршанскія и Витебскія по 100 злот. польск., а также на оо. Любавицкихъ и Рословльскихъ по 30 злот. пол. . . 438
110. 1712 г. Универсалъ в. гетм. в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, данный всѣмъ военнымъ властямъ и чинамъ, о свободности имѣній товарища Пятигорскаго полка, Казимира Папроцкаго, отъ всякихъ воинскихъ повинностей 440
111. 1712 г. Письмо подскарбія вел. кн. Лит., Михаила Котла, къ Казимиру Ковлинскому, о содержаніи Витебской таможенной заставы 442
112. 1712 г. Рѣшеніе Виленской римско-католической консисторіи, сост. 29 Сентября 1708 г., о троюженцѣ, Витебскомъ намѣстникѣ Петрѣ Ярошевичѣ 443
113. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, администраторамъ губерновой подати, чтобы изъ оставшейся таковой въ недоимкѣ за 1708 и 1709 гг.

- на Козьянскомъ и Рындинскомъ старостахъ и на им. Загоранахъ безотлагательно отпустили, за счетъ казны, 4468 злот., на Пятигорскій полкъ короннаго гетмана 447
114. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. к. Лит., Лудвига Поцѣя, Пятигорскаго полка гетмана короннаго, кн. Вишневецкаго, поручику Вишневскому, и полковымъ депутатамъ, чтобы выбрали съ королевскихъ имѣній въ этомъ воеводствѣ гиберновой подати 1456 злот., а питейныхъ сборовъ съ Вит. воеводства 1584 зл.; въ Пинскомъ же повѣтѣ, съ войтовствъ Гнѣвчиць, Кретесина и съ державы Радогоща 1440 зл., а всего 4480 зл., на лошадей Пятигорскаго полка 448
115. 1712 г. Рѣшеніе лимитаціоннаго скарбовога трибунала великаго княжества Литовскаго по разнымъ предметамъ 451
116. 1712 г. Конфирмаціонная грамота короля Августа II, о правахъ и привилегіяхъ, данныхъ Витебскимъ посельскимъ коннымъ мѣщанамъ 485
117. 1712 г. Приказъ в. гетмана в. кн. Лит., Лудвига Поцѣя, поручику Пятигорскаго полка Витебскаго воеводы, Гуркѣ, и депутатамъ, чтобы, въ виду послѣдовавшаго опредѣленія трибунала объ уменьшеніи числа военныхъ лошадей 188
118. 1712 г. Данное в. гетманомъ в. княж. Лит., Лудвигомъ Поцѣемъ, на имя бб. въ 1703—1709 гг. администраторовъ питейнаго сбора, удостовѣреніе въ употребленіи сбора этого съ Езерищенскаго староства . . . 189
119. 1712 г. Предложеніе в. гетмана в. княж. Лит., Лудвига Поцѣя, администраторамъ питейныхъ сборовъ, выбраннымъ на 1712 г., чтобы изъ этихъ сборовъ съ Езерища за 1712 г. отпустили 240 злот. на жалованье полковнику Огинскому. 191
120. 1712 г. Жалоба игумена Витебскаго Маркова монастыря, Сильвестра Конарскаго, съ братіей, на жестокіе поступки какого-то пана Григорія Филиповича Осиповскаго. 493

Полнота, полноты в печати.

Стран.	Строк.	Напечатано.	Читая.	Стран.	Строк.	Напечатано.	Читая.
11	3	насть	насть	360	2	faciendam	Читая.
56	7	перъ,	перъ,	—	27	confessionem	Строк.
67	12	Лѣтъ,	Лѣтъ,	364	12	statum	Строк.
91	15	очъ,	очъ,	—	31	suscipendam,	Строк.
98	13	Пиррамъ,	Пиррамъ,	366	23	doctrinae	Строк.
125	25	1764	1763	368	9	Confessione	Строк.
130	25	Осипу	Игнатю	369	10	rhetor	Строк.
149	15	Ринаево,	Ринаево, Куцково,	370	24	itimi	Строк.
—	16	Конашево	Конашево	372	4	cum	Строк.
—	—	Михново	Михново	—	12	nasce bantur	Строк.
164	9	потмъ,	потмъ,	374	1	sucros	Строк.
176	14	ихъ,	ихъ,	375	23	lanquarto	Строк.
192	9	переть,	переть,	384	18	1736	Строк.
202	9	кофисковаръ,	Пирговъ,	389	14	confessiones	Строк.
—	—	—	—	390	33	facere	Строк.
—	32	ангелми	ангелти	401	19	confessiones	Строк.
225	29	кагора-крестинъ-мапоромъ-крестъ-	—	402	6	depositus	Строк.
290	28	каменная-каменная-каменная-	ниномъ.	—	21	705	Строк.
311	3	штукъ	штукъ короны	406	18	confessiones	Строк.
312	4	вазилки	вазилки короны	409	22	confessiones	Строк.
316	11	4	4	417	2	имъ	Строк.
320	7	имъ	имъ	420	8	Всховы	Строк.
322	15	сохраняя	сохраняя:	429	18	назначать	Строк.
323	3	установившемся	установившемся	432	18	касть	Строк.
337	15	т), х)	т), х) раскольни-	438	29	латинское	Строк.
—	17	187	229	439	5	Witebsklego	Строк.
—	29	22 г.	ок. 20 г.	441	12	Alexandra	Строк.
—	—	Дубовны	Дубовны	—	20	Zygmunt, Pier-	Строк.
339	20	Ормъ.	Ормъ.	445	28	habit	Строк.
340	20	Ринста	Ринста	451	29	Небурскыхъ,	Строк.
—	30	Большомъ	Большомъ	452	41	Rossia	Строк.
342	5	идер оборати	иде работати	453	23	по-	Строк.
345	19	Ех сери	эксертасе	455	33	Въ	Строк.
346	13	септасе	септасе	456	5	книгини	Строк.
347	16	долоре	долоре	—	10	инвизити,	Строк.
—	24	Graci	Graci	—	14	наводнени и	Строк.
349	6	utrisque	utrisque	—	33	конституци	Строк.
350	21	муртас	муртас	457	1	Уозанъ	Строк.
353	12	quodam	quodam	—	7	за	Строк.
354	25	benefactix	benefactix	457	42	Стрнево	Строк.
356	11	in	in	458	35	конституци	Строк.
—	12	indirmi	indirmi	—	—	—	Строк.
—	17	anditae	anditae	—	—	—	Строк.
357	28	instructi	instructi	—	—	—	Строк.
358	19	indirmi	indirmi	—	—	—	Строк.
359	2	cum	cum	—	—	—	Строк.
—	5	juncti	juncti	—	—	—	Строк.
—	27	pascuales	pascuales	—	—	—	Строк.
360	1	generales	generales	—	—	—	Строк.

Алфав. указ. и проч.

IV ст. 2	37	каль.	каль.
VI	32	мол.	мол.
XIII	20,	Ит.	Ит.
XXV	21	лѣхованаго	лѣхованаго
XXVI	1	Витебской	Витебской
—	11	Карпинскимъ	Карпинскимъ

9

Цѣна девятнадцатаго выпуска ДВА рубля.

Требованія о высылкѣ адресуются въ Витебскій Центральнѣй Архивъ.